Robert Kraft

STARKE

Egy modern bőrharisnya

Robert Kraft: Ein moderner Lederstrumpf
Hungarian translation © Nagy Károly, 2011

ISBN 978-963-08-1581-9
Artisjus műjegyzékszám 110504001T

Tartalom

A pillanat hevében 1
Túl későn érkezett 9
Egy világcsavargó 18
Szeptember nyolcadika 33
Megint mindent tönkretett 62
Ó, csak jönne már 75
A prérin 83
A helyzet változatlan 100
Az utazás kezd veszélyessé válni 115
Megérkezés 136
Viták és felismerések 146
Pihenőnapok 162
Miszter Kár 177
Kerékpárpróba és úszólecke 189
A szerencsétlen nadrág 199
Az utolsó város 227
A prérin 247
A harci jel 263
Öt nap veszteség 274
Sidney Horst ezredes 297
Megszállás alatt 317
Üdv mindenkinek! 336
Víz nélkül 358
Reménytelen helyzetben 381
Kijátszva és legyőzve 396
A végzetes lövés 412
A történet vége 420

Előszó

Amikor megjelentek az elektronikus könyvek olvasására alkalmas készülékek, szerzői jogvédelem alatt már nem álló, internetről ingyen letölthető könyveket kezdtem keresgélni azzal a szándékkal, hogy e-könyv olvasómra másoljak szórakoztató irodalmi műveket. Olyan írók művei után kutattam, akik életrajzuk szerint maguk is kalandos életet éltek, műveikkel kapcsolatban pedig az olvasói fórumokon számtalan hozzászólás található, így a válogatás célszerűbb, mintha az első száz oldal elolvasása után jönne rá az ember, érdemes-e tovább olvasni, vagy inkább egy másik mű nyújtja az áhított szórakozást.

Így bukkantam Robert Kraft (1869-1916) német író nyomára, aki életrajzi adatai alapján felkeltette érdeklődésemet. A teljesség igénye nélkül néhány epizód az életéből:

Az iskolából kizárták folyamatos hiányzásai miatt. Húsz éves volt, amikor apjától pénzt lopott, amiből rendőrségi ügy lett. Megszökött otthonról, Hamburgban elszegődött egy hajóra, amely viharba került és súlyosan megsérült, de egy New York felé tartó csavargőzös rájuk talált, és kimentették őket.

New Yorkból visszajutott Németországba, innen Szingapúrba indult, de a Szuezi csatornához érve meggondolta magát, inkább előbb körülnéz Egyiptomban. Alkalmi munkákat vállalt, majd egy ideig együtt élt egy bennszülött nővel a sivatagban. Miután vagabund életvitele innen is továbbhajtotta, Konstantinápolyba akart eljutni. Potyautas volt a hajón, ahol kolerajárvány tört ki, és ő is megbetegedett. Amikor végül is hazakerült, három évig szolgált a haditengerészetnél. Leszerelése után elment vadásznak a líbiai sivatagba. Később londoni tartózkodása során megnősült, két lánya született.

Autodidakta író volt. Műveiben ne keressünk magasztos eszmei mondanivalót. A kérdésre, honnan veszi ötleteit regényhőseinek megformálásához, saját magáról így vallott:

„Mindenben részem volt, ami ahhoz kellett, hogy később népi íróvá válhassak: borzalmas hajótörés, amilyet egy ifjúsági író nem szophat ki az ujjából, tizennégy nap alatt több mint ezer ember halt meg körülöttem pestisben és vérhasban, Amerikában falaztam, Ausztráliában ácsoltam, Kalkuttából gyalog mentem Bombayba, Dél-Afrikában nyolcfogatú postakocsin utaztam, a Földközi tengeren kábelfektetőként búvárkodtam, Ázsiában tevét hajtottam, kockáztam az észak-amerikai partokon, részt vettem a szudáni hadjáratban, gyilkosság gyanúsítottjaként föld alatti cellába zártak, fejedelmekkel és milliárdosokkal ültem egy asztalnál. (Hogy ne vádoljanak dicsekvéssel: Monte Carlo kaszinóinak játékasztalairól van szó!). Mindezen kalandok véghezviteléhez mindössze hét évre volt szükségem. Mert egyre hajtott valami, csak gyorsan, gyorsan – tovább."

Az apja után örökölt tekintélyes vagyont elverte, ugyanez lett a sorsa irodalmi munkáiért kapott jövedelmének is. Halálakor családja nincstelen maradt. Élete során körülbelül 40.000 oldalt írt. Saját személyes élményei gyakran bukkannak fel regényhőseinél. Népi írónak vallotta magát. Szórakoztatni akart, és ez sikerült is neki. Az olvasó részéről pedig egy élményekben gazdag ember mondanivalójára mindig érdemes odafigyelni. Kalandos történetei folytatásokban újságokban jelentek meg, és füzetsorozatok formájában, ezeket később átdolgozva könyv alakban is kiadták.

Műveitől a magyar könyvkiadók talán azért tartózkodnak, mert az író nálunk ismeretlen, és azért nem ismert, mert nem jelennek meg könyvei. Ördögi kör. Így pedig egy fantáziadús és szórakoztató író művei maradnak az ismeretlenség homályában. Azt, hogy ez mennyire így van, jelen könyv is bizonyítja.

Az íróra vonatkozó fenti információk, valamint a regényben a lábjegyzetek magyarázó szövegei az internetről származnak, helyességüket nem ellenőriztem.

Nagy Károly
Fordító

A pillanat hevében

Pall-Mallnak hívják Londonnak azt a részét, ahol előkelő klubok palotái sorakoznak, melyekben a tagdíj általában évi 20 font sterling körüli érték. A Lady-Chapmion-Club esetében ennek majdnem a duplája, és ehhez jön még belépéskor 100 font belépődíj.

Tagjai szinte kizárólag hajadon – többségükben önálló, magányos hölgyek. Mihez is kezdhet az ember rengeteg idejével! Az egyik bélyeget gyűjt, a másik naplót vezet, benne fehér paripáról ír, mellyel naponta találkozik, a harmadik az utcán csizmákról lepottyant sarokvasakat gyűjtöget. Van, aki tengeri malacokat idomít és ölebeket etet degeszre, whistelnek[1], színjátszással, biliárdozással, teniszezéssel űzik az időt. Lovagolnak, tornásznak, vívnak, kerékpároznak, autóikkal lámpaoszlopokat és rendőrposztokat döntögetnek halomra. A Club kínálja az egyetlen menekülési lehetőséget az unalom rémséges kísértetével szemben. Itt legalább társaságban lehet ásítozni – míg egy esetleges házasság vagy életükben bekövetkező más esemény hasznosabb irányt nem jelöl ki számukra – kivéve azt a néhány fanatikus hölgyet, akik a férfiak egész világát, mint a teremtés szörnyű tévedését a legszívesebben kiirtanák.

A pompás könyvtárszobában két ifjú hölgy múlatta az időt. Egyikük, aki az asztal előtt állt és körzővel méricskélt, a normannok típusát képviselte, akik már annak idején, amikor meghódították Angliát, erősen francia vérrel voltak keveredve. Fekete, sötétbarna szemű, alacsony, finom alkatú, de mégis telt, egyébként szép érett hölgy, lady Judith Barrilon, gyermektelen özvegy.

---

[1] kártyajáték

A másik ezzel szemben, aki egy amerikai hintaszékben ringatta magát, miss Ellen Howard, igazi, karcsú angol hölgy, tejfölszőke frizurájával, büszke orrával és csodálatos arcszínével, homlokán és nyakán áttetsző kék erecskéivel az angolszász típushoz tartozott.

– Nos, hány mérföld?

– Még egy perc kedves Ellen, pillanatnyilag éppen Európánál tartok.

Tegnap óta London szerte óriási tarka plakát volt látható, amely egy hosszú szőrű agár által kísért kerékpárost ábrázolt, aki sajátos környezetben vészhelyzetben volt. Egy utána vágtató arab hosszú lándzsájával próbálta leszúrni, egy ausztrál néger, aki szaporán lépést tartott a lóval, harci buzogánnyal akarta beverni a fejét, egy indián, akiről nem állítható, hogy rosszul futna, a skalpját nézte ki magának, egy maláj tőrrel akarta leszúrni, tevéjén kényelmesebb dolga volt egy tatárnak, kétlábú üldözőihez fogcsikorgatva egy oroszlán és egy párduc csatlakozott, sőt a sort egy óriáskígyó zárta.

A publikumnak azonban éppúgy nem kellett aggódnia, mint ahogy a kerékpáros sem rettegett, mivel feje felett nagy betűk hirdették: „A Globe-kerékpárt senki sem érheti utól” és alatta: „Ötszáztizenkét nap alatt a Föld körül egy és ugyanazon a Globe-kerékpáron” és a plakát még arról is tudósított, hogy a híres Mr. Harry C. Stoutról van szó, akinek a kalandjairól a Globe kerékpárgyár brossurát jelentetett meg, amelyet ingyen bérmentesítve szívesen megküldenek bárkinek.

Szélhámosságról szó sem volt. Stout tényleg megtette az utat. Az újságok gyakran adtak hírt a világutazóról, olykor, ha valaki külföldön találkozott vele, tudósítást küldött róla. Egyszer, amikor Beludzsisztánban megtámadtak egy európai kerékpárost, a szélesebb közönség is érdeklődést tanúsított az eset iránt – nem csak a sportemberek – az áldozat azonban nem Mr. Stout volt, mert ő néhány nappal korábban már egészségesen hazatért. A kerékpár pedig, amellyel a hosszú utat megtette, babérkoszorúval feldíszít-

ve, az út utolsó porától még belepve a Regenstreet egyik kirakatában volt kiállítva. A gépen mindenesetre látható volt, hogy szinte mesélni tudna: A kormány csont markolatán jól látható ujjnyomokat lehetett felismerni. A kerékpáron javítások nyomai voltak láthatók, melyek kivitelezésén akár egy kerékpárszerelő, de egy csupán csomókhoz értő tengerész is elgondolkodhatott, már ami a sportember műszaki találékonyságát illeti.

Lady Judith kimérte a megtett utat. Londonból hajóval New-Yorkba, keresztül Amerikán San Franciscoig, ismét hajóra szállva Szingapúron át Calcuttába, majd a nagy szárazföldi túra: Nagpore, Bombay, észak felé a part mentén Hyderabadon át az Indus mentén, Beludzsisztán, Kerman, Ispan, Bagdad, Aleppo, Konstantinápoly, Belgrád, Majna menti Frankfurt, Antwerpen érintésével vissza Londonba.

– Összesen – szólalt meg ekkor Judith – kereken 8500 mérföld[2], amelyet kerékpárral tett meg, miközben a városok közötti távolságot csak légvonalban tudom kimérni. A valóságban megtett út ehhez képest vajon mennyi lehet? Mindenesetre tiszteletre méltó teljesítmény!

– Átlagosan hány mérföld jut egy napra?

Judith ekkor a körző helyett a ceruzát vette kézbe.

– Először is le kell vonni a tengeri utazással töltött időt. A San Franciscotól Calcuttáig tartó út önmagában négy-öt hetet vehetett igénybe – a várakozási időket is figyelembe véve, hogy kerek számot kapjunk, levonok 62 napot. A 8500 mérföldet tehát 450 nappal kell elosztanom. Így 19 mérföld jut egy napra.

– Nem több?! – hangzott a hintaszék felől – láthatja, milyen csalókák lehetnek a nagy számok. 19 mérföld naponta! Hiszen ez gyerekjáték.

---

[2] Régi angol vagy nemzetközi tengeri mérfölddel számítva
1 mérföld = 1854,965 méter = ¼ német mérföld

– Nana, kedves Ellen, próbálja csak meg egyszer utánozni. Aztán gondoljon csak a körülményekre. Az ember az utat nem a levegőben teszi meg, hanem kanyargós utakon, és milyenek lehetnek azok az utak!

– Nincs is ebben semmi csodálatra méltó. 8500 osztva 30-cal körülbelül 280-at tesz ki – legyen 32 mérföld naponta – hát én a magam részéről ezt az egész történetet 300 nap alatt lerendezném.

Hosszabb szünet következett azáltal, hogy lady Judith előkotort egy ezüst tárcát a táskájából, kivett egy cigarettát, nagy gonddal rágyújtott és néhány füstgomolyt fújt ki kicsiny hajlott orrán.

– Ön? – nevetett fel gúnyosan, és az volt a feltűnő, hogy csak megkésve nevetett fel. – Bocsásson meg miss Howard – de tényleg – éppen elképzeltem magam előtt, amint Ön napi 32 mérföldet teker Indián át. Én már voltam Indiában. Nem, kedves Ellen, erre semmiképpen sem lenne képes.

– Nem is magamról beszélek – kiáltott fel Ellen ingerülten, köhécselve, miközben zsebkendőjével legyezgette magát – nem tudja elképzelni, hogy képes lennék megtenni napi 32 mérföldet?

– Dehogynem, Londonból Oxford felé az országúton, hátszéllel, majd ezt követően 3 nap alatt szépen kipiheni magát, gúnyolódott tovább a cigarettázó hölgy.

– Oho, innen Edinburgba 7 nap alatt tettem meg az utat, ez körülbelül 40 mérföld naponta, és a legcsekélyebb mértékben sem voltam elfáradva – de kérem Judith, nem fújná végre a füstfelhőt a másik oldalra?!

– De az éppenséggel nem Indiában volt, ott a cigarettafüst jelentené a legkisebb gondot. Nem kedvesem, ne ringassa magát illúziókban. 300 nap alatt nem képes megtenni azt az utat, amelyhez ennek a férfinek 542 napra volt szüksége. Láttam őt, aki egyébként német, „stout”, aminek a német megfelelője „stark”[3]

[3] erős

Kurt Starke a neve, és egyáltalán nem úgy néz ki, mint aki gyerekjátékokra adná a fejét.

– Teljesen mindegy hogy néz ki, én azt állítom, hogy ezt a túrát 300 nap alatt képes lennék megtenni. Gondolja csak át a dolgot Judith. Önt is félrevezetik a számok. 32 mérföld naponta, mi az! Bármilyen legyen is az út, óránként négy mérföldet csak meg tudok tenni, ez alig több, mint amennyit egy gyalogos megtesz, tehát minden nap teljes békességben letekerem a nyolc órámat, ehhez kiválasztom a legjobb és leghűvösebb napszakot, aztán 16 óra szünet következik, és még akkor is, ha alkalmanként napokig tolnom kell a kerékpáromat, jó úton behozom az elveszett időt. 300 nap alatt kényelmesen megvan az egész.

– Ja persze, szóban.

A hintaszék még lendült egyet, és hirtelen megállt.

– Kérem mylady, figyelmébe ajánlom, ne tévesszen össze a komornájával, aki az Ön részéről már hozzászokott az ilyenfajta kifejezésekhez – nem az vagyok.

Mennyire utálta most egymást a két barátnő! Egy férfi volt, aki köztük állt. Lady Judith hátat fordított, és megrántotta a vállát.

– Akkor ne beszéljen így, kedvesem. Vagy bizonyítsa be, tegye meg a kedvünkért. Az a véleményem, hogy nem képes rá.

– Mire nem vagyok képes? Mennyibe fogadunk? 10 000 font megfelel?

Ellen mélyen elvörösödve kiáltott, meggondolatlanul, hiszen csak ostoba kérdésnek szánta.

Judith villámgyorsan megfordult. Ebben a pillanatban a hölgyek egész serege tódult be a mellettük lévő helyiségből a könyvtár-szobába, ahol etnográfiai megfigyelésekhez kapcsolódó tárgyakat nézegettek, melyeket a Club egy Kínában tartózkodó tagja küldött számukra.

– Hölgyeim, miss Howard éppen most fogadott velem, hogy kerékpáron 300 nap alatt megteszi ugyanazt az utat, amelyet Mr. Stout tett meg a Föld körül.

Mindenfelől meglepett kiáltások hangzottak, körültolongták Ellent, aki éppen akkor állt fel, és csak kevesen voltak, akik azzal ostromolták, vagy nyugodt szavakkal kérlelték volna, hogy álljon el egy ilyen vállalkozástól, melynek veszélyeit fel sem fogta. Igazán nem gondolhatja komolyan. Legtöbben inkább feltüzeltek voltak, az egyik már menten az iránt érdeklődött, hogy szoknyát, vagy nadrágot fog-e viselni, egy másik minden városból képeslapot szeretett volna kapni, és a Gangesből egy eleven krokodilt, amelyik már legalább egy élő embert megevett.

Egy idősebb, sovány hölgy, egyike azoknak, akik a hajadonság mellett tették le az esküt, azonnal angol fontoskodással vette kézbe az ügyet.

– Milyen feltételek mellett? A tengeri út beleszámít a 300 napba? Rendben. Egyedül vagy kísérettel?

– Egyedül, természetesen egyedül.

Ellen ezt ismét minden megfontolás nélkül jelentette ki. A tumultus, a rázáporozó kérdések mindig összezavarták.

– Ön miss Howard, azt állítja, hogy képes megtenni 300 nap alatt? Ön lady Barrilon, azt állítja, hogy miss Howard nem képes erre? Allright[4] ez így egy az egyhez. És mi lenne a fogadás tétje?

– 10 000 font. Egy az egyhez.

Most azonban Ellen már megfontoltan kiáltott, és látta, amint ellenfele összeszorította ajkait.

Éppen ennyit tett ki az ifjú özvegy vagyona, és ha Sir Barrilon nem fektette volna be tizenkét százalékos Gwalior-részvényekbe, nem lehetne tagja ennek a klubnak, sőt az állandó londoni tartózkodást sem engedhetné meg magának. Miss Howard számára

[4] rendben van

azonban, akinek apja életében a szőrme piacot uralta, a 10 000 font alig egy éves évjáradékát jelentette. A tét azonban végül is egyre ment: emitt élet és egészség, amott a vagyon.

Visszavonásra azonban már semmi lehetőség nem volt, erről a fellelkesült hölgyek gondoskodtak, akik kettőjükre már egymás között kezdtek fogadásokat kötni.

A főfogadást írásos formába öntötték, az útvonalat nagyvonalakban kijelölték, és ahol szükséges volt, rögzítették a részleteket is. Egyszerűségre törekedtek. Hajó és csónak kivételével, ami a vízi akadályokon való átjutáshoz elengedhetetlenül szükséges, csak lábbal hajtott kétkerekű használata megengedett. Tolni és cipelni természetesen szabad, amennyire csak kedve tartja. A londoni indulástól számított 300 napon belül ismét angol földre kell lépnie. Egyedül, tehát minden kíséret nélkül…

– Itt álljunk meg, tiltakoznom kell – vetette közbe Ellen. – Kötelezettséget vállalok arra, hogy vezetőt nem fogadok fel, nem kérek fel kísérőt, senkinek nem tilthatom meg azonban, hogy mellettem közlekedjen, akár heteken át, és ha valakinél az út iránt érdeklődöm, és az illető szívességből járművön vagy lovon előttem haladva mutatja az utat, nem utasíthatom el. Kifogást kell emelnem jármű igénybe vételének tilalma ellen is. Történhet velem valami: Tegyük fel elájulok, vagy foglyul ejtenek, röviden fogalmazva akaratom ellenére feltesznek egy kocsira vagy lóra, ez számomra nem jelentheti a fogadás végleges elvesztését.

Teljesen igazat adtak neki. A hölgyek belátták, elviekben miről van szó, és miss Howardban megbízhattak, kicsinyeskedés fel sem merült. Ha a világ valamely elhagyott csücskében elege lesz a kerékpározásból, eljut a következő állomásig, vasúton utazik tovább és a lehetséges első alkalommal táviratot küld Londonba: Elvesztettem a fogadást – és nem folytatja kerékpártúráját, miután jól kipihente magát a vasúton. A hölgyek valamennyien elhitték, hogy így is fog történni, mivel a 10 000 font számára nem igazán jelentett volna komoly veszteséget. Csak egy valaki volt, aki ennek épp az ellenkezőjét gondolta: lady Judith, és szép fehér fogaival még mélyebben harapott alsó ajkába.

A számos, feléje vetett pillantás, a formaságok, és annak tudata következtében, hogy komolyra fordult a dolog, Ellenen természetellenes nyugalom és megfontoltság vett erőt.

– Ma augusztus 29-e van. Minden hónap elsején indul Liverpoolból New-Yorkba egy gyorsgőzös, ezt tudom. Nincs túl sok időm az előkészületekre. Szeptember elsején elhagyom Angliát – és mikorra is kell visszaérnem?

– Számításaink szerint június 27-én.

– Június 27-én ismét angol földre lépek. Hölgyeim, viszontlátásra holnap este.

Nem fog nyerni, ez lehetetlen, rövidesen feladja, és csak az a szerencse, hogy az Egyesült Államokkal kezdi, ahol vasúton több alkalma van a gyors visszatérésre, mint távoli vidékeken – hangzott a visszamaradottak általános véleménye, amikor közelebbről megtekintették a térképen a túra útvonalát és bánatpénz nélkül kölcsönös egyetértésben visszavonták a kis fogadásokat. Mivel azonban valami izgalom mégis csak kellett, arra kötöttek fogadásokat, hogy milyen messzire fog eljutni.

Túl későn érkezett

– Miss Ellennel beszélhetek? Ha igen, kérem adja át neki ezt a névjegyet.

A szobalány jó emberismerőként vette szemügyre a fiatal úriembert. Sötét nadrág ebben a hőségben? A csinos arc hetyke bajusszal általában bizonyára nem annyira ünnepélyes, mint most? És mióta szokás keresztnevén nevezni, ha az ember egy hölgyet kíván meglátogatni? Vagy valami kriminális alakról van szó, vagy a kegyelmes asszonyom megint valami rossz fát tett a tűzre, pedig nem is volt kerékpározni. De az is lehet, hogy az úriember éppenséggel feleségül akarja venni.

A gyanúba keveredett úr egy festmény előtt állt a fogadószalonban és cilinderével a saját hátát csapkodta a „Két zenész" koncertjének ütemére.

Sir Rubin Munro egy lord második fia. Csak bárói címet viselt, parlamenti hely ezért nem járt neki. Második házasságában igen gazdag anya egyetlen gyermeke volt, így függetlenül csipegethette a százalékokat, amit a felsőházban üldögélő lord féltestvére nem mondhatott el magáról. Névjegyén is mindössze „Robin Munro" állt, semmi több. Sokan, akik már évek óta érintkeztek vele, azt sem tudták, hogy akár rokonságban is állna azzal a bizonyos grófi családdal. Mindebből arra lehet következtetni, hogy a fiatalembernek volt elég esze ahhoz, hogy szabadságából és pénzéből igen csinos életet ácsoljon magának. Ahelyett, hogy drága idejét ezerféle őrültségre pazarolta volna, mint a legtöbb *jeunesse dorée*[5] teszi, inkább szorgalmasan nyelvismereteinek gyarapítására törekedett, zenélt, festett és emellett bölcs tisztességgel hódolt egészséges sportoknak, minden kedden délután teniszezett, kezeit és szemeit vívó-órákon edzette, általában semmiféle sporttól nem tartózkodott – egy kivétellel: A kerékpározás szóba sem jöhetett! Utálta a kerékpározást. Nézete szerint a

[5] aranyifjú

kerékpárosok közvetlenül az anarchisták után következtek. Bunkók, rablók, rablógyilkosok, kerékpárosok…

Valamit mindig szándékosan túlzásba vitt, majd mosolygott saját magán. Más volt a helyzet, ha kerékpározó hölgyekről esett szó! Ó, emberiség szégyene, világtörténelem botránya, minden esztétika barbár kigúnyolása! Igen, ott ül és kapálódzik – ráadásul lehetőleg térdnadrágban – otthon szanaszét dobálva a szakadt harisnyák, a férjek saját maguknak varrják fel a gombokat, túlforr az étel, a bölcsőből kiesik a gyerek. Ha nekibuzdult, tovább áradt belőle a szó: A rémült atya felugrik, felborítja a petróleumkályhát, meggyullad a függöny, kigyullad a lakás, ég a ház, ég az utca, a városnegyed ég, egész London ég, az Angol Bank is ég, a katonák nem kapnak zsoldot, zendülés tör ki, Írország nekilendül, az oroszok megtámadják Indiát, az Egyesült Államok beveszik Kanadát, Franciaország is bekapcsolódik, Németország bekapcsolódik az általános világháborúba, természetesen Ausztria és Olaszország is besegítenek, a kínaiak hadba indulnak a japánok ellen – és mindez egy térdnadrágban kerékpározó hölgy miatt! De félre a viccel – egy kerékpározó hölgy az ő számára maga volt az esztétikátlan borzalom.

Lady Barrilon volt az, aki arról gondoskodott, hogy egy alkalommal Sir Munro meghívást kapjon a hölgyklub nagy férfiestélyére, mivel szemet vetett a fiatal gazdag férfire, akinek rangja olyan jól passzolt az övéhez. Már akkor ezen spekulált, amikor beteges férjét még nem érte utol a halál. Sir Munro elfogadta a meghívást. A nők valamennyien szívesen kerékpároztak, hiszen ők is emberek voltak, és kedve támadt, hogy egyszer közelebbről is szemügyre vegye ezeket a sportos hölgyeket.

Miss Howardot is ebből az alkalomból ismerte meg, és lady Judith már azon az estén mélyen elgondolkodott azon, hogy nincs-e véletlenül valamilyen feltűnés nélkül, de biztosan ható méreg, amit a törvényszéki orvosok a holttestben nem tudnak kimutatni.

Miss Howard és Sir Munro később gyakran mutatkoztak együtt bálokon, színházban, a Hyde-parkban, és jóllehet a férfi a hölgyet

többször is látta kerékpározni, egy este a tánc szünetében, amikor egy félreeső ablakmélyedésben üldögéltek, így szólt hozzá: Szeretném feleségül venni.

Amit mondott, a valóságban sokkal tovább tartott, de ez a három szó képezte rövid lényegét hosszú, jól megfogalmazott mondanivalójának.

A hölgy néhányszor felnyitotta és összecsukta legyezőjét, gondosan megszemlélte a tánccipőjét díszítő csipkéket, majd arccal felé fordult.

– Ha jól tudom, Ön ugye kerékpározik?

– Nem, és ha a feleségem lesz, vagyis ha Ön is szerelmet érez irántam, akkor az irántam érzett szerelemből fel fog hagyni a kerékpározással.

– Ó, milyen kár kedves Sir Munro! Éppen tegnap vásároltam egy új gépet két év garanciával.

– És szándékában áll ezt a két év garanciát ki is használni?

– Hát legalább egy évet. A szerkezet úgysem tart ki tovább.

– Akkor egy éven belül ismét eljövök, hogy újból feltegyem a kérdést.

Miután befejezte a mondatot, szabályszerűen meghajolt és távozott.

– Feltéve, ha addigra Ön is kerékpározik – szólt utána miss Howard.

Ezt persze csak tréfának szánta. Szerette a férfit, és ő is tudta ezt. Hogyan is állhatna egy kerékpár a szerelem útjába! Fiatal volt még és szeretett volna még egy évig szabad maradni, a férfi pedig türelmesen várakozott. A kerékpározásról azonban nem mondott le, de csak háromnegyed évig, amikor is egy elszabadult bérkocsi beleszáguldott gépébe. Egy megrándult kézzel megúszta a dolgot, a kerékpár azonban ezer apró darabra tört, és az üzlet, amely annak idején kiállította a garanciajegyet, díjtalan javításról hallani

sem akart, azt javasolták neki, forduljon a bérkocsit húzó megvadult gebéhez. Ezen esemény óta Ellen többé nem kerékpározott. Munro most már jöhetett volna, de nem jött. Minden üzleti ügyében feltűnően pontos volt.

Az év azonban eltelt, most pedig leadta címmel, nemesi címerrel ellátott névjegyét.

– Miss Howard kéreti – szólította a szobalány. Az ajtót becsukta utána, és fülét a kulcslyukra tapasztotta.

Ellen egy asztal előtt ült, amelyen nagy térkép volt kiterítve. Felállt, meghajtotta fejét, kézmozdulattal egy szék felé intett, és maga is leült.

– Minek köszönhetem a látogatását, Sir Munro?

– Egy évvel ezelőtt megkérdeztem Önt, hozzám jönne-e feleségül – tért rá rögvest céljára az ifjú angol. – Egy év elteltével a kérdést meg kellene ismételnem, amit ezúttal meg is teszek, mivel az Ön iránt érzett szerelmem változatlan maradt.

– Jómagam is még jól emlékszem erre. Valóban. Sir Munro, megtanult Ön közben kerékpározni?

A kérdés jelen esetben azonban nem hangzott tréfának. A hölgy igen sápadtnak látszott.

– Nem, Ön ismeri erről vallott nézetemet. Azt azonban tudom, hogy miután Önnek három hónappal ezelőtt súlyos balesete volt, azóta többé nem ült kerékpárra.

– Pontosan így van, de mi erősíti meg abban a hitében, hogy ezért soha többé nem fogok kerékpározni? Épp ennek ellenkezője áll szándékomban, és szinte azt kell feltételeznem, hogy Ön ezt a sportot meg akarja tiltani feleségének. Én azonban nem engedném, hogy megtiltsák számomra ezt az ártatlan szórakozást.

– Ó Ellen, hogyan beszélhet így – mondta halkan, miközben olyan jóhiszeműen és bánatosan pillantott rá, hogy az kénytelen volt szemét a földre lesütni. – Hát nem elégszik meg azzal a vallomásommal, hogy szeretem Önt? Tényleg azt hiszi, hogy pusz-

tán azért nem engedném meg Önnek kedvtelését, mert az nem egyezik meg az én hajlamaimmal vagy nézeteimmel? Nem, nem Ellen! Kerékpározzon csak nyugodtan, és ha tényleg szeret engem, mégis fel fogja adni, nem a kedvemért, hanem mert mindig halálfélelem kerülgetne, amikor tudnám, hogy szeretett Ellenem az utcán kerékpározik.

Ellen mesterkélt önuralma hirtelen elszállt. Mélyen leeresztette a fejét.

– Már nem lehet, suttogta, és szemei könnyekkel teltek meg. Túl későn érkezett.

Hosszú szünet következett. A férfi fájdalommal tekintett rá.

– Túl későn? – suttogta ő is. – Akkor természetesen…

– Nem, nem – szakította félbe hevesen. – Szabad vagyok, de épp most kötöttem egy fogadást, hogy 300 nap alatt kerékpáron körülutazom a Földet, és így Önnek még egy évet várakoznia kell.

Azt hitte, nem jól hallott. Sajátos volt azonban, hogy Ellen tisztán és érthetően beszélt, ő pedig egészen jól hallotta, amit mondott. Így aztán a nyomaték kedvéért valamelyest előre hajolt.

– Kérem, jól értettem? Mi… mi körül akar körülutazni?

– A Föld körül.

– A Föld… a Föld körül? – mosolygott zavartan. – Kérem, talán még mindig nem jól értem. Mit ért az alatt, hogy Föld? Ilyet még nem hallottam.

– Nos, hát a Földünk, amin élünk. 300 nap alatt.

– A Föld… a Földünk körül akar körülutazni? Kerékpáron? Arra a Földre gondol, amelyen élünk? Körös-körül?

– Úgy van. Körös-körül. Ugyanarra a túrára gondolok, amelyet az a bizonyos Stout tett meg, azonban 300 nap alatt, éspedig teljesen egyedül.

Munro hátával visszazuhant a szék támlájára, karjait lelógatta, lábait kinyújtotta, jobban, mint ahogyan azt a jó modor engedte volna, ráadásul még a száját is eltátotta. Dermedten ebben a pózban maradt. Később lábait visszahúzta, és csukott szája körül ismét feltűnt az előbbi sajátosan zavart mosoly, miközben oldalról a lányra pillantott.

– Nem… Ellen ó nem! Csak viccel velem. Nem igaz?

– Sajnos nem! És hirtelen kitört rajta a kétségbeesés. – Ó Robin, miért nem tegnap jött.

A férfinek arcára fagyott a mosoly, és hirtelen felugrott.

– Úristen! Valójában hogyan történt?

Ellen elmesélte. Robin annyira megfeledkezett magáról, hogy leföl rohangált a szobában, maga elé mormolt, olyasmiket, mint „átkozott klub” és „bolond nőszemélyek”. Azonban amikor Ellen befejezte, megállt előtte, és barátságosan mosolyogni kezdett.

– Na és akkor mi van! Egyszerűen kifizeti a 10 000 fontot és szépen itthon marad.

– Ezt nem tehetem. Ezt az egyet nem – hárította el Ellen, minden energiáját összeszedve. – Persze ez jó lehetőség volna, ha nem éppen lady Barrilonról volna szó.

Robin figyelmesen nézett rá.

– Ah, Önnek az lenne a szándéka, hogy tönkretegye ezt a hölgyet? Miss Howard ez… ez nem szép Öntől.

Most Ellen is felállt, szemei villámokat szórtak.

– Ön nem oktathat ki engem arra, hogy mi az, ami rendben van és mi az, ami nem – kiáltotta bosszúsan – én azt akarom, hogy vezekeljen, és sohasem fogok 10 000 fontot az ölébe szórni.

– Sohasem? Márpedig a 10 000 fontot oda kell adnia neki.

– Hogyhogy?

– Miss Howard – szólt csodálkozva – tényleg komolyan gondolja, hogy képes lenne megnyerni ezt a fogadást? Egyáltalán belekezdeni ebbe az értelmetlen utazásba….

– Hogy érti azt, hogy értelmetlen? – szakította félbe Ellen felháborodva. – Be fogom bizonyítani a világnak, hogy mire képes egy angol nő.

– Nem lesz képes rá. Hogy képzeli egyáltalán. 32 mérföldet tekerni minden nap! Már az első nyolc napon belül kétségbe esetten fog összeomlani.

Ó csak ezt ne mondta volna! Más módon talán elérhette volna, hogy eltérítse szándékától.

– Ne lennék rá képes? Majd meglátja. Holnapután indulok Liverpoolból.

Az utazás veszélyessége csak ekkor hatolt le teljes mértékben Robin tudatáig, és panaszos szónoklatba kezdett.

– Nincs tudatában annak, hogy mibe szándékozik belekezdeni! És mindezt egyedül. Ó istenem, teljesen egyedül!! Gondoljon csak az indiánokra, a tuykra Indiában, az arabokra Kis-Ázsiában, gondoljon az oroszlánokra, tigrisekre és kígyókra…

– Oroszlánok nincsenek a túrám során, és a plakátokon látható pompás kép alapján sem fog tudni elrettenteni. Be fogom bizonyítani, hogy egy hölgy kis merészséggel és egy revolverrel mindenen képes keresztüljutni.

– Igen, rendben van, de áradások, trópusi zivatar, tűző nap, szomjúság, éhezés, láz és járványok nincsenek a plakáton feltüntetve. Istenem, istenem! 8500 mérföld! Tudja Ön egyáltalán, hogy az mennyi? Nézzen végig ezen a hosszú asztalon, majd képzelje nyolc és félmilliószor egymás után, akkor megkapja a 8500 mérföldet.

– Nem áll szándékomban asztalokat rakni egymás után, hanem 300 nap alatt körül akarom kerékpározni a Földet. Vagy ha Önnek

úgy jobban tetszik, helyezze el egymás után a nyolc és félmillió asztalát, és akkor én azon fogok végighajtani.

A háborgó báró hirtelen elhallgatott, és merev tekintettel Ellenre nézett.

– Ellen, van egy ötletem! Ha már mindenképpen kitart a szándéka mellett, akkor a legkevesebb az, hogy elkísérem.

Ellen hirtelen felderült.

– Robin! Hiszen ez csodálatos volna… de mégsem, senkit sem kérhetek fel arra, hogy elkísérjen… bár nem is utasíthatok vissza senkit. Nem, nem uram, nem áll szándékomban igénybe venni kíséretét.

Mindezt boldog mosollyal jelentette ki, és ezzel megint mindent elrontott.

– Ah, Ön azt hiszi, szélsebesen megtanulok kerékpározni, hogy társaságot nyújthassak Önnek? Nem, miss Ellen, ebben téved. Persze mindig a közelében fogok tartózkodni, de csak azért, hogy azonnal helyben legyek, ha önfejűsége feletti bosszúságában darabokra töri a kerékpárját, és akkor ismét megkérdezem, hogy nem szeretne-e inkább soha többé már nem kerékpározó feleségem lenni. Ajánlom magamat.

Elrohant, és ezúttal Ellen maradt ott szoborrá dermedten.

– Ezt nem teheti, Sir Munro!! – kiáltott fel csikorgó hangon.

Válasz azonban nem érkezett. Elment. Így otthagyta. A szobor ismét megelevenedett, a karcsú kezek kis öklökké formálódtak.

– Ha mégis megtenné – lihegte maga elé –, ha el akar veszíteni, és részéről csak erre megy ki a játék – és meg fogja tenni – le akar járatni – és ráadásul még önfejűnek is nevezett – ezt… ezt soha nem fogom neki megbocsátani.

Ekkor talán beképzelte magának, hogy gyűlöli őt, de hirtelen felzokogva végigvágta magát a díványon, keserű könnyeket hullatott

és szipogva elmondott szavai ővele szemben tulajdonképpen nem mutattak gyűlöletet.

– Nos, most már őt is elveszítettem! És csak ezt akarta! Ó az önfejűségem, szerencsétlen önfejűségem!

Kétségbeesése azonban nem tartott sokáig. Dafkesége volt az, ami mindig felülkerekedett, a pompás, büszke dafkesége.

Amikor felemelkedett, még szipogott valamelyest, haját félresimította a homlokáról és visszatért a térképhez.

Egy világcsavargó

A villa előtt megállt Sir Munro kocsija. A kocsis a bakon ült, a kocsi ajtaját komornyik tartotta.

– Hotel Alexander – szólt a beszálló utas, ás a komornyik is felült a bakra.

Amikor egy komornyik felmászik a bakra, annak nincs túl nagy jelentősége, azonban ez az alacsony, vézna, livrét viselő ember nem felmászott, hanem felszállt, és ahogyan ezt tette, legalább is figyelemre méltó volt. Nem használta ugyanis a két hágcsót, hanem az egyik lábát emelte egyre magasabbra, egészen fejmagasságig, feltette felül a bakra, majd egy mozdulattal már fenti is ült. Ha valaki megfigyelte a mozdulatot, és otthon megpróbálta utánozni, rá kellett jönnie, hogy erre teljességgel képtelen.

Munro annyira elmerült gondolataiban, hogy észre sem vette, amikor a kocsi a hotelhez érkezett, és így a kapu előtt tolongó embereket sem vette észre, akik valamennyien az egyik fenti ablakra figyeltek. Amikor a kocsi megállt és a komornyik kinyitotta az ajtót, csak akkor tért magához, mire gyorsan kiugrott.

A portásfülke mellett szolga állt a pincérek közkedvelt, utánozhatatlan testtartásával, lábai szétvetve, amennyire lehet, előre meredő pocakkal, melyen kötény feszült. Ábrázatáról lesírt az öntelt gondolat: Én vagyok én, és belőlem még bármi lehet.

– Ha nem tévedek, ebben a szállodában lakik Mr. Stout, a Földet körülutazó kerékpáros?

– Mr. Starke a neve, Kurt Starke[6], és nem szereti, ha másképen szólítják, igyekezett válaszolni a pincér, miután összecsapta bokáit. – Igenis itt lakik, és én vagyok a szobapincére.

– Itthon van? Szeretnék az úriemberrel beszélni.

---

[6] stout: erős, izmos (angol); stark: erős (német)

– Sajnálom, Mr. Starke nem fogad látogatókat. Már nagyon sokan próbálták – eh – különösen hölgyek is – eh egy sereg hölgy, de Mr. Starke senkit sem fogad.

– Na próbáljuk csak meg. Sir Munro beszélni szeretne vele. Jelentsen be neki.

A cím és a bejárat előtt álló kocsi megtette hatását, a pincér gyors lépésekkel elindult, Munro lassan lépdelve haladt utána. A lépcső felénél azonban utolérte.

– Sajnálom, eh – miközben a nyakkendőjét tapogatta – Mr. Starke megígérte, ha még egyszer zavarni merészelem, kitekeri a nyakamat. Ezt a viccet nem én találtam ki, tényleg ezt mondta.

– Próbáljuk meg másként, a szigorú úrnál audienciához jutni. – Tárcájából névjegyet vett elő, neve alá odaírt egy sort, a kártyát odaadta a pincérnek. – Kérem, adja át neki, és ha semmi hatást nem ér el, akkor nem is akarok beszélni vele.

A pincér újra a nyakát tapogatta. Egyre jobb kedvre derülve Munro egy koronát nyomott az aggodalmaskodó kezébe, mire az meggondolta magát, inkább mégis kockára teszi testi épségét.

– Ha nem is tudom használni semmire, mégiscsak érdekes lenne, ha megismerhetném ezt a faragatlan embert – gondolta magában a báró, miközben a küldött már vissza is érkezett a jó hírrel:

– Uraságod szívesen fogadják.

Az első emeleten a pincér kinyitotta a lakosztály ajtaját, ahonnan minden átmenet nélkül az alábbi kérdés hangzott:

– Ön tehát egy Föld körüli kerékpártúrára szeretne beszervezni engem. Ez eddig rendben volna, de mennyit fizetne érte?

Munro elő pillantása egy nagy, sárga, hosszúszőrű agárra esett, amely a plüss díványon heverészett, a belépőre fittyet sem hányva. Második pillantásra egy férfit vett észre, aki az ablak közelében álló asztal mellett ült, és amint Munro megfigyelte, préselt növényeket ragasztott be egy növénygyűjteménybe. A kérdés tőle

hangzott anélkül, hogy az ajtó felé tekintett volna. Csak most kezdett lassan felállni.

Mivel sajátos jellemvonásai az átlagembertől eltérőek voltak, érdemes külső vonásait közelebbről is leírni.

A szokásos testmagassági mértéknél maradva hat láb[7] magasságot valamivel meghaladta, karcsú, azonban igen széles vállakkal, erőteljes izmos nyakán kicsi fej ült. Szokatlan testi ereje nagy, ámde mégis karcsú kezéről volt felismerhető, melyen minden izom, ín és ér megfeszült, jóllehet most semmiféle erőkifejtéssel nem volt terhelve. Körmei jól ápoltak voltak. Kezei mélybarnák éppúgy, mint arca nagy, erőteljes orrával, pisze orr amúgy sem illett volna ehhez az alkathoz. Szemei kékek, vékony bajusza valamelyest még világosabb, mint a világosszőke, egyszerűen elválasztott haj. Férfi esetében nem szokás sem szépről, sem csinosról beszélni. Feje jellegzetes férfifej volt.

Ahogyan ott állt, felegyenesedve, valamiféle mozdulatlanság jellemezte, nem csak azért, mert most éppen nem volt mozgásban, inkább egy bronzszoborra emlékeztetett, és nem csak bronzos bőrszíne miatt. Arcvonásai mélyen komolyak, de nem barátságtalanok, természeténél fogva mozdulatlan arc. Kék színű szemei hidegek, mint a jég, de mégis villogó, mint az élesre köszörült acél. Az egész alkat kész érccöntvény. Mozgott, beszélt, de az érces, mozdulatlan szobor képe nem akart meglágyulni. Hangja is olyan volt, mintha keményen csengő acél hangja lett volna. Nyugalmat, acélos, semmi által meg nem rázkódtatható, minden változáson át kitartó nyugalmat tükrözött külső megjelenése, és úgy tűnt, belső lényét is ez a nyugalom jellemezte. Beszéde éppen olyan volt, mint ahogyan mozgott, lassú és megfontolt. Hosszú szünet következett, mielőtt válaszolt volna, akkor is, ha megfontolásra semmi szüksége sem volt.

– Rendben van, tehát mennyit fizetne nekem?

---

[7] 1 láb = 16 hüvelyk ~ 18,9-33,6 cm; általában 31,6 cm

Munro még mindig a bronz állóképre meredt. Jé, hiszen ez beszélni is tud? Vajon ez az arc nevetni és sírni is képes volna? Aztán összeszedte magát.

– A fizetés részemről teljesen mellékes…

– Számomra azonban ez a legfontosabb. Először is önnek kell, hogy valami fogalma legyen az igényeimről. Követelésemnek megfelelően a Globe Kerékpárművektől naponta egy font úti ellátmányt és naponta 10 shilling fizetést kaptam, és mindezt két évre, a cél ugyanis az volt, hogy két év alatt kerüljem meg a Földet. Érti? Részemről kockázatot nem vállalok, és semmiféle versengésben nem vagyok hajlandó részt venni. Ezzel szemben minden napért, amelyet megspóroltam a 730 napból, 5 font prémiumot kaptam. Ez volt a keresetem. A két évre szóló úti ellátmányt előre kértem, hogy előre szét tudjam osztani az egyes állomások között. A két évre szóló fizetést, azaz 365 fontot letétbe helyezték. Ez minden. Életbiztosítás nem volt. Írásbeli szerződést nem szokásom kötni. Akinek egyszerűen kimondott szavaiban nem bízok meg, azzal nem kötök megállapodást. A pénz letétbe helyezése egyszerűen üzleti ügy. Nos, ön most körülbelül megismerhette, hogy milyen feltételek mellett vagyok hajlandó megtenni egy ilyen utat.

– Igen szerénynek találom a feltételeit – válaszolta Munro. – El tudja képzelni, hogy ugyanazt az utat, amelynek a megtételére önnek 512 napra volt szüksége, 300 nap alatt is meg lehetne tenni?

Ezúttal érthető volt a hosszú szünet.

– Igen – válaszolt röviden az érces hang. – Ebben az esetben 30 shilling ellátmányra és egy font fizetésre tartok igényt, továbbá 20 font prémiumot minden megtakarított napért.[8] Ez utóbbi csak abban az esetben, amennyiben önnek érdekes, egyébként betartom a 300 napot.

---

[8] Decimalizálás előtt: 1 font = 20 shilling; 1 shilling = 12 penny; 1 penny = 4 farthing

– Engedjen meg előbb még egy kérdést. Lehetségesnek tartaná, hogy egy egészséges és erőteljes fiatal hölgy 300 nap alatt megtegye ugyanezt a túrát?

– Nem.

– Miért nem?

– Nebraskában megskalpolják, Beludzsisztánban levágják a fejét. Emberevőkkel túrám során nem találkoztam, annál több volt a lélekkufár és a lánykereskedő. Tehát nem, a magam részéről nem tartom lehetségesnek.

– Abban az esetben sem, ha útján ön kísérné a hölgyet?

– Ezt eddig még nem említette. Ha csak önmagában a kerékpártúráról volna szó, úgy gondolom, hogy egy egészséges, erőteljes és valamelyest energikus lány, aki akarja, de tényleg akarja, képes 300 nap alatt ezt a távot megtenni, mivel a veszélyektől, és minden, ami még előfordulhat, megvédhetem a hölgyet, már amennyiben egy halandó ember ezt egyáltalán megígérheti. Ebben az esetben azonban napi 30 shilling fizetést kérek, az ellátmány ugyanannyi marad azzal a feltétellel, hogy a hölgy a költségeit saját maga fedezi.

– Tehát lehetségesnek tartja – vélekedett Munro tűnődve. – Igen, miss Howard kétségtelenül elég energikus. Azonban nem gondolja Mr. Starke, hogy egy lány, legyen bár energikus, végül is a terhek súlya alatt kétségek között összeomlik? Végül is rendkívüli teljesítményről van szó, ami igencsak idegőrlő lehet.

– Értem mire gondol, és hogy ne erőltesse meg magát, ne omoljon össze, ne essen kétségbe, éppen azért lennék vele. Hajtom, és féken tartom, ha kell, vannak megfelelő eszközeim, hogy egyre újabb erőt kölcsönözzek neki. A legjobb a saját példám, és éppen ez az, amiért különleges honoráriumra tartok igényt.

Munro egy nyugodt, megfontolt ember megfogalmazásában lehetőségként hallott arról a vállalkozásról, amelyet maga teljesen értelmetlennek tartott. Szinte nem is hallotta az egészet, a világ-

utazót sem ilyennek képzelte, célja is egészen más volt, amiért felkereste.

Engedje meg, hogy elmondjak még valamit, Mr. Starke. A hölgy, aki 300 nap alatt meg szeretné tenni az utat, miss Ellen Howard, akit úgy érzem, a menyasszonyomnak tekinthetek. Egy fogadásról van szó, amelyben a magam részéről nem vagyok érintett. Miss Howard kissé önfejű. Nekem teljesen mindegy, hogy a fogadást megnyeri-e, vagy sem. A 10 000 fontos tét számára egyáltalán nem jelent komoly veszteséget, sőt jómagam is szívesen átvállalnám. Inkább csak az volna a lényeg, hogy kigyógyítsam önfejűségéből. Gondolom érti, hogy mire célzok, Mr. Starke. Az ön feladata az volna, hogy elkísérje, megvédje, hogy egy haja szála se görbüljön meg. Számomra ő a legdrágább a Földön, jómagam is el fogom kísérni, ha nem is kerékpáron – de éppen azt szeretném elérni, hogy útközben kétségbeesve összeomoljon, szenvedésének okát, a kerékpárt elhajítsa magától, és ennek elérése az ön feladata lenne.

A szokásos szünet következett, a kék acélszemek a báróra villantak.

– És miss Howard egyetért ezzel?

Ettől a balga kérdéstől Munro majdnem elvesztette béketűrését. Tárgyaló partnerét ennyire ostobának azért nem tartotta.

– Természetesen nem – válaszolta ingerülten. – Végül is szeretné megnyerni a versenyt.

Az ércszobor erre egy elutasító kézmozdulattal végre újra megelevenedett.

– Akkor másvalakit kell keresnie – hangzott hűvös nyugalommal – amit ön elvár tőlem, az számomra tisztességtelen játéknak számít.

Munro egy pillanatra lesújtva állt ott. Ezek a szavak, és ahogyan elhangzottak, úgy érezte, mintha súlyos ütések érték volna fejét.

– De hiszen nekem önnel szemben jó szándékaim vannak – kiáltott fel, miután összeszedte magát. – Mit érdekel bennünket egyáltalán a 10 000 font! És én mindent megfizetek önnek, amit ön…

– Ebből elég. Ebben az értelemben minden elhangzó szó teljesen felesleges. Mindenek előtt kíméljen meg pénzbeli ígéreteitől. Ha szereti a hölgyet, és férfinek tartja magát, akkor kérje meg, hogy ne vállalkozzon az útra. Tiltsa meg, ha úgy érzi, joga van ehhez, de a háta mögött ne állítson csapdát neki.

Ej, ez az ember ki is mondta az igazságot, amit gondolt! És Munro teljesen kábultan viselkedett vele szemben, képtelen volt arra, hogy védekezzen, csupán akadozva bocsánatot kért, egyre zavartabbá vált, elvörösödött, egyre inkább jó szándékáról dadogott.

Starke mozdulatlanul állva nyugodtan hagyta tovább beszélni, míg végre egy lélegzetvételnyi szünet alkalmával szóhoz jutott.

– Sok szót fecsérelt el teljesen feleslegesen. Rendben van, fogadjon fel engem, szívesen elkísérem a hölgyet, természetesen a magam részéről mindent meg fogok tenni azért, hogy megnyerje a fogadást. Azonban úgy gondolom, biztosíthatom önt arról, hogy a hölgynek a túra befejezése után nem egykönnyen fog megjönni a kedve arra, hogy ismét a szenvedéseit okozó kerékpárra üljön, mivel úgy látom, ön számára ez volna a lényeg.

Munro újra lemerevedett, arca ezúttal azonban kezdett felderülni. Kétségtelen, ennek az embernek igaza volt. Tényleg sohasem gondolt arra, hogy megalázza, azt azonban most sem hitte, hogy Ellen kibírná a rettenetes túrát. Ez az ember egyre jobban imponált neki. Ő az, akit kísérőnek be kell szerveznie.

– Pompás! Ezt egyébként előbb is mondhatta volna! Tehát szándékában áll miss Howard kísérőjéül szegődni?

– Természetesen. Azonban vajon a hölgy is egyet ért kíséretemmel?

Ó nem, már megint közbe jön valami. Ellen egészen pontosan elmagyarázta neki a feltételeket. Starke most végighallgatta ezeket. Tehát egyedül. Ha azonban Munro a saját pénzén beleegyezése nélkül mellé rendel valakit, ellenfele lady Barrilon ez ellen semmilyen kifogást nem emelhet. Vajon ez az ember, aki itt áll előtte, és akit jó adag büszkeség jellemez, belemegy ebbe a feltételbe? Egy művelt hölgy kísérőjeként kellene tolakodnia. És be is következett, amitől tartott.

– Ha a hölgyet annak alapján ítélem meg, amit hallottam, úgy tűnik, miss Howard számára aligha lennék kellemes kísérő, pont én, Kurt Starke. A kétségtelenül büszke angol hölgy ugyanis azt akarja bebizonyítani, hogy lány létére 300 nap alatt képes véghezvinni azt, amihez egy professzionális vándornak, egy erős férfinek 512 napra volt szüksége. Nem így van?

Munro ezt őszintén beismerte, miközben óvatosan az óriásra pillantott.

– Az országút szabad, mint a préri vagy a sivatag – hangzott váratlan válasza – ami minden gondjától megszabadította Munrot. – Nem akadályozhat meg abban, hogy mellette haladjak és megálljak, amikor ő is megáll, ráadásul az általam választott úton akar végighaladni. Úgy van, kísérni fogom, érzékeny pedig nem vagyok, és az idő múltával minden bizonnyal jó barátok leszünk.

Starke az asztal felé fordult, bőrzacskóból megtömte fapipáját, és a maga megfontolt módján meggyújtotta.

Szerződéskötés még nem jött szóba. Az angol bárónak most először jutott eszébe, mekkora jelentősége lenne egy szerződésnek.

Vajon gondolatolvasó lehet ez az ember? A kérdés felvetése végül is igen indokoltnak tűnt, hiszen utóbb elhangzott szavaival ő maga terelte rá figyelmét. Félig elfordult Munrotól, pipázva egy olajfestményt nézegetett, amely ősi témát örökített meg, egy szerelmes pár kerti padon üldögélve csőreikkel egymásnak udvarló gerlepárt nézeget.

– Még semmiben sem állapodtunk meg – szólt nyugodt, mély hangján. – Sir Munro, tudja ön egyáltalán, hogy ki vagyok? Tehát egy ifjú hölgyet kellene végigkísérnem Föld körüli útján, aki az ön menyasszonya. 300 napon át én lennék állandó társasága, holnaputántól kezdve. A hajó fedélzetén még nem kerülünk közelebbi kapcsolatba. Azt követően azonban a szállodákban egy fedél alatt fogunk aludni, legalább is szoba szoba mellett, erről gondoskodnom kell. Hiszen mindentől védelmeznem kell őt. Olykor szerény, mindössze egyetlen helyiségből álló kunyhóban kell majd éjszakáznunk. Gyakran fogunk magányos tábortűz mellett táborozni. Mindezt gondosan megfontolta, sir Munro?

A fiatalember kinyújtott kézzel fordult felé.

– Éppen ezekkel a nyílt szavakkal hárított el minden bizalmatlanságot. Itt a kezem.

– Nem, nem fogadhatom el. Hiszen fogalma sincs róla, hogy kezét nem egy gazembernek nyújtja-e. Ezért nem fogadom el.

Munro kénytelen volt kezét visszahúzni. Újabb rejtéllyel állt szemben.

– Akkor hát mesélje el kérem, hogy végül is ön kicsoda!

– Ennek semmi akadálya.

Az ablakhoz lépett, háttal az ablakpárkánynak támaszkodott, karjait széles mellén keresztbefonta.

– Mi történt? – kérdezte Munro, amikor élénk hangzavar hallatszott fel az utca felől.

– Kicsit megmutatom magam a tömegnek, hadd csodálkozzanak a hátamon. Apraja, nagyja éjjel-nappal itt tolong. Nos hát: Nevem Harry Kurt Starke. Nowawes faluban születtem Potsdam mellett. Születésem bizonyára nem érdekli. 34 éves vagyok. Anyám mosónő volt, apám elitta a keresetét. Kezdettől fogva semmirekellő csavargó voltam. Legalább is ezt állították rólam. Tényleg, ha csak tehettem, az iskola mellé mentem. A grünewaldi erdőben vadorzással töltöttem az időt. Szöcskékkel és gyíkokkal kezdtem,

vaddisznóknál hagytam abba. De akkor még gyerek voltam, és semmi rosszra nem gondoltam. Egy szép napon, úgy 12 éves lehettem, amikor elkaptak, de megléptem, és meg sem álltam Hamburgig. Elrejtőztem egy hajón, és csak a nyílt tengeren merészkedtem elő. Hajósinas lettem egy amerikai szkúneren. Amint látja, elég korán kezdtem. A kapitány eredetileg bálnavadász volt, New-York felé tartott, hogy visszatérjen régi szakmájához. Magával vitt. Sok mindent eltanultam tőle. Már akkor is csontos, vállas legény voltam. 15 évesen, amikor korombeli fiúk pályát próbálnak választani, már első szigonyos voltam. New-Yorkban megkértem a magam árát. 50 dollár fogási prémium alatt nem voltam hajlandó szigonyozni. Rövidre fogva annyi pénzt kerestem, mint a pelyva. Mindezt csupán azért említem meg, nehogy azt higgye, azért csavarogtam a világban, mert semmihez sem értettem. Egyébként vagyonos ember vagyok. Többet akartam azonban látni, mint jeges tengert és hómezőket. Így aztán körülbolyongtam az egész világot, meglehetősen sokféle elfoglaltságom volt, részt vettem háborúkban, átverekedtem magam valamennyi földrészen.

Újra meggyújtotta kiégett pipáját, és ugyanazon a nyugodt hangon folytatta:

– Valamikor eszembe jutott hazám, ahol kötelezettségeim vannak. Hazautaztam Németországba és jelentkeztem a katonai hatóságnál. Állampolgárként azonban nem ismertek el. Hontalan. Igen gonosz fogalom. Átkot esküdtem, mivel úgy éreztem, valamiféle átok terhel engem. Nyugtalanul kell vándorolnom, mint az örök zsidó, vándorolni, mindig vándorolni. Miért? Kérdezze meg a cigányt, vagy a vándormadarat, hogy miért. Amikor foszlányokban szakad le rólam a ruházat, akkor érzem magam a legjobban. Se haza, se kunyhó, se barlang, se fészek. Alig bírom ki, ha fedél alatt kell aludnom. Nem szeretem az ágyat, éjszakánként a csupasz padlón szoktam aludni…

Munro kutakodó szemekkel nézte a beszélőt. Semmi mozgás, semmi bánat, a hangja meg sem rezdült. Megingathatatlan volt, mint egy bronzszobor.

Elhallgatott, rövid időre kis szünetet iktatott közbe, majd folytatta elbeszélését.

– … Rászoktattam magam arra, hogy az átkot áldásként fogjam fel, és azóta elégedett vagyok, ide-oda vándorlok, és igyekszem összekötni a kellemest a hasznossal. Vadász- és kutató expedíciókat vezetek, a közelmúltban egy kerékpárgyárat reklámoztam. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy ők csinálnak reklámot velem, és nem én őnekik. Röviden összefoglalva ez volt eddigi hosszú életem. Büntetett előéletű vagyok, gyakran üldögéltem börtönök falai között, azonban eddig mindig sikerült kitörnöm. Megértheti, hogy itt-ott egy-egy pasa lyukba dugja az embert. Egyébként eltekintve legfiatalabb éveimtől, amikor vadorzással múlattam az időt, ahogyan az ifjúságnak is az elcsórt alma ízlik a legjobban, sohasem csaltam vagy loptam. Nos, ezek után döntse el magának, hogy szerződtetni akar-e vagy sem.

Munro szívesen tudott volna meg még többet erről a különleges emberről, először azonban válaszolnia kellett, ami meg is történt.

– Ezennel szerződtetem önt az ön által megszabott feltételek szerint.

– Rendben. Az ön kimondott szava elegendő számomra. Akkor most beszéljük meg a továbbiakat.

Starke újabb pipát tömött magának. Munro ásítást hallott a háta mögött, és amint hirtelen hátrafordult, még látta a rémítő állkapcsot a perzsa agár kicsi, de igen hosszú fejében.

– Pompás példány.

– Ő Hassan el Seba, Jussuf ben Nadir és Fatime fia.

Munro körülnézett, tekintetével az asztalon egy arab képét kereste, akiről Starke beszélhetett.

– A perzsa agárra gondoltam.

– Én is. Ő azonban nem perzsa agár, nem is orosz, amint itt mindenfelé emlegetik, hanem arab antilopvadász a líbiai sivatagból.

– Úgy, úgy – mormolta Munro. – Pompás egy állat. Mennyit fizetett érte?

Starke odalépett hozzá a díványhoz.

– Ilyen kutyát nem lehet megvásárolni. Eladni, és elajándékozni sem lehet. Beni-Surs sejk idomítás céljából adta át nekem.

Munro a válaszról megint gondolhatott, amit akart. Végigmérte a kutyát, az pedig őt.

– Három éve kísér utamon – folytatta Starke – már jó néhány mérföld van a háta mögött, most majd ismét követni fogja kerékpáromat. Újabban kerékpározás közben megállított egy rendőr, megkérdezte, hogy ez az én kutyám-e, és állatkínzás miatt tekintélyes büntetést fizettetett velem. El tudom képzelni, miféle kutyaismerő lehet az, aki megalkotta ezt az angol törvényt, amely szerint egy kerékpáros nem vihet kutyát magával.

– Megsimogathatom?

– Hát bizonyára nem harapná meg. De mégis kérem, ne tegye. Én sem szeretem, ha idegenek a testemet tapogatják, minden bizonnyal önnek sem tetszene.

– Nos, mr. Starke – nevetett fel ekkor Munro – kérem magyarázza meg végül is, miféle rejtély lapul meg e mögött a lény mögött. Valóban kutya, vagy valami magasabb rendű élőlényről van szó!

– Amint már említettem, arab agár. Látom, nem ismeri a viszonyokat, sir Munro. Ön báró. Európában nincs olyan angol lord, főnemes, fejedelem, akinek a családfája olyan régi és tiszta volna, mint ezé az állaté, egyáltalán általában ezeké a sivatagi kutyáké. Ennél csak az arab lovak nemessége ismertebb. Amint ön is bizonyára tudja, Mohamed prófétának öt kancája volt – Tayes, Manekeye, Koheye, Saklawy és Djulf – ezekből indultak ki az első családfák. Ezen kutyák családfája azonban még több évszázaddal öregebb, és valódi családfájuk van, pergamenre feljegyezve. Minden arab, amikor hazájának lovait elvezetik előtte, fel tudja sorolni: ez egy Koheye, amaz ott egy Djulf – és éppígy azt

is tudja, ha itt ezt a kutyát meglátja, hogy Nadir el Seba unokája – és a földig meghajol előtte.

Munro erre azért nem szánta rá magát, azonban valamivel több tisztelettel nézett a kutyára, amelyhez képest saját nemesi mivolta egészen friss eredetűnek számított. Hassan, az oroszlán mélyet sóhajtott, megvető pillantást vetett feléje, pofáját hátsó lábai közé dugta – amire az angol báró szintén nem lett volna képes.

Mielőtt rátértek volna az út részleteinek megbeszélésére, Munronak még valami eszébe jutott. Ő maga is szeretett volna csatlakozni, állomásról állomásra vasúton vagy egyéb más alkalmatosság segítségével előre utazott volna, hogy gondoskodjon a kerékpárosokról stb., röviden: A lehetőségekhez képest szerette volna egyengetni a két utazó útját, amiről Ellen felismerhette volna odaadó hűségét is. Nem kívánta azonban, hogy Ellen megtudja, hogyan szervezte be számára kísérőjét. Ismerte Ellen önállóságát, élénken el tudta képzelni magának, legalább is a kezdetben hogyan fogná fel a dolgot. Mi, egy gondnokot? Egy védelmezőt? Arra nekem semmi szükségem. Starkénak tehát titkolnia kell majd megbízóját. Később aztán minden magától elrendeződik.

Starke most is, mint mindig, türelemmel hallgatta végig.

– Ezt nem tehetem – ellenkezett végül. – Ha megkérdezne, sir Munro rendelte mellém, hogy árnyékként kövessen? – Kérdésére igennel válaszolnék. Mivel nem szokásom hazudozni. Ellenségeimet természetesen néha megtévesztem, a rablót is nyugodtan rossz irányba küldöm, ha ezzel megmenthetem barátomat. Ilyen értelemben nem követek kategorikus belső parancsokat. Egyébként azonban nem szoktam hazudni. Miért vándorlok, miért alszok a csupasz földön? A vándorcigányt ne kérdezze, erre én jobb választ adhatok Önnek. Azért, mert szabad akarok lenni, és ne legyen szükségem arra, hogy hazudjak. Ez az igazi válasz. Lehet, vannak emberek, akik mindig igazat mondanak – én ilyenekkel azonban még nem találkoztam, és úgy gondolom, nem

kell, hogy Diogenes hordója legyen az ember lakása, hogy következmények nélkül merje kimondani az igazságot.[9]

– Én megengedhetem magamnak, mivel már semmi elveszíteni valóm nincsen, miután elveszítettem a hazámat. Sir Munro talán merész, nagy szavaknak fogja tartani, bár hűvös megfontoltsággal mondom: Egy teljesen megelégedett embert lát maga előtt, akinek a boldogságát semmivel, egyáltalán semmivel nem lehet megrázkódtatni. Lemondtam a világról, és éppen ezért tarthatom magaménak az egész világot. Nem hazudok, mert nincs szükségem arra, hogy hazudjak, mivel nehéz küzdelmek árán szereztem meg a jogot arra, hogy kimondhassam az igazságot. – Tehát hazudni nem fogok.

Ezúttal tényleg tisztelettelteljes volt a csodálkozás, amivel Munro végigmérte a hatalmas szónokot. Nem hazudok! Az én számból nem hangzik el igaztalan szó! Hol van egyáltalán olyan ember, aki megengedheti magának, hogy így beszéljen? Egy ilyen ember társadalmi lehetetlenség lenne. Remeteként kellene elvonulnia a sivatagban, vagy legalább is úgy kellene élnie, mint ennek az embernek.

Munro titokzatos varázslat hatása alá került. Formálisan érezte a nyugalom, erő és igazság hűvös leheletét, amely ebből az emberből áradt. Ilyen legyen az ember barátja! Ez a hűvös lehelet megnyugtatta az idegeit.

Igen, úgy van – sajátos módon a kis szobapincér jutott eszébe, aki szintén ennek az embernek a hatása alá került.

– Egy szót se többet mr. Starke. Mindennel egyetértek.

– Akkor beszéljünk magáról az utazásról, az egyes állomásokról, miként fogjuk értesíteni egymást, és gondoljon bele, ha már holnap este Liverpoolba kell utaznom, mindössze csak 30 óránk van hátra, és meg kell tennem még néhány előkészületet, ellenőriznem kell a kerékpáromat.

---

[9] Diogenész ókori filozófus a társadalom iránti megvetését azzal is kifejezte, hogy egy hordóban lakott.

– Ismét Globe-kerékpárt fog használni?

– Ettől tartózkodnék. Az idő előrehaladtával fél centnernyi[10] alkatrész jött össze, amelyet magammal kellett cipelnem. Naponta általában öt órányi időt töltöttem a nyomorult gép javítgatásával, de mit tehettem volna ez ellen, mikor velem akartak reklámot csinálni. Nem lázadtam fel a helyzet miatt. Tény, hogy csak ezt az egy gépet használtam. Tehát a válaszom: Nem. Londonban van még egy kerékpárom, amelyet két évvel ezelőtt építettem magamnak, kezdetben azt fogom használni.

Beszéde nem minden esetben volt annyira komoly, mint amilyennek látszott, olykor igen humoros megnyilvánulásai voltak. Csupán külsőleg nem változott, és sohasem mosolygott.

Munro kinyitotta az ablakot. Kocsija még lent várakozott.

– Dick – kiáltott le – hajts haza és pakold be utazásra készre a két tengeri bőröndöt.

Ezt követően kiteregették a térképeket. 8 500 mérföldet kellett szakaszokra felosztani, állomásról állomásra. Közben beesteledett, megvacsoráztak, és lámpafény mellett folytatták a munkát. Még csak a mormonok nagy Sóstó melletti földjéig jutottak el, és Starke legalább San Franciscoig szerette volna átgondolni az utat, amikor Monro kijelentette, hogy többre már nem képes, lecsukódnak a szemei. Rögvest lefeküdt, itt ebben a szobában az ágyra, és amikor másnap reggel meglehetősen későn felébredt, Starke még mindig az asztalnál ült a nyitott ablak mellett, menetrendekben lapozgatva, jegyzetelve és dohányozva, és Munro már elvégzett munkája alapján is megállapíthatta, hogy egy percet sem aludt. Úgy tűnt, alvásra egyáltalán nincs is szüksége.

---

[10] Centner: A helyi súlymérték 100 egysége. Tehát ahol pl. fontban mérik a súlyt, ott 100 font, ahol kilogrammban, ott 100 kg. A történetben a fél centner valószínűleg 25 kg körüli súly.

Szeptember nyolcadika

– Van valami elvámolnivalója? Csipkék, ékszerek, alkohol?

Az amerikai vámhivatalnok szigorú pillantásának hatására Ellen halántékáig elvörösödött, egyre inkább zavarba jött, csak suttogni volt képes – éppen most, amikor elhatározta, hogy nyíltan fog fellépni, és végül is semmi elvámolnivalója nem volt. Mégis elvörösödött.

Először is attól jött zavarba, hogy valamennyi utas szeme gúnyos csodálkozással rámeredt, mivel a new-yorki kikötőben álló szabadságszobor tiszteletére most első ízben öltötte magára világutazó öltözékét, amelyhez nadrág is tartozott, mivel férfi kerékpárt használt, és Ellen a nadrágot eddig még soha sem cserélte fel elegáns kerékpáros szoknyával.

Kabinjában a tükör előtt állva szemrevételezte magát úti ruhájában. Jóllehet megállapította, hogy kalandos férfi öltözékében, sötétbarna lóden öltönyében, sárga magas szárú fűzős csizmáiban, friss, nemes vonásait szegélyező, skót sapkája alól előbukkanó szőke hajfürtjeivel, övén tokjában rejlő revolverrel egész megjelenése lovagias vagányságot kölcsönzött neki. A hátán lévő hátizsák egyáltalán nem rontott a képen. Valóban igen jól nézett ki, mégis alig merte rászánni magát, hogy kilépjen a kabinból, és amikor kerékpárjával végighajtott a fedélzeten, egy úriember szabályosan visszahőkölt a meglepetéstől. Azt kívánta, bárcsak már magányosan pedálozhatna valahol a mongol sztyeppéken. Ah, ez a nadrág. Ez tényleg szerencsétlen ötlet volt.

Másodsorban jött ez a vámos, átható pillantásával.

Eleget hallott már ilyenfajta történeteket. Már érezte, amint idegen kezek lehámozzák róla a ruhát, kabátot, mellényt, nadrágot, csizmát, harisnyát, mindent egészen az ingig, azt kutatva, nem visel-e testére kötve elrejtett drága brüsszeli csipkéket, és még ha női kezek is volnának egy elkülönített fülkében, még a gondolat is

rémes volt – és mindez megtörténhet, és egyre jobban elvörösödött, jóllehet egyáltalán nem volt semmi elvámolnivalója.

Ellen azonban tévedett. Egyfelől az utasoknak annyi dolguk akadt, bőröndjeikkel és saját magukkal voltak elfoglalva, hogy oda sem figyeltek a férfi öltözékben lévő lányra, a vámosok pedig már régen tudják, hogy éppen azok a hölgyek és ifjak, akik rögvest elvörösödnek és remegni kezdenek, azok a legártatlanabbak, és a legkevésbé foglalkoznak csempészettel. Akik hetyke nemmel válaszolnak, és pimasz tekintettel néznek vissza, inkább számíthatnak szigorúbb vizsgálatra, mivel ezek a vámosok sokkal jobban látnak, szimatolnak és érzékelnek, mint más földi halandók, olykor igazi jóstehetségek.

– Tényleg nincs nálam semmi – hebegte Ellen.

– Gyűrűk? Csak egy gyémánt gyűrűt hozhat be vámmentesen.

Ellen illedelmesen nyújtotta ki kezeit. Balkezén csak egy eloxált rézgyűrű volt, ami még egy ausztráliai néger érdeklődését sem keltette volna fel. Egyébként ez volt Ellen névjegye. „Ellen Howard London” volt rágravírozva, netán valahol évek múlva valaki egy hullára vagy csontvázra akadna.

– Az új kerékpárt el kell vámolni.

– Én ezzel szeretnék Föld körüli útra indulni – dadogta Ellen könyörgő pillantást vetve a vámos felé, miközben kezdte kigombolni a mellényét, hogy elővegye angol útlevelét.

– Jól van, rendben – hárította el a hivatalnok, aki a legszerényebb csodálkozást sem tanusította a hallott nyilatkozat hatására. – Tömlőket leereszteni. Tömlőket leereszteni, ismételte, amikor felszólításának Ellen nem tett rögvest eleget.

Ellen a kerékpárra támaszkodott. Hirtelen szisszenő hangot hallott, és a kerékpár kissé lejjebb ereszkedett. Egy idegen nyitotta meg a szelepeket, egy izmos, barna kéz, amely egy sárga bőrkabát ujjából bukkant elő. Mintha ködből került volna elő, vette észre Ellen a sárga óriást, aki szintén kerékpárt tartott maga mellett.

A hivatalnok valamelyest megemelte a gépet, megforgatta a kerekeket, és fülét a leeresztett gumi mellé tartotta. Mi mindent el nem rejthet ugyanis egy intelligens ember a tömlőben! Kezdetben, röviddel azt követően, hogy feltalálták a felfújható tömlőket, a kontinensről Angliába utazók rendszeresen dohánnyal tömték meg, de olyan is előfordult, hogy alkohollal töltötték fel, és mindezt nagyban űzték, míg a vámosok rá nem jöttek a turpiságra.

A vámos távozott. A gőzös mellett hirtelen nagy ház bukkant fel. Hogyan került oda, azt Ellen nem tudta, mivel azonban az utasok kezdtek valamennyien bemenni a házba, ő is ezt akarta tenni. Előbb azonban újra fel kellett pumpálnia a tömlőket. Na, most kezdődött a matatás a vázra szerelt táska csatjának nyitásával, becsatolásával, a csat csak nem akart engedelmeskedni, és ez a rémes pumpálás…

– Hagyja csak miss – szólalt meg mellette a sárga ember. Ellen látta, amint letérdelt, valami fényes holmit majd méternyire kihúzogatott kezeiben, egy-két mozdulat, a tömlők megteltek, és a szelepsapkák is a helyükre kerültek.

Még mielőtt Ellen gondolkodni kezdhetett volna, már tovább is tolták. Isten tudja, egyáltalán hol volt, ő legalább is nem. Minden esetre egy nagy irodában találta magát.

Kérdések hangzottak el, honnan, hová, vajon férjnél van-e, volt-e valamikor beteg, tud-e írni és olvasni.

– Van fegyvertartási engedélye?

– Nincs, azonban Föld körüli útra indulok, és ha engem…

– *Allright, allright, go on! Next one*.[11]

– Kurt Starke, született Potsdam mellett – hallotta a toválépő Ellen a háta mögött hallható mély hangot.

– Mi az, maga már megint itt van? Lépjen tovább.

[11] Rendben, rendben, haladjon tovább! Kérem a következőt.

Ellen mást már nem hallott, és hirtelen kerékpárjával együtt egy emberektől és járművektől nyüzsgő széles utcán találta magát. Először majdnem elgázolták, aztán majdnem beverték a fejét egy gerendával, amit valaki a vállán cipelt.

– Kérem, melyik út vezet innen Trenton felé? – szólított meg egy férfit.

Az meg sem állt, és Ellen még soká kérdezősködhetett volna. Vajon ki tudott volna itt a Trenton felé vezető útról?

Ekkor ismét felbukkant a nagy, sárga ember egy sárga kutyával, melyet már a fedélzeten is mindig együtt látott vele.

– Jöjjön csak utánam, majd én megmutatom önnek a San Francisco felé vezető országutat.

Ellen fel sem fogta a viccet, csak megkönnyebbülést érzett, hogy talált valakit, aki ismeri az utat. Bizonyára hallhatta az előbb, hogy Trenton iránt érdeklődött, de a férfi máris ott haladt előtte. Gyorsan felpattant a kerékpárjára, és utána hajtott.

Tudta, hogy Stout, vagy jobban mondva Starke az, aki körülkerekezte a világot. Az első sétafedélzetről ő is gyakran rácsodálkozott a hatalmas emberre, akinek szorosan feszülő lóden öltözéke szépen kiemelte atlétára emlékeztető termetét, és a nyugalom, amely járása és minden mozdulata közben sugárzott felőle, igazán fejedelmi volt. Páncélzat illett volna rá, amint páncélozott lovon ül, szablyával páncélozott öklében. Ember, aki a mi generációnknak már régen nem ura – egy kihalt nemzedék acélszobra.

Vajon újabb kalandos útra kelt? De Ellennek mi köze volna ehhez? Persze mégis, volt vele valami belső kapcsolata, hiszen az ő útján akart végigmenni, azt akarta bebizonyítani, hogy nő létére ugyanazt az utat, amelyet ez az erőteljes férfi teljesített, képes valamivel több, mint fele idő alatt megtenni. Arra azonban nem adódott alkalom, hogy akár csak pár szót is váltson vele, és nem csak azért, mert a férfi másodosztályon utazott, hanem azért is, mert kezdeti ámulata nemsokára ellenszenvvé kezdett átalakulni a férfivel szemben.

Egy alkalommal megfigyelte, hogy egy hölgy a fedélzeten sétáló férfire mosolyogva, magát legyezőjével legyezgetve megszólította. És mit tett ez az ember? Egyszerűen otthagyta a mosolygó és magát legyezgető hölgyet, egyszerűen nem szólt hozzá egy szót sem. Ellen maga is tudott büszkén és tartózkodóan viselkedni, de ez az amerikai szokás, egy barátságosan érdeklődő embert egyszerűen levegőként kezelni, mert éppen nincs kedvében beszédbe elegyedni vele, felháborítónak találta.

Másik alkalommal egy hölgy cukrot akart adni a szép kutyának, és amikor az nem fogadta el, legalább megsimogatta a fejét.

– Hagyja békén a kutyámat! – kiáltott rá a lehető legnyersebb hangon.

Ezt végül megelégelte. Formálisan gyűlölni kezdte a durva embert. Na, mit is lehetne elvárni egy ilyen világcsavargótól, aki képzetlen, faragatlan iparoslegény lehet. Nem is az a megfelelő kifejezés, hogy gyűlölte volna, egyszerűen levegővé vált számára.

Ebben a pillanatban azonban, miközben háta mögött tekert, nem ez volt a helyzet. Igen csak ügyelt rá, nehogy szem elől tévessze. Úgy tűnt, megint hosszú kerékpárútra indul. Neki is hátizsák volt a hátán, csak sokkal terjedelmesebb, mint az övé, az igencsak erős felépítésű kerékpárra hátul még egy nagy csomag volt felkötözve. Az előbb derékszíjára felfűzve pisztolytáskában két hatalmas revolvert vett észre. A San Francisco felé vezető országutat akarná neki megmutatni? Rendben van, elfogadja vezetőként, míg ki nem ér a városból, mert ha egyedül is ismerné az utat, egyszerűen lemaradna, vagy egy köszönő szóval elszáguldana mellette könnyű kerékpárján.

Aztán erővel tört fel benne a gondolat: Most végre elkezdődik! És egyszer csak már itt a házak falai között, a legnagyobb utcai zűrzavarban legszívesebben örömujjongásban tört volna ki. Hát végre elkezdődik! Előre, mindig csak előre, bele a szép nagy világba! Nincs visszaút, nincs hazatérés a koszos vasúton! Mindig csak előre a szárnyakra kapó vasparipán!

A tíz lépéssel előtte haladó Starke egyszer hátra nézett, hogy meg van-e még. Nagyon ügyesen mindig megtalálta a legjárhatóbb utat. Igen érdekes volt, hogy a nagy, sárga kutya soha nem gazdája mellett haladt, hanem szorosan Ellen kerékpárja mellett.

A kocsik és emberek egyre ritkultak, Starke bekanyarodott egy széles, lakatlan útra, és az aszfalton igen gyors tempóba kezdett. Az őt követő Ellen ekkor észre vette, hogy a férfi nagy gépének igen kicsi volt az áttétele, kisebb, mint az övé, aztán azon csodálkozott, hogyan szaladt mellette a kutya ennél a felfokozott tempónál. Nem nagy ugrásokkal, hanem még mindig ügetett, mellső lábait egyenként magasra emelte, futása teljes mértékben hasonlított egy hatalmas lépésekkel tovaszáguldó angol paripára. Az a nyugalom, ahogy a kutya mintha rugókon ugrálva repülne előre, erőlködés, lihegés nélkül, ez tényleg feltűnő volt, imponált neki.

Kertes villák következtek, a házak egyre kisebbek lettek, aztán ismét élénkebbé vált a vidék az elővárosi gyárak füstölgő kéményeivel, emitt égett szaru bűzlött, amott parfümözött szappan illatát lehetett érezni, aztán a szagokat már nem is lehetett azonosítani. Ismét nyugodtabb út következett, ismét kertes villák, a házak vidékiesebbekké váltak, aztán egy igazi országútra értek, szélén almafákkal, és amott a hajnali mosolygós napsütésben felbukkant az első mező!

Ellen sajnálta, hogy az utazás kezdete nem tavaszra esett. És ennek ellenére most szeptemberben hirtelen a tavaszban találta magát. A vetés friss zöldjével éppen most bújt elő a földből.

Második vetés volt, amely az Észak-Amerikában sajátos utónyárban, az úgynevezett indiánnyárban még beérik, és ennek az indiánnyárnak éppen most volt a tavasza.

Az utolsó falusi templom órája a kilencedik reggeli órát mutatta.

Egy mezei pacsirta boldog csicsergéssel emelkedett a magasba.

Az elöl haladó sárga embernek most kellene elköszönnie, hogy ő is zavartalanul tudjon együtt örülni a pacsirtával.

Először megpróbálta, hogy megelőzi őt. Nem sikerült. Úgy tűnt, mintha észre vette volna, és gyorsabban haladt. Ellen úgy öt percig lassabban tekert és lemaradozott. A kutya hirtelen kilőtt mellőle, néhány hatalmas ugrással gazdája mellett termett, mire hirtelen az is kezdett lassabban haladni. Ellen tovább lassított, a férfi hátra pillantott, majd ő is így tett.

Mi lenne ez? Akkor hát előre, gyorsan el mellette! És szinte repült, amikor elhaladt mellette.

– Köszönöm a szívességét mr. Starke.

– Menjen mindig csak előre egészen Newarkig, addig hét angol mérföld a távolság.

Na végre, most már a háta mögött van. Igaza volt, Newark, nem pedig Trenton után kellett volna érdeklődnie. Vidáman taposott a pedálokra, egyre gyorsabban, szerette volna, ha a férfi egyre távolabbra marad le a háta mögött, bár most egészen barátságosnak mutatkozott, egyébként egész lénye olyan nyers volt, mint amennyire vörös az ábrázata.

Érésben voltak az almák. Gyors haladtában elkapott egy mosolygós piros almát, és amint a kezében tartotta, és már éppen a szájához akarta emelni, eszébe jutott, hogy most lopott. Nem volt előtte senki, az országút mellett pedig a vasúti töltés magaslott, de mögötte? Visszafordult valamelyest a nyeregben…

– Szedje csak nyugodtan, ez itt megengedett, ha valaki nem éppen egy kocsira valót akar leszüretelni.

Hát megint itt volt. Már megint itt, közvetlenül a háta mögött! Valójában mindig is egészen közelről követte. Ha Ellen lassabban hajtott, a férfi nem előzte meg. Egészen lassan, nagyon lassan haladt, hátra nézett, ő is nagyon-nagyon lassan tekert. Gyorsított, mire ő is. Leugrott, erre ő is elfektette a kerékpárját és leszakított egy almát.

Ellen ekkor már nem volt elfogódott.

– Egyáltalán mit akar tőlem uram?

– Semmit.

– Egyáltalán mi áll szándékában?

– Most éppen az, hogy megegyem ezt az almát.

– Úgy veszem észre, követni akar engem.

– Úgy van – hangzott nyugodt egykedvűséggel rágcsáló szájából.

– Nem gondolja, hogy ez nem tisztességes?

– Nem.

– Én azonban arra kérem, hogy hagyja abba.

– Kérheti, azonban nem tilthatja meg.

Mit tehetett volna Ellen? Csak a homlokát ráncolhatta, és fenyegető pillantásokat vetett a szégyentelen felé.

– Meddig kell még elviselnem tolakodó kíséretét? Csak nem úgy gondolja, hogy egészen Newarkig?

– Pillanatnyilag San Franciscoig.

Ellen egészen ledermedt.

– Egészen San – San – San – Fran…

– …ciscoig. Egyedül nem is találna oda.

– Odáig akar elkísérni? – kezdte feltúrázni magát. – Uram, ezt megtiltom Önnek.

– Nem teheti. Ez az országút nekem éppúgy rendelkezésemre áll, mint önnek. Ne zavartassa magát, semmi értelme, mert úgyis önnel maradok.

New-York felől száguldó gyorsvonat közeledett. Az egyik kupé ablakában egy férfi állt, aki mintha hirtelen vissza akart volna húzódni, aztán mégis az ablaknál maradt, és elkezdett zsebkendőjével integetni. A vonat gyorsan eltűnt, mintha fantom lett volna.

Sir Robin Munro! És hirtelen rémes sejtelem futott végig rajta, miközben valóban döbbent szemekkel az egykedvűen kerékpárjára támaszkodó férfi felé fordult.

– Talán csak nem sir Robin Munro szervezte be önt, hogy elkísérjen engem?

– Úgy van.

Ellen kerékpárját az almafának akarta támasztani, de a kerékpár ezzel nem értett egyet és önfejűen az árokba zuhant. Ott hagyta, és ökölbe szorított kézzel tett egy kört az országúton. Mire visszaért, a férfi felállította a kerékpárt és stabilan a fának támasztotta.

– Nem fogja megtenni. Semmi szükségem a kíséretére.

– Ennek ellenére megteszem.

Ellen belátta, hogy kiáltozással semmire sem megy ekkora higgadtsággal szemben, ezért nyugodtabb hangvételt kényszerített magára.

– Mr. Starke, beszéljünk tisztességesen egymással. Úriembernek tartom magát, és ha azt mondom önnek, hogy utálom ezt a bárót…

– Úgy tudom, hogy a menyasszonya.

Erre megint felhagyott a béketűréssel.

– Mi? Ezt állította önnek? – kiáltotta magán kívül.

– Akkor bizonyára legalább szereti is önt. Ne fáradjon, nem tud lerázni.

– Ön – ön – undorodom magától – váltott át most már Ellen sértegetésre.

– Ez nekem teljesen mindegy.

– Maga egy csirkefogó!

– Ó, ó miss! Először úriembernek nevez, majd hirtelen csirkefogónak. Nem következetes. Aki ismer, úgysem hisz magának. És egyáltalán miért lennék csirkefogó?

– Sir Munro azért szerződtette, hogy nehézségeket okozzon nekem utam során, hogy elveszítsem a fogadást, és meg akar alázni!

– Épp az ellenkezője, tisztelt miss. Mindent megteszek, ami lehetséges annak érdekében, hogy nyerjen, és sir Munro ezért fizet engem. Kérem, fontolja meg egészen nyugodtan a dolgot. Nem vonom kétségbe, van elég ereje és kitartása ahhoz, hogy 300 nap alatt megtegye az általam választott útvonalat. Megfeledkezik azonban arról, hogy ezt az útvonalat nekem először meg kellett találnom, megfeledkezik arról, hogy már itt, a meglehetősen kultivált Észak-Amerikában sem talál San Francisco felé eligazító útjelző táblákat, és majd csak ez után jut el Ázsiába. Heteken át fog egyenesen előre haladni, majd egy szakadék hirtelen megállásra kényszeríti, mire hetekig tartó visszafelé vezető út következik, hogy megtalálja a helyes utat, de az is előfordulhat, hogy az sem lesz a megfelelő. Én azonban ismerem az utat, vezetője leszek, és ön saját erejéből mégiscsak fényes győzelmet arathat, kíséretem pedig nem mond ellent a feltételeknek, hiszen ön nem tart rám igényt, ezt elég érthetően kimutatta, én azonban nem hagyom elutasítani magam, mivel másvalakinek a fizetett szolgálatában állok.

Nyugodt, tisztességes szavak voltak ezek. Mivel felismerte Ellen karakterét, védelemről és hasonlókról egy szót sem szólt. A jó benyomást csak a végén rontotta el valamivel.

Ellen azonban egyáltalán nem figyelt rá, hallani sem akart semmit. Úrrá lett rajta a gondolat, hogy ez a végtelenül unszimpatikus ember fog számára állandó társaságot jelenteni. Hirtelen mentő ötlete támadt, táskájából előrántott egy csekkfüzetet.

– Sir Munro mennyit fizet önnek a szolgálataiért?

– Napi három font sterlinget, költségeket is beleértve. Csekket azonban ne töltsön ki, nem fogadom el, engem nem lehet megvesztegetni.

Már az a nyugalom is, amivel helyzetét kifejezte, többet mondott, mint számos szó. Itt minden próbálkozás teljesen felesleges volt. Ellen dühöngve dugta vissza táskájába a csekkfüzetet, és még egy kört tett az országúton, majd megállt előtte. Keze a revolvere markolatán.

– Le fogom lőni!

– Ez először is nem fog sikerülni. Másodszor, ha mégis sikerülne, gyilkossá válna, amiért feltétlenül felakasztanák. Harmadsorban azért nem akasztanák fel, mert abban a pillanatban, amikor rám emelné a fegyvert, ez a kutya átharapná a torkát. Nos próbálja ki – vagy inkább haladjon tovább.

Ellen került egyet, elvette a kerékpárt a fatörzstől és felugrott rá.

– Legalább ne kerüljön a szemem elé – maga szolgalélek.

– Tolakodásomról soha nem kell majd panaszkodnia.

A reggeli nap még mindig mosolygós volt, a friss vetés továbbra is zöldellt, és a pacsirta is még mindig ugyanúgy dalolt – de mindez már nem Ellen kedvére történt. Számára minden elborult és meghalt, a gyönyörű utazás, aminek tényleg úgy örült az utóbbi napokban, ezek szerint ellenszenves úttá változik, mert ez az alak mindig körülötte fog ólálkodni – és minderről sir Munro tehet.

Amint a bánat könnyeivel szemeiben bosszúsan a pedálokra lépett, legalább azzal az előnnyel járt, hogy gyorsan haladt, az út állandó emelkedését nem is vette észre.

Hatalmas szarvú ökrökből álló csorda vonult az útra. Lehet, hogy kerékpárost még sohasem láttak, ámde az is lehet, hogy már igen – minden esetre a világutazó hölgy lekötötte érdeklődésüket. Megálltak, hatalmasakat bődültek, leeresztették rémes szarvaikat, és orrlyukaikon fújtattak. Ellen szíve majd megdermedt a rémülettől, és egyre lassabban pedálozott. Az ökrök azok mindig csak ökrök, kellemetlenné is válhatnak, pláne, ha ilyen csavarhúzó van a fejükön.

– Csak bátran át a közepén, a bikák nem bántanak minket, inkább kitérnek. Menjen a kutya után! – hallotta a háta mögött. A kutya előtte poroszkált, és valóban, az intelligens ökrök tisztelettudóan kitértek előlük.

Amikor a vélt veszély már a háta mögé került, és a kutya ismét eltűnt, Ellen valami szégyenfélét kezdett érezni, ami rövidesen maga ellen irányuló bosszúsággá fokozódott. Ökröknek többé ilyen gyorsan nem keltenek aggodalmat benne.

Elérte Newarkot, egyenesen végighaladt a főutcán, míg el nem érte a könnyen felismerhető postaépületet. Táviratot akart küldeni a Champion-Club részére. Egyúttal mindjárt be is bizonyíthatta kísérőjének, hogy mennyire felesleges. Starke is leszállt, és Ellen ahelyett, hogy rábízta volna kerékpárját, vállára vette, a teherrel felküzdötte magát a kőlépcsőn, egyre tovább cipelte, míg végül is a távirati szobában a falnak támasztotta. Megírta a sürgönyt, még egy pillantást vetett a gépre, odalépett a meglehetősen sok ember által körülvett ablak elé. Tolongásba keveredett, majd ismét kiszabadult, de addigra a kerékpár eltűnt.

Rémült pillantással nézett körül a szobában, majd azt sem tudta, hogyan keveredett le a lépcsőn. Lent Starke várta, kezében kerékpárjával.

– Elvettem a kölyöktől. Nem hagytam, hogy meglépjen vele, levertem neki pár fülest, a közeljövőben biztos nem fog beleszeretni más kerékpárjába.

Hogy a szégyentől bíborvörös arcát Starke ne vegye észre, Ellen gyorsan felült gépére, és elviharzott. Egyszerűen vettem volna magamnak másikat, nyugtatgatta magát később.

– Miss Howard ellenkező irányba indult el – hallotta meg ismét háta mögött a már jól ismert hangot.

Ó mi meg nem történhet egy kultúremberrel, akiből már rég kihaltak a vadak ősi ösztönei!

– Tudom – válaszolta hetykén, majd lassan megfordult, hátulról nekiment egy férfinek, de egyensúlyát nem veszítette el, és csak

most kezdett igazán lázas igyekezettel a másik irányba kerekezni. A főutca elágazott, ő az egyenes irányt választotta.

– Jöjjön vissza, és kanyarodjon balra, az az út közvetlenül az Északi-sark felé vezet – hallott egy hangot a háta mögött.

Most mit tegyen, tényleg nem állt szándékában az Északi-sark felé menni, kénytelen volt jól-rosszul visszafordulni, és szégyentől ismét vöröslő arcával még mélyebben a kormányrúd fölé hajolt. Felpörgött hangulatában egészen megfeledkezett róla, hogy valahol inni akart, és csak akkor jutott eszébe a kínzó szomjúság, amikor a várost már régen a háta mögött hagyta, és megpillantott egy díszkutat, amely egy villa parkjának bejáratát díszítette.

Leszállt, elővette a gumipoharat kabátzsebéből, lenyomta a kút karját, a vízsugárral kiöblítette a poharat, és többször egymás után kiürítette. Aztán a gép körül matatott, megvizsgálta a láncot, ami kezdett zajos lenni, és közben Starkét nézte. Az levette fejéről széles karimájú kalapját, ami szintén bőrből volt, könyökével úgy-ahogy kitörölte belőle az izzadtságot, teleengedte vízzel és ivott.

Mint egy csavargó! Nem öblíthette volna ki legalább azt az izzadt poros kalapot? Majd a kalapból megitatta a kutyát – és tényleg így történt – még egyszer ivott ugyanabból a vízből, amibe a kutya már beledugta az orrát!

A prűd angol hölgy végigborzongott a látványtól. Most vajon mit akarhat tőle már megint ez az ember? Az odalépett hozzá, volt valami a kezében, ami Ellen számára annyira ismerősnek tűnt, és szótlanul átnyújtotta neki…

Na még ez hiányzott! Észre sem vette, hogy elveszítette irattárcáját, benne csekkfüzetét és az összes papírpénzét!

Csak egy szerény „köszönöm”-öt mormolt, és gyorsan továbbhajtott, csak messzebb, egyre távolabb tőle.

Lassan megnyugodott. Végül is az égvilágon mindent meg kell tanulni, még azt is, hogyan kell egy irattárcát zsebre vágni. A betanult és tapasztalt kerékpáros, amikor összeállítja hosszú napokra

szánt felszerelését, talán mosolyogva gondol vissza arra, mennyire nem volt gyakorlatias, amikor első távoli túrájára indult. Tapasztalatait minden bizonnyal felismerésekkel szerezte.

Jóllehet a vidék olykor már errefelé is, a földrész legkultiváltabb részén, ahol Ellen erre még egyáltalán nem gondolt volna, leginkább a prérire emlékeztetett, az út azonban még mindig jól kiépített volt. Ilyenféle sokmérföldes prérin futó útszakaszokat az ember Angliában is eleget talál, még London közvetlen közelében is. Nem mezőről és legelőről van szó, hanem még teljesen érintetlen szűzföldről, amit ásó még sohasem bolygatott meg. Ez a széleskörűen elterjedt birkatartással van összefüggésben.

Közben dél lett. Naptól perzselten Ellen beérkezett egy kisvárosba, amely egyetlen utcából állt. Megállt egy vendégfogadó előtt, amelynek elbűvölő kis kertje szőlőlugasával pihenőre hívogatott. Már maga a szőlőlugas is német tulajdonosról árulkodott.

Lezárta a kerékpárját, megmosakodott, beült az egyik lugas alá, Starke ugyanezt tette egy másik alatt. Ellen ebédet rendelt, helyesebben mondva a „Lunch”-ét[12].

– Beefsteak[13] valamilyen zöld körettel – hangzott rendelése. Semmi több. Előbb még úgy érezte, hogy megéhezett, de ennek az embernek a közelsége az evéstől is elvette a kedvét.

Ellen közben New-York állam térképét tanulmányozta. A partoktól már 23 mérföldnyire távolodott, és ha most a legerősebb napsütés idején 4 óráig pihenőt tart, ma még 20-30 mérföldet megtehet. Holnap kezdődhet a napi taposómalom. Minden reggel még napfelkelte előtt.

Egy hozzá értő fejét rázva megkérdezhetné, hogyan lehetséges az, hogy valaki, aki az elmúlt negyedévben nem ült kerékpár nyergén, az első nap mindjárt megtesz 12 német mérföldet, és másnap már napfelkelte előtt folytatni akarja útját.

---

[12] löncs

[13] bifsztek, marhasült

Ellen angliai tartózkodásának utolsó óráit szorgalmasan kihasználta. Szeptember 1-én reggel 9 órakor kellett Liverpoolban lennie a fedélzeten. A londoni gyorsvonat röviddel ezelőtt érkezett. Előző este Liverpoolba küldte szerény csomagját, amelynek legfőbb tétele a gyorsan elkészített férfikosztüm volt. Elbúcsúzott a Champion-Clubtól, csak egy barátnője kísérte el, aki szintén lelkes kerékpáros volt. Stoke állomásig személyvonattal mentek. Éjjel 3 órakor szálltak ki, Liverpooltól 12 német mérföldnyi távolságra. Szép, szélcsendes éjszaka volt, és Ellen azt a célt tűzte maga elé, hogy 8 órára kerékpárral célba érjen. A megfelelő tempóról barátnője gondoskodott. Ha nem bírta volna, csak a következő állomásig kellett volna eljutnia, hogy a reggeli gyorsvonattal utazzon tovább. De sikerült neki, még 8 óra előtt elérte a liverpooli rakpartot, de milyen állapotban! Szinte úgy esett le a kerékpárról, a hajóra vezető lépcsőn alig bírt felmászni, három napig sem menni, sem állni nem tudott, ülésről nem is beszélve. Fájdalmai fekvés közben voltak a legelviselhetőbbek. Így vészelte át a tengeri betegséget is, aztán rendbejött, és ismét alkalmassá vált arra, hogy nyeregbe szálljon.

Kihozták az ebédet. Első ránézésre Ellen megrémült a hatalmas bifsztektől, krumpli, káposzta, karfiol és spárga körettel, hozzá kétféle kompót és saláta, utóételként, amit azonban szintén rögtön kiraktak az asztalra, különféle gyümölcs és egy gusztusos puding következett. Hát igen. Nem étkeznek rosszul Észak-Amerikában.

Jóllehet Amerikában az a szokás, hogy az italt rögtön érkezéskor fizetik, de az ételt nem. Az érdemes kocsmáros már bizonyára ismerte a fizetés nélkül meglépő kerékpárosokat, mert rögvest kérte a számla – 60 cent – kiegyenlítését. Ellen azt hitte, nem jól hall. Németországban ez 2 márka lenne, az amerikai ár azonban csak 50 pfenninget jelentene.

Ennek ellenére a német kocsmáros, nem is volt olyan olcsó. Az élelmiszer árakról legjobb a nagyobb forgalmú helyeken tájékozódni. New-York központjában egy munkásszállón a teljes napi ellátás egy dollár, ezért a pénzért a reggeli kávé, tea, frissen sült bifsztek, tojás, sonka, kenyér, vaj és különféle sütemények állnak

rendelkezésre. A vendég válogathat és ehet, amennyit akar. Az ebéd három-négy fogásból áll, hal és szárnyas, a szezonnak megfelelő zöldségek, spárga és articsóka, gyümölcsök, sajt, többféle édesség és persze nem rendelésre, hanem minden ki van pakolva az asztalra, közben állandóan hordják fel a friss tálakat, este még egyszer ugyanaz, de frissen főzve, hozzá újabb ételek, aki délután ráér, teát vagy kávét kap süteménnyel. Az alvási lehetőség azonban csapnivaló, leginkább kaszárnyához hasonlít.

Ilyen ebéd neve *table d'hôte*[14] és németországi vendéglőkben 4-5 márkába kerül. Egy amerikai munkás koszos köpenyben bosszús ábrázattal turkál benne, és ha a vajat nem időben rakták a jégre, akkor kapásból szól haverjának: Gyere menjünk máshova.

Hús, gyümölcs, zöldségfélék Észak-Amerikában szinte ingyen vannak. Az ökörhajcsár, a cseresznyeszedő azonban meg akarja kapni bérét, aztán jön még a hentes és a pincér, és a lényeg, a szakács! Amikor megérkeznek a vándorgalambok, egy zsenge pár a new-yorki piacon egy cent – négy pfenning – és a Broadway szállóiban egy dollár van feltüntetve az étlapon. A szakács zseniális tudását megfizetteti, és a gazda is szeretne keresni valamit.

Az ember minél jobban eltávolodik a várostól, annál olcsóbb lesz mindez, míg végül is minden szinte ingyen van, mert annak örülnek, hogy megvendégelhetnek egy vendéget.

Ellen csak beképzelte magának, hogy mindentől elment az étvágya. Úgy evett, hogy ilyet korábban sohasem tudott volna elképzelni magáról. Hatalmas volt a bifsztek, és kezdett félni magától, amikor még egyet rendelt – amiért természetesen még fél dollárt kellett fizetnie. Az persze már szégyenletes volt, hogy a palack limonádéért is fél dollárt kértek. Starke legyűrte négy fogásból álló ebédjét, ivott hozzá egy palack bort, és mindezért ő is csak fél dollárt fizetett.

---

[14] nálunk svédasztal

Ellen utána akart nézni kerékpárjának, de igen fáradtnak érezte magát. Kedve támadt a két fa között himbálódzó függőágyra. Nemsokára a fa árnyékában ringatódzott mély állomba merülve.

Lövésre ébredt. Starke revolverével lőtt rá valami célra. Érdekes, pont 4 órakor, amikor tovább akart indulni, és e nélkül a lövés nélkül tovább aludt volna, valószínűleg másnap reggelig.

– Kérem miss, 50 cent a függőágyért – szólt hozzá a kocsmáros, amikor a kerékpárját kérte tőle.

A tanulékony németből már kiváló jenki lett.

A kerékpár a sufniban állt, fényesre pucolva, megolajozva.

– Ki tisztította meg a kerékpáromat?

– Én voltam, 50 cent a kerékpár tisztításért.

– Ezt ne fizesse ki neki – szólalt meg Starke –, mert én csináltam.

– Ah úgy van. *I beg your pardon*[15] tényleg az úr volt az.

– És mennyit kér az előbbi a pisztolylövésért? – gúnyolódott Starke, jóllehet a maga közömbös stílusában, úgyhogy a kérdést akár komolynak is lehetett tekinteni.

A gazda csupán furfangosan rákacsintott egyik szemével, miközben Ellen már elhajtott, és utána indult Starke is.

Még néhány városka és település következett, olykor igen isten háta mögötti kinézettel, köztük szántóföldek, mezők és préri szerű legelők sok-sok állattal. Egy nagy erdő, ami egy londoni gyerek számára áthatolhatatlan őserdőnek számított volna, de az utak mindig jók voltak, az országúton állatcsordák, kocsik, lovasok és gyalogosok, nagyritkán egy-egy kerékpáros, egy alkalommal egyszerre öt autó egymás után, majd pihenőhely egy idilli farmházban, ahol a tejért, kukoricasüteményért és ízletes almákért nem is akartak pénzt elfogadni. A lemenő nap fényénél Ellen éjszakai szállás után kezdett körülnézni.

---

[15] elnézését kérem

Tényleg majdnem megtett még 30 mérföldet, mai nap összesen 50-et, és mindezt teljes kényelemmel. Igaz azonban, hogy a legkedvezőbb feltételek mellett, és délután az út egyre lejtett. De ezzel szemben ez volt az első nap, és teljesítő képessége várhatóan növekedni fog. Legalább is ezt gondolta magában.

Egy útkereszteződésnél szegényes kinézetű vendégfogadó állt, amolyan kimérés féle, hajtók számára. Semmi gond, szálloda van elég Angliában, neki pedig csak egy ágyra volt szüksége, csak egy sima priccsre, végül is erre is rá kell szoknia.

– Shrywell, egy tekintélyes város már csak 2 mérföldnyire van innen.

De nézzünk csak körül odabent!

A nagy, egyetlen függőlámpa által megvilágított helyiség egyszerre volt lakószoba, italmérés és konyha, az is lehet, hogy a család még itt is aludt. A palackokkal és poharakkal teli bárpult mögött a kocsmáros tevékenykedett, szutykos kinézetű felesége krumplit pucolt és a körülötte játszadozó gyerekeket szidta, a nyitott konyhatűz előtt, amely felett néhány edény függött, négy férfi üldögélt, lábaik a kályha peremén, és felváltva köpködtek a tűzbe a fazekak alá. Ökör- vagy disznóhajcsárok lehettek, viharvert alakok, ruházatuk is inkább viharvertnek, mint lerongyolódottnak látszott.

Ellen köszöntve belépett, kerékpárját az ajtón áttuszkolva, Starke közvetlenül a nyomában. Egy pillanatra figyelmes mustrálás következett, a négy férfi felhagyott a köpködéssel, majd fejeiket visszafordítva ütemesen tovább köpködtek. Amerikaiak voltak, ezért nem izgatták magukat, még akkor sem, ha eddig hölgyet sohasem láttak férfiöltözékben, pláne azért nem, mert hölgyről volt szó.

Ellen megkérdezte a kocsmárost, hogy kaphatna-e egy jó szobát vacsorával.

– Ön angol, missis? – vélekedett amaz, beszédében kerülve a jenkik orrhangját. Én is az vagyok, meg is őriztem a Londoner

Morning Leader példányait. Persze, kaphat szobát, egyszer már aludt benne egy ilyen pár, akik ugyanilyen valamiken utaztak.

– Természetesen nekem egyedül, ezt a férfit nem is ismerem.

– Úgy-úgy. Egyedül is megkaphatja. Egy finom szoba. Főtt birka- és marhahús van vacsorára. Öreg, szolgáld ki a ladyt.

Kívánságára, hogy szeretne megmosakodni, ott helyben, a lakószobában feltettek a padra egy lóitató vödröt – hiszen odakint közben már besötétedett – mellétettek egy darab szappant és egy látszólag tiszta törülközőt, amelyre nagy betűkkel volt rányomtatva: „Jefferkins munkásszállójáról lopták”.

Igencsak isten háta mögötti volt a hangulat, New-York állam kellős közepén, és Ellent magával ragadta ez a romantika. Mosolyogva úgy segített magán, ahogy tudott. Tegnap és ma, micsoda különbség!

Gondolatban átugorta az egész tengeri utazást, hiszen megtehette. Micsoda luxus és kényelem vette ott körül… Most pedig miss Howard lóitató vödörben mosakszik, lopott törülközővel törölgeti magát, egy ilyen társaságban – hangos nevethetnékjét alig tudta visszatartani. Hát ez tényleg igen tüneményes volt.

A köpködő férfiak egyike még magasabbra emelte a lábát, hogy az asszony át tudjon bújni alatta a fazekak irányába. Nemsokára két tányér került a faasztalra Ellen elé, mindegyiken hatalmas adag gőzölgő hústömeg – na itt van madárka, egyél, vagy dögölj meg stílusban. Minden olyan gusztustalanul nézett ki, mint amilyen koszos volt a tányér, a kés és villa, az asztal és maga az asszony is.

Ellen azonban nem adta fel, együtt akart élni az adott helyzettel, fel akart készülni arra, ami később még vár rá, ki tudja, mi kerül még elé. Az akarat leküzd minden akadályt. Ezzel az elhatározással látott hozzá, aztán maga is csodálkozni kezdett, mennyire ízlett neki, és egyúttal örömét is lelte benne.

Amikor Starke, aki egy ideig nem volt jelen, ismét belépett, egy frissen levágott, de már megkopasztott tyúkot tartott a kezében.

Először figyelmesen az asztala felé nézett, és ha nem is ingatta meg fejét, Ellen azt hitte, mintha úgy látta volna. Majd kezdte előkészíteni vacsoráját, úgy tűnt, saját maga akarja megfőzni. Megmosott hozzá még egy nyers húsdarabot is, kisúrolt egy serpenyőt, megszagolta a vajat.

– Uraim, hagyjatok szabadon egy kis helyet, meg akarom sütni a húsomat.

Az egyik levette a csizmáját a tűzhely széléről és oldalra fordult, hogy Starke odaférjen a tűzhöz. A vaj sercegni kezdett.

– Felhagyhatnátok a köpködéssel, amíg főzök.

Mormogás kezdődött, úgy vélekedtek, hogy nem árt az ételnek, ha alá a köpködnek tűzbe, hiszen úgysem a fazékba céloznak.

– Én viszont nem szeretem, ha a fazekam alá köpködnek.

A falat eközben elakadt Ellen szájában, aggódva tekintett a vad, a tűz fényétől vöröslő alakok felé, akiknek az övein ott díszelegtek a pisztolytokok. Felmagasodva állt előttük Starke, fejével majdnem a plafont érve, még akkor is, ha revolver helyett pusztán a prózai serpenyőt tartotta a kezében – Ellen érezte, most mi következhet, már eleget olvasott ilyenféle vad jelenetekről, szinte már hallotta a pisztolylövések dörrenését.

Ellen képzelődése azonban nem volt helyes. A négy férfi egyszerűen felállt, és átültek máshová. Starke ekkor a zsebébe nyúlt, és egy ezüstdollárt dobott az asztalra.

Egy italt az uraknak!

Ellen melle mintha lidércnyomástól szabadult volna fel. Élesen figyelt az eseményekre, és mindig szívesen gondolkodott el megfigyelésein. Okosabban cselekedett volna Starke, ha rögtön ezt teszi, de az, hogy utólag rendelt egy italt a társaságnak, lényegesen férfiasabb megoldás volt – gondolta.

A kocsmárosnak komplikált feladatot kellett megoldania. Az egyik viszkit kért kevés vízzel és sok cukorral, a másik brandyt víz nélkül és kevés cukorral, a harmadik gint és mentát, a negye-

dik koktélt rendelt. Az alkotórészeket olyan igyekezettel keverte össze, mint az alkimista a vegyszereket a bölcsek kövéhez. Starke rumot ivott.

– Egészségére miss – szólt felé.

Mintha vezényszóra mozdultak volna, mindegyik tisztelettel emelte meg poharát.

– Egészségére, miss.

Ellen nem lett volna nő, ha nem vörösödik el, ha nem köszöni meg barátságosan, és nem értette volna meg az őt érintő megtiszteltetés vagy hódolat lényegét. Ebben a pillanatban, amikor jókívánságukkal poharukat emelték az idegen hölgyre, ezek a rongyos, nyers, kicsapongó legények igazi urak voltak, előkelő, büszke és mégis tisztelettudó urak. Imponáló, igazi amerikai megnyilvánulás volt, más népeknél az ember ilyesmivel ritkán találkozik.

Starke elmosott egy tányért, és a kifőtt, de mégis rágós hús helyett fiatal csirkét evett. Igen, vándorlásai során megtanult élni, Ellen még sokat tanulhatott tőle. Csak az lepte meg, hogy most milyen furcsán ügyelt a tisztaságra, miközben ma reggel még csak ki sem öblítette átizzadt kalapját, egyáltalán úgy tett, mintha minden csepp víz aranyat ért volna.

A kocsmáros meggyújtott egy vastag viaszgyertyát, felkísérte Ellent, és cipelte kerékpárját. A „finom” szoba nyomorúságos kamra volt. Gyapjútakaróval letakart ágyon és egy faasztalon kívül nem volt benne semmi, még egy szék sem, de kulcsa az azért volt.

A gazda a gyertyát az asztalra ragasztotta, és indulni készült.

– Még valami? A víz lent van az udvaron. Ha korán akar indulni, mint azok is, akik régebben voltak itt, a ház mindig nyitva van, őrzik a kutyák, mindenkit kiengednek, be azonban senkit sem. Fél óra múlva Jim felhozza a Morning Leader-t, ha esetleg olvasni szeretne.

Ellen kérte az újságot, aztán egyedül maradt. Először megtisztította és megolajozta a gépet, majd leült az ágyra, egy darabig maga elé bámult, és hirtelen sírni kezdett. Honvágya volt. Nem a csupasz kamra, a nyomorúságos ágy volt az oka, egyszerűen honvágya volt, a klubja, a szobalánya, London kivilágított utcái iránt sóvárgott, hihetetlenül magányosnak érezte magát.

Ez az érzelmi kitörés azonban nem tartott sokáig. Bosszankodva, magán elmosolyodva kitörölte szemeiből könnyeit. Előre, a Föld körül, holnap reggel ismét kisüt a nap, ha pedig esik az eső, akkor egyszerűen esőben fog kerékpározni, és ahhoz, hogy nappal elég ereje legyen, éjszaka aludni kell, minek is kéne neki az az angol újság!

Bezárta az ajtót, és vetkőzni kezdett. Starkot hallotta közeledni, már felismerte lépteit. Hallotta, amint leteszi kerékpárját. Ó, hiszen ez itt fog aludni a mellette lévő kamrában. Félig még felöltözve Ellen ülve maradt az ágyon és hallgatózott, miközben különböző gondolatok cikáztak a fejében.

Pakolászást hallott odaátról, mintha átrendezték volna a bútorokat. Aztán csönd lett. Majd furulyahangok. Futam, trillázás, fúga, igen fürge ujjak, tiszta hangok, egy népdal, majd témát váltott. Megdöbbenésére Ellen az újabb dallamot nemrég koncertteremben hallotta egy Beethoven-esten. Hogyan jutott ez a faragatlan ember oda, hogy furulyán eljátssza Beethovennek ezt a lassú, vádaskodó dallamát, és ráadásul ilyen simulékony hangon?

Aztán újra csend lett, majd megint lépéseket hallott. Az angol, újságjára annyira büszke országúti kocsmáros érdeklődött, hogy kéri-e a Morning Leader-t, Ellen meggondolta magát, mégis kérte, hogy a lapot dugják be az ajtórés alatt.

A vastag viaszgyertya világos fényt árasztott, és nagyon lassan égett.

A Morning Leader első rangú bulvár újság. A szerkesztőség azt szereti a legjobban, ha minden napra esik egy rablógyilkosság, felrobban egy lőporgyár, minden tárcában elevenen eltemetnek valakit, ha nem éppen halálra kínozzák.

A szeptember elsejei szám volt. Rablógyilkosság ezúttal nem volt benne, helyette azonban vastag betűkkel szedve:

„Egy szenzációs fogadás”

Ellen a saját ügyéről olvasott, élénk riporterstílusban megfogalmazva. A tudósító mindenről tudott, mintha akkor maga is jelen lett volna a Champion-Clubban, és ezen nem volt semmi csodálkoznivaló. A Champion-Club dámáinak mindent kifecsegő nyelvei gondoskodtak arról, hogy a legújabb újdonság gyorsan elérje a széles publikumot. A tudósító egyébként is mindenről tudott – egy ilyen angol riporter alapvetően mindentudó – még azt is tudta, melyik fodrász-szalonban vágatta rövidre a haját, pontosan hány hüvelykkel, és természetesen a képe is ott virított. Igen vagányul nézett ki, még egy elefántölő mordályt is a vállára akasztottak.

Ellen elmosolyodott. Így van ez jól. 300 nap múlva még sokkal többet fognak foglalkozni vele. Ekkor azonban tágra meresztette szemeit.

„Ezzel egyidejűleg Sir Robin Munro egy másik fogadást kötött Lord Wood ismert sportemberrel, amely szoros összefüggésben áll az előbbi fogadással. Sir Munro annak ellenére, hogy a kerékpározás minden fajtáját alapvetően megveti, mégis eljegyezte miss Howardot. Amikor térden állva, könnyek között könyörögve nem sikerült neki a törékeny lányt merész elhatározásáról lebeszélnie, férfias büszkeséggel felemelkedett, és közölte menyasszonyával, hogy saját maga fogja elkísérni, természetesen lóháton, mivel Sir Munro még sohasem ült kerékpárra. Meg fogja védelmezni mindenféle veszélytől, átmenekíti tűzön-vizen át, ha ájultan leesne a kerékpárról, akkor elkapja, és megkérdezi tőle, hogy akar-e alázatos és őt szerető felesége lenni. Aztán hirtelen távozott, oda sem figyelve menyasszonya kérésére, hogy ezt ne tegye. Találkozott Lord Wood barátjával, és közölte vele szilárd elhatározását, és hozzáfűzte még, hogy miss Howard, a gyenge lány még San Franciscoig sem fog kitartani. Lord Woodnak más véleménye van a gyengébb nemről, miss Howardról meg külö-

nösképpen. Így jött létre a fogadás, ami nem kevesebb, mint 50.000 font sterlingre vonatkozik. Lord Wood kijelenti, miss Howard teljesíteni fogja a feltételeket, sir Munro pedig azt állítja, hogy nem fog eljutni még San Franciscoig sem, soha többé nem fog kerékpározni, és ezen túlmenően a mai naptól számított 100 napon belül a feleségem lesz …”

Ellen összegyűrte a lapot, és fojtott kiáltással földhöz vágta.

– Ezt teszi velem, ezt meri tenni velem! – lihegte, miközben felugrott. – Ó a nyomorult! Így akar megszégyeníteni.

Azonnal tudta, mit kell tennie. Gyorsan ismét felöltözött, felkapta az újságot, és kinyitotta az ajtót. Az ajtó nehezen nyílt, valami súlyosat kellett eltolnia, ami azonban hirtelen magától elmozdult. A kutya volt az, az ajtó előtt feküdt. Ellen hevesen kopogtatni kezdett a szomszéd kamra ajtaján.

– Mr. Starke, ébren van még?

– Come in.[16]

Az ajtó nem volt bezárva. Az ágykeretből kidobálta az ágyneműt, a priccsen heverészett, párna helyett hátizsákja volt a feje alatt, teljesen fel volt öltözve, csizma a lábán, még a kalap is a fején volt, dohányzott, és egy vékony, kopott könyvecskét olvasgatott a viaszgyertya fényénél.

– Mit parancsol? – kérdezte anélkül, hogy felállt, vagy testhelyzetén változtatott volna.

– Ezt itt, ezt olvassa el!

Starke a könyvet az asztalra tette, és kezébe vette az újságot.

Ellennek öt percig semmi dolga nem akadt. Az asztalon egy kicsi, egészen egyszerű fafuvolát látott, és jóllehet felizgatott gondolatai egészen mással voltak elfoglalva, ebben a pillanatban mégiscsak azon kezdett gondolkodni, hogyan lehet ebből az egyszerű esz-

[16] lépjen be

közből olyan lágy hangokat előcsalni, és ilyen művészi melódiákat eljátszani vele.

És mi volt az, amit olvasott! A könyv a címoldalnál volt nyitva. Ellen nem akart hinni a szemének. La Rochefoucauld[17] „Reflexiók és maximák” című művének francia kiadása volt! Bármennyire híres is volt a filozófus hercegnek ez a könyve, Ellennek csak egyszer jutott véletlenül a kezébe. XIII. és XIV. Lajos alatti élet vizsgálata lenne ennek az embernek az esti olvasmánya? A kötés belső oldalára írt bejegyzést vett észre, közelebb hajolt, hogy el tudja olvasni: Emlékbe barátom, Kurt Starke részére, 1889 február, Paris – Alexandre, Vicomte de La Rochefoucauld.

– Butaság – szólalt meg Starke, és Ellen már nem is gondolt tovább az előbb olvasott dedikálásra.

– Hogyan gondolja?

– Angolul: *nonsense*[18]. Angol sajtópletyka szaga van.

– Nem hiszi el? Én azonban igen! Sir Munrot képesnek tartom arra, hogy így lehúzzon engem a mocsokba. Micsoda aljasság!

– Ne olyan hevesen. Ne ítéljen el senkit, mielőtt nem hallgatta meg. Mindenkinek alkalmat kell adni arra, hogy megvédhesse magát. Indianapolisban találkozni fogunk, és meg fogom kérdezni tőle, hogy ez sajtóhír igaz-e, vagy sem. Ha igaz, akkor többé nem állok a szolgálatában.

Ellen meglepődött. Épp ezért jött. Még sem jól értette, amit hallott.

– Akkor nem is fog tovább kísérni? – kérdezte halkan, csodálkozva.

---

[17] 1613-1680 kalandos életű francia herceg, író és moralista

[18] badarság

– Akkor nem állnék tovább a szolgálatában. Azt hittem, tisztességes ember szerződtetett, és ha a hátam mögött tényleg megkötötte ezt a fogadást, akkor gazember, és gazembert nem szolgálok.

Ellen valamiféle nagyrabecsülést kezdett érezni ezzel az emberrel és belőle sugárzó erővel szemben. Ezen kívül már szabadulni érezte magát a nem kedvelt kísérőtől, akit ha másért nem, már csak azért nem kedvelt, mert jelenléte csökkentette az ő hírnevét.

– Én a legcsekélyebb mértékben sem vonom kétségbe, hogy tényleg megtette ezt, velem szemben tényleg ugyanezeket a szavakat használta. Mikor érünk Indianapolisba?

– 12-13 napon belül, ha ugyanígy tartja az iramot. Én inkább 15-16 nappal számolnék.

– Táviratilag is megkérdezhetnénk…

– Sem táviratban, sem levélben. Szemei közé kell néznem, amikor kérdezem, és akkor tudom, hogy igazat mond-e, vagy sem.

– Tehát még egyszer: Ha ez a tudósítás megfelel a tényeknek, akkor elhagy engem?

– Igen, ha ez a kívánsága.

– Köszönöm Önnek, mr. Starke. – Magával vitte az újságot.

Odaát még egyszer elolvasta a tudósítást. Csak most ragadta magával a keserűség, és ezúttal nem a honvágy, hanem nyomorult érzései miatt hullatta könnyeit. Szerette őt, vagy legalább is korábban szerette – aztán lassacskán könnyezve elaludt.

Az éjszaka közepén felébredt. Holdfény vetődött arcára a csupasz ablakon át. Órája fél hármat mutatott. Pillantást vetett ki az ablakon – tiszta égbolt, telihold, látszólag szélcsend. A tettre kész fiatal lány gyors elhatározásra jutott. Odaát az a férfi vegye már végre észre, hogy nincs rá szüksége, hogy nem tudja követni, ha ő maga nem akarja. Higgadt nyugalommal tett kijelentését, ahogyan tegnap reggel azt állította, hogy kísérni fogja őt, akár akarja, akár nem, még mindig tagjaiban érezte, és ezek a tagjai még mindig

igen merevek voltak, de menni fog, mennie kell, hogy ő ne tudja utolérni! Ehhez csak titokban kell eltávoznia.

Tehát halkan, egészen halkan felöltözött, még a gyertyát sem gyújtotta meg, a hold elég világosan ragyogott, még a csizmáit sem húzta fel. Először kinyitotta az ajtót – de ó jaj, a kutyájáról egészen megfeledkezett, amit most odébb tolt.

A kutya azonban nem igazán érdeklődött az éjszakai szökevény iránt, csak véletlenül heverészett az ajtó előtt. Felállt, és gazdája ajtaja előtt ismét összetekeredett.

A kerékpárt felkapta a vállára, a folyosón gyufát gyújtva zajtalanul leosont a lépcsőn, zaj nélkül kinyitotta a ház ajtaját, és máris kint állt a szabadban. Na még gyorsan befűzi a csizmáját, aztán fel a kerékpárra, és gyorsan elteker! Petróleumlámpára nem is volt szüksége, szinte nappali világosság volt, eltévedni sem lehetett, más út nem is volt, csak közvetlenül maga a főút.

Ha felkel a nap, zavartalan örömujjongással üdvözölheti, és akkor próbálja meg utolérni őt. Már most elkezdett ujjongani, mert már elég távol érezte magát tőle.

Még egyet kurjantott örömében, olyan könnyednek, olyan szabadnak érezte magát, már semmi ok az aggoda…

– *Good morning, miss*![19] – hangzott a háta mögött. – Derékszíját a revolverrel és tölténytáskával fent felejtette.

Ellen a rémülettől majdnem leesett a kerékpárról.

A Lady-Champion-Club „kis estélyt” tartott. Első, aki a ruhatárban leadta ruháit, Judith volt, másodikként a bolondos Lady Oliva Hobwell érkezett.

Judith ezt a bolond nőszemélyt egyébként ki sem állhatta, veszett viselkedésével, hajmeresztő beszédstílusával képtelen volt elviselni. Ma azonban ő sietett feléje.

[19] Jó reggelt kisasszony

– Hallotta? – sir Munro tényleg szerződtette azt a bizonyos Kurt Starkét, hogy miss Howardot kísérje. Ez ellen kifogást eme…

– Semmit sem emel, sem tojást, sem kifogást – szakította meg őt a bolondos hölgy, miközben kesztyűit húzogatta le, gyémántokkal páncélozott ujjairól – különben úgy lejáratom magát, hogy még egy kutya sem fog elfogadni öntől többé egy darab kenyeret.

– Miii? – hördült fel Judith elsápadva. Ez még a viccnél is viccesebb volt.

– Hagyja, hogy kibeszéljem magam. Nekem teljesen mindegy, hogy Ellen megnyeri, vagy elveszíti ezt az együgyű fogadást, de ha ön kifogást mer emelni az ellen, hogy ez a Kurt Starke kísérni fogja Ellent, na akkor én is mesélni fogok magáról valamit. Ma reggel ugyanis jártam a „Chronicle Post” szerkesztőségében. Ez a mocskos lap engedélyem nélkül közölte a fényképemet. Mikor ott jártam, az egyik szobából társalgást hallottam… Na látja, sötét színe ellenére most úgy elsápadt, hogy fehérebb lett, mint egy hógolyó. Rendben, tehát tudja, hogy mire gondolok. Hagy mondjak önnek még valamit, és jobb, ha egy szót sem válaszol: Maga nyomorult némber. Fuj, átkozott sátán!!!

És a bolondos hölgy a suhogó selyemuszályt olyan lendülettel csapta fel karjára, hogy még a meglehetősen rövid, csipkeszegélyű alsóneműje is kivillant, majd Judithot faképnél hagyta.

Olykor súlyos jelenetekre került sor, különösen, amikor a Champion-hölgyek egymás hajának estek, de ilyen súlyos szavak eddig azonban még nem hangzottak el.

Ez még nem volt minden: Két másik hölgy lépett be, a bolondos lady örömtől sugárzó arccal szökdécselt feléjük.

– Hallottak már róla? Holnaputánra lady Judith vacsorára hívott meg bennünket, valamennyiünket a lakására. Külön az én részemre pedig saját maga akarja felverni a tejszínhabot, ehhez állítólag nagyszerűen ért. Nem így van, kedves Judith?

– Ha a meghívást a hölgyek is szívesen elfogadják – mosolygott Judith barátságosan.

Lady Oliva már megint a közelébe került, hátulról megkocogtatta a vállát, és szintén mosolyogva az arcába bámult.

– De igen keményre fogja felverni, kedves Judith, nem igaz? Különben a mopszlim nem kapja be.

Megint mindent tönkretett

Tiszta vizű hegyipatak mellett Ellen egy juharfa árnyékában heverészett, ahol a reggeli napsütés nemrég szárította fel a harmatot, és reggelire papírba csomagolt sültcsirkéjét eszegette. 8 óra volt, de már majdnem 30 mérföldet tett meg. Még csak az ötödik napnál tart, és már 250 mérföld van a háta mögött. Amott nyugatra már látszanak az Alleghani-hegység kimagasló csúcsai. Hiszen gyerekjáték volt az egész! Persze mindig jó időben és jó szélben, ha esett, csak későn kezdődött, az út még nem puhult fel, következő reggel megint kemény volt és sima. De a lényeg az volt, hogy ez alatt az öt nap alatt jó időben és szélben 2-3 nap előnyre tett szert, ezeket majd számításba veheti. Rossz idő és út még nem is volt, a 32 mérföldjét változatlanul meg akarta tenni, ehhez mindössze napi 8 órát kellett tekernie. Számítása stimmelt.

Egyébként is minden olyan szép volt, és ez a pompás étvágy! Folyamatosan éhes volt, mint egy farkas. És micsoda ital a frissen fakadt forrás vizéből! Már Angliában is tett meg hosszabb túrákat, ott azonban valahogy mégis teljesen más volt. Mi is tulajdonképpen a különbség? Először is talán abban, hogy itt nem kellett visszafordulásra gondolnia. Itt szabad volt, egészen szabad! Arccal belefeküdt a fűbe, kényelmesen kinyújtózott, és ha valami jármű haladt el a közelben, fel sem pillantott. Ha a szél elvitte volna a sapkáját, ha egy tüske végigszakította volna a ruháját, teljes lelki nyugalommal, csupasz fővel és szakadtan nyugodtan bekerekezett volna a következő város legelőkelőbb utcájába. És egyre csak ez a pompás étvágy és szomjúság! Egy sült csirkét Angliában is meg tudott enni, de nem úgy, mint itt. Dohosan bűzlő gumibögréjét már régen elhajította – csupasz kézből szürcsölte a vizet, szájával hajolt oda a hűs forráshoz, már nem röstellte, ha elevenen nyüzsgő utcán használnia kellett a biciklipumpát, és azt sem, ha sapkájából ivott – ilyennek elképzelni magát Angliában lehetetlen lett volna.

A különbség titkát, amit Ellen a szabadság, kötetlenség és önállóság szavaival próbált meg feloldani, talán legjobban a „világcsavargó” fogalma fejezné ki.

A kerékpáros világcsavargó ott heverészett a közelében, az általa mindig betartott hat méteres távolságra és késével épp egy nagy darab sonkába vágott bele.

Tényleg, mi kifogása is volt tulajdonképpen ez ellen az ember ellen? Ha kerékpározás közben nem kereste tekintetével, és pihenő közben nem pillantott felé, akkor észre sem vette, hogy létezik. Azóta, amióta titkolni szándékolt távozása óta hirtelen mellette termett, hogy átadja neki ott felejtett derékszíját revolverével együtt, egyetlen szót sem szólt hozzá, és annak már négy napja. Ellen ügyelt rá, hogy ilyen hibát még egyszer ne kövessen el, ezért gyorsan eltanulta a gyakorlati fogásokat.

A férfi még Ellen árnyékánál is szerényebb volt. Saját árnyéka mellette ült az asztalnál, de az az eleven árnyék étkezéskor másik asztalhoz ült, szabad ég alatti táborozáskor szemei elől rejtett helyet keresett magának. Lehetett ennél többet követelni? Ez az önállóan mozgó árnyék nagyon figyelmes is volt. Ha Ellen a kerékpárját még nem pucolta meg, és nem zárta el valahova, makulátlanul tisztán, megolajozva és felpumpálva találta, és ha korábban kattogott a lánc, akkor ez a hiba is megszűnt, ha meglazult a kormányon a markolat, akkor most megint szorosan illeszkedett helyén, a fék rendesen be volt állítva, de a rejtélyes manó csak akkor dolgozott, ha nem figyeltek rá.

Ellen igazságtalan volt, amikor szégyentelen, tolakodó társnak nevezte, és magában már megbánta ezt.

Ez a szép nagy kutya is csendes és szerény volt, mint a gazdája. Egyáltalán: Egy egészen különleges kutya. Előkelő, tartózkodó kutya. Egy gentleman[20] a kutyák között. Még soha nem jött oda hozzá farkát csóválgatva, a legcsekélyebb bizalmat sem mutatta felé. Ez pedig különös, ha az ember már öt napja tartózkodik egy

[20] úriember

kutya közelében. Éjszakánként az ajtaja előtt feküdt, de ha kinyitotta, akkor a kutya menni hagyta, miközben egy pillantásra sem méltatta. Sohasem ugatott. Más kutyával sem kereste a kapcsolatot, a kutyák másik nemének legszebb képviselőjével sem, és amikor egy alkalommal egy duzzadó izomzatú pompás bulldog közelített hozzá, a vézna agár úgy lerázta magáról, hogy az se nem látott, se nem hallott.

Ellennek volt elég ideje az ilyen megfigyelésekhez, továbbá azt is észrevette, hogy gazdája milyen úriemberként bánt vele. Ahelyett, hogy étkezésének maradékát tányérjával a földre tette volna – a kutya olykor a saját étkét kapta meg, a tejnek mindig fő szerep jutott – Starke mindig tiszta tányért kért neki, sőt ha lehetett, szalvétával még le is törölte, és egy nagy szállodában, amikor a főpincér jóindulatú megjegyzést tett erre, összetaposta a tányért, és kifizette.

Annyira hallgatag azért Starke sem volt, csak éppen nem őhozzá, hanem a kutyájához beszélt, akit Hassan el Saba- vagy egyszerűen Hassan-ként szólított meg, gyakran hallotta a háta mögött olyan nyelven beszélni, amit Ellen arabnak tartott, és a kutya okos szemein látszott, hogy minden bizonnyal érti, amit mond neki.

Ellen továbbá azt is megfigyelte, hogyan él ez az ember. Tulajdonképpen egészen másként, mint ahogyan az ember egy ilyen profi vándor esetében feltételezné. Az, hogy nagyon bőségesen táplálkozott, az állandóan szabadban végzett mozgás következtében érthető volt. Ellen saját magán is megfigyelte ezt, és az oxidációs folyamatok miatt egészen más testet kellett neki ellátnia, mint Ellené. Az, hogy mindig a legjobb ételt választotta, végül is egy csavargónak is elnézhető, ha van pénze rá. Az is feltűnő volt, milyen gondot fordított a válogatásra, amikor összeállította menüjét. Egy párizsi nagyevő sem lehetett volna kínosabb. Először hosszasan tanulmányozta a borlapot, ha egyáltalán volt ilyen, nyelvén hosszasan ízlelgette az első kortyot, ha nem ízlett neki, menten rendelt egy másik palackot, az elsőt pedig otthagyta. Teljesen mindegy volt, hogy egy nagy szálloda, vagy a legnyomorúságosabb krimó vendége volt. Amott a legdrágább osztrigát

ette, és francia pezsgőt ivott hozzá, a pincér közvetítésével kérte a szakácsot, hogy a kappant ne almával töltse az étlap szerint, hanem olajbogyóval. Emitt szakértői szemmel kiválasztotta a legjobb húsdarabot, és körülményesen saját maga sütötte meg, nem spórolt a fűszerekkel, minden palackot megszagolt. Ugyanilyen gondot fordított külső megjelenésére is, mindig meg volt borotválkozva, sőt még a körmeit is polírozta.

Nos, képzeljük el ezt a kínos, pedáns urat a sivatagban, az őserdőben, miközben esetleg hónapokon át kénytelen tábortűz mellett táborozni!

Ellen azonban helyesen ismerte fel. Éhhalál közeli helyzetben a csizmatalpát ugyanazzal a körülményességgel darabolta volna fel, és darabjait ugyanolyan gondosan emelte volna szájához, mint ahogyan az éttermekben az olajbogyóval töltött kappannal volt elfoglalva, mint mostani mozdulata is, ahogyan a hosszú szeleteket vágta a nagydarab sonkából.

Ennek az embernek a borús hallgatagsága Ellen szemében egyre inkább megnyugtató szimpátiává változott. Igen, ez ragadta magával! Az egész ember nyugodt, meghitt megelégedettség volt, amit semmivel sem lehetett megrázkódtatni. Kimondani sem kellett, érezte, amint ez a nyugalom rá is átterjed.

És még valamit megfigyelt. Bárhol is feküdt le, akár a földre, mindig kinyilvánította, ha nem is szavakban: Ahol én most fekszek, akár eső, akár hó esik, vagy villámlik és dörög az ég, ez itt az én hazám, ezen a helyen itthon vagyok.

Léha, de klasszikussá vált dal:

> Dolgaim semmilyen tétre sem teszem, juhé!
> És enyém az egész világ, juhé![21]

Néha Goethe is valahogy hasonlóan érezhetett.

---

[21] Goethe: Ich hab mein Sach auf nichts gestellt
Kocsmai hangulatú, de bölcselkedő ének.

Most Ellennek is ilyen az érzése támadt, és szíve kezdett kitárulkozni ezen a szép reggelen.

– Ízlik Önnek mr. Starke? – kiáltott felé.

Még csak fel sem pillantott ezen első, de barátságos megszólítás hatására. Ilyesmit nem is ismert.

– Köszönöm miss. Hála istennek, ízlik. Nekem mindig ízlik. Ha az ember az életet a legegyszerűbb, ámde leglényegesebb oldaláról értékeli, úgy az éhség, szomjúság és egy mély alvás a jószándékú természet legszebb ajándékai, amit minden szabad ember kiérdemelhet magának, és saját igyekezetéből kell megszereznie, mert ezeket az örömöket a világ semmi pénzéért sem lehet megvásárolni.

Most Ellen volt az, aki csodálkozva pillantott fel. A férfi mintha az ő lelkéből szólt volna.

– Az ember már attól étvágyat kap, ha enni látja önt.

– És önnek most van étvágya? Kér egy darab a sonkát? A kutyám nem hajlandó megenni a füstölt sonkát.

Ellenek első pillanatban hangos nevethetnékje támadt. Először a kutyája, aztán ő, és a száraz hang, ahogyan elhangzott, igen komikus hatású volt.

– Ó igen, elfogadom, kérem adjon nekem egy darabkát. Mégis csak tüneményes, hogy az ember kerékpározás közben milyen olthatatlan éhséget szerez.

– De csak ha nem terheli túl magát, mert különben pont az ellenkezője fog bekövetkezni.

A kétfontos darabot kettévágta, de ahelyett, hogy a felét odavitte volna neki, kedélyesen heverészve maradt, letépett egy nagy levelet, becsomagolta vele a darab sonkát, és odahajította neki, de olyan pontosan, hogy éppen az ölébe hullott.

Pont ez a kollegiális kedélyesség volt az, ami szintén tetszett neki. Álljon fel talán, és hajoljon meg? A szállodákban elég hajlongást láthatott, de ide nem illett volna ilyen viselkedés.

– Mr. Starke – szólalt meg ismét egy idő után – el tudja képzelni, hogy 300 nap alatt meg tudom tenni a túrát?

– Ha úgy hajt, mint eddig, akkor igen, azt hiszem. Mondanék magának még valamit. A Londonban töltött utolsó napok során néhány dolog a tudomásomra jutott. Ön azt állította, ha naponta csak nyolc órát hajtok, akkor még a legrosszabb úton is, ha egyáltalán a nyeregben tudok maradni, megteszem a magam 32 mérföldjét, és még mindig 16 órám marad arra, hogy kipihenjem magam. Tartson ki e mellett az elv mellett, és teljesen meg vagyok győződve arról, hogy meg fogja nyerni a fogadást.

Ellen örömteli pillantással tekintett feléje.

– Tényleg? Önnek ez őszinte meggyőződése?

– Én mindig azt szoktam mondani, amit gondolok. Készítsen magának határozott programot, egy menetrendet. Fél négykor felkel, pont 4-kor elindul, pont 8-kor áll meg először, hogy megreggelizzen. Aztán tovább, 9-től 11-ig. Ekkor tart egy nagy szünetet a fő étkezéssel, és alszik két órát. Ezután 4-től 7-ig ismét a nyeregben, és ezzel vége is. Tartsa be ezeket az időket a legpedánsabb pontossággal, másodpercre. Tegye magát teljesen függetlenné úttól, időtől és széltől. Tegyük fel, délután 4-től 7-ig rossz az út és ellenszél van, majd a szél egyszer csak megfordul, az út újra kiváló, ezen az estén még tudna és szeretne is további 20 mérföldet megtenni – nem, ne tegye, pont 7-kor szálljon le a kerékpárjáról. Nemsokára észre fogja venni, hogy milyen mély fiziológiai, sőt talán pszichológiai titka van az elv ilyen szigorú betartásának. Egészen más a helyzet természetesen, ha a klímát és esős időszakot is figyelembe kell venni. Ilyenkor másik menetrendet kell készíteni, amit ugyanolyan pedánsan be kell tartani. Fogadja meg a tanácsomat, amennyire erre egyáltalán képes, és én garantálom önnek, hogy még a 300 napra sem lesz szüksége, hazaérkezése utáni órában vidám lelkesedéssel teniszezni fog,

miközben a borzasztó kerékpárút emlékezetében mindössze szép sétautazás emlékeként marad meg.

Ellen mintha hálás megkönnyebbülést érzett volna. A sziklaszilárd bizonyosság különösen abban az egyszerű hangban rejlett, mellyel ezek a szavak elhangzottak.

– Még valami – folytatta. – Ne kínozza magát szükségtelen nélkülözésekkel. Jönnek ezek majd maguktól, elviselésüket még meg is kell tanulni. Vegye el a legjobbat, amit a föld kínál önnek, amíg még megteheti. Keresse meg a legpuhább ágyat, amíg képes arra, hogy abban aludjon. Mert eljöhet még az az idő, amikor jóllehet még vágyódik az ágy után, de amikor hozzájut, már nem lesz képes aludni benne. Órákon át hánykolódik a párnák között, míg végül felkel, és az ágy mellett lefekszik a padlóra, és a következő pillanatban lágyan elalszik. Ne provokálja ki ezt az állapotot, néha igazán nem kellemes. Tekintsen meg mindent, ha menetrendje lehetővé teszi, színházakat, koncerteket és művészeti galériákat.

Léteznek ennél egyáltalán tisztességesebb szavak?

– Követni fogom a tanácsait, és köszönöm önnek, mr. Starke.

A gazdája mellett heverésző kutya ekkor felállt, odament Ellenhez, és közvetlenül előtte megállt. Ellen elcsodálkozott, hogy a kutya hirtelen így odajött hozzá.

– Ó igen, szegényke ma nem kapott reggelit, mivel a sonkát nem eszi meg, és önző gazdája csak saját magára gondolt! – sajnálkozott tréfálkozva.

– Naponta csak egyszer kap este, hogy tele egye magát, és ő tudja is ezt, reggelinél és délben az ebédnél, ha lepottyan valami, az csak amolyan alkalmi falatnak számít, amire valójában nem is tart igényt.

Hassan ekkor nyilvánvalóan a papíron lévő csirkecsontokra spekulált. Ellen kézbe vett egyet. Nem volt különösebb kutyabarát, már ismerte az állat rettenetes fogazatát, kicsit félt is tőle, ezért „kapd el” kiáltással a csontot odadobta neki.

A kutya azonban nem kapta el, nem is törődött a fűre esett csonttal, hanem megvetően Ellenre emelte tekintetét és hátat fordított neki, de még ott maradt.

Ez a viselkedés annyira emberi volt, hogy Ellen valóságban összerezzent.

– Ó, most megsértette őt – szólalt meg Starke –, tényleg szólnom kellett volna, hogy legfeljebb kézből fogad el valamit. A földre nem kerülhet semmi. Ezek után nem egykönnyen fog ismét önhöz menni.

– Milyen különös kutya – kiáltott fel Ellen. – Ennyire kényes?

– Bármilyen tócsából iszik, ha szomjas, döghúst eszik, ha éhes, de a friss vizet, amit elé tesznek, nem érinti meg, ha valaki belemártotta a kezét, és azt hiszem, hogy megérzi, nem kiszagolja, hanem egyszerűen megérzi. Legalább is így gondolom.

– Miféle kutya ez egyáltalán?

– Ez egy beduin kutya. Nem kiválasztott példány, hanem az egész faj ilyen. Jó példa arra, hogy az ember neveléssel mit képes kihozni egy állatból. A farkasból nyertük hűséges kutyánkat. A líbiai sivatag vadászatból élő beduinja a kutyából hosszú, hosszú évszázadok során olyan állatot teremtett, amire nem is találok megfelelő kifejezést. Nem betanulás, nem idomítás, hanem generációkon át tartó foglalkozás eredménye. A kutya a családhoz tartozik a sátorban. Képzelje el: Ha egy nőstény nem egyenrangú hímmel párosodik, vagy nem ismerik az apaállatot, akkor még a hasában összenyomják a magzatokat, ami általában az anyaállat halálát is jelenti. Hosszú éveken át éltem beduinok között, de csak egyszer találkoztam ilyen esettel. Láttam, ahogy a nőstény mélyen hallgatva viselte szenvedéseit, míg csendben el nem pusztult. Sohasem fogom elfelejteni, nem azt, ahogyan szenvedett, hanem saját becstelenségének tudatát, és ahogyan becstelenségétől bűnhődésével megváltva igaz beduin kutyaként hunyt el. Többé nem tartották kutyának. Hát igen, ez a tisztesség! Mi a kutya izmait fejlesztjük és idomítjuk, a beduinok pedig tisztességre nevelik. Ha ezzel szemben a nőstény teljes tisztességben megellik, akkor a

sátorban határtalan az örömujjongás, de nem hangzavarral – a fiatal anyának csendre van szüksége. Csak amikor az állapota már lehetővé teszik, megérkezik a sejk és gratulál neki – nem a gazdájának – nyakára gyöngyből készült nyakláncot akaszt. Aztán jönnek a további jutalmak, jókívánságok és ajándékok formájában. Majd összegyűlnek a beduin asszonyok, előkeresték legszebb ajándékaikat, erőlevest hoznak, hízelegnek neki és megcsodálják az újszülött kiskutyákat, és látnia kellene, milyen büszkén viselkedik a boldog kutyamama gyermekágyában. Azután a kutyákat is így nevelik fel.

– De hiszen ez állatimádás! – kiáltott fel Ellen.

– Azt azért mégsem. Gondolja meg, hogy néhány ilyen kutya ott egy nagy család táplálékáról gondoskodik. A sivatagi antilopokat képtelenség lelőni, a leggyorsabb ló sem képes utolérni, csak az agár, és két kutya szükséges a szarvával csapkodó állat elfogásához. Azok a beduinok szinte kizárólag antilopvadászatból élnek, ezért tisztelik annyira a táplálékot megszerző állatot. Aki a kutyát megsérti, az a gazdáját sérti meg. Ha valaki megöli, akkor annak is életét követelik. Ilyenek a sivatag törvényei. Ez a kutyafajta ilyen megtiszteltetés körülményei között jött létre. Kíváncsi ezzel kapcsolatban a saját külön véleményemre?

– Igen, kérem, nagyon érdekel.

– Nézze meg Hassant. Hosszú éveken át foglalkoztam beduin kutyákkal, négy évig speciálisan ezzel a kutyával, megfigyeltem és tanulmányoztam, és számomra még mindig rejtélynek számít. Kénytelen vagyok mindig azt mondani: Nem tudom, csak úgy gondolom, úgy feltételezem. Nem tudom, hogy Hassan érti-e minden szavamat. Olykor szinte azt kell feltételeznem, hogy igen, máskor pedig megint úgy gondolom, ez mégsem lehet, aztán azt képzelem, hogy ennek a kutyának semmi más nem hiányzik, csak a beszéd, és emberi alak, hogy ember legyen. Ámde mégsem, mégis csak állat. Azt hiszem, valami másban találtam meg a titok nyitját. Ha útközben elveszítek valamit, Hassan utánam hozza. Ha újságot olvasok, és a szél elvisz egy lapot, Hassan visszahozza, anélkül, hogy kérném erre. Ha szólok neki, hozd ide ezt vagy

amazt, és ő névről ismeri a dolgot, akkor azonnal odahozza nekem. Ezt minden jól idomított kutya meg tudja csinálni. Ez a kutya azonban egyáltalán nincs idomítva! Ha felemelek előtte egy követ, és eldobom – Hassan hozd ide –, akkor rámcsodálkozik, hogy minek dobálom el a követ, és ha a követelésemet többször megismételném, többször dobálnék el köveket, akkor vádaskodó tekintettel otthagyna. Tudom, hogy így van, ilyen kísérletekhez ezért hozzá sem fogok, más kutyákkal azonban már kipróbáltam. Látja kérem, amikor ezt felismertem, szinte megijedtem. Mire gondolhatok ebből? Hát nem emberi tulajdonság, megkülönböztetni a célt a céltalantól? Addig elmélkedtem ezen, míg végül úgy gondoltam, megtaláltam a magyarázatot. Azt gondoljuk, hogy az ember, és a magasabb rendű állatok is öt érzékkel rendelkeznek. Ilyen felosztás azonban igen illuzórikus lenne. Ennél minden bizonnyal több érzékünk van, csak erről nincs tudomásunk, ezért nem is tudunk megfelelő fogalmat rendelni hozzá. Meg vagyok győződve arról, hogy az ember kulturális fejlődése során érzékeket veszített el. Beviszem önt egy sötét szobába, néhányszor körbe forgatom, és nem tudja megmondani nekem, merre van kelet és nyugat. Ha ez egy természetben élő emberrel, mondjuk egy vadászatból élő indiánnal történik, ő minden esetben teljesen pontosan meg fogja tudni mondani önnek, hogy merre van a napfelkelte és naplemente. Ez számunkra, kultúremberek számára elveszített tájékozódási képesség. Felfedeztem még egy másik érzéket is, amit egyensúlyi érzéknek neveznék. Ismertem egy férfit, egy mérnököt, nagy utazó és kerékpáros volt, és egy igen választékos, szalonképes ember. Egyszer feje beszorult egy gépbe, és mindkét füle mögött meg kellett operálni. A műtét után felgyógyult, agya, emlékezőképessége a legcsekélyebb mértékben sem károsodott, még mindig ugyanaz a mérnök volt. Feltűnő csak az volt, hogy a járást újra kellett tanulnia, mint egy kisgyereknek, és többé nem tudott egy lábon megállni, izomzata még mindig a régi volt, de tornászni már soha többé nem tudott. Soha többé nem volt képes kerékpárra felülni, mindig leesett, és egyszeriben félénk, határozatlan emberré vált, aki társaságban nem merte kinyitni a száját, állandó zavarában folyamatosan ostobaságokat

követett el. De emellett változatlanul ugyanaz a briliáns mérnök maradt. Egyensúlyi érzékét viszont elveszítette. Térjünk vissza a kutyára. Évszázados nevelés és kezelés következtében fajtájában egy különleges érzék fejlődött ki, amit szimpátiának neveznék. Ez valamiféle sejtelem, vagy jobban mondva szem nélküli látás, orr nélküli szaglás, tapintás nélküli érzékelés. Felőlem nevezhetjük akár ösztönnek is, jóllehet ez semmit sem jelent. Én inkább szimpátiának nevezném. Ha valaki Hassant cukorral és korbáccsal nevelné, idővel minden bizonnyal kiváló idomított kutya válna belőle, de meg vagyok győződve arról, hogy amikor már át tudná ugrani a botot, és pacsit is tudna adni, ismét elveszítené szimpátia érzékét. Már említettem önnek, hogy Hassan nem érint meg olyan vizet, amibe valaki belemártotta a kezét, nincs is szüksége arra, hogy előzőleg lássa az esetet. Mondhatnánk azt is, hogy kiszagolja. Ugyanígy van a tejjel is. Tej esetében a kézzel való érintkezés aligha kerülhető el, mivel a tejet kézzel fejik. Ez a kutyát nem feszélyezi. Ha valaki vizet, vagy tejet visz neki, és a tálka felborul, keze ismételten érintkezésbe kerül a folyadékkal – a kutya nyugodtan megissza. Ha azonban bárki, akár jómagam is, a háta mögött, vagy egy másik helyiségben szándékosan belemártja a kezét, többé nem érinti meg. Honnan tudja? Számomra felfoghatatlan. Gyanítja, megérzi, talán épp a különleges érzékével.

– Ez igen csodálatos – mondta Ellen. – Én is hozzáfűzhetek valamit. Néhány angol tudós a közelmúltban madarakkal kapcsolatos megfigyeléseket hozott nyilvánosságra. Azt állítják, hogy a madarak a friss vizet nem csak meglátás és szag alapján érzékelik.

– Igaza van. Szomjas csirkék esetében magam is meggyőződtem erről. Mindig megtalálják a friss vizet, még akkor is, ha eldugják előlük az itatót, akkor is, ha orrnyílásaikat és szemüket viasszal leragasztják. Valami más módon érzékelik. De most másvalami, ami azt bizonyítja, hogy az az érzék, amiről vélekedek, tényleg szimpátia. Aki engem nem érdekel, az Hassant sem érdekli. Egyszer valahol ellenérzésem támadt egy emberrel szemben, ezt azonban nem mutattam ki, sem szóval, sem tekintettel. Hassan hirtelen morogni kezdett – ami egyébként sohasem szokása –, amikor ez az ember közeledett hozzá, és el is kapta volna. Egy

másik alkalommal valaki iránt szívélyes érzelmeim támadtak. Ő nem vette észre, senki sem vette észre, én pedig tudtam uralkodni a gondolataimon. A kutya hirtelen ott szaladgált az adott személy körül, hízelegni kezdett neki, hozzádörgölődött – amin magam is csodálkoztam – Hassan majdnem ott hagyott, hogy kövesse. Ez szimpátia, ugyanúgy érez, mint én.

Ellen erre már nem válaszolt, oldalra pillantott, ajkait szorosan összezárta.

Igen, ez az ember természetellenes nyugalmával, amire szert tett, elveszített egy érzéket is, ami egyébként minden művelt embertől elvárható.

Starke egyáltalán ne vette volna észre, hogy milyen sértően beszélt egy fiatal, finoman érzékeny lánnyal szemben?

Más szóval, jó németséggel mondva[22]: tök mindegy vagy nekem, ezt a kutyám viselkedésén is észre vehetnéd. Ellen úgy gondolta, a társalgásban érdemes inkább egy lépéssel visszalépni. Arccal ismét felé fordult.

– Ilyen tulajdonságok mellett érthető a beduinok kutyáik iránt érzett szeretete.

– Szeretet? Sokkal inkább nagyrabecsülés. Természetesen szeretet is van benne. Baráti szeretet. Éppen erről van szó. Ön sem várná el a barátjától, hogy tízszer egymás után hozza vissza az elhajított követ, vagy szívességből másvalami, emberi vonatkozásban hasonló tettet hajtson végre. Különben már rég nem a barátja volna. Ez alattomosság lenne. Egyébként hosszú távollétet követően a komoly, hallgatag beduinoknál és büszke kutyáiknál is megfigyelhető a kitörő szeretet megnyilvánulása. Amikor több napos sivatagi lovaglást követően a gazda hazaér, a kutya szinte repül feléje, felugrik a nyeregbe, és puszilgatni kezdi emberi barátját, amaz pedig a szívéhez öleli, becenevekkel halmozza el: „Életem napsugara, menyasszonyom, boldogságom, lelkem” és

[22] Ua. mint „magyarán szólva”

hasonlók. A beduin ezután a lovaihoz siet, azok is boldogan nyerítenek felé, a gyerekek és a felesége csak ezután következnek. És igazuk van:

Egy jó kutya, egy gyors ló
Többet ér, mint harminc nő

Ellen erre hirtelen felállt, felpattant kerékpárjára és sebesen elhajtott.

Starke semmiféle csodálkozást nem mutatott, nem is nézett utána, ráérősen feltápászkodott, kiütögette a pipáját, és egy lyukkal szorosabbra húzta derékszíját.

– Hassan – szólt közben kutyájához – na most mind a ketten megint jól belecsaptunk a zsírosbödönbe.

Ó, csak jönne már

Ellen mélyen sértve érezte magát, egész női mivoltában.

Igen tisztességesen állt hozzá a női kérdéshez, nem tartozott azok közé, akik a nőt akarják az emberiség hajójának kormányánál látni, akik védelmezik a hazát, és a férfiakat szeretnék a dézsa mellé állítani. Töltsön be a nő mindenféle állást, amelyre alkalmas a munka világában és a szellemi életben, ahol női mivolta nem akadályozza, ahol bizonyítani tudja ügyességének és ismereteinek erejét. Ehhez jön még a választójog, elsősorban bizonyos ügyekben. És mindez magától adódik, a fejlődés eredménye, amit senki sem akadályozhat meg, és akik a többségtől eltérően gondolkodnak, akik elszigetelt világukból ez ellen buzdítanak, egy szép napon maguk is be fogják látni, hogy nevetségessé tették magukat. Vannak azonban szakmák, beosztások, hivatalok, amelyeknek betöltésére az asszonyok nem alkalmasak, vagy ha mégis, nem nekik való, éppen azért, mert nőről van szó, és egy férfi ilyen helyre alkalmasabb, és amennyiben Ellen a férfi felülmúlhatatlanságát számos tekintetben elismerte, joggal elvárhatta, hogy azok is tiszteljék az asszonyokat.

És most szembe került egy férfivel, akinek az erről vallott nézetei körülbelül egy hottentottáénak[23] felelnek meg. Mint egy indián. Mint a törökök, akik az asszonyokat legszívesebben háremekben látnák.

Ezt tényleg nem tudta neki megbocsátani. Vagy ha mégis, akkor ez az ember nem jelenthet többé társaságot a számára. Művelt volt, de a műveltség és modor kétféle dolog. Az ő modora a nyerseség. Tulajdonképpen kár érte. Most azonban többé már nem is fogja keresni a társaságát, remélhetőleg Indianapolisban megszabadul kísérőjétől.

---

[23] Afrikai őslakók a Jóreménység fokánál

Az út hegynek felfelé vezetett, egyre meredekebb lett, Ellen nem volt képes kerékpárját tovább hajtani, oldalra billent. Starke még mindig tekert, ráadásul, ahogy most észrevette, furcsa mód csak egy lábbal, és amikor mellette leugrott, törött pedáljára mutatott.

– A gépet magam építettem, két évvel ezelőtt még nem voltam olyan tapasztalt, mint most, azóta izmosabb is lettem, olykor az az érzésem, amire rálépek, az át is szakad. A hibát azonban egy óra alatt kijavítom.

Felértek a domb csúcsára, lent alattuk csinos kis falu húzódott meg, túloldalon az Alleghany hegyek magaslottak.

– Látja az út mentén azt a kis házat füstölgő kéményével? Az ott egy kovácsműhely, van egy jó esztergapadjuk is. Egy órán belül kész a csapszeg, még akkor is, ha először anyagot kell kovácsolnom hozzá.

– Akkor én egyelőre tovább megyek, majd jöjjön utánam.

– Ne tegye miss, szánja rám azt az egy órát. Önnek Ludgate felé kell továbbhaladnia, alig 12 mérföldre van innen, amott láthatja a Medveszorost, az út jól járható, de egyedül minden bizonnyal el fog tévedni.

– Meg fogom találni a helyes utat, egyébként meg követem az ön javaslatát, mindig pontosan betartom a menetrendemet. Most pedig továbbmegyek.

A lejtőn gurulni kezdett lefelé. Starke oldalról ismét a közelébe ért.

– Hallgasson rám miss. Kivételek olykor előfordulnak. Minden bizonnyal munka nélküli aranymosók és hegyilakók csavarognak a környéken. Az átjárót számos helyen szurdokok és völgyek keresztezik. A hetedik nagyobb szurdoknál balra kell kanyarodnia, ez azonban nagyon pontatlan meghatározás, számos másik is közbe jön. Ha nem találja meg a megfelelő szurdokot, akkor teljesen járhatatlan utakra kerül, eltéved a labirintusban, vagy kiér a nyílt prérire, és ma még szakadni fog az eső.

Ellen azonban úgy tett, mintha nem hallotta volna. Elérte a völgyet, épp a kovácsműhely mellett haladt, amikor Starke már gyalogosan hirtelen egyik kézzel a kormányrúdnál, másik kézzel a nyeregnél elkapta, és hirtelen megállásra kényszerítette.

Ez a mozdulat hogyan sikerült neki, azt Ellen nem egészen értette, de most nem is igen csodálkozott rajta.

– Eresszen el! – kiáltotta felháborodásában elvörösödve.

– Csak egy óra. Tényleg aggódom önért, el fog tévedni.

– Elengedne végre, maga szégyentelen?!

Ehelyett a kerékpár megdöntésével leszállásra kényszerítette.

– Ha a kutyám hajlandó volna követni, akkor odaadnám, hogy vigyázzon önre.

– Én meg lelőném! Nincs szükségem semmi védelemre!

– Kedvem volna kiszúrni az egyik gumiját, hogy ne tudjon továbbmenni.

– Durvaságát pont ilyennek látom – kiáltotta Ellen, dühében most meg elsápadva.

Starke nem kérte, nem fenyegette, nyugodt hangja színjátékokra nem volt képes.

– Jól van, hát akkor tegyen, amit akar. Szavaimat vésse azonban jól emlékezetébe. Innen az átjáró kezdetéig, amit könnyen észre fog venni, öt mérföld a távolság. Fél óra alatt átjut rajta. Aztán nézzen az órájára, gyorsan haladjon tovább 25 percen keresztül. Ez alatt az idő alatt 3 mérföldet tehet meg. A keresztben futó völgyekre ne figyeljen, hanem a 25 perc elteltével mindig jobbra tekintve keressen egy méter magas követ a sziklafal tövében, ami pont úgy néz ki, mint egy emberfej. Nem lehet nem felismerni vagy nem észrevenni, ha egyre csak jobbra tekint. Ezt követően az első szurdoknál kanyarodjon balra, ez lesz a helyes út, és akkor is, ha kezdetben kicsit göröngyös, nemsokára javulni fog. Haladjon mindig csak egyenesen előre, így közvetlenül Ludgatebe fog

beérni. Legyen szerencséje, hogy ne kelljen megbánnia önfejűségét.

Hátralépett, mire Ellen felszállt és vadul elhajtott.

Hát nem önfejűnek nevezte? Micsoda szörnyeteg.

Még mindig dühöngve, átjutott a szoros bejáratán a sziklák közé, amit egyébként nem lehetett félreismerni, mert a sziklák itt és odaát az égig értek. Sík talajból törtek elő, és a hegynek és a síknak ez az ellentéte meg is maradt, valódi szoros volt, és az ember arra a következtetésre jut, hogy ez a Medveszoros egykor egy folyó ágya lehetett, amely áttört a sziklák között, jóllehet ezzel nem igen lehetett a keresztirányú völgyeket összefüggésbe hozni.

Az egész Alleghany-hegység ilyen párhuzamos hegycsíkokból tevődik össze, melyek sziklafalak formájában itt közelítik meg egymást leginkább, mindössze két mérföldnyi szélességben. Egykor ez volt a főút, amelyet amióta a vasút megépült, már alig használnak.

Az út természeténél fogva kiváló volt, a sziklapadozat sima, mint egy asztal, csak enyhén emelkedő, ráadásul hátszél is volt, Ellen játszi könnyedséggel repült felfelé. Jobbra és balra a szakadékokban azonban rettenetes volt a látvány, ha ott kellett volna továbbjutnia, vihette volna vállán kerékpárját, kőről kőre egyensúlyozva.

Így repült egyre tovább, csodálta a közbeeső völgyek borzongató romantikáját, és örült ennek a sima útnak, mígnem eszébe jutott, hogy itt valamerre balra kéne kanyarodni. Emberfejre emlékeztető követ még nem látott, sajnos az óráról is megfeledkezett, most majdnem tizenegy óra volt, és csak ment tovább, egyre csak tekert, és a keresett kő csak nem akart előbukkanni. Csak nem hajtott már túl rajta? Hogy lehet ilyen szurdokban egyáltalán továbbjutni? A nevezett kőnek csak fel kell bukkannia.

Sajnos azonban sem feltűnő kő, sem járható úttal rendelkező, balra eső völgy nem került elő. Ehelyett felért a magaslatra. Most már biztos volt, hogy elhajtott mellette. Na jól van, akkor tovább

a nyílt préri felé. Ezt a pompás völgymenetet nem hagyhatja ki. Egyre csak balra kell tartania, így visszaér a helyes útra. Tehát lábait fel a lábtartóra, keze óvatosan a féken, és száguldó repüléssel már haladt is lefelé. A légáramlat csökkentette a hőséget, nem is vette észre szájpadlásának kiszáradását.

Előtte az út megváltozott. Szanaszét kövek lepték be, talán egy lezuhant sziklatömb zúzódhatott szét. Mielőtt Ellen lefékezhetett volna, már benn is volt a közepén, átment néhány kisebb kövön, a nagyobbakat még ki tudta kerülni. Megint úrrá lett a kerékpáron, kis szorongást érzett a szíve körül, mert olyan hegyesek voltak a kövek…

Psssssz – hallatszott, és Ellen teste kellemetlenül rázkódni kezdett.

Rémülten ugrott le. Valahol már hallotta, hogy üres tömlőkkel nem mehet tovább, mert a felnik rögvest deformálódnak.

A hátsó gumi leeresztett. A lyukat könnyen megtalálta, a hegyes kő kilátszott belőle. Nos, hát ilyen esetre mindennel el volt látva. Kicsatolta a szerszámostáskát, kivette a javítókészletet, a szerszámot is, amivel leszedhette a köpenyt.

Tulajdonképpen nem is olyan egyszerű leszedni egy köpenyt, mint amilyennek látszik, ha más csinálja. Ellen életében nem csinált még ilyet, tömlőfoltozást meg aztán végképp nem. Ha Angliában valahol ilyesmi történt vele, bement a legközelebbi szervizbe, vagy ha az túl messze volt, a legközelebbi kocsmába, a költségek és egy jó borravaló ellenében hazaküldték neki a gépet, ő pedig vasúttal utazott tovább.

De végül is sikerült neki leszednie a köpenyt, ha nem is minden probléma nélkül. A javítódobozban volt használati utasítás, azt figyelmesen áttanulmányozta, már tudta is, mi a tennivaló. Minden kéznél volt. Kaparászott, ecsetelt és ragasztott – úgy van, minden rendben, elő a pumpát, amihez először le kellett küzdeni a galád csat ellenállását. Pumpált. Rettentő volt a hőség a déli nap tüzében a szorosban. És a szomjúság! Pumpált, csak pumpált – még mindig nem elég kemény? Semmi jel. Fogait összeszorítva

pumpált tovább, míg végül észrevette, hogy a levegő a sérült helyen ugyanolyan gyorsan távozik, mint ahogyan a szelepen bejutott. Tehát még egyszer elolvasta az utasítást, megint kapart, ecsetelt és ragasztott, újra pumpált. És micsoda hőség volt! És ez a szomjúság! Most végre tartott, a tömlő megtelt. Nem fújta fel annyira, ilyen melegben kidurranhat. Ellennek igen jó kedve támadt volna, ha már megint nem kellett volna megküzdenie a nyomorult csattal a szerszámos táskán.

Többé nem bízott meg a hegyes kövekben. Látta, nem messze már nincs több. Ellen vállára kapta a kerékpárját, és jóllehet mintha tűz égette volna, negyed órán át úgy cipelte, mint egy szeretett, beteg gyermeket.

És valóban, az út most már újra mentes volt a gonosz kövektől. Szeretete elnyerte jutalmát. Nos felpattanni rá, és fürgén tovább…

Psssssz – hallatta ismét hangját a hátsó kerék.

Ellen az egész gépet legszívesebben a sziklafalhoz vágta volna. Hát mivel szolgált rá erre? Ó jaj! Ez már galádság volt, különösen a hátsó kerék részéről.

Ámde Ellen még nem veszítette el minden energiáját. Megint nekilátott. Már megint az a rohadt… kezdett átkozódni, aztán a csat engedett. Tehát megint kaparászás, ecsetelés, ragasztás és pumpálás, jóllehet most már könnyek között. Ó nem! Már megint ez a szomjúság, ez a rémes szomjúság! A pumpacső, mint izzó vas égett kezei között. Igazán nem gondolt rá, hogy egy kis demizson vizet is magával vigyen, haszontalan ballaszt egy kultúrált környezetben. Starke mindig egy nagy bőrpalackot cipelt magával kabátja balzsebében. Bárcsak most itt lenne. Inni akart, inni, inni… Úristen, a tömlő megint nem akarja megtartani a levegőt!

– Ez már mégis gyalázat – sírdogált Ellen. – Ó istenkém, tartsd bent a levegőt a kerekemben.

Fohásza azonban nem talált meghallgatásra, és arra pillanatnyilag még nem gondolt, hogy lelkét felajánlja az ördögnek, de ha eszébe jutott volna, lehet, hogy megteszi.

Ellen megtörten ereszkedett le egy kőre. Halálfélelemmel hordozta körül tekintetét. Most mi lesz vele? Tegye meg gyalog visszafelé a 8 mérföldnyi utat? Ez igen ijesztőnek tűnt ebben a rettenetes hőségben. Végül is azonban más lehetősége nem maradt. Először még várni akart egy kicsit, hátha előkerül Starke.

Jóllehet merész feltételezés volt, hogy Starke is pont ezt a rossz utat válassza, de Ellen szilárdan bízott ebben, legalább is a kutyája minden bizonnyal képes követni nyomait, különben minek lenne vele kutya, minek lenne orra a kutyának. És Ellennek igaza volt, amikor maga elé képzelte azt az embert, hogy valamiféle jelből azonnal felismerné, hogy nem a helyes úton haladt tovább, hiszen félig-meddig olyan volt, mint egy prémvadász, és valamiféle indián érzékek is rejtőztek benne, és az is helyes következtetés volt, amikor maga elé képzelte, hogy az értelmes kutya orrát a földre szegezve követné a gumiköpeny nyomát.

Ellen kezdetben azt hitte, hogy már kipróbálta a szomjhalál első kínjait. Elképzelte, hogy majd víziói lesznek, zöldellő oázisokat fog látni bugyogó forrásokkal, csillogó tó tükre integet majd felé, amint ilyen esetekről már olvasott, pillanatnyilag azonban idáig még nem jutott. Ami azonban arra késztette, hogy fájdalmas kiáltással felugorjon, valódi érzés volt: A kő, amin üldögélt, olyan forró volt, mint egy izzó kályhalap, és a forróság lassanként átért ruhája lóden[24] anyagán.

– Starke, kerüljön elő már végre! – kiáltotta panaszosan. A visszhang gúnyosan válaszolt.

– Ó kedves Starkém, jöjjön már végre, ígérem, mindig jó leszek magához! – „Jó leszek – jó leszek” – válaszolt nevetve a visszhang. Ellen érezte a gúnyt, és szégyen öntötte el.

Nevetséges, semmi más nem történt, csak egy kis lyukacska a gumitömlőn, hát ne lehetne befoltozni?

[24] Kártolt gyapjúból készült vízátnemeresztő szövet.

Más is képes volt erre, és annyira egyszerűnek tűnt, amikor az ember végignézte.

Ellen kaparászott és ecsetelt, és ráragasztotta az összes foltnak szánt gumit. Aztán megint pumpált. Megtartotta, megtartotta! Ránehezedett a nyeregre – megtartotta, nem eresztette ki többé a levegőt! Előre, felugrani, ki ebből a rettenetes sziklaszorosból, ezen a lakott vidéken előbb-utóbb emberekre kell találnia. Csak ha már úton van, és ha sikerül szomját oltania, csak azután akarja ismét megtalálni a helyes utat.

Mindössze néhány kerékfordulatnyi utat tett meg, amikor az út megint nagyon köves lett, inkább meg akarta kímélni a defektes kereket…. Phhhhh – hallatott magáról ismét a kerék, most már igen szerényen.

Ellen erre persze már teljesen kiborult. Hagyta elzuhanni a gépet, ahogy esik, úgy puffan, és maga is mellé hanyatlott. A forró talajra már nem is figyelt oda, ami hólyagokat égetett a bőrére.

Ez az én halálom, gondolta, itt fogják megtalálni a hullámat. És Judith csak ezt akarta. Átkozott legyen, átkozott legyen az egész kerékpározás. Starke, Starke, megbosszultál! – Aztán ennek ellenére mégis csak azt gondolta: ó bárcsak előkerülne!

Starke azonban nem jött.

A prérin

Amint elnyúlva feküdt a forró földön, arcát karjaiba rejtve, teste izzott, mint a tűz, égő ajkaival és szájpadlásával, valami zajt vélt hallani, olyan szemerkélő csobogásfélét, mintha víz lett volna. Csak azt hiszem, mintha… csak bebeszélem magamnak, csak hallucináció lehet az egész.

Olykor igazán nem előnyös képzett, olvasott kultúrembernek lenni, pláne ha az ember még fantáziál is.

Ellen úgy gondolta, hogy ez a zaj mindenképpen a hallásának hallucinációja. Csak az volt a különös, hogy mennyire tisztán hallotta, épp úgy, mintha – Ellen felemelte a fejét – épp úgy, mintha valóság lenne. És tényleg, valódi vízcsobogás volt, közvetlenül a közelben. Ellen felugrott.

Az út és a jobboldali sziklafal között mély repedés húzódott a kőzetben az úttal párhuzamosan, és körülbelül két méterrel Ellen lába alatt a falból kis forrás fakadt, és elfolyt a repedésben.

A víz megpillantásakor visszatért Ellen életkedve és nyugodtan okoskodni kezdett. Jóllehet lejutni nem tudott, a szomjhaláltól mégis megmentve érezte magát. Egész kétségbeesését hirtelen kezdte komikusnak találni. Gumipohara már rég nem volt meg, még egy madzag sem volt nála. Nos egyszerűen csíkokra tépi a kabátját, ha kell az ingét is, az így létrehozott zsinóron leereszti a sapkáját vagy a szerszámos táskát, vízzel teli felhúzza, aztán már csak a nyolc mérföldet kell megtennie gyalog visszafelé, három órányi erőteljes masírozás, ha a térképen nem találna közelebbi települést.

Ellen pillanatokon belül kész volt ezzel a tervvel. Egyáltalán mi történt vele? Nevetséges. Micsoda kishitűség! Ő, aki az egész Földet egyedül akarta körülkerékpározni, az első kis szomjazásnál be akarta dobni a törülközőt! Mert nem tudta rendbe hozni a belsőt! Elhatározta, hogy a következő szerviznél megtanulja, és a

továbbiakban mindig lesz nála egy kis zsineg. Egy tapasztalattal megint gazdagabb lett.

Mielőtt darabokra szabdalta volna ruházatát, utána akart nézni, hogy a vizet máshol nem lehet-e megközelíteni. Ránézett órájára. Úgy gondolta, negyedóráig követi a hasadékot. Legrosszabb esetben ennyi ideig még el kell viselnie szomjúságát. El kell viselnie!

A negyedóra még el sem telt, amikor az egyre mélyebb repedés eltűnt a sziklafalban, vele együtt a víz is, anélkül hogy Ellen leereszkedésre alkalmas helyet talált volna. Így vissza kell mennie, és szét kell vágnia a kabátját.

Hirtelen lónyerítést, emberi hangokat hallott!

Ellen nem is figyelt az útra, amelynek hirtelen vége szakadt, legalább is egészen másképp nézett ki, úgy tűnt, a sziklafalak visszahúzódtak, messzire ellátott egy dombos terepen. Ez volt a vége a szurdoknak, az egésznek, a sík vidékből kiemelkedő hegység határvonala, ott volt előtte a nyílt préri, amelyről Starke beszélt. Arrafelé embereknek kell lenniük, hiszen hangokat hallott.

Csak tíz percet kellett továbbmennie, amikor hirtelen kitárult előtte a hullámzó préri, alacsony, szürkésnek tűnő fűvel fedve, úgy nézett ki, mintha széna lett volna, csak még gyökerei voltak a talajban.

– Halló, ki ez a véres idegen?

Ellen kerékpárját tolva nem túl messze két lovast vett észre, akik azonnal felé galoppíroztak. Kalandos kinézetű, vad figurák voltak, öltözékük szakadt, mint sötét, nyúzott ábrázatuk, csizmáikon 3 collnyi[25] sarkantyú.

Övükön pisztolyon kívül hüvelyben bowie-kés[26], derekukon lasszó – cowboyok voltak. Egyikük sovány gebén lovagolt, a másiknak – öreg legény, kicsapongó, himlőhelyes ábrázattal –

[25] 1 coll = 2,54 cm, tehát kb. 7,6 cm

[26] J. Bowie (1796-1836) által kifejlesztett különleges pengéjű tőr.

igen szép lova volt, mellyel állandóan küszködött. A ló ugrált, táncolt és ellenszegült, megpróbált lovasának lábába harapni, de minden alkalommal ökölcsapást kapott érte a képébe, és mindez nem akadályozta a cowboyt abban, hogy figyelmét az idegen felbukkanására fordítsa és közben társaival is társalogjon. A féktelen állat minden patájára bőrhurok volt kötve, melyek a lovas kezében futottak össze.

– Hiszen ez egy véres leányzó!

– Nincs véletlen egy korty vizetek? – kérdezte Ellen.

– Véres lövésnyi távolságra van elég véres víz – hallatszott a válasz, és legyen ez elég ahhoz, hogy jellemezze a cowboyok beszédstílusát. Nem voltak képesek kiejteni egyetlen főnevet sem, hogy ne tegyék elé a „véres" jelzőt. Ellennek ez nem igazán tűnt fel, angol munkások esetében is elég gyakran előfordul az ilyen.

– A Medveszoros felől jön, vajon hová mehet?

– Figyeld Sam, micsoda átkozott kaszálógépet cipel magával. Na ne, ez tényleg lány! Mit akarhat itt a kaszálógépével?

– Nincs vizetek? – ismételte Ellen. – Majd elepedek a szomjúságtól.

– Vizünk, né, itt nálunk nincs. Honnan kerültél ide? Egyedül vagy?

Két másik cowboy is odaugratott. Ugyanaz a csodálkozás, ugyanazok a kérdések. Honnan? Hová? Mi ott az a fura micsoda?

Ellen olvasott már néhány, cowboyok köreiben játszódó történetet. Nyers, faragatlan csőcselék, ámde szép arcvonásokkal, romantikusak, lovagiasak, vendégszeretők. Csak tudja megértetni magát velük az ember.

– Figyeljetek már rám végre jóemberek, rémesen szomjas vagyok – ismételte Ellen harmadszorra. Észre sem vette, hogy a fickók milyen pillantásokat váltottak egymás között.

– Szomjas? Mi is jó szomjasak vagyunk – grimaszolt az öreg. – Ki vagy tulajdonképpen? Tényleg lány vagy?

– Fiatal nő, nem látod? – előzte meg válaszát az egyik cowboy.

– Egyedül vagy? – érdeklődött tovább az öreg.

– Egyedül. Föld körüli úton vagyok biciklivel. Hol az a kút vagy forrás, amiről az előbb beszéltek?

Ismét gyors pillantások, megértő grimasz. Egyszerre három cowboy is leugrott a lóról, szabadon hagyva az állatokat. A negyedik, az öreg, a hurkok megrántásával összerogyasztotta a lovát, ő maga azonban talpon maradt, kötött egy csomót, és nem foglalkozott tovább a vergődő állattal. Összedugták fejeiket, pusmogtak valamit, a vérrel fűszerezett szavak egyre hangosabbak lettek.

– Finom fiatal nő – és egészen egyedül van – a városból jött – eltévedt szegényke…

– Hirtelen rémes sejtelem futott végig Ellenen mindarról, ami történhet vele, szomjúságáról teljesen megfeledkezett. Józan eszét azonban még nem veszítette el, ezért mindenek előtt közömbösséget akart mutatni.

– Tehát nincs vizetek? Na jól van, hát Lutgateig még kibírom valahogy. Amott az az út ugye Lutgate felé vezet?

Dél felé mutatott, miközben az öreget látta közeledni maga felé, bizalmas mosollyal himlőhelyes ábrázatán, és éppilyen gyengéd vigyorral lopakodtak felé a többiek is.

– Gyere csak velünk, van vizünk tényleg – grimaszolt – Billy kunyhójában – és whisky is van ott. Igaz Sam?

– Plenty whisky – grimaszolt Sam.

– Mit akartok tőlem? – kiáltotta Ellen elfehéredett ajkakkal, és reszkető kézzel revolvere markolata után matatott.

– Gyere csak velünk, nem fogunk bántani.

– Vissza, vagy…

A cowboyok vigyorogva fogták körül. Egy erős ököl kiverte kezéből előrántott revolverét, egy kar körülfogta. Ellen elveszettnek érezte magát.

– Irgalom! Elvihetitek az összes pénzemet…

– Na jól van már, ne kéresd magad kisanyám.

– Starke, segítség, Starke!

– Vágd szájon, ha óbégatni akar!

– Fel a kezekkel!

A dörgő hang, amely ezt a parancsot adta, Ellen fülei számára angyali zenének tűnt. Elengedték, nyolc kéz emelkedett a magasba.

Nem is látta őt közeledni, amikor nevét kiáltotta.

Földön heverő kerékpárjának még forogtak a kerekei, és ott állt, mindkét kezében egy-egy revolver meredt a cowboyok felé, ugrásra készen ott kuporodott mellette kutyája. Teljes sebességgel érkezhetett, amikor leugrott, lábai szabályosan belefúródtak a talajba.

– Miss Howard, vegye el tőlük fegyvereiket, de gyorsan.

Ellen, jóllehet felismerte a helyzetet, mégsem volt képes erre, továbbra is ott térdelt előttük. De egyébként is elkésett. Egyik kéz lehanyatlott, egy másik – egyszerre két tűzsugár, de csak egy dörrenés – két cowboy átfúrt homlokkal rogyott össze, harmadikat Starke elkapta, és földhöz vágta, egy sárga csík húzott át a levegőn, a negyedik mellén a kutya, őrjöngő üvöltés, Hassan rettenetes fogazata széttépte a fegyver után kapó kezet. Starke felemelkedett, lasszóval összekötözte a férfi lábait és kezeit, a negyediktől elvette revolverét, és összebéklyózta lábait.

Mindez néhány pillanat alatt történt, Ellen azt hitte, látomás az egész. Ott feküdt előtte két ember, mindegyiknek rettenetes lyuk a homloka közepén, melyekből vér szivárgott, merev megtört tekintetük, mintha… Nem ez nem lehet! Ez tényleg csak hallucináció lehet.

– Úgy, akkor hát most nézzünk a kerékpárja után. Úgy látom, a hátsó kerék leeresztett. Már láttam, amikor ideértem. Bocsásson meg, hogy ilyen sokáig elmaradtam. A másik pedál csapszege is repedt volt, az ügy nem volt olyan egyszerű, az esztergapadba is be volt fogva egy munkadarab, így két óra lett az egyből. Az elágazó szurdoknál Hassan jelezte, hogy egyenesen ment tovább. Na még épp jókor érkeztem.

Mindezt úgy mondta, mintha valamit éppen elmesélne. Közben meg sem mozdult. Teljes nyugalom és közömbösség.

Ellen csak most ébredt rá, hogy nem álom volt.

– Gyilkossá vált! Miattam – tört ki belőle sóhajtozva.

Starke odahozta kerékpárját, kinyitotta a szerszámostáskát.

– Gyilkos? Én? Már hogy lennék gyilkos! Itt egyszerűen az a szabály, ki a gyorsabb. Én vagy ő. Ohó szinte egy egész gumiraktárt ráragasztott, ezt újra le kell szedni. Nem miss Howard, ne legyen lelkiismeretfurdalása, azt hagyja meg nekem, nekem ilyen pedig nincsen. Ha igazságtalanul ontottam volna vért, az terhelje az én lelkemet. Itt a préri törvényei uralkodnak. A fiúk tudták, mit jelent az, hogy „fel a kezekkel”. Megkockáztatták, hogy fegyverükhöz nyúljanak, és ezzel elkalkulálták magukat. Ha nem találtam volna el őket halálosan, felfogásuk szerint örökre blamáltam volna magam. A túlélők nem tesznek feljelentést, ilyesmit errefelé nem is ismernek. Szerintük jogosan és helyesen jártam el, számukra derék legény vagyok, legfeljebb megpróbálják megbosszulni bajtársaik halálát. Egyszerűen ki fogunk térni az útjukból. Tehát nyugodtan hagyjon fel a fejtöréssel. Közben a foltozás is elkészült. Ez a folt örökké fog tartani.

Starke figyelmesen tekintett a még mindig térdelő Ellenre. Csillogó szemeiről és kiszáradt ajkairól felismerhette, hogy mindenek előtt mire van szüksége, előhúzta zsebéből nagy bőrpalackját, és letekerte a kupakot.

– Szomjas? Igyon egy kicsit. Tea van benne citromsavval.

A természet legyőzte az iszonyatot. Ellen felemelkedett, reszkető kezekkel nyúlt a palack után, szájához vette, és ivott, csak ivott, és úgy gondolta, ilyen csodálatosat még sohasem érzett. Új élet pezsdült végig ereiben.

Starke elpakolta az eszközöket. Átvágta a megbéklyózott ló szíjait, visszaugrott, nehogy eltalálják a felugró állat patái. Elzavarta a közelből, miközben a másik három ló továbbra is nyugodtan álldogált. Azokat lasszóval hajtotta el.

Az egy literes bőrpalack tele volt, Ellen egy húzásra nem tudta mind kiinni, mélyet lélegezve emelte el szájától, vissza akarta adni.

– Igyon csak, igyon – bátorította Starke – nemsokára több lesz a víz, mint kívánnánk. Igyekeznünk kell, hogy lehetőleg messzire kerüljünk ezektől a cowboyoktól. A védteleneket természetesen nem ölhetem meg, az a lelkiismeretem és a préri törvényei ellenére volna. Azok ketten előbb-utóbb úgyis kiszabadítják magukat, visszaszerzik lovaikat, vagy másikat helyettük, akár bajtársaiktól is kaphatnak segítséget, aztán követni fognak bennünket, és ha a talaj a záportól felpuhul, a lovasok előnyben lesznek velünk szemben. Készüljön, hogy indulhassunk!

Ellen felemelte a kerékpárját, és amikor Starke visszaért, felé nyújtotta a kiürült palackot. Még mindig nem volt képes egy szóra sem, még arra sem, hogy megköszönje. Még mindig a rémült gondolat hatása alatt volt, mi történhetett volna, ha Starke nem ér oda.

Az atmoszféra fenyegető jeleit még nem vette észre. Erős déli szél fújt, amit még erősebb nyugati széllökések szakítottak meg. Két széláramlat küzdött egymással a győzelemért, és nyugaton kénsárga szélű fekete fal emelkedett.

– Vontatnom kell, remélem, ezt nem tiltják a feltételek – szólt Starke, miközben kigombolta bőrkabátját, alatta csípőjén ő is lasszót viselt. Bőrkabátján kívül testére tekerte, kimérte, hogy végei egyforma hosszúak legyenek, ezeket Ellen kormányához kötötte és szólt neki, hogy szálljon fel.

Még egy pillantás a halottak merev tekintetére, a megbéklyózottakra, akik ugyanolyan mozdulatlanul feküdtek, és megkezdődött a tandemmé összekötött kerékpárok menete. Ellen rögtön kezdetben észrevette, hogy egyedül egy lépést sem jutott volna tovább, fel sem szállt volna a nyeregbe. A talaj egyenlőtlen volt, tele buckákkal és gödrökkel, a küllők közé akadozó fű rendkívül akadályozta az előre jutást, az elölről érkező széllökések erősen fékezték a haladást, az oldalról érkezők felborulással fenyegettek.

De ott elöl az a masszív férfi, arccal a kormányra hajolva, úgy húzta, mint egy gőzgép. Repülni nem tudott volna, ahhoz túl nagy, túl súlyos volt, járása túl lassú és nehézkes, mint egész lénye, lábaiban rejlő izomerő azonban minden akadályt leküzdött.

Így telt el egy óra, és a bőrből készült lasszó még mindig úgy feszült, mintha acélhúr lett volna. Ellen mindent megtett, amire képes volt, hogy megkönnyítse a vontatást. Győzött a nyugati szél, viharossá fokozódott, direkt szembe fújt, Ellen már alig kapott levegőt, még kevésbé volt képes hajtani a pedálokat, de még ennek ellenére is megtettek 4 mérföldet óránként.

A fekete fal egyre magasabbra tornyosult, befedte az egész eget, éjszakai sötétség lett.

Hirtelen teljes szélcsend állt be. Ez a váltás annyira rejtélyes volt, Ellen már örülhetett volna neki, de a légen át megint rájuk tört a bömbölés és sivítás, rettenetes villámlás vakított át az éjszakán, egyidejű hatalmas dörrenés kíséretében.

Ellen a lökéshullámtól kirepült a nyeregből, de Starke már leugrott és elkapta, valami puha hajfélét nyomott a félig eszméletlen lány kezébe.

– Ez már hurrikán – kiáltotta közvetlenül a fülébe. – Utánam! Fusson az életéért. Kapaszkodjon erősen Hassan farkába!

Úgy tűnt, elszabadult a pokol minden eleme, zengett az ég, merő tűztenger volt, szakadatlan dörrenések és csattanások követték egymást. Ellen se nem látott, se nem hallott, homályosan csak azt észlelte, hogy Starke hatalmas lépésekkel rohan előtte, mindkét

vállán egy-egy kerékpár, ő is rohant, szinte nem is tudta, mit csinál, görcsösen kapaszkodott a kutya farkába, és a kutya szakadatlanul vonszolta maga után.

Csak néhány percig tartott ez a törtetés, a vihart oldalról kapták. Egy újabb tűztenger fényében fákat láttak távolabb, és Starke megállt.

– Ott az erdő, az erdő! – kiáltotta Ellen. – Ott védve leszünk!

– Isten őrizzen! Előre, fusson csak utánam, együtt repülünk a széllel!

Starke tovább rohant, egy másik irányba, és Ellen valósággal repült utána, lábai szinte alig érték a talajt. Akadállyal kerültek szembe, egy bokor volt, elbukott, de a férfi felrántotta, néhány lépésnyi távolságra karjaiban vitte, majd ismét letette, vagy jobban mondva szinte ledobta, vasalkatrészeket, küllőket érzett maga mellett, a gépek mellett a földön feküdt.

– Ne féljen semmitől, a gumitakaró jól szigetel!

Ez volt az utolsó, amit még hangjából megértett. Sötétség vette körül, takaróval volt letakarva, az elemek eddigi dörgése és süvöltése semmiség volt ahhoz képest, ami most következett, leírhatatlan, ezzel egyidejűleg súlyos teher zuhogott reá, úgy zúgott, mint egy vízesés…

– Ez már a világ vége! – Ez volt Ellen utolsó gondolata, majd testi és lelki kimerültsége miatt elveszítette eszméletét, ami azonban nem beteges ájulás volt. Egyszerűen mély álomba merült.

Amikor ismét magához tért, úgy érezte magát, mintha szénaágyban feküdne, maga körül megint vasalkatrészeket tapintott, és az, hogy ilyen sötét volt, annak csak takaró lehetett az oka – vagy éppen éjszaka volt. Az erőteljes leányzónak nem sok idő kellett ahhoz, hogy teljesen magához térjen. Rögtön eszébe is jutott minden. Az elemek már nem dühöngtek, és még életben volt. Először azonban átadta magát a kellemes érzésnek. Tényleg olyan kellemesen érezte magát, mintha puha ágyon feküdne, olyan barátságos meleg volt itt – és megmenekült a pusztulástól.

De mi történhetett Starkéval és hűséges kutyájával, aki utoljára olyan lendülettel húzta? Az, hogy most így átadja magát ennek a teljes kényelemnek, maga a tiszta egoizmus.

Megszellőztette a takarót, világos fénycsík jelent meg – majd hirtelen egészen ledobta magáról. Alacsony állású napfény vakította el – és amott – Ellen nem akart hinni a szemének…

– Jó reggelt, miss Howard. Jól aludt? Körülbelül 14 órát sikerült átaludnia.

Szélesre vetett lábakkal ott ült Starke a nedves fűben, darabokat vágott le a hideg marhasültből, megsózta, és a falatokat felváltva tolta saját- és a mellette rágcsáló kutyája szájába, és mindez egy kis szigeten történt. A préri beláthatatlan tengerré változott, csak itt-ott bukkant ki egy-egy magasabb bucka csúcsa kis szigetként a vízből.

– Mi történt?

– Csak egy kis felhőszakadás, semmi több. Előfordul az ilyen. De a hurrikán az tényleg jó volt, az nem hagyott semmi kívánni valót maga után. Nézzen csak oda. Látja ott azt a bozótost? Néha egy-egy fatörzs, gyökerek és ágak meredeznek ki a vízből. Ez volt az erdő, ahol tegnap menedéket akart keresni. Soha ne tegyen ilyet, ha vihar és zivatar közeledik. Aki így próbálja menteni magát, ritkán kerül elő ép lábakkal és kezekkel.

Ellen felismerte a rombolás mértékét. Minden szétzúzva, és ez történt volna vele is. Beleborzongott a gondolatba. Majd tekintete visszatévedt Starkéra. Bőrből készült öltözéke nem eresztette át a vizet, de még nedves volt, a kutya meg egészen vizes, olyan vizes, mint a körülötte elterülő, szénára emlékeztető fű.

– És ön? Engem védett a takarójával, miközben ön az egész éjszakát esőben és viharban töltötte! Szégyenbe hoz vele.

– Ó, semmi az egész. Ilyen apróságokhoz mi már hozzászoktunk – hangzott az egykedvű válasz. – Kezdetben még nézegettem, amint a villámok a vízbe csapnak, aztán Hassan mellett szépen elaludtam. Egy ilyen gumitakarót feltétlenül vegyen magának ön

is a következő városban, súlya alig van és gyakran nélkülözhetetlen. Biztosíthat vele magának egy darabka száraz helyet, még mielőtt esni kezdene, hidegben melegen tartja, villámcsapás veszélye ellen nincs is jobb védelem, és ez különösen kerékpárosok számára jelent sokat. Itt kint a prérin, ahol mérföldekre nincs vas, ami eltérítené a villámokat, kerékpárjaink kétségtelenül ide vonzották volna. Most reggelizzen meg előbb, mivel nincs magánál semmi ennivaló, elégedjen meg az én marhasültemmel. Italként van itt elég esővíz, amit citromsavval ízesíteni is lehet. Én közben utána nézek a kerékpároknak.

Felemelkedett, asztalt terített neki az összehajtogatott gumitakaróval, és mellé állította nyitott bőrtáskáját. Ellen egykedvűen nézett utána. Forró vér lüktetett szívéből a fejébe, és száguldóvá tette gondolatait. Micsoda neveket adott neki. Mindjárt az első napon „szolgalélek”-nek nevezte. „Utálom magát, szégyentelen ember, tolakodó üzlettárs”, emlékezett vissza saját szavaira.

– Mr. Starke, kérem, adja ide a kezét – kérem, ne utasítsa vissza kérésemet.

– Miért?

– Mi lett volna belőlem, ha ön nincs mellettem? Bocsássa meg, ó, bocsássa meg, kérem, hálátlanságomat.

Ezúttal elfogadta a feléje nyújtott kezet, sőt barátságosan meg is szorította.

– Ha úgy gondolja, hogy megbocsátásra van szüksége, szívesen nyújtom a kezemet. Köszönetet nem kell mondania, szolgálataimért megfizetnek.

Végül is megint a régi volt. Mindig rideg, mindig tartózkodó, szívtelen ember. De kézfogása ennek ellenére szívélyes volt. Csak nem volt képes másképpen kifejezni magát, és mivel Ellen felismerte ezt, nem érezte sértve magát hűvös elutasítása miatt.

Miközben Ellen ízletesen falatozott, ő megolajozta a gépeket és megfeszítette a láncokat.

– A víz nemsokára elszivárog, és amikor már gázolni tudunk, azonnal tovább kell indulnunk – vélekedett. – A víz kezdetben a mélyebben fekvő északi rész felé hömpölygött, most nagyjából nyugalomban van, a kiégett talajréteg felpuhul, aztán a szomjas föld elkezdi beinni, a maradékról a nap gondoskodik. Egy órán belül megint száraz a vidék.

– Nem várhatnánk addig, amíg megint száraz lesz? – kérdezte Ellen, enyhe borzongással gondolva a mocsaras talajon rá váró gázolásra.

– Gondoljon a még életben maradt két cowboyra, akiktől csak 6-8 mérföldnyi távolságra vagyunk. Talán megfulladtak, ami kevésbé terhelné a lelkiismeretemet, mivel ebben az esetben olyan fajankók, akik nem képesek segíteni magukon. Valószínűleg azonban tudtak magukon segíteni, egyikük fogaival kibontotta a másik béklyóját, sokáig a pecek sem akadályozta őket ebben, és a fejemet teszem rá, hogy nemsokára a hátunkban lesznek. Érti már? Most ők is egy szigetecskén üldögélnek, és rögvest, amikor lehetőségük lesz rá, hogy hátrahagyják övéiket és felkeressék haverjaikat, meg is teszik. Ezért minden már megtett lépés felbecsülhetetlen. 100 lépéstől akár az életünk is függhet, például kerekeink elérték-e már a jó utat vagy sem, mielőtt kikerülnénk revolvereik lőtávolságából.

– Ó istenem – sóhajtott Ellen elsápadt ajkakkal –, tehát még messze nem kerültünk ki a veszélyből.

– Ne aggódjon, ameddig nincs rá szükség. Át fogjuk verekedni magunkat. Ha utol is érnének bennünket, lövöldözésig azért nem hagyom elfajulni a dolgot, különben is vannak még eszközeim a táskámban. Gondolhatja, nem ez az első alkalom, hogy ilyen kalandba keveredek. Egyen tovább, egyen csak nyugodtan, üres gyomorral mit sem ér az ember.

És tényleg, Ellen még mindig jó étvággyal tudott falatozni. Az egyszerűen és gondtalanul kimondott szavak szívet-lelket erősítő hatásúak voltak. Szemei előtt hirtelen megszűnt minden veszély. Miért is kellene félnie, amíg ez az ember mellette áll.

Starke ismét leült, leszedte a bokától térdig érő bőrcsíkokat, melyeket lábszárvédőként hordott, majd szorosabbra kötve ismét felrakta. Ellen már korábban látta, hogy csizmáinak nincsen sarka, és most azt is észrevette, hogy csak vékony félcipőket visel, valódi indián mokaszinokat. Igazság szerint akkor ezek…

– Mr. Starke, ismeri a Cooper-féle Bőrharisnyát?

– Persze, hogy ismerem, az igazit, ha nem is személyesen. Gyerekként többször is elolvastam, szinte faltam azt a regényt. Na, kész is van – szólt, miután mindegyik mokaszint még két külön szíjjal rögzítette a lábán. – Most pedig engedje meg, hogy megpróbáljam kiszakítani a lábait. Kapaszkodjon meg a fűben.

Ellen zavartan tekintett a közeledőre. Már többször megfigyelte, hogy jó adag humora van, tud viccelni is, csak nem látszik rajta. Talán épp ez volt az oka, hogy száraz szavai még komikusabb hatásúak voltak. De vajon most mit akarhat tőle?

– Kapaszkodjon – ismételte meg, és még mielőtt Ellen magához tért volna, lábát cipőjénél fogva kezébe kapta, és teljes erővel rántott rajta egyet, Ellen most már magától is megkapaszkodott, mire a próbát a másik lábán is elvégezte.

– Fűzős csizmái jól tartanak a lábán, nem fognak beleragadni az iszapba. Ennek ellenére azt javaslom önnek, szerezzen be lábszárvédőket és vékony, sarok nélküli cipőket, olyanokat, amilyeneket én is hordok. Vagy a közeljövőben jómagam csinálok önnek egy párat. Kerékpározásnál a merev csizmáinak nincs semmi előnyük, 30 mérföldet pedig nem tud gyalogolni bennük anélkül, hogy fel ne sebeznék lábait. Ha átnedvesednek, se levenni, se felhúzni nem tudja őket. Szokjon rá az általam használt lábbelikre, minden előnyükkel együtt. Tanuljon meg ismét úgy járni, ahogy azt a természet kitalálta számunkra, emelt sarok nélkül. Az apró emberkék mindig nagyobbnak szeretnének látszani, mint amekkorák – különösen a hölgyek. Ha felkészült, kezdhetjük a vízi sétát.

Ellen készen állt. Starke vállaira emelte mindkét kerékpárt, melyekre indulás előtt még felkötötte saját és Ellen lőfegyvereit

és a muníciót. Ellen utána indult, a víz szinte majdnem mindig a térdéig ért, olykor fél testéig, Hassannak állandóan úsznia kellett.

– Még mindig jobb, mint amilyen negyedóra múlva lesz – mondta Starke csekély vigaszként –, most legalább még puha a talaj, később, amikor már nem lepi be a víz, mintha satuban lennénk, úgy fog visszatartani. De majd az is elmúlik. Tud úszni? Igen? Akkor kérem, menjen előre nyomkeresőként. Mégis jobb, ha a kerékpárok nem kerülnek víz alá.

Ellen belátta ezt. Sőt jót szórakozott rajta, mi lenne, ha lyukba lépne… El is tűnt menten a következő pillanatban, és amikor szilárd talajt keresve ismét felbukkant, vidáman és nevetve prüszkölte magából a vizet.

Ez volt az, amit mindig is kívánt magának, hogy ilyen tőrőlmetszett romantikát élhessen át. Angliában ilyesmiben nem lehetett része. Csak az volt a kár, hogy a cowboyokkal kapcsolatos gondolatai valamelyest beárnyékolták a kaland ártalmatlanságát.

Starkénak igaza volt. A víz szemmel láthatólag apadt, a talajszint is emelkedni kezdett. A vízben gázolásból iszapgyúrás lett, és még csak most kezdődött az igazi megpróbáltatás. Fél óra múlva Ellen úgy érezte, térdeiből elszáll az erő, már most kezdte érezni tagjainak későbbi lemerevedését.

– Minden megtett lépésnek felbecsülhetetlen értéke van – ismételte saját magának Starke korábbi szavait, és derekasan küzdötte magát előre.

Ezen is túltették magukat. A préri talaja, melyet errefelé csak elszórt fűcsomók fedtek, csúszóssá vált, mint amit mindenki ismer, aki rossz állapotú, felpuhult földúton járt.

– Kerékpárral itt gyorsabban haladhatnánk, mint gyalogosan – vélekedett Starke, miközben letette a kerékpárokat. – Próbálja meg, hogy megy.

Ellen kétszer is megpróbált felülni a nyeregre, eredménytelenül, harmadszorra is csak néhány fordulatig jutott, aztán ismét oldalra billent. A keskeny kerekek jó mélyen elmerültek a sárban.

– Úgy látom, megint vontatáshoz kell folyamodnunk – szólalt meg Starke jóindulatúan, miközben csípőjéről leszedte a lasszót.

Miközben a bőrszíjat a kormányra kötötte, és Ellen magához vette revolverét, Hassan halk morgásba kezdett. Ellen semmit sem vett észre, Starke követte a kutya tekintetét, táskájából elővett egy kis távcsövet, hátrafordult vele és beállította. A kutya egyre fenyegetőbben folytatta a morgást.

– Ott vannak. Lehetnek talán húszan. Hallja Hassan mit mond nekünk? Nekem azt mondja, hogy ellenségek. Egyébként nem tudhatnám. Más lovasok is lehetnének. De Hassan nem téved, ő megérzi ezt. Most már jobban meg tudom őket különböztetni. Vágtában közelednek, megláttak bennünket. Pattanás fel a kerékpárra, és belelépni a pedálokba, amennyire csak lehet. Hajtsa le a fejét, hogy jobban vágja a levegőt, de gondolatban csak fel a fejjel – nem kaphatnak el bennünket.

Azonnal úrrá lett kerékpárján, és mivel a másikat is vontatta maga után, Ellen is a sajátján.

– Előre! Semmi bámészkodás! Ne vegye elő a revolvert. Később majd szólok, ha szükség lenne rá.

A mozdony vontatott, a bőrszíj megfeszült, gyorsan, és egyre gyorsabban forogtak a hajtókarok. Ezt az embert a ragadós sár sem tudta visszatartani. Ellenen egyetlen gondolat lett úrrá: ha most valami eltörik, elszakad, akkor el vagyunk veszve. Teljes erejét bevetette, hogy a lehető legkevesebb erővel kelljen őt húzni, lihegett az erőlködéstől.

A terméketlen talaj egyre szilárdabb lett, a víz áramlásával a sár kiegyenlítette a mélyedéseket, egyre gyorsabban és gyorsabban haladtak előre. Ellen lábai már csak cikáztak körbe-körbe, ereje teljesen elfogyott.

Felbukkant egy rönkház, a barna préri felett fehér csík süvített át, mögöttük sivalkodó üvöltés harsant fel. Ellen elfehéredett.

– Az ott a régi postaút, amott a rönkháznál van a határ – kiáltotta Starke.

Ellen ebből kiérezte a felszólítást, még egyszer összeszedte minden erejét.

Az út mentén mély árok húzódott. Starke leugrott, elkapta Ellent, mindkét kerékpárral átugrott az árok másik oldalára, és a kormányról levágta a szíjat. Ellen hátranézett, látta a száguldva közeledő, üvöltő lovascsapatot, még 300 méternyi távolságra voltak, de már lóbálták lasszóikat. Starke egy mozdulattal felrakta őt a kerékpárjára, meglökve lendületet adott neki, majd ő is tekerni kezdett mellette.

Az út sima volt és kemény, mint a kő. Szélcsend volt, csak a menetszél miatt érezték, mintha erős szél fújt volna. De a kiszáradt, kíméletlenül hajtott prérigebék, melyeknek csöpög a vér az ágyékából, másként szedik a lábukat, mint a jól táplált csendőrlovak.

A rönkház elhúzott mellettük, Ellen szemei és fülei mellett minden összemosódott. Marhacsordák árnyait látta, előtte is lovasok vágtattak át a prérin, mint az árnyak, és eltűntek egy erdő sarka mögött.

Starke körültekintett.

– Túlvágtattak a határon – mondta egészen nyugodtan. – Most már nincsenek a hátunk mögött. A műsornak most egy másik száma következik. Amott már gyülekeznek az Ohio-ifjak. Fékezzen, ugorjon le, olyasmit fog látni, ami nem hiányozhat majd emlékei közül.

Lassabban hajtott, és leugrott. Ellen ugyanígy cselekedett, nekitámaszkodott a kerékpárjának, hogy össze ne essen a fáradtságtól. Felfoghatatlan volt az egész, ami történt körülötte.

Tényleg, már senki sem követte őket. Miért lovagolt most a lovascsapat odaát, az országút másik oldalán?

Ekkor az említett erdősarok mögül, mint dübörgő forgószél, két tucatnyi cowboy tört elő, előrántott revolvereik villogtak a nap fényében.

– Hip hip hurrá Ohioért! – üvöltötték lelkesedve az egyik oldalon.

– Hip hip hurrá Virginiáért – hangzott a válasz erre a másik oldalon.

Dühöngve rontott egymásra a két lovascsapat, most már ropogtak a revolverek, már voltak gazdátlan lovak, most ütköztek egymásnak, megszűnt a lövöldözés, helyette a széles bowie-kések villogtak, birkózva egymásba kapaszkodtak, egyre több volt a gazdátlan ló, a lovasok buktak, kiestek a nyeregből, a földre kerülve késeikkel küzdöttek tovább…

– Mi történik itt, álmodok talán? Csak nem egy igazi csatát látok? – rebegte Ellen.

– Ó nem, ez csak egy ártatlan vasárnap délutáni szórakozás a prérin. Képzelje úgy, mintha színházban volna. Számukra ez nem több, mint vidám komédia, amelyet ők maguk játszanak el. Nálunk a fiatalemberek vasárnap délután kuglizni mennek, itt pedig, amióta már nincsenek skalpolható indiánok, vidám határháborúkat szerveznek. Valójában nem olyan végzetes a helyzet, mint amilyennek látszik. Mindez egész lovagiasan történik. 20 galoppugrásnyi távolságon belül már nem szabad lőni. Ezen belül a bowie-kés kezd dolgozni, aki földre kerül, azt már nem szabad megszúrni. Szabad akaratából persze senki sem fekszik le, annyira nem csiklandósak. Mikor a játéknak vége, elföldelik a halottakat, miután elszedték ezüstsarkantyúikat és fegyvereiket. Nevetve vágják ki egymásból a golyókat, a vágásokat susztercérnával összevarrják. Akinek szétlőtték az ujját, a csonkot saját magának vágja le, és közben viccelődve humorizál. A két ellenséges párt testvérien egyesülve elvonul a legközelebbi kocsmáig, a holtak hagyatékát beváltják whiskyre, és a koccintások hangzavarában megállapodnak a jövő vasárnapi játék találkozójának időpontjában és helyszínében. Ó igen, itt a prérin lehet még szórakoztatóan élni. – Ámde jöjjön, induljunk, a függöny nemsokára leereszkedik, a léha színészbandával inkább ne kerüljünk ismét közelebbi érintkezésbe, elég, ha csak egyikük elkezdi ellenünk hergelni a többieket.

A helyzet változatlan

Ellen próbálta, de nem tudta abbahagyni a nevetést, jóllehet a véres jelenet során szerzett rémülettől kissé még mindig dermedt volt. Az út folytatása közben Starke még sok mindent mesélt neki a prérin zajló életről, a cowboyokról. Ennek során a „véres” szót gyakran kellett használnia, de ennek ellenére Ellen érezte rosszalló döbbenetének fokozatos megszűnését, gyakran felnevetett a száraz humor hallatán, a nap ismét derülten sütött le rá, és úgy tűnt, Starke is csupán derültséget akart elérni hajmeresztő történeteivel. A jövendőbeli orvosnál is hasonló módon próbálják tompítani a halottszemle borzalmát. Valójában tényleg igen egyszerű volt az egész: Ezek a cowboyok az életet csak arra tartották, hogy legyen mit kockáztatni, és ahogyan minden apróság miatt rálőnek a másikra – egyébként is lövöldözni mindig kell, különben minek találták volna fel a puskaport – ugyanúgy azt sem veszik rossz néven, ha valaki az életükre tör. Ilyen nézetek mellett az esztétikai érzések természetesen nem fejlődhetnek igazán jól. Másfelől megvan a maguk lovagias oldala is, szent számukra a vendégszeretet is, éppúgy, mint a vérbosszú. Kerékpározó hölgy természetesen nem illett közéjük. Egyáltalán mi keresnivalója lenne egy hölgynek a prérin!

Starke lassacskán más témára kezdett átváltani. A lovasokról áttérve lovaikról kezdett beszélni, a vad musztángokról és azok leszármazottairól, a préri egész állatbirodalmáról.

– Látja amott azt a kis madarat, amelyik a fűcsomó alatt lapul? Figyelje meg egészen pontosan, igen ritkán látható, pedig egyébként igen híres madár.

– Híres madár?

– Ez egy amerikai pacsirta, számunkra, irodalmilag képzett európaiak számára Whip-poor-Will[27] indián nevén ismert.

[27] Magyar nevén „kecskefejő” rovarevő, védett költöző madár

Így kezdődött az ártalmatlan elbeszélés. Egyre többmindenről kezdett mesélni, arról az állatról, amelyik éppen ott mászott vagy repült, minden fáról, minden virágról volt valami érdekes mondanivalója, de magyarázatai egyszerűek, nem kioktatóak voltak, csak amúgy barátságos, társalgó stílusban mesélgetett.

Közben egyre repültek az órák. Ellen egyre csak tovább szerette volna hallgatni. Azonban mindinkább felismerte, hogy ebben a tekintetben saját ismeretei mennyire szerények ennek az embernek az ismereteihez képest. Számára mindaz, ami a prérin nőtt, egyszerűen „fű" volt. Közöttük néhány virág, egy bokor, amott egy fa állt, amarra egy nagy madár repült, emerre pedig egy kicsi. A londoni nő nem tudta megkülönböztetni a bükköt a hárstól, és mivel éppen madárkedvelő sem volt, a pintyet sem a rigótól. Egy az útjukba kerülő öszvért szamárnak tartott. Attól kezdve, hogy kerékpárjával majdnem minden nap kikerekezett a szabadba, látta a vetést csírázni, kizöldellni és kalászba borulni, legalább annyi érdeklődés támadt fel benne, hogy egy földművessel elmagyaráztatta magának, hogyan lehet megkülönböztetni a rozst a búzától.

Tudatában volt annak, milyen rosszul állnak a városiak az ilyen ismeretekkel. Szinte elveszett érzéknek lehetne nevezni. Úgy tűnik, tényleg elvakultak. Azt, hogy az egész emberiség nem származhat Ádámtól és Évától, manapság minden tízéves iskolás tudja, az egész csak mese, ugyanúgy ostobaság, mint az, hogy a gólya hozza a gyereket – de alig akad valaki, aki az éjszakai égen megtalálná a sarkcsillagot, a csillagképeket sem találja, sőt fogalma sincs létezésükről.

Most az egyszer Ellen tényleg szégyellte magát. Egyre csak hallgatott, legfeljebb kérdéseket tudott feltenni, de hozzáfűzni valamit, arra képtelen volt! Megbocsátható volt a lánynak, hogy azon kezdett elmélkedni, nem tudna-e valami mással imponálni neki. Zene? A férfi klasszikus melódiákat játszott. Az irodalom terén szintén otthonosan mozgott. Már csak egy valamivel próbálkozhatott.

Starke egy nyomorultnak tűnő kaktuszra hívta fel figyelmét, amelyről azt állította, hogy elterjedésének északi határa a Riviéra

környékén van, itt minden bizonnyal akklimatizálódott. Ellen számára ez lehetőséget kínált a nagy kiugrásra.

Jómaga is járt már a Riviérán, Genuából Nizzába kerékpározott. Ugyanezt az utat korábban Starke is megtette. Genua, azok a pompás paloták, tele műkincseikkel! Vajon járhatott-e Starke a Palazzo Biancoban? Minden bizonnyal.

– Emlékszik a két szent közötti pompás Madonnára, jobbra a rokokó keretes nagy tükör mellett?

Ellen olykor lelkesedett, elmerengett egy-egy kép előtt, de művészeti ismeretei nem voltak. Annak idején, amikor a Palazzo Biancoban járt, épp az említett Madonna kép előtt két angol művészeti mecénás vitatkozott hevesen. Az egyik azt állította, Floris festette, ahogy a katalógusban is szerepel, a másik szerint Gerard David képe.

– Elnézést, az egy úgynevezett barokk-keret, Filippo Parodi faragta. A szent Hieronymus és Nicolaus von Tolentino közötti Madonnára gondol? Az a kép nem Floristól származik, ahogy állítják, és ahogy a katalógus is feltüntette, amikor ott jártam, hanem Gerard David képe. Járt ön a Musée Municipal-ban Nizzában? Ott mindjárt az első teremben ki van függesztve egy Madonna, Keresztelő Szent János és Szent János Evangelista között. A katalógusban ismeretlen mesterként tüntetik fel. Ez teljes értelmetlenség! Ez lehet Floris elveszettnek vélt képe.

Ellen porig volt sújtva. Csak ne kezdett volna bele! Starke tovább beszélt, és Ellen szóhoz sem jutott. Az egész világon járt szinte valamennyi galériában, tegező viszonyban volt minden Madonnával, karján gyerekkel és gyerek nélkül, egyedül vagy szentek között!

Szinte vádló, ámde mégis dallamos hang vált hallhatóvá fejük felett a levegőben. Amikor feltekintettek, nagy sereg madarat láttak dél felé húzni.

– Ők azok, akiknek a sorsa az enyémhez hasonlít – mondta Starke.

– Darvak?

– Nem, hanem vadlibák. A kanadai tavaktól jönnek. A darvak ocsmányul trombitálnak. Látja ott hátul azt az egy lemaradtat? Túl nehéz, túl zsíros, rövidesen lezuhan, és egy sakál zsákmányává válik. Ez a falánkság átka – Starke elővette revolverét, és szinte célzás nélkül tüzelt, gyors pedálozás közben a kerékpárral meg sem állt, és ennek ellenére – Ellen már nem is csodálkozott rajta – az állat pörögve zuhanni kezdett.

Amikor a gyorsan tovatekerő kerékpáros kis szünetet tart, majd ismét felpillant, más képet lát, a hátratekintés pedig nehézkes. Kis erdőcskéhez értek.

– Pont 11 óra van – szólt Starke –, javaslom, hogy menetrendünknek megfelelően szálljunk le, és tartsunk pihenőt ebben a kis erdőben. Tisztavizű forrás ered benne, mellette szilvafa áll, a gyümölcs jó lesz desszertnek.

Megálltak, és áthatoltak a fákkal tűzdelt bozótoson, míg kis tisztásra nem értek, és valóban: egy mohás kőhalomból forrás fakadt, a sziklák között szilvafa gyökerezett, rajta értett gyümölcsökkel.

– Ezt meg honnan tudta? – kiáltott fel Ellen csodálkozva.

– Végül is régi utamon járok újra. Egyszer már tanyáztam itt. Figyelje csak meg, ha Hassan ideér, ha teheti, azonnal elkezdi nyalogatni a bal hátsó lábát.

Ellen éppen hozzá akart kezdeni, hogy megfejtse ezt a számára érthetetlen megérzést, éppen kérdezni akarta, hova lett a kutya, amikor reccsentek az ágak, és megjelent Hassan, a lelőtt vadlibával a szájában. Letette gazdája lábai elé, testével összekunkorodott, és nyalogatni kezdte a hátsó lábát.

– Ó nem, hát maga tényleg mindentudó? De egyáltalán miért teszi ezt?

– Azért, mert kutyafejével erre a helyre éppen olyan jól emlékszik, mint én. Látja ott azt a lyukat a földben? Hassan igen csak

érdeklődik iránta. Előző alkalommal róka lakott benne. Hassan kedvéért kifüstöltem a tanyájából, a róka előugrott, beleharapott a lábába, természetesen csak egyszer tudott harapni – és Hassan most szórakozva emlékszik vissza a kalandra. A régi seb nyalogatása csak reflex. Nos, miss Howard, azt hiszem, lenne kedve tábortüzet rakni, és előkészületeket tenni a libasütéshez, miközben én sokkal prózaibb dolgokkal foglalkozok, utána nézek a kerékpároknak.

Még hogy lenne-e kedve hozzá Ellennek! Nagy igyekezettel akart hozzákezdeni – ó, de milyen kellemetlen, nem volt hozzá gyufája! Neki, a világutazónak, aki már a gőzös fedélzetén éjszakai őserdei tábortüzekről álmodozott, nem volt gyufája! Most kérdezze meg Starkét? A pipája meggyújtásához mindig acélt, tűzkövet és taplót használt, amit kis zacskóban az övén viselt, ez így praktikusabb volt. Nem, ennél jobb ötlete támadt, legalább meg akarta próbálni, remélte, hogy sikerülni is fog neki.

Elővett egy revolverpatront, a golyót késsel könnyedén eltávolította. Már napok óta zsebében volt egy olajos törlőrongy. Régebben ilyet meg sem fogott volna. Ebbe szorgalmasan beledörzsölte a puskaport, a patront betette a pisztolyba. A gyutacs elegendőnek bizonyult a szúróláng létrehozásához – és tényleg, a rongy tüzet fogott és sziszegett, gyorsan száraz lombot rá, és fújni, egyre csak fújni, amennyire bírja a tüdeje, a levelek lángra kaptak, gyorsan kis ágacskákat rá, aztán nagyobbakat, és már égett is a tűz.

– Bravo – hangzott a forrás közeléből – rájött, hogyan segítsen magán, ön tényleg alkalmas az isten háta mögötti életre.

Ellen szíve büszkén dobbant, és öröm öntötte el. Ámde el akart készülni a libával is. Hogyan kopasztják meg és belezik ki, Ellen még sohasem látta, de mit tehetett volna, tépett, cibált, szúrt és vágott, véres kezével belenyúlt a belsejébe, és kihúzta, amit talált benne. Közben szívből derűsen nevetett maga elé. Miss Ellen Howard kibelezett egy libát! A jussára váró Hassan – a vadászkutya igénye a vadra – szintén derűs kedvében volt: vese, máj, gyomor, szív járt az eszében, melyeket gazdája sohasem tagadott

meg tőle a vadászzsákmányból. Ellen villás ágakat is vágott, már csak a nyárs kérdését kellett megoldani.

– Válasszon egy vastagabb zöld ágat, pörkölje meg egy kicsit – szólt közeledve a gondolatait kitaláló Starke – a libát először mossa meg jól, és belül dörzsölje be sóval.

A férfi lábainál fogva felemelte a madarat, és minden oldalról kritikus tekintettel végigmérte. Ellen aggodalommal figyelte tekintetét, mint egy iskolásgyerek, aki tanárától osztályzatára vár. De komoly vonásairól semmit sem lehetett leolvasni.

– Hm, úgy tűnik, szívtelen liba volt, lelketlen és kedélytelen, nem volt sem mája, sem epéje. Még sohasem csinált ilyet? Ha ez volt az első alkalom, akkor nagyon jó. Láttam egyszer egy fiatal hölgyet, úgy kezdett megnyúzni egy libát, mintha ökör lett volna, és amikor ez nem nagyon sikerült neki, az állatot elkezdte meghámozni, mint egy krumplit. Gondoskodjon komoly tűzről, hogy utána jó parázs legyen, közben megmosom, aztán csak meg kell pörzsölni, és utána már sütésre kész.

A tűz világos fénnyel fellobbant, Ellen közben egy adag ízletes forrásvizet szürcsölt. Lejjebb Starke pancsolt szorgalmasan.

– Nem mindig bánik ilyen pazarlón a vízzel, mr. Starke.

– Tudom, mire gondol. Legyen néha elnéző egy olyan emberrel szemben, aki kóborlásai közben különccé változott. Nem tudom elviselni, amikor elfolyik a víz, ha nincs szükségem rá szomjam oltásához. Szabadon csordogáló víznél azonban más a helyzet. Már ön is tapasztalhatta, mit jelent a víz. Még más kellemetlen alkalmakra is sor kerülhet. A víz a tiszta forrás! Ha született költő lennék, nem kellene fáradságosan rímek után kutatnom, nem a bort és a szerelmet, hanem a szomjúságot és a vizet énekelném meg. Az arab költészet gazdag az ilyen énekekben.

A liba pirult a tűz felett, Ellen forgatta a nyársat, feldarabolta a húst és ettek. Olyan kedélyes volt a tábortűz mellett!

– Meséljen még egy a tábortűzhöz passzoló kalandot az életéből – kérte Ellen.

Starke száraz hangon, egyszerű, de mégis költői szavakkal mesélt el egy szomjúsággal kapcsolatos történetet a perzsa sósivatagban, amelynek során kurdokkal vívott küzdelem bontakozott ki, és szomorú-tragikus véget ért. A hűséges kurd, aki megmentette, őt, a szomjazót elvitte a folyóig, amibe aztán belefulladt.

– Tényleg így történt? – kérdezte Ellen remegő ajkakkal.

– Nem szokásom ilyesmit kitalálni.

– Novellát kellene írnia a történetről.

– Írással nem foglalkozom.

– Kalandozásait – amint ön nevezi – nem kapcsolja össze semmiféle célkitűzésekkel?

– Ó dehogynem. Ha egy és ugyanazon kerékpárral körülutazom a Földet, hogy azzal a megbízó cég gyártmányának reklámot csinálhasson, ami növeli üzleti forgalmát, ezáltal több munkást, irodai alkalmazottat, kereskedelmi utazót alkalmazhat – azt hiszem mégiscsak hasznot hajtottam az emberi társadalomnak. Vándorlásaim mindig össze szoktam kötni valami célkitűzéssel. Elszerződök valamilyen expedíció vezetőjeként, lehetőleg inkább tudományos kutató-, mint kalandos vadászexpedíció legyen, és tapasztalataimmal szolgálom útjukat. Ezen kívül saját magam is gyűjtő vagyok, már számos természetrajzi- és régészeti kabinet köszönheti nekem gyűjteménye értékes gazdagodását.

Ellen későn vette észre, micsoda balga kérdést tett fel. Csak nyílt őszinteséggel tudta a hibát jóvátenni.

– Az én világkörüli utamat igen céltalannak találja, nem igaz? – kérdezte ezért.

– Úgy van, tényleg így gondolom – hangzott éppoly nyíltan a férfi válasza, a tapintatlanul kimondott igazság. – Ha figyelembe vesszük azonban, hogy Föld körüli útja során olyan tapasztalatokat szerez, amelyekre fogadása nélkül sohasem tehetett volna szert, akkor a fogadásnak az ön szempontjából mégiscsak volt értelme. Ha az utat meg tudja tenni az előírt idő alatt, úgy bebizo-

nyíthatja, hogy mire képes egy nő, mint ahogyan én sem tartom céltalannak annak a férfinek az elhivatottságát, aki súlyemeléssel produkálja magát, mivel megmutatja, hogyan képes egy ember a veleszületett erőt gyakorlással és önidomítással emberfelettivé fokozni, ami nélkül nincs igaz atléta. Ámde már kezdettől fogva kérdezni akartam magától valamit. Miért nem köti össze utazását valamilyen hasznos céllal? Miért nem veszi fel a kapcsolatot valamelyik nagy angol újsággal? A fogadás és utazásának megkezdése közismertté vált Angliában, bármelyik újság kezet csókolna önnek úti beszámolóiért.

– Milyen igaza van! – kiáltott fel Ellen, és egészen elcsodálkozott rajta, hogy magától ez a gondolat eddig még nem jutott eszébe.

– Beszámolóit elbeszélő formába önteni minden bizonnyal sikerülni fog önnek. Adjon érdekes magyarázatokat, szövögessen bele néha valami tanulságot is mondanivalójába, és beszámolói mégiscsak értékesebbek lesznek, mint valami szépirodalom. Így később maradandó emlékei lesznek, mivel eddig még csak egyszerű naplót sem vezetett, és ha valami kellemetlen helyzetbe kerül, szomjúságot, hőséget kell elviselnie, veszélyek veszik körül, mindig kellemesen fogja érinteni a gondolat, ha közben azt mondhatja magának: Amit most át kell élnem, négy héten belül százezrek olvashatják…

– Hagyja abba, hagyja abba – szakította félbe ismét Ellen, miközben hevesen felugrott. – Egészen belelkesedtem. Szégyenbe hozott, hogy nem magamtól jutottam erre a gondolatra! Igen, igaza van, megteszem. Még ma este írok néhány újságnak, és holnap kezdem a beszámolókat.

– Igen, de engedje, hogy további tanácsokat is adjak – folytatta Starke, amikor Ellen csillogó szemekkel és kipirult arccal ismét helyet foglalt mellette: – Miért nem gyűjtöget kerékpártúrája közben, már amennyire ideje engedi? Nem kövekre, növényekre, rovarokra stb. gondolok, ehhez alapos ismeretek kellenek, vannak még egészen más dolgok is, amit érdemes gyűjtögetni. Engedje meg, hogy kiragadjak egy példát. Utunk során teljesen civilizálatlan vidékekre is el fogunk kerülni. Lehet, hogy átutaztak ott

már utazók és kutatók – nem is feltétlenül merész emberek – leírták a vidéket és az embereket, mindent, amit láttak, hallottak és közben gondoltak. Számtalan dolog hiányzik azonban, amit csak nő láthatna és hallhatna meg, és művelt nők, akik így utaznának, egyáltalán alkalmuk lenne ilyenre, igen csak ritkán fordulnak elő. Egy férfi számára például teljességgel lehetetlen, hogy bejusson egy mohamedán hárembe. De ez csak a legközönségesebb eset, amelynél egy képzett nőnek előnye volna. Gyűjtögetni, mindig csak gyűjteni, ez képezi minden reál tudomány alapját. Kérdezősködjön csak mindenfelé, ahol erre alkalma akad, a kurdok nemezsátraiban, az indiánok wigwamjaiban, éppúgy, mint az erdőlakó fehérek rönkházaiban, mert lényegük tekintetében mindezek a helyek még teljesen ismeretlenek. Hogyan tisztálkodnak, öltözködnek, fésülködnek és díszítik magukat az asszonyok, milyen szappant használnak, vagy mivel helyettesítik azt, miben különböznek az asszonyok a lányoktól. Hogyan bánnak a kisgyerekekkel és miként nevelik őket, ápolják, ha betegek, hogyan választják el őket, mit tesznek, ha a gyermek nem képes táplálékot venni magához. Érti ugye, mennyiféle kérdést lehet itt feltenni, ami egy férfi számára lehetetlen – gyűjtögessen tehát, és olyan művet hozhat össze, amilyen még egyáltalán nem létezik, egy művet, amelynek igen nagy volna a tudományos jelentősége.

Ellen már szóhoz sem jutott. Kitágult, csillogó szemekkel nézte a beszélőt, még akkor is, amikor az már elhallgatott. Ez az ember hirtelen csodálatos megvilágosodásban részesítette, a jövőt egyszerre egészen más, világos fényben tüntette fel.

– Van még sok minden más is, amit kutatni kellene – folytatta Starke – és ahhoz egyáltalán nem kell elhagyni Európát, még egy ország szűkebb határait sem. Úgy vélem, hogy a kerékpár új tudományt hívhatna életre. Mivel erre eddig nem került sor, még neve sincs, ezért ideiglenesen azt a komplikált nevet adnám neki, hogy „azonos szélességi és hosszúsági körök összehasonlító, egyidejű kultúrtörténete”. Valaki Hamburgból Konstantinápolyba utazik. Milyen változásokat figyelhet meg útközben az emberek között, hogyan változnak fajtáik, típusaik, karaktereik és erkölcseik, hiteikkel és babonáikkal, eltekintve a növény- és állat-

világtól. A változás azonban sohasem hirtelen, nincsenek határok, egyik mindig átfedi a másikat, éppúgy, mint a növény- és állatvilágban. Mindez látszólag teljesen magától érthető, egyszerűen a vidék, az életfeltételek stb. különbözőségével van összefüggésben. Azonban nem ilyen egyszerű! Mindezek olyan kérdések, melyeket csak egy széleskörű tudással rendelkező kultúrtörténész tud megválaszolni, aki ilyesminek a tanulmányozásával foglalkozik. Manapság természetesen már egész egyszerűen felismerjük, mi az oka annak, hogy a nagy folyók torkolatánál egyszer miért édes és máskor miért sós a víz. Ámde nagy tudósok micsoda tanulmányaihoz volt szükség előzőleg ahhoz, hogy meg tudják magyarázni, egyáltalán mitől van ár és apály! És például milyen különbség van egy szabad bulgár és egy török uralom alatt lévő bulgár között! Látszólag teljesen ugyanazok az emberek, ugyanolyan kinézettel és karakterrel – és mégis kétféle emberről van szó, és itt rejlik a nagy titok, amit csak a vándor ismerhet fel. A vasút a távoli jövőbe tolta ki ennek a rejtélynek a megoldását. Az ember északi fenyők alatt és nehézkes gyalogparasztok között beszáll a vagonba, elalszik, és amikor ismét felébred, pálmák alatt és forróvérű olaszok között ébred fel. Az átmeneteket ilyen körülmények között nem lehet megfigyelni. Hasonló volt a helyzet a postakocsik idején. Lovakkal már senki sem kínlódik. Gyalogos vándorlást manapság már az iparos legény is aligha folytat. Csak újabban a kerékpár vált a képzetteknek is szórakozásává, hogy határról határra kerekezzenek, betérjenek a falusi kimérésekbe és parasztházakba, pásztorokkal társalogjanak, megfigyeljenek mindent, gondolkodjanak és beszámoljanak, és így jöhetnek létre az általam előbb már említett tanulmányok. És ha valaki azt gondolná, hogy mindez haszontalan lenne, pénzt nem hoz a konyhára, azt is állíthatná, hogy Kopernikusz feleslegesen élt, és egy ilyen ember számára a Hold égen függő éjszakai lámpás is lehet.

– Hozzáfogok a gyűjtögetéshez – szólt Ellen és ismét izgatottan felugrott.

Starke, aki közben az órájára tekintett, Ellen kerékpárjára mutatott.

– Ezekkel rögtön kezdheti is, a kormányon még ott vannak a levágott lasszó végei. Őrizze meg őket, és majd egykor öreg nagymamaként, amikor unokáinak – akiknek természetesen már repülőik lesznek – világkörüli útjáról fog mesélni, elmondhatja nekik: Látjátok gyerekek, annak idején, amikor fiatal éveimben Föld körüli utat tettem egy olyan kerékpáron, amilyet manapság már csak a múzeumok régiség-gyűjteményeiben lehet látni, mr. Starke ezekkel a szalagokkal húzott engem a préri rögös útjain, hogy a cowboyok ne érjenek utol bennünket – persze csak akkor mondja ezt, ha nem érzi úgy, hogy károsan befolyásolná önérzetét, egyébként nyugodtan mondhatja azt is, hogy ön húzott velük engem.

Kimondott szavai ugyanolyan szárazan hangzottak, mint mindig, de Ellen sem nevetett, odament kerékpárjához, leoldotta a bőrhurkokat és bedugta a zsebébe.

– Ha kívánja – folytatta, miközben elővette levéltárcáját, mire Ellen visszaért hozzá –, lemondok az ön javára a skalpfürtök feléről is. Ezek is érdekes emlékek lehetnek, és később nem feltétlenül kell győzelmi trófeáknak tekinteni. Nem vette észre, amikor a cowboyok fejeiről levágtam egy kevéske hajat?

Négy kis hajcsomó került elő a levéltárcából. Ellen csak egy pillanatra borzadt vissza az ocsmány emléktől, majd elfogadta azok neki felkínált felét – nem mint trófeát, hanem a halálos veszedelemből való megmenekülésének emlékét.

– Vannak fiúk és lányok – fűzte hozzá még Starke magyarázkodva –, akik megőriznek mindenféle apróságot, préselt virágot, elszáradt levelet, képecskéket, régi kulcsot, gombot, stb. és egy meghitt órában szívesen kotorásznak titkos kincseik között. Ön nevetségesnek tartaná ezt? Mindig gyanítottam, hogy az ilyen gyerekek nem csak lelkiző, hanem egyúttal szellemiekben gazdag emberek is, vagy egykor azzá válnak. Nem feltétlenül szükséges, hogy régi érmék lelkes gyűjtögetője egyúttal tanult numizmatikus is legyen. Micsoda csodás történeteket mesélhetne egy régi, évezredekkel ezelőtt megkopott érme egy fantáziadús ember számra!

Ellen már előbb is értette őt.

– Útnak indulunk? – kérdezte kis idő múlva.

– Még csak fél három, még van másfél órányi időnk.

– Nem vagyok fáradt, és egyébként is azon gondolkodtam hogy a menetrendet nem kellene feltétlenül olyan szigorúan betartanunk – bocsásson meg, később ezt majd még részletesebben megmagyarázom – ellenkezett Ellen, láthatóan zavarban, ami épp ellentétje volt korábbi önmagának.

– Ahogy kívánja – válaszolt Starke, rögtön felállva. – Ezúttal igen önző célkitűzésem volt azzal, hogy ilyen sokáig feltartottam.

– Mi lenne az?…

– Innen körülbelül 20 mérföldnyire van a Jordánvölgy, így nevezik a herrnhutiak[28], akik ott telepedtek le. Egy elbűvölő kolónia, csupa kedves ember. Úgy intézhettük volna, hogy 7 óra körül érjünk oda, hogy ott éjszakázzunk.

– 20 mérföld? – ismételte Ellen elmélázva, miközben nézte, amint Starke lábbal gondosan széttaposta a parazsat. – Ilyen rossz lenne az út?

– Sokkal inkább kitűnő és végig enyhén lejt. Gondolja, hogy a 20 mérföld 3 órára túl kevés? Igen, miss Howard, felismerhetett valami következetlenséget, amikor azt tanácsoltam önnek, hogy az egyszer elhatározott menetrendet kínos pontossággal tartsa be. Vagy nem így volt? Hajnali fél négykor felkelés, a reggeli- és ebédszünet általában majdnem mindig percnyi pontossággal betartható. De azt is említettem önnek, hogy este pont 7-kor szálljon le a kerékpárról. Akkor is, ha bármilyen kedvezőnek tűnik az út maga előtt, mégis azt tanácsoltam, hogy keresse meg a lehető legjobb alvóhelyet.

– Tényleg így volt! De ebből most mire következtethetek?

---

[28] Herrnhut: német település, amely evangélikus közösségből alakult.

– Igen egyszerű. Egyszer már végigjártam ezt az utat. Pontosan ismerem, minden lehetséges állomását, és napközben gyorsabb vagy lassúbb hajtással mindig úgy intézhettem volna, hogy pont a szünetekre essenek a legszebb látnivalók és pont este 7-re érjük el a legjobb éjszakai szálláshelyet.

Kerékpárjaikkal ekkor már az út szélén álltak.

– Aha, célirányos időbeosztás az országúton – nevetett fel Ellen – sőt, inkább valamiféle mindentudó előrelátás.

Hirtelen levette a lábát a pedálról és nagy szemekkel meredt kísérőjére.

– Hogyan is történt? Nem tegnap előtt volt még a Medveszoros előtt? Nem akkor tanácsolta, hogy pontosan tartsam be a menetrendem?

– Tegnap volt. Igen, de tegnap óta sok mindent átélt, ezért tűnik olyan hosszúnak az eltelt idő.

– És tegnap – folytatta Ellen egyre nagyobb csodálkozással –, amikor úgy megsértettem… már akkor kigondolta a tervet, hogy ily módon határozza meg számomra a továbbjutás ütemét, hogy lassúbb vagy gyorsabb haladásra késztessen, hogy meghatározza pihenőim és éjszakai szállásaim helyét?

– Már kezdettől fogva tervem volt, amikor sir Munro kísérőjeként szerződtetett – hangzott nyugodt válasza. – Miért csodálkozik ezen? Úgy kellett történnie, ahogyan mostanra meg is történt, vagyis hogy jóbarátok lettünk. Kezdetben majdnem mindenki ridegnek és visszataszítónak tart, de aki közelebbről megismer, általában megváltoztatja előítéletét.

Ellen felpattant a kerékpárra, és tovaszáguldott, de most nem azért, hogy az utálatos embert maga mögött tudja, hanem azért, hogy elrejtse zavarát.

Egy héttel ezelőtt, akár még tegnap is megbocsáthatatlannak, hallatlannak találta volna ezeket a szavakat. Ez olyan önteltség

volt, aminek párja nincs. Undorító, amikor egy férfi ellenállhatatlannak nevezi saját magát. És ő megtette ezt!

Most azonban Ellen másvalamit hallott ki belőle, ez csak a szerény igazság volt, és az is tény volt, hogy legyőzte őt – és ennek felismerésekor még csak nem is szégyenkezett. Kicsit lassabban hajtott, várt, míg a férfi mellé került, és mosolygó arccal felé fordult.

– Igen mr. Starke, önre vonatkozó kezdeti durva megítélésem most már igazságtalannak találom, és azt hiszem, már megbocsátott nekem. Legyen a vezetőm, alázattal követni fogom, és ha néha kérésem volna, már ami az útirányt vagy az időbeosztást illeti, meg fogja találni a módját, hogy kedvemben járjon.

– Nem ellenkezik a fogadás feltételeivel, hogy ön közvetlenül vezetőjeként ismer el? – kérdezte, a váratlan véleményváltozástól érintetlenül.

– Előfordulhat – hangzott a tömör válasz. – Miféle emberek egyáltalán a herrnhutiak? Eddig csak egyszer hallottam nevükről.

Starke mesélt neki Zinzendorf grófról és testvéri közösségéről, törekvéseikről és fő székhelyükről, Herrnhut településről, missziós intézményeikről és kolóniáikról, melyek elterjedtek az egész Földön.

Persze Ellen itt nem fog találkozni a puritán szigorral, ami az eredeti Herrnhutra jellemző. A gyarmatosok mindig alkalmazkodnak ahhoz az országhoz, amelyben letelepednek, és itt az amerikai szabadság szelleme boldogsággá változott náluk, jóllehet mindenhol követik az ajánlást: imádkozz és dolgozz. Ezen kívül külföldön is jó németek maradnak, akik nem felejtik el anyanyelvüket.

– Én is beszél német – kapcsolódott be Ellen is.

Iskolában tanult németet és körülbelül annyit tudott, mint egy német reáliskolai tanuló angolul, aki öt év alatt soha nem törődött a nyelvtanulással és angol emberrel soha nem beszélt. A németet, franciát, latint, egyáltalán bármilyen nyelvet az angol is gond nélkül gördülékenyen saját anyanyelvének szabályai szerint ejti

ki, sőt az iskolában így is tanítják, csak az írás-olvasás a lényeg, így nem csoda, ha „die” helyett a legtöbb esetben „dei”-t hallunk. Ellen tudta is, hogy ismeretei hiányosak, de azért német tudásának megvoltak a szilárd alapjai. Elég sok szót ismert, amiről Starke is meggyőződhetett.

– Volna kedve komolyan németül tanulni? Könnyűszerrel megteheti, ha 300 napon keresztül társalogni fogunk és Föld körüli útjával egy újabb életre is szert tehet, mert azt mondják, ahány nyelvet beszél valaki, annyi embert ér.

– Igenis, tanítson engem német.

– Tanítson engem németül, helyesen mondva – javította ki Starke, és ezzel a nyelvtanítás el is kezdődött.

Az utazás kezd veszélyessé válni

A már régebben kiépített út, két oldalán vizesárokkal, egyre lejtett a völgy felé, melyen ezüstösen csillogó folyó kígyózott. Mindenfelé hullámzó mezők, második aratásra kész, zöld legelők számtalan csordával, a legelők keskeny csatornákból mesterségesen öntözve. A magaslatokon erdők, a lejtőkön szőlőültetvények, a dombok alján település. A számos ház tekintélyes területre terjedt ki, mivel minden csinos parasztházat jó nagy kert választott el a mellette lévőtől.

– Ez itt a Jordánvölgy. Földünk egy áldott darabkája. Sivatag is lehetne, de a herrnhutiak szorgalma végül is paradicsomot varázsolt ide, mivel náluk nincs se szegénység, se gazdagság. Minden közösségi tulajdonban van, egyenlő arányban osztoznak egymás között, itt szeretet és béke uralkodik.

Az út közelében tevékenykedő mezei munkások barátságosan kívántak jó napot a két fürge vándornak, és amit Ellen már most megfigyelni vélt, később beigazolódni látszott, amikor végigkerekeztek a hosszú házsor mentén. Szinte kizárólag csak asszonyok és gyerekek mutatkoztak, és Ellen mindannyiukon minden bizonnyal szívélyes, de mégis jelentőségteljes mosolyt látott, amint azok az idegeneket üdvözölték. Ekkor még fogalma sem volt róla, hogy ez miből eredhet.

– Célba értünk – szólalt meg Starke, miközben csökkentette a sebességet és leugrott kerékpárjáról.

A ház ugyanolyan barátságos volt, mint a többi, mindkét oldalán szőlőlugas, hátul a nagy kertben virágágyások, gyümölcsfák és zöldségeskert. A jobboldali oldalkert felől volt a bejárat, a fák alatt asztalok és padok álltak.

– Ez itt a vendégház?

– A herrnhutiak általában turistaházakat tartanak fenn, azonban nem itt Amerikában. Itt minden háznál örülnek, ha valakit barátként megvendégelhetnek.

A kerékpárokat a padoknak támasztották. Ellen, mivel senki nem került elő, odalépett az egyik nyitott ablakhoz, és betekintett a szobába.

– Ah, mi ez tulajdonképpen – kiáltott fel csodálkozva.

– Semmi különös, csak egy német lakószoba – magyarázta Starke.

Egy szófa három támlás székkel, egy színes virágokkal festett láda, üveges szekrény porcelán csecsebecsékkel, egy cserépkályha. Ellen életében nem látott még ilyet, és annak ellenére, hogy a fapadló fehér homokkal volt leszórva, szinte lenyűgöző volt a tisztaság – egyébként is minden a szinte túlzásba vitt tisztaság, kényelem benyomását keltette. Amikor azonban egy kakukkos óra az este hat órát hirdette, mikor is ráadásul egy madárka is kiugrott házikójából, az előkelő londoni hölgy a csodálkozástól majd kiugrott a bőréből. Minden bizonnyal valami megfizethetetlen műalkotás lehet, gondolta.

Csodálkozásának egy a házból kilépő fiatal nő vetett véget. Ellen éppen csak észrevette az asszonyt vagy leányt, aki csupasz karját feltehetően könyékig lisztbe márthatta, mire a jelenség egy rémült kiáltás kíséretében már el is tűnt.

– Anyám, anyám, a Kurt Starke már megint itt van! – hangzott végig a házon, a „már megint” külön kihangsúlyozva.

– Ilyen ismert lenne itt? – kérdezte Ellen csodálkozva.

– Hiszen a régi utamon megyünk végig, és gyűjteményeimbe a barátságok is beletartoznak.

Néhány perc elteltével ugyanabban az ajtóban idősebb asszony bukkant fel herrnhuti népviseletben.

– Mi, a Kurt Starke? Hát már megint itt vagy? – kiáltott fel ő is, miközben kezeit kötényébe törölgette, hogy egyiket odanyújthassa neki, ráncos, őszibarackra emlékeztető képe közben sugárzott a boldogságtól. – Csak nem Föld körüli úton vagy már megint?

– Pontosan, megint körbe, ugyanaz az út – válaszolt Starke, ugyanazzal a közönnyel, ami szokása volt, miközben az asszony kezét rázogatta.

– Már megint úgy körbe? – hallatta hangját a fiatal csinos nő is az anyja mögött állva, ekkor azonban már tiszta karokkal, melyekkel most kis gyereket tartott. – Már megint ugyanúgy balra körbe? Nahát, nem kezd körbe forogni a fejed?

– Legközelebb ellenkező irányba fogok körbe menni, akkor majd kiegyenlítődik.

Ellen pompásan szórakozott volna ezen a vidékies jeleneten, ha nem következett volna számára egy kellemetlen fordulat.

– És a fiatal… nahát, hiszen ez egy nőszemély, aki nadrágban van!

– Ez egy hölgy – szólalt meg Starke, mire az öreg, mintha a konyha felől hallott volna valamit, elvörösödve visszafutott a házba.

Starke azonban odalépett a fiatal hölgyhöz, és kezével megérintette a gyerek állát.

– Tehát mégis csak igazam volt – vélekedett, csinos kis fiúgyerek, kész apja, épp olyan, mint Johannes.

– Mi – hogyan – honnan tudod – vagy elmondta már valaki neked? – dadogta a boldogságtól és csodálkozástól elvörösödő fiatal anya.

– Senki. Már két évvel ezelőtt is bebizonyítottam nektek, hogy én mindent tudok, és különben is élesek a szemeim. Mondhattál nekem, amit akartál, úgy is tudtam, hogy össze fogtok házasodni. Hogy hívják a kicsikét?

– Rémes egy ember vagy – duzzogott. – Johannes Kurt. Természetesen utánad – miközben leülni igyekezett.

– Én pedig hozok is neki keresztelői ajándékot. Most pedig mutasd meg a hölgynek, hol tud megmosakodni, én addig elugrok a

postára utánanézni, hogy a csomag megérkezett-e a kis Kurt számára. Csak néhány perc miss Howard, a kutya közben itt marad.

Az oldalt álló Ellen nem érezhette magát háttérbe szorítva, a társalgás alig egy percig tartott, de ennek ellenére igen kellemetlen, meghatározhatatlan érzései támadtak, amikor a fiatalasszonyt egy barátságos hálószobába követte, ahol már elő volt készítve minden, ami a mosakodáshoz kellett.

Amikor ismét kiment a kertbe, már Starke is jött éppen befelé az utcáról, nagy lapos csomaggal a hóna alatt. Hívására a két nő a gyerekkel az asztal köré gyülekezett, amelyen ott volt a titokzatos csomag.

– Nos, mi látható ezen?

– Mister Johannes Kurt Decker – a Kurt aláhúzva – Colonie Jordanstahl, Ohio, U.S. – feladó Kurt Starke, Jerusalem – olvasta a két asszony lelkiismeretesen, és Ellen még a török bélyeget is észrevette, rajta a jeruzsálemi bélyegzővel.

Csak a pattanásig feszült hangulat miatt nem tudtak csodálkozni – és maga Ellen is valami rejtélyt sejtett – miközben Starke a maga megfontolt módján kezdte kicsomózni a kötözőspárgát és lehámozni a csomagolópapírt.

Egy dombvidéket ábrázoló olajfestmény bukkant elő, zarándokok, beduinok és tevék által benépesítve, fényezett keretbe foglalva.

– Ez a szent Olajhegy – szólalt meg Starke –, saját magam festettem Jeruzsálemben, a keret libanoni cédrusból van, saját kezűleg metszettem és fényeztem, és közvetlenül Jeruzsálemből küldtem keresztgyerekemnek. Itt láthatjátok a bélyeget a bélyegzővel.

A két herrnhuti asszony – jobb kifejezés nincs is erre – teljesen el volt varázsolva. Az öregebbik imádkozni kezdett, a fiatalabbik sírdogált, a gyerek üvöltött, Ellen váltakozva a képre és Starke mozdulatlan arcára tekintett. Itt feltétlenül valami titok lappang.

– Nos, tetszik nektek?

– Ó istenem, hogy öreg napjaimra még egyszer láttatod velem a szent Olajhegyet – rimánkodott az öregasszony –, még ilyet, Kurt saját maga készítette!

– Nem, ó nem, ezt egyáltalán nem fogadhatjuk el – vélekedett a fiatalasszony.

– Fogadjátok el, jó lesz a tisztaszobába, de ne pucoljátok szappannal, homokkal és szódával, cserébe pedig adjatok nekünk valami vacsorát. Mi van kéznél?

– Disz… disz… disz… – szipogott a fiatalasszony.

– Disznóláb? Olyat nem nagyon kérek.

– Nem, disznó… disznó…

– Disznócsülök?

– Igen – sírdogált és szipogott tovább a boldogságtól érintett. – Disznócsülök sava… savanyú káposztával és krumpligombóccal.

– Disznócsülök savanyú káposztával és krumpligombóccal – ismételte meg Starke. – Ó szent Olajhegy! Az ember a boldogságtól tényleg sírni kezd. Most pedig kapjátok a képet a hónotok alá, és tűnjetek el vele.

Amikor ez megtörtént, Ellen nem bírta tovább tartani magát, úgy elkezdett nevetni, hogy könnyei végigcsorogtak az arcán.

– Hát ez remek volt! – fordult Starke felé szemeit törölgetve. – Egy komikus veszett el önben! A vicchez azonban, hogy hatása ne maradjon el, jó adag komolyság is hozzátartozik. De árulja el nekem az ég szerelmére, mikor látott hozzá ehhez a képhez? Itt valami nagy homály van, és el sem tudom képzelni, hol rejlik a titok nyitja. Egyáltalán hány éves ez a gyerek, akinek keresztelői ajándékként Jeruzsálemből elküldte a saját kezűleg festett képet?

– Még négy hónapos sincs – válaszolta Starke, miközben helyet foglalt. – Elmondom önnek az igazságot, bízom benne, hogy nem fogja elrontani ezeknek a jóembereknek az örömét. A képet öt évvel ezelőtt tényleg én festettem az Olajhegyen…

– Tényleg? Akkor maga ráadásnak még tehetséggel megáldott művész is!

– Á, dehogy. Van hozzá valamennyi képességem, szorgalmasan igyekeztem is, de szakértő szemek előtt nem állná meg a helyét. Legértékesebb a keret, tényleg libanoni cédrus. Annak idején elküldtem Londonba, ahol a ritkaság-lerakatom van, és amikor sir Munro elszerződtetett, rögvest gondoltam az itteni herrnhuti családra, akiknél utoljára, amikor itt jártam, két esős napot töltöttem el. Az Olajhegy. Az Olajhegyen festve! És libanoni cédrus! Ekkor jutott eszembe, tulajdonképpen az lenne a legjobb, ha direkt Jeruzsálemből érkezne! Igazán nem volt nehéz ezt a látszatot kelteni. Volt még néhány bélyegem Jeruzsálemből, elkészítettem a csomagot, felragasztottam rá a bélyeget, ráírtam a feliratokat, csak a címet hagytam ki, hátha valami változott itt. A csomagot még egyszer becsomagoltam, és feladtam ide, saját nevemre, postán maradó küldeményként, egyúttal írtam egy baráti levelet az engem jól ismerő postahivatalnoknak, mindent elmagyaráztam neki, és kértem, hogy tartsa a száját. A csomagot az előbb vettem át, eltávolítottam a külső csomagolópapírt, és mivel hallottam, hogy a kisfiú tiszteletemre az én nevemet kapta, egyszerűen ezt a nevet írtam rá. Ez a teljes magyarázat, és hogy milyen örömet szereztem az ártalmatlan csalással, láthatta az előbb, azt meg soha nem fogják észrevenni, hogy a bélyegen túl régi a bélyegző, egy kicsit tettem is érte, hogy felismerhetetlen legyen.

Ellen egyre csak rázogatta a fejét.

– Az ember nem is tudja, hogy a huncutságon vagy inkább a rafináltságon csodálkozzon. És mindezt ilyen halál komoly ábrázattal! Azt hiszem, csak tetteti magát.

– Csak külsőleg ilyen a természetem. Egyébként igen derűs a karakterem – hangzott a válasz.

Ellennek közben már egy másik kérdés jutott eszébe, ami szoros összefüggésben volt azzal a kellemetlen érzéssel, amitől még mindig nem tudott szabadulni.

– Ön igen családiasnak tűnik itt – mondta mosolyogva, ez a mosoly azonban mesterkélt volt. – És jól szórakozott azon a két esős napon?

– Még hogy szórakoztam volna? Én szórakoztattam őket. Nem ülhettem be olvasgatva vagy irogatva valamelyik sarokba, ha már vendégszeretően befogadtak. Találós kérdéseket adtam fel nekik, hogy oldják meg, ártatlan társasjátékot szerveztem, körbe-körbét játszottunk, ez egy német társasjáték – feltett kérdésekre csak igennel vagy nemmel lehet válaszolni. A fiatalasszonyt, aki annak idején még lány volt, kicsit hecceltem a kincsei miatt. Mindez olyasmi volt ezeknek az embereknek, amit még soha nem éltek meg, mindentudónak tűntem a szemükben, rettenthetetlen oroszlán voltam, aki ráadásnak még Jeruzsálemben is járt. Két napig ki lehet bírni közöttük, olyannak kell elfogadni őket, amilyenek, és nem olyannak elvárni, amilyennek szeretnénk. Kicsit ájtatosak, kicsit korlátozottak, de korlátozottságuk gyermeteg szívükből fakad. Egyébként, ha nincs is szándékomban, hogy hosszabb ideig éljek közöttük, számomra mégis nagyra becsült emberek. – Most pedig kérem, bocsásson meg egy pillanatra.

Bement a házba, és Ellen szíve hirtelen nagy teher alól szabadult fel, aminek a lényegéről még mindig nem tudott, vagy tán nem is akart számot adni magának.

– A köszönömre csak most került sor – mondta Starke, amikor néhány perc múlva megmosakodva visszatért. – Most az öreg sír, az anya nevet, a gyerek még mindig üvölt. Kicsit meghajtottam őket, igyekezzenek a vacsorával. Ön… ja igen, kérdezni akartam, egyáltalán megeszi a disznócsülköt és a savanyú káposztát? Lehet, hogy ezt a híres-neves ételt neve alapján még nem is ismeri.

– Szeretem a német savanyú káposztát, rajongok a német savanyú káposztáért – különös tekintettel arra, hogy még soha sem ettem – válaszolt nevetve Ellen.

– Ó, úgy veszem észre, hogy Paul de Kock-tól olvasta a „Púpos Taquinet”-et. A krumpligombóc mellett majd mesélek egy történetet, egykor én is tettem egy hasonló klasszikus kijelentést.

A fiatalasszony megterített két kisebb asztalt, Ellen figyelte, hogyan munkálkodik, és amikor a tányérok, evőeszközök és minden szükséges már el voltak rendezve, semmi kétsége sem lehetett afelől, hogy itt csak két személy részére terítettek, és a terítékek két különálló asztalra kerültek. Megvárta, míg a fiatalasszony kiment.

– Hogy van ez? – fordult Starke felé. – A fiatalasszony nem tudja, hogy mi együtt vagyunk?

Az ilyenfajta kérdéseknél Starke nem nagyon fecsérelte a szót, mint aki úgy tesz, hogy nem érti a kérdést, amint azt számos ember előszeretettel teszi.

– Én kértem, hogy két asztalra terítsen, mint ahogyan eddig is történt.

Ellen hirtelen változáson ment át, ajkai megremegtek, amikor suttogva megszólalt:

– Ó mr. Starke, milyen bántóan tud viselkedni! Ezt nem vártam volna öntől!

– Szándékos megbántásról esetemben szó sem lehet. Változatlanul a szolgájának tekintem magam.

– Nem, igazán nem a szolgám!! – kiáltott fel Ellen, ismét elvörösödő arccal, és haragtól villámló szemekkel, miközben az egyik terítéket átrakta a másik asztalra. – És ha tényleg megbocsátott nekem, akkor soha többé nem fog ilyet tenni vagy mondani.

Mire a vacsora megérkezett, amit külföldön számos esetben a németek napi nemzeti eledelének tekintenek – és ha valakinek például véletlenül egy lipcsei újság kerül a kezébe, tényleg el is hiheti – Ellen már el is felejtette az előbbi közjátékot, és a vöröslő, sós húskupac, a komikus káposzta és különösen a lisztből és krumpliból készült ágyúgolyók jól elszórakoztatták. Starke magyarázatokat fűzött az ételhez, közben kutyájáról külön gondoskodott a konyhából, majd Ellen megkérdezte, milyen történetet akar mesélni a krumpligombócok mellé.

– A púpos Taquinet állandóan a savanyú káposztáról ábrándozik, különös tekintettel arra, hogy még soha nem evett, és a frázis állandó ismételgetésében rejlik a nagy vicc, ami Mark Twainre emlékeztet. Ha Paul de Kock-ot most kicsinyesnek találjuk, az csak arra vezethető vissza, hogy nem az ő korának gyermekei vagyunk. Fischart[29] manapság együgyűnek tűnő szófordulatain a XVI. században az emberek halálra nevették magukat. Történetemnek nincs túl nagy jelentősége. Tíz éves fiúcska voltam, amikor egy szép napon a kérlelhetetlen lelkipásztor, egyébként igen kedélyes ember, személyes látogatást tett iskolai tanóránkon. A látogatás vége felé valamennyiüket egyenként megkérdezett – már ebből is láthatja, hogy nem egy átlagos egyházi zsarnokról van szó –, hogy fiacskám mi szeretnél lenni, ha nagy leszel. Az egyik suszter akart lenni, a másik szabó, a harmadik sírásó, a negyedik nagyravágyásának beteljesülését abban látta volna, ha lámpagyújtogató lehetne, stb. Amikor sorra kerültem és megkérdezte, mi szeretnék lenni, azonnal és egyszerűen rávágtam a választ: gazdag. És mondd csak, miért szeretnél gazdag lenni? Mert akkor mindig krumpligombócot ehetnék. Nos őméltósága tovább faggatott és így megtudta, hogy jóllehet még soha életemben nem ettem krumpligombócot, azonban az ablakon keresztül leselkedve kifigyeltem a lelkész asztalán gőzölgő nagy tál krumpligombócot, és annyira megtetszett, hogy elhatároztam, milliomos leszek, hogy későbbi millióimat krumpligombócokra válthassam. Tényleg, ez az ember nem volt szokásos halandó – másnap a lelkész felesége krumpligombócot készített, és engem, aki még egy pár csizmát sem nevezhettem sajátomnak, meghívtak asztalukhoz. Ettől kezdve akkora tisztelet övezett, hogy az iskolamester sem mert soha többé megverni. Tudja hányat ettem? Tizennégy darabot, ilyen kaliberűeket, mint ezek itt. Még tovább is ettem volna, de elfogyott. A történetnek ezzel még nincs vége. Rögtön evés után megemlítették, hogy játszhatnék valamit a lelkész gyerekeivel a kertben. A kertben volt egy nyújtó[30], és a

[29] Johann Fischart 1546-1590, német író

[30] Kb. 2,5 m magasságban lévő, 2,5 m hosszú acélrúd.

gyerekek tudták, mire vagyok képes, megkértek rá, apjukat az ablakhoz hívták, és ő is látta, amint vagy hat tucatszor megcsináltam az úgynevezett malomforgást, tizennégy krumpligombóccal a gyomromban. Amint befejeztem, előttem állt a lelkész, kezét fejemre tette és fejét rázogatva ünnepélyesen így szólt: Kurt, Kurt, egyszer még nagy ember lesz belőled! – És milyen igaza volt: tényleg elég magasra nőttem.

Ellent szinte rázta a nevetés, miközben a komoly férfi vörös borral teli poharát a még mindig magasan álló nap felé emelte, majd lassan kiitta.

– Ez az öreg falusi lelkész volt az egyetlen világos fénysugár, ha visszaemlékszem fiatal éveimre – fűzte még hozzá egy idő múlva – és ő volt az egyetlen, aki tényleg megértett engem.

– Nagyon okos gyerek volt?

– Épp ellenkezőleg, mindig a legostobább voltam az iskolában. Ez azt jelenti, jóllehet mindig igen eleven voltam, de rém lusta is egyúttal. Mit is jelent egy úgynevezett csodagyerek? Az osztályomban volt egy gyerek, amit elolvasott, azt már tudta is kívülről. Már akkor tényleg a tanulékonyság csodája volt. Megtalálta a maga protektorát, jobb iskolákba került, gimnáziumba, egyetemre, ma már professzor – olyan, amilyenek százával vannak. Engedje meg, hogy ne fejtegessem tovább nézetem, túl messzire vezetne, ha folytatnám. Ha pusztán az emlékezőképesség volna a lényeg, minden spanyol kreol zseni lehetne. De nem így van. Az életben valahol egészen máshol, legkevésbé az iskolai osztályzatokon van a lényeg, és ha valakiben tényleg rejlik valami jelentős, zsenialitása akár a suszterasztal mellett is megtalálja őt.

– Mit ért az alatt, hogy egyedül az a bizonyos lelkész értette meg igazán?

– Mert mindenki más számára kis szörnyeteg voltam. Nehéz ezt megmagyarázni. Egyszerre voltam féktelen, csökönyös, lusta és – büszke. Igen, talán ilyen voltam. Minden bizonnyal hallott már a grünewaldi arisztokratikus vadászatokról. Nowawes falu állítja ki az úgynevezett hajtókat. Ezek olyan fiúk, akik ismerik az erdő

minden útját és rejtett ösvényét, rejtve maradnak, készen arra, hogy feltartóztassák a rémülten kitörő vadat, amikor felharsan a kürtszó. A mezítlábas fiúk is vörös uniformist viselnek, és engem, aki a leggyorsabb futó voltam, aki egész Grünewaldot úgy ismerte, mint saját rongyos nadrágzsebét, nem lehetett rábírni, hogy magamra öltsem a vörös uniformist, inkább veszni hagytam a szép kis borravalót. Számukra teljesen felfoghatatlan volt a viselkedésem. Nem is azért ellenszegültem, mintha túl büszke lettem volna arra, hogy arisztokratikus urak lovait tartsam vagy vezessem, nem, nem, hiszen még ma is szolgálok – nem ezért. Befogtam a füleimet, hogy ne halljam a vadászkürtöket és a kutyák üvöltését, de mégis hallottam. Tudtam, a banda most állja el a vaddisznó útját, most kapják el – és én csak csikorgattam a fogaimat, sírtam a haragtól és fájdalomtól – és később a vadászat láthatatlan, gonosz démonává váltam, elégszer riasztottam el a kutyákat és mentettem meg a nemes vadat. Ezzel szórakoztattam magam.

– Ó igen, így már értem önt.

– Ön azonban nem Nowawesből származik. Egyszer különös eset történt az iskolában. Ötven fiú és lány egy osztályban, ráadásul Nowawesben – természetesen szép kis bandát képeztünk. Egy szép napon a vizes szivacs a tanár fejéhez repült. Ki volt az? Ostoba kérdés. Jött a lelkész, kenetteljesen a lelkünkre beszélt, senki sem fog bántódást szenvedni, végezetül dörgedelmesen a lelkiismeretünkről szónokolt – aminek éppúgy nem volt semmi hatása. „Pfuj, ti akartok nagyfiúk lenni? Gyáva senkik vagytok!” Ezt már nem bírtam tovább elviselni, ráadásul óriási ötletem támadt, felálltam, én voltam. Vagy a lelkész ígérete nem volt már érvényben, vagy a tanár pofozkodott saját szakállára, mindenesetre gyilkos verésben részesített, és mindezt nyolc napon keresztül minden nap megismételte, minden reggel és délben, az egész osztály szeme láttára…

– És a többiek, mind az ötvenen nyugodtan végignézték? – szakította félbe Ellen csodálkozva.

– Ez a kérdés is igazolja számomra, hogy ön nem Nowawes környékéről való. Más valaki talán így kérdezte volna: és mindezt nyugodtan elviselte, semmit sem tett azért, hogy az érintett mégis csak jelentkezzen? – Nem, ő is ugyanolyan nyugalommal szemlélte a történteket, és amikor a sarokba kucorogva üvöltöttem, akkor csak ennek a gyereknek a nyomorúságos volta miatt sírdogáltam. És rákényszerítettem! Végül mégis csak jelentkezett. Nos, körülbelül jól elképzelheti magának, hogy minek tartottak engem – vagyis jobban mondva mégsem, hiszen ön nem nowawesi. Az iskolatársaim számára már a verés nyolc napja alatt is valami megfoghatatlan jelenség voltam. Az iskolaigazgató felvonta szemöldökét, amitől igen ostoba benyomást keltett, szamárnak és álszentnek nevezett, a lelkész is maga elé rendelt, azonban nem kérdezett semmit, csak hosszasan végigmért, és körülményesen tudomásomra hozta, írhattam volna bűnbocsánati levelet, hátha történik valami. Végül is igazságot tettem a magam módján, de nem a bosszúvágy hajtott. „Látjátok”, mondtam körülbelül, csak akkoriban más szavakkal, „derék dolog volt tőletek, hogy nem árultátok el a Gusztávot, de ami az egyiknek megfelel, az a másiknak túl olcsó megoldás, nem akarok semmi elsőbbséget érezni felettetek, de a mártíromság édes voltát is ki kell próbálnotok.” Amit kimondtam, meg is tettem. Egymás után mindegyiknek kamatostól visszaadtam a felgyülemlett tőkét, a lányokat pedig copfjaiknál fogva kötöztem össze. Csak a vétkest hagytam békén. Attól kezdve a lelkész kedvence voltam, és csak neki köszönhetem, hogy annak idején nem lopta be magát szívembe az embergyűlölet kiirthatatlan csírája. Sajnos ő meghalt, engem pedig elkapott egy erdész vadorzás közben, ezután azt tartottam a legjobb megoldásnak, ha eltűnök a szépséges Nowawes környékéről.

Starke még más történeteket is mesélt fiatalkori élményeiből, tizenkét éves fiúként Hamburgba vándorlásáról, hogyan bújt el egy induló hajón és miként került elő. Mindezt olyan humorosszáraz stílusban, hogy Ellennek a sok nevetéstől lassan kezdett megfájdulni a feje.

A fiatal Deckerné jött, hogy leszedje az asztalt. Mikor az utolsó adaggal indult, hogy elvigye, odahajolt Starkéhoz, és fesztelenül

hosszabb ideig suttogott a fülébe, miközben az elvörösödő Ellen felé pillantott.

– Nem, nem – ismételte Starke többször, és miután a sugdolódzás befejeződött, ugyanolyan hangosan hozzáfűzte: – Nem Marie, miss Howard nem a feleségem, és jegyesek sem vagyunk.

– Rémes egy ember vagy! – mérgelődött Marie asszony, miközben befutott a házba.

– Ne vegye rossz néven, és rendre is utasítottam – kért elnézést Starke. – Jóllehet ezek az emberek nem érzékelik, hogy illetlenség valakinek a jelenlétében egy másiknak a fülébe suttogni, azonban nem is tesznek senki háta mögött rossz megjegyzéseket.

Ellen hamar leküzdötte zavarát. Egy már régen várt lehetőség kínálkozott. Most ő volt az, aki borospoharát emelte a fény felé, mielőtt megszólalt volna.

– Egy kérdés vetődött fel bennem – kezdett hozzá, majd ismét letette a poharat anélkül, hogy ivott volna belőle –, bocsásson meg nekem is, mint kíváncsi nőnek, de a nyíltság ragályos. Volt ön már szerelmes?

Határozottan Starkéra nézett, aki válaszolt is azonnal.

– Természetesen.

– Ah!

Ezt a két szót csak egy drámában lehet megfelelően visszaadni. Egy színdarab olvasása közben az ember talán teljesen közömbösen tovább halad az „ah” szócska olvasásakor. És ha ugyanez az „ah” Sarah Bernhard szájából hangzik el a színpadon, az egész világ kifekszik a fájdalomtól – és rángatódzva fetreng a padlón.

Ellen nem kezdett el rángatódzva fetrengeni a padlón, világfájdalmat sem mutatott – hangja csupán csalódottságot árult el.

– Házas voltam.

– Ah!

Ismét más hanghordozás, ismét szünet.

– Egy olasz nővel, azonban itt Észak-Amerikában.

– Ah! Ez nem lehetséges!!

Starke nyugodtan pillantott fel.

– De miért ne volna lehetséges?

– Mert… mert… – ó, pardon – dadogott Ellen, bíborvörös arccal.

– Igaza van. Aki most ismer engem, aligha tud házasemberként elképzelni.

Ellen most már hajózható vizeken járt, többet is szeretett volna megtudni.

– Boldogtalan házasság?

– Egy nagyon, nagyon boldog. A boldogság azonban csak néhány hétig tartott.

– Talán meghalt a felesége? – kérdezte Ellen részvéttel.

– Tévedésből agyonlőttem.

Felállt, és bement a házba.

És mintha mennydörgés érte volna, úgy ült ott Ellen. Amit hallott úgy érintette, mint egy villámcsapás. A kezdeti humoros társalgás után ez a vallomás, amilyen hirtelen kimondta, ugyanazzal a nyugalommal, ami egyébként szokása volt, de ahogyan hirtelen felállt és elment – annak rettenetes hatása volt.

És hirtelen azt is megértette, honnan ered ez az acélos komolyság. A férfi nagyon szerethette a feleségét, és véletlenül agyonlőtte, és akkor kisírhatta magát, és többé már nincsenek könnyei, és mosolyát is örökre elveszítette.

Ámde visszajött. Micsoda józanság – csak egy üveg borért ment.

– A fegyver magától sült el – mondta, miközben a palack dugójával matatott –, nem is az én bűnöm, hogy töltve volt, a bíróság felmentett. Kérem, ne beszéljen erről többet. Annak idején – ez a

dugó még nekem is szorul az üvegben – sok mindent kellett átélnem. Már tizenhárom éve történt.

Olyan egykedvűen mondta, mint mindig, közben a közönséges matatás a dugóval, húzogatta a dugóhúzót, csavart rajta – ámde mégis, Ellent nem tévesztette meg, megtalálta a rejtély kulcsát ennek az embernek a titokzatos karakteréhez.

Végre sikerült kiszednie a dugót, töltött és leült.

– A szerelemmel és szeretettel mindig pechem volt – folytatta. – Volt ez az eset, amit elmeséltem. Később volt egy jó barátom, aki megházasodott, aztán már meg sem akart ismerni. Megtagadott. Találtam egy másik barátot, akinek a hűségében nem tévedtem, később, amikor megint összetalálkoztunk, másnap a karjaimban halt meg. Egyszer szerettem egy lányt, úgy, mintha a testvérem vagy saját lányom lett volna, nem is olyan régen történt. Gondoskodtam a neveléséről, de visszaélt bizalmammal, megszökött egy kalandorral, és visszasüllyedt a mocsárba, ahonnan kiemeltem. Nem, a szerelemmel és szeretettel tényleg nincs szerencsém. – Ó miss Howard, most meg miért sír?

Hogy ezek a szavak idézték-e elő, vagy az őszinteség által kiváltott reakció eredménye volt, Ellen hirtelen könnyekben tört ki.

– Ó, szegény! – szipogott Ellen. – Így teljesen magányos a nagyvilágban? Szerelem, sőt barátok nélkül?

– Kérem, hagyja abba a sírást, ki nem állhatom, ha egy nő sír. Egyfelől velem is csak olyasmi történt, mint sok ezer másik emberrel – nem, inkább helyesbítenék: Mint sok millió másik emberrel. Akár el is hiheti, hogy vannak barátai, a valóságban azonban mégse. Kérdezze csak meg őket, hogy kezüket a szívükre téve biztosítják-e, hogy igaz barátok, olyan barát, aki önt jobban szereti, mint saját magát. Mert ez volna az igazi barátság, az igazi szerelem, aminek a házasságban is léteznie kellene. Manapság ilyennel nagyon ritkán lehet találkozni. A szerelem szó manapság egészen más fogalommá torzult. Másfelől nem kell engem sajnálni, mert mégis boldog vagyok. Szeretem az egész világot, enyém a Föld és a Nap, és ha a hó be is lepi a tájat, megint eljön a tavasz,

a Nap is előtör a felhők mögül, és ismét melegen csókolgatni kezd, és ha én… ó, hát rólad meg egészen megfeledkeztem!

A kutya fejét gazdája térdére tette, és Ellen most látta először, hogy az izmos, de mégis olyan karcsú kéz megsimogatta.

– Nem igaz, Hassan, mi ketten barátok vagyunk. Nem hagysz el engem, csak a halál választhat el bennünket, és a halál elkerülhetetlen. – Miss Howard, fehérneműit nem akarja mosásra leadni az ittenieknek?

Villámként cikázott át Ellen fején, hogy ez az ember micsoda sajátos hatalommal uralkodott a szíve felett, száraz hangja ellenére. Vagy talán éppen ebben rejlett a titokzatos varázslat? Ellennek is hűvös, kritizáló természete volt, nemigen lehetett könnyekkel meghatni, még kevésbé hajlott nevetésre a korának ostoba színházi tréfáin. És ez az ember öt percen belül nevetésre és sírásra késztette, közben egyszer az iszonyatba is beleborzongott, és most azt is elő tudta idézni, hogy tiszta szemmel felpillanthatott. Ha meghatott hangon szólt volna a kutyájához, és utána teszi fel a mosásra vonatkozó kérdését, az rémes diszharmónia lett volna, így azonban egyáltalán nem volt érezhető.

Ellen azonban csak átcikázó villámként érezte ezt, gondolatai azonban már egy másik, távolabbi célra irányultak.

– Igen, igénybe venném ennek a herrnhuti családnak a jóindulatát, de még ráérünk. Most azonban másvalami jutott eszembe, amiről rögvest beszélnünk kellene, mert társalgás közben már nem lesz rá időm, hogy ilyesmire gondoljak. Tehát nyolc nap múlva Indianapolisban leszünk, és Munrot számon kérhetjük. Emlékszik még rá, hogy mit mondott nekem annak idején, az első estén?

– Természetesen, annyira feledékeny nem vagyok. Ha sir Munro tényleg belement abba a fogadásba, ami ellentétes azzal a jellemmel, amit egy nemes embertől a magam részéről elvárok, úgy a továbbiakban nem tekintem magam a szolgálatában állónak, és elhagyom önt, amint ön tőlem megkívánta, és ahogyan én azt megígértem önnek.

Ellen elfordította a fejét, hogy ne lehessen látni, amint akaratlanul ajkába harap. Az utóbb elhangzottat nem akarta hallani tőle. Mégiscsak így volt jó, ahogy történt. Arccal megint felé fordult.

– Úgy gondolom, annak idején egészen más volt a viszony közöttünk. Ennek ellenére hajlandó volna tovább kísérni engem?

– Ez azt jelentené, hogy elveszíti a fogadását.

– Nem tesz semmit.

– És mi lenne a további szándéka? Ezt a kérdést meg kell, hogy engedje nekem.

– Nos, a Föld körüli utat ennek ellenére folytatnám, csak több élvezettel, több értelemmel – azokkal a célokkal, melyeket ön sugalmazott nekem.

Starke nem válaszolt. Acélosan villogó, jéghideg tekintete mélyen a lány szemeibe fúródott.

– Hajlandó volna ennek ellenére tovább kísérni engem? – ismételte Ellen. – Azt is megmondom egyúttal, hogy sir Munrotól nem jó viszonyban fogok elválni, mivel igen sértő módon viselkedett velem szemben. Nos?

– Talán, és napi három font sterlingre tartok igényt – hangzott a rideg válasz.

Ellen mosolygott, és érezte, hogy ez mennyire mesterkélt, forró hullám futott végig a testén, de mégis rideg ökölként markolt a szívébe.

– A honoráriummal egyetértek. Megegyeztünk?

– Előbb még meg kell fontolnom a dolgot.

Ellen még mindig mosolygott, de egészen másfajta mosoly volt ez, sokkal inkább búskomor, fejét valamelyest oldalra billentette.

– Ah! Miért nem tud most mindjárt dönteni! Ha már olyan szívélyesen kérem…

– Ilyesmit meg kell fontolni. Indianapolisban meg fogom adni definitív vála…

A zavar oka a kutya volt. Hassan úgy gondolta, hogy fejét már elég hosszan pihentette gazdája térdén, átment Ellenhez, és fejét annak ölébe fektette, hűséges szemeivel alulról felpillantva reá.

Csak a lenyugvó esti nap utolsó sugarának izzása tükröződött vissza? Vagy tényleg enyhe pír futott végig a bronzszínű ábrázaton, miközben elakadt az érces hang?

Lassan felemelkedett. – Indianapolisban megadom önnek a definitív válaszom – mondta nyugodt hangon és a zöldségeskert kerítése felé indult.

Bíborvörösre vált arcával Ellen mélyen a kutya feje fölé hajolt, aki még jobban hozzásimult, és a finom ujjak simogatását enyhe farokcsóválással hálálta meg.

– Hassan! – hangzott Starke felől.

Hassan azonban csak fejét fordította arra, ahonnan a hang jött, hogy utána rögvest visszahajtsa Ellen ölébe.

– Hassan, mezei nyúl – hangzott ismét a hívás.

– Eridj, ne hagyd el a barátodat – suttogta Ellen, szelíden eltolva magától őt. Ezzel egyidejűleg lövés dörrent Kurt revolveréből, és erre persze Hassan el Seba hatalmas ugrással átlendült a magas kerítés fölött, és már hozta is a káposztaágyásból a lelőtt nyulat.

A mezőről hazatérő férfiak és gyerekek viszontlátása feletti örömön is túljutottak, és beköszöntött az éjszaka. Ellen barátságos hálószobácskájában üldögélt, és két levelet írt a petróleumlámpa fényénél. Csak józan hangvételű megkeresések voltak újságok felé, érdekelné-e őket, ha úti beszámolókat küldene.

Aztán ideiglenes naplóként megnyitott egy kis keményfedelű füzetecskét, amelyet még egy otthoni papírboltban szereztetett be.

Vázlatos feljegyzésekkel bepótolta eddigi mulasztását: a lady Barrilonnal kötött fogadást, az előkészületeket, az elutazás körüli

eseményeket – és közben boldogan mosolygott. Sir Munroval folytatott utolsó megbeszélésről egészen meg is feledkezett.

Első nap: Ez a szégyentelen, tolakodó fickó, nyers és faragatlan, undorító, gazember – és Ellen boldogan mosolygott, mikor mindezeket papírra vetette.

És így folytatódott. Kicsit mérséklődőn, olykor azonban mégiscsak fokozódó ellenszenvvel. A kutyára is gondolt. „Hassan hideg, sötét és csökönyös lélek, pont olyan, mint gazdája. Szimpátiát tanúsít gazdája iránt. Akivel szemben Starke közömbös, azzal Hassan sem törődik, akit gyűlöl, azt a kutya is, akit Starke szeret, azt ő is szereti, és ezt kifejezésre is juttatja akkor is, ha gazdája érzéseit titokban tartja. Hála istennek, a durva ember engem nem szeret, szerénységem a nemes beduin kutya számára teljesen közömbös."

Tényleg azt írta, „közömbös", már hallotta valahol a német kifejezést.

Nem, Ellen nem volt szokványos naplóvezető. Volt benne valami művészi természet, értett hozzá, hogyan fejezze ki benyomásait. Miközben irogatott, boldogan elmosolyodott.

Eljutott a Medveszorosig, és az álnok hátsókerékig, a toll a kezében humorosra váltott – ennek ellenére Ellen már nem mosolygott. Végül elérkezett a szörnyű jelenethez a cowboyokkal, és jött a hurrikán, a felhőszakadás. Majd az éjszaka a gumilepedő alatt… „…és Starke magányosan, védtelenül ült a viharban a leszakadó ég alatt."

Eddig megszakítás nélkül, szaporán vetette a toll a papírra a sorokat. Most azonban felpillantott, arcvonásai ünnepélyes komolyságra váltottak, aztán hosszabb szünet után ismét tollat ragadt, és tovább írt:

„Szeptember 13. Jordánvölgy, egy herrnhuti család házában. Elvörösödött, akadozva beszélt – mégiscsak ember, akinek szíve is van – és a kutyája hízelgett nekem…"

Ellen többet nem volt képes leírni. Fejében hirtelen vadul száguldoztak a gondolatok. Képek villantak fel szemei előtt, füleiben zúgást, pezsgést érzett, halántékának kék erecskéiben vadul lüktetett a vér.

„Itt valami hiányzik – itt valami hiányzik”, hallott egy belső hangot.

A falióra ketyegett, de ő mégis a hangot hallotta.

Igen, itt hiányzott valami, maga is észrevette, csak azt nem, hogy mi lenne az.

Ne lenne teljesen közömbös, hogy a kutya hízeleg neki vagy sem? Hiszen nem volt kutyabarát.

A füleiben egyre hangosabbá váló zúgás, lassan melódiává változott, ezt a melódiát már hallotta valahol – német szavakat vélt felismerni – igen, egy német dal – és hirtelen rájött, hogy mi hiányzik, egy átmenet, egy beismerés – és hirtelen elfordította a könyvecskét, a tegnapi naphoz, ahol a felhőszakadást és a hurrikánt vázolta fel, még két sort írt a papír szélére:

Er ist gekommen in Sturm und in Regen
Er hat genommen mein Herz verwegen[31]

A kezéből kiejtett toll a padlóra hullott, szégyentől piruló arcát kezébe temette, miközben fájdalmában és boldogságában felzokogott.

Ugyanebben az időben Starke szobájában üldögélve beduin kutyájának hosszú szőrét fésülte ki. Az állat okos szemeivel gazdája arcára meredt.

– Miért nézel rám olyan kérdő tekintettel? – szólalt meg egyszer csak Starke.

---

[31] Friedrich Rückert 1788-1866 német költő

Viharban és esőben érkezett
Vakmerően elvitte a szívemet

Hassan semmiféle jelzéssel nem reagált, csak nézett tovább gazdája szemeibe.

Az érces ember váratlanul hevesen összerándult – de semmi lényeges nem történt, csupán egy forró könnycsepp hullott a kezére.

Starke lassan levette tekintetét a kutya szemeiről, felső testét ölébe vette, és nyakát átkarolta.

– Nos, már tudom, mit szeretnél kérdezni tőlem – szólalt meg halk, vádaskodó hangon, amilyet ember ritkán hallhatott tőle, és könnyek hullottak a sárga bundára. – Ó Hassan, mit tettél velem! Elárultad a barátodat. Ó, miért kellett a sors jóvoltából ennek a bárónak utamat kereszteznie! Most már téged is elveszítettelek, most már egyáltalán senkim sem maradt! Ámde mégsem, te hűséges állat nem tehetsz semmiről, te igaz lény maradsz, hiszen én magam vagyok a felelős mindenért. – Meg akarom győzni, hogy tévedésben van, meg akarom gyógyítani, és mindaddig kísérni fogom, míg ezt el nem érem, és erős leszek, és aztán kedves Hassanom – aztán el fogsz hagyni engem, hogy őt kövesd, mert magával viszi a szívemet, és mi mást adhat az ember annak, akit igazán szeret, mint leghűségesebb barátját, és ennek tudatában boldog leszek.

Ezek után az igen borús szavak után folytatta, amit az előbb abbahagyott.

Megérkezés

Sir Robin Munro szolgája kíséretében Ellennel szinte azonos időben hagyta el az angol földet, de Southamptonból indulva, egy ott horgonyzó német gyorsgőzös által kínált lehetőséget kihasználva. Erről a lehetőségről Ellen nem tudott, és Munro néhány órával ő előtte meg is érkezett New-Yorkba.

Itt semmi dolga nem volt, vasúttal közvetlenül Indianapolisba utazott, a Starkéval kötött megállapodás szerinti első nagy állomásra, ahol a kerékpárosok érkezését be kellett várnia, és végre kellett hajtania a Starke által levélben vagy távirati úton tudomására hozott utasításokat.

Éppen amikor New-York utolsó elővárosát maga mögött hagyta, az ablaknál állt, meglátta kettőjüket az országút mentén. Már túl késő volt, Ellen minden bizonnyal felismerte, ezért integetni kezdett neki. Fatális véletlennek találta ezt a találkozást, de ezen most már mi segíthetett? Végül is Ellennek egyszer meg kellett tudnia, láthatatlan védőszellemként mégsem lebeghetett felette.

Megérkezett Indianapolisba. Ez a vadromantikus nevű 105 000 lakosú város nyolc vagy kilenc vasútvonal kereszteződési pontjában van, ennek megfelelően elegendő szállodával is rendelkezik, és az előre odaérkező számára Starke által javasolt szálloda, ahol várhatóan Ellen is meg fog szállni, egyike volt a legnagyobbaknak és legjobbaknak.

A várakozási időt legalább 18 napra becsülte, de még így is olyan sebesen kellett tekerniük, mintha vágtató lovakon közelednének.

A báró még soha nem volt Észak-Amerikában, így először nyílt rá alkalma, hogy megismerje az életet egy amerikai szállodában. Az angolok utazásaik során nem nagyon vannak elkényeztetve, legalább is ami a kiszolgálásukat illeti, az megfigyelhető az angol utasszállító gőzösökön is, ahol a steward[32] feltételeket nem

[32] utaskísérő

ismerő zsarnokként lép fel, aki alkalmanként nem csak utal rá, hanem ki is mondja: „Azt kell megenned, amit eléd teszek, ha pedig nem tetszik, akár vízbe is vetheted magad.” És még akkor is, ha ennek következtében számos angol utas inkább német vagy holland járatokat létesít előnyben, az angolok mégsem fognak tönkremenni, mert már hozzászoktak a rideg bánásmódhoz. Az angol szállodákban is igen szigorú a házirend, az angolokkal így is kell bánni, mert egyébként rögvest elkapatják magukat – ámde hosszabb tartózkodás egy amerikai szállodában a legközönyösebb angol számára is keserves kínnak tűnik.

Napi panzióra csak egy díjtétel van, teljesen mindegy, hogy a szoba a félemeleten, vagy a tizediken a folyosó végén van, egyszerűen csak szobaszámra megy, az ember itt különben is csak számmal felcímkézett fegyencnek számít.

– Vannak magánál értéktárgyak? Itt adja le! Most étkezés van! Tűnés a dohányzóba! Ide menjen! Oda menjen! Öltözzön át a koncertre! Öltözet: fekete frakk, mellényben virág, fehér nadrág, lakkcipő, cilinder.

Ez nem vicc. New-Yorkban és más nemzetközi befolyás alatt álló városokban természetesen francia és német mintára működő szállodák is vannak, de még a legelőkelőbb new-yorki Yankee-hotelben is ez a módi. Mikor megkongatják a kis harangot, az étterembe kell vonulni, az etetés idejére ismét bezárják a ketrec-ajtót. Aki tíz percet késik, nem kap enni, szobában vagy máshol nincs tálalás – a számlára azonban természetesen rákerül. Az ellen sem lehet tenni semmit – ami egyébként elég gyakori eset –, hogy az éjszaka kellős közepén az ember kollégát kap a mellette lévő ágyra – és az amerikai, legyen akár finoman képzett, elkényeztetett ember, ezen nem talál semmi kivetni valót. Favágók által alapított szabad polgári köztársaság. Franciaország, mivel van királya, nem is számít köztársaságnak.

Munro szerencséjére a szállodában kevés volt a vendég, így csak mérsékelten kellett szenvednie a mindenható pincér zsarnoksága alatt.

Nem jött sem levél, sem távirat. Munro egyre gondterheltebbé vált. Szerelme talán máris életével fizetett eszelős ötletéért? Végre Wheelingből kapott egy levelet. Hát ez meg hogyan lehetséges? Ezek ketten fürgébben száguldanak, mint a lovak. Naponta 50-60 mérföldet kellett megtenniük – és ezt tényleg nem bírná ki egy ló sem. Munro a fejét rázogatta és a füle tövét vakargatta.

A levél egy szót sem tartalmazott arról, mi van velük, hogy van miss Howard, Ellen mit mondott, mit gondolt. Egyáltalán Starke mellett ott van-e még a hölgy akit kísért? Wheeling, tekintélyes város Ohioban, a kerékpárral is összefüggésben van, és Starke sem rendelt mást, mint egy új kerékpárt, egy bizonyos márkát, az eredetihez képest néhány változtatással, két cserélhető lánckerékkel, adatai egészen pontosak voltak, a levélben nyüzsögtek a tizenketted collok, de egyébként rettenetesen takarékosan bánt a tintával. Aláírása elé még annyit sem vetett oda, hogy „Tisztelettel:”, vagy valami hasonlót. Még kevésbé tartotta fontosnak, hogy írjon azokról a veszélyekről, amelyeknek védence eddigi útjuk során ki volt téve, még csak nem is utalt ilyesmire.

Mit is kezdhetett Munro ezzel a levéllel? Köpeny, felni, láncfeszítő, sőt még maga a kormányoszlop is – számára teljesen ismeretlen fogalmak voltak.

– Dick!

A kis sovány Dick megjelent. Miként jutott az angol arra, hogy a neveket úgy kiforgassa, hogy például a Robert Bob és a Richard Dick legyen, az e sorok írója számára teljes rejtély.

Dick születését titokzatos, sűrű homály fedi. Nem tudta, kik voltak a szülei, azt sem, hogy hol született, még a földrészről sem tudott semmit. Ámde az biztos, hogy nem volt út szélére kirakott hercegpalánta. Egész egyszerűen a vándorló népek széleskörűen elterjedt valamelyik családjához tartozott, még törékeny kisgyerek korában lalázva tanulta meg a csibészek nemzetközi nyelvét.

De ki tehet saját születésének körülményeiről! Sir Munro egy alkalommal az utcán elveszítette irattárcáját, és egy apró, ócska

gúnyába öltözött ember, akinek a szemei kopogtak az éhségtől, hazavitte neki. Benne volt a névjegye, mondta – és jutalomra várva ott álldogált az apró ember. Az angol bárónak hosszú, hosszú időre volt szüksége, hogy felfogja, mit akar még egyáltalán ez a fura alak, és amikor már semmi kétsége sem volt, hogy aki a megtalált levéltárcát a tulajdonosának visszahozta, egészséges, teljesen épeszű ember, zsebre vágott kézzel, idegesen ide-oda rohangálni kezdett a szobában.

– Miféle nemzetiségű ember maga?

– Angol vagyok.

– Maga, maga angol akarna lenni? Ah, menjen már!!! Azért akar borravalót kapni, mert 10 fonttal együtt megtalálta az irattárcám? És még maga akar angol lenni? Ugyan, ne kábítson már!

Így ment még egy ideig, Munro továbbra sem tudott megnyugodni, és a szegény kis emberke, aki nem jól érezte magát ebben a pompás szobában, már éppen elhatározta, ahelyett, hogy a megérdemelt jutalmat követelné, amire minden bizonnyal jogosult volt, menekülésre adja a dolgot, amikor szerencsére még időben tisztázódott a tévedés.

Munro természetesen nem azért mérgelődött, mert ez az ember a megtalálónak kijáró jutalmat merészelte követelni, hanem azt nem tudta felfogni, hogy egy angol talál egy tömött irattárcát, amit felemel, és azt az azonosítható, ámde számára ismeretlen tulajdonosának vissza akarja adni, és ez ráadásul Londonban történik!

Ez persze nem azt jelenti, hogy minden angol csirkefogó. Csak éppen a visszaszolgáltatás Angliában nem divat. Ami elveszett, az elveszett, aki megtalálja azé, és akinek nincs rá szüksége, az le sem hajol érte.

Az eset azért mégiscsak megható volt. Sir Munro úgy elérzékenyült, egész nemzete iránt érzett büszkeségből majdnem elsírta magát. Dick részletesebb felvilágosítást adott magáról: Hivatásos artista, akrobata, speciel kígyóember, most éppen igen rosszul megy a dolga, hosszabb ideje nincs szerződése – és amikor meg-

hallotta, hogy itt esetleg szolga lehetne, bevallotta, hogy bár előfordulhat, hogy Angliában született, de az is lehet, hogy máshol.

– Ön angol. Megértette? Ön egy angol! Ezennel le van szerződtetve – állj, mégse, még nem. Tud kerékpározni?

– Ahogy uraságod megkívánja.

– Tud kerékpározni? – kérdezem ismét. Válaszoljon! Nem fogadok fel ugyanis olyan szolgát, nem tűrök el olyan személyt magam körül, aki kerékpározik.

– Azt hittem, uraságod úgy gondolta, hogy tudnom kellene kerékpározni, és ebben az esetben igen gyorsan megtanultam volna…

– Isten őrizz! Tehát egyáltalán nem is tud kerékpározni? Akkor máris szerződtetve van. Jó dolga lesz nálam, havi bére két font, ebből azonban az első évben minden alkalommal le fogok vonni egy fontot, mindaddig, míg végül is tizenkét fontja lesz nálam letétben. Ha csak egyszer is észreveszem, hogy kerékpáron ül, vagy felülni szándékozik, vagy kerékpáros újságot olvas, vagy kerékpározó személlyel érintkezik, vagy kerékpárüzlet kirakatát bámulja, vagy bármi olyat tesz, kimond, gondol, ami elárulja számomra, hogy egy-, két-, három- vagy négykerekű kerékpárok iránt érdeklődik – úgy azonnali hatállyal el van bocsátva, és a letétként őrzött pénzére nem tarthat igényt. Megértette, amit mondtam?

A kígyóember oly mélyen meghajolt, hogy haja a padlót érte.

Dick sok-sok évvel ezelőtt így került sir Munro szolgálatába, és idővel személyes komornyikává lépett elő, aki gazdáját utazásai során is mindenhová elkísérte. Ügyes legény volt, értett néhány dologhoz, amire más ember nem volt képes, nem tudott megtanulni, bármekkora energiát fordított volna rá. Anyanyelve mellett teljesen jól beszélt angolul és cigányul, jól megértette magát németül és franciául, és hasbeszélni is tudott. Képes volt úgy összehajtogatni magát, mint egy kukac, lába ujjával az orrát piszkálta,

egy rőfnyi[33] hosszúra ki tudta húzni a nyelvét a szájából, és még sok minden másra is képes volt, egyébként ügyes, alkalmazkodó, hűséges, megbízható szolga volt, jóllehet idővel makacsságára is fény derült. De gazdája nem volt túl szigorú, nem zavarta rögtön gőzfürdőbe, ha tévedésből hozzáért valami kerékpározó lényhez, azonban Dick gyűlölete még a gazdájáénál is nagyobb lett mindennel szemben, ami összefüggésbe hozható volt a kerékpárral. Például még a legétvágygerjesztőbb vajas kenyérhez sem volt hajlandó hozzáérni, ha azt véletlenül kerékpárújság lapjaiba csomagolták, inkább éhen halt volna.

– És gazdája most ilyen ügybe bonyolódott! Hát igen, a szerelem, a szerelem! Az éles eszű Dick azonban már sejtette, hogy milyen különlegesek lehetnek itt a célkitűzések.

A hívott személy tehát megjelent.

– Tudod mi az hogy köpeny, futófelület?

– Bizonyára olyan köpeny, amelyik futni is tud, kegyelmes uram.

– Hm. És a kormányrúd az egy olyan rúd, amelyik kormányoz. Az ott elöl az a valami lehet, aminek a segítségével mindenkit derékba lehet találni, aki át akar menni az utcán. Vásárolnom kell ugyanis egy kerékpárt, és el kell végeztetnem rajta néhány átalakítást. Na csak ebből tudjon valaki kiokosodni! Itt van, olvasd ezt a levelet!

Dick elvette és elolvasta, már ekkor undorral vágta egyik grimaszt a másik után, és miután a levelet az asztalra tette, kezeit gondosan a nadrágjába törölgette.

– Van fogalmad, hogy ez mit jelent?

– Nincsen, kegyelmes uram. Ilyesmiről fogalmam sincs.

– Akkor meg honnan tudjam megértetni a kerékpár-kereskedővel, vagy -műszerésszel, hogy ez a Starke mit akar.

---

[33] Nem egységes mérték, alsókarcsont hossza.

– Kegyelmes uram adja oda a jóembernek inkább magát a levelet, az már csak érteni fogja.

– Helyes, erre a gondolatra magam is rájöhettem volna. Tudod mit, Dick, vedd kézbe az ügyet a te ügyességeddel, tudakold meg, hol lehet hozzájutni ilyen holmihoz, amit kérnek, beszélj a szerelővel, mutasd meg neki a levelet, és így tovább. – Rád hagyatkozom.

Dick ujjbegyeivel felcsippentette a levelet, távozott, és egy óra múlva jelentette, állítólag megtalálta a megfelelő embert, az üzlethez javítóműhely is tartozik, a levél tartalmát megértették, és a kívánt módosításokat a lehető legsürgősebben végrehajtják.

Munro már másnap kapott egy újabb levelet. Starke egy öltözetre tartott igényt világosszürke vagy világossárga lóden anyagból, éppilyen tömören és éppilyen pontosan megadta a méreteket is, fent és lent, elöl és hátul.

– Hm, – mormolt Munro – ezt neki magának kell fizetnie, belefér az úti ellátmányába.

Ezúttal nem hívta Dicket, hanem maga indult a legközelebbi nagyobb szabóműhelybe, egy öltözéket kért méretre, megmutatta a levelet, a felsorolt sok-sok adattal.

– Fürdőkosztümre gondolnak? – kérdezte a szabó. – Mert ebben az esetben lóden anyag helyett…

– Nem, nem fürdőkosztüm, hová gondol! Úti öltözék, ez amolyan öltönyféle egy kerékpározó embernek.

– Fiúra gondol?

– Á nem, az az ember egy fejjel magasabb, mint én, ilyen vállakkal. Talán nem pontosan vannak megadva a méretek?

– A méreteket egészen pontosan vették fel, nem lehetséges azonban, hogy az öltözéket hölgy számára gondolták?

Munro kicsit összeroskadt, félrebillentette a fejét, kezét állához emelte.

– Ó igen – mondta megszeppenve, tényleg lehet, hogy hölgynek szánják.

Így történt aztán, hogy a lódenöltözék szerencsére mégis csak Ellen, és nem Starke számára készült el, és a báró sóhajtozva gondolta: Tehát pontos méretet vett Ellenről! Hm, ostoba egy történet egy ilyen kerékpártúra.

Ettől kezdve csak esett és esett napról napra, és Munro joggal gondolhatta, hogy a gyors repülés most abbamarad. További híreket nem kapott. Starkénak egy alkalommal még feltétlenül táviratoznia kellett, ugyanis az volt a megállapodás, hogy amikor áthaladnak a legközelebbi helyiségen, ahol távíró állomás is van, küld egy táviratot, hogy Munro illő figyelmességgel fogadhassa menyasszonyát. A kerékpárosok ezt követően három-négy órán belül ideérnek, de addig még van idő bőven, Munro pillanatnyilag még nem várta ezt az értesítést.

Az esős idő során véletlenül angolokkal ismerkedett össze, akik Indianapolisban laktak anélkül, hogy amerikanizálódtak volna. Bevezették őt egy régi angol családi körbe, ahol nagy tisztelettel övezték a bárót. Otthonosan érezte magát náluk, szinte csak aludni járt vissza a szállodába, és ha levél vagy távirat érkezett, Dick mindig tudta, hol találja meg.

Végre ismét szép napra ébredtek, amely mindenkit a szabadba késztetett. A villa nagy kertjében, amely a tulajdonképpeni város előtt az országút mentén terült el, a déli nap sugara felszárította a füvet, melyen fiatal hölgyek és urak vidám kerti játék közben tolongtak. A fogócska egy bizonyos fajtájával szórakoztatták egymást, melyben kéz a kézben egy férfi és egy hölgy együtt fut, így lendületük egymás között megoszlik.

Nevetgéltek, tréfálkoztak, ujjongtak, és senki sem vette észre az út porától lepett két kerékpárost, akik a kert kerítése mentén erőlködve haladtak a nedvességtől felpuhult országúton, miközben egy fekete lábú sárga kutya követte őket.

– Nem ér, nem ér, sir Munro! Eleresztette hölgykísérője kezét.

– De nem váltunk el egymástól – kiáltott vissza Munro nevetve –, mivel miss Hildyarddal önök által nem látható kötelék köt össze bennünket.

– Az ott sir Munro – szólalt meg Starke –, kiáltok neki.

– Nem, semmi esetre se tegye! – parancsolta Ellen erélyesen. – Nem fogjuk őt megzavarni szórakozás közben. Egyáltalán mi közöm is lenne hozzá?

És Starke nem állt meg. A sir Munro számára küldött táviratnak, amely érkezésüket délután két órára jelezte, már négy órával ezelőtt meg kellett érkeznie a szállodába, és amennyiben nem intézkedett, hogy azonnal utána küldjék, ha eltávozik a szállodából, úgy nem árt neki egy kis lecke, hogy legközelebb jobban készüljön a fogadásra.

Még két kilométert tekertek, mire Ellen leugrott a Western hotel előtt, és menten térdre rogyott. Starke későn érkezett, hogy elkapja, és jóllehet rögtön talpra is állt, megroggyanása mégis nagy fáradtságra utalt.

Dick a bejáratnál állt, és nagy szemeket meresztett, amint észrevette az érkezőket.

– Mi az, csak nem – csak nem…?

Rohanvást elvágtatott a számára megnevezett villa felé, és mikor odaért, a kertkapun keresztül már látta is gazdáját, amint fiatal hölgyekkel hajkurásszák egymást.

– Megjöttek, már a szállodában vannak! – kiáltott Dick lélekszakadva a kerítésen keresztül.

Munro nem akart hinni füleinek és szemeinek, mikor észrevette Dicket, amint meghozta számára a hírt. Jószerivel azt gondolhatta, hogy Starke nem küldött táviratot, és két perccel később az angol báró minden mást feledve úgy futott szolgája mellett a város felé, mint egy futóbajnok.

Miközben a portásfülke mellett tovasietett, a portás egy összehajtogatott papírt nyújtott felé.

– Ma reggel távirat érkezett az ön számára, sir Munro.

– Mi?! És te semmit sem tudtál erről? – üvöltött Dick felé.

– Bent voltam a szállodában, nekem senki, semmit nem adott át – biztosította gazdáját Dick.

– Miért nem adta át a táviratot a komornyikomnak? – kiáltott dühösen a báró a portásra.

– Uram, ön nem közölte velem, hogy leveleit és táviratait át kell adnom a komornyikjának – hangzott a hűvös válasz.

– Mi van, azt állítja, hogy nem mondtam önnek legalább háromszor, nem is háromszor, legalább egy tucat alkalommal, hogy minden postai küldeményt azonnal adjon át ennek az embernek, ha nem tartózkodom a szállodában? – kiáltotta Munro sírásra hajló hangon.

A portás nem akart semmire sem emlékezni, és már az sem segített, hogy Munro láthatóan magán kívül volt. A kötelességéről megfeledkező embernek gyorsan még valami rémes betegséget kívánt, majd felrohant a lépcsőn Ellen szobája felé, egy pincérnél érdeklődött, merre találja meg.

Viták és felismerések

A következő négy esős napon Ellen nagyon elesettnek érezte magát. Ez a kifejezés jellemzi legjobban állapotát. Felkelés még sötét éjszaka. Anélkül, hogy kialudta volna magát, vacogva tekerés zuhogó vagy szemerkélő esőben, négy órán keresztül átküzdenie magát a ragacsos iszapon, útnak gyakran nyoma sincs. Reggeli szünet egy cseperésző fa alatt, vagy néha még az sincs, majd újabb két óra előre, délben valahol néhány óra szinte eszmélet vesztett alvás, még mindig holt fáradtan felrázva, újabb három óra esőben és sárban, a legtöbb esetben ellenszélben – rémes tortúra volt!

A szórakoztató világ körüli út álma szertefoszlott, Ellen már enni is alig tudott, minden falatra úgy kellett rákényszerítenie magát, egyszerűen túl fáradt volt, és már úgy érezte, hogy az állandóan nedves öltözéke miatt kezdődő izületi gyulladás jelei mutatkoznak. De ennek ellenére még mindig kitartott! Nem omlott össze, csak éppen elesett volt, az utazás már nem szórakoztatta többé. Apatikusan és mechanikusan tekerte tovább a mérföldeket.

Ha érckemény kísérője nem diktálta volna számára a kemény ütemet, kétségek közepette valószínűleg már feladta volna az utazást. Ezt már rég bevallotta magának.

Starke olyan maradt, mint amilyen mindig is volt. Úrrá lett esőn, sáron és ellenszélen, éppúgy felhívta Ellen figyelmét erre és arra, mint a legszebb napsütésben, mindig készen állt valami kedves történet elmesélésére, mindig kéznél volt számára valami száraz vicc, és amikor szünetet tartani leszállt kerékpárjáról, kényelmesen letelepedett a legnagyobb mocsokba, elmélkedve befalatozta két fontnyi húsadagját, a legközelebbi patakban vagy tócsában leöblítette a sarat bőrruhájáról, és pöfékelő pipájával szájában közömbösen újra felült a kerékpárjára.

– Tartson ki, tartson ki – ismételgette egyre. – A menetrendet letekerjük, még akkor is, ha tüzet okádó hegy állná utunkat, attól a kis esőtől meg nem hagyjuk felizgatni magunkat. Mibe fogadjunk

miss Howard, hogy az eső megint abba marad, és a nap újra kisüt?

Ilyen humoros szavak mellett a levert Ellen apátiája ellenére még nevetni is tudott.

– Nincs is önnek reumája – folytatta vigasztalóan –, az csak izomláz, ami minden szokatlan, hosszan tartó mozgás alkalmával fellép, velem is előfordult. Ha kitart Indianapolisig, akkor sikerül öt nap előnyre szert tennie, áldozzon fel belőle kettőt, maradjon a szállodában, maradjon az ágyban, ápolgassa magát, és csodálkozva fogja tapasztalni, milyen hatalmas étvágya lesz megint, egyszerre milyen erősnek és energikusnak érzi magát, minden újabb strapa gyerekjátéknak fog tűnni. Csak még most az egyszer tartson ki! Ez itt most az igazi tűz-, jobban mondva vízpróba.

És Ellen kitartott. Egyre gyakrabban sajátos érzés hatalmasodott el rajta. Olyasvalami volt, mint hajósnak a süllyedő hajón, aki feltekint a számára jól ismert csillagra, és a csillag megszólal, igazodj csak hozzám, ne ess kétségbe, alattam látom a partot, amely meg fog menteni – Ellen így tekintett kísérőjére, és ő elvezette a biztonság felé.

Amint Ellen belépett a szálloda luxus színvonalon berendezett szobájába, amint megpillantotta az ágyat, amint megszólalt: – Elmúlt a vész, itt két napig nyugodtan ápolhatom magam – első ízben tért magához mély letargiájából, és máris a jövőre gondolt.

– Mr. Starke, maradjon még egy percig, jöjjön be hozzám, beszélni szeretnék magával.

– Kérem – fordult azonnal felé Starke, amint belépett a szobába, aki az ajtóig kísérte őt. Eleget tett a felszólításnak, becsukta maga mögött az ajtót, mozdulatlanul állt előtte, teljes nagyságában felegyenesedve, amivel mindig szolgáló mivoltára emlékeztetett, és amit úgy látszik, szívesen tett.

– Mit parancsol, miss Howard?

Ellen hirtelen teljesen megfeledkezett fáradtságáról, ő is állva maradt, az energikus, öntudatos angol nő megpróbált uralkodni magán.

– Hová tette a kerékpárokat?

Az utóbbi időben soha sem törődött ezzel.

– Az enyémet odalent átadtam a személyzetnek. Az önét ki kellene selejtezni, Omaháig már nem hiszem, hogy kitartana. Sir Munro közvetítésével rendeltem itt egy új gépet, gondoskodtam két cserélhető lánckerékről is.

– Sir Munro közvetítésével. Ön nagyon figyelmes – szólalt meg Ellen kissé zavartan, miközben gondolatai teljesen másfelé kalandoztak. – Egy új öltözetre is szükségem lenne. Volna olyan szíves…

– Sir Munro közvetítésével már erről is gondoskodtam, legalább is bízok benne, hogy eleget tett elvárásaimnak. Az enyémhez hasonló bőr öltözéket nem tartottam volna megfelelőnek, elég sok időbe telik, míg az ember hozzászokik. Inkább megint egy lóden öltözetre gondoltam, de világosabb színűre, további utunk kevésbé esős vidéken vezet.

Már megint sir Munro, akiről hallani sem akart. Ámde mégis, az előbb éppen róla akart beszélni.

– Indianapolisban közölni akarta velem döntését, hogy szándékában áll-e tovább kísérni utamon, vagy sem – most pedig Indianapolisban vagyunk.

Most már kimondta, és szemei aggódó tekintettel nézték a férfi mozdulatlan arcvonásait. Hogyan fog hangzani a válasz?

– Pillanatnyilag még sir Munro szolgálatában állok, és ön tudja, mit szándékozok tőle előbb megkérdezni.

– Igen, ön csak tisztességes embernek hajlandó a szolgálatában állni. Ha azonban meggyőződik arról, hogy nem ez a helyzet, és megválik tőle, úgy hajlandó lesz engem tovább kísérni?

– Mégiscsak még egy kis gondolkodási időre…

– Nem, nem, most már Indianapolisban vagyunk, és szavánál fogom önt – szakította félbe Ellen hevesen. – Mit fog tenni abban az esetben?

A szünetet, mielőtt válaszolt volna, Starke majdnem mindig betartotta.

– Előbb az ön elhatározását szeretném hallani – válaszolta aztán. – Sir Munroval arra kötöttem szerződést, hogy minden lehetségest megteszek annak érdekében, hogy megnyerje a fogadást. A szerződést nem írásban kötöttük, a magam részéről a kimondott szavamat visszavonhatatlannak tartom, és ezt attól is elvárom, akit megajándékoztam bizalmammal. Ön azonban valamikor utalt arra, hogy az út folytatása nem is azért áll szándékában, hogy megnyerje a versenyt. Sokkal inkább szeretné az utazást ismeretei gyarapítására fordítani, és tapasztalatait irodalmilag is hasznosítaná. Ebben az esetben, ha ön nem úgy áll hozzá, hogy teljes erőbevetéssel 300 nap alatt befejezze Föld körüli utazását, egyébként is kilépnék sir Munro szolgálatából, mivel így az egész motívum alapvetően megváltozott.

– Igen, de mit szándékozik tenni a továbbiakban? Ezt még mindig nem közölte velem. Tovább fog kísérni, akkor is, ha sir Munro szolgálatából kilépett? Én – én – jól megfizetném.

– Nekem pedig azt kellene először megtudnom, hogy önnek mi a szándéka. Útját fogadásként folytatja, vagy egyfajta tudományos utazásnak szándékozik tekinteni, hogy ön szabad, a továbbiakban semmiféle feltételekhez nem kötött, hogy a fogadást éppen elveszítettként feladja.

Ellen szívét belső félelem kezdte szorongatni. Először elpirult, egyre inkább elvörösödött, most pedig elsápadt. Tudta, hogy válaszától függ minden. Most mit mondjon? Ez az ember elítélte az ilyenfajta céltalan fogadásokat, korábban már említette is, hogyan tudná utazását hasznosabb célokra fordítani. És ami jellemző rá, az leginkább az állhatatosság.

– Szilárd elhatározásom, hogy továbbra is kitartok a fogadás mellett.

– Ebben az esetben szolgálójaként tovább kísérem, napi 3 font sterling díjazás ellenében, amint ebben egyszer már megállapodtunk. Egyébként a fogadást úgyis elveszítené, mivel kísérője nem lehet, de számomra ennek a feltételnek nincs jelentősége, teljesen mindegy, hogy sir Munro, vagy az ön pénzéért kísérem, ez csak okoskodás a szavakkal. Mindössze arról van szó, van-e annyi ereje és energiája, hogy az általam már bejárt utat 300 nap alatt megtegye a Föld körül. Ha a feltett pénzt el is akarja veszíteni, ami önt látszólag túlzottan nem érdekli, a dicsőség mégis az öné marad. – Sir Munro szapora lépéseit hallom közeledni a folyosón, most előbb szeretnék egyedül beszélni vele.

Jó, akkor hát menjen. Amikor az ajtó becsukódott mögötte, Ellen kezeibe temette szégyentől izzó arcát, leroskadt egy székbe, bár mélységesen elszomorodva, de mégis ujjongva adva hálát az égieknek. Ellen első ízben ismerte fel érzelmeit tisztán és világosan.

Ennek így kellett történnie! Kezdetben visszataszítónak tartotta a tolakodó fickót, és most, alig egy hét elteltével már megválni sem akart tőle. De vajon mi lehet a helyzet az ő részéről?

Barátságos, figyelmes kísérője volt az úton, végül is egy jól képzett hajcsár, semmi több, ezért fizették, és ezt minden alkalommal tudomására is hozta, nyilvánvalóan mindig teljesen szándékosan.

Szerette őt vajon a férfi? Ellen nem tudta. Az a tény, hogy kutyája, a szimpátiával megáldott értelmes Hassan egyre inkább hízelgett neki, erre engedte következtetni.

– Látja, szép lassacskán mégis csak hozzászokik még egy idegenhez is, ezt nem is gondoltam volna – mondta gyakran.

Ellen egy alkalommal mégis csak látta elgyengülni a férfit, annak idején a herrnhuti házban. Még akkor is, ha arcán a pír a naplementétől vöröslő égbolt hatása volt, hangja mégiscsak akadozott, mikor Hassan bizalommal odaszaladt hozzá, és pusztán a meg-

lepetéstől, hogy a kutya hirtelen ilyennek mutatkozott egy idegennel szemben, ennyire semmi esetre sem jöhetett volna zavarba.

Mert biztos, hogy zavarban volt. És ez igazolta, hogy szerette őt! Szerette őt!

Mostanra azonban megint hideg lett, mint a jég, ráadásnak még modortalan is. Azt, hogy Ellennel mi a helyzet, a férfinek tudnia kellett. Ellen már gyakran elárulta magát, újabban épp az előbb. És ha Ellen nem találta volna el a helyes választ kérdésére, és ha sir Munroval nem állapodott volna meg – az a férfi volt, aki egyszerűn és azonnal elhagyta volna őt.

Ez volt a helyzet. Egészen különleges ember. Mindenek előtt azt tartotta, hogy sir Munroval eljegyezték egymást, vagy ha éppen nem is ezért, akkor legalább is azt gondolhatta, viszony van közöttük, és hogy vetélytársként lépjen fel, kiszorítsa a másikat, most, amikor éppen ő van előnyben, ezt az embert egészen másfélének tartotta. Jellemét Ellen ennyire már meg tudta ítélni. Egy ilyen karaktert csak csodálni lehet.

Idővel azonban változhat a helyzet. Ellen nem volt rafináltan kacér, a nő hatalmát azonban mégis csak ismerte, és végül is nő volt.

Indianapolisig ki akart tartani, és ha ereje el is hagyta, kísérője érckemény voltának hatására mindig újra összeszedte magát. Meg akarta mondani neki, hogy feladná ostoba fogadását, már úgyis bebizonyította, hogy mire képes egy nő, és felvázolt magának egy pompás életet. A férfi oldalán szabadon körülkerékpározná a világot, mindig arrafelé, amerre legkékebb az ég, a legzöldebb fa alá heveredne le álmodozni, és ha esne, természetesen beállna alá az ember. A világcsavargásnak még hasznosabb, sőt tudományos célja lehetne, a szerelem teljesen magától jött, így végigkerékpározni az egész életen – és emellett ráadásul még híressé is válni – ó milyen pompás is volna!

Az ilyen álmodozások során azonban mindig felmerült egy nyomasztó kérdés is. Hogyan fogná fel a célok ilyen hirtelen változását Starke, szilárd jelleme mellett? Előbb kiderült, milyen igaza

volt, és bár jóllehet, inkább volt véletlen, mint okos megfontolás, hogy helyesen válaszolt, mégis nyert, és Ellen boldog volt ettől. Majdnem 280 napja volt még, nő volt, Starke pedig férfi, és ugyanúgy akarta legyőzni, mint a férfi őt. Neki is meg kellene még őt ismernie. Mindenek előtt attól a meggyőződésétől kell eltérítenie, hogy sir Munrohoz kötődik.

Ezzel az elhatározással állt fel. A fontolgatáshoz csak néhány percre volt szüksége, számára sokkal hosszabb időnek tűnt, már csak ilyen volt, mivel hozzászokott a férfi állandó társaságához. Hol maradt ilyen sokáig? Kilépett a folyosóra, valamelyik pincértől hallotta, hogy az előbb érkezett vendég sir Munro szobájában van, már hallotta is kettejük beszélgetését, ha nem is értette. Kopogás nélkül belépett.

Előbb a szapora lépések tényleg sir Munrotól származtak, jóllehet ezt Starke aligha ismerhette.

– Kérem, egy percet szeretnék önnel egyedül beszélni a szobájában – lépett oda Starke az elmulasztott távirat miatt még mindig felháborodott Munrohoz.

– Mi történt? Csak nem valami kellemetlen? – kérdezte Munro riadtan.

– Nem történt semmi, csak egy nyilatkozatot kérnék öntől.

Mialatt végigmentek a folyosón, Munro, mivel nem tudta, mi mást, mint pénzt kérhetne tőle a másik, Ellennel és az utazással kapcsolatban gyorsan feltett még száz másféle kérdést, egyáltalán hogy van, egészséges-e, még azt is megkérdezte, szórakoztatja-e a kerékpározás. Ráadásul ilyen esőben!

Starke szobája mellett elhaladva nem találta alkalmasnak, hogy a szolga fogadja gazdáját, továbbmentek Munro szobájáig, ahol nyugodtan tovább hallgatva a még mindig kérdezősködő Munrot, szeme előtt egy régi újságlapot vett elő a zsebéből.

– Mi a véleménye erről, sir Munro?

Ellennek az előbb nem volt túl sok ideje az elmélkedéshez, Starke pedig nem volt híve a hosszas bevezetéseknek, a jelzett cikk elolvasása tartott a legtovább a rövid beszélgetés alatt.

Munro alig tudta nyugodtan végigolvasni, Starke máris felismerte arcvonásain, mi játszódik le benne.

– Ez a legközönségesebb álnokság, amivel valaha is találkoztam! – kiáltotta felháborodva, a lapot Starke lábai elé hajítva, mintha ő fogalmazta volna. – Ki követte el ezt a gaztettet? Egyáltalán már a lord Wood is nevetséges, nem is ismerek semmiféle lord Woodot, lord Wood nem is létezik egész Nagy-Britanniában.

– Az ön nyilatkozata elegendő számomra – válaszolta Starke nyugodtan, miközben felemelte az újságot.

Ahelyett, hogy idegességén megpróbált volna úrrá lenni, Munro hirtelen meglepett, éles tekintettel nézett a felegyenesedő Starkéra.

– Ellen – azaz miss Howard küldte, hogy magyarázatot kérjen?

– Nem.

– És ő elég önnek? Uram, most kérhetnék én öntől egy magyarázatot?

– Ha tényleg belement volna egy ilyen fogadásba, kilépnék a szolgálatából, mert ebben az esetben előttem többé nem számítana úriembernek.

– Ó, vagy úgy. Ez a húzása megint csak nagyon tetszik nekem. Tehát ha így lenne, nem volna hajlandó tovább kísérni miss Howardot? – kérdezte Munro érdeklődő tekintettel.

– Ámde mégis.

– Mégis? Ezt nem értem.

– Miss Howard felkért engem, amennyiben kilépnék az ön szolgálatából, kísérjem őt tovább, és én igennel válaszoltam.

Sir Munro túl nyílt jellemű egyéniség volt ahhoz, hogy túlzott önuralommal rendelkezzen, miközben éles kombinációs készségben nem szenvedett hiányt. Így most hirtelen megfordult, és miközben torkát köszörülte, az ablakhoz lépett. Eddig az ajtó mellett társalogtak, és Starke mozdulatlanul továbbra is ott maradt.

– Mit szólt miss Howard ehhez a tudósításhoz – kérdezte kis idő elteltével az ablaktól. – Talán képesnek tartott engem ilyesmire?

– Igen.

Erre a szárazon elhangzó „igen”-re Munro hirtelen mozdulattal megfordult.

– Igen? – – – Hm. – – – Hogyan viselték el egymást az út során a hölggyel? Kívánatosnak tartotta az ön kíséretét?

– Nem, legalább is kezdetben nem.

– És később? És most?

– Rövidesen jó barátságot kötöttünk – azt hiszem, nem tévedek, ha így nevezem.

Munro mosolygott, azonban kényszeredett, bizonytalan volt ez a mosoly, hangja is egészen sajátos színezetet vett fel, miközben egy az asztalon heverő csomagra nézett, amely az Ellen számára rendelt öltözéket tartalmazta.

– Jó barátságot? – mosolygott tehát. – Természetesen miss Howard számára kénytelen lenne továbbra is védelmet és segítséget nyújtani, akkor is, ha én ezért a továbbiakban már nem fizetek önnek. Ej, ej mr. Starke, maga büszke, hidegvérű ember, talán csak nem veszítette el a szívét út közben…..

A báró mosolya hirtelen elszállt. Starke súlyos lépésekkel közeledett felé, melyeket a puha szőnyeg sem volt képes tompítani, és teljes nagyságában megállt közvetlenül a rémült Munro előtt.

– Uram, kikérem magamnak az elhangzottakat! – mondta egészen halkan, de mégis metsző hangon, miközben élesen

villantak le az óriás szemei az alatta meglapuló törpére. – Kinek tart maga engem egyáltalán? Ön tájékoztatott arról, hogy miss Howard a menyasszonya. Én az ön szolgálatában állok, tehát ön a gazdám, és a szolga első számú kötelezettsége a gazdája iránt a hűség, és amit ön megpróbál szememre vetni…

Starke is meg lett szakítva, és csak valami különös oka lehetett annak, hogy a lesújtott Munronak elég ereje volt ehhez.

– Csend – suttogta halkan. – Kérem bocsásson meg nekem.

Starke észrevette arcvonásainak és szemeinek megváltozott kifejezését, és megfordult. – Ellen állt az ajtóban.

– Gondolom megengedik, hogy belépjek? – szólalt meg, és már bent is volt a szobában, majd becsukta maga mögött az ajtót.

Munro zavartan sietett felé.

– Végre, miss Howard… – kezdte már menet közben, és ekkor újabb megszakítás következett.

– Milyen jogon nevezett ön engem a menyasszonyának, ha szabad kérdeznem?

Ez után a fogadtatás után Munro lesújtva megállt. Már csak egy lehetősége maradt: nyíltnak kellett lennie – és Munro el is szánta magát erre. Starke jelenléte azonban kínos volt számára.

– Mr. Starke, magunkra hagyna bennünket?

– Mr. Starke, maradjon!

– Kimegyek – mondta Starke, és elindult az ajtó felé.

– Mr. Starke, maradjon itt! – ismételte meg Ellen lángoló tekintettel.

– Jó, hát maradjon – szólalt meg Munro is, és az engedelmes szolga ott maradt.

– Nos tehát, milyen jogon nevezett engem menyasszonyának ez előtt az úr előtt?

Munro összeszedte magát. Most már rájött mindenre. Ez az ember hűséges volt és megbízható, mint az arany, ehhez nem fűződik semmi kétség, hiszen soha nem hazudott, azonban Ellen kezdett el vonzódni az országutak és a vadon hőséhez, egyszerűen beleszeretett. Ez a felismerés fájdalmasan hatolt át szívén, de mégis csak férfi volt, és férfinek is akart látszani.

– Mert azt hittem, jogom van ehhez, és ha tévedtem volna, ezennel kérem bocsánatát, soha többé nem fog előfordulni.

Ellen egészen más válaszra számított, és ettől az adott pillanatban annyira meglepődött, hogy sir Munro kis szünet után folytatni tudta: – Továbbá azért is elnézést kérek, hogy érkezésekor nem voltam jelen. Nem az én hibám volt. Utasítottam a portást, hogy minden számomra érkező levelet és táviratot azonnal küldje utánam a mindig a szállodában tartózkodó komornyikommal…

– Miközben miss Hildyarddal nem látható kötelék kötötte össze – vágott szavába gúnyosan Ellen.

– … és a portás most tudni sem akar róla, hogy ezt legalább tíz alkalommal elmondtam neki – folytatta Munro zavartalanul. – Itt van – lépett az asztalhoz és kibontotta a csomagot, miközben Starke már a falnak támasztott kerékpárt kezdte vizsgálgatni – a megrendelt lóden öltözék, amelyhez mr. Starke mértéket vett önről.

Most Ellen is közelebb lépett, a csomagolópapír lehullott, és láthatóvá vált az öltözék.

– Nahát! – kiáltott fel Munro. – Hát ez hallatlan! – szólt Ellen felé.

Egy sárga nadrágból, fehér mellényből és piros frakkból álló sport-lovaglóöltöny került elő.

– Mondja sir Munro, egyáltalán, szórakozni akar maga rajtam?! – kiáltotta Ellen a felháborodástól villogó szemekkel.

– De – de – hiszen én helyesen adtam le a megrendelést – dadogta zavartan a báró – és – és – Starke egészen pontosan vette le az ön méreteit?

– Hova gondol ezzel az egyre hajtogatott mértékvétellel? – kérdezett vissza durcásan Ellen. Mr. Starke soha nem vett mértéket rólam, egyáltalán fogalmam sem volt róla, hogy új öltözéket rendelt számomra.

– Ámde mégis – szólalt meg Starke – szemmel vettem mértéket önről, az nekem teljesen elegendő. Sir Munro, talán rendelt külön egy lovagló öltönyt is?

– Isten őrizzen. Egy kerékpáros öltözetről volt szó, világosszürke lóden anyagból, hiszen a cetlin is ez állt.

Munro egész lénye olyan elképedést mutatott, hogy Ellen nem is gondolta, hogy ő lenne a vétkes, sőt valamiféle együttérzést is érzett iránta.

– Minden bizonnyal az üzlet tévedése lehet, és a nekem szánt öltözet egy másik címre került.

A csomagolópapíron volt egy cetli, amelyen egy cég volt feltüntetve, sir Munro címe azonban nem, a csomagot tegnap előtt egy fiatalember adta itt le. Egyszerűen elcserélték egy másik címmel. Szóltak Dicknek, és a csomagot visszaküldték az üzletbe.

Mindezek közben Starke a géppel foglalkozott, felemelte, kézzel tekerte a pedált, hallgatózott, kezdte a golyóscsapágyat szétcsavarni, megnézte a golyókat, megszaglászta, letörölte az ujjával, sőt az ujját még meg is nyalta – és mindez természetesen annyira feltűnő volt, hogy a két másik csodálkozva figyelte.

– Mi van a géppel mr. Starke?

– Gondoltam, egyből feltűnt a sajátos hang. Melyik üzletben vásárolta a gépet, és hol hajtották végre a módosításokat?

Munro megint kissé zavarban volt, mikor beismerte, hogy erről fogalma sincs. Dick szerezte be és fizette ki.

– Megbízható az ön komornyikja?

– Az én Dickem? Természetesen. De mi is van tulajdonképpen a kerékpárral?

– Van önnek ellensége sir Munro, vagy ismer egyébként valakit, aki rosszat akarna önnek? – kutakodott Starke zavartalanul tovább.

– Egész életemben soha nem volt ellenségem.

– Vagy ön miss Howard, feltételezi a hölgyről, akivel a fogadást kötötte – lady Barrilon a neve, ha jól emlékszem –, hogy akadályokat gördítene az útjába azért, hogy elveszítse a fogadást? Az összes golyóscsapágyba erős savat öntöttek, azt hiszem, kénsav lehet.

– Úristen! – kiáltott fel Ellen. Munro zavarodott képet vágott, majd egymásra néztek, és ha nem is mondtak semmit, mégis megértették egymást.

– Kizártnak tartom, hogy a kerékpárüzlet, sir Munro vagy komornyikja olaj helyett kénsavat használt volna – folytatta Starke a maga módján, miközben felegyenesedett. Úgy gondolom, hogy valami láthatatlan lény űzi gonosz játékát, aki rosszat akar nekünk. Sir Munro megbízta a portást, hogy azonnal küldje utána a táviratomat, és a portás erről tudni sem akar. A láthatatlan lény keze itt is benne lehet a játékban, a dollárkirály országában pénzzel minden elérhető. És a szabóműhelyről is az a véleményem, hogy onnan a megfelelő öltözéket küldték el, de ugyanaz a szellem titokban elcserélte egy másikkal, egy hölgy számára teljesen lehetetlen öltönnyel.

Mielőtt kérdések hangozhattak volna el, mi célja lenne mindennek, értelmetlen az egész, visszaérkezett Dick, ugyanazzal a vörös lovaglóöltönnyel. Ez az öltöny nem abban a szabóműhelyben készült, ezzel szemben a náluk rendelt kerékpáros öltözéket rendben leszállították ebbe a szállodába sir Munro részére. Magyarázkodást az amerikai üzlet nem tart szükségesnek, az eset egyáltalán

nem is érdekli őket, mert ha így lenne, valakit ide küldtek volna a saját személyzetükből, különben a vételárat már meg is kapták.

Dick, jóllehet még semmibe sem avatták be, már magától szellőztetni kezdte, hogy itt valami titok lappang. Látta gazdája és Ellen riadt tekintetét, felismerte a láthatatlan ellenfél gondolatát, akit le kellene leplezni, a lehető legpontosabb felderítésre van szükség, mostantól kezdve már csak sugdolózni lehet, de még mielőtt a sugdolózás elkezdődne, Starke ismét magához ragadta a szót, az ő legkevésbé tompított hangján:

– Semmi értelme sem volna, ha azon törnénk a fejünket, mindez hogyan történhetett, ki lehetett a tettes. Nyilvánvalóan valaki bejutott sir Munro szobájába, hogy elkövesse az ostoba csínytevést és cserét. Ha kikérdeznénk a portást, érdeklődnénk a kerékpárboltban, elkezdenénk nyomozni, hol készült a lovaglóöltöny, és ki volt a megrendelő, jóllehet megtudnánk, ki az illető személy, de aligha hiszem, hogy el tudnánk kapni. Ehelyett inkább tegyünk úgy, mintha mindezt véletlennek tartanánk, miss Howard használhatja is a kerékpárt, a golyóscsapágyakat jól megtisztítom, az illetőnek nem is kell megtudnia, hogy észrevettük mi történt, és igencsak elcsodálkoznék azon, ha az az ember, akinek fontos volt, hogy késleltesse az utazást, ne keresztezné nemsokára ismét utunkat, és akkor majd elkapom. Egyébként igencsak ostoba fazon lehet. Ha pusztán csak a gépet próbálta volna tönkretenni, vagy egyáltalán csak egyetlen csellel próbálkozik, talán lépre megyünk – de egyből három próbálkozás, ez több annál, ami ésszel felfogható. Ilyen előzmények után úgy gondolom, ettől az alaktól nem kell félnünk.

Munron látható volt a változás. Feladta a titok megfejtésére törekvő elképzelését.

– Tanácsait igen jónak tartom, mr. Starke – vélekedett – és a magam részéről meg is fogadom, de éleslátása ellenére tévedésben van. Itt nem arról van szó, hogy miss Howard útját feltartóztassák, hanem valami egészen másról, és az érintett jól tudta, mit tesz, amikor idétlenül egyszerre három kellemetlenséget okozott. Véleményem szerint arról van szó, miss Howard – közben az

érintett felé fordulva – engedje meg, hogy nyíltan fejezzem ki magam: kettőnket akar valaki szétválasztani. Erre irányul az egész. Először eltitkolták a táviratot a komornyikom elől, hogy ne készülhessek fel az érkezésére, majd a kerékpáros öltözék helyett egy vörös, hajtóvadászatoknál használt lovaglóöltönyt kellett volna átadnom, amivel nevetségessé tettem volna magam, ön pedig megharagudott volna rám. És néhány nap, vagy akár már néhány óra elteltével használhatatlanná vált volna az általam beszerzett kerékpár. Most már kezdem sejteni…

– Kérem, kíméljen meg a megsejtéseitől – szakította félbe Ellen hevesen –, maradjunk inkább a tényeknél. Válaszoljon a kérdéseimre. Ön, előre utazó védelmezőm, jelen volt-e érkezésemkor, vagy hölgyekkel fogócskázott?

– Azt hiszem…

– A csomagot saját kezűleg vette át, meggyőződött róla, hogy a nekem szánt öltözék tényleg benne van, szobájában biztos helyre elzárva őrizte, akasztóra szépen felakasztva, hogy ne gyűrődjön össze?

– Úgy vélem…

– A megrendelt gépről saját maga gondoskodott? Minden részletre személyesen ügyelt? Vagy mindent a komornyikjára bízott?

– Úgy gondolom, hogy Dick…

– Ha az lenne a kívánságom – folytatta Ellen kíméletlenül –, hogy valaki előttem haladjon, minden nagyobb állomáson kényelmemről és gyors előrejutásomról gondoskodjon, sokkal jobban járnék, ha a „Cook és Fia” utazási iroda alkalmazottját szerződtetném. Egy ilyen ember nem hisz, vélekedik, és feltételez, hanem ért valamihez, megtanult valamit, határozottan és figyelmesen cselekszik, közben nem fogócskázik, nem köti össze láthatatlan kötelék miss Hildyarddal, hanem éjjel-nappal nyitott szemmel vár rám, és amikor megérkezek, mindent kifogástalan állapotban rendelkezésemre bocsát, és nem a komornyikjával szerezteti be a kerékpárt, és nem hagyja, hogy valaki beosonjon a szobájába és

kénsavat öntsön bele. Sir Munro, kérem önt, a továbbiakban ne utazzon előttem, nem tartok rá igényt. Az ön kísérete inkább csak kárt okoz nekem, amint az most be is bizonyosodott. – Mr. Starke, kérem, negyedóra múlva jöjjön be hozzám még egyszer a szobámba.

Az előbb még oly rideg, metsző, gúnyos hang után az utóbbi szavak igen barátságosan hangzottak, és ezzel Ellen már ki is viharzott a szobából.

Pihenőnapok

Sir Munro kevésbé érezte találva magát, mint azt feltételezni lehetne. Hagyta, hogy szemrehányásokkal elhalmozzák, belevágjanak a szavába, és kiadják az útját. Ami lejátszódott benne, arról csak az árulkodott, hogy még sokáig mozdulatlan maradt.

Amikor Ellen kiment a szobából, Starke rögtön az órára nézett, majd tovább foglalkozott a kerékpárral. Kipucolta a csapágyházakat és a golyókat, és ideiglenesen megint mindent összerakott.

– Számos vonatkozásban igaza van – szólalt meg néhány perc múlva.

A báróba csak most tért vissza az élet, heves mozdulat kíséretében megfordult, és sötét tekintettel a padlón térdeplőre pillantott.

– Mit mondott, jó ember? – förmedt rá barátságtalanul.

– Szépen hagyta magát lóvá tenni. Persze nem feltételezhetett ilyesmit, és végül is mindent ki kell tapasztalni. Ha ön azonban – na itt még mindig ragad egy kicsit – ha ön azonban el akarja nyerni a hölgy jóindulatát, máskor jobban oda kell figyelnie, semmi más nem járhat az eszében, csak ilyen gondolatok: Mit tehetek az érdekében, mi hiányozhat még itt, mi hiányozhat még amott, mivel szerezhetek neki örömöt. Jócskán lesz még rá alkalom, érjünk csak keresztül Amerikának ezen a vad szakaszán, Omahától kezdve már nem kell a szállásszerző kevésbé hálás szerepét játszania, onnantól már ön is elismerésre lelhet.

Starke felegyenesedett, a borús ábrázat helyett most olyat látott, amelyre inkább a nyílt csodálkozás mondható.

– Hogyan? Maga beszél nekem ilyen szavakkal, ráadásul épp most, amikor kíséretem nemkívánatossá lett nyilvánítva, még hogy folytassam ez után a találkozás után?

– Nem ezt akarja tenni? – hangzott a rideg ellenkérdés. – Ha nem, hát nem. Azt hittem, hogy szereti a hölgyet. Nos, amint már em-

lítettem, a hölgyet a magam részéről mégis tovább fogom kísérni. A három font sterling biztosítva van számomra.

– Nem, ó nem – kiáltott fel Munro. – Szavaimat teljesen tévesen értelmezi. Csak most igazán maradnék miss Howard mellett, hogy… Mr. Starke, most tényleg nyújtson nekem kezet, az előbb megsértettem, bocsásson meg nekem, az úr is kérjen bocsánatot szolgájától, ha igazságtalan volt vele szemben. Szeretném, ha egész életemben, mint barátom, mellettem maradna.

Starke odanyújtotta neki a kezét, de a szívélyesség legcsekélyebb jele nélkül.

– Abból nem lesz semmi, én már nem vagyok képes rá, hogy letelepedjek, nekem erre már túl késő, mindenképpen vándorolnom kell. A továbbiakról később még beszélünk, miss Howard két napig marad itt – feltételezve, ha addig kibírja egyhelyben.

Starke magával vitte a gépet. Munro magára maradt. A jószándék és bizalom ellenére mély keserűséget érzett ezzel az emberrel szemben, ami nyilván érthető.

Még ha nem is vonzódik Ellen iránt, vagy lehet szolgahűsége akkora, amire gazdája feltétlenül igényt tarthatott, Ellen minden esetre beleszeretett, és szívének egykori választottját egyszerűen félreállította.

Ha Ámor isten éppen olyan hangulatban van, a szerelem megcsúfol mindenféle számítást. Ehhez jönnek még a rendkívüli feltételek, és máris kész a szerencsétlenség. Mert a szerencsétlenség rendszerint jelen van. Odafenn, ideális magasságban a felhők között a legjózanabb, legerkölcsösebb asszony is hirtelen beleszerethet a legrútabb léghajósba, aki elől lent a földön nagy ívben kitérne, épp így vannak a hegyivezetők, vadászok és banditák, akik a hölgyszívek számára olykor igen veszélyesek. Csak jöjjön el az alkalom, és különösen az ilyesfajta durva, bagót rágó matrózok tudnának történeteket mesélni, amelyek utasszállító hajókon történtek velük. Minden borul és egymásra zuhan a vihartól ide-oda himbálódzó hajón, a máskor oly elegáns, lovagias szalon-oroszlán összegörnyed félelmében, mosdatlanul, fésületlenül,

borotválatlanul – csak a matróz áll mosolyogva magasztosan, és szánakozva tekint a nyomorgó szárazföldi uraságokra, és éppen ez teszi varázslatos hőssé.

Most is ez történt, gondolta magában Munro. Ilyen gyorsan azért mégsem akart kitérni az útból, és ha Starke azt gondolta, hogy ő, Munro most elbúcsúzik, akkor Starke tévedett. „Maradok, hogy megküzdjek velük…”, fűzte tovább gondolatait, a mondatot azonban nem fejezte be.

Egyébként egy egészen, sajátságos eset állt fenn. Munro érezte ezt, és nem tudta, hogy most nevessen, bosszankodjon, vagy szégyenkezzen. Általában az ilyenféle emberek, akik valamelyest szerencselovagokra emlékeztetnek, ragaszkodnak a véletlen megszerzett zsákmányhoz, ennek ellenére ez az ember bátorítgatni próbálta az eltaszított szeretőt, ne veszítse el bátorságát. Igen, erre utalt, szándékában áll segítséget nyújtani, hogy mégiscsak megtarthassa szíve választottját. Talán nem éppen ezt jelentette volna, amit mondott?: Legyen a tiéd, én nem akarom.

Munro nagyon kellemetlenül érintettnek érezte magát, és csak az a gondolat vigasztalta valamelyest, hogy ő még akkor sem mondana le Ellenről, ha Starke tényleg belemenne a szerelmi viszonyba, már csak azért sem, mert tényleg szerette őt. Jó vége soha nem lehet az ilyesminek, a tévedés rövid, a bűnbánat sokáig eltart.

Munronak eszébe jutott, hogy honnan merítsen tanácsot. Már az előbb homályosan felderengett előtte egy közelmúltban történt eset.

Nemrég egy angol lord egyetlen lánya halálosan beleszeretett szépséges lovászukba és annak kackiás bajuszába. Semmi sem segített. Sem színházba járás, sem utazgatás, senki sem tudta kiszorítani a lovászt a hölgy ábrándozó szívéből. „Papa, feleségül szeretnék menni a Johannhoz, hozzá kell mennem a Johannhoz, vagy én…” Mit tehetett volna a szegény papa? Egyetlen gyermeke volt, és a lord nem volt olyan zsarnok, mint ahogyan a könyvek megírják. A papa azonban tagja volt a parlamentnek is, és adott már jó néhány tanácsot, hogyan lehet egy egész nemzetet

fülön csapni, ha éppen ez szükséges. Tisztesség helyreállítása érdekében tulajdonképpen semmilyen kényszerítő körülmény nem állt fenn, ez közben kiderült. „Rendben van gyermekem, legyen a Johann a tiéd”. Meghívják a rokonokat és ismerősöket, és a lord elrendeli, hogy Johann kapjon frakkot és gyémánt-gombokat. Nos ott ül a szépséges lovász hegyesre vakszolt bajuszával hercegek, lordok és bárók valamint azok feleségei között. Nem is tudja, hová nézzen, hová dugja nagy vörös kezeit, hebeg-habog, menyasszonya és annak szomszédai ölébe egyik tálat borítja a másik után, beleizzad halálfélelmébe, sőt még a köszöntőre is válaszolnia kell, döntögeti magába az italt, egyik pohárral a másik után – és miközben Johann bombasztikus mámorát alussza ki, már jön is a második felvonás: „Papa zavard el ezt a fickót, látni sem akarom többé ezt az ordenáré alakot!”

Starke a csavargó is hős volt a maga módján, egyébként pedig mégis csak egy német paraszt fia, és ha Munronak sikerül… Munro gondolatmenetét kopogtatás zavarta meg. „Szabad” kiáltására Starke lépett be, két perccel az után, hogy otthagyta őt.

– Elfelejtettem megkérdezni valamit. Részt vesz ön a ma esti vacsorán?

– Még nem tudom. Miért?

– Mert szeretném megfigyelni a szállodai vendégek ábrázatát, és az esti vacsora során kínálkozik a legjobb lehetőség arra, hogy sikerül valamennyiüket egyszerre megfigyelni.

– És miért kellene nekem ott lennem vagy nem ott lennem?

– Mert ha ön az asztalnál ül, nem illik nekem is…

– Ugyan már, ne adjon nekem elő ilyen történeteket. Örülnék, ha ma este együtt fogyasztanánk el a vacsorát.

Starke visszavonult szobájába, amit nem kellett bezárnia, mivel a díványon ott hevert Hassan, mindössze szutykos mancsai miatt gumiköpeny volt aláterítve. Megmosakodott, felületesen letisztította öltönyét, ismét rápillantott az órára, egyszer csak hirtelen

elszántsággal kilépett szobájából, és kopogás nélkül benyitott a szomszédos ajtón.

Egy szűzies sikoltás – Ellen mélyen kivágott hálóingben volt, az ajtót pedig elfelejtette bereteszelni. Starke megfordult, visszament a szobájába és folytatta a bőr öltözetének tisztogatását.

Úgy tíz perc elteltével valahol megszólalt egy villanycsengő. Starke az ajtó mellett kifüggesztett tájékoztatóra tekintett. Látta, a jelzés a szobalánynak szól. Hamarosan könnyed lépések közeledtére figyelt fel, mire hallgatózni kezdett. A hívott szobalány belépett Ellen szobájába. Úgy tűnt, Starke nem sokat ad az általános viselkedési szabályokra, közelebb lépett a másik ajtóhoz, ami le volt zárva, és egy komódot toltak elé. Fülét az ajtóra szorította.

A szobalány távozott, és Starke befejezte a tisztogatási műveletet.

– Te következel – szólt Hassanhoz, és kopogtatni kezdett a két szoba közötti összekötő ajtón.

– Ki kopog? – hangzott jól érthetően.

– Kurt Starke. Átjöhetek önhöz? Nekem is van valami megbeszélni valóm.

– Jöjjön – szólt vissza Ellen rövid szünet elteltével.

Amikor Starke a folyosón kezét a kilincsre tette, hallotta, amint belül visszatolják a reteszt, jóllehet az ágy, amelyben Ellen az orra hegyéig betakarva feküdt, az ajtótól meglehetősen távol helyezkedett el.

– Magamon kívül vagyok…

– Én nem. 3 óra után 6 perccel ön azt mondta nekem, hogy negyedóra múlva jöjjek át, és én pontos voltam. Különben kopogtam volna, vagy bereteszelhette volna az ajtót. Ezenkívül Föld körüli úton vagyunk, ha valami történne önnel, nem bízna meg úgy bennem, mint az orvosában? – Mindössze egy csésze tea lenne a kívánsága?

Mindig képes volt eltalálni a megfelelő hangot. Ellen erre merészen elődugta orra hegyét.

– Ön tényleg mindentudó…

– Nem, csak kifinomult hallásom van. Áthallottam az ajtón keresztül. Az a perszóna ugyancsak lealacsonyítóan lekezelte önt. A szobában egyébként sem szolgálnak fel semmit, felszolgálás csak a krimóban van. Az amerikai szolgának nyolc órás munkaidejével együtt túl jól megy a sora. Csak tudni kell, az ember hogyan bánjon velük. Egy kis barátságosság, ami errefelé ritka dolog, sokat számít, ráadásul engem ismernek is itt. Tehát csak teára van szüksége? Semmi mást nem kér, enni sem?

– Nem, csak teát kérek, és aztán csak aludni akarok, aludni. Ó mr. Starke, maga olyan jó hozzám.

– Meg fogja kapni a teáját, és még mondani akartam, hogy én majd gondoskodni fogok egy másik öltözetről, a méreteit fejből tudom, a csizmáját magammal viszem, hogy ennek alapján el tudjak készíttetni egy könnyű mokaszint, és minden egyebet, amire még szüksége lehet, pl. egy gumiköpenyt is, be fogok szerezni.

A választ meg sem várva, köszönés nélkül elment, magával vitte a csizmát. Nemsokára megjelent a szobalány, aki nem csak teát, hanem egy spirituszfőzőt is hozott, hogy később maga is főzhessen. Starke bizonyára nagyon-nagyon barátságos lehetett a lánnyal. A pompásan öltözött ágyazónő, legalább három gyémántgyűrűvel az ujjain – és melyik szobalánynak ne lenne legalább egy gyémántgyűrűje munka közben Amerikában –, aki a hölgyet az előbb még szégyentelen senkiként kezelte, hirtelen teljesen átalakult, sőt még azt is megkérdezte Ellentől, hogy van-e még szüksége esetleg valamire, nem kíván-e enni valamit. Tudni kell, hogy ezeknél a kísérteteknél általában még egy csillogó ezüst dollárral sem nagyon lehet valamit elérni.

Ellen most már magára maradt. Az ajtót bereteszelte, ivott néhány korty teát, és miközben kényelmesen befészkelte magát az ágyba, egy szemvillanás alatt elaludt.

Hirtelen úgy érezte, jóllehet még mélyen aludt, mintha egy kéz érintette volna.

– Ó, mr. Starke, még olyan fáradt vagyok – mormolta.

– Már négy óra, be kell tartanunk a menetrendünket – mondta ennek ellenére a hang, rázogatva, ébresztgetve, tovább.

Ellen álomittasan felemelkedett, szipogva törölgette szemeit, és észrevette, hogy egy szállodai szoba ágyában fekszik. Starkének nyoma sem volt, az asztalon ott volt a teafőző.

Hála istennek, álom volt csupán! Egy pillantás az órára, amely pont négy órát mutatott. Figyelemre méltó, mennyire képes rögződni egy szokás, az előbb még azt hitte, egész világosan hallja Starke hangját, és még kezét is érezte, amint ébresztgeti.

Nem akart rögvest tovább aludni, előbb teát ivott volna, de az már régen kihűlt, olyan fáradtnak érezte magát, és még ez a kellemes érzés, ahelyett, hogy szakadó esőben kellene pedáloznia a pocsolyákon át, most fekhet a puha ágyban, szabad idejét töltve, kényelmesen újra betekeredett a takaróba, azzal a szándékkal, hogy egyvégtében holnap reggelig aludni fog. Most azonban sehogy sem jött álom a szemére. Hiába változtatta helyzetét, forgolódott ide-oda.

Ellen egyszer csak a kerékpáron ült, átázott úton tekert, teljes erővel lépkedett a pedálokra, csak erőlködött, fáradozott, és nem jutott előbbre a nyúlós iszapban és erős ellenszéllel szemben, rettenetes egy tortúra volt – mígnem izzadtságban úszva fel nem riadt.

Ismét egy hála istennek! Csak álom volt az egész. De mi történt? Úgy emlékezett, legalább fél órán át feküdt az előbb álmatlanul, majd álmában legalább három órán át kerekezett, de órája még mindig csak 4 óra 10 percet mutatott, és az egyszerű nikkel óra kifogástalanul járt.

Ellen másik oldalára fordult, ismét elaludt, hogy újra hegyen-völgyön kerekezzen, de álmában mindezt sokkal nagyobb erőfeszítéssel tette, mint ami a valóságnak megfelel, csak pedálozott,

pedálozott és mégsem jutott előbbre – és amikor a kimerültségtől felébredt, halálfélelemben, mint mikor valaki álmából arra riad fel, hogy víz alatt van, és menten megfullad, az óra mutatója megint csak 5 perccel jutott előbbre. És álmában, amint a hajtókart tekerte lábaival, az egész takarót leküzdötte magáról.

Ez igen sajátos, gondolta Ellen, álmomban egyébként soha sem szoktam kerékpározni.

Ámde mégis, egyszer már tényleg átélt ilyet, ez még annak idején történt, amikor kerékpározni tanult, és túl volt az első fárasztó túrán, akkor is igen nyugtalan éjszakája volt, de magára az álomra már nem emlékezett.

A következő órában ez az állapot még tucatszor megismétlődött. Elaludt a fáradtságtól, de csak azért, hogy megint a kerékpárral küszködjön, és amikor halálfélelemtől átizzadva felébredt, a takarót mindig lerúgva találta.

– Hát ez rémes! – sóhajtott fel, tovább nyögdécselve, míg végül feladta elalvásra irányuló próbálkozásait. Begyújtotta a spirituszfőzőt, készített magának egy teát, megitta, ismét magára tekerte a takarót, és a súlyos függönnyel elsötétített szobában kezdte igen kellemesen érezni magát. Volt min rágódnia, amin eltűnődhetett, derűsek és borúsak egyaránt, de a kellemesek voltak túlsúlyban. Csak az alvást kellett magától távol tartania, mert egyébként rögvest megint a kerékpáron találta magát, és az álomtúra mártíriuma következett.

Most, hogy olyan kellemesen érezte magát, mégis csak sajnálni kezdte sir Munrot. Megbánta, hogy olyan keményen letámadta és galád módon elutasította. Robin tulajdonképpen jóságos, ártalmatlan ember volt, akivel minden bizonnyal boldog élete lehetne. De mit segített ez? Már korábban is békétlenül váltak el egymástól, és ráadásul mást szeretett. Most vajon mi lesz szegény Robinnal? Ellen most itt az ágyban elhatározta, hogy a legnagyobb barátságban megmondja neki, hogy sohasem lehetne az övé, vigasztalódjon meg, szerelmét ajándékozza másnak, aki őnála méltóbb lenne erre…

Két óra alatt túl sok gondolat futhat át az ember fején ahhoz, hogy követni lehetne, pláne ha ágyban fekvő, ábrándos és romantikától érintett leányzó fejéről van szó. Egyetlen óra gondolatmenetének leírásával egész sor fóliánst[34] lehetne megtölteni. Tehát nem is próbálkozunk vele. Az éber álmok főszereplője természetesen Kurt Starke volt, majd ismét Robin Munro került sorra, majd megint Ő, aztán lady Judith, aztán megint Ő, aztán megint Munro, aztán megint Ő, aztán a szobalány, aztán megint Ő, majd otthon a kanárimadár, aztán megint Ő – és így tovább, és így tovább, míg végül este 7-kor megkondult a szálló harangja. Vacsorához hívták a vendégeket, és emellett a kedves harangszó mellett Ellen lágyan elszenderült, a továbbiakban álmok már nem zavarták, ekkortájt menetrendje már nyugalmat engedélyezett neki.

A hangjelzésre sir Munro elhagyta szobáját, és rövidesen megpillantotta az óriást, aki az éhes pigmeusok között a lemenő nap fényében méltóságteljesen vonult a folyosón az étterem felé. Új vendég lehetett, sir Munro eddig még nem látta őt a szállodában. Micsoda kolosszális alkat, de emellett micsoda elegancia, értette a módját, hogyan viselje fekete társasági öltönyét. Mennyire semmivé váltak a mellette tipegő uracskák ettől a járástól és ettől a méltóságtól, és az amerikai hölgyecskék már most kezdtek sóhajtozni. Feltűnő volt mély lebarnult, a hófehér fehérnemű által még jobban kiemelt arcszíne, ami jól illett az egész jelenséghez. Minden esetre, gondolta Munro, egy ilyen amerikai gazda, akinek a birtokához képest némely szuverén hercegség csupán néhány négyzetméterecskét jelent, sokkal szabadabb és hatalmasabb uralkodó, mint némely valódi despota.[35]

Munronak mindössze tíz lépésnyi ideje maradt ezekre a gondolatokra, mert ekkorra elé került az impozáns úriember.

– Csak semmi feltűnő megfigyelés, mindezt bízza csak nyugodtan rám – szólt hozzá halkan.

---

[34] Fóliáns, ívrétkönyv: hatalmas méretű nehéz könyv

[35] Az ókori keleten a földek tulajdonosa és Isten földi helytartója.

– Mis-ter-Star-ke – csodálkozott rá Munor, és tátva maradt a szája.

Aztán többet már egy szót sem szólt, később arra sem emlékezett, hogy tulajdonképpen mit evett vacsorára, egészen úrrá lett rajta a gondolat, hogy ez az ember nem egy Johann, és így az okos papa példájára sem támaszkodhat. Ennél az asztalnál Johann volt az úr.

Miután asztalt bontottak, a tányért, amiről az ember még evett, egyszerűen elvitték, és aki nem állt fel rögvest, az alól akár a széket ki is húzták, Munro csak odakint tért magához.

– Nos jutott valamire a megfigyeléssel?

– Igen, azt hiszem. De biztonsággal még nem merném kijelenteni. Minden arcot jól emlékezetembe véstem, és ha még egyszer valamelyik feltűnően az utamba kerül, akkor ő lesz az, akit keresünk.

Visszavonultak Munro szobájába, hogy megbeszéljék dolgaikat.

– Mit fog tenni most miss Howard? – kérdezte Munro még a folyosón. – Nem volt kedve vacsorázni?

– Nem, holnap reggel fél négyig aludni fog.

– Honnan tudja ilyen pontosan? – mosolygott a báró.

– Mert ez áll a menetrendjében.

És így is történt. Mély, álommentes alvás után Ellen felébredt, azaz sokkal inkább felébresztették, ismét egy láthatatlan alak érintette meg, megint egészen világosan hallani vélte Starke hangját.

– Keljen fel miss Howard, fél négy van.

– Ah, még olyan fáradt vagyok – kérlelte Ellen – csak még egy fél órát.

– Nem, a menetrendet be kell tartani, ezen semmi sem segít.

– Ah-ah-ah! És én még olyan fáradt vagyok, és annyira megéheztem.

Ellen álomittasan felemelkedett. Starke most mehetett ki a szobából. Nekiment az asztalnak, rögtön megtalálta egyik sarkára letett gyufát, fényt gyújtott, meglátta a teafőzőt, más dolgokat is, amikre nem emlékezett – és ekkorra teljesen magához tért.

– Már megint csak álmodtam! Hát ez igen sajátos!

Jóllehet metsző éhséget érzett, hiszen tegnap egy falatot sem evett, mert az evéshez hiányzott Starke megszokott jelenléte, de éhségérzete fölé kerekedett a boldog tudat, hogy egyszer végre kialudhatja magát, és visszafeküdt – hogy álmában megint a kerékpáron kezdjen küszködni.

Többször felébredt, többször újra elaludt, mindössze negyedóra alatt, kínos álma egyre ismétlődött, míg végül belátta, hogy sorsától nem menekülhet. A menetrend éppen megkövetelte, hogy fél négykor felkeljen, és kerékpárra üljön, már úgy hozzászokott ehhez, és ha a valóságban nem ezt tette, akkor álmában kellett megtennie, és közben lábaival valóságos pedálozó mozdulatokat végzett, míg a takaró le nem került róla, és amint fázni kezdett, megint felébredt.

Felkelt és felhúzta a rátapadt szennytől merev lódenöltönyét. Tulajdonképpen Starkének kellett volna gondoskodnia róla, hogy legyen valami más is, amit felvehet, leginkább egy rendes ruháról. Ellen tényleg igazi vágyat érzett egy rendes női ruha iránt. Amikor már befűzte egyik csizmáját, akkor vette észre, hogy csak az egyik van meg! És ez az éhség, és nincs kéznél semmi ennivaló! De Ellen vidáman felnevetett. A villanyvilágítást kikapcsolták, így meg kellett elégednie a sztearingyertya fényével. Odaült az asztalhoz, az íróeszközök kéznél voltak, és a lány piszkos kerékpáros öltözetben, csizma csak egyik lábán, az éjszaka közepén fogalmazásba kezdett a pszichológiai fiziológiáról, majd bepótolta az esős napok során elmulasztott naplóírást, eszébe jutott a spirituszfőző, és amikor a teavíz halkan duruzsolni kezdett, magával ragadta egy leírhatatlan, tőrőlmetszett közérzet. Maga volt a kész boldogság, meg sem tudta volna mondani, hogy miért. Megnézte magát a tükörben, öltözetét, egyik lábán csizmáját, másik lábán harisnyáját, melynek sarkán méretes lyuk

tátongott. Ez volt miss Howard, a sokszoros milliomos, egy előkelő szállodában, egy szál csizmával, szakadt harisnyával, és így tovább – és ekkor olyan nevetésben tört ki, hogy zengett tőle az egész szálloda.

– Ébren van, miss Howard? – hangzott odaátról a kérdés.

– Hiszen ön ébresztett fel. Jöjjön át mr. Starke, mesélnék és mutatnék valamit.

Starke átjött, és a dohányszagon kívül, ami körülvette, magával hozott egy igen elegáns utcai ruhát, fehérneműket és egy pár helyes cipőt.

– Hát ezeket meg hol szerezte? – csodálkozott Ellen.

– A szobalányától kaptam, nem is kértem tőle. Hátha a Föld körül kerékpározó angol hölgy ma női ruhában sétálni menne. Az ön által kötött fogadás és itt tartózkodása közismerté vált, ma ámulattal teli, kíváncsi kérdések özönével akarják elárasztani. Tegnap készen vásároltam önnek egy megfelelő méretű öltönyt, azonkívül minden mást is, amit megbeszéltünk, a mokaszinok és a lábszárvédők szintén elkészültek, az összes holmi odaát van a szobámban. Mindösszesen 27 dollár 75 centtel tartozik nekem, ennyit adtam ki, itt van róla a számla. Nem volna kedve most mindjárt kiegyenlíteni? Az új kerékpár ügyét sir Munroval tudja megbeszélni.

Átadta a számlát, a pénzre várva. Hát ez elég sajátos korahajnali üdvözlés volt, odakint még sötétlett az éjszaka. Ellen azonban már hozzászokott az ilyen sajátosságokhoz. Mit törődik ez azzal, hogy éppen dél felé jár, vagy éjfél van. Ellen fizetett, majd elmesélte álombéli kalandjait, megmutatta lyukas harisnyáját, és csak utoljára kezdett panaszkodni rettenetes éhsége miatt.

– Látja, már elkezdődött – szólt Starke. – Várjon csak még 100 napig, addigra már ágyban sem tud aludni, éppoly kevéssé, mint én, később az lesz a probléma, ha vissza akar szokni rá. Sajnálom, még kétszersülttel sem tudom megkínálni. Reggel nyolcig el kell viselnie az éhezést. Akkor nyit a kávézó, ahol talál majd süte-

ményt, tíz órakor nyit a grillterem, ahol mindent, ami a büfében van, helyben megsütnek, amikor kidobják a grillteremből, beronthat a löncsterembe, az egész nap így telik el, egyik helyiségből átűzve a másikba, csak legyen türelme hozzá. Az egész napi három dollár, borravalót pedig itt nem várnak.

Áthozta a ruhát és fehérneműket, amiből semmi sem hiányzott, a székekre terítette és indulni készült, hogy kimegy a szobából.

– És én mihez kezdjek ezzel az egész három órával és az éhségemmel? – szólt halkan maga elé Ellen, mire Starke megállt az ajtóban.

– Azt magának kell tudnia. Amint láttam, éppen irogatott. Írjon tovább. Vagy inkább sétálni menne? Rövidesen kivilágosodik, minden bizonnyal talál már nyitott vendéglőt, ha nem is a legfinomabbat. Elkísérem önt, ha úgy kívánja, egyáltalán, bármely pillanatban rendelkezésére állok, ha éppen nem szabadságol valamennyi időre.

– Először is felpróbálnám a ruhát – sóhajtott fel Ellen, és Starke kiment.

Valami hiányzott neki, csak azt nem tudta, hogy mi, az éhségtől eltekintve. Mielőtt rászánta volna magát az öltözködésre, félrehúzta a függönyöket, és kinyitotta az ablakot. Már a hajnali derengésen felismerte, hogy az eljövendő nap pompásnak ígérkezik, friss, derült szélcsendes, a felhőtlen égen éppen kihunytak a csillagok, a keleti horizont enyhén vörösre színeződött, hirtelen mindenfelől ujjongó csicsergés hangzott fel, és Ellen is rögvest rájött, hogy mi hiányzik neki. Viharos lépésekkel átrohant.

– Starke, nem indulnánk el? – kiáltotta a füstgomolyag felé.

– Ha úgy parancsolja – hangzott az áthatolhatatlan füstfelhő mögül.

– Igen, ezt parancsolom – nevetett fel Ellen. – Olyan kipihentnek, erősnek érzem magam, egész hadsereget érzek ökleimben – akarom mondani a lábaimban – pardon nem bírom tovább, azonnal indulnom kell – jóllehet tagjaim még merevek kissé, de

mindjárt elmúlik – ki kell szabadulnom, igenis fel a kerékpárra – adja csak ide a kerékpáros öltözéket!

Nevetve adta ki utasításait, és amint a szállodai huzatnak köszönhetően oszladozni kezdett a füstfelhő, ott állt előtte Starke, felé nyújtva a kért holmikat.

– Sir Munro ma Indianapolist szerette volna megmutatni önnek.

– Mit érdekel engem Indianapolis. Hol vannak a csizmák?

– Azt remélte, ma este színházba mehet önnel.

– Mehet egyedül, ha akar, csinálok én magamnak elég színházat. Akar jönni, vagy nem akar?

– Bármely pillanatban készen állok erre. Igyekezzen 6 óráig elkészülni, mert különben ki kell fizetnünk a következő napot, amiért nem kapunk majd semmit.

– 6 óráig? Egy órán belül kellene elkészülnöm? Öt percen belül kész vagyok!

Visszasietett szobájába, mosakodással és fésülködéssel nem is tartotta fel magát, a sztearingyertya csonkjának utolsó fényénél magára kapta új öltözékét, Starkénak szabóként nem is lett volna szüksége mérőszalagra, a ruhát mintha ráöntötték volna, még a szakadt harisnyát is magán hagyta, felkapta a mokaszint, lábára tekerte a lábszárvédőt.

– Kész vagyok! – kiáltotta már három perc elteltével. – Jöjjön át, segítsen összecsomagolni a többi kacatot, hogy indulhassunk!

Starke jött is, hozta magával a két kerékpárt, a kutya is követte.

– Írjon egy barátságos „köszönömöt” a szobalánynak – mondta –, üveg alá fogja tenni és bekeretezi, és ha nem okoz gondot, tegyen rá mégiscsak egy aranysast is. Én is hátrahagytam egyet-mást a szobámban, sir Munronak is írtam egy sort.

Lementek a lépcsőn, Starke cipelte a kerékpárokat. A portásfülkében mindig volt éjszakai ügyelet, a számozott szobakulcs leadásával igazolták magukat a vendégek, fejenként három dollár

lefizetése ellenében már nyílt is a bejárati ajtó. Az új nap derengő fényében kiléptek a néptelen utcára.

Ellen két napig akarta nyugalomban pihenve ápolgatni magát, a tegnapi napot nem is számítva, azt hitte szüksége van erre – és most megint úton volt a rámosolygó reggelen, lázadozva korgó gyomra ellenére. Csak el, el innen ettől a szállodától, ahol az ember a tele konyhák ellenére is éhezhet, mintha a sivatagban lenne!

Erőteljes természete és szellemi energiája hozzásegítette ahhoz, hogy a krízist sokkal könnyebben átvészelje, mint amire Starke számított.

Miszter Kár

Három nap elteltével, tizenöt angol mérföldnyire Springfield előtt jártak. Balra erdő, jobbra krumpliföld, köztük a dombvidéken végighúzódó országút, melynek szélén az erdő árnyékában kidőlt fa törzsén kis, kövérkés ember ült, kockás térdnadrágban és kockás sapkában, csak a skót öltözékéhez elengedhetetlenül hozzátartozó fűzős csizma nem volt kockás. Mellén szíjon bőrbevonatú doboz, kezében bot, amelyre zászlóként fehér zsebkendőt kötött.

A piros, zöld és kék színekkel pompázó kockás öltözékével szemben a kis kövérkés ember ábrázata annyira átlagos volt, hogy nem is érdemes leírni. Legfeljebb abnormálisan kerek bagolyszemei és nagy, messze elálló fülei lennének említésre méltók.

Botjával a homokra rajzolgatott, zsebkendőjével elhajtotta a tolakodó legyeket, amelyek kiszemelték maguknak szép nagy füleit, olykor végigkémlelte az utat, és jóllehet semmiképpen sem úgy nézett ki, mint egy felszabadító hős, de egész várakozó magatartása azt fejezte ki: Akit vár, ezen a sivár úton kell jönnie.

Ökrös szekér közeledett, Tell hagyta, hogy elmenjen, sem az ökörre, sem hajtójára nem lőtte ki nyilát. Egy kerékpáros száguldott el előtte, azt sem lőtte le. Egy gyalogosra rá sem hederített. Ott azonban…

Odaát a krumpliföldön fiatal lány kapált, egy férfi közeledett hozzá, heves gesztikuláció kíséretében egy palackot mutatott felé és levert egy fülest a lánynak. Talán apja távollétében kiihatta a viszkis üveg tartalmát, mindenesetre bizonyára kiérdemelte a pofont, mivel nyugodtan tovább kapált, és az ügy ezzel el is volt intézve.

A férfi azonban megütötte a lányt, a kis kockás ruhás emberke számára ez felháborító merényletnek tűnhetett, villámgyorsan, anélkül, hogy felállt volna, a mellén lógó táska felé kapott, és

ceruzát, vastag jegyzetfüzetet rántott elő. Ceruzájával megvakargatta orra hegyét, majd írni kezdett:

„Springfield, szeptember 23. Ocsmány, véres bűncselekmény rázta meg várost és környékét is. Erős férfiak sírva fakadnak, lágy asszonyszívek lassan elvéreznek. Alice Butterfly, egy tizennyolc éves kedves fiatal lány, akit egész Illinoisban illemtudó szorgalmáról ismernek és szeretnek, krumplit kapált a szántóföldön. Egyszer csak, amikor a szokatlan kemény munkától kimerülve, törékeny karjait leeresztette, azonnal rárontott saját apja, egy notórius kocsmatöltelék, a kapával leütötte, rugdosni kezdte, leköpködte és addig nem nyugodott, míg Alice Butterfly a vadember lábai alatt ki nem lehelte ártatlan lelkét. Ezt követően Harry Butterfly – így hívják a kegyetlen dühöngőt – áldozatát a hajánál fogva a Kaskaskia folyóhoz vonszolta, azzal a szándékkal, hogy annak zavaros vize örökre áthatolhatatlan fátylat borítson véres tettére. Förtelmes tettét azonban kifigyelték, az embertelen apát börtönbe csukták, miután őt ezt megelőzően a felháborodott lakosság majdnem halálra lincselte. Négy órával később a szerencsétlenül járt lány holttestét kihalászták a Kaskaskia fenekéről. Sajnos az újjáélesztési kísérlet eredménytelen maradt.”

Az irogató emberke megfontoltan ismét orrát kezdte vakargatni, majd folytatta:

„Szeptember 24. A Springfield melletti gyilkossággal kapcsolatos tudósításunkhoz meg kívánjuk jegyezni, hogy nem az amerikai Illinois állambeli Springfieldről van szó, hanem Wurrenup településről Nyugat-Ausztráliában. A szerencsétlenül járt lányt nem Alice Butterflynek hívták, hanem igazi neve Moritz Schmidt volt, egy feddhetetlen német származású pékinas, aki a becsületesen elvégzett munka után fürödni ment. Apja él-e még, nem sikerült kideríteni. Springfieldben a kedélyek közben ismét megnyugodtak, mivel ott a visszataszító tettet nem is ismerik. Ezzel szemben Springfieldben tegnap éjjel fiatal suhancok tévedésből bevertek egy ablaküveget. Más hozzáfűzni valónk nincsen.”

A kis dagi gondosan eltette jegyzettömbjét, aztán élénken felugrott – kelet felől az úton két kerékpáros közeledett, mellettük

nagy sárga kutyával. Az út közepén állva a kockás öltönyös harminc lépésnyi távolságban lengetni kezdte botját a fehér zászlóval.

– Állj, leszállás, robbantás! – kiáltott a közeledők felé.

A világutazók számára nem maradt más lehetőség, mint gyorsan fékezni és leugrani. Jóllehet a terep adottságai nem utaltak arra, hogy kőfejtés lenne a közelben, robbantásra azonban más módon is sor kerülhet. Amerikában fadöntéshez is használnak lőgyapotot.

Ott álltak, tartva a kerékpárokat, közvetlenül a kis kockás ember előtt.

– Hol, mit és mivel robbantanak a közelben? – kérdezte Starke.

– Ezzel – válaszolta amaz, a bőrdobozra kopogtatva Ellen felé lépett és a dobozt közvetlenül az arca elé tartotta.

– Kérem vágjon kicsit intelligens képet…

Kattanás, már kész is, Ellen le volt fényképezve, a doboz a szíj által megfogva lejjebb esett, a kis ember egyik ujját a sapkájához emelte, majd kissé előre lendítette.

– Köszönöm, *never mind*[36].

– Ez azért durva egy kicsit! – tudta Ellen éppen csak kinyögni.

Starke közben teljes nyugalommal a gépére támaszkodott.

– Adam Noah Abraham Isaac Jacob – folytatta a kockás, Ellen könnyen érthető csodálkozására, közben zsebéből levéltárcát húzva elő, a „New-Yorker Spion[37]” tudósítója, íme a névjegyem.

Ellen átvette a felé nyújtott névjegyet.

– Starke! – A megszólított közelebb lépett, Ellen megmutatta neki a névjegyet.

---

[36] sebaj

[37] Bulvár újság, Spion: kém

– Adam Noah Abraham Isaac Jacob a „New-Yorker Spion” tudósítója – stimmel.

– Hát ennek a szülei sem engedtek meg rossz viccet maguknak – vélekedett szárazon Starke. – Mr. Jacob?

– Így hívnak. Mr. Kurt Starke Nowawesből? *Never mind*. Miss Ellen Howard Londonból? *Never mind*. Kérem engedjék meg, hogy interjút készítsek önökkel.

Előkerült a jegyzettömb és a ceruza. Ellen Starke felé pillantott.

– Engedje meg az interjút, egyszer ennek is meg kell történnie – szólt amaz.

A faggatás elkezdődött. Neve, hol született, mikor, a ceruza szaporán jegyzetelt.

– Van még más keresztneve is, mint Ellen?

– Isabel Harriet.

– Isabel Harriet Ellen. Semmi több?

– Semmi több.

– Kár. Férje él még?

– Nem vagyok házas.

– Nem házas? Kár. Vannak gyerekei?

– Úristen! – kiáltott fel Ellen fölháborodva. – Mondja mr. Jacob, ön…

– Hagyja csak – vágott szavába egykedvűen Starke –, ez egy degenerált riporter, ne tegye el láb alól egycentes sorai miatt.

A degenerált riporter semmire sem volt fogékony, tovább írt, Ellen felnevetett.

– Hány gyereke van?

– Egyáltalán nincs gyerekem, sir!

– Tehát nincs. Kár. Úgy. Ez volna az egyik. Volt már beteg?

– Nem.

– Kanyaró, himlő, vérhas, kolera, tricinózis – egyáltalán semmi?

– Semmi, tényleg semmi – nevetett fel Ellen teljes szívből –, egyáltalán semmi.

– Kár. Nos, akkor a külső megjelenése. Haja színe? Vörös.

– Nagyon kérem. Tejfölszőke a hajam színe.

– Tejfölszőke? Nem vörös? Kár. Tehát tejfölszőke. Szemei?

Még közelebb lépett hozzá, és a szemébe nézett.

– Zöld.

– Mondjuk inkább szürke.

– Nem zöld? Kár. Arcszíne? Barna. Fogazata? Hiányoznak fogai? Van lyukas foga, tömött foga? Műfoga? Nyissa ki a száját, hogy belenézhessek!

– Na most már elég legyen. Még minden fogam megvan és egészségesek.

– Még minden foga meg van? Kár.

Ellen már azt sem tudta, hova gondoljon. Fel volt háborodva, mégis nevethetnékje volt, és mindemellett ott állt Starke teljesen közömbösen, karjai a ferdén álló kerékpárján nyugodtak.

– Mi volt a maga apja, mister Kár? – kérdezte hirtelen Starke.

A tudósító látható csodálkozással leeresztette a jegyzettömbjét, és a kérdező felé fordult.

– Minek nevezett engem? Honnan tudja, hogy a kollégáim állandóan „mister Kár”-nak neveznek?

– Hát csak onnan, hogy ez a szó állandóan kikívánkozik önből – nevetett Ellen.

– Belőlem? Eszembe sem jutna! Hogy mi volt az apám? Természetesen ő is riporter volt.

– És az anyja?

– Ő is.

– És a nagyapja?

– Ő híres cirkuszi bohóc volt, annak idején még nem voltak újságok, és a híres Barnum testvérek közül az egyik volt a nagyanyám.

– Látja miss Howard, igazam volt, ez egy degenerált riporter – mondta Starke szemtelenül –, ennél az örökölt zsenialitás őrületbe csapott át. – Mister Kár felé fordulva hozzáfűzte: – Miféle újság az, amely számára ön írni szokott? New-Yorker Spion nevű újságról még sohasem hallottam.

– Tényleg nem? Kár! Íme. – A riporter oldalzsebéből terjedelmes újságot húzott elő és átadta Starkénak. – Később még elmagyarázom Önnek, hogy a „Spion” mit jelent. Kérem engedje meg, hogy folytassam interjúmat. Általános megjelenés? Szokásos. Orr? Szokásos. Száj? Szokásos. Fülek? Szokásosak. Mindent egybevetve: emberszerű. Vannak különös ismertetőjelei?

Jóllehet az emberszerű és egészen szokásos Ellen még nem tudta igazán, hogy minderről mit kellene gondolnia, vajon egy őrülttel akadt össze, vagy ez a rendje és módja annak, ahogyan egy kissé feszült amerikai riporter interjút készít, azonban Starke magatartásából, aki közben nyugodtan tanulmányozta az újságot, arra a következtetésre jutott, hogy itt most semmiféle veszély nem fenyegeti, így a sajátságos interjút humoros közjátékként fogta fel, hagyta a legmerészebb kérdések feltevését is, válaszolt és jól elszórakozott a sajátos fazonon.

– Nincsenek.

– Nincsenek? Kár. Sem sebhely, sem anyajegy vagy hasonlók?

– Semmi. Még csak vadhús sincs rajtam.

– Kár. Nos akkor térjünk át a testméretekre – folytatta mister Kár és előhalászott egy mérőszalagot.

A testmagasságot, súlyt és derékbőséget Ellen maga is meg tudta adni, mindez azonban nem volt elegendő, a lelkiismeretes riporter mindent egészen pontosan szeretett volna megtudni.

– Kérem, emelje fel a bal lábát – szólt háta mögé lépve, és Ellen ennek a kívánságnak is eleget tett, hogy cipőtalpa megmérhető legyen, és egy ideig még így folytatódott a móka.

Ezek után öltözete következett, a legutolsó gombig minden a jegyzetbe került, és ezután mister Kár még intimebb dolgokat is meg akart tudni.

– Nem, ó nem, uram, kezd túl alapos lenni, és lassan most már kezdhetné abbahagyni.

– Abbahagyni? Kár. Előbb még áttérnénk napi szokásaira. Hogyan élvezi a reggelt…

– Nos, üljünk fel a kerékpárra, és folytassuk utunkat – szólalt meg Starke, zsebre vágta az újságot, és mozdult, hogy felüljön kerékpárjára.

Mr. Kár nagy szemei még nagyobbra tágultak.

– De hát én még nem értem a végére.

– Azt el is hiszem. Ahogy látom, ön sohasem ér a végére. Jöjjön miss.

– Állj! – kiáltott fel mister Kár hevesen, mielőtt még Starke felült volna. – Csak még egy kérdés önhöz. Az ön adatait ismerem, néhány kivétellel. Mikor született, mister Starke?

– 1993 február 31-én. Még valami? Igyekezzen.

– Született 1993 február 31-én – ismételte a riporter jegyzetelés közben, és most Ellen meresztett nagy szemeket, amikor jegyzettömbjébe pillantva észrevette, hogy tényleg ezt jegyezte fel. Ha tudta volna, egészen más dolgokat mondott volna neki.

– Nowawesben. Hol van Nowawes?

– A Volga mentén, és ez Szászország fővárosa. Előre miss Howard!

– Nowawes, Szászország fővárosa a Volga mentén – hallották még maguk mögött.

Ellen a nevetéstől alig tudott felkecmeregni a kerékpárra, és csak nagy nehézségek árán tudta megtartani egyensúlyát.

– Mondja mr. Starke – kiáltotta –, ez az ember tényleg ilyen ostoba, vagy megőrült, vagy alapvetően ilyenek az amerikai riporterek?

– Véleményem az ebédszünet idején szeretném elmondani – válaszolt Starke –, mert ehhez meg kell mutatnom az újságot is. Felületes olvasgatása közben ugyanis sajátos feltételezés tűnt fel számomra, ami akár igaz is lehet. Egy igazi amerikai jenki-darab. Valamelyest tényleg ostobának tűnhet ez a mister Kár elálló elefántfüleivel, de lehet egészen dörzsölt fej is, szakmája terén akár zseni, még akkor is, ha maradok annál az állításomnál, hogy itt a degeneráció bizonyos fajtájáról van szó. A nagypapa mókamester, a nagymama Barnum-testvér, apa és anya riporter, a fiúk is az – a természet mindezt nem hagyja büntetlenül, a zsenialitás és az őrület közel állnak egymáshoz. – Ollé, a fickónak is van kerékpárja!

– A „New-Yorker Spion" – folytatta a riporter – a Föld legelterjedtebb jóslapja. A Spionnak a világ minden fővárosában és falujában van levelező munkatársa. A Spion olvasóit folyamatosan izgalomban tartja. Ha a kínai császárnak megfájdul a foga – már benne van a New-Yorker Spionban, mielőtt bármely más lapnak tudomására jutna. Ha valahol a levegőbe repül egy dinamitgyár – a Spionban minden részletről olvashat, még mielőtt a robbanásra sor kerülne. Szeret nevetni? A Spion egyik sarka direkt arra való, hogy az ember halálra röhögje magát. Másik sarkán pedig a fejét törheti. Olyan rejtvényeket hozunk, melyeket magunk sem tudunk megfejteni. Építtettünk egy nagy diliházat azok számára, akik kulturális rovatunk regényeit olvassák. Olyanok ezek, hogy még a szerkesztőség sem meri elolvasni. Már tíz-

ezer szedőnek ment el tőle esze. A korrektor a dühöngők cellájában ül. A Spionnak vannak még további előnyös tulajdonságai is. A Föld egyetlen más újságjával sem lehet olyan jól begyújtani, mint a New-Yorker Spionnal. A Spionból papírkunyhókat és hajókat lehet hajtogatni. Ha valaki véletlenül otthon felejtette a zsebkendőjét – egyszerűen elővehetі a New-Yorker Spiont. A New-Yorker Spionnak éppen megfelelő a formátuma ahhoz, hogy jól lehessen vele vajas kenyeret csomagolni. Igen, ezt is meg kell említenem: A New-Yorker Spiont az elképzelhető legpuhább, de mégis szívós papírra nyomtatják, és ha egyszer abba a kellemetlen helyzetbe kerülne… állj, állj, nem érem utol magukat, álljanak meg, szálljanak le!

Meredek dombon haladtak felfelé, a versenygép nem tudta leküzdeni az emelkedőt, mister Kár felborult. A másik kettő azonban nem állt meg.

– Na várjanak csak! Fogalmuk sincs róla, mibe kerül még ez a történet!

Hiába minden, a másik kettő tovább küszködött felfelé a dombra.

– Mr. Starke, elveszítette csizmáját a jobb lábáról! – kiáltott utánuk mister Kár.

– Miss Howard, nincs hátsó kerék a gépén!

Hiába, csak Ellen hangos kacagása volt a válasz.

– A New-Yorker Spion a legjobb, legolcsóbb újság a világon! – üvöltött utánuk a riporter még egyszer tüdejének minden erejével, de a másik kettő már éppen eltűnt a dombtető mögött.

– Kár – dörmögte maga elé mister Kár, amikor tolni kezdte gépét felfelé. – Várjatok csak, behozlak én még benneteket, előlem nem fogtok meglógni!

Megint csak idilli volt a hely, melyet Starke pont tizenegykor a déli pihenő céljára elért. Itt kiteregette Ellen elé a nagy, 8 oldalas újságot.

A „Spion” naponta megjelenik egyszer, ára számonként 5 cent – előfizetni Amerikában nem lehet. Ára különösen drágának tűnt, hiszen egészen közönséges politikai újság volt, a fele hirdetéseket és reklámokat tett ki, és hasonló fametszeteket akármelyik másik újság is hozni szokott! Akkor miben rejlik különös értéke?

A lap az évfolyam korábbi száma volt. Mindazt, amit a „Spion” bevezetőjében olvasói elé tárt, a következő oldalakon újra tárgyalta, ráadásul még sokkal eltúlzottabb módon.

Ellen elolvasta a vezércikket, és egyre csodálkozóbb képet vágott.

– Mi ez egyáltalán? – mormolta maga elé. – Ilyen gyenge volna a felfogásom, vagy valami őrült hordta össze az egészet?

Tovább lapozott, elolvasta a hirdetéseket, minden cikk hemzsegett a gyerekes dolgoktól, totális hülyeségektől. Ugyanezt lehetett elmondani a képekről is.

Egymás mellett négy csupasz képű loknis fej volt látható, pontosan ugyanaz négyszer, tehát egy és ugyanaz a fametszet. Az első alatt egy közismert államférfi neve állt, aki azonban a való életben szakállas idős ember. A második alatt ez állt: Miss Alice R. Yocker, aki naponta egy doboz Beecham-priulát szed, a harmadik alatt: Mr. Noel Z., kéményseprő, a negyedik alatt: Ezt a személyt magunk sem ismerjük.

Aztán egy egyszerű körvonalakkal ábrázolt babhüvely, mellette két babhüvely, mellette három babhüvely egymás hegyén-hátán és alatta: ez egy bab, ez két bab, ez három bab.

Egy egész oldalas fogalmazványban egy filozófus azt javasolta, hogy azt a kérdést, hogyan fejlődött ki az emberiség, az alábbi egészen egyszerű módon lehetne megválaszolni: Az elkövetkezendő tíz éven keresztül azt a propagandát kellene terjeszteni, hogy 1911 január 1-én valamennyi, a Földön élő ember vágja át a torkát, öregek és fiatalok, európaiak és hottentották egyaránt, csak két házaspár nem, akik a fajt fenntartanák, és ezek kezdjenek naplót vezetni, hogy az emberi faj hogyan kezd újra kifejlődni. Az ember nem is tudja, hogyan köszönje meg az aláíró filozó-

fusnak – Jonathan Killer[38] hentesmesternek –, hogy az egyik túlélő házaspárnak saját magát és feleségét javasolta, másikként barátjának családját, egy késkovácsot, aki egyúttal felhívja a figyelmet az általa gyártott borotvakés olcsóságára.

A hírekkel és reklámokkal foglalkozó rész volt csak igazán a leghajmeresztőbb hülyeségekből összeállítva.

– Tudja mi ez? – kérdezte Starke, amikor Ellen még mindig teljesen elképedve nézett rá. – Tulajdonképpen nem vicclapról van szó, sokkal inkább paródia, irodalmi gúny az amerikai sajtóval, a sajtó tarthatatlanságával szemben. Minden bizonnyal volt már alkalma megfigyelni az itteni módszereket. Minden apróságnak tulajdonított túlzott fontosság, görcsös igyekezet a publikum szórakoztatására, a borzasztó fametszetek, visszaélés a statisztikával, amint kiszámítják, hány mérföldet tenne ki, ha az egész emberiség haját egymáshoz csomóznák, a reklámok mérhetetlen túlzásai, stb. stb. Mindez itt amerikai módon van parodizálva, és egyáltalán nem szükséges, hogy egy kiadó épp ezzel a lappal csináljon nagy üzletet. Csak az kell, hogy egy amerikai krőzus valamelyik újság értelmetlen tartalmán felháborodjon, támad egy ötlete, feltesz rá pár ezer vagy néhányszor tízezer dollárt, pillanatok alatt megalapít egy ilyen karnevállapot, ha éppen keres rajta valamit, úgy is jó, ha bukik a pénzén, akkor csupán jó hecc volt az egész. Amerikai ízlés szerint a dolog mégis csak működik, a lehető legőrültebben, attól vicces az egész. A dolog lényege, hogy a lap feltöltéséhez legyenek megfelelő munkatársai, és itt Amerikában ez sem hiányzik. Ez a mister Kár pont ilyen fej, akiben a zseni és az őrült egyszerre van jelen.

– Úristen! – kiáltott fel Ellen rémülten. – Most esik le – ez az őrült interjú – ahogy még a lábam is megmérte – és még hogy piros hajam és zöld szemem lenne – most majd én leszek kiparodizálva ebben a fura újságban!

[38] Killer: gyilkos

– Ne mérgelődjön – vigasztalta Starke –, ha nem politikai választásokról van szó, az amerikai újságok nem egykönnyen kezdenek sértegetni. A hasábok között nem akadtam sértő szóra, és az említett államférfi is szórakozva fog elmosolyodni, amikor meglátja a képet, ami állítólag őt ábrázolja. Ezzel csak szolgálatot tesznek neki. És ha véletlenül a világ körül utazó hölgy személyével foglalkoznának, akkor azt úgy teszik, hogy saját magát sem fogja felismerni.

Ellen megnyugodott. Azt azonban Starke sem sejthette, hogy ez a „degenerált” riporter még miként fog foglalkozni vele.

Kerékpárpróba és úszólecke

Büntetlenül olaj helyett nem lehet kenőanyagként kénsavat használni. Ellen kerékpárja csikorgott és nyekergett, mint egy fűrészmalom. Starke tisztogatása csak elsődleges és felületes volt, másnap még gondosabban meg akarta ismételni, Ellennek azonban nem volt maradhatnékja. Az átkos beavatkozást minden bizonnyal szakértő kezek végezték, többfelé és elsősorban a legérzékenyebb alkatrészek közé fecskendezték be a kénsavat, egyre újabb és újabb zörejek váltak hallhatóvá.

Nos, Springfield éppen az a város, ahol minden beszerezhető, amire egy kerékpárosnak szüksége lehet, új kerékpárok is megvásárolhatók a világ bármely gyártójától.

Négykor felkerekedtek, két órán belül felbukkantak az első házak, amelyek már Springfieldhez tartoztak, úgy tűnt, hogy Ellen mentora varázslatának köszönhetően pontban hétkor leszállhat egy szálloda előtt.

Az út mentén vendéglő állt. Mikor odaértek, előugrott egy szintén kockásruhás ember, csak az volt a különbség, hogy kisebbek voltak a minták, színük sárga és fekete, és csak úti köpenyére vonatkozott, mely a magas termetű alakot egészen a lábáig lefedte. A hosszú köpeny, hozzá még ez a sapka, pimasz ábrázatán pofaszakáll – utazó angol, mint a könyvek írják, más nem is lehetett.

– Hip, hip, hip, hurrá, éljen az öreg Anglia – kiáltotta, jobbjában hatalmas ónkupát szorongatva, melyből felhabzott a sör.

– Hip, hip, hip, hurrá, éljen az angol bajnoklady, hip, hip, hip, hurrá, éljen Anglia büszkesége!

És így hippelgetett még néhányszor ónkupáját lengetve, hogy közben kifröccsent a sör. Mit tehetett volna Ellen – mindez nyilvánvalóan neki szólt – leugrott előtte kerékpárjáról.

– Én vagyok, én Victor Jenkin, aki a világ leghíresebb ladyjének elsőként nyújthatja át az üdvözlő italt. Éljen a világutazó hölgy, éljenek az angol hölgyek, éljen az öreg Anglia! Húzza le!

Ellen megköszönte és elvette az ónkupát, ivás közben majdnem félrenyelt a nevetéstől, az utazó angol ugyanis a Rule Britanniát[39] kezdte énekelni, de rém rusnya hangon, miközben mindkét karjával ütemre hadonászott, amitől csapkodó madárijesztőre emlékeztetett.

– Ez nem amerikai sör, igazi angol porter, Ellen Howard csakis ilyet ihat – bocsássa meg, a híres személyeket egyszerűen csak nevükön nevezik – szólalt meg az első versszak után, Ellentől átvéve a kupát. – Ó happy[40] Anglia, ó boldog Anglia!

Újabb mister Kár másik kiadásban, gondolta Ellen, miközben száját törölgette.

– Minek köszönhetem ezt a megtiszteltetést? Honnan ismer?

– Honnan ismerem? – kiáltott fel amaz újabb pátosszal. – Ó ki ne ismerné a világon Ellen Howardot! Ki ne beszélne a merész angol hölgyről! Ó milyen öröm, milyen büszkeség, ha ilyen lady lehet az ember honfitársa! Ó te büszke Anglia, jogod van a büszkeségre! Ó én boldog Angliám! Engedjék meg, hogy a második versszakot is elénekeljem. Előbb azonban igyon ön is Kurt Starke, a rettenthetetlen, feddhetetlen lovag, e hölgynek lovagja.

Starke felé nyújtotta a kupát. Ő azonban, tetőtől talpig végigmérte az uraságot, elkomorodott, megrázta a fejét, oldalra tekintett, a kocsi felé, amely a vendéglő mellett állt. Mr. Jenkin rá sem hederített az elutasító magatartásra, úgy tűnt, nem is sértődött meg, rögvest elkezdett tovább fecsegni, és a megszámlálhatatlan frázis mellett, melyekben az „éljen Anglia” játszotta a főszerepet, végül kinyögte, hogy miss Howard világkörüli útjáról Londonban olvasott, és rögvest elhatározta, hogy végigkíséri a merész

[39] Angol hazafias dal, nem hivatalos nemzeti himnusz.

[40] boldog, vidám

hölgyet, hogy szemtanúja lehessen egy ilyen angol hőstettnek. A világ számára a legcsekélyebb részlet sem mehet veszendőbe.

– Most végre utolértem őt, „ó boldog Angliám!”

Csuda egy zűrzavar volt, amit összefecsegett. Ellen ábrázata hirtelen megnyúlt.

– Uram jól hallottam, utunkon kísérni akarna bennünket?

– Minden bizonnyal, persze, emberek millióinak, az egész világnak, Ausztráliának, Indiának, és különösen happy Angliámnak olvasnia kell soraimat, az angol nő, Ellen Howard hihetetlen teljesítményéről. Ezért fogom önt elkísérni. Nem kerékpáron, ahhoz már túl öreg vagyok, hanem kocsin, lóháton, szolgálni fogom önt, a rabszolgája leszek, tegye lábát a nyakamra, tiporjon el engem. Ó te happy Anglia!

– Csak nem egy íróval van dolgom? – kérdezte Ellen hirtelen dacosan.

– Természetesen, mi más lennék? Dicsőíteni fogom az útját, az egész emberiségnek imádattal kell térdre borulnia ön előtt.

Tehát már megint egy őrült firkász, csak most angol kiadásban! Jacob és Jenkin, ráadásul mindkettőjük neve J-betűvel kezdődik. Egyébként kézenfekvő volt, hogy irodalmárok foglalkozni fognak ezzel a kerékpártúrával, különösen a szenzációhajhász Amerikában, és ha Ellen mindenütt hosszabb ideig tartózkodott volna, minden bizonnyal valamennyi városkában meginterjúvolták és fényképezték volna, ráadásul városról városra újságírók hada kísérte volna.

– Csak nem abban a megtiszteltetésben van részem, hogy a „Happy England” neves szerzője áll előttem? – folytatta egyre tágabbra meresztett szemekkel.

Mr. Jenkin megpróbálta, hogy markáns arcvonásainak zavart kifejezést kölcsönözzön, ami persze nem igazán sikerült neki. Ábrázatán az arcátlanság bélyege már túl mély nyomokat hagyott.

– Önnel szemben nem titkolom kilétemet – igen, írói fedőnevem Nunquam[41].

Nunquam „Happy England” című könyvecskéje néhány évvel ezelőtt lepte el az angol könyvpiacot, de még manapság is, egyszerű kötésben egyetlen kunyhóból sem hiányzik, aranybetűkkel minden szalonasztalon ott hever, iskolákban olvasókönyvnek használják, a gyarmatokra hajórakományszámra szállítják. Egy fiatal házaspár nászutat tesz tandemen Anglián és Walesen át. Azonban semmi kaland, csak a táj és az emberek leírása. Ez a teljes tartalma, Anglia leírása. Anglia azonban gazdag a táj szépségeiben, és mindez ráadásul a mézeshetek szemüvegén át kerül bemutatásra, elegáns stílusban, kolosszális ömlengés az egész, hemzseg a britek hízelgő frázisaitól – röviden szólva, ha a „Rule Britannia” az angol közkedvelt dala, mivel abban minden tengerek urának nyilvánítja magát, úgy a „Happy England” a leggyengébb pontján érinti. Sajnos a szerző Nunquam – az álnevet már maga a szó jelentése is kifejezésre juttatja – mindez ideig nem vált ismertté, úgy tűnik, saját nemzeti aláírását és az emlékműveket nem kedveli, vagy nem tartja szükségesnek.

Ellent azonban összezavarta az öröm, tényleg rendkívül megtiszteltetve érezte magát, ő sem takarékoskodott az elismerés szavaival, és mr. Jenkin is számos hízelgéssel bókolt, és egyre csak az ónkupával kínálgatta, Starkéra már oda sem figyelve, míg végül mégis csak gondolni kellett a továbbhaladásra. A bérkocsit odaintve, mr. Nunquam beszállt, Ellen mellette hajtott, és még számos gondolat hangzott el a boldog Angliáról.

– Mi van a gépével? – szakította félbe a férfi a rajongást.

Ellen röviden elmesélte, Indianapolisban milyen rosszindulat történt vele, eddig nem adódott rá alkalom, hogy új gépet szerezzen magának, és most már az utolsó lyukból is nyekergés hangzott. Mr. Jenkin a legmélyebb felháborodásáról biztosította, jóllehet a történteket valami ostoba suhanc tréfájának tartotta.

---

[41] semmi, soha (latin)

– Szálljon le, szálljon csak le, használja a kocsimat, a kocsis majd felveszi a kerékpárt a bakra – kínálkozott – látom, mennyire erőlködik, hogy gépével előbbre jusson.

– Azt nem lehet, mert menten elveszíteném a fogadást – nevetett Ellen, miközben a férfi már a kocsis hátát kopogtatta, és nyitni akarta az ajtót. – Más járművet nem használhatok, csak kerékpárt.

– Ah, tényleg igaza van, erről teljesen megfeledkeztem. De akkor legalább azt engedje meg, hogy egy új kerékpárt bocsássak rendelkezésére, fogadja el tőlem, szerezze meg nekem azt a büszke örömöt, hogy Ellen Howard olyan kerékpáron folytatja útját, amelyet én bocsátottam rendelkezésére.

Ellen ezzel egyetértett, és szívélyesen megköszönte.

– Melyik szállodában fog megszállni? Az Union hotelt ajánlom, az a legjobb Springfieldben, pompás helyen van, én is ott lakom. Mit szólna hozzá, ha válogatás céljára odarendelnék néhány kerékpárt? A szálloda szabad területen van, a legkiválóbb alkalma lenne, hogy az úton mindjárt ki is próbálja a gépeket.

– Mr. Starke, egyetért vele, hogy az Union hotelben szálljunk meg? – kérdezte Ellen hátrafordulva.

– Felőlem, rendes szálloda, ismerem, egy tó mellett van – válaszolta Starke, aki eddig a kocsi mögött haladt, most azonban előre tekert, és adott néhány tanácsot, hogy az úr milyen márkákat rendeljen a szállodához kiválasztás céljára.

A megállapodást követően a kocsi egy másik utcába kanyarodott, mr. Jenkin, aki egy napja már Springfielben volt, és ezért valamelyest már ismerte az üzleteket, rögvest meg akarta rendelni a kerékpárokat, a másik kettő egy darabig még egyenesen haladt tovább, míg végre az Union hotelt elérve leszálltak, mely szép helyen, egy fasor mentén nagy tó mellett helyezkedett el. A tavon hattyúk úszkáltak.

– Ismeri a híres „Happy England” című könyvet? – kérdezte Ellen, még mielőtt a hotelt elérték volna.

– Ismerem.

– Képzelje csak, ez az ember az ismeretlen szerző.

– Miért ne lehetne, valakinek végül is csak meg kellett írnia.

– Mit szól hozzá: el akar kísérni, és utam irodalmi célra kívánja feldolgozni. Megengedjem?

– Egyáltalán nem teheti, ez ellent mond a fogadás feltételeinek.

– Ó ezt egyszer már kitárgyaltuk. Számomra a teljesítmény megvalósítása a lényeg, nem pedig a pénz megnyerése vagy elvesztése. Ha ez az ismert író leírja utazásomat, az mégis csak valami más, mintha én magam irogatnék újságcikkeket. Ha nem is tartom lehetségesnek, hogy állandó jelleggel kocsin vagy lóháton kísérjen, állomásról állomásra azonban előre mehet, kényelmemről és a szükséges dolgokról gondoskodni fog, gyakorlatias embernek tűnik, és ráadásul kellemes társaság. Csak azt szeretném előbb megtudni, hogy ezt ön is elfogadhatónak tartja-e.

– Amennyiben ön egyetért ezzel, úgy az én véleményem már nem számít. Tegyen, amit akar.

Jóllehet Starke nyugodt hangján nyoma sem volt semmiféle indulatnak, Ellen mégiscsak csípősnek érezte, és mindig fájdalmat okozott neki, amikor így hallotta beszélni, mert a férfi állandóan csak szolgája akart lenni. Másfelől azonban valami örömféle is eltöltötte. Csak nem féltékeny? Természetesen senki más kísérőt nem kívánt, csak őt. Jó, hát épp most akarta felkérni mr. Jenkint, hogy kísérje végig útján, azonban ha alkalom adódik rá, majd Starkét részesíti előnyben, elhalmozza kedvességekkel, a másikat pedig elhanyagolja.

A szállodában az első félórában szokás szerint különváltak, közben egy pincér jelentette Ellennek, hogy mr. Jenkin beszélni szeretne vele, lent a szálloda előtt várja néhány kerékpárral.

Ellen az étlap alapján vacsorát rendelt, aztán elindult lefelé. A hattyúk tava előtti fasor alatt megkezdődött a „lóvásár”. Három fiatalember hat különféle kerékpárt vezetett fel, a kereskedés

tulajdonosa vagy képviselője, mint egy lókupec dicsérgette a kínálat előnyeit, a hórihorgas angol utazó a szakértőt játszotta, emelgette a patkókat, végigtapogatta a gerinceket, és mintha még a kerékpárok szájába is belenézett volna, hogy megvizsgálgassa azok fogait. Starke keresztbe font karokkal ott állva maga volt a hűvös kritikus, aki nem hagyja, hogy fecsegéssel befolyásolják. A piaci publikum sem hiányzott, sőt akadt köztük még egy rendőrőrmester is, bottal a kezében.

Ellen is megérkezett a társasághoz, mint legfőbb érintett.

– Milyennek találja a kerékpárokat, mr. Starke?

– Az a vizsgálattól függ. Megengedi, hogy felüljek a gépekre és menjek egy kört? – fordult mr. Jenkinhez.

– Természetesen, ezért hagytam, hogy ön is idejöjjön, mégiscsak maga a legjobb szakember. Kérem próbálja ki őket.

Starke átvette az első kerékpárt, bal lábával rálépett a pedálra, kis lendületet vett, nyeregbe ült, és – szélesre tárt lábakkal egy romhalmaz felett állt.

– Nem állta ki a próbát – szólalt meg szárazon, fogta a következő kerékpárt, felült rá, és – a kerékpár ismét összerogyott.

És még mielőtt a nézők között valaki is magához tért volna, már öt romhalmaz hevert szanaszét, és Starke a tátott szájjal ott álló inastól átvette a hatodik gépet.

– Állj, az isten szerelmére, állj! – kiáltott fel mr. Jenkin, végre magához térve. – Hisz nekem ezért fizetnem kell!

Mint a szélvész, úgy rontott a kerékpárgyilkosra, túl későn, Starke alatt éppen akkor rogyott össze a hatodik gép is, jóllehet észre sem lehetett venni, hogy némi lendülettel zuhant az ülésre.

– Nem ajánlhatom önnek ezeket a kerékpárokat, miss Howard.

– Szándékosan törte össze a gépeket! – üvöltötte mr. Jenkin.

– Ön rendelte meg a gépeket, uram – szólt az üzlet képviselője hűvös nyugalommal a kockás köpenyes felé.

– Hogy jön ahhoz, hogy összetörje a gépeket! – kezdett megint óbégatni mr. Jenkin. – Én ezeket nem fogom kifizetni.

– Maga egy szélhámos.

Starke utóbbi szavait követően mr. Jenkin hirtelen teljesen lehiggadt, meredt tekintettel nézett az óriásra, aki ráadásul egészen közel lépett hozzá.

– Mi – mi – minek merészel nevezni engem? – dadogta.

– Szélhámosnak.

– De uram…!

– Nyugalom. Maga egy szélhámos, mr. Jenkin, és ha még egy szót mer szólni hozzám, ott fog landolni a tóban, és ha nem tanult meg úszni, nagyon sajnálom.

– Én…

Hosszú köpeny, két csizmával kavargott át a légen, a víz felfreccsent, és amikor a partról hirtelen eltűnt mr. Jenkin ismét felbukkant, úszó mozdulatokkal próbálkozott a tóban.

Ellen azt hitte, kísértést lát. 18 másodperc alatt törte össze Starke a hat kerékpárt, 10 másodpercig tartott a vita. Attól a kérdéstől kezdve, hogy Starke kipróbálhatja-e a kerékpárokat, Jenkin fejeséig még fél perc sem telt el.

Ez volt az igazi valami az amerikai publikum számára! Nem csak az utcagyerekek tapsoltak és kiáltották: bravó, még az őrmester, a törvény képviselője is teljes szívből nevetett.

Mi köze lett volna hozzá? Eszébe sem jutott, hogy beavatkozzon. Először is, ez Amerika. Ember, segíts magadon! Másfelől a tóba hajítás igen csak szokásos Amerikában, nem kevésbé Angliában, ha például egy népi szónok népszerűtlenné válik, miközben szónokol, egyszerűen lerángatják a szónoki emelvényről, és ha a legközelebbi tó mérföldnyi távolságra van is, odáig rángatják, hogy belehajíthassák. És utoljára és még egyszer: Ez itt Amerika, az önsegélyezés, a szenzáció országa, ahol minden bravó mutatvány

lelkes éljenzést vált ki. Ezen kívül az érintett kiejtésével – hanghordozásából hiányoztak az orrhangok – elárulta, hogy angol, és az angolokat alapvetően utálják Amerikában.

Ha életveszélybe került volna, akkor az őrmester már beavatkozott volna, de tudott úszni. Most csak arra kellett ügyelnie, az ellenfelek hogyan rendezik problémájukat egymással, és ha valamelyik fegyvert rántott volna, a rend masszív őre akkor botjával közbe lépett volna.

Starke a parton várta az úszva közeledőt.

– *God damned you bloody bastard!*[42]

– Ha még egyszer kinyitja a száját, megint a tóban találja magát!

Ennek már megvolt a megfelelő hatása. Mr. Jenkin mozdulatlanul állt ott, mint egy nedves pudli, ökölbe szorított kézzel, dühtől reszketve, de ajkait és fogait összeszorította, és többé már nem mert szólni egy szót sem.

– Mostantól kezdve mindenre elszánt bandita vagyok az ön számára – folytatta Starke. – Tudja mit jelent az, hogy bandita? Ha ön a jelenlétemben kezét a zsebébe dugja, vagy megpróbál a hátam mögé kerülni, vagy olyan mozdulatot tesz, ami számomra gyanúsnak tűnik, akkor ott helyben azonnal lelövöm. Figyelmeztettem önt. Most pedig tűnjön el, maga szélhámos!

És mr. Jenkin elment, eltűnt a szállodában, és többé nem látták.

Csak a kerékpár kereskedő követte, aki minden bizonnyal hozzájut pénzéhez, ebben az esetben a törvény teljesen mellette áll.

Ellen azt sem tudta, hogyan került vissza a szállodába, valódi borzadály vett rajta erőt, és így nézett Starkéra.

– Mit tett magának ez a szegény ember, hogy így elbánt vele?

– Hazudott Önnek, és mivel jelen voltam, nekem is. Ez a szegény ember egy szélhámos. Rögtön nem tűnt fel nekem, de gonosz

[42] Isten verjen meg, te rohadt fattyú!

tekintete van, és éppoly kevésbé író, mint jómagam. Annak az együgyű könyvnek a szerzőjét ismerem, H.M. Bredford a neve, a „Justice” szociáldemokrata lap kiadója és szerkesztője. Tartózkodott attól, hogy nevén nevezze magát, mert akkor a szép kis aranyforrás soha nem kezdett volna csörgedezni, melyet pártja propaganda céljaira használ. Így elsősorban ellenfelei pénzét szerzi meg. És ez a mr. Jenkin volt az, aki kénsavat öntött a kerékpárjába, és most lovagként akar itt fellépni, meg akarja kedveltetni magát, a továbbiakat elképzelheti. És a csapdát ön is észrevette, amikor felkínálta a kocsiját. Ha így akar megküzdeni velünk, akkor nem kell tőle félnünk, és egyébként most már tudja, hogy kivel akadt dolga. A kerékpárt majd én beszerzem önnek.

Ellen nagyon meg volt riadva, nem talált szavakat, hogy válaszoljon. Semmi kétsége sem volt afelől, hogy Starkénak igaza van, és titokban megbocsátott neki. Szívesen beszélt volna még egyszer mr. Jenkinnel, de őt többé már nem lehetett elérni.

A szerencsétlen nadrág

Springfieldből elindulva az eddigi irányhoz képest majdnem derékszögben több mint száz angol mérföldön[43] át észak felé haladtak, mert nem a legrövidebb, hanem inkább a legjobb állapotban lévő utat választották. Burlingtonnál Ellen a vizek atyját, a Mississippit üdvözölhette, a városban hatalmas híd ívelte át a folyót. A kivándorlók útját követték, amely száraz időben igen jó állapotban van, nedves időben kevésbé, áthalad Jowa államon, amely dimbes-dombos préri, számtalan kisebb erdővel, ahol a dió vadon terem, és senki sem szüreteli le, olyan talajjal, amely csak arra vár, hogy a legfinomabb gyümölcsös- és zöldségeskertté váljon. A vasútállomás közelében – azaz tíz német mérföldnyi[44] körzetben és végig a széles út mentén meglehetősen sok település helyezkedett el, köztük egy-egy városka, de ettől jobbra és balra még minden sivár és üres volt. Észak-Amerikában még nagyon, nagyon sok hely van. Még a népesebb vidékeken is, mint New-York államban 1901 novemberi árfolyamon 1 acre[45] még mindig csak 2½ dollár, tehát négy négyzetméter 1 pfennig. A kormányzat oda is még mindig szorgalmas betelepülőket keres, a letelepedéshez mindössze szerény tőke szükséges. Nagyon fontos azonban a bőséges gyermekáldás, erős jól megtermett fiúk, házias lányok, akik képesek valós gazdagságot teremteni.

A szeptemberi nap perzselő sugaraival, amit azonban már igen hideg éjszakák követnek, végéhez közeledett. A kivándorlók útján tekertek, amely a térképeken bár még fel van tüntetve, a valóságban azonban vagy élénk fantázia, vagy egy indián ösztönös szimata szükséges ahhoz, hogy az utat az ember egyáltalán felismerje. Erre is, arra is leégett fű, útmenti ároknak vagy hasonlónak nyoma sincs. A préri talajához képest azonban még elég nagy a

---

[43] angol szárazföldi mérföld: 1609 m

[44] német mérföld: 7500 m

[45] acre: 4047 m^2

különbség, amit egy kerékpáros különösen megérez rugózó nyergében, térjen csak le valamelyest az útról, menten rájön, hogy már nem az úton van. Nem feleslegesen vándorolt erre egykor százezrével emberi láb és állatok patája.

A kutató szem olykor figyelmeztető jeleket talál: Megfehéredett csontok, szétszórt gerendák, egy-egy rönkház maradványai, néha még kút is jelzik a korábbi élet nyomait.

Egy ilyen kút került most útjukba, terméskövekkel kirakva. Ellen már többször felismerte ezeknek a régi kutaknak a használhatóságát, és így most megkérte Starkét, álljanak meg egy pillanatra. Leszállt, hogy sapkáját, amelyet két oldalt erre a célra már kilyukasztott, egy bőrszíjon leeressze, és vízzel töltve felhúzza. Starke is leszállt, és ugyanezt tette bőrpalackjával.

– A víz megfelelő, ihat belőle – szólt, miután megkóstolta.

Ezt a kutat a vad préri közepén nem az állam, vagy szorgos kezek hozták létre szomjas vándorok számára. A préri régebben egyszer már egészen másképp nézett ki errefelé, korábban egy pionír itt már földet művelt. Azonban amott lejjebb a távolban gyenge füst szállt az ég felé, valami nagyobb település, talán városka lehet. A magányos pionír, aki jóllehet már földet is művelt, de mégis inkább vadász volt, ökreit befogta a kocsi elé, szerszámait, az asszonyt és a gyerekeket felpakolta, földjét és minden mást hátrahagyva tovább vándorolt, egyre távolabb, egyre nagyobb magány felé. Ilyenek az amerikai pionírok, a régiek. A legtöbbjük eredetileg német volt, majd azok leszármazottai. A megművelt föld és a zöldségeskert ismét visszavadult prérivé, csak a kút maradt meg, és még néhány nyersen faragott fatörzs hevert szanaszét körülötte.

Ellen már ivás közben észrevette, hogy Starke, aki keresztbe vetett karral a kútfal mellett ült, oldalról sajátos tekintettel figyeli, ami egyébként sohasem volt szokása.

– Van valami kívánsága? – kérdezte, amint a sapkából kirázta a maradék vizet.

– Igen miss Howard, arra kérném, hogy vegye le a nadrágját.

Már csak németül beszéltek, és Ellen a legcsekélyebb mértékben sem jött zavarba, azt hitte, hogy nem jól értette, csak kicsit pirult el, leginkább saját gondolatai miatt, és nyugodtan rázogatta tovább a sapkáját.

– Mit csináljak?

– Vegye le a nadrágját.

Ellennek most jutott el a tudatáig, hogy nem érthette félre, és most már tényleg döbbent szemekkel nézett a hozzá szólóra.

– Mit –mit – mit kíván tőlem?

– Csak azt tanácsolom önnek – válaszolta Starke rendíthetetlen közömbösséggel –, hogy kerékpáros nadrágját most az egyszer cserélje igazi női ruhára. Egy órán belül Hamsteadtbe érünk, ez egy olyan városka, melyet túlnyomórészt egy sékerszekta lakja. Előbb egy kisebb kolónián haladunk keresztül, amelyben egy kereskedő már nyitott egy vegyesboltot, szoknyákat és ruhákat is árusít nők számára, ezt biztosan tudom, és a kellemetlenségek elkerülésére bizonyára bölcsen tenné, ha ma estére női ruhát venne fel. Nem kell, hogy ebben kerékpározzon, vegyen egy egyszerű szoknyát, és nem messze az első hamsteadti házak előtt egyszerűen vegye magára, a kerékpárokat végigtoljuk az utcákon a szállodáig. Később majd megmutatok önnek egy sékergyűlést.

Ellen most utólag jött igazán rémesen zavarba. Puszta szerencse, hogy a férfi közben olyan higgadt volt, jóllehet lehetetlen, hogy ne vette volna észre, az előbb milyen rettenetes gyanakvás kerítette hatalmába.

– Ha így kívánja… – hebegte, miközben még mindig nem szedte össze magát.

– Egyáltalán nem kívánok semmit. Legyen úgy, ahogy ön akarja. Ne sértődjön meg, legyen meggyőződve arról, egy hölgynek joga van arra, hogy férfiruhát hordjon. Ha a körülmények úgy kíván-

ják, akár még kötelessége is lehet, hogy ne vesse le, mert néha néhány kísértet megütközik ezen.

Mindig talált valami különösen sajátos módot arra, hogy egy rossz benyomást vagy kellemetlen gondolatot gyorsan levegyen a napirendről.

Ellen közben összeszedte magát.

– Kellemetlenségekről szólt az előbb, melyek férfi ruházatom következményei lehetnek.

– Fel akartam készíteni erre, később ne tehessen szemrehányást, és ne mondhassa, hogy akkor inkább női ruhát vettem volna fel.

– Végül is milyen veszély fenyeget?

– Veszélynek éppen nem mondanám. Ennek elhárítására itt vagyok én. Ezek a sékerek nem tulajdonosai a városnak, a szálloda például másé, azonban ők teszik ki a többséget. Álszentek, és ha egy hölgyet kerékpározni látnak, ráadásul nadrágban, attól kolosszálisan felháborodnak, és mindenféle bibliai idézeteket és ördögneveket fognak kiáltozni ön után. Amikor előző alkalommal itt a vendéglő kertjében kirendeltem a második üveg bort, az egész városban futótűzként terjedt el a híre ennek a hihetetlen ténynek, férfiak és nők nyomultak felém kiáltozván, hogy nekem a korhely iszákosnak térdre kéne borulnom, és vezekelnem kellene.

– Megtette? – és Ellen már ismét nevetni tudott.

– Nem, a legnagyobb lelki nyugalommal kiittam a palack boromat, és az ördögöt távoltartással űztem ki magamból.

– De a férfi viselet akadályozni fog abban, hogy részt vegyek egy érdekes sékergyűlésen?

– Ezt sem állítanám. A részvétel minden bűnös számára megengedett, azonkívül a gyűléseket ilyen szép időben a szabadban tartják, de minden bizonnyal lesz mit hallgatnia.

– Nos, ha nem fenyeget bennünket valós veszély, és csupán néhány álszent prüdériájáról van szó, akkor inkább dacolok velük, és férfi öltözetben maradok.

– Legalább következetesen gondolkodik – válaszolta Starke.

Felültek kerékpárjaikra, és röviddel azután Starke ismét magához ragadta a szót ismeretek gyarapítása céljával, de azzal a szándékkal is, mintha Ellen korábbi zavarát mással akarta volna indokolni.

– Úgy tűnik, mintha a „nadrág” szón ütközött volna meg. Németországban persze képzettebb körökben ritkán lehet hallani, inkább pantallónak nevezik, de kérem, ne vegye át ezt a szokást, a nadrág megfelelő német szó. A pantallót hagyjuk meg a franciáknak. Úgy tűnik számomra, amikor a német nem akarja kimondani a nadrág szót, úgy tesz, mintha valami közönséges jelleget akarna eltitkolni. Éppígy jó lenne, ha a németek nem használnák a papa és mama szavakat sem. Nincs mipapánk – helyesen miatyánk – azt sem mondjuk, hogy mamanyelv – helyesen anyanyelv – éppen az ilyen szóösszetételek fejezik ki, hogy a németek az atya és anya szavakat tisztelettel övezik. A papa és mama kifejezéseket hagyjuk meg a gügyögő kisgyerekeknek.

Ezután Starke a sékerekről kezdett mesélni. A szó német jelentése az lenne, hogy „rángatódzó”. A szektát bizonyos Anna Lee alapította, aki 1736-ban született az angliai Manchesterben. Patkolókovácshoz ment feleségül, aki állandóan ütötte-verte, mind a nyolc gyermeke meghalt, és ennek következtében búskomor lett. Véletlenül jutott Amerikába, és ebben az országban és korábban folytatott életvitelével magyarázható, hogy a búskomor, állandóan elmélyült gondolatokkal küzdő asszony prófétanőnek képzelte magát, és a házasság ellen kezdett prédikálni. Vallásos nézeteit Pál apostol szavaira vezette vissza, amely szerint jobb volna, ha az igaz hívő tartózkodna a házasságtól.

Gyorsan követőkre talált, Amerikában jelenleg úgy 20.000-en lehetnek, szétszórtan, kisebb kolóniákban élnek, Franciaországban, Angliában és más országokban is felbukkantak. A fő gondolat

tehát: a házasság elkerülése. A szektába belépő házaspárnak azonban nem kell elválnia, csak a továbbiakban nem élhetnek együtt. Férfiak és nők elkülönítve végzik munkájukat, legtöbb esetben önálló műhelyekben és manufaktúrákban, ritkábban a mezőn. Csak vallási gyakorlatok alkalmával jönnek össze, alkotó, szorgalmas emberek, semmi rossz nem mondható rájuk. Más hitűekkel szemben azonban intoleránsak. Mivel gyerekeik nem lesznek, a szekta csak hittérítés útján gyarapodik.

Vallási kultuszuk teljesen hasonló a metodistákéhoz, alapítójuk az angol John Wesley volt 1739-ben. Németországban is sok séker van, őket azonban a metodistákhoz számítják. A metodistáknál a csendben hallgató gyülekezetre rátelepedő szentlélek „idegen nyelvek beszédében" nyilvánul meg, hirtelen sajátos hangok válnak hallhatóvá, az emberek nyöszörögnek, jajveszékelnek, végül az egész gyülekezet röfögni kezd, mígnem egyikük előugrik, és a szentlélektől elragadtatva a legnagyobb extázisban isten szavait kezdi prédikálni. A sékereknél a szentlélek a végtagokba száll. Prédikálni a sékerpapok szoktak, először felvázolják a pokol minden borzalmát, majd lángoló színekkel festik le a paradicsomi boldogságokat. A gyülekezet egyre inkább feltüzeli magát, a nyöszörgés nevetgélésre vált, táncolni kezdenek, amit szökdécselés követ, méter magasra ugrálnak, széttárt karokkal örvénylő körökben forognak, míg végül valamennyien görcsös rángatódzás közben a földön fetrengenek. Közben még egészen sajátos tisztázatlan jelenségek is megmutatkoznak, például még a leghosszabb haj is függőlegesen az égnek áll, vagy kígyószerű csapkodás mellett sercegve szikrázik.

Állítólag 1840 körül történt, hogy ez a „rángatódzás" egyszer csak egész Amerikában járványszerűen lépett fel. A sékerek annak idején éppen számos misszionáriust küldtek szét, és mindenhol, ahol prédikálni kezdtek a szabadban, elkezdődött a szökdécselés, forgás és görcsös hempergés, az őrület egész városokat ragadott magával. Mindenki csatlakozott, ha nem is akarta, és a rángatódzás később is egyre fellépett. A sékerek mindezt isteni missziójuk bizonyítékának tekintették, a felvilágosultak gúnyolódtak ezen, beképzelésről, majmolásról és hisztériáról beszéltek

– és ha egyszer mégis részt vettek a gyülekezet összejövetelén, őket is magával ragadta az őrület. A kormányzat azonban igen komolyan vette a dolgot, egész körzeteket zártak le, melyekben a vitustánc[46] – mivel nem másról van szó – járványszerűen terjedt, míg helyre nem állt az idegek egészséges működése.

Jómagam többször vettem részt séker összejövetelen, és amikor a szökdécselés és forgás igazából megkezdődött, mindig kénytelen voltam menekülésre adni a dolgot, mert nem akartam együtt ugrálni velük. A haj ostorozását és szikrázását sohasem figyeltem meg, de annyit meséltek róla, hogy elhiszem. Lehet, hogy az izomerő galvanikus áramot fejleszt. A hipnotikus állapot létezését is kigúnyolták, míg végül a tudomány kénytelen volt tényként elismerni.

Így mesélt Starke kísérőjének.

– Ezért gondolja, hogy ez a görcsös rángatódzás ragályos?

– A görcs minden bizonnyal fertőző, nem bacilusok, hanem szuggerálás által, a hipnózishoz hasonlóan. Látott már esetleg olyat, hogy valakit színházban görcsös roham ragadott el?

– Igen, és önnek tényleg igaza van. Ilyenkor általában még további személyek is, akiknek idegrendszerük hajlamos erre, szintén görcsös állapotba kerülnek. Az én esetemben azonban semmitől sem kell tartania, az idegeim olyanok, mintha acélhuzalból lennének.

– Kell ásítania, ha mást ásítani lát?

– Igen, tényleg így van – válaszolt Ellen kissé aggódva.

– Ebben az esetben mégis csak fogékony a görcsös fertőzésre. Az ásítás is egyfajta görcsös állapot. A gyűlést ennek ellenére bátran meglátogathatja, annyira mégsem veszélyes a helyzet, majd vigyázok magára, ha szükségessé válna, időben el fogom távolítani, a magam részéről immúnis vagyok ezzel a fertőzéssel szemben.

[46] Akaratlan, szűnni nem akaró, rendezettnek látszó testmozgás.

Annak idején, amikor fellépett a vitustánc, a kormány a legokosabbat tette, amit tehetett: minden fertőzött térségbe erős idegrendszerű férfiakat küldött, akik már kiállták a tűzpróbát. Ezek körbeállták a gyülekezeteket, és még mielőtt kitört volna a helytelen viselkedés, csúfolódva és gúnyolódva elvegyültek a táncolók között, mondván ne tegyék nevetségessé magukat, az egész csak szélhámosság – és valóban, erős idegeik hatástalanították a gyengékre gyakorolt káros hatást. Látja, mindez azokhoz a dolgokhoz tartozik, melyekről iskolában szerzett bölcsességünk még csak álmodni sem hagy bennünket.

Starkénak mintha mindig óra lett volna a kezében, és a másodperc mutatóra ügyelve tekerte volna a pedálokat, pontosan 7 órakor érték el Hamsteadt települést, egy barátságos, tiszta városkát, amely mindössze a piactérből és nyolc itt összefutó utcácskából állt.

A lakosság kétféle emberből tevődött össze. Az egyik csoport ruházat tekintetében az adott égöv alatt élő más európaiakéhoz hasonlított, a másik, a túlnyomó többség az ismert kvéker öltözéket viselte, majdnem a földet söprő szalonkabátot, csatos cipőt, és széles karimájú filckalapot, ilyen régimódi viseletben voltak az asszonyok is, ők valamennyien vénlányoknak néztek ki, a fiatalabbak is rózsás arcuk ellenére, arcvonásaik ugyanazt a sajátos kifejezést tükrözték.

Egyébként minden olyan barátságos volt, az utcák tiszták, szépek a kirakatok, a műhelyekben szorgos munkáskezek dolgoztak. Rend, nyugalom, békesség, szorgalom, takarékosság, jólét uralkodott, mindaz, amire az emberi társadalomnak szüksége van, hogy megtalálja a Földön a lehető legnagyobb boldogságot, azonban Ellenen ennek ellenére levertség vett erőt.

Nemeslelkűségre vall, ha egy lány bátyja iránt érzett szeretetből nem házasodik meg, talán azért, hogy üzleti vállalkozásában támogassa, vagy anyátlan gyermekeinek gondját viselje, minthogy nem ritkák az ilyen nemes szívek. Csodálatra méltó, ha valaki azért nem házasodik meg, hogy teljes mértékben hivatásának, tanulmányainak éljen, vagy valami nagy cél elérésére törekszik.

Szomorú azonban, ha egy lány nem talál férjet, ha azonban manapság valaki azért nem házasodik meg, mert azt hiszi, hogy istennek tesz jó szolgálatot – ez minden tisztességes emberre, akinek helyén van a szíve, rém lesújtó hatással van. Ilyesmin csúfolódni csak az egoizmus jele lehet.

Ilyen benyomásai támadtak Ellennek. Aztán az utcán haladva mindjárt azt is megfigyelte – miről, azt maga sem tudta –, hogy mindazok az emberek, akik modern ruházatuk alapján ítélve nem árulkodnak arról, hogy a házasság ellenségei lennének, valamiféle függő viszonyban vannak a feketekabátosoktól, továbbá azt is, hogy bizalmatlanul tekintenek a kerékpárosokra. Egy ilyen apácacsuklyás menten összecsapta kezeit a feje felett, mikor észrevette, hogy a pedált taposók közül az egyik nő, és ráadásul nadrágot visel. Ellen még valami kiáltást is hallott, de Starke is éppen akkor szólt hozzá.

– Gépolajat akartam vásárolni. Két évvel ezelőtt azon a sarkon volt egy kerékpárbolt, de úgy látom, már nincs meg.

– Úgy tűnik, itt nem igazán kedvelik a kerékpársportot, még egyetlen kerékpárost sem láttam.

– Igen, ez már nekem is feltűnt. Annak idején láttam néhány feketekabátost, kerékpározó asszonyokat azonban természetesen nem, azaz a sékerek közül nem. Amit a többiek tesznek, ahhoz persze ezeknek semmi közük.

Ha Ellen német lett volna, akkor feltétlenül feltette volna a kérdést, hogy vajon közben nem tiltották-e be itt a kerékpározást. Angol nőként azonban eszébe sem jutott volna, hogy egy város polgármestere a felvilágosodott tizenkilencedik század végén betiltaná a kerékpár használatát – manapság civilizált országokban már nem hisznek a varázslatokban. Igen, talán délen a törököknél – nem, még délebbre – elképzelhető, hogy egy ilyen kétkerekűt, amelyre fel lehet ülni, anélkül, hogy az ember felborulna vele, pokolgépnek tartanának, amit ki kell átkozni.

A kerékpárok utcai használatát azért tiltanák be, mert életveszélyesek lehetnek a gyalogosokra. Ilyesmit egy angolnak nem lehet

bemagyarázni. Először is nem értené, mire gondolnak, ha pedig megértené és elhinné, a többiek igen csak kinevetnék.

A vendéglős, aki a piactéren lévő igen kicsiny hotelben egyúttal a portás és a pincér szerepét is eljátszotta, igen boldog volt, hogy végre két vendéget kapott, ráadásnak Starkéra, mint bőségesen fogyasztó vendégre emlékezett. Felesége is előkerült a gazdasági helyiségből, hogy üdvözölje az érkezőket.

– Egyre romlik itt a helyzet – panaszkodtak Starke kérdésére, mikor az eltűnt kerékpárbolt iránt érdeklődött. – A sékerek egyre inkább uraivá válnak az itteni rendszernek. Az új anya – tudják így hívják a legfőbb főkolompost, női prófétájukat – a szekta részére betiltotta a kerékpározást, és mit tehetnének a többiek, valamennyien az ő fuvolájukra vagyunk kénytelenek táncolni, képesek bármelyik üzletembert tönkre tenni. Mostanában itt már senki sem kerekezik, és a kerékpárbolt így tönkre is ment. Már jómagam is régen elköltöztem volna, de előbb el kellene adni a hotelt, és ki volna, aki épp egy ilyen sékervárosba esne be, hogy szállodát vegyen.

Tény, hogy az „anya” megtilthatja a kerékpározást a szekta-tagoknak, ehhez persze akkor van joga, ha megfelelő hatalommal rendelkezik. A hatalom már más kérdés. Akinek nem tetszik, kiléphet a közösségből, ha a szabályzatba egyhangúlag felvett újítással nem ért egyet.

– Igen – válaszolta továbbá a vendéglős egy újabb feltett kérdésre – a sékerek összejövetelére ma este, mint szép időben mindig, a mezőn kerül sor, az uraságok az esti naplemente fénye mellett szobáikból végignézhetik a „hókuszpókuszt”. – Még megkérdezte, hol hagyták csomagjaikat, hogy elhozassa.

– Itt van – mondta Starke, kezét a csomagtartóra kötözött csomagra téve.

– És a hölgy…?

– Ugyanez a helyzet nálam is. Az összes holminkat állandóan magunkkal hordjuk.

Két aggodalmas szempár mérte végig Ellent, rejtett szórakozással.

– Szeretném az uraságok figyelmét felhívni arra…

– Árt önök vagy szállodájuk hírnevének, ha egy nővendég kerékpárosként férfi nadrágot visel? – vágott szavába Starke.

– Ó nem, teljesen mindegy, azonban…

– Nos, akkor megnéznénk a szobákat, két egymás mellett lévőt kérek, és dobjon szenet a konyhában a tűzre, hogy rövidesen kaphassunk enni is valamit. Ízlésem ismeri még az előző alkalomról.

Az első óra a szokásos módon telt el, tisztálkodtak, Starke magához vette a kerékpárokat és a kutyát, együtt vacsoráztak, és utána kettesben – a kutyát otthon hagyva – végigsétáltak a néptelenné vált utcákon, követve az utolsó későn indulókat a gyülekezési hely felé, ahová szinte az egész polgárság kivonult.

Azok azonban, akikkel találkoztak, vagy akik elsiettek mellettük, a fiatal, merészen öltözött és vagány kinézetű hölgy láttán igen csak elcsodálkozó, riadt, döbbent, sőt felháborodott képet vágtak, mert most már nem lehetett félreismerni, hogy mi rejtőzött a csinos lódenöltözet alatt. Ellen azonban jót szórakozott ezen, hiszen Starke oldalán ment, és gondolta, így mi történhet vele.

Odakint, a város kapuin túl már beindultak az események. A mezőn több pódium volt felállítva, mindenfelé prédikációk hangzottak, imádkoztak és énekeltek, a legtöbb esetben nők voltak a szónokok. Az áhítatosok nem csak feketeruhások és apácaköpenyesek voltak, számos modern ruházatú ember is álldogált vagy térdelt közöttük. Ők voltak azok, akik nem akartak elválni házastársuktól, menyasszonyuktól vagy vőlegényüktől, de nem akarták elrontani kapcsolataikat a várost uraló sékerekkel sem. Bölcs üzleti megfontolásból inkább együttműködtek velük, a belépést az egyedül üdvözítő sékerközösségbe egyre inkább halogatva.

A reszketésből és körbeforgásból Ellen egyelőre még semmit sem vett észre. Pódiumtól pódiumig vándoroltak, meghallgatták az éppen elhangzottakat, úgy hallották amott épp az „anya”, prédi-

kál, odavonultak, és amikor a körülállók észrevették, hogy két idegen is hallgatni akarja a prédikációt, készségesen helyet szorítottak nekik, a tömegben egyre inkább előbbre sodródtak. Ebben a tumultusban senki sem vette észre Ellen öltözékét, amihez az áhítat is nagymértékben hozzájárult.

Az „anya” öreges, csontsovány nő volt – valójában szűz vénkisasszony – szemüvegesen, férfias jellemvonásokkal. Nagy igyekezettel szórta szidalmait a világ bűneiért olyan stílusban, mintha próféta tette volna. Most éppen a pokol és annak kínjai ábrázolásánál tartott, érdekes volt végighallgatni, amit mondott, mert beszélni és lefesteni az elmondottakat, ahhoz jól értett. Részletekbe menő pontossággal tudta, hogy néz ki a pokol, minden ördögöt ismert nevükkel bezárólag, és az elkárhozottak minden büntetéséről hátborzongató leírást tudott adni. A közelmúltban hunyt el Joseph Jobs patikus, egyébként rendes, istenfélő ember – aki azonban nem tartozott a sékerek közé, és most megkapta a magáét, ami ezért járt neki. Ülhetett a 2416-os számú kénköves pokolban, belépést követően rögtön balra, székhez kötözve, reggelire minden reggel éhes patkány rágja át magát a testén, másnap reggelre begyógyul a seb, és a patkány így rágja reggelről reggelre az örökkévalóságig az ezer kíntól szenvedő embert, és így folytatódott tovább a beszéd. Mindent tudott a pokol rejtelmeiről, mindent egészen pontosan.

– Bizonyára már jómaga is járhatott ott – suttogta halkan kísérője felé Ellen.

Nem sok kedve volt azonban a viccelődéshez. Valami hányingerkeltő hallatán még a legerősebb idegrendszerű embert is elkaphatja a rosszullét.

A tumultus következtében egyre előbbre kerültek, most már a legbelső gyűrűben álltak, mely csekély távolságra zárta körül a kis pódiumot.

Az „anya” pillantása a két idegenre esett, akiknek eddig csak fejeit láthatta. Egy pillanatra lemerevedett, majd hirtelen témát váltott.

– Térdre – boruljatok térdre! – kezdett kiáltozni széttárt karokkal, miközben maga is térdre borult. – Az ördög! Ó istentől elrugaszkodott világ! Az ördög! Ó drága, vérző kis megváltónk, segíts bennünket az ördög ellen vívott küzdelmünkben. Ne hagyd, hogy kénes tűz hulljon a fejünkre, mert ha már asszonyok is férfinadrágban járnak ó, Szodoma, akkor eljött a vég. Uram, uram, fiad nevében űzd ki belőle a gonoszt…

– Kezd kellemetlenné válni a helyzet – gyorsan tűnjünk el innen! – szólalt meg Starke meglehetősen hangosan, erőteljesen megragadva Ellen karját, és tapintatlanul utat tört a térdeplők sorai között. Hátuk mögött tovább hullottak az átkok a nadrágba bújtatott ördögre, az egész tömeg üvöltözni kezdett.

– Ezt azért már mégsem, az ilyesmit tényleg nem szabad türelemmel végighallgatni – szólalt meg Starke, amikor már biztonságban voltak. Én nem zavarom ezeket az emberkéket, sőt tisztelem is a sékerek szorgalmas, mindennapi életük során gyakorlatias gyülekezetét, nem szokásom gúnyolódni semmiféle vallási gyülekezeten – ezért cserébe elvárom, hogy engem is békén hagyjanak. Menjünk inkább arra, ahol vidámabbnak tűnnek az emberek.

Ellen először nem is látta, hogy tulajdonképpen mi történik az említett pódium körül, némi felkavart port vett észre, de abból az irányból éppen szembe sütött a nap, olykor visongó rikkantásokat és tapsolást hallott – míg végre közelebb került.

A szentlélek itt már magával ragadta az áhítatosokat. Az egyre fokozódó hevületet Ellen nem vette észre. A pódiumon széttárt karokkal egy nő forgott, mint egy pörgettyű – az is lehet, hogy férfi volt – éspedig oly sebesen, hogy mozgása vagy művészetként volt begyakorolva, vagy pedig beteges állapot megnyilvánulása lehetett, mint ami őrültség, vagy vitustánc esetén figyelhető meg. Ez maga a paroxizmus![47]

Ugyanez a paroxizmus magával ragadta a nézők legtöbbjét is, és akit eddig még nem, az is rövidesen sorra került. Feketeruhások

[47] Elmebetegség hirtelen kitörése.

éppúgy, mint a többiek. Kezdetben ütemesen tapsoltak, és közben felkiáltottak: Jézus – Jézus – Jézus! Aztán kezdtek ide-oda ingadozni, mozgásuk táncra váltott, szökdécseltek, jó magasra felugrottak, egyesek elkezdtek helyben vagy a pódium körül körbe forogni, ahányan voltak, annyiféleképpen. Megint mások rögvest földhöz vágták magukat, és a földön rémes rángatódzásba kezdtek, de különös módon néha felugrottak, mint sérült kígyók, olykor szinte lebegtek a levegőben. Közben habzott a szájuk és még mindig „Jézus”-t kiáltottak. Aztán hirtelen megint lábukon álltak, majd forogni vagy ugrani kezdtek, megint mások már abbahagyták az ugrálást, ők a földön fekve táncoltak formálisan, egyik állandóan a combját csapkodta, másik öklével a szemei előtt hadonászott, a harmadik üvöltve kacagott – mindenki másképp csinálta.

Ők ketten már néhány perce álltak ott, a sajátos, ijesztő színjátékot szemlélve.

– Nem vagyok realista – kezdte Starke egy idő után – sőt ellenkezőleg, hitem meglehetősen rejtélyes, amit maguk az úgynevezett hívők és istenfélők is gúnyolnak. Nem vagyok istentagadó, és az erdőben, a préri magányában, a sivatagban az én szívemet is elárasztják az imádságok. Azonban itt, ez az isten tiszteletére szánt színjáték a tizenkilencedik század, a felvilágosodás századának a végén undorral, egyidejűleg fájdalommal és bánattal tölt el…

Ellen keblét legmélyebbről fakadó sóhaj hagyta el. Starke figyelmesen tekintett rá. Egyébként egészséges, lebarnult arcszíne hirtelen hulla fehérré vált, kezei idegesen rángatództak, nyugtalanul mozgott ide-oda, üvegessé vált tekintete mereven függött az ugrálókon és hempergőkön.

Jóllehet Starkénak fel kellett ismernie a helyzetet, nem foglalkozott vele, hanem nyugodtan folytatta:

– Ennek ellenére mindez nagyon érdekes és tanulságos, és tudományosan képzett, előítéletektől mentes fiziológusnak és pszichológusnak kellene a jelenséget tanulmányoznia, és megmagyaráz-

nia. Mert mi az, amit ott látunk? Izomgörcs, idegesség, fertőzés, beképzelés, hisztéria. Ezt halljuk mindig, és az ember vállvonogatva tovább megy. Azonban ennyire mégsem egyszerű a helyzet. Itt valami mély titok lappang. Figyelje csak meg, nem tűnik fel önnek valami egészen figyelemreméltó? Egész szorosan egymás közelében táncolnak, ugrálnak és forognak, de észrevette valamikor is, hogy ketten összeütköztek volna? Amikor két örvénylő forgásban lévő egymáshoz közelít, szétpattannak, mint amikor két mágneses pólus taszítja egymást. Minden bizonnyal az elektromosság számunkra még ismeretlen formája játszhat valami szerepet, amit az idegrendszer hoz létre, jóllehet a hajak sercegését és szikrázását még nem vettem észre…

– Starke – Starke – én – nem bírom tovább – suttogta Ellen krétafehér ajkakkal, rángatódzó ujjai már a levegőt markolászták, és váltakozva emelgetni kezdte lábait.

Ahelyett, hogy elvezette volna, Starke csak megfogta a kezét.

– Ki kell bírnia!! – mondta ellentmondást nem tűrő hangon közvetlenül a fülébe. – Itt kell maradnia!! Tartson ki, legyen erős, nem szabad táncolnia! Nem akarom. Nem akarom!!! Mondja utánam: Nem akarom!

– Nem akarom – mondta utána alig hallhatóan Ellen.

Starke még néhány percig folytatta a sajátos kísérletét, a szuggerálást, hiszen ezért hozta őt ide, és sikerült. Tényleg sikerült. Miközben amott a tánc egyre hevesebbé vált, Ellen egyre határozottabban ismételgette: „Nem akarom”. Rángatódzó végtagjain képes volt ismét úrrá lenni. Ezzel szemben nagy gyengeség vett erőt rajta, kezdett összecsuklani. Starkénak kellett támogatnia, a színe sem akart visszatérni, ezért végül is elvezette onnan. Karjára támaszkodva Ellen úgy támolygott, mint egy halálközeli ember. Csak lassacskán, mikor a kiáltozás már elhalt mögöttük, kezdett járása határozottabbá válni.

– Rövidesen elmúlik – vigasztalta Starke. – Ártani nem fog. Ezzel a módszerrel már két személyt kigyógyítottam ebből az

őrjöngő ragályból, később igen hálásak voltak érte. Igyon egy limonádét, egyen egy kis kekszet, és el fog múlni.

Közben elérték a közeli várost, az első házak egyikében kis édességbolt volt, Angliában és Amerikában sajátos üzlet. Nem cukrászda – kis boltféle limonádéval és más ártatlan italokkal, fagylalt, péksütemények, londoni mintára minden nagy gyárak terméke.

Ellen már képes volt rá, hogy egyedül belépjen a boltba és a hátsó helyiségbe, Starke limonádét és kekszet rendelt. Ellen tényleg nagyon szomjas volt, sóvárgott egy kis innivaló után.

Egy hölgy felvette a rendelést, meglehetősen hosszú idő telt el, és nem tért vissza. Az ajtóban egy pillanatra megjelent egy férfi, az üzlet tulajdonosa, majd eltűnt, és ő sem jött vissza. Odakint suttogás hallatszott, Starke szólított, ugyanaz az úr jelent meg ismét, de nem hozta ki a rendelést.

– Nagyon sajnálom, de nem szolgálhatok fel.

– Miért nem?

– Mert – ártana a boltomnak.

– Ne lennénk tisztességes vendégek?

– A hölgy errefelé szokatlan ruházatot visel.

– Ön tehát úgy vélekedik, hogy nem kíván bennünket kiszolgálni. Jöjjön, miss Howard!

Betértek még egy tejboltba is.

– Hagyják el kérem a helyiséget! – szólt rájuk azonnal a gazdasszony idegesen, alig vetve egy pillantást Ellenre.

A két utazó máris bojkottálva volt, a szerencsétlen nadrág megkapta a kiátkozás bulláját[48]. Miként sikerült ezt ilyen gyorsan véghezvinni, ezen nem akarták törni a fejüket, hiszen igen kis városkáról volt szó. Starke a sértést szokásos közömbösséggel

[48] Bulla: középkori okirat

fogta fel, Ellen azonban hangos szavakkal nyilvánította ki bosszúságát az ilyenfajta álszentségen, amit az üzlet előtt elhaladók is hallhattak, miközben már számos séker is visszatérőben volt. Bosszúsága hozzásegítette, hogy Ellen gyengélkedése hamarosan teljesen megszűnjön.

Csak szomjúsága nem szűnt meg. A szállodáig már csak néhány lépésnyire voltak, ott nem tagadhatták meg tőlük a rendelt italt. Az épület folyosóján zavarában kezét tördelve a vendéglős sietett feléjük.

– Uraságok, igen kellemetlen dolgot kell közölnöm önökkel – nekem magamnak is rém kellemetlen –, de időben felhívtam a figyelmüket – a hölgy férfi öltözete városszerte felháborodást váltott ki…

– Csak nem azt akarja mondani, hogy el kell hagynunk a szállodát? – segítette ki Starke a dadogó vendéglőst.

– Azt nem, de tényleg nagyon örülnék, ha máshol keresnének szállást.

– Azt már nem, kedves uram, abból nem lesz semmi. Ön itt a vendéglős? Igen? Akkor keresse ki a törvénykönyvben azt a paragrafust, amely szerint önnek kötelessége bennünket, mint vendégeket holnap déli 12-ig elszállásolni, és élelemmel ellátni – köteles! – mivel ma délután 6 óra után érkeztünk, nem viselkedtünk illetlenül, és ami a pénzt illeti, nézzen ide, itt egy egész marék ezüst és arany. Tehát kérem, hozzon ki nekünk egy üveg limonádét és néhány kekszet.

A gazda beletörődött sorsába, más lehetősége nem is maradt. A rendelés megtagadása esetén perelhető lett volna, ami italmérési engedélyének visszavonását is eredményezheti. Erőszak alkalmazása esetén a megtámadott büntetlenül használhatja revolverét, egyébként is csak gyenge próbálkozás volt, hogy lerázza nyakáról a kellemetlenséget.

Ellen azonban úgy érezte, új erőre kapott, nem csak a frissítőnek köszönhetően, amit az első emeleti ebédlőben fogyasztott el

Starke társaságában. Gúnyos mosollyal és harcias szemekkel pillantott ki az ablak magasságából az utcára, mert odalent az esti szürkületben úgy látszik készülődött valami. Úgy tűnt, a mezőn vége volt az összejövetelnek, a paroxizmus nem tört ki minden pódium körül, egyre újabb csoportok tűntek fel, a hotel előtt fej fej melletti volt a tülekedés, a legtöbbjük nő volt.

– Majdnem úgy néz ki, mint egy megszállás – tréfálkozott Ellen.

– Követelni fogják, hogy ebben a szent városban öltsön női ruhát magára – válaszolt Starke. – Aha, odalent éppen bizottság alakul. Ne adja fel miss Howard, nincs joguk hozzá, hogy ilyen követeléssel álljanak elő, a város nem a séker gyülekezet magántulajdona.

– Eszembe sem jutna!

– Csak ha őrültségekbe kezdenének, akkor engedünk, mint okosabbak. De előbb szerzek még néhány meglepetést nekik.

Belépett a vendéglős, két égő petróleumlámpát hozva magával, és aggódva jelentette, hogy három séker asszony szeretne beszélni velük.

– Vezesse be őket – döntött Starke. – Miss Howard, beszéljen velük, én háttérben maradok.

Három nő lépett be, az „anya” nem volt közöttük, de ők hárman nagyon hasonlítottak rá. A vendéglős is a szobában maradt, egyik megnyitott oldalajtó résében felesége orra bukkant fel, alatta még egy másik leányarc. Starke visszalépett, Ellen a szoba közepén állt, az asztal mellett, melyen egy lámpa világított.

– Önök beszélni óhajtanak velem? Mivel szolgálhatok?

Egy idős hölgy, leginkább férfias vonásokkal, a séker gyülekezet küldötteként mutatkozott be és a prófétanő nevében röviden és tömören azt követelte, hogy Ellen azonnal adja át a nadrágját, és helyette öltsön magára „keresztény” viseletet.

– Férfi kerékpáron utazok, és arra női ruhában nem lehet felülni – közölte velük nyugodt hangon Ellen.

– Miért használ férfi kerékpárt? Ezzel – ezzel – bűnt követ el. Maga a kerékpározás is bűnnek számít. A prófétanő megtiltotta ezt. Most e pillanatban egyáltalán nincs semmi kerékpározni valója, követeljük, hogy ebben a jámbor városban úgy viselkedjen, mint egy tisztességes nő, ruházata sérti az egész férfi világot.

– Pfuj – pfuj – szólalt meg fejhangon két nő a beszélő mögött már akkor, amikor még csak a férfikerékpárnál tartottak.

– Nincs női ruhám.

– Szerezzen be egyet, kérjen kölcsön egyet – mindenek előtt azonban a nadrágját akarjuk megkapni.

– Mi van? Még meg is akarják szerezni a nadrágomat? Mihez kezdenének vele?

– Megbízásunk van, hogy a nadrágját követeljük.

– Ha önök is ilyen nadrágot szeretnének viselni, akkor vegyenek maguknak – kezdett Ellen most már gúnyolódni. A vénlányok felháborodása érthető volt.

– A nadrágját akarjuk, meg kell kapnunk a nadrágját! – hangzott csikorgó hangon.

– A világ minden kincséért mihez kezdenének vele? – kérdezte Ellen még szórakozottabb nyugalommal.

– El akarjuk égetni az ördögöt – hangzott egyhangúlag a legmagasabb szopránban.

– Az ördögöt? Melyik ördögöt?

– Azt, amelyik a nadrágban van – a prófétanő akarja így –, el akarjuk égetni a nadrágot.

– Adja csak oda nekik a nadrágot, madam – kezdett most a kocsmáros is rimánkodni.

– Jól van, legyen a maguké a nadrág – hallatta hirtelen hangját Starke, a sötét sarokból előlépve.

Odakint az utcán is egyre fokozódott a lárma. – Ide a nadrágot, a nadrágot akarjuk! – hangzott odalent is egyre viharosabban női torkokból az ordítozás, és nem maradtak pusztán ennél a követelésnél, minden jel arra vallott, hogy előkészületeket tesznek a hotel ablakainak bedobálásához. Köveket gyűjtöttek, az egyik séker nőnek a kötényе már tele volt vele. Úgy tűnt, Starke engedékenyebb akar lenni.

– Tényleg engedni akar nekik? – kérdezte Ellen borúsan.

– Be akarják dobálni az ablaküvegeket…

– Isten őrizzen, nincsenek biztosítva – kiáltott fel a vendéglős kétségbe esve.

– Nyugodjanak meg. Már mondtam, hogy a hölgy kiszolgáltatja önöknek ördögi ruhadarabját – fordult a három küldött felé. – Azt azonban nem követelhetik, hogy a hölgy a nadrágot itt helyben a kezükbe nyomja. Öt percen belül megkapják, közben nyugtassák meg társaikat, mielőtt elkezdenék bedobálni az ablakokat.

– Tehát öt percen belül, vagy megrohamozzuk a házat – hangzott még egyszer fenyegetően, és ahelyett, hogy kiszóltak volna az ablakon, mindhárman elhagyták a szobát, hogy lent várakozó társaikkal közöljék győzelmüket.

– Gyorsan – mondta Starke, még mielőtt más valaki szóhoz jutott volna, a vendéglős felé fordulva – szerezzen a hölgynek egy női ruhát – a feleségétől, közel azonos az alkatuk – vagy valaki mástól, ha neki csak egy ruhája van. Egy másodpercet sem veszíthetünk, kicsit elsiettem, hogy öt percet mondtam – hozza rögtön a ruhát a hölgy szobájába.

És amikor a vendéglős elsietett, és eltűntek a hallgatódzó fejek is, éppoly fürgén szólt Ellen felé is: – Ilyen helyzetben az okosabb enged. Isten tudja, mi van ezeknek a fejében, nekem fogalmam sincs róla. Csak abban vagyok biztos, hogy a bigott nőszemélyeknek sokkal fontosabb, hogy nadrágját, mint a pokol szüleményét elégessék, mint az, hogy önt női ruhában lássák. Menjen gyorsan

a szobájába! Dobja ki a nadrágot a folyosóra, gyorsan, azonnal, szükségem van rá!

Ellen még azt sem fogta fel egészen, hogy a nők tulajdonképpen mit akarnak tőle, Starke követelése pedig maga volt a rejtély számára. De engedelmeskedett, és még el sem telt az öt perc, amikor Ellen ismét az ebédlőben állt, kerékpárútjának kezdete óta most első ízben női ruhában.

Odalent tomboltak a fanatikus nőszemélyek, az öt perc túl hosszúnak tűnt nekik.

– Ide a nadrággal – az ördögöt akarjuk kiűzni belőle!

– Lépjen ki az erkélyre, a végén még tényleg bedobálják az ablakokat! – könyörgött a vendéglős.

Az ablak előtt erkély volt, Ellen eleget tett a kívánságnak, és az összegyűlt népségnek nőként öltözve megmutatkozott.

– Győzött a jámborság – mondta bosszúsan nevetve, majd némi aggodalommal lefelé pillantott.

Közben már besötétedett, égtek az utcai lámpák, fej fej mellett tolongott a tömeg, szinte kizárólag csak idősebb és fiatalabb nők, köztük az „anya” is. Szédítő üdvrivalgással fogadták a megjelenő Ellent, rövidesen azonban ezzel már nem voltak megelégedve, legfőbb követelésük még mindig hiányzott.

– A nadrág – hol van az istentelen nadrág – az ördögi nadrág?

Egyre viharosabbá vált a követelődzés, már az öt perc is eltelt, és Starke nem jött. Csontos öklök mutogatták a felszedett köveket. A prófétanő hosszú bottal volt felfegyverkezve, kiváló eszköz az ablakok beveréséhez. Ellen már visszavonulásra gondolt, mikor Starke hirtelen kilépett mellé, kezeiben összetekerve az áhított ruhadarabbal.

– Mit akartok? – kiáltotta fenyegető hangján.

– A nadrágot – a nadrágot!

– Nesztek itt van!

Az már nem volt véletlen, hogy a nadrág épp a prófétanő képét találta el, méghozzá akkora lendülettel, hogy a vénasszony felbukott volna, ha a tolongó tömeg ezt nem akadályozta volna. Erre azonban senki sem figyelt, újabb örömujjongás hangzott fel, és a következő pillanatban Ellen nadrágját a hosszú bot végén lobogva pillantotta meg, és a győztesek elvonultak, a prófétanővel az élükön, a megszerzett trófeával együtt.

– *O sancta simplicitas*[49], uram bocsásd meg nekik – mondta Ellen a szobába visszalépve. – Mit szól mindehhez, mr. Starke?

– Azt, hogy bálványimádókkal, sékerekkel, antikerékpárosokkal és bűnözőkkel nem jó egy tálból cseresznyézni, ha büszkeségeik érdekében dühbe gurulnak. A jóemberek jól kitárgyalták nadrágját, miközben mi a táncolókat néztük, fejükbe vették, hogy önt az ördög szállta meg, azért visel férfinadrágot, nézetük szerint minden bizonnyal az ördög rejtőzött el a nadrágban, és ezért a nadrágnak az ördöggel együtt máglyarakáson kell végeznie. Legalább is így képzelem magamnak normálisnak tűnő agyammal. Különben éppúgy megkérdezhet egy levelibékát is, hogy mire gondol, mikor elmélyülten a Holdat kémleli. Nem akar legalább jelen lenni boldogtalan nadrágja tűzhalálánál?

– Nem, köszönöm, tényleg semmi kedvem még egyszer közelebbi érintkezésbe kerülni ezekkel az emberekkel. Most azonban másik nadrágot kell kerítenem.

– Csak szerzünk valahol egyet, és ha – amit igen erősen el tudok képzelni – szent Hamsteadt valamennyi szabója megtagadja, hogy nadrágot adjon el nekünk, akkor holnap reggelig magam fogok varrni egyet.

Valaki szólította őket, a mezőn a sékerek már készülődtek valamire, valószínűleg a nadrággal, az egyik hátsó szobából mindent láthattak, odamentek, és kitekintettek a nyitott ablakon.

---

[49] Ó, szent korlátoltság

Közben sötét éjszaka lett, hallani lehetett a tömeg morajlását, odébb fények imbolyogtak ide-oda, míg végül a fellángoló máglyarakás fényénél felismerték az egész séker gyülekezetet. Úgy tűnt, előbb prédikáltak és imádkoztak, valószínűleg épp most adták át ünnepélyesen az istentelen nadrágot az ördöggel együtt a pusztító tűznek, miközben egyházi ének hangja vált hallhatóvá.

A sötét éjszakában égő máglyarakás, a körülállókat a tűz vörös fényével világítva meg, az ünnepélyes ének – mindez fenséges jelenet lehetett volna, ha nem ilyen nevetséges motívum indokolná.

Hirtelen hatalmas dörrenés hasított a légen át, a körülállók riadtan rebbentek szét.

– Mi volt ez? – kérdezte Ellen csodálkozva.

– Ez volt az egyes számú meglepetés – válaszolta szárazon Starke.

– Ott – ott – „az ördög – ez volt az ördög!” harsant fel visítva, megdöbbenve és ujjongva, és a máglyarakásból lassan, méltóságteljesen rakéta emelkedett a sötét égbolt felé, fent a magasban tűzesővé pukkanva szét – majd az égő farakásból még egy briliáns világító gömb követte.

– Ez volt az ördög – kiűztük az ördögöt!! – ujjongott a tömeg, jóllehet akadtak páran, akiket mélyebben érdekelt volna, hogy mi történt.

– Minden eshetőségre gondolva úti poggyászomban mindig tartok magamnál néhány tűzijátékot – magyarázta Starke a csodálkozástól elképedt lánynak, ezeket belecsomagoltam a nadrágba, mielőtt lehajítottam, néhány petárda, egy rakéta, pár béka és világítópatron. Az ember csak megpróbál a jóembereknek kedvében járni.

Mást már nem látott és hallott Ellen. Hátralépett, valaminek nekiment, megbotlott, a díványra esett, ott maradt elheveredve és nevetett – nevetett, azt hitte, hogy majd megfullad a nevetéstől.

Ellen még késő éjszaka is ott üldögélt szobájában, és tollával sebesen rótta a sorokat. Úti beszámolóját írta. Anyagban nem szenvedett hiányt, és néha még mindig felnevetett az átélt események hatása alatt. A sékerek már nem molesztálták tovább.

Olykor abbahagyta az írást és hallgatódzott. Egyre úgy tűnt neki, mintha Starke társaságra talált volna a hotelben, talán egy későn érkezett vendég személyében. A szobájában nem volt, mint általában ebben az időben, egyszer hallotta, hogy egy férfivel beszélgetve végigmegy a folyosón, akinek a hangját Ellen kezdetben ismerni vélte, ezt a gondolatot később azonban elvetette.

Semmi oka nem volt rá, hogy még egyszer beszéljen vele, ehhez ismét rendbe kellett volna szednie magát. Jó éjszakát köszöntve váltak el egymástól, és ekkor megtudta tőle, hogy valóban nem talált olyan szabót vagy üzletet, ahol még ma, vagy a következő napok során férfinadrágot lehetett volna beszerezni, természetesen mindez a sékerek parancsának következménye volt. Annyira óvatosak voltak, azt akarták, hogy az idegen hölgy lelki nyugalmuk érdekében legalább keresztényként viselkedve hagyja el ezt a jámbor várost. Bizonyára a vendéglőst sem tudja lefizetni, feltételezve, hogy a vékony lábú jenki ruhatárát a fiatal lányra lehetne igazítani. Nos Starke bizonyára gondoskodni fog arról, hogy Ellen másnap reggel férfi kerékpárján ne kerüljön kínos helyzetbe, hiszen már beszélt róla, hogy megoldja a problémát.

A sajtó számára szánt négyrészes tudósítással elkészült. Ellen lefeküdt, és még egy utolsó mosollyal az arcán elaludt. Amikor legmélyebb álmában egy kar megérintette, már tudta, hogy ez csak képzelt kéz lehet, a szokás hatalma, mivel Starke csak kívül kopoghat a bezárt ajtón, mint mindig, amikor szól neki, hogy keljen fel, mert már fél négy van.

– Figyeljen, – fűzte még hozzá ezúttal. – Megértett engem? Felébredt már?

– Igen – válaszolta Ellen hangosan és érthetően. Már fel is kelt, behozta a folyosóról az ajtó elé letett nadrágot, felvette – de álomittasan, mintha közben nyugodtan aludt volna tovább. Ez már nem

volt igazi alvás, de ébren sem volt még – csak a szokás hatalma mozgatta tagjait. Már hosszú idő óta így volt ez minden reggel.

Tulajdonképpen csak akkor tért magához teljesen, amikor kerékpárját tolva – melyen már meggyújtotta a lámpát – kilépett a hideg éjszakába és borzongva összerándult. Felült a nyeregre, és teljes erejéből pedálozni kezdett, még mindig reszketve, vacogó fogakkal. Nem egy kellemes érzés, az első órában még teljesen sötét, hideg reggelen. Ebben az első órában sohasem váltottak egy szót sem, és Starke egyébként sem ment előre, hogy diktálja a haladás ütemét.

Előttük még minden sötét és szürke volt, de hátulról rózsaszín fény kezdte megelőzni őket, egyre nagyobb darabot hódítva el a sötét égből. Hirtelen ujjongva dalolni kezdtek a madarak, és erre már Ellen is egészen életre kelt.

– Talált este valami társaságot a hotelben, mr. Starke? – kérdezte, mire ő hirtelen mellette termett. – Hallottam, hogy egy úriemberrel beszélgetett.

– Igen, és ezt az úriembert ön is ismeri.

– Én? És ki lenne az?

– Mister Kár. Jelenléte rögtön gyanús volt nekem. Ittunk néhány üveg bort, és a fiatalemberből kipiszkáltam az igazságot. Nézetem a „New-Yorker Spion” című újságról helyes volt, és mister Kár jól illik, mint tudósító ehhez a laphoz. Tudatosítottam számára, hogy nem kompromittálhatja önt. Ez eszébe sem jutott. Ezzel szemben másvalamire gondol, ugyanis két legyet akar ütni egy csapásra. A „Morning-Chronicle” lap részére is tudósít, és ennek a lapnak akar beszámolókat küldeni kerékpár túránkról. Más szóval mister Kárnak szándékában áll kerékpáron végig kísérni bennünket Föld körüli utunkon.

– Isten őrizzen! – kiáltott fel Ellen rémülten.

– Ne aggódjon! Ezt a szándékát már ismerjük, de még azon a kis emelkedőn felfelé sem volt képes követni bennünket. Így még többször elő fog fordulni, hogy kénytelen lesz vasúton utánunk

jönni, és ha olykor viszontlátjuk – nos annak alkalmanként akár örülni is lehet. Pillanatnyilag megint ártalmatlan. Tegnap este arra kért, hogy ébresszem fel ma reggel, azt a szívességet, hogy ezt megígérjem, nem tettem meg neki, és még mielőtt a megbízást a szálloda személyzete közül valakivel megbeszélhette volna, már nem gondolhatott erre, mert az édes bor hatására az asztal alatt feküdt. Délig el fog tartani, mire kialussza mámorát.

Lassan kivilágosodott, és menet közben Ellen egyre gyakrabban tekintett nadrágjára.

– Tulajdonképpen honnan szerezte ezt a nadrágot – ezt a skót-kockás nadrágot –, hogy lehet, hogy annyira ismerősnek tűnik nekem?

– Tegnap este, amikor az alkohollal súlyosan feltöltött riportert az ágyába cipeltem, eszembe jutott, milyen jó hasznát vehetnénk nadrágjának – magyarázta Starke egykedvűen – és így aztán magamhoz vettem, cserébe ágyára tettem egy bocsánatkérő cetlit, és mellé még egy szoknyát is, amelyet közben már megvásároltam a vendéglős feleségétől, hogy abból egy nadrágot szabjak ki önnek. Továbbá eligazítottam a vendéglő személyzetét, hogy nadrágot ne adjanak kölcsön ennek az embernek, ő maga különben már tudja, hogy a nadrágellenes városban pillanatnyilag ilyet nem lehet vásárolni. Mielőtt megint kijuthat az utcára, mi már régen San Franciscoban leszünk.

Ellen a dagadt riporter nadrágjában! A borzongás elmúlt, a felkelő napot hangos kacagás üdvözölte.

Mister Kárnak hosszú időre volt szüksége, míg végre teljesen magához tért, és végre felfogta, tulajdonképpen hol van, és mi történt vele.

Starke, reggeli ébresztő, kaliforniai vörös bor, portói, pezsgő, konyak – ez volt a gondolatmenete, aztán hosszú szünet, és mostanra a nap már magasan jár fenn az égen. Az biztos, hogy fél négy már elmúlt – inkább talán fél tizenegy lehet.

– Így elaludni! – Mister Kár azonban jenki volt, és ezért, amikor hatalmas lendülettel kiugrott az ágyból, így kiáltott fel: – „Jézus krisztus és Jackson generális!” – A mozdulat azonban túl merészre sikerült, rögvest azt hitte, hogy fejében dinamitpatron robbant, majd néhányszor körültámolygott a szobában, mire megtalálta, amit keresett, a mosdótálat, melynek hűs vizében izzó koponyáját próbálta lehűteni.

Ilyenkor elaludni! Azonban már nem volt mit tenni, de a vendéglőst később azért még le akarta tolni. Fájdalmas mozdulatokkal kezdett öltözködni, azaz felhúzta harisnyáit, majd pihent egy kicsit. Körülnézett, igen ott van, nem, mégsem az. Fejét rázogatva meredt a szoknyára. Hogyan került egy szoknya a szobájába? Az mégsem lehet, hogy ez lett volna rajta. Tovább keresgélt, a szekrényben, a szekrény tetején, az ágyban, az ágy alatt, de a férfiember számára nélkülözhetetlen ruhadarab sehonnan sem került elő.

Csengetett, a vendéglős megjelent.

– Nem megmondtam magának, hogy ma reggel fél négykor keltsen fel? – támadt rá menten.

A vendéglős azonban biztosította, hogy ilyen megbízást a kedves vendégtől nem kapott, és mr. Jákob kénytelen volt elhinni neki.

– Volt rajtam nadrág tegnap este, amikor megérkeztem?

– Természetesen nadrágban volt – nevetett fel bizonytalanul a gazda.

– Tényleg? Kár. Mert akkor ellopták tőlem.

Azonban nem úgy nézett ki, hogy a szobában tolvaj járt volna, mert fényképezőgép, óra, más dolgok és a pénz, mely eredetileg a nadrág zsebében volt, hiánytalanul az éjjeliszekrényen hevertek.

A vendéglős segített keresgélni, és legalább egy cetlit talált az ágy alatt, elolvasta, és megértő mosollyal átadta a vendégnek.

„Azok után, amit tegnap este meséltem önnek, milyen kellemetlen helyzetbe került miss Howard, minden bizonnyal lesz olyan

jó, hogy kölcsönadja nadrágját a hölgynek. Használja helyette ezt az általam már kifizetett szoknyát. Kurt Starke."

Mister Kár gondolataiba mélyedve ült ott egy darabig, piros-fehér csíkos alsónadrágját nézegetve, fejét vakargatva, és lassan kezdtek felderengeni a tegnapi este emlékei.

– A tegnap esti számla ki lett egyenlítve? – volt első gyümölcse elmélyült gondolatainak.

– Igenis, mr. Starke mindent kifizetett.

– Kár… akarom mondani rendben van. Hm. Most már emlékszem mindenre. Hozzon nekem egy teát, és mindjárt a reggelimet is.

A vendéglős ezzel el volt engedve.

Tizenkét órakor férfiak és még több nő özönlött ki a műhelyekből és manufaktúrákból, hogy a közösségi, ámde nemek szerint szétválasztott éttermek felé igyekezzenek. Aki meglátta azt a személyt, aki a hotelből kilépve kerékpárt tolt, csodálkozva állva maradt. Tegnap tiszta kedélyüket egy nő borzolta férfi öltözetben férfi kerékpárral, ma egy hölgy női ruhában férfi kerékpárral, ráadásul ennek a hölgynek olyan képe volt, ami egy rendőrnek is menten feltűnt volna. És vajon hogyan tudna ebben az öltözetben a kerékpárra felkerülni?

Azonban mi sem volt egyszerűbb, a hölgy rögvest be is mutatta az összegyűlteknek. Egyszerűen magasra emelte szoknyáját, felpattant a nyeregre, és már el is kerekezett onnan, a háborgó közösséget a háta mögött hagyva.

Az utolsó város

Ellen táviratot adott le a kisablaknál: „Lady-Champion-Club, London W. Minden rendben van. Ellen Howard”.

Többet nem is kellett mondania, a táviratkezelő kék ceruzával magától ráírta a többit a nyomtatványra: Omaha-City, október 1, délelőtt 9 óra.

Fizetett, aztán csendben felsóhajtott, miközben végighaladt a jó nagy helyiségen.

Piacnap volt, a főutcán nagy tumultus, a postaépület lépcsője mellett ott állt Starke a két kerékpárral, második őrként előtte hevert Hassan.

– 30 évvel ezelőtt az Omaha név még a legpontosabb térképen sem szerepelt, a lexikonok sem tudtak róla semmit, és most, de jöjjön, szeretnék valamit mutatni magának, én már voltam odaát.

Ezekkel a szavakkal fogadta a visszatérőt, Hassanhoz valamit szólt arabul, a kutya ott maradt a kerékpárok mellett, Ellen pedig követte Starkét az utcán át. Nagyon szép kirakatok sorakoztak egymás mellett, az egyiket számos járókelő, leginkább hölgyek vették körül, Starke áttolakodott a tumultuson, helyet csinált Ellen számára, aki a meglepetéstől rögtön felkiáltott.

Egy ékszerbolt előtt álltak, csodálkozó tekintetét azonban csak egyetlen, egy pompás dobozban elhelyezett gyémánt nyakék bilincselte le, másra nem is figyelt.

– Mindössze 20 000 dollár, önköltségi ár alatt.

– Csodás! Pompás! Egyedülálló! Milyen szép! Ah! – áradozott Ellen és így sóhajtozott Éva nemének összes többi képviselője is, akár 25 dolláros kalapot, akár 25 centes sapkát viselt a fején.

– De ki lenne itt, aki megvenné ezt? – suttogta Ellen.

– Jóllehet Omaha csak kis város, azonban nem angol vagy német. Mi most Amerikában vagyunk. Könnyedén meg tudom magya-

rázni, hogy mi lehet itt a helyzet. Az ékszer nyilvánvalóan rendelésre készült. Gazdag ember mindenfelé előfordul Amerikában, Omaha Cityben is, és közülük talán az egyik milliomos valamely spekulációval, amit már elveszettnek hitt, mégiscsak jó üzletet csinált, és erre úgy gondolta, feleségemnek is szerzek egy kis örömöt. Elmegy az ékszerészhez, rendel egy gyémánt nyakéket, és kifizeti a felét. A jóember egyetlen éjszaka alatt tönkre megy, ami itt még gyorsabban megy, mint a meggazdagodás, és még boldog is, hogy az előleg csak egy részének kell bánatpénzként búcsút mondania. Az aranyműves ekkor néhány napra kiállítja itt, hátha mégis akad vevő, ha nem sikerül, elmegy New-Yorkba, ott biztos, hogy rögtön megszabadul tőle. Úgy tűnik, tényleg megéri az árát, ízléses a csiszolt kövek elrendezése, gondosan kidolgozott a foglalat, már amennyire innen meg lehet ítélni.

– De megvenném – suttogta maga elé Ellen ismét álmodozva.

Valamennyi kalapos toll izgatottan bólogatni kezdett, aztán szinte egyszerre remegett és rezdült meg az egész női gyülekezet, amikor előbukkant egy kar az állvány mögül, egy fehér kesztyűs kéz megragadta a dobozt, és eltűnt a szikrázó ékszerrel. Mintha lement volna a tündöklő nap.

– Most el fogják adni – terjedt sóhajtva szájról szájra.

– Hendrik generális felesége van odabent.

– Ó, az húszezerért nem fog tudni vásárolni.

– És Meyer őrnagy felesége is bent van, tudja, akik a Maquar utcában laknak balra.

– Na, annak előbb a hentesét kellene kifizetnie.

– Nekem is tartozik még a zsömlékért.

– Hendrik generális felesége az lenne, aki odalent a folyón hajókkal gazdálkodik?

– Persze hogy az, és a lányának rövid lábai vannak. De azt előre kijelenthetem, ha az veszi meg a nyakéket, akkor lesz mesélnivalóm őnagyságáról…

A fehér kéz a dobozzal és a nyakékkel ismét felbukkant, Ellen megkönnyebbülten sóhajtott fel. Eddig ő is úgy meredt az üres, sötét helyre, mintha hipnotizálták volna.

– De megvenném – súgta megint.

– Tudom. Jöjjön, menjünk be, nézze meg közelebbről.

Mintha megigézték volna, úgy követte Ellen. Beléptek a boltba, Starke kívánságára az üzlet tulajdonosa kettőjükre mért vizsgálódó tekintetet követően ismét bevette a nyakéket a kirakatból. Legyenek bármilyen porosak is a vevők, az ékszerész meg tudta különböztetni a valódit a hamistól, és jóllehet a hölgy piszkos kerékpáros öltözékében csak egy eloxált rézgyűrűt viselt, ez semmit sem jelentett számára, még mindig jobb volt, mintha hamis gyémántot látott volna.

Először Starke vette kézbe a láncot, a nap fényében, mint folyékony tüzet pergette végig kezén, gondosan megfigyelt minden egyes gyémántot, váltakozva lépcső-, rozetta- és gyémántmetszet szerint csoportosítva, ami különösen pompás színjátékot idézett elő. Szétnyitotta kabátját, mellényzsebéből nagyítót vett elő. Szeme elé csippentette, az ékszerész pedig nem nevetett, mert észrevette, hogy ez a bőröltönyös, naptól égetett ember nem a hitelesítő jelet kereste – ebben az esetben nem sok fogalma lett volna a gyémántokról, mert akkor arra gondolt volna, hogy nem igazi az arany – nem, ő nagyítója alatt a foglalatot vizsgálta, és egyáltalán, ahogy megfogta a láncot, elárulta az aranyművesnek, hogy szakértővel van dolga.

– Igen értékes darab, vegye meg – szólalt meg Starke, a nagyítót szeméből kezébe ejtve, és az ékszert Ellen kezébe adva.

Ellen csillogó szemekkel és reszkető kézzel vette át a láncot. Miért? Így reszket a műkincsrajongó, amikor kézbe veszi az első lenyomatot egy régi rézmetszetről, vagy egy bélyeggyűjtő, ha kezébe kerül valami régi szász bélyeg.

– Meg kell jegyeznem uraságodnak – szólalt meg az ékszerész, aki igen nyugtalannak látszott, és közben órájára pillantott –,

hogy azonnali készpénzfizetésre tartok igényt. Az ékszer miatt igen kellemetlen helyzetbe kerültem – több van benne, mint egész vagyonom – és ma elseje van, nekem is fizetési kötelezettségeim vannak.

– Azonnali készpénzfizetés? – mormolta Ellen, látszólag átszellemülten. – Ó nem, sajnos ez nem megy, ennyi pénz még sem lehet nálam, de vagyok olyan jó önnek, mint az Angol Bank? Kérem táviratozzon…

– Nagyon sajnálom. Már kaptam megbízható ajánlatokat, de – nem tehetem. Fél órával ezelőtt volt itt egy úriember, olyan biztos, mint az arany, de elveimről nem vagyok hajlandó lemondani. Tíz órára vissza akar érni a 20 000 dollárral.

Ellen halál szomorú képet vágott és úgy sóhajtozott, mintha utolsó leheleténél tartana. Az utazást megelőző előkészületei igen sietősek voltak, bankárával csak a legszükségesebbeket tudta megbeszélni. Hitellevelei a nagyobb városok bankházai felé szóltak, ráadásul olyanokról volt szó, amelyek a túra útvonalától távolabbra estek. Például St. Luisba nem is jutottak el, de Omaha-City és más városok is hiányoztak. Igen, Starke már többször is kénytelen volt pénzzel kisegíteni, mivel nagyobb összeget nem akart magánál tartani. Természetesen hitellevelének felmutatása esetén néhány ezer dollárt valamelyik itteni bankháztól is kapott volna, de ehhez is előbb Londonból kértek volna táviraton felvilágosítást. A teljes 20 000 dollárra pedig gondolni sem lehetett. És egy ilyen távirat a londoni bank felé: azonnal utaljon át nekem táviratilag egy félmilliót – csak az ifjúsági kalandregényekben fordul elő, de nem az üzleti gyakorlatban. Így egy bankár még 10 pfenninget sem utal át, neki az aláírás kell. Egykor talán majd másképp is alakulhat, majd ha grafikus táviratokat is lehet küldeni.

Röviden, Ellen semmi lehetőséget sem látott arra, hogy egy hétnél hamarabb ekkora összeghez tudjon hozzájutni.

– Annak az említett úriembernek már odaígérte az ékszert? – kérdezte Starke. – Nos, akkor én sem ajánlhatok érte többet.

– De tíz órára vissza akar jönni…

– Talán igen, de az is lehet, hogy nem. Semmi biztosat nem ígértem neki. Egy new-yorki úriemberről van szó, úgy tűnik, ugyanolyan helyzetben van, mint Önök. Utána akar nézni, hogy megkapja a 20 000 dollárt, és azt mondta, hogy tízre vissza akar érni. De ehhez nekem semmi közöm. Aki az ékszert kifizeti, az kapja meg.

– *All right*[50], akkor az enyém.

Starke a nyakéket betette a dobozba, becsukta, és átadta Ellennek.

– Megengedi legalább, hogy a fizetés érdekében benyúljak a táskámba?

Ellen csodálkozott, az ékszerész pedig elképedt.

– Természetesen, természetesen. – Tehát megvásárolja az ékszert?

– Mint már mondtam, és azonnal készpénzzel fizetek. Tehát megengedi legalább, hogy előkerítsem a pénztárcámat? A pénztárcám itt van valamelyik bankban. Ember, ne legyen már ilyen körülményes! Mondom, hogy megveszem az ékszert, és készpénzzel fizetek egy negyedórán vagy legfeljebb félórán belül. Nevetséges volna, ha félórán belül másik vevő jönne, akinek több joga lenne a vásárláshoz, mint nekem. Tehát enyém az ékszer?

Az ékszerész látta, hogy ez tiszta üzlet.

– Ha így áll a helyzet, akkor rendben.

– Mister, amott az a két úr az ön segédei? – önök lesznek a tanúk: 20 000 dollárért megvásároltam a gyémánt nyakéket. Előfordulhat, hogy a bankház fél órán belül nem tud ekkora összeget készpénzben kifizetni. Omaha-City melyik bankjától hozzak igazolást?

– New-Yorker Hypotekenbank. Olyan jó, mint az arany. Mindjárt itt feljebb a sarkon.

---

[50] rendben

– *All right*, rögtön odamegyek. Miss Howard csak még egy szó önhöz, hogy közben kezdhessen örülni az ékszernek, mivel pillanatnyilag még az enyém. Kölcsön adjam önnek a 20 000 dollárt?

– Ön? – tért magához végre a csodálkozástól lemerevedett Ellen.

– Válaszoljon már végre röviden. Azonban 5 százalék kamatra tartok igényt, futamidő napokban számolva. A pénzem 5 százalékra van letétbe helyezve, és mivel kiveszem a bankból, az elveszett kamatot önnek kell fizetnie. Ez napi 12 márka kamatot jelent, ami azért valamivel több, mint amennyit napidíjként felszámítok. Egyetértünk?

– Egyetértek a feltételeivel.

– *All right*, a nyakék az öné. Később majd még írásban rögzítjük a megállapodást. Remélem, tíz percen belül visszaérhetek.

Kiment. Ellen most elkezdhetett volna örülni a csillogó ékszernek. A sziporkázó köveket átpergette ujjai között, ez azonban már nem volt igazi öröm, keserű felismerés ragadta magával, egy idő óta egyébként is igen melankolikus volt, különösen esténként, amikor egyedül volt a magányos szállodai szobában.

Mi történt vele? Ki ez az ember? Mi lesz ennek a vége?

Ez nem egy olyan ember, akinek szíve is van. Egy automata, csodálatosan működő mechanizmussal, melyet agya utasít, végtagjai pedig végrehajtják az utasításokat. Csak nevetni és sírni nem tudott ez az automata, mert a szívet nem tudta leutánozni.

És ő mégis szerette ezt az emberi automatát! Még 230 nap, és akkor a szerződés szerint többé már nem tartozik hozzá, akkor majd kénytelen lesz másvalaki számára lemondani róla, aki talán megint egy hölgy lesz, és azzal a másikkal szemben is szolgálatkész, figyelmes, barátságos és rideg automata lesz, és az is minden bizonnyal ugyanúgy fogja szeretni őt.

Mi lesz ebből? Talán a nyakába kéne borulnia? Abban már nem reménykedett, hogy fel tudja hevíteni, mivel szíve az nem volt neki.

De hátha mégis sikerülne!! Ha lelket lehetne lehelni belé. Ellen szép álma maradt – és ez a szép álom egyre boldogtalanabbá tette. Már régen megutálta az egész világ körüli utat. Látta lelki szemei előtt, amint közeledik az út vége, amint benyújtja a számlát, barátságosan elköszönnek, és ő végleg elmegy. Már többször eszébe jutott, hogy felhagy az utazással, de csak azért, mert ebben az esetben el kellett volna válnia tőle – de éppen ez volt az, amitől reszketett – azt kívánta, hogy örökkévalóságig tartson ez az út, hogy soha többé ne ébredjen fel ebből a szép álomból.

Szerette őt ez a férfi? Ellen ezt hitte, és ennek semmi más alapja nem volt, mint az az egyetlen alkalom, amikor zavarba jött – és ezen kívül a kutyája viselkedése vele szemben. De mi volt mindez? És ha mégis szerette őt, akkor igen keményen tudott uralkodni magán, mert nem akart senkihez sem kötődni.

Ne volna semmi más lehetőség, ennek a rideg embernek a lebilincselésére? Ellen vagyona? Egyszer bizalmas beszélgetés során tisztázta vagyoni viszonyait, és azt, hogy milyen nehéz egy nőnek ekkora vagyont egyedül igazgatni. De mit törődött ő ezzel! Ráadásul most még azt is megmutatta, hogy maga is mekkora tőkével rendelkezik.

Reménytelenül, fájdalmasan, és ennek ellenére mégis boldogan viselte terhét – mert álmodozása közben ő mégiscsak jelen volt. Úgy volt vele, mint aki nagy nyereményre tesz szert a lottón, és akit rövid időre gazdag embernek tartanak, de amikor már minden pénze elfogyott, visszatér régi elfoglaltságához.

Hirtelen egy piperkőcként öltözött fiatalember rontott be az üzletbe, egy new-yorki dandy, mikor beszélt, látni lehetett a fogai közé beültetett gyémántok villogását, óraláncán kis aranyketrecbe zárt élő teknősbéka függött, gyalázatos állatkínzás.

– Megvan a 20 000 dollár – kiáltotta, egy irattárcát dobva a pultra.

Az ékszerész közölte, hogy épp most adta el a nyakláncot. A dandy haragos tekintettel mérte végig a kerékpáros öltözetben álldogáló hölgyet. 1 000 dollárral többet kínált, egy menyasszonyról

kezdett magyarázni, egészen 5 000 dollárig elment ajánlatának emelésével, Ellen azonban nagyon sajnálta, mire a jenki felkiáltott: „az isten verje meg”, gyémántberakásos fogaival leharapott egy darabka rágódohányt, és elviharzott. A jenkik csak választási napokon szoktak felháborodni, egyébként sohasem.

Ellen csak most tudott megörülni a drága ékszernek, a dandy közbejövetele és ráajánlása észre térítették. Barátnői közül kinek lenne ilyen nyakéke? Egyiknek se. Drágábbat talán felmutathatna valamelyik, de ilyen szépet, ilyen ízléseset és nemeset egyikük sem.

Starke közben visszaérkezett, és átadott egy papírt az ékszerésznek.

– Elfogadja ezt?

Az üzlet tulajdonosa elolvasta az utalványt, fény ellenébe tartotta, majd – amerikai szokásokkal ellentétben – mélyen meghajolt.

– Akkor már csak legyen olyan jó, állítsa ki a nyugtát és a garancialevelet, és még arra kérném, legyen tanú az adóslevélen, melyet ez a hölgy fog kiállítani számomra. A dobozra a biztonság kedvéért egyelőre én fogok vigyázni miss Howard, önnel az utcán történhet valami.

Megint csak hozzáfűzött egy keserű cseppet. Mindjárt itt, az egyik hátsó szobában igazolnia kellett, hogy Kurt Starke 20 000 dollárt adott neki kölcsön 5 százalék kamat ellenében, a kamat napi elszámolással értendő. Szükség volt minderre? Nem volt ez igazán kicsinyes? Vagy volt valami meghatározott célja, szándékosan volt ennyire üzleties vele szemben, talán csak nem azért, hogy elrejtse legbelsőbb érzéseit?

És megint csak úgy tűnt, hogy Starke rögvest el akarja kenni a kellemetlen benyomást.

– Csak a rend kedvéért, kérem bocsásson meg, nem vagyok uzsorás – mondta, amikor átvette a papírt. – Mint már említettem, pénzem 5 százalékra van betétben elhelyezve, és ha pénzt adok kölcsön valakinek, igazán elvárhatom ezt, ezzel ugyanis tartozok

az örököseimnek. Aki az apróságokkal rendben és pontosan bánik, az nagy dolgokban is bizalmat érdemel.

– Vannak örökösei? – kérdezte Ellen felfigyelve.

– Az embernek rendelkeznie kell a hagyatéka felett – hangzott kitérő válasza.

Elindultak. A postaépület lépcsője mellett érintetlenül megtalálták a két kerékpárt, Hassan ott hevert előttük, nagyszámú nézősereg csodálkozott a biztonsági záron, aminél jobbat nem is lehetne kitalálni.

– Nos, végre mesélje el nekem, mr. Starke, – szólalt meg Ellen, aki mostanra már megszokta a teljes nyíltságot, kíváncsiságát nem is rejtegetve, miközben a kerékpárokat az utca forgatagában tolták –, hogyan jutott hozzá ekkora összeghez?

– Sajátos hitellevelem van, egy szabad hozzáférést igazoló okirattal, amely bárhol igazolja személyazonosságomat, legyen az a Föld legeldugottabb szegletében. Minden kereskedő – feltéve természetesen, hogy egyáltalán ismeri a banki viszonyokat – megnyitja számomra pénztárcáját – természetesen, ha ezt megteheti. Ez a kombináció a saját találmányom, azaz indirekt. Az igazolást akaratom ellenére egy szürke pajtás állította ki számomra. Egy alkalommal, innen nem is olyan messze, összeütközésbe kerültem egy grizzlymedvével, amely emlékként megajándékozott egy sebbel. Ezzel a sebbel rá vagyok fényképezve a bankárom által kiállított hitellevélre. Ez olyan igazolás, amit egykönnyen nem lehet hamisítani vagy visszaélni vele. Egy hölgynek természetesen nem igazán akarom megmutatni a fényképet.

– Hát ez meglehetősen eredeti – nevetett fel Ellen kissé zavartan, és aggódva még hozzáfűzte: – Súlyos volt a sérülése, amit a medvétől elszenvedett?

– Elég méretes a sebhely – válaszolta Starke, kezét végighúzva bal vállán és mellén.

– El sem tudtam volna képzelni, hogy maga is megsebesülhet.

– Miért ne? – kérdezte kísérője, miközben végigmérte, a csodálkozás legkisebb jele nélkül, amire egyébként sem volt képes.

– Azért, mert … csak vicceltem. Igen, mr. Starke, bocsásson meg, de tényleg nagyon meg vagyok lepve. Hiszen ön gazdag ember! Ha hitellevelére minden további nélkül 20 000 dollárt kaphat tíz percen belül, akkor ennél lényegesen többel kell rendelkeznie, legkevesebb milliomosnak, de még inkább többszörös milliomosnak kell lennie! Bocsásson meg a kíváncsiságomért, de…

– Igen, tényleg komoly vagyont szereztem magamnak. Ha valaki, mint én, folyamatosan utazik a világ körül, és nyitva tartja a szemét – és ami a legfőbb, mindig áll elég készpénz a rendelkezésére, ez nem is olyan nehéz. Még Dél-Afrikában történt, hogy egy marék nagy szemű gyémántért egy marék dohányt adtam. Ez persze a legszélsőségesebb eset volt.

Ritkaságokkal, régiségekkel, ásatásoknál van mit keresni. Fent Szibériában egy prémvadász kunyhójában megláttam egy nagy mamutfogat, szépen meg volt metszve pipának, tehát gondoljon egy hatalmas valamire. Egy orosz kereskedő is ott volt, aki száz, ezer, háromezer rubelt kínált a csukcsnak. Volt nálam egy amerikai kétfejű sas[51], és én kaptam meg a mamutfogat, az orosz mutogathatott aranyrubelt, amennyit akart, az én kétfejű sasom volt a legnagyobb és nézett ki a legjobban. Az ősrégi elefántcsontból készült pipát végül 600 font sterlingért adtam el egy angolnak.

– Ej, ej, hiszen ön kész kereskedő! Ezt nem is gondoltam volna.

– Nem egészen úgy, ahogy ön gondolja. Az ékszerész minden bizonnyal nagy pénzszűkében volt, és szilárd meggyőződésem, hogy legkevesebb 1 000 dollárt le tudtam volna alkudni. Én azonban nem teszek ilyet, még másnak sem szívességből, a lánc ennél jóval többet ér. Többet azonban sohasem adnék, mint amennyit kérnek. A csukcsot sem részesítettem túlzott előnyben, számára a

[51] arany 20 dolláros

csillogó kétfejű sas kétségtelenül többet ért, mint ezer rubel papírpénz.

Ellen elmesélte, mint kínált neki 5 000 dollárral többet a dandy.

– Látja, öt perc alatt éppen annyi dollárt kereshetett volna, ez az előnye, ha az embernek állandóan pénz áll rendelkezésére. És én mondom önnek, New-Yorkban, Londonban, San Franciscoban akár 30 000 dollárért is azonnal eladhatja a nyakéket. Rendkívüli ékszer, nemes gyémántok csodálatos foglalatban. Olvastam egy írást a királynő híres nyakékéről – biztos hallotta a történetet az ismert szélhámosságról, melyet Jeanne de Lamothe űzött Marie Antoinette királynővel[52], állítólag kétmillió livre volt az értéke, a kövek esetleg nagyobbak voltak, de szebbek biztosan nem. Keressen csak magának szeretőt.

– Meg fogom tartani magamnak.

Starke megnevezte a hotelt, ahol ma egész nap ápolhatnák magukat, csak neki van még néhány elintézni valója. Már csak néhány mérföld van hátra a civilizált környezetből, aztán rátérnek arra a harci ösvényre, a hadak útjára, amely a majdnem teljesen néptelen Nebraskán vezet át a Platte folyó mentén, amerikai neve *Path of war*, méghozzá teljes joggal.

Sir Munro ekkor már nem volt Omahában. Starke instrukciói alapján, különösen fontos címekkel ellátva közben expedíciót szervezett, amely két vezetőből és fél tucat további kísérőből, vakmerő, de megbízható legényekből állt, akik jól ismerték a préríéletet Nebraskában, amolyan cowboyfélék voltak. Tegnap délután kapta meg Starke utolsó táviratát, a ma reggeli napfelkeltével hagyta el expedíciójával Omahát két kerékpárral, továbbá egy csomó tartalékalkatrésszel és egyéb tárgyakkal felszerelkezve, többek között egy bőrbevonatú összecsukható csónakkal.

Mostantól kezdve elmaradt a kedélyes utazás állomásról állomásra, a svédasztal, a puha ágy, még a „kútból ivás” is. Mostantól

[52] Lásd Dumas: A királyné nyakéke

kezdve, ha a kerékpár javíthatatlanul meghibásodik, nem marad más hátra, mint három-négy hétig gyalogosan tolni, vagy visszafordulni, bármelyik megoldás mindenesetre sok-sok napos veszteséget jelentene. Bizonyára indiánokkal is fognak eleget találkozni, akik a bölényeket nem kerékpárról vadásszák. Az expedíciónak lehetőleg egynapi járásra előttük kell haladnia, nekik számos tennivalójuk akad. Vezetőjük egy mesztic, Somaja a prérivadász, akit Starke távoli vidékekről hivatott Omahába sir Munro által. Első feladata az volt, hogy megtalálja a legjobb átkelőt a Dakota folyón, amely a Platte folyó mellékága, és ebben az évszakban még nagyon meg van áradva. Itt kellett várakoznia a szétnyitott, menetkész csónakkal. Az erőteljes, tapasztalt férfi megtalálta a módját, hogyan jusson át kerékpárjával, és képes volt rá, hogy kivágott fatörzsekből tutajt ácsoljon. Ellen egyre inkább belátta, mennyire halálbiztos, hogy ilyen kísérő nélkül fogadását elveszítené.

Starke már sokat mesélt róla, milyen vidékeken fognak áthaladni. Nebraska állam majdnem még egyszer akkora, mint Németország, és Észak-Amerikában legkisebb a népessége, alig félmillió lakosa van, akik Omaha, Lincoln és néhány további városban és településen élnek. A préri földje kevésbé termékeny, állandó a vízhiány, és még ha elő is fordul ezen a hatalmas területen néhány elbűvölő oázis nedves, vízzel jól ellátott termőfölddel, mérföldekre kiterjedő területtel, miért kéne ide telepedni, ha az ember ennyi pénzért máshol sokkal jobb kormányzati területhez juthat, ahol a termékeknek közvetlen piaca van, vagy ahol legalább jó állapotban lévő utakon közlekedhet. Észak-Amerika egész területén a földre két árkategóriát határoztak meg: Egy acre – 4000 négyzetméter – ára vagy másfél dollár, vagy két és fél dollár, állaga és vízellátottsága szerint. A térképen néhány Nebraskán áthaladó vasútvonal is látható, köztük az első Pacific is, de mit számít ez egy 18 000 német négyzetmérföldnyi területen! És mivel hiányoznak a telepesek, egyáltalán nincsenek állomások sem.

Így Nebraska és a szomszédos Dél-Dakota a sioux indiánok szinte korlátlan vadászterülete. A sioux francia név, az anglo-amerikaiak nadowessiernek, ők saját magukat dakotáknak nevezik.

Nevelőik besulykolják a gyerekeknek, hogy a prémvadászok, erdőjárók, bőrharisnyák és az utolsó mohikán ideje már régen és végérvényesen lejárt. Ezt teljes jószándékkal és óvatosságból teszik, a kalandvágyó ifjúság nehogy becsavarodjon és indián törzsfőnök akarjon lenni. Az állítás azonban nem igaz, és ha a tanárok el is hiszik, amit állítanak, csak annyit kell mondani nekik: utazzatok oda és nézzetek körül.

Csak egy kérdés. Londonban évente körülbelül 10 000 északamerikai medvebőrt árvereznek el. (A szerző maga is részt vett ebben az üzletágban.) Vajon honnan származnak ezek a medvék? Egy biztos, nem állatkertekben tenyésztik őket. Prémvadászok, de még inkább indiánok lövik le őket, némely pompás példány késszúrás vagy tomahawkvágás következtében veszít jelentős mértékben értékéből – ilyenkor a medve minden bizonnyal karmai közé kaparintotta a vadászt.

1825-ben a washingtoni kongresszus határozatott hozott, hogy valamennyi vörösbőrűt, akik nincsenek letelepedve, kijelölt körzetekbe telepítik át. Ez meg is történt, néhány törzs önként beletörődött, másokat kényszeríteni kellett, utoljára 1842-ben véres ellenállásukat követően a seminolokat telepítették át.

Ez itt a mai, a sápadtarcúak elől elzárt indián-terület, melyet Kansas, Arkansas, Missouri és Texas határol. Jelenleg 120 000 vörösbőrű él ebben a körzetben, akik a terület korlátozott kiterjedése miatt pusztán vadászatból nem tudják fenntartani magukat, és a kormánytól kapnak élelmiszertámogatást.

A siouxok ilyen ajánlatot nem kaptak. Földjük nem ért annyit, hogy ezzel a harcias, nagy lélekszámú népcsoporttal emiatt harcba keveredjenek. Így 1851. szeptember 23-án a Lamarie erődben az unió képviselői és negyven sioux törzsfőnök felesküdött az úgynevezett „örök béke- és barátsági szerződés”-re. Azonban amikor néhány év múlva az unió felmondta az „örök barátságot” – Nebraskában ugyanis gazdag széntelepeket fedeztek fel – az amerikai milicisták az egyszercsak egyesülő sioux törzsektől gyalázatos támadásokat szenvedtek el.

Azóta békében hagyják őket, és a siouxok többet nem is akarnak. Egyébként egészen rendes emberek. Nem rongálják meg a vasúti vágányokat, nem vágják át a távíróvezetékeket, még a telepeseket sem támadják meg. Csak vadászhassanak, és engedjék nekik, hogy a legteljesebb kedélyességgel kölcsönösen skalpolhassák egymást.

Addig, amíg a legutolsó sioux meg nem skalpolta az utolsó előttit, türelmesen várnak. Sajnos épp a siouxok nem nagy barátai a tüzesvíznek, különben lényegesen hamarabb elintéződne a dolog.

Pillanatnyilag még körülbelül 5000-en lehetnek, tehát minden férfire, minden nőre és minden gyerekre több mint három német négyzetmérföldnyi terület jut, és így senki se állítsa, hogy egy családfő wigwamját ne tudná ellátni elegendő vadhússal. A tízezer medve, melyet évenként megölnek, azok sem szénát esznek. Ősszel minden vad Kanadából egészen Nebraskáig vonul le. Már pusztán annak a rengeteg szárnyasnak is elegendőnek kellene lennie az indiánok táplálékául, amelyek a Platte folyó mocsárvidékein tanyáznak. Az sem igaz, amit olyan gyakran hallhatunk és olvashatunk, hogy a bölény, az igazi bison kihalófélben lenne, vagy akár már teljesen ki is pusztult. Korábbi tömegeikkel természetesen mai mennyiségüket már össze sem lehet hasonlítani. A Pacific vasútvonalon utazó utas azonban még ma is áttekinthetetlen csordákat figyelhet meg. Tekintsük csak meg a nagy prém- és bőrárverések kínálati listáit. A sioux a leterített állatnak még ma is csak a púpját, nyelvét és bundáját viszi magával, a többit otthagyja. A bivalyvadászathoz, jóllehet hátultöltővel is el van látva, még mindig íjat és nyílvesszőt használ – valami lovagias megfontolásból, de vallási kultuszaikkal is összefüggésben lehet.

Észak-Amerikát régebben más faj népesítette be, amely meglehetősen magas kultúrát képviselt. Az indiánok, ahogyan őket az első európaiak megismerték, és amint még ma is léteznek, hódító népként észak felől hatoltak be, az őslakosságot idővel kiirtották, éspedig az utolsó megsemmisítő harcokra annak idején került sor, amikor az első európaiak a keleti partokon megvetették lábukat.

Számtalan romot, erődítményt és más építményt találtak, Kanadától egészen Floridáig, amelyek ugyanarról a szellemiségről árulkodtak. Egyesek összevethetőek az egyiptomi piramisok és szfinxek nagyszerűségével, de alapvetően eltérőek a dél-amerikai és mexikói őslakosok építményeihez képest. Így például Mississippi államban Brush-Creeknél van egy téglából falazott 300 méter hosszú és 2 méter átmérőjű kígyó, elegánsan tekergő pózban, nyitott szájában nagy tojást tartva. Minderről többet lehet olvasni a „Conversations-Lexicon”-ban, az „Amerika ókori régiségei” címszó alatt.

Bennünket azonban csak az ősrégi hadak útja érdekel, amelyen két kerékpárosunk szándékozik végighaladni. Európában nem lelhető fel az útépítő művészet ilyen kolosszális műve. A Platte folyó nyomvonalát követi, melyet az indiánok Nebraskának neveznek, a Szikláshegységtől Omaháig, tehát a Missouriig, égetett, elnyűhetetlen agyagtéglákkal kirakva, még egészen jó állapotban, jelenleg természetesen már összefüggő fűfelület fedi. Ez az igazi, elhíresült harci ösvény, ebből erednek azok a kifejezések, melyek oly nagy szerepet játszanak az ifjúsági irodalomban. Annak a bizonyos ismeretlen népnek a hadi útja lehetett, környékén folyhattak a behatoló indiánokkal a legvéresebb csaták, melyek sötét emléke Észak-Amerika valamennyi indián törzsében még ma is elevenen él, és a „Path of war” még jelenleg is különleges elválasztó vonalat képvisel az északi és déli sioux törzsek között. Az út mentén bizonyos pontokon küldöttek helyezik el jelzéseiket, és a harci ösvény átlépése esetén elszabadul a pokol.

A nyugat felé kivándorlók áradata egykor ezt az utat követte. A Pacific vasútvonal azonban nem, a folyó feletti kedvezőtlen átjutási lehetőségek miatt. Csak az indián-ügynök, azaz házaló, aki egyben a kormány által lefizetett kém is, hajtja végig ekhós szekerét a néptelen úton. A modern világjáró pedig gyalogosan vagy kerékpáron használja, támadásoktól nem zavarva jut át a vad indiántörzsek között, épp azért, mert a harci ösvényen halad, melyet a vörösbőrűek tisztelettudóan elkerülnek. Amennyiben azonban maguk az indiánok lépnek rá, az utazó ezt mindjárt a

határnál megtudja, és ha ennek ellenére mégis úgy dönt, hogy végigmegy Nebraskán, akkor legjobb, ha rögvest saját magát skalpolja meg…

Starke annyi mindent tudott mesélni, mindig valami újat, amiről Ellen még sohasem hallott. Társalgásra alkalmas téma nem hiányzott az út során.

Először a hotel került sorra, aztán Ellen Starke jelenlétében átpergette ujjain a sziporkázó láncot.

– Minden bizonnyal Londonba akarja küldeni. Kinek? Engedje meg, hogy becsomagoljam és megcímezzem.

– A bankáromnak – válaszolta Ellen, elgondolkodva játszadozva az aranyműves munkájával. – Gondolom jobban ért az aranyműves ilyen műremekéhez, mint jómagam.

– Az lehet, hogy jobban értek hozzá, de nekem nem szerez akkora örömöt, mint önnek.

– Örömöt? Igen, igen, már tudom mire gondol – az ön számára a művészi munkának lenne nagyobb értéke.

– Nem annyira. Ilyen modern ékszereket nem gyűjtök.

Megsejtette vajon, hogy Ellennek mi állt szándékában? Majdnem úgy tűnt. Ellen neki akarta ajándékozni a láncot, a kezébe akarta nyomni, már küszködött magával – de ő máris elhárította. Tett még egy kísérletet, hogy meg meri-e tenni, de egy elutasítást nem tudott volna kiheverni.

– Kinek ajándékozná a nyakéket, ha az öné lenne? – És elvörösödött. Ennél érthetőbb már nem lehetett volna.

– Nem tudok senkiről, akinek odaadnám, megint eladnám, és közben jó üzletet csinálnék.

– Csomagolja be, „Hands und Compagnie, Strand 16” a cím – mondta fáradt hangon, miközben átadta Starkénak a nyakéket.

– „Hands und Compagnie” – ismételte érzéketlenül a barbár, ismerem őket, igen szolid ház. – Éhes, miss Howard?

– Nem nagyon.

– Azt javaslom, ne egyen semmit, feküdjön le rövidesen, aludjon egy jót holnap reggelig és…

– Isten őrizzen! – kiáltott fel Ellen rémülten. – Az igaz, hogy fáradt vagyok, és szeretnék egy jót aludni, de többé nem akarok álmomban pedálozni, ami nagyobb büntetés számomra, mint a taposómalom.

– Ha tanácsot adok önnek, akkor alkalmas szert is tudok adni hozzá, ami mély, álmatlan alvást biztosít. Nem ópium, vagy valami hasonló, hanem egészen ártalmatlan dolog. Bízzon bennem, régi gyakorlatias emberben. Kérem, tud várni még tíz percig?

Még el sem telt a tíz perc, amikor ismét belépett a szobába, kezében egy félig vízzel telt pohárral, amelyben egy kanálka port kezdett elkeverni.

Ellen szemei ki voltak vörösödve, zsebkendőjével még tett egy heves mozdulatot. Starke persze semmit sem vett észre.

– Igya meg ezt!

– Altatópor? Tényleg nem szeretem az ilyesmit.

– Ó nem, olyasmit nem is adnék magának. Guru a neve, de kolának is hívják, egy Afrika belsejében termő dióféle. A beduinok aranyként értékelik, azért fogyasztják, hogy éhséget és szomjúságot példátlan kitartással legyenek képesek elviselni, és idegőrlő sivatagi lovaglások után lázmentesen tudjanak aludni. Ha azonban a kola káros volna, akkor a beduinok nem volnának hajlandók a lovaiknak is adni belőle. Igya csak meg, miss Howard!

Ellen – szemei még mindig könnyekkel teli – kis híján a képébe nevetett. A férfi maga sem tudta, mennyire vicces tud lenni elpusztíthatatlan komolyságával.

Megitta a még egyszer felkevert keveréket, a vízben finoman eloszló por kellemesen kesernyés, fűszeres és aromás ízű volt. Starke kiment, azt mondta, még be akarja csomagolni és postára

akarja vinni az ékszert. Ellen levetkőzött, és lefeküdt azzal a szilárd meggyőződéssel, hogy a kola ellenére elalvás után rövidesen kezdődik a kínos kerékpártúra, mert a menetrend szerint most éppen kerékpáron kellene ülnie, és nem ágyban volna a helye. Ámde mégis elaludt, mielőtt észrevette volna, nem álmodott, nem ébredt fel korábban, még mielőtt Starke hangja másnap reggel fél négykor fel nem ébresztette, és akkor úgy érezte magát, mintha újjászületett volna.

Ugyanaznap este, október elsején a Lady-Champion-Club közgyűlést tartott, és mivel az őszibarack éppen érésben volt, őszibarackbólét szolgáltak fel, és lady Oliva Hobwell ebből az alkalomból megint jól bepiált. Amit össze-vissza fecsegett, azzal maga sem volt tisztában, de rémes fecsegését csak nem hagyta abba.

A távirat megérkezett Omahából, ezzel egyidejűleg lady Oliva Springfieldből megkapta azt a levelet is, amelyben Ellen beszámolt a mister Jenkinnel történt kalandról, hogyan úszott a tóban, és Starke hogyan törte össze a hat kerékpárt. A bolondos lady, amikor még józan volt, felolvasta a levelet, fenségesen örvendezett, alig fért a bőrébe, és meg is volt rá az oka, hogy örüljön, mivel ténylegesen nyitott egy formális fogadási irodát, de csak Ellen Howard elleni fogadásokat fogadott el. Egy szakértői publikum azonnal arra tett fel, hogy a kerékpározó hölgy a Föld körüli utat nem tudja 300 nap alatt befejezni, és ha most fizetnie kellene, úgy kasszája igen csak kiürülne. Most azonban éppen ennek ellenkezője volt a helyzet. Ámde mégis mit számítana London egyheted része örökösének néhány nyomorúságos millió megnyerése vagy elvesztése.

Az a világi, aki egyszer tényleg gazdag embereket akar látni, angolokat, jenkiket és oroszokat, akik nem tudják, mit kezdjenek a pénzükkel, annak Monte Carloba kell elmennie. Azok a gőzjachtok, gépjárművek, aranylemezzel bevont elefántcsont kerékpárok, amelyeknek tengelyei csiszolt gyémántperselyben futnak, platinából készült fényképezőgépek! Elveszett egy fülbevaló?

50 000 frank jutalom a megtalálónak, következő nap még 25 000-rel több…

Egyáltalán, lady Olivának az volt a szavajárása, szegény embereknek, akik mindig csak veszítenek a lovakon, egyszer végre már nyerniük is kellene.

Tehát úgy fecsegett, hogy más nem is jutott szóhoz. Épp az előbb szóltak neki, hogy kocsija előállt.

Ki rendelte ide!? Na miss Le-Le-Le-Leanor, csak nem azt akarja mondani, hogy becsíptem? 1 200 mérföld 23 nap alatt! Hölgyeim, belehalok a boldogságba. Előbb azonban töltsön nekem valaki még egy pohár bo-bo-bolét! Még csak kilenc pohárral ittam, még további 1191 pohárral kell meginnom. Minden mérföldre egy pohárral. Ah, lady Judith, töltsön már végre, maga a legkedvesebb számomra az egész bandából, és különben is maga teszi a legszívesebben. Köszönöm, köszönöm, a bababababa – az ördög vigye – bababababa – na de ilyet! – a bababababarackokat akár ki is eheti belőle. Hála istennek, végre sikerült kinyögni. Odalent várna rám a kocsim? De hogy került az ide? Pszt, halló Jim, hajts fel ide, inkább idefent szeretnék beszállni. Úristen, hiszen minden lónak nyolc lába van! És önnek lady Judith, önnek hirtelen két arca van! Az egyik egészen sárga, a másik egészen zöld. Apropopopopopó, drága Judith, mibe is kerül hat darab a legolcsóbb biciklibő̈l? Nem akarok én venni egyet sem, csak úgy érdekel. Halló Judith, apukám azt mondta, tegnap a tőzsdén állítólag indiai Gwalior[53] részvényeket kínáltak. Szegények, azok csak lapátolnak az ólommocsokban. Vegyenek részvényeket, részvényeket vegyenek! Vagy talán csak nem a maguké az a sok eladó részvény? Nanu, már megint mi történt, a bal arca most meg hirtelen kékre változott! Igenis, miss Leleleanor, egészen egyedül is meg tudok állni a lábamon. Jó éjt, jó éjszakát öreglányok. Jó éjt egyetlen barátnőm, drága Judithom, álmodjon rólam szépeket. Nem csinálna megint rövidesen tejszínhabot? – Na csak vigyázzatok rám, nehogy lebukfencezzek a lépcsőn. Úristen, ha a papa most otthon

[53] indiai város neve

van – de holnap reggel megint csinos és makkegészséges leszek, rózsás, dagi orcácskákkal.

Sikerült szerencsésen lecipelni, és bepakolni a kocsiba, de igazából senki sem tudta, hogy tényleg ilyen piszokul becsípett, vagy valójában csak megjátszotta magát. Akik még maradtak, nevettek utána. Gyorsan pergő, hegyes nyelve ellenére nem volt barátnője. Egy mégiscsak – lady Judith nyögdécselt dühében, és az a tény, hogy Oliva nem halt meg még azon az éjszakán, csak azt jelentheti, hogy az egész fekete mágiából egy szó sem lehet igaz.

A prérin

Tíz méternyi távolságra a leggyorsabb tempóban haladtak egymás mellett. Ellen erősen ráhajolt a kormányra, nehezére esett tartani a tempót. Starke egyik karja alatt egy ládácskát vitt.

– Most már elegem van, nem bírom tovább – lihegett Ellen.

Starke leejtette a hosszú lasszó végéhez kötött ládát, ami nagy ugrásokkal kezdett pattogni kerékpárja mögött. Ellen felegyenesedve, de még mindig erőteljesen pedálozva, előkapta revolverét.

– Felülről lefelé, forgassa a csuklóját, mint egyébként!

Célzás nélkül, egyetlen mozdulattal, a golyót minden alkalommal szinte köríves dobómozdulattal röpítve ki, Ellen hat lövést adott le a pattogó ládára. Starke behúzta a lasszót, hogy megvizsgálja a célt, miközben Ellen, jóllehet még teljes lendületben, sikeresen kiürítette a revolvert, az üres hüvelyeket töltényövébe dugta, és újratöltött.

– Öt találat, bravo, bravissimo! Ezt nem mertem volna megjósolni, pláne egy ilyen hajsza után. Rövidesen akár egy cowboyjal is felveheti a versenyt.

Már nem az első lőgyakorlat volt, Ellen megtanulta, hogy a revolverrel nem irányozni és célozni, hanem lőni kell, hogy felülről lefelé és közben jobbról balra gyors köríves mozdulatot végezzen és célba találjon. Miért? Mert mindenki így csinálja, aki revolverrel lőni tud, a revolver felvágódása elmarad, a cél eltalálása ösztönössé válik. Ez éppen olyan, mint amikor egy bagót rágó matróz elmélyülten a másik oldalon lévő szögre mered, majd keresztben átköp a hajón, és pontosan fején találja a szöget, miközben nem is célzott.

Sötét éjszaka óta tekertek a prérin, már 30 mérföldnyire voltak a civilizáció határától, túl voltak a reggeli és déli tűzrakáson, az utóbbinál egy vadlibát sütöttek meg.

Minden úgy nézett ki, mint a legkultiváltabb állam közepén, ha az ember beépítetlen vidékre téved, ahol vadon nő a fű, mintha földbe gyökerezett széna volna. A hadak útjából Ellen semmit sem vett észre, csak akkor, ha véletlen letévedtek róla. A Platte folyóból sem volt látható semmi, amelynek az út mentén kellene olykor felbukkannia. Azt sem kell túlzottan komolyan venni, hogy az út a folyót követné, az ember néha egynapi járásnyi távolságra is elkerül a folyótól. Eddig még egyetlen embert sem láttak. Egyre unalmasabb volt, annak tudata pedig, hogy csak indiánok által benépesített prérin járnak, már nem volt elég szórakoztató.

– Lát valamerre lópatától vagy emberi lábtól származó nyomot?

– Nem. A legélesebb szemű vörösbőrű sem venne észre semmit. A valóságban egészen más a helyzet, mint amit az indián történetekben olvasni lehet.

Starke talált egy üres kétszersültes dobozt, azt használták célnak, és a célbalövés némi változatosságot hozott. Ellen nagyon büszke volt a dicséretekre, amit kapott.

Előttük a távolban feltűnt egy pont, lassan tárgy bontakozott ki belőle – egy kocsi – szintén nyugat felé haladva, mellette egy férfi lépkedett.

Starke lassított.

– Miss Howard tudja, hogy nem szoktam hazudni. Erre nincs semmi szükségem. Ellenségeimnek azonban csapdát szoktam állítani, ha kell, akár hamis szavakkal is. Az ott egy kufár, aki az indiánok között házal. Ha beigazolódik, amit feltételezek, kicsit a földbe akarom döngölni, mert megérdemeli. Tehát: neveinket megtartjuk, ön megmarad a londoni hölgynek, én pedig a vidéket járó ügynök vagyok. Ön valamelyik indián törzstől néhány négyzetmérföldnyi területet szándékozik megvásárolni, mondjuk egy ménes, egy lótenyészet létesítéséhez. Megértve? Akkor hát előre!

– Megértve? A legcsekélyebb mértékben sem.

– Halló!

Elérték az ekhós szekeret. Starke mellett Ellen engedelmesen leszállt a kerékpárról, a csontsovány gebe megállt, a férfi feléjük fordult. Öreg, igen sivár fazon volt, még az egyébként tartós bőröltözéke is csupa cafat, minden, ami rajta volt, kosztól merev, a hőség ellenére prémsapkája fülig lehúzva, karja alatt korbács, megsárgult fogai között fapipa.

– Hol táborozik Fehérróka a wahkpakotanék közül? – kérdezte őt Starke.

Ez volt az egyetlen, amit Ellen megértett. Az öreg megadta a választ valami érthetetlen, zagyva nyelven, ami angol és egy másik nyelv keveréke volt. Nyilvánvaló volt, hogy Ellenről beszélnek. Az öreg oldalról méregette sandán, Starke tovább zagyvált. Az öreg bemászott a ponyva alá, takarókat, fegyvereket, gyöngyfüzéreket és más kacatokat bányászott elő. Starke zagyva beszédéből a rum, gin és viszki szavakat lehetett kivenni, az öreg úgy látszott, nem akar tudni róla, miről van szó. Ellent még bizalmatlanabbul méregette. Továbbra is elhárította a kérdést. Starke benyúlt kabátja zsebébe, és egy marék aranyat vett elő. Az öreg szemei sóváran meredtek rá, rövid ideig még küszködött magával egy kicsit, aztán megint bemászott a ponyva alá, és tíz perc alatt négy kis hordót és egy tizedesmérleget bányászott elő, és mindezeket lepakolta a fűbe.

– Más nincs, Ben Radding?

– *No sir, no*[54] – válaszolt a férfi, az első hordót közben a mérlegre emelve.

– Tehát miss Howard – fordult ekkor hozzá Starke – ön a tanúm: Ez az ember, Benjamin Radding, hivatalosan engedélyezett kereskedő az indiánok földjén, Fehérróka, a wahkpakotanék törzsfőnöke számára 24 gallon rumot, 12 gallon gint és 12 gallon viszkit szállít, és a kialkudott vételárként 120 dollárt kap tőlem a wahkpakotanék táborában, amennyiben oda leszállítja az égetett szeszt. Így van?

[54] Semmi uram, semmi

– *Yes, allright, M'am*[55] – grimaszolt az öreg szórakozottan – íme a hordó le is van plombálva, nettó 24 gallon[56], és most kóstoljátok meg a rumot.

– Hagyd csak Ben Radding, és most figyeljetek!

A kocsi elején volt egy nagy kalapács, Starke kézbe kapta, négy hatalmas ütés, és a négy hordó romokban hevert. A rum, gin és viszki máris a préri szomjas földjét itatta.

– Ember, mit tettél!! – ordított fel döbbenten a kereskedő. A gyors elhatározás és hirtelen végrehajtás volt az, aminek különösen ijesztő hatása volt.

– Az égetett szesz már nem a tiéd – hangzott higgadt válasza. – Pénz kéne érte? Egy büdös centet sem kapsz. Nem szállíthatsz égetett szeszt az indiánoknak. – Fel a kezekkel!! – ordított rá hirtelen. – Egy – kettő…

Az öreg nem egy zacskóárus volt, hanem indiánok között közlekedő kereskedő. A préri törvényeit ismerve természetesen rögtön tudta, hogy mozdulatára a hatalmas ember eléugorva, kalapácsát magasban tartva háromnál beveri a koponyáját, ha kezeit nem emeli azonnal a magasba, ezért olyan gyorsan lendítette az ég felé, hogy közben még lábujjhegyre is állt.

Starke elgáncsolta, hátára fektette, és fogait vicsorgatva Hassan is ráugrott.

– Ha a fegyver felé nyúlnál, csak egy mozdulat, és a kutya már át is harapta a torkodat, amiről én persze nem tehetek. Különben nyugodtan feljelenthetsz, a nevem már megmondtam. Jöjjön miss Howard.

Ennyi minden bizonnyal elég volt a jóembernek. Starke felült a kerékpárjára és elhajtott onnan, Ellen követte, anélkül, hogy hátranéztek volna.

---

[55] Igen, rendben van asszonyom

[56] 1 amerikai gallon = 3.7854117840000003 liter

Magyarázatra aligha volt szükség. Starke azonban kifejezésre juttatta, hogy mennyire megveti az embereknek ezt a fajtáját, és azt, hogy ráadásul a kormány még támogatja is őket. Először is, ezek az indiánok között mozgó kereskedők egyúttal a kormány által lefizetett kémek is, akik megfigyelik, mi történik a vörösbőrűek között, és erről be is kell számolniuk. A kém hivatása következtében, akinek először őszinte ábrázattal meg kell nyernie a kikémlelendő bizalmát, egyáltalán nem is lehet az őszinteség képviselője. A leggyalázatosabb azonban az égetett szesszel folytatott kereskedelem. Az ugyan meg van tiltva nekik, hogy tüzesvizet adjanak el az indiánoknak, a kormány azonban a legcsekélyebb ellenőrzésről sem gondoskodik, és így nyílt titok, hogy a titkos csempészést közvetve támogatja azzal a céllal, hogy a tartomány vörösbőrű tulajdonosait a folyékony méreggel a lehető leghamarabb kipusztítsa, ami visszataszító eljárás.

Ezúttal Starke egy ilyen kémet és hatóságilag engedélyezett csempészt büntetett meg érzékenyen, és úgy tűnt, nem ez volt az első eset. Fehérróka, aki törzsével a kultúra határaihoz a legközelebb élt, az alkoholtól jobban érintett volt, mint a többi sioux, már nagy örömét lelte a mámorító tüzes vízben, és Starkénak az előbb már említett módon sikerült a kereskedővel olyan megállapodást kötnie, hogy nevezett törzsfőnöknek teljes égetettszesz készletét leszállítsa. Dupla aljasságot követett el, az idegen hölgy tehát le akarta itatni az indiánokat, hogy utána aprópénzért megvegye a földjüket, a kereskedő ebbe belement, és ezért büntette őt meg így Starke. Amaz persze szívesen feljelentette volna, de a környéken nem volt bíró, a kormány kártérítést pedig nem fizet, ennyire azért nem volt kifinomítva a játék. A kereskedő kára körülbelül 60 dollárt tett ki.

– És mi lesz, ha megint találkozik ezzel az emberrel? – kérdezte Ellen aggódva.

– Tartózkodni fog tőlem. Már minden bizonnyal belátta, hogy csalódnia kellett, amikor vidéket járó ügynöknek nézett.

– Igen, de most mi lesz vele – és Hassannal?

Starke körülnézett, és megkérte Ellent, álljon meg és szálljon le. Már jó messzire eltávolodtak. Ott állt a kocsi, mellette Hassan, az emberből a fű miatt nem lehetett látni semmit.

– Hassan rettenetes álkapcsa egyelőre még sakkban tartja. Azonban számítok rá, hogy a prérivel és indiánokkal folytatott harcokban járatos ember bosszút szomjaz. Amikor észreveszi, hogy a kutya szabadon engedi, fel fog ugrani. És nem egy közönséges kereskedőről van szó, tud úgy bánni a revolverrel, mint jómagam. Először le akarná lőni a kutyát, mire én visszatérnék, szabályos harc alakulna ki. Kocsija mögé bújva előnyösebb helyzetben volna, és meghiúsíthatná, hogy a közelébe lopakodjak. Ezzel szemben nem fegyverezhetem le, nem kötözhetem meg, mindezt kerülnöm kellene, ha az eset mégis bíróság elé kerülne, megvádolhatna engem. – Nos figyelje csak, mi fog történni.

Éles füttyentés Starke ajkairól, és – Ellen most látta első ízben az arab agárt teljes sebességgel száguldani, tulajdonképpen csak egy sárga csíkot látott a préri felett. Jóllehet az ember villámgyorsan felugrott, de addigra Hassan még egy messzehordó fegyver lőtávolságán is kívülre került.

Folytatták útjukat, és Ellen számára már megint kezdett majdnem unalmassá válni, amikor újabb kaland hozott némi változatosságot.

Egy távoli domb mögül lovas bukkant elő, megállt, úgy tűnt, a két kerékpárost kémleli, ide-oda lovagolt, látszott, hogy habozik, galoppozni kezdett, és az országút felé tartott. Indián volt, látni lehetett hosszú lándzsáját, már skalpfürtje is felismerhető volt.

A hadak útja mellett megfékezte gyönyörű lovát, leugrott, a lovat magára hagyta, a lándzsát beleszúrta a földbe, az útra lépett, először felemelte a kezét, majd szívére tette.

A kerékpárosok közvetlenül előtte leszálltak.

Az indián olyan volt, mint amilyennek a könyvek leírják: szép fiatal harcos, herkulesi testalkattal, lábán bőr lábszárvédő és mokaszin, ez utóbbi tarka fonatokkal díszítve, bronz felsőteste

meztelen, de erősen tetovált, nemes arcvonásai szintén, övében pipa mellett hosszú kés és tomahawk[57], skalpfürtjét azonban nem díszítették hosszú harci tollak. Főként izmos felső karjain mély, részben rémes sebhelyek voltak láthatók, melyek azonban nem feltétlenül harcban szerzett sebek. Az észak-amerikai, vadászatból élő indiántörzsek fiatalemberei, amikor lovaggá ütik őket, azaz fegyverviselő harcosként felveszik őket a tűz körül ülő tanácsba, rémes tortúráknak vannak kitéve. A siouxoknál a fiúknak bőrszíjakat fűznek át felső karizmaikon, tehát átszúrják, a fiút ennél fogva felfüggesztik, és addig forgatják sebesen, míg el nem veszíti eszméletét, aztán megint észhez térítik, és a szétroncsolt húson átmenő szíjnál fogva galoppban vonszolják. Nem is folytatom, a tortúrák még sokkal rafináltabbak – és fegyverviselésre csak az méltó, aki a próba fájdalmait hangtalanul elviseli. A fiatal harcosok ezen kívül még gyakran jelentkeznek az évenként megtartott férfivá avatásra is, a tortúrákat önként még többször megismétlik, így elhihető, hogy a karóba húzásra várakozó indián méltósággal kéri ellenségeit, hogy ne kíméljék. És mindez még ma is így van!

Ez is egy wahkpakotane – mondta Starke, majd hosszabb ideig társalgott vele, annak nyelvén. Miközben mozdulatlanul állt, a fiatal harcos nagy, nyugodt, éles szemei a lányra tapadtak, anélkül azonban, hogy tekintete kíváncsiságról vagy pimaszságról árulkodott volna. Ellen ennek ellenére zavarban volt, az indián tartása és beszédmódja valóban királyi vonásokról árulkodott.

– Bölénypata, a Fehérróka egyik unokája. Ellenségeit lába alatt úgy tapossa szét, mint bölény a párducot – mutatta be őt Starke, és Bölénypata nevét meghazudtolva rugalmas lépésekkel kinyújtott kézzel indult Ellen felé, és a legtisztább kiejtéssel megszólalt angolul:

– *How do you do, Miss*[58]? Örülök, hogy látom.

---

[57] indián csatabárd

[58] Hogy van, kisasszony?

És miután az elvörösödő Ellennek megrázta a kezét, még nagyobb meglepetést szerzett neki. Bölénypata megint váltott néhány szót Starkéval, Starke beleegyezően bólintott, az indián átvette tőle kerékpárját, átlendítette rajta lábát – már fenn is ült a nyeregben, és elhajtott.

– Még túl közel vagyunk a civilizáció határához, hogy a siouxok ezen törzséhez ne tévedt volna oda egy kerékpárkereskedő – magyarázta Starke a csodálkozó Ellennek. – Épp az előbb mesélte, hogy wigwamjában van egy kerékpárja, két lovat és néhány bölénybőrt adott érte, és törzsében nem ő az egyetlen, aki kerékpározik. Kerékpározó asszonyt azonban még nem látott. Természetesen meghívott, hogy kövessük őt táborába, magyarázatom azonban, hogy fogadásunk miatt igyekeznünk kell, elegendő volt ahhoz, hogy kimentsük magunkat. Indiánokkal fogunk még találkozni eleget.

Elegáns kör megtétele után Bölénypata visszatért, és leugrott a kerékpárról.

– Erős testvérem mennyit fizetett ezért?

– Nyolcvan dollárt.

– Kicsit nehéz Bölénypata számára, fehér testvérem nagyon erős lehet.

Baráti biztosítékok, jó utat, újabb kézfogások – majd elhagyták a kerékpározó skalpviselőt, aki azonban a préri bebarangolásához mégis inkább musztángjánál maradt.

A napi penzumot nemsokára letekerték, mikor a táj egyhangú képe változni kezdett. Kezdetben néhány erdei fenyő és más tűlevelű bukkant fel, majd egyre nagyobb számban, míg végül a még mindig jól járható út igazi őserdőn vezetett át, melyet vad szederbokrok tettek áthatolhatatlanná.

Széles azonban már nem volt ez az út. Rövidesen, magyarázta Starke, egy mély szakadékban folyó patakhoz érnek, és mint általában, a tapasztalt vezető ezúttal is további kiegészítést fűzött hozzá megjegyzéséhez, amely szerint pusztán ebből a vízből szár-

mazó nedves atmoszféra elegendő lenne dús vegetáció kialakulásához.

Hallották a víz sustorgását, nemsokára fából épült híd bukkant fel előttük, mikor Hassan, aki itt az erdőben mindig jelentős távolságra előttük poroszkált, és már a hídon volt, hirtelen röviden felugatott, majd gyors futással visszatért hozzájuk. Starke azonnal leugrott, és arabul kezdett beszélni a kutyához, mint mindig. Hassan vinnyogott és mozdulatai nyugtalanságról árulkodtak. Gazdája figyelmesen szemlélte viselkedését.

– Mi van a kutyával? – kérdezte Ellen aggódva. – Talán valami veszélyt szimatolt ki?

– Én sem értem, egészen sajátosan viselkedik, amiből arra következtetek, hogy ő maga nem ismeri a veszélyt, vagy sokkal inkább: jól látja, de annyira új neki, hogy nem képes megfelelően kifejezni magát, mert egyébként minden megnyilvánulását megértem. Azonban ember vagy állat által közvetlen veszély nem fenyegethet bennünket, mert akkor egészen másképpen viselkedne. Menjünk tovább.

Kerékpárjaikat egészen a hídig tolták, amely a körülbelül húsz méter széles szakadékot hidalta át két durván ácsolt fenyőfatörzzsel, melyekre keresztirányban faágakat szögeltek, tehát a legprimitívebb faburkolatú hídról volt szó, egy indián kocsija számára mégis járható, aki gyakran kénytelen úttalan utakon is továbbjutni. Lent a mélyben vad hegyipatak zúgott. A kitűnő út néhai építői minden bizonnyal kőhidat építhettek ide, de a harcok során a visszavonuló ellenség mindig lerombolja a hidakat, mostanra pedig már a romok is eltűntek.

Hassan vonakodott a hídra lépni, jóllehet az előbb már járt rajta.

– A híd valami veszélyt tartogat számunkra. Semmi különöset nem látok, de ahhoz túl nagy a félhomály, hogy a másik széléig át lehetne tekinteni. Hassan figyelmeztetése bőven elég nekem.

Nyugodt, megfontolt módján, ami sajátos ellentétben állt olykor hirtelen végrehajtott tetteivel, Starke felnyitotta a kerékpár vázára

rögzített táskáját, és kivett belőle egy baltát. Oldalirányba kissé bement az erdőbe, az egyik faóriás törzsén vizsgálódva végigpillantott, és még mielőtt Ellen feltehette volna a kérdést, mi lehet a helyzet a híddal, szorgalmas fejszecsapások hatására már repkedtek is feje körül szanaszét a forgácsok, és alig egy perccel később a fenyő nagy reccsenés kíséretében kidőlt, áthidalva a szakadékot.

És ugyanehhez a varázslatos gyorsasághoz tartozott még az is, ahogy Starke néhány mozdulattal a baltát ismét elcsomagolta, a két kerékpárt a vállára kapta, és minden további tépelődés nélkül fellépett a fatörzsre anélkül, hogy előbb néhány tapogató lépést tett volna.

– Kurt!! – kiáltott fel rémülten a lány.

A fatörzs még nem is feküdt elég stabilan. Mikor Starke körülbelül a közepénél járt, a törzs elfordult. A kerékpárokkal két oldalán egyensúlyozva pillanatra megállt, majd biztonsággal folytatta útját, rövidesen elérve a szakadék másik szélét.

– Mivel elbírta a dupla súlyt, az ágak jól fekszenek. Át tud egyensúlyozni?

Bár Ellen nem volt szédülős, erre azonban mégsem mert vállalkozni. Aggodalmasan tekintett le a mélybe, ahol pezsgett, fortyogott a víz.

Starke letette a két kerékpárt, visszaegyensúlyozott, és mielőtt Ellen még felfogta volna, hogy mi történik vele, már egyik karján ült, érezte, amint másik karja körülfogja, és a következő pillanatban alatta tátongott a mélység.

Ha most a billegő fatörzs elfordul, ha kibicsaklik a lába…

Mi volt az? Odalent a fehér tajtékban csak nem egy dühtől és gúnytól eltorzult arcot vélt felbukkanni? Jól ismerte ezt az arcot, Judithé volt. És ahogy nevetett. Fülébe csengett a gonosz kacaj…

Ellen megremegett, borzongva hunyta be szemeit. Érezte, amint a férfi karja szorosan magához szorítja, és hirtelen a biztonság kellemes érzése árasztotta el.

Nem, nem történhet semmi! Hiszen a karjaiba zárta. És mi is történhetne azzal, akit ennek a férfinek óvó karja tart magához ölelve! És hogyan is csúszhatna meg ennek a férfinek a lába! Tomboljon bár odalent a víz, tekintsen rá onnan fenyegetve Judith – nem történhet vele semmi, hiszen ő tartja karjaiba zárva!

És milyen nyugodtan vert a szíve, olyan állhatatosan, mint… Igen, hirtelen rájött, ez az ember maga az állhatatosság. Állhatatosság, milyen pompás egy szó! Semmi határozatlanság, csak kitartás téren és időn át! Ó micsoda boldogság lenne, ha ilyen erős karok vinnék egy életen át, és egy ilyen szíven lehetne megpihenni…

Ellen így álmodozott csukott szemmel, a férfi szívverését hallgatva, a pillanat bűvöletében, és édes volt ez az álmodozás.

Hirtelen hangos, dühödt, távolról felhangzó ugatás térítette magához, Starke karjai közül lecsúszott a földre, egymásra néztek, a lemenő nap megvilágította a kis erdei tisztást, és ekkor – csak nem a zavar pírja vonult át ismét a férfi sötét ábrázatán?

– Elnézést, gondolataimba voltam elmélyedve. Húzódjunk gyorsan vissza, Hassan újabb veszélyt jelez, valami ragadozóra bukkant!

Sietős léptekkel indultak visszafelé.

Vissza? Hiszen épp, hogy csak áthozta az ingatag átkelőn a szakadék felett.

Ellen ekkor nem gondolt a rá váró újabb veszélyre. Elvörösödött.

Ó egek! Hiszen milyen messzire vitte! Legalább tíz percen át kellett gyors lépésekkel haladniuk az erdőn át, mielőtt elérték volna a kerékpárokat, melyeket Starke a szakadék szélén hagyott.

Mellettük őrködve ott volt Hassan, még egy dühödt ugatás, és hátrálni kezdett a fatörzs felé.

– Grizzlymedve! – kiáltott fel Starke, és hirtelen egy fegyvert nyomott a lány kezébe, amit Ellen még sohasem látott nála. – A hátam mögé! Legyen öné a dicsőség. Fektesse a puskacsövet a vállamra! Ne féljen semmitől! Nyugalom! Vegye célba! Ha felegyenesedik, lőjön a szájába!

A fák között ekkor már fel is bukkant a hatalmas szürke fickó, melyről a jenki a maga gúnyos módján azt állítja, csak egyetlen erénye van, éspedig az, hogy nem tud mászni. A grizzly kétségtelenül a Föld legveszélyesebb ragadozója. Az oroszlán, a tigris és minden más macskaféle odalopakodik a kiszemelt zsákmány közelébe, és figyelmeztetés nélkül ráveti magát. Ha az ugrás nem sikeres, szégyenkezve visszavonul. A grizzly ezzel szemben éjjel-nappal morogva, fáradhatatlan kitartással követi áldozatát, ezzel a módszerrel a prérin még a leggyorsabb ló sem menekülhet előle, és ha lovasa végül felmászik egy fára, a medve elfekszik alatta, zsírtartalékaiból élve kitart addig, míg áldozata az éhségtől lepottyan. Emellett úgy tűnik, teljesen érzéketlen a golyóval szemben, érzéketlenebb, mint egy elefánt, már találtak olyan grizzlymedvét, amelynek golyó hatolt át a szívén, és ennek ellenére halála előtt még rettenetes bosszút állt a vadászon. Csak az agyán áthatoló lövedék képes azonnal leteríteni.

Dörmögve, fejét tágra nyitott szájjal ide-oda ingatva ügetett felé-jük a hatalmas medve, slampos járása ellenére ijesztő sebességgel közeledett.

Starke térdeplő helyzetben volt, maga is lövésre készen tartva nagykaliberű revolverét, Ellen a háta mögött állva a puska rövid csövét vállára fektette. Egészen mechanikusan követte a férfi utasításait. Már eleget hallott a grizzlymedvékről, látta közeledni a rettenetes ragadozót, és ennek ellenére csak egyetlen gondolat uralkodott el rajta, ami édes borzongással áradt szét tagjain: negyedórán át feküdt a mellén, negyedórán át vitte őt, a végén elvörösödött – szereti őt, semmi kétség, szereti őt!

– A lőszereknek vágott végű magja van, célozzon nyugodtan – hat lövése van a tárban.

Szeret engem, szeret engem, ő az enyém, és én az övé vagyok! – Így ujjongott magában Ellen, amikor meghúzta a ravaszt és eldördült a lövés. Azt, hogy tulajdonképpen célzott-e, később nem tudta volna megmondani.

Velőtrázó ordítás, a medve hátratántorodott, hátsó lábain állt még egy darabig, mancsaival a levegőben hadonászott, majd felbukott, kétszer átfordult egyik oldaláról a másikra, közben egy komoly fenyőtörzset kitört, mint egy szalmaszálat, és végül csendben kimúlt.

– Bravo! Pontos lövés a bal szemébe. Állj! Október van, hátha még a nőstény medve is előkerül.

Újabb mennydörgésszerű ordítás: a szakadék másik oldalán egy másik medve ügetett: A nőstény. Vajon tudta már, hogy szíve választottját utolérte a halál?

A medvék már egész jól hozzászoktak az emberi kultúra alkotásainak használatához – ez a másik egyenesen a híd felé iramodott, hogy átjusson a szakadékon.

– Tehát még egyszer – szólt Starke hanyagul – de úgy vélem, hogy nem fog átjutni a hídon.

A medve nagy ugrásokkal rohant rá a fahídra. A feléig jutott, amikor bekövetkezett a katasztrófa, amit Starke már előre megsejtett. Semmi előzetes reccsenés, semmi repedezés – a tekintélyes faépítmény egyik oldala lerogyott, mint amikor a színházi színpadon leszakad egy híd. Ezt persze már hatalmas zaj követte, az egész híd a szakadékba zuhant, vele együtt a medve is.

– Mi volt ez? – hebegte dermedten a lány.

Starke odahasalt a szakadék széléhez, megnézte és megtapogatta a törzsek rövid, talajból még kiálló csonkjait, melyek eredetileg a hidat tartották.

– Egyszerű a magyarázat: A híd tartógerendáit alulról befűrészelték, azzal a céllal, hogy mi ketten szépen levitorlázzunk.

– Befűrészelték? Isten őrizz, Starke! – kiáltott fel Ellen rémülten letekintve a mélybe.

Starke higgadtan felállt, és zsebéből elővette pipáját és tűzszerszámait.

– Úgy bizony – mondta most már pöfékelve. – Sir Munro és Somaja ma reggel még áthaladtak rajta, ezt egy velük egyeztetett jelzésről ismerem fel, tehát a híd befűrészelése azután történt, miután előőrsünk áthaladt rajta, minden bizonnyal röviddel ezelőtt, direkt nekünk szánva. Elég mélyen bevágták ahhoz, hogy egy kerékpáros súlya alatt leszakadjon. Nem akarok további vizsgálatokba bonyolódni, ami legfeljebb tévutakra vezethetne, de legalább már tudjuk, hogy számolnunk kell „jóakaróinkkal".

– Lady Barrilon, az a bizonyos Jenkins… ó, istenem!

– Ugyan, hagyja már! Barátunkat minden bizonnyal el fogom kapni. Mit szól azonban Hassan el Seba megérzéséhez? Bizonyára észrevehette a fűrészelés nyomait, és azonnal felismerte a veszélyt. Megint olyan esettel állok szemben, amely meghaladja a kutyákkal kapcsolatos ismereteim. Csak a grizzlymedvéért kár, szerencsésebb lett volna, ha az indiánokhoz tartó kereskedő lépett volna elsőként a hídra. Most azonban miss Howard – Starke kivette a pipát a szájából – gratulálok önnek. Tudja, hogy ön most milyen rangra tett szert? Milyen szerepe van most egész Észak-Amerikában? Miközben megsüti a finom medvetalpakat, karmaiból készítek önnek egy nyakláncot, és minden vörösbőrű meg fogja emelni ön előtt a kalapját.

Ellen még egyszer letekintett a fortyogó mélybe, megint úgy vélte, hogy Judith dühtől eltorzult arcát látja, de hirtelen egészen más érzés uralkodott el rajta, annyira szabadnak, és biztonságban érezte magát. Sugárzó szemekkel tekintett kísérőjére – hiszen itt volt mellette, hozzá tartozott, milyen veszély fenyegethetné még – aztán szívből nevetni kezdett szavain, melyek mint mindig, most is száraz humorral hangzottak el. Ellen szeretett volna olyan lenni, mint ő, de komolyságát nehéz lett volna utánozni.

– Úgy van, együnk medvetalpat! Ha egy golyó egy hüvelykkel elmegy a feje mellett, az olyan, mintha az ellenfél másik irányba lőtt volna. Úgy van, még elkapjuk! – de előbb még mondja meg nekem, nagy varázsló, honnan kerítette elő hirtelen azt a puskát?

– Magam készítettem – válaszolt Starke. A csövet lecsavarta a revolverről, és ismét elrejtette ruhájában.

Tüzet gyújtottak, és Starke megmutatta neki, hogyan kell egy grizzlymedvét megnyúzni és feldarabolni, ha csak a tappancsaira és a combjából egy darabra van szükség, és miközben Ellen a húst pirította vacsorára és néhány napi élelem tartalékként, ő a levágott karmokból egy bőrszíj segítségével művészi láncot készített.

– Ezen a vidéken többet ér, mint a gyémánt nyakéke – mondta, amikor nyakába akasztotta a trófeát.

– Valóban?

– Látott ön valaha is egy garnitúra grizzlykarmot eladásra kínálva, vagy olyan férfi kezében, aki nem saját maga terítette le a medvét? Kérdezze meg a legrongyosabb prémvadászt, dicsőségéről a világ minden kincséért sem mondana le. Ez a trófea megfizethetetlen, és lesz még alkalma rá, hogy kipróbálja talizmánjának hatalmát.

Túl voltak a vacsorán, éjszakára is itt táboroztak.

Első ízben aludt Ellen a szabadban tábortűz mellett, és eseményekben gazdag nap volt mögöttük, az első az igazi vadonban. Két alakban leselkedett rájuk a biztos halál, de ennek ellenére kellemesen érezte magát a meleget adó gumitakaró alatt. Szórakozottan nézte a tűz parázsló maradványait, és minden alkalommal, amikor kísérőjére pillantott, aki most hallgatagon ült a tűz mellett és komoly képpel pipázott, és úgy nézett ki, akár csak egy indián, amikor a fel-fellobbanó tűz megvilágította jellegzetes, férfias arcvonásait, olyan forróság és öröm öntötte el, hogy kedve lett volna hangosan felujjongani, boldogságában megcsókolni a mellette heverésző kutyát. Maga sem tudta miért, míg végre

lecsukódtak szemei, és azt álmodta, hogy erős karjaiban törékeny hidakon viszi át, majd vad medvék között tovább, és bár a hidak összeomlottak mögöttük és a medvék is egyre fenyegették őket, ő csak folytatta útját, számára nem létezett akadály, és maga sem félt, fülét mellére szorította, és boldogan hallgatta szívének hangját, amely csak érte dobogott.

A harci jel

Október negyedikén.

Mintha Starke útjának minden méterét kívülről tudná, és pontosan meg tudná adni, hogy melyik másodpercben hol halad át rajta, megint csak sikerült neki úgy rendezni a dolgot, hogy pontosan nyolc órakor, a reggeli szünet idejére értek el egy kis sztyeppei patakot, amelynek fákkal övezett partja pihenésre hívogatott.

A majdnem jéghidegnek mondható reggelen folytatott út után Ellen most kezdett átmelegedni. Annál egészségesebb volt az étvágya, Hassannal megosztoztak a medvesonka maradványain.

– Arra előre, körülbelül egy órán belül fogja első alkalommal megpillantani a Platte folyót – magyarázta mentora –, ott éri el az utat. Iszapos vize azonban alig iható, pihenésre ezért választottam inkább ezt a patakot.

– Jé, egy vasút – kiáltott fel Ellen, melyet a háta mögött pillantott meg.

– A Pacific! Errefelé mindig a folyót követi.

A vonat világosan felismerhető volt, hosszú, sajátos építésű mozdony, mögötte Pullmann-hálókocsik, végén kilátókocsi, felső része majdnem teljesen üvegből. Nem megy túl gyorsan, a Pacific nem olyan gyors, mint amilyennek olykor mondják, ezt egyébként sem tennék lehetővé a szerfelett könnyű sínek. Persze azért nem egy vicinális.

A vonat most délnek igyekezett, oldalirányban távolodott a szemlélőktől, a folyó vonalát követve.

Tulajdonképpen mennyibe kerül az útiköltség New-Yorkból San Franciscoba?

Jelenleg hatvankét dollár, ami igen magas ár, de néha ötvenig is lecsökken. A viteldíj ugyanis a szén árához igazodik, nemkülön-

ben jelentős eltérést idézhet elő a vasúttársaságok közötti konkurenciaharc is.

20 perccel később a vonat már csak aranyos játékszernek látszott.

– Megáll – szólalt meg Ellen.

– Ó nem, bizonyára téved, csak a nagy távolság miatt látja úgy, mintha már nem mozogna.

– Megállt, biztos, hogy a vonat áll!

Starke még egyszer figyelmesen nézte a vonatot.

– Tényleg megállt, igaza van. Igen – ekkor már távcsövével figyelte a vonatot – egy utas leszállt – a vonat most megint elindult – a távcsövem nagyítása nem elegendő, csak egy sötét pontot tudok megkülönböztetni, ami a prérin mozog – az utas, aki leszállt a vonatról, talán egy vadász lehet – helyes, éppen a…

– Megáll a Pacific-vonat, ha egy utas le akar szállni?

– Persze, ha megfizeti. Egész nap halad úgy, hogy nincs megálló. Integethet is a vonatnak, ha fel akar szállni, ilyenkor megáll, és megvárja, míg odaér, épp úgy, mint egy omnibusz. Ez azonban pénzbe kerül, súlyos pénzbe, amit másodpercben számolnak el.

Még tovább társalogtak az ilyenfajta viszonyokról, míg végül menetrendjük szerint indulniuk kellett.

Fél óra múlva Ellen meglátta a Platte folyót, amely széles, de lapos, mocsaras, keresztül lehetett gázolni rajta, olykor száraz lábbal is, számos nádsziget tarkította, amiket számtalan vízimadár népesített be.

És ott, a vad préri kellős közepén egy hölgy üldögélt, egy modern hölgy, és mellette a fűben kerékpár feküdt.

– Starke – Starke – hát ez meg hogy lehet? – kiáltott fel Ellen szabályosan megdöbbenve. – Ez az a személy, aki az előbb leszállt a Pacific-vonatról, és minden bizonnyal átkelt a folyón, hogy itt bevárhasson bennünket.

Németországban persze senki nem száll le a vonatról, ha útközben megpillant egy kerékpározó hölgyet. Itt azonban a csodálkozás és leszállás a vonatról tényleg jogos volt.

A hölgy felállt, a ruháját igazgatta.

– *Good morning, Miss*[59]. Itt van – hirtelen lerepült róla a szoknya – itt van, visszaadom a szoknyáját, de kérem, cserébe adja vissza a nadrágomat.

– Mister Kár!! – kiáltott fel Ellen inkább megdöbbenve, mint elcsodálkozva.

Ekkor természetesen már rögtön felismerte, ugyanaz a kockás emberke volt, csak egy másik kockás nadrág volt rajta, amit a szoknya alatt viselt, és fényképezőgépe sem hiányzott. Úgy tűnt, Starke is azonnal megismerte, miközben egykedvűen kerékpárjára támaszkodott.

– Pardon, Adam Noah Abraham Isaac Jacob a nevem – javította ki a riporter, odanyújtva a szoknyát. – Íme, sértetlenül visszaadom a ruháját, most pedig vegye le a nadrágomat.

– Hát maga meg hogy kerül ide?!

– Kérem a nadrágomat – ismételte a riporter elpusztíthatatlan komolysággal, de most már energikusabban, és Ellen kezdett összezavarodni.

– Már nincs – már nincs – már rég nincs is rajtam a nadrágja – dadogta zavarodottan.

– Nincs? Kár. És mit kezdett a nadrágommal?

– Azt én – azt én – eldobtam, amikor újat vettem magamnak.

– Hagyja békében a hölgyet, dobja el a szoknyát, és magyarázza meg inkább nekünk, hogy kerül ide – szólt ekkor közbe Starke.

A riporter, akinek úgy tűnt, a feje tele van gyerekségekkel, labdává gyúrta a szoknyát, és olyat rúgott bele, mintha futball-labda

[59] Jó reggelt kisasszony.

lenne, mire az nagy ívben tovarepült, majd rövid beszámolóba kezdett.

Minden városba, ahol a két feltűnő kerékpáros után érdeklődött, akiket hosszúszőrű agár követ, későn érkezett, jóllehet mindig vasúton utazott, az utolsó ilyen állomás Omaha City volt. Most azonban már nem tudnak eltűnni előle, gondolta, hiszen ismeri útvonalukat, így a Pacific-vasúton Fort Lamarie-ig akart utazni, ott mindenképpen át kell haladniuk, és addig minden bizonnyal elébük tud kerülni.

Nem sokkal ezelőtt észrevette, hogy a két kerékpáros a prérin teker, sőt azt is látta, hogy letáboroznak. Gyorsan megszületett az elhatározás, a kalauznál is érdeklődött, megtudta, hogy közöttük van a folyó, de közvetlenül az országútnál van egy gázló, tehát kiszállt, átkelt a folyón, és így került ide, hogy a világutazókat ismét kerékpáron kísérhesse. A hölgy szoknyáját természetesen nem viselte mindig, ha az előbb ezt is állította. Végül is be kellett ismernie, hogy csak azért hozta magával, mert arra számított, ha találkozik a hölggyel, végrehajtja azt a gyerekességet, amire az előbb került sor, és Ellen végül tiszta szívvel nevetett is ezen. Ez volt az egészen egyszerű magyarázat.

– Mennyit fizetett azért, mert megállította a vonatot?

– Csak ötven dollárt – válaszolt a riporter, előhúzva jegyzettömbjét. – Nos, elmondanák nekem, útközben mi minden történt…

– Most inkább tovább megyünk – mondta azonban Starke, mire mister Kár nyomban zsebrevágta jegyzettömbjét, és felpattant versenygépére.

Jóllehet társasága most sem hiányzott, Ellen azonban a mostani esetet mégiscsak más oldalról értékelte. Tényleg igaz lenne, hogy egész Föld körüli útjukon végig akarja kísérni őket? Na szépen állunk. Első ízben azért hagyták le, mert versenygépével nem jutott fel az emelkedőn. Másodszor Starke jött rá, hogyan szabadulhat meg tőle. Ellen most az egyszer végig akarta játszani a butaságot ezzel a degenerált riporterrel, magában nevetgélni

kezdett, hogy máris azon töri a fejét, milyen csapdát állíthatna neki, valami egészen dörzsölt ötletnek kellene lennie, hogy Starke is örömét lelje benne.

Ma még valami különös esemény is várt rájuk. Ma este kellene elérniük a Dakota folyót, ahol az előre küldött előőrs készenlétben tartja a csónakot, hogy még ma át tudjanak kelni a folyón. Ott tehát megint találkozni fog sir Munroval.

A lovasoknak gyors haladásra kellett ösztökélni lovaikat, és kevésbé kímélhették őket, ha előbb akartak odaérni, mivel csak 24 órányi előnyük volt a kerékpárosokhoz képest, akik napi 50 mérföldet tettek meg, és már három napja úton voltak. A számításokat azonban Starke végezte, és úgy gondolták, sikerülni fog, ő ismerte ezeket a prérigebéket, amelyek csak kiszáradt fűcsomókon élnek, ha egyszer azonban zabot kapnak, csodálatos teljesítményre is képesek, ezen kívül csak kevés terhet kell cipelniük, és bevált prérivezető irányítása alatt állnak.

Még nem érkezett el a déli pihenő ideje, amikor Hassan láthatatlan embert jelzett, nemsokára azonban felbukkantak, egy lovascsapat vágtatott feléjük.

– Ezek a mieink – kiáltott fel Ellen csodálkozva, mikor felismerte közöttük sir Munrot.

Starke leszállt kerékpárjáról, és rezzenéstelen ábrázatán szokása szerint semmit sem lehetett észrevenni.

A hat felbérelt ember valamennyi mesztic[60] volt, ruházatuk és egész kinézetük alapján is félig indiánok, félig civilizált európaiak, természetesen elég kalandos megjelenéssel. Egyikük, csupa csont és ín, arca tetoválva, hosszú haját fedetlenül viselte, párducbőrön ülve, nyereg és kengyel nélkül lovagolt, inkább indiánra hasonlított. Minden lovas háta mögött zabos zsák volt, öten még egy-egy lovat is vezettek, könnyű málhájukban kerékpár- és csónakelemeket lehetett felismerni.

[60] Különböző rasszhoz tartozó apától illetve anyától származó ember

Sir Munro előre ügetett.

– A yanktoanon törzs hadat üzent a haknagohra törzsnek – kiáltotta, a nem éppen szokványos neveket folyékonyan ejtve ki, ami annak jele volt, hogy az utóbbi időben gyakran hallotta és ejtette ki maga is.

Starke egyszerűen a mesztic felé fordult.

– Mi van, Somaja?

A megszólított meglehetősen jó angolsággal vázolta, milyen akadályba ütköztek, ami nem másból állt, mint egy festett prémből, amely egy véres nyíllal volt az országút földjéhez szegezve, két órányi lovaglásra innen.

– A yanktoanonok azt mondják a haknagohráknak, hogy lovaitok lelegelték a füvet a mi mezőinkről, lovainkat ezért a skalpjaitokkal fogjuk etetni.

– És mit szólnak ehhez a haknagohrák?

– Ők még nem rakták le totemüket.

– Somaja, te egy tökfej vagy – mondta Starke a legteljesebb lelki nyugalommal. – Mondtam én neked, hogy fordulj vissza egy harci totem előtt, hogy arról mesélj nekem? A csónakot kell a folyó mellett készenlétben tartanod, azért fizetnek.

– Caramba! – kiáltott fel az előbb így letolt mesztic felháborodva. – Ócsárolja akkor ezt az embert, ne engem! Azt mondta nekem, hogy ő fizet engem, nem ez a hölgy, nem ön, tehát neki kell engedelmeskednem, és amikor el kellett neki magyaráznom, hogy mit jelent az a harci jel, kitartott amellett, hogy azonnal forduljunk vissza. Akkor hát tisztázzák egymás között.

– Ép bőrrel egyáltalán nem lehet átjutni – ragadta magához a szót sir Munro –, ez a tapasztalt prérivadász elmagyarázta nekem…

De azonnal félbeszakították. Ellen hevesen dobbantott a lábával. Előtte azonban még higgadtan Starke felé fordult, jóllehet már fenyegetően összeráncolta homlokát.

– Megegyezett ön sir Munroval abban, hogy visszafordulunk, ha utunk hadban álló indiántörzsek között vezet át?

– Semmi esetre sem – válaszolt a férfi, aki mindig igazat mondott.

– Lát valami különös veszélyt abban, ha folytatjuk utunkat? Tehát a kérdésem az, mivel sioux törzsek között ellenségeskedés tört ki, ön is eltanácsol attól, hogy áthaladjunk Nebraskán?

– Nem, azt nem mondanám, hogy eltanácsolom.

– Ellen! Isten őrizz! Térjen észhez! – kiáltott Munro, aki már rájött, hogy tettéért mi lehet a köszönet. – Napokon át olyan területen haladnának, ahol vad indiánok indián kegyetlenséggel élethalál harcot folytatnak, felébredt bennük a gyilkolási kedv, a békés utazót már semmi sem védi, ellenségként kezelik, maguk az indiánok teszik ki a figyelmeztető jelet, és aki nem képes ebből olvasni, az ne hatoljon be a préri területére, Somaja erről a legpontosabb felvilágosítást adta nekem…

– Egyen meg a fene, hogy ezt tettem – morgott maga elé amaz.

– …A legkevesebb, hogy önöket… – Munro mutatóujjával rajzolt egy kört a koponyája körül, már jól ismerte ezt a mozdulatot, bizonyára begyakorolta.

Ellen felé fordult, elfojtott mérge most tört ki belőle, jóllehet jéghideg ideáljára gondolva megpróbált uralkodni magán.

– Uram, egyáltalán mi gondoskodni valója van körülöttem? Ha barátként tényleg szívességet akart volna tenni, most ott várna rám a Dakota folyó mellett készenlétbe helyezett csónakkal, amihez most már túl későn van. Ehelyett itt tart fel, ön miatt helyrehozhatatlanul elveszített időt kell feláldoznom. Úgy viselkedik, mintha szándékos ellenségem volna. Ezért uram, most utoljára kérem, hagyjon el, kísérete akadályoz és terhes számomra.

– Álljunk meg egy szóra, bizonyos értelemben igazat kell adnom sir Munronak – sietett Starke a lesújtott segítségére. – Amit sir Munro mondott, az a tényeken alapszik. Ha olyan területen utazik

át, ahol indiánok hadiállapotban vannak, a legnagyobb életveszélynek teszi ki magát, és másképpen nem tudom megvédeni magát, mint revolveremmel, esetleg némi ravaszsággal, egyébként semmilyen hatást nem tudok gyakorolni az indiánokra, és még rosszabb is történhet önnel, mint hogy elveszíti a skalpját és az életét. Ezzel szemben számolnia kellett ilyen lehetőségekkel is, amikor belement ebbe a fogadásba. Aki kerékpáron Föld körüli utat szándékozik tenni, az nem rettenhet vissza egy indián harci jeltől. Mi lesz velünk akkor, amikor utunk olyan vidékeken vezet át, melyeket csak rablásból élő törzsek lakják, ahol már a csillogó kerékpárküllők is gyilkosságra késztetnek. Gondosan megfontolta ezt mielőtt útnak indult, miss Howard?

– Természetesen! Láthatja, sir Munro, nem csak azt, hogy mennyire felesleges, hanem azt is, mennyire akadályozza utamat.

Ó jaj! Beszédének második részében a szolga gazdájának rossz szolgálatot tett, miközben kezdetben úgy tűnt, mintha mellé állt volna. De mindenesetre elmondott gondolatai igen szakszerűek voltak.

Somaja hirtelen felkiáltott, és Ellenre mutatott.

– Oda nézzenek!! – kiáltott fel látható izgalommal, ami mindenek előtt Ellent magát ijesztette meg, mert kígyóra gondolt, és aggódva körülnézett. – Hogy mondhatják a fehér hölgynek, hogy ne lépje át a hadi ösvényt, hiszen a szürke medve karmait viseli?!

A többi mesztic is mozgolódni kezdett, csodálkozva és tisztelettel pillantott mindegyik a lányra, aki grizzlymedvét terített le, mert hogy a trófeát esetleg ajándékba is kaphatta, ilyen gondolat távol állt a préri fiaitól, számukra ez őrültség lett volna, és a tisztelteteljes csodálkozás csak tovább fokozódott, amikor Starke elmesélte a kalandot, a megfelelő indián dialektusban beszélve. Ellen nem kevésbé volt büszke, és Munro számára elszállt az utolsó remény is, hogy szerelmét eltérítse a veszélyes út folytatásától.

– Előre – adta ki a parancsot Starke. – A harci jelnél majd eldöntöm, hogy az utat együtt folytatjuk tovább, vagy megint előre lovagoltok, és ebben az esetben az ebédszünet ideje alatt az előnyt

ismét be kell hoznotok, hogy a folyónál készenlétben találjuk a csónakot.

Együtt haladtak tovább, a lovaknak mindig galoppozniuk kellett, ami egyébként ezeknek a prériállatoknak a szokásos járása. Starke útközben sokat beszélt Somajával.

– Semmit sem vett észre abból, hogy ellenség lenne közöttük – szólt Starke Ellenhez. – Ha van is, mindenesetre prérit ismerő ellenségnek kell lennie.

– El fogjuk kapni – hangzott erre Ellen öntudatos válasza.

Ellen hiányos nyelvismerettel állandóan hol egyik, hol másik meszticcel társalgott, nevetgélt, látszott rajta, jól szórakozik, miközben szegény Munro nem is létezett számára.

Már két órával túl voltak az ebédszünet rögzített időpontján, amikor elérték a harci jelet. Mindenki leugrott, de Starke visszalépést parancsolt mindenkinek, csak Ellent intette oda.

Egy nyíl, feltollazott szára pirosra festve, fehérre cserzett szarvasbőrt szegezett a földhöz, rajta piros festékkel festett figurák, közöttük lovak, skalpok és tomahawkok játszották a főszerepet, egyszerű, durva rajzok, de mégis minden világosan felismerhető.

– Ez a yanktoanonok viszályjele, saját fogalmaik szerint ők a sioux indiánok hatalmas törzse, inkább levélszerű üzenetként van lerakva ide – kezdte Starke magyarázatát, miközben szúrós tekintettel vizsgálgatta a rajzolt jeleket. – A haknagorák, akik felé a levél irányul, még nem szedték fel, még nem is tudnak létezéséről. Igen egyszerű megoldás lenne: felszedem a harci üzenetet, és ha ezzel nem is tudom megakadályozni az ellenségeskedést, azonban késleltethetem annyira, hogy közben már biztonságban legyünk, mielőtt a harc megkezdődik. Ezért azonban a préri szabályai szerint halálos büntetést érdemelnék ki, csak olyan gaztetthez hasonlítható, mint egy sivatagi kút megmérgezése, és ha a yanktoanonok tudomására jutna – és természetesen igen gyorsan rájönnének – akkor ön minden bizonnyal megtapasztalhatná, hogy ezek az indiánok mennyire értenek a nyomkövetéshez.

Előttünk pedig még két heti út van az indiánok földjén, és minden igyekezetünk ellenére, akár éjjel-nappal is mehetnénk, gyors lovaik elől nem menekülhetünk, és aztán bármilyen kár is lenne értünk, minden bizonnyal…

Starke hirtelen abbahagyta. Lehajolt, hogy a jeleket még közelebbről vizsgálja meg, körbe ment, úgy tűnt, nyomokat keres, felemelte a bőrt, megtapogatta, végigtapogatta a nyilat is, és amikor ismét felegyenesedett, hosszasan úgy nézett Ellenre, mintha gondolataiba mélyedne.

– Az ellenség köztünk van, és Somaját is megelőzte – mondta halkan – és így kalkulál: ha valami véletlen folytán megúsztuk a pusztulást a hídon, úgy óvatosságból még két indián törzset is egymás ellen heccel, akiknek a területein át kell haladnunk, és ha nem vesszük észre a jelet, akkor veszélybe kerül a skalpunk – igencsak óvatos és okos ez a mi ellenségünk – bravó!

És miközben Ellen még csodálkozva figyelt a beszélő borús szavaira, Starke hirtelen lehajolt, kitépte a nyilat a földből, összetekerte a bőrt, és mindkettőt odanyújtotta a lánynak.

– Tegye el emlékbe, így otthon majd tanulmányozhatja a siouxok totemnyelvét, a kulcsot majd megadom hozzá.

Starke ezzel épp azt tette, amit az előbb saját maga nevezett halálos büntetést kiérdemlő gaztettnek, ami olyan bosszút követel, hogy nem lehet elmenekülni előle.

Abban a pillanatban Somaja is élesen felkiáltott, és előugrott a többiek közül.

– A harci jel hamisítvány – mondta nyugodtan Starke, miközben éppen Ellen kerékpárra szerelt táskáját nyitotta ki, hogy beletegye.

Somaja ezt látszólag nem akarta elhinni, jól látható volt rémülete, ami egyébként teljesen idegen volt jellemétől. Meg akarta akadályozni Starkét, mintha az nem adott volna elég magyarázatot. Mivel indián dialektusban beszéltek, Ellen semmit sem értett.

– Hamisítvány? – kiáltotta.

– Igen. Attól, aki bizonyos értelemben aláírta, a yankoanonoktól legalább is nem származik, ennek ellenére a yankoanonok valódinak ismernék el, a harc ennek ellenére kitörne. Ez a legelítélendőbb eljárás, amit ember egyáltalán kitalálhat. Nem mintha az európai politikában nem követtek volna el ilyen hamisításokat, hogy két népet háborúba keverjenek egymással. És bármennyire is próbálnám meggyőzni ezt a prérivadászt arról – legyen bármilyen tapasztalt –, hogy a totem hamisítvány. Jóllehet olvasni tudja a jeleket, írni is tudna ilyeneket, de hiányzik neki a hosszas tapasztalatszerzés, amin én már túl vagyok. Somaja és köztem olyan a különbség, mint olyan ember, aki folyamatosan ír és olvas, durva hamisítást azonnal felismer, és egy írásszakértő között. Ezt a viszálylevelet nem a yankoanonok írták, jóllehet annyira megtévesztő utánzat, hogy azok maguk is meglepődnének. Én azonban néhány apró különbségből felismerem a hamisítványt, és amennyiben az írást magammal viszem, megakadályozok egy háborút. – Nyeregbe! Mi ketten, miss Howard, fél óra múlva pihenőt tartunk a Platte folyó mellett, a többieknek tovább kell lovagolniuk.

Öt nap veszteség

Már két óra volt, amikor ismét a folyó közelébe értek. A kerékpárosok itt akartak letáborozni, ahol minden lövés vadászzsákmányt eredményezhet. A lovasoknak csak annyi időt adtak, hogy gyorsan megetessék lovaikat, aztán ebédszünet nélkül tovább kellett haladniuk büntetésként azért, mert feltartóztatták őket. Készleteikből a nyeregben is ehettek valamit.

Ellen szokás szerint rőzsét gyűjtött, ezúttal mister Kár segített neki. Starke eltávolodott, hogy megszerezze az ebédre valót. A vadászathoz csak holtbiztos revolverét használta, amivel még száz méter távolságból is a leggyorsabban repülő madár fejét képes volt leválasztani a törzséről. Azt, hogy revolverét puskává is át lehet alakítani, Ellen csak tegnap tudta meg. Ellen nem volt szenvedélyes vadász, legalább is vadkacsákra, vadnyulakra és hasonlókra nem, így a vadászatot az utóbbi időkben mindig útitársára hagyta, inkább a gondos háziasszonyt játszotta – ennek talán valami más, különös oka is lehetett.

– Ne maradjon el túl soká – kiáltott utána, amikor Starke eltávolodott.

– Ennyire éhes?

– Igen – nem – igen, éhes is vagyok – hangzott tétova válasza.

Starke eltűnt a parti nádasban. Hassant sohasem vitte magával, a kutyát őrként szokta hátrahagyni. Nemsokára lövés dörrent, aztán még egy, Starke visszajött, kezében prérinyulat, nyaka körül és vállán fiatal antilopot cipelve.

– A nyulat mostanra, az antilop negyed részét a következő napokra fogjuk elkészíteni.

– Ó, nem gondoskodhatnánk az élelemről ma este a Dakotánál?

– Miért csak este? Van itt elég időnk, hogy a húst megsüssük.

– Alig két óra.

– Úgy gondolom, mégiscsak betartjuk az öt órás pihenőnket, vagy legalább négy órát pihenünk, ön alszik egy kicsit, én majd gondoskodom a sülthúsról, hatkor elindulunk, kilenckor a folyónál vagyunk, és csónakkal még ma átmegyünk a másik oldalra.

Teljesen indokolatlan volt, hogy Ellenen megint gyanakvó és egyúttal fájdalmas érzés kezdett úrrá lenni.

– Bizonyára azt akarja elérni, hogy sir Munronak legyen elég ideje, hogy összeállítsa a csónakot? – kérdezte nyíltan.

Starke nyugodt tekintettel nézett rá, a keserű hang minden bizonnyal feltűnt neki.

– Persze.

– Nos, a menetrendet feltétlenül pontosan be akarom tartani, anélkül, hogy az egyszer elkövetett hibát éjszakai úttal kellene korrigálni: négy órakor szokás szerint szeretnék útnak indulni, hét órakor már a folyónál lehetünk.

– Miss Howard, ne becsülje túl…

– Kérem, szeretném.

– Ahogy kívánja. Akkor igyekeznem kell a hús elkészítésével, nem lehet, hogy szomjának oltásáért az antilop feleslegesen fizessen életével, nem tudom elviselni egy állat lelövését, ha használatlanul ott marad.

Ellen előkészítette a nyulat, a fecsegő riporter a tüzet élesztgette, Starke kibelezte az antilopot, bőrét csak részben húzta le, hátáról és combjáról hosszú, vékony hússzeleteket vágott le, ezeket a parázs felett óvatosan szárítgatta, hogy ne piruljon meg rögtön, csak azután, miután a hús lehetőleg már kiszáradt, erősen megpirította, amitől még a forró klímán is, anélkül, hogy légmentesen be kellene csomagolni, napokig eltart.

– Mennyi időre volt szüksége előző alkalommal, hogy a Dakotát átússza azon a helyen, mister Starke? – kérdezte hirtelen Ellen.

– Úgy saccolom, a folyó egy kilométer széles lehet – körülbelül húsz percig tarthatott, míg átjutottam. Jó úszó vagyok, de magam előtt kellett tolnom a kerékpáromat is.

– Tutajon, amit saját maga készített?

– A steril talajon arrafelé nincsenek fák. A folyókon történő átkeléshez szerkesztettem egy készüléket, hogy a gépet szárazon át tudjam juttatni a másik partra.

– Egy készüléket?

– Kaucsukból készült légpárna, amit fel lehet fújni.

– Most is magánál van?

– Igen.

– Ó kérem, mutassa meg nekem!

Starke alázatosan felnyitotta a kerékpár vázára szerelt táskáját, egy hosszú kolbászra hasonlító valamit vett ki belőle, és szétterítette. Két egymásra terített kaucsuklap került elő, az egyiket gyorsan visszatette a táskába, a másikat még egyszer szétterítette, kis csőcsonkon elkezdett levegőt fújni bele, lassacskán egy egy négyzetméter nagyságú, levegővel telt párna bontakozott ki, felső oldalán több szíjjal a kerékpár rögzítéséhez. A kerékpárt így úszás közben könnyen tolhatta maga előtt a vízen.

– Nagyon jó. Nincs véletlenül még egy másik is?

– Minden esetre kettőt hoztam magammal, hátha egyszer sem csónakra, sem tutajra nem tudunk szert tenni.

– Ó kérem, engedje meg, hogy a másikat a saját csomagomban vigyem magammal!

– Ahogy kívánja.

Starke ne sejtette volna, hogy mi a szándéka? Bizonyára, már egészen biztosan tudta, de a maga módján nem akart szólni erről semmit, míg el nem érkezik az ideje.

Az étkezés után Ellen leheveredett egy fűzfa árnyékába, hogy az utolsó órában még aludjon egyet. Starke folytatta a szárított hús elkészítését, mister Kár pedig segített neki.

– Nem akar egy adag kolaport bevenni?

A fájdalmas bizalmatlanság Ellenben újra felerősödött, és ezt ki is nyilvánította.

– Csak azért, hogy négykor ne ébredjek fel, és átaludjam az indulás idejét?

Hideg acélként villogó szemeivel Starke ismét békésen nézett végig rajta.

– Nem. Csak azért, hogy nyugodtan aludjon, mivel a harci jellel kapcsolatos események még álmában is nyugtalaníthatják.

– Köszönöm, de remélem arra nem kerül sor. Nem akarok indokolatlanul rászokni a nyugtatóra.

Starkénak azonban igaza volt. Kivételesen álmodott, a főszereplő egy skalpoló indián volt, aki hamisított levelet mutogatott, míg végül az álom bizarr istene Starke hangján szólította: ébredjen, négy óra – és erre ő felébredt, azonban nem Starke ébresztgette. Ő ekkor éppen az utolsó húscsíkokat csomagolta hátizsákjába.

A pihenő idején Ellen kerékpárját is megtisztította és megolajozta. Ellen felszállt, nem másként, mint bármikor, és – egy reccsenés, a váz felső rúdja középen eltörött.

Valaminek mégiscsak történnie kellett, hogy felszálláskor a váz eltörjön, és ez egy erős kerékpár volt, és mialatt Starke hidegvérűen és hallgatagon, mint mindig, a törést vizsgálgatta, és közben a riporter is csodálkozását és véleményét nyilvánította, Ellen zavartan álldogált. Villámgyorsan megint végiggondolt mindent, ami az utóbbi időben egyre foglalkoztatta: szeret téged, de nem akar szeretni téged, össze akar hozni megint sir Munroval, sir Munronak alkalmat akar teremteni, hogy behozza az elszalasztott időt, ehhez fel akar téged tartóztatni, a törést ő idézte elő.

– Nagyon sajátos – vélekedett Starke, amikor befejezte vizsgálódását, amihez még nagyítóját is igénybe vette. – Ugyanazzal az esettel állunk szemben, ami acélágyúknál is előfordul, hogy már néhány lövés után megrepednek, és sokáig eltartott, mire a tudósok erre magyarázatot találtak: Az amorf acélöntvény a folyamatos rázkódás következtében, aminek a kerékpár is ki van téve, kristályossá vált. A kerékpároknál csak vascsöveket volna szabad használni, lehetőleg kovácsolt vasat.

– Na, hagyja már abba! – kiáltott fel Ellen hirtelen hevesen. – Ne akarjon átverni engem! A törést maga idézte elő, hogy sir Munro a csónak előkészítéséhez némi előnyre tegyen szert!

– Mire tart képesnek engem? Hogy be akartam volna csapni?

Starke egészen nyugodtan fordult felé, amit mondott, nyugodtan mondta, de szemének már egy pillantása is elég volt ahhoz, hogy Ellen inkább halálra rémülten, mint szégyenkezve sütötte le szemeit a földre.

– Bocsásson meg, ó bocsásson meg – ó – ó – fejezte be sóhajtva, és fájdalmas volt ez a sóhaj, keblének legmélyéről.

Anélkül, hogy tovább fecsérelte volna a szavakat, Starke a folyópart felé indult, egy levágott fűzfaággal tért vissza, bőrcsíkokkal körültekerte a törést, további kötésekkel rögzítette a rudat, nyilvánvalóan ismerte a mechanika törvényeit, és használni is tudta ismereteit, és ezúttal is csak csodálni lehetett kézügyességét. Mindez egy negyedóra alatt történt.

– Nos, kész volnánk. Ha a váz hajlamos is volna arra, hogy máshol is eltörjön, stabilan rögzítve van, és épp ezért nem valószínű, hogy el tudna törni. Haladjunk kicsit gyorsabb tempóban, hogy behozzuk a negyedóra késést!

– Mister Starke, kérem, bocsásson meg nekem – mondta még egyszer Ellen, mielőtt felszállt volna a kerékpárra, valóban siralmas hangon, és kezét nyújtotta felé.

Nem utasította vissza, és amikor ő is kezet nyújtott, így szólt: – Szívesen megbocsátok önnek miss Howard – és bármilyen

ridegen hangzott is amit mondott, mégis volt valami nyíltságában, és Ellen szíve ismét felujjongott.

Erős hátszelet kaptak, amit ki kellett használni, mister Kár fel akart vágni, szinte repült könnyű versenykerékpárján, Ellen is utánozni akarta, most Starke volt, aki nehéz kerékpárjával lemaradt. Hassan észrevett valamit, a büszke beduin kutya felhagyott méltóságával, ugatni kezdett, vidáman ugrált, váratlanul elkapott egy nyulat, rázogatni kezdte, és ismét Ellen elé szaladt.

Még hat óra sem volt – hétre várták, hogy teljesen besötétedjen –, amikor megpillantották a Dakota vízfelületét, ami egy mérföldre délre zavaros hullámaival beömlik a Platte folyóba. A néhai útépítők ezen a helyen minden bizonnyal hidat is építettek, ennek azonban már nyoma sem volt, és hogy nem építették újjá, az is csak azt tanúsítja, hogy mennyire elértéktelenedett ez a még mindig jó állapotban lévő országút.

Az előőrs a helyén volt. A fabordákra feszített bőrcsónak, amely hat személy biztonságos szállítására alkalmas, készenlétbe volt helyezve, még mindig gőzölgő lovaikon azonban látni lehetett, milyen igyekezettel érkeztek a helyszínre a lovasok, hogy amilyen gyorsan csak lehet, elkészüljenek.

– Ellen, meg tud bocsátani végre nekem, meg van most már végre elégedve? – fordult sir Munro a lány felé kérlelő hangon.

De az nem válaszolt, hanem a táskájával kezdett foglalatoskodni.

– Minden csomag a csónakban van? – hallatta Starke parancsnoki hangját. – Sir Munro, tud a szolgája evezni? Egy ember szálljon be még a csónakba. A lovasok jobbra maradjanak a csónak mellett, a szabad lovak közöttünk! Somaja, tíz méterrel előttünk úszol! Előre!

A felhevült állatokra tehát nem voltak tekintettel, bár nem is voltak luxuslovak, ennél többet is ki kellett bírniuk.

– Miss Howard, most meg mit csinál? – fűzte hozzá még Starke.

Ellen kivette a táskából a légpárnát, elkezdte felfújni, közben a széles, ámde csak lassan hömpölygő folyóra tekintett. Beesteledett, lehűlt a levegő, borzongás futott végig a testén, de összeszedte magát.

– Át fogok úszni. Volna szíves inkább a kerékpárt a légpárnára rögzíteni? Még néhány instrukcióra is szükségem van. Mi célt szolgálnak ezek a kis szíjak? Talán a revolvert és a muníciót kell rögzíteni velük?

Sir Munro mellette állt, azt hitte nem jól hallott, miközben Starkéra az ötlet semmilyen hatással nem volt, jóllehet figyelmeztette Ellent.

– Úgy van, a fegyvereket és lőszereket lehet rögzíteni velük. A folyó nagyon meg van duzzadva, nekem legalább fél órára lenne szükségem, hogy átússzam. Jól tud úszni?

– Már előfordult, hogy két órát úsztam teljesen felöltözve.

– Szilárd elhatározása, hogy nem akarja használni a csónakot? Figyelmeztetem, ez tényleg nem kis megpróbáltatás. Fontolja meg. El van fáradva, hideg vízben megint jelentős erőt kell kifejtenie, hosszantartó, lázas betegséget szedhet össze magának.

A lemerevedett báró megint életre kelt.

– Ellen! Úristen! Ellen, mire készül?! – kiáltott döbbenten.

– Ugyanarra, amit akkor tettem volna, ha nem lenne kíséretem.

– Hagyja legalább, hogy a kerékpárt vigyük át a csónakban – mondta Starke, anélkül, hogy a bárót figyelembe vette volna.

– Akkor mi értelme lenne az egésznek?! Nem úszóképességem legjavát akarom bemutatni, hanem magam akarom átjuttatni kerékpáromat a túloldalra.

– Ha most nem lenne légpárnája, akkor semmi lehetősége nem volna erre.

– Ha nem lenne! Így viszont kihasználom a lehetőséget.

– Akkor használhatja a csónakot is.

– Nem, mert úszni akarok.

– Ellen, Ellen, térjen végre észhez! – siránkozott megint Munro.

– Uram, kérem, hagyja abba, hogy mindig az értelmemben kételkedik!

– Starke, akadályozza meg ebben!

– Nem tehetem, minden embernek megvan a maga szabad akarata. Azonban miss Howard, ugye azonnal beszáll a csónakba, ha fáradtnak érzi magát? Ugye nem fogja magát túlerőltetni?

Nem csak szavai, hangja is valami könyörgésről árulkodott, amit Ellen még sohasem hallott ettől a férfitől.

– Igen, azt megígérem önnek.

Még tíz perc sem telt el, mióta elérték a folyót, amikor Ellen már a vízben volt, úszva maga előtt tolva a légpárnát, rajta a kerékpár, az összes csomag, fegyverekkel, lőszerekkel. Starke, aki utoljára még más sorrendet rendelt el, a csónakot mindig úgy irányította, hogy oldalt mögötte legyen, így a büszke angol hölgy azt hihette, hogy mindenféle védelem nélkül magányosan úszik át a széles folyón.

Ellen kitűnő úszó volt, ezt mindenki azonnal felismerte, az áramlás sem akadályozta, a víz hűvös volt, de nem annyira, hogy a vér megdermedjen tőle, és volt még egy hatalmas ösztönzés is, tudta, hogy tíz férfi szempár mered rá, köztük Starkéé, sir Munroé, magáé a riporteré, sőt, még a prérivadászok is titokzatos, frissítő hatással voltak rá.

Jó erőben úszott, és maga előtt tolta a kerékpárt. Azonban mégiscsak igen kemény munkáról volt szó. Húsz perc elteltével – és mindez teljes ruházatban tekintélyes úszóteljesítmény volt – már fáradtnak érezte magát, de nem hívta a csónakot.

Újabb tíz perc elteltével kimerültsége már látható volt, mozdulatai egyre rövidebbek lettek, karjait már nem nyújtotta ki egészen. És nem tartotta be ígéretét. Mert már ott látta maga előtt a partot.

Sir Munro felállt, vonásai elhatározást tükröztek.

– Nem bírja tovább, segítenem kell neki, legalább a kerékpárt átveszem, beugrok a …

Starke lapos tenyérrel minden további nélkül visszanyomta a csónakba.

– Nem, nem ugrik be. Végérvényesen el akarja rontani vele a kapcsolatát?

És Munro nem ugrott, belátta, hogy Starkénak igaza van.

Ellen egy ilyen segítségnyújtást igen rossznéven venne. Azonban egy fatális, megalázó érzés ragadta magával: ez a kalandor a szerelmét protezsálta – mintha azt mondta volna, nekem nem kell, legyen a nő a tiéd.

– De hiszen minden ereje elhagyja, be kell vennünk a csónakba.

– Felszólítani erre? Csak annyit tehetünk, hogy kihalásszuk, ha alámerül. Miss Howardot már elég jól kiismertem.

A part közelsége csalóka volt. Besötétedett, az úszó mozdulatai egyre lassabbá váltak, de kitartott, egy büszke, energikus angol hölgy makacsságával. Még egy negyedóra, feljött a hold, a végén még pár erőteljes lökés, és néhány ingatag lépéssel elérte a valamelyest erdős partot.

Rövidesen az első lovak is partra léptek, akiket Starke intésére mindeddig visszatartottak.

– Hip – hip – hip a ladynek – ordította egy barna legény, és hurrá!! – hangzott fel rá azonnal kórusban.

– Nem volt ebben semmi különös – vélte Ellen flegmán, de hogy belsőleg mit érzett, azt már nem mondta el.

Gyorsan nagy tüzet gyújtottak, felállították a Munro által hozott kis sátrat.

– Kérem, ne utasítsa vissza a sátor használatát, vegyen fel száraz alsóneműt, és takarózzon be jó meleg takarókkal – mondta Starke a tűz mellett álló Ellennek, vizsgálódva tekintve szemeibe.

Először ellenkezni próbált, inkább itt száradna meg a tűz mellett, így is történt volna, ha nincs kísérete, de bárhogy is erőlködött, nem tudta elnyomni hevesen ismétlődő vacogását, és így végül is bement a sátorba, Starke által követve, aki utána hozta csomagját, egy meggyújtott kerékpárlámpát, takarót és párnát, és gyorsan fekvőhelyet készített neki.

– Itt senki sem fogja zavarni. Öltözzön át, és jó melegen takarja be magát. Nem igaz? Ugye megteszi. És amikor már lefeküdt, szóljon, a tűz még nagyon friss, később majd hozok egy kis parazsat a sátorba.

– Hogy van? – kérdezte őt Munro odakint.

– Lázas – hangzott a lakonikus válasz. Ezután néhány szót szólt a meszticekhez, akik szétszóródtak a prérin, miközben Starke a tüzet szította, és utána a hátizsákjában kotorászott.

A meszticek nemsokára visszajöttek, takarókban barnásfekete gumókat hoztak magukkal, mintha tőzeg lett volna, Starke közben vízben kolaport kevergetett.

– Mister Starke, bejönne? – hangzott a sátor felől.

– Vigye ezt be neki, kola van benne, már ismeri, majd a tűzzel maga után jövök – fordult sir Munro felé.

Némi habozás, egy sötét pillantás, és Munro megfordult.

– Vigye be neki maga – válaszolt röviden és zord hangon.

Starke először a tüzet vitte be a sátorba, izzó faszenet, amire aztán rétegekben rárakta a gumókat. Ellen az orra hegyéig takarókba burkolódzott, jól hallható volt fogainak vacogása, a takaró is láthatóan reszketett rajta.

– Hogy érzi magát, miss Howard? – kérdezte, odalépve a fekvőhelyhez.

– Borzasztóan fázok – vacogtak fogai, és természetellenes fénnyel csillogtak a férfire tapadó szemei.

– Van étvágya?

– Nem – nagyon fázok – bizonyára mégis megfáztam egy kicsit.

– Igya meg ezt a kolakeveréket, és adja ide a kezét.

Mellé térdelt, Ellen ivott a felé nyújtott pohárból, és odanyújtotta kezét. Starke a pulzusát ellenőrizte. Fázott, de a keze izzott a forróságtól.

– Pfuj! – ennek egészen más íze van – keserű – ez kinin. Tényleg lázas vagyok? Hiszen csak egy kis megfázásról van szó.

– Volt már valaha váltóláza?

– Nem.

– Akkor azt hiszem, nem lesz túl veszélyes a helyzet.

Megint a tűzzel kezdett foglalatoskodni, Ellen pedig figyelte őt. A gumók füst nélkül izzani kezdtek, erős szagot árasztva.

– Milyen kellemesnek látszik ez a tűz. Mik azok a gumók? Honnan vannak? Milyen aromás az illatuk.

– Szárított lótrágya. A pampákon ez az egyetlen tüzelőanyag, nagyon jól ég, intenzív meleget ad, és sokáig eltart.

Ellen nevetni kezdett egymáshoz verődő fogakkal, egyre jobban nevetett, egyáltalán nem is akarta abbahagyni a nevetést, és ha valakit hidegrázás közben, vacogó fogakkal elfog a nevetés, muszáj nevetnie, maga sem tudja miért. Ilyenkor az embernek igazi váltóláza van.

A tűz kialudt, a hold megvilágította a takaróikba burkolódzó alvó férfiakat, négylábú őrzőjük is elaludt, de fülei azért nyitva voltak. Mély csend uralta a prérit, csak a víz halk sustorgását lehetett hallani.

– Kurt, Kurt! – hangzott fel nyöszörögve.

Hassan el Seba felemelte a fejét, ugyanakkor felállt egy férfi, leejtette magáról a gumitakarót, belépett a sátorba, elfordította a lámpát, hogy fénye a lányra essen, aki már lerúgta magáról a takarót, és nyugtalanul ide-oda forgolódott fekvőhelyén. A férfi betakarta.

– Ne haragudj rám, soha többé nem leszek ilyen önfejű – a víz olyan forró – mi a véleménye, mister Munro? – Ó, miért nem jött egy órával hamarabb! – Másfél millió asztal? – Szeretlek, de akkor jött ő. – Kurt, szeretsz engem, hiszen bevallottad nekem…

Starke elfordította a fejét. Sir Munro ott állt mellette.

És Ellen tovább fantáziált, bizarr variációkban a fő témáról: – Szeretem őt, és szeretem őt, és ő is szeret engem, és én szeretem őt, és nem tudok élni nélküle.

Starke a nagy bögrét kinin tartalmú folyadékkal az ajkaira tette, a lány mohó kortyokkal ivott belőle anélkül, hogy közben felébredt volna, majd visszahanyatlott, valamelyest megnyugodott, és miután Starke a lámpát ismét elfordította, intett a másiknak, hogy kövesse őt.

Odakint, a csillagfényes égi sátor alatt kinyújtotta a kezét, mintha esküt akart volna tenni, de szavai nem esküről szóltak, ámde mégis olyan ünnepélyes volt, mintha esküt tett volna.

– Sir Robin Munro! Ellen téved. Azokat a csillagokat odafenn, azokat szeretem én.

Sajátos szavak voltak ezek. Hosszú, hosszú szünet következett, kezét még mindig magasra tartotta, és a csillagok felé nézett.

– Akkor miért nem hagyja el őt? – hallatszott végre Munro szája felől.

– Azért, hogy ki tudjam gyógyítani a tévedéséből. Jöjjön velem.

Starke eltávolította a hamut a kialvóban lévő tábortűzről, alatta még parázs volt, fújdogálni kezdte, leültek, és miközben hallga-

tóztak, hogy vajon a lázas beteg megint fantáziálni kezd-e, a két férfi még sokáig társalgott – mint férfi a férfihez, úgy beszélgettek egymással.

Másnap reggel Ellen azt hitte, a mély új erőt adó alvás jót tett neki, tényleg olyan erősnek érezte magát, olyan jól, egyedül volt a sátorban, felkelt és – a gyengeségtől menten összeesett, alig tudott fekhelyére és a takaró alá visszamászni.

Sir Munro jó reggelt kívánva belépett a sátorba.

– Csak nem kelt fel? Ezt még nem teheti. Váltóláza van, miss Howard. Milyen a közérzete?

Persze mélyen aludt, de csak az utóbbi órákban, ami a teljes kimerültség eredménye volt.

– Hol van Starke? Beszélni szeretnék vele.

– Ma reggel ellovagolt a riporterrel, fel akarja keresni a yanktoanonok táborát, úgy mondta, három napon belül vissza akar érni.

– Három napon belül?! – kiáltott fel Ellen rémülten.

– Igen, és öt napnál előbb nem folytathatja útját, úgy tűnik, mister Starke elég jól felismerte a váltólázat.

– Öt napig maradjak itt fekve?! De hisz ez lehetetlen! Nem is érzem olyan rosszul magam. Tovább kéne haladnom. És csak három nap múlva jön vissza!!

Ez volt tehát a fő témája, a sátorfal felé fordult, és a bárónak igen kellemetlen lehetett, amikor hallotta, hogy sírni kezd.

– Hagyjon magamra!

– Miss Howard, hiszen ápolásra van szüksége…

– Hagyjon magamra, hagyjon magamra, már átlátom az egészet – ó milyen boldogtalan vagyok!!

Ekkor megint vacogni kezdtek a fogai, Munro parazsat hozott be, és amikor egy kicsit megégette magát, és lóbálni kezdte fájó ujját, megint kezdődött a görcsös nevetés, amit negyedóra múlva hő-

hullám követett, de most fantáziálás nélkül, mivel nem aludt el. Igen érzékeny volt, kiküldte a bárót, azt akarta, hogy annak szolgája jöjjön be, Dick ügyetlenkedett, Somaja káromkodott, a másik cowboy bagót rágott, Ellen sírt, Munro jöjjön vissza, inni akart…

A negyedórás hidegrázás és kétórás hőroham egész nap váltogatták egymást, éjszaka erősen fantáziált.

Amikor másnap reggel felébredt, Munro azonnal megragadta pulzusát.

– Úgy tűnik, mintha egész éjjel itt lett volna mellettem.

– Igen, itt voltam magával.

– Egyszer inni adott nekem, arra emlékszem.

– Egyszer? Na, körülbelül tíz liter vizet ivott meg – mosolygott Munro.

– Fantáziáltam?

– Igen, nagyon.

– Mit mondtam?

– Ó, semmi különöset – mindig azzal foglalkozott, hogy folytatni akarja útját.

– Igen, tényleg azt akarom. Hol van Kurt – Starke?

Még jól emlékezett rá, hogy Starke ellovagolt, szándékosan nevezte keresztnevén, de a sírás, ami aztán ismét kitört belőle, a szívet tépő zokogás már nem volt mesterkélt.

Újabb lázroham után enni kért, nagyon megéhezett.

– Nagyon sajnálom. Lázas betegek az első napokban abszolút semmit sem ehetnek.

– Igen jól tudom, éheztetéssel szándékosan le akar gyengíteni, hogy elveszítsem a fogadásomat! – kiáltott fel beteges érzékenységgel.

– Pont az ellenkezője. Mister Starke, aki úgy tűnik, nagy tapasztalattal rendelkezik, ami az ilyen eseteket illeti, biztosítja, hogy lázas periódusa csak néhány pihenőnapot jelent az ön számára, ami után erősebb lesz, mint valaha, feltételezve, hogy pontosan betartja a diétát lázának ideje alatt.

Ellen maga is érezte, hogy komolyan megbetegedett, és boldogtalan volt önfejűsége miatt, hogy átúszta a folyót, aminek következtében kérdésessé válik a fogadás megnyerése, vívódott magával és az egész világgal is. És Starke elhagyta, messze ellovagolt a prérin, három napra! Miért tette ezt vele? Tudta ő, hogy miért, sírt, sírdogált, míg újra utolérte a lázroham, és a kimerültségtől el nem aludt.

Így telt el a második nap is, önmarcangolással, csendes siránkozással, lázrohamokkal és rövid alvásokkal. Közben mardosó éhség gyötörte. Sir Munro a legfigyelmesebb betegápoló volt, Ellennek azonban egyetlen barátságos szava sem volt hozzá, tudni sem akart róla, állandóan Dicket szólította, aki olykor leváltotta a bárót, és különös módon neki pedig arról a boldogtalanságáról sírdogált, hogy milyen rosszul bánik szegény jó báróval, akinek pedig olyan barátságos az ábrázata.

A harmadik napon dél felé megint Dicket hívta. Arra számított, hogy Munro fog jönni, de ennek ellenére a szolgája jelent meg.

– Hol van sir Munro?

– Éppen az egyik cowboy bal középső ujját vágja le – válaszolt Dick szórakozottan.

– Mit csinál?

– Éppen az egyik cowboy bal középső ujját vágja le, aki revolvertisztítás közben egy golyóval ujját saját maga roncsolta szét és képzelje, a fickó közben nyugodtan pipázik tovább, miközben a gazdám a tönkretett ujját vágja le.

Munro belépett a sátorba, zakó nélkül, felgyűrt ingujjal, vérrel szennyezett kézzel.

– Hívott, miss Howard?

El kellett mesélnie, hogy mi történt.

– Az operáció sikeres volt, a cowboynak eggyel kevesebb ujja van – semmi több.

– Ön tényleg orvos, sir Munro?

– Legalább is két évet elvégeztem az orvosin Oxfordban.

– És gyakorlatban tényleg tevékenykedett londoni kórházakban?

– Fél évig.

Ellen valójában mindent pontosan tudott, a „tényleg” teljesen indokolatlan volt. Sir Munroról Londonban csinos kis anekdota keringett, legalább is a hölgyek köreiben, amit olykor a hallgatódzóktól félreeső teaasztalok mellett mesélgettek egymásnak a hölgyek titokzatosan kacarászva. A gazdag úr annak idején jótékonyságból akart orvos lenni, szemeszterét elvégezte, elkerült egy kórházba gyakorlati foglalkozásra. Amikor azonban első ízben sebészi művészetét bizonyítania kellett volna egy női hullán, egy fiatal öngyilkos nőn, akkor ő, aki annak idején még ideális beállítottságú ifjú volt, mint szűzies József, menekülésre adta a dolgot. Hogy igaz volt-e a történet, senki sem tudta. A történetet azonban másképpen is mesélték.

Ellen hosszasan nézett rá.

– Ah, kedves Munrom, olyan borzalmasan éhes vagyok, adjon nekem valamit enni, kérem, kérem – kezdte hirtelen legsiralmasabb hangján.

– Nem tehetem, nem szabad – válaszolta a báró majdnem ugyanolyan hangon, csak még kétségbeesettebben. – Mister Starke a legszigorúbban megtiltotta nekem. Visszaérkezése után el fogja dönteni, hogy kaphat-e valamit.

– Mister Starke? Hiszen ön saját maga is orvos.

– Tartom magam az utasításaihoz, ő jobban ismeri ezt a lázat, mint én.

Úgy tűnik, sir Munro nem számított rá, mit vált ki, ha vetélytársának csupán idézi szavait.

– Menjen, hagyjon magamra! – kiáltotta a beteg egyre fokozódó hevességgel. – Álljon meg! Mikor jön vissza Starke?

– Holnap, legalább is így ígérte.

– Ha azonban holnap sem jön vissza, sem soha többé, úgy én sem kapok enni soha többé?

– Ó – nevetett fel a báró vidáman, mert megörült, hogy legalább már viccelni tud – nem így gondoltam, amennyiben lázmentes lesz, máris etetni fogom mindaddig, míg erőre nem kap.

Ellen erőlködve felemelkedett.

– Azt azonban nem akarom! – kiáltotta valóban felháborodva. – Ha nem jön vissza, akkor én sem akarok enni soha többé!

A báró kimenekült, ez volt a legjobb, amit tenni tudott, Ellen pedig kimerülten hátrahanyatlott – és megint sírni kezdett – az éhségtől és a szerelemtől.

Röviden összefoglalva állapotát így lehet meghatározni: halálosan beleszeretett Kurt Starkéba, és boldogtalan volt, kevésbé azért, mert látszólag nem talált viszonzásra, hanem sokkal inkább azért, mert egy ilyen jéghideg, hontalan és szívtelen embert volt képes ennyire szeretni, és ezen kívül ráadásul még beteg is volt.

Eltelt egy éjszaka, amelynek során nem róla, hanem bifsztekről és más ételekkel megrakott tálakról álmodott, és másnap reggel végre barátságos napsugár ébresztette sátrában Kurt Starke alakjában.

– Ah, Starke, olyan borzasztóan éhes vagyok! – sóhajtott fájdalmasan a kíméletlen barbár felé.

Ha esetleg itt, a koplalás táborában az otthoni húsosfazekak után sóvárogva gondolatban elhatározta, hogy ezennel feladja Föld körüli utazásának folytatását – betegség esetén bármi megbocsátható – úgy Starkét megpillantva azonnal el is volt felejtve ez az elhatározás.

Kitapintotta pulzusát, majd kérte, mutassa meg a nyelvét, szemhéja alá nézett, és Ellen bevallotta, olyan gyenge, hogy innen odáig nem tudta elvonszolni magát, és közben úgy érezte, hogy el is ájul.

– A vérkeringése nemsokára megint normális lesz, holnapután, vagy legkésőbb három napon belül folytathatjuk utunkat. Egy órán belül bőséges ebédet fog kapni, most már minden bizonnyal el tudja viselni.

– Csak egy óra múlva! – sóhajtott fel panaszosan. – Ó Starke, micsoda ostobaságot követtem el! El sem hiszem, hogy holnapután képes leszek megint kerékpárra ülni ilyen gyengeség mellett, és az öt napot sem lehet soha többé behozni.

– Ne vádolja magát, semmi oka nincs rá. Persze jobb lett volna, ha a csónakot használja, azaz semmi szükség nem volt rá, hogy éjszaka átússzon a folyón. Azonban előbb-utóbb a láz mindenképpen kitört volna magán, ami hosszabb ideig is eltarthatott volna. Ezt a megváltozott klíma idézi elő, amihez hozzájárul még a megváltozott életmód melletti szokatlan erőlködés is. A hidegvízben megtett fárasztó úszás előidézte a láz kitörését, de most már maga mögött van, ami úgyis bekövetkezett volna, egy második alkalommal már nem fog ennyire lebetegedni, és jobb is így, hogy a túlzott erőlködésért itt a Dakota mellett fegyveres férfiak védelme alatt bűnhődött, mintha fenyegető veszély elől menekülve betegedett volna le. Figyelje csak meg, milyen gyorsan fog teljesen felépülni, ha betartja a kúrára vonatkozó utasításaim, hogyan fog visszatérni ereje és életkedve megduplázott mértékben, és milyen gyorsan be fogja hozni ezt a néhány napi lemaradást.

Boldog csodálattal hallgatta Ellen a vigasztaló szavakat.

– Úgy beszél, mintha egy könyv bölcsessége áradna magából. Mint egy angyal! Tehát végül is akkor csak egy pompás csínyt követtem el!

– Legalább is szerencsés vége lett. Tudja, hol voltam?

– Három napon keresztül? A yanktoanonoknál volt látogatóban. Starke, hát képes volt rá, hogy három napra így elhagyjon?!

Teljesen hiába, ez az érzéketlen ember sem a szavakat nem hallotta meg, sem az azokon áthallható szemrehányást.

– Igen – ráadásul még ki is mondta. – Visszavittem a bőrt a harci üzenettel. Mister Kár ottmaradt, tudósításokhoz való anyagot gyűjt, fényképeket készít, megígértem, hogy majd érte megyek. Aztán elmentem Omaha Citybe.

– Mi? Hol járt? Három nap alatt? Omahában? – csodálkozott Ellen.

– Miért ne? Természetesen oda-vissza a Pacificot használtam. Utam során érdeklődéseim nyomán megtudtam, amit tudni akartam, egyszerűbben és gyorsabban, mintha esetleg, ahogy ön gondolta volna, szimatoló orromat földre szegezve csizmanyomokból éles következtetéseket vontam volna le. Ellenségünk valóban a „*Happy England*” ál-tudósítója. Jenkinst Omahában egy hírhedt félvér-indiánnal látták, aki inkább préirabló, mint vadász, egyébként névrokonom, ugyanis Stronghandnak hívják, tehát Starkhand[61], őt igen jól ismerem. Nos, hát ő erős kezeivel nemigen fog több hidat befűrészelni, arról majd gondoskodom.

Starke gyorsan távozott, és Ellen megint boldog volt, megint hallhatta száraz, hideg, ámde humortól mégsem mentes hangját.

Még ilyet! Közben Omahában járt. Még akkor is, ha a Pacificon utazott, Ellen alig hitte, ráadásul ez a három nap, mialatt majdnem mindig félig kábultan feküdt, rendkívül gyorsan eltelt. Tehát így operál egy modern bőrharisnya! A Pacificon elutazott a következő nagyvárosig, ahol információs irodák vannak, és így bizonyosodott meg láthatatlan ellenségéről.

A „bőséges ebédet” Starke maga hozta. Egy csésze erőleves volt, benne egyetlen tojással.

---

[61] erős kéz

– Ez minden? – kérdezte Ellen borúsan, miután eltüntette a kis leveskét, mielőtt Starke rendben feltálalhatta volna.

– Pillanatnyilag igen. Ma este ugyanez, holnap délben is, holnap este majd rendesen kap enni, és holnaputánra megint teljesen erőre kap, annyira, hogy csodálkozni fog saját magán.

– Honnan szerezte ezt a lágytojást?

– Egy vízityúk fészkéből szedtem.

– Így lágyra főzve?

És Ellen szívből nevetett saját viccén. Vidám hangulata azonban nem tartott tovább, míg Starke be nem jelentette, hogy megint el kell mennie, ígérete szerint vissza kell kísérnie mister Kárt az indiánok táborából, egyáltalán, még körül szeretne nézni a környéken, holnap este jönne vissza. Ettől Ellen megint nagyon boldogtalan lett.

Eltelt a két nap, és utóbbi este Ellen első ízben sétált a szabadban, még támolyogva, és szinte lehetetlennek tartotta, hogy másnap ismét nyeregre tudjon ülni. Sóvárogva és szomorúan tekintett észak felé, amerre Starke eltűnt, sóvárgása azonban rövidesen más irányt vett.

Két cowboy néhány halat fogott, és saját részükre egy bográcс csodálatos ragut állítottak össze a halakból, szárított őzhúsból, feldarabolt szárnyashúsból, lisztből, és hagymát is tettek bele, ami a prérin vadon növő tulipánféle hagymája volt.

A két szakácsot vezetőjük elhívta valamiért, Ellen kifigyelte őket. A bográcс tartalma közben kifutott, zavarta őt, hogy az étel esetleg leég, ezért odalépett, fakanállal kevergetni kezdte, és megkóstolta…

A két elszólított cowboy negyedóra múlva térhetett vissza a sátruk mögött égő tűzhöz. A bográcс ott lógott felette – azonban teljesen üres volt. A látvány nem csekély csodálkozást és bosszúságot váltott ki belőlük. A felelősségre vont Hassan minden választ megtagadott, és amikor nyomatékosabban akartak érdek-

lődni nála, kezdett haragosan viselkedni. A hölgy, aki hátratett kézzel a folyóparton sétált, szintén nem tudott felvilágosítást adni, a cowboyok pedig valamennyien vezetőjük körül gyülekeztek, sir Munro és szolgája úgyszintén.

A rejtély, hova tűnt a tulipános ragu, sohasem oldódott meg. Erről az esetről Ellen sem számolt be naplójában – egy kicsit mégis szégyellte magát.

– Van kedve most enni? – kérdezte kicsit később sir Munro. – Bőséges vacsoráról gondoskodtam.

– Ó igen, már nagyon megéheztem – válaszolt neki barátságosan.

Miközben evett, titokban két cowboy figyelte meg.

– Ő nem lehetett, hiszen úgy eszik, mint két kiéhezett férfi – hangzott a szakértők egybehangzó ítélete.

Étkezés után Ellennek hirtelen kedve támadt, hogy mégiscsak felüljön kerékpárjára. A tüzes paripa túl soká volt bezárva az istállóba.

– Hol van a riporter versenygépe?

– Starke rábeszélte, hogy vigye magával a yanktoanonok táborába, hogy mi célból, azt nem tudom, maga elé vette, mikor lóra ült.

Amikor Ellen elhatározta, hogy kerékpárra ül, jóllehet titokban elmosolyodott magában, a biztos támogatás ellenére mégis aggódott egy kicsit, hogy összerogyik alatta a kerékpár, olyan mérhetetlenül elnehezültnek érezte magát. A váz azonban kitartott, és a kerékpározás jobban ment, mint amennyire lehetségesnek tartotta.

Próbaútjai során egyre nagyobb távolságokra merészkedett, a legszívesebben még az éjszaka folytatta volna útját. Már most kezdte magát úgy érezni, mint aki újjászületett.

Starke azonban még nem tért vissza. Késő éjszaka sóhajtozva kereste fel fekvőhelyét a sátor alatt, ezúttal azonban, mint egyébként mindig, teljesen felöltözve, csizmástól.

Milyen meglepetés várta azonban ébredéskor!

– Már hat óra, mindjárt felforr a teavíz – mondta egy jól ismert hang, és finoman megrázták a vállát.

Ellen álomittasan felegyenesedett, megdörzsölte szemeit, körülnézett, megint megdörzsölte a szemeit, zavartan újra körülnézett… Ez most a valóság lenne? Nem, minden bizonnyal még álmodott.

Hiszen biztosan emlékezett rá, hogy sátor alatt feküdt le aludni, számos takaróból kialakított puha fekvőhelyre. És most? A fűben feküdt, gumikabátjába tekerve, párnaként hátizsákja volt a feje alatt, eltűnt az összes cowboy és a lovak, és hogy mellette Starke egy tüzecskén kis kannában teavizet forralt, mint annak idején a medvekaland utáni reggelen, az csak álomkép lehetett.

– Ma éjjel kettőkor érkeztem vissza – folytatta a sárga bőrruhás álomalak, miközben teafüvet szórt a forrásban lévő vízbe. És mindez világos volt és érthető. – A lovasokat rögtön továbbküldtem, hogy elég előnyre tehessenek szert. Mister Kár barátunk is csatlakozott hozzájuk, kénytelen volt lovon továbbmenni, mert már nincs kerékpárja. Rábeszéltem ugyanis, hogy vigye magával kerékpárját az indiánok táborába, amit tudósítóként akart megtekinteni, és ott szerencsésen meg is vált tőle. Hódfogúnak, a yanktoanonok törzsfőnökének nagyon megtetszett a varázslatos eszköz, ellenszolgáltatásként a legjobb lovát ajánlotta fel, és a préri hercegének kívánsága parancs. A riporter nem gondolhatott komolyan arra, hogy lovon kísérjen bennünket, ezt sikerült megértetnem vele. Így eredményesen megszabadultunk tőle – és a tea most már tényleg önre vár.

Hát ennyire tényleg nem álmodhat az ember!

– Igen – de – Starke – hogy kerültem – hová lett az ágyam?!

– Nagyon mélyen aludt. A sátrat lebontottam a feje fölül, kihúztam maga alól a takarókat, betekertem a gumiköpenyébe, mint ahogy egyébként aludni szokott. Ma két órával tovább hagytam aludni.

Ellen szűnni nem akaró nevetéssel hirtelen felugrott.

Starke még csak mosolyra sem fakadt.

– Úgy vélem, hogy maga már nem lázas beteg – mondta ezzel szemben utánozhatatlanul száraz hangon, olyan tekintet kíséretében, hogy Ellen újabb hahotázása messzire elhangzott a prérin.

Sidney Horst ezredes

Néhány nappal később, Nebraska szívében jártak.

Tegnap Starke letért a hadak útjáról azzal az indoklással, hogy rövidebb utat választ, szerinte az előőrs is erre ment, amiből Ellen semmit sem vett észre. Neki ez azonban teljesen mindegy volt. Az út göröngyös volt, Ellen azonban visszanyerte legjobb formáját, már megint átúszott két tekintélyes folyót, nedves ruháját a testén szárította meg, de ennek ellenére betegségébe nem esett vissza.

Huszonnégy óra óta igen kiszáradt vidéken haladtak. A kevéske fű csak csomókban nőtt, mint az ausztráliai sztyeppéken. Eddig sík, sivár volt a táj, most azonban, ahogy dombok bukkantak fel, igazán szép lett a környezet.

Mindig egy folyót követve, egy őserdő szélén haladtak, ha egyáltalán őserdő széléről lehet beszélni. A folyó errefelé azonban jól látható határt képezett az erdő és a füves vidék között. Bal kéz felől egyre magasabb dombok, közöttük számos tisztavizű forrás eredt, szilvafák, körtefák, almafák, őszibarackfák következtek, két utóbbi még tele gyümölccsel, komoly kis ligeteket képezve, alattuk mindenféle virág, amelyek most, az úgynevezett indián nyár idején még virágoztak – végül is kész paradicsom azok számára, akik a szomorú pusztát épp most hagyták a hátuk mögött. Igazi oázis a sivatagban.

– Ne üljön vissza, itt fogunk letáborozni – mondta Starke, amikor a kerékpárokat megint át kellett cipelniük egy ezüstösen csillogó patakon.

– Ó, milyen szép, itt kellene egy kunyhót építeni! – kiáltott Ellen lelkesedve. – Starke, mi a véleménye erről?

Starke azonban úgy tűnt, mintha nem hallotta volna a kérdést. Épp egy kukorica növényt vizsgálgatott a többi között, melyek itt kisebb telepet képeztek, mondhatni inkább kisebb erdőt, mivel kolosszális példányok voltak, majdnem három méter magasak,

mint egyébként a kukorica csak a legforróbb Brazíliában a leggondosabb trágyázás mellett képes ekkorára fejlődni. Emellett a hozzáértő szem azonnal felismerte, hogy nem emberi kéz által ültetett növényekről van szó, nem képeztek sorokat, túl sűrűn nőttek. Vadnövények voltak.

– Négy-öt cső egy száron, és nézze csak ezeket a szemektől duzzadó csöveket. Ez ugyanennyi font tápláló kenyeret jelent egy négyzetméter talajról. Mit szól ennek a földnek a termékenységéhez? Ráadásul nem is itt van az igazi termőterülete a törökbúzának. A hideg északi szél ellen védő erdő a fő oka ennek a gyarapodásnak, ráadásul az atmoszféra mindig elegendő nedvességről gondoskodik, és éjszaka széndioxidot lehel ki. Csak kétezer négyzetméter, fél acre elegendő itt egy felnőtt ember teljes táplálásához, ellátja hússal, tejjel, tojással, kenyérrel, zöldséggel, sőt még ruházattal is.

Ellen ismételten megtapasztalhatta, hogy a modern bőrharisnya milyen szívesen foglalkozik agrárkultúrával, mennyire kedvelte, hogy számításait a legkisebb mértékegységekben fejezze ki, ami lényegesen érthetőbb képet nyújt, mint mostanában a tudósok is a leghatalmasabb súlymennyiségeket is egyszerűen kilogrammban adják meg. Starke majdnem minden újabb talajadottságú vidéknél megsaccolta, hogy mi gyarapodna az adott helyen a legjobban, és hány négyzetméterre volna szüksége egy embernek tápláléka megtermeléséhez szántóföldi termesztéssel és állattenyésztéssel.

– Két évvel ezelőtt, amikor itt táboroztam – folytatta – egyik zsebemben véletlen találtam egy kukoricaszemet, és elültettem. Most láthatja, mi lett belőle. Első évben az egyetlen növény érett szemeket termett, senki sem szüretelte le, sokat talán megettek a madarak, vagy romlott volt, számos kihullott magot azonban a szél vagy más hatás szétszórt, és biztos helyet találtak az anyaföldben. Mostanra pedig az egyetlen magból emberi beavatkozás nélkül legalább száz font kenyérhez való termett. – Jöjjön, még további látnivalót is akarok mutatni magának.

A kerékpárokat Hassan felügyelete alatt hagyták, Ellen követte az előtte haladót. Azt hitte, már eléggé ismeri, de újra és újra el-

ragadtatta, amikor ez a kemény, tapintatlan, befolyásolhatatlan ember mély értelmű gondolatait ilyen értelmesen juttatta kifejezésre.

Magas dombra kapaszkodtak fel, amely távoli körbepillantást tett lehetővé. Egyik oldalon mindenfelé erdő, a másik oldalon dombos vidék, buján növő fűvel, még most is frissen, számos patak és forrás által öntözve, mindenfelé csörgedezett és szemerkélt a víz, a közeli környék egyetlen gyümölcsöskert volt. Arrafelé, ahonnan érkeztek, még felismerhető volt a szegényes préri, a másik irányban nem ez volt a helyzet, az oázis a sztyeppében nem volt áttekinthető, a távoli nyugaton magas hegység, a Colorado kék csúcsai emelkedtek.

– A steril préri, amelyen tegnap és a mai nap áthaladtunk – magyarázta Starke – az úgynevezett „*mauvaises terres*” – a rossz föld. A francia nevet megtartották. Ahol most vagyunk, az egy oázis ezen a prérin. Körülbelül 64 angol négyzetmérföld nagyságú – vagy egészen pontosan is megmondhatom: 206 négyzetkilométer. 40 000 embert táplálhatna könnyűszerrel.

– És még lakatlan?

– Teljes mértékben lakatlan. Ilyen nagy a Föld! Itt minden kommunikációs út hiányzik, a termésre nincs piaci lehetőség, pedig minden telepes pénzügyi nyereségre számít.

– Így hát itt Robinsont lehetne játszani.

– Igaza van. Örülök neki, hogy rögtön ez jutott eszébe, mert nekem ugyanez a gondolatom. Miért kell mindig a szorgalom eredményét pénzre váltani? Mivel a pénz végül is csupán csereeszköz, nem volna sokkal jobb, teljesen függetlenné válni tőle? Nem kellene leszokni arról, hogy mindent pénzértékben számolunk el? Nem elég, ha az ember jóllakottra eheti magát, tetővel a feje felett és ruházatával védve van az időjárás viszontagságaival szemben és éléskamrájában van annyi tartaléka, hogy átvészeljen egy rosszul sikerült évet? Ó, mit hozhatna ki az ember ebből az oázisból! Csak száz, csak tíz családnak kellene összeállnia, csak ezer dollárra volna szükségük, hogy kifizethessék az útiköltséget

és a létfenntartás legszükségesebb költségeit. A szántóföldre a kormány 30 éves hitelt ad, kaphatnak készpénzelőleget is, hogy gépeket és igásállatokat tudjanak vásárolni. A kormány a gyarmatosításon semmit sem akar keresni, csupán a néptelen vidéket akarja szorgalmas telepesekkel benépesíteni! Képzelje csak el: Ott az az erdő építőanyagot ad az első kunyhókhoz, a talajt elég, ha boronával fellazítja, máris kiszórhatja a vetőmagot, a növény magától megnő, a következő évben kenyérből és zöldségből már feleslege van. A tehenek és a tyúkok tejet és tojást adnak, a kezdethez bőven elég. A csorda gyarapodik, húst, gyapjút és bőrt ad. Ha a gyapot nem terem meg, akkor megterem a len, a kukorica rostjaiból is lehet könnyű anyagot szőni. Miközben a férfi a földet műveli és felügyeli a csordát, az asszony ellátja a házat, fon és sző. Ruházatát elkészítheti saját magának, az ingtől a csizmáig. Igen, jómagam híve vagyok az elszigetelt kézi munkának. A gyárak a részekre bontott műveleteikkel nem jelentenek haladást a kultúra számára. Ha akad köztük egy tanár, egy igazi tanár – máris kibontakozik az első iskola. A gyerekek felnőnek, és új családokat alapítanak. A fiatal kolóniában szellemiségek születnek, akik felemelkednek a többiek fölé. Egyesek már nem elégszenek meg az egyszerű utakkal, jobbat készítenek, ők lesznek az első útépítő mérnökök, egy másik a víz erejét használja ki, vagy csatornákat épít. A kolónia gyarapodik, az ember már nem tud elfutni a legtávolabbi szomszédjáig, hogy elmondhassa neki a legújabb újdonságot – megszületik az első újság. Egy fantáziadús fej, aki csinos kis állatmeséket tud elmesélni, arra használja képességeit, hogy barátait szórakoztassa. És így megy ez tovább, évszázadokra biztosítva a megható kolónia létét anélkül, hogy elvándorlásra kényszerülnének, és más emberekre nincs is szükség, nem kell, hogy vasút tévedjen erre, a szorgalom, barátság és béke paradicsoma ez, ahol a mondás, ami eddig gúnynak számított, valósággá válik: A gyermekek az ég áldásai. – Miss Howard, tudja mit szeretnék mondani?

Ellen rátekintett a férfire, aki mindezt elmondta neki, majd körülnézett maga körül, és kitárult a szíve.

– Mennyibe kerülhet ez a 64 négyzetmérföldnyi terület? – szólalt meg az angol hölgy.

Ha egy angolnak ki is tárul a szíve, elsőként mégis csak mindig a költségtényezőkre gondol, és ebben teljesen igaza is van. Ezért amit egy angol nem kevésbé romantikusan, mint egy német megkíván, arról mindent tudni akar.

– Ha kormányzati tulajdonban lévő földterület volna, akkor egy acre ára két és fél dollár lenne – tehát alig kerülne többe, mint az ön gyémánt nyakéke, 20 000 font sterlingért meg tudná vásárolni a 64 négyzetmérföldet. Azonban az egész oázis már magántulajdonban van.

– Ó – kiáltott fel Ellen csalódottan. – Kié lehet ez a terület?

– Sidney Horst ezredes a tulajdonosa, akiről már minden bizonnyal hallott.

– Micsoda? Az indiánok hőséé? – kérdezte Ellen csodálkozva.

– Igen, az övé.

– Hát tényleg létezik ez a személy?

Egy évtizede Sidney Horst ezredes az angol ifjúsági irodalomban ugyanazt a szerepet tölti be, mint Buffalo Bill a németben. Azt állították, hogy a közismert Buffalo Bill csak egy indián ponyvaregény gyáros sablonos hőse, de egy korábbi erdőlakó kalandor, amilyenből tényleg akad elég bőven, ezen a néven beutazta egész Európát vadnyugati történeteivel. Valójában Sherlock Holmes is, a híres detektív csodálatos kombinációival, csak egy angol regényíró állandó hőse, amiről a legtöbb angol nem is tud, és hisznek Sherlock Holmes létezésében. Nemrég történt Londonban, hogy egy színházban Sherlock Holmes darabot játszottak, és a publikum között suttogva futótűzként terjedt a hír, hogy odafönt az egyik páholyban maga Sherlock Holmes ül, és egy érdemes vidéki földbirtokos igen csak elcsodálkozott, amikor Sherlock Holmesnak szólították.

– Sidney Horst ezredes valóban létező személy.

– Ismeri őt?

– Igen jól ismerem.

Ellen megint csak csodálkozva nézett körbe maga körül.

– Sejtem, hogy most mire gondol – kezdte megint Starke. – Ne ringassa magát illúziókba. Hiába keresne tíz olyan családot, akik értelmük és jellemük tekintetében alkalmasak lennének arra, hogy egy ilyen kommunista államot hozzanak létre, úgy vélem, tartósan. Nem találna ilyet. Én legalább is minden hitemet elveszítettem ezen a téren. Az egész kommunizmus egy nagy tévedés. Kudarcba fulladt kísérletek történetei tanúsítják ezt, amióta követni tudjuk a világtörténelmet. És más módon sem lehetséges ennek a paradicsomi vidéknek boldog benépesítése, mert ez a paradicsom egy átkot rejt magában, ami terméketlenné teszi…

– Egy átkot?

– Ezt az átkot aranynak hívják. Miss Howard, ne fontolgassa tovább, semmi értelme sincs, Sidney Horst nem fogja eladni tulajdonát, akkor sem, ha saját maga nem használja. Ön itt Amerikának aranyban talán leggazdagabb vidékét látja, ez egy második Kalifornia, az arany olykor tömbökben kerül napvilágra.

– Arany – suttogta Ellen, lába körül a földre szegezve, majd egészen más tekintettel körbe nézve. Az „arany” szónak különös csengése volt.

– Nem értem… igen, mégiscsak értem. Ennek a Sidney Horst ezredesnek nincs szüksége rá, és bizonyára nagy barátja a természet szépségének. Minden bizonnyal, ha földjét eladná a telepeseknek, nemsokára kivágnák a gyümölcsfákat, a számomra előbb olyan szépen lefestett vidéki élet helyett bizonyára sivár aranyásók táborhelyévé válna emberölésekkel és gyilkosságokkal, később valószínűleg kohókkal és füstöt okádó gyárkéményekkel. De azért mégsem értem egészen. Miért nem köt szerződést Sidney Horst ezredes a telepesekkel, hogy a földet másképpen nem zsákmányolhatják ki, csak ekével, vagy miért nem alapít itt saját maga

egy vezetése alatt álló kolóniát? Egy nagy farmra gondolok, a telepesek az ő bérén és kenyerén élő munkások volnának.

– Először is egy ilyen szerződésre a szabad Amerikában egyáltalán nem volna lehetőség, és ez így is van jól. Itt csak önálló farmerek vannak, akik saját kezükkel és gyermekeik segítségével művelik a földet, tíz ilyen farmerre alig egy fizetett szolga jut. Másodsorban Sidney Horst ezredes nem feltétlenül kell, hogy olyan ember legyen, aki el tud vezetni egy ilyen vállalkozást, és nem feltétlenül kell, hogy kedve legyen ehhez. Azzal is megelégszik, hogy Földünk egy ilyen szép darabját ki tudja vonni a nyereségvágy és spekulációs téboly hatása alól. Nem, ha az ember örömét leli valamiben, akkor tartsa meg saját zsebében, ahol biztonságban van, pláne ha aranyról van szó, ami már annyi szerencsétlenséget idézett elő, és már annyi szerződés és eskü megszegéséhez vezetett…

Starke hirtelen abbahagyta, szemeit egy távoli pontra szegezte, Ellen követte az irányt, ahova nézett, de nem látott semmit.

– Tűznek a füstjét látom. Arra – baltacsapások!

Most Ellen is észrevette.

– Kár volna, ha egy békés telepes kezdett volna itt új életet, hiszen tiltott földön van, ezért ismét el kellene hagynia. Nekünk persze most jól jönne, ha már stabil kunyhót ácsolt volna magának, mert arra nyugat felé a hegyek felett kénsárga szélű fekete felhők gyülekeznek, ami olyan vihart jelent, amilyet egyszer már átéltünk, pedig arra kellene mennünk, ami most nem lenne célszerű. Már érzem is a változást, ami a légkörben végbemegy.

Ellen alig akart hinni neki. Kénsárga szélű fekete felhőket ott a hegyek felett egyáltalán nem látott, az ég kék volt, a nap barátságosan sütött, és jóllehet teljes szélcsend volt, az októberi nap hősége sem volt nyomasztó, nem látszott semmi viharveszély.

Ellen követte őt, visszamentek arra a helyre, ahol a kerékpárokat hagyták, Starke néhány szót szólt Hassanhoz, és bement a gyümölcsösbe.

– A kerékpárokat egyelőre itt hagyjuk, míg megtudjuk, miféle baltás emberrel van dolgunk. Amit az előbb mondtam, hogy minden ember csak arra gondol, miként tudja szorgalmának vagy tehetségének gyümölcseit pénzre váltani, azért mindenkire mégsem érvényes. Vannak kivételek, természetesen igen ritkán. Például egy filozófus a padlásszobában, egy Spinoza[62], vagy egy erdőlakó kalandor. Az ilyen megelégszik azzal, ha a kicsike szántóföld éppen annyit terem, ami neki és családjának épp elég kenyeret ad, a többit puskájával szerzi meg, a leterített zsákmány nyers bőréből felesége durva ruhát készít neki, és a férfi ettől boldog. De azt nem akarom, hogy ilyen emberek népesítsék be ezt a paradicsomot, akik meg vannak elégedve, ha tele van a hasuk, és menedéket találnak eső és hideg ellen. Az ilyen emberek alig különböznek az állatoktól, legyenek bármilyen hasznosak is a vadon úttörőiként. Ezen kívül egy ilyen erdei vadásznak soksok mérföldnyi vadászterületre van szüksége, mint egy ragadozónak, és ha véletlenül szomszédot kap, akkor tovább vándorol. – Tényleg egy telepes! Ó fájdalom, már szorgalmas munkát végzett, és még családja is van!

Ellen most látta első ízben egy ilyen erdőlakó tanyáját, de most nem éppen egy őserdő közepén, hanem egy tündéri gyümölcsösben. És különben is nagyon tapasztalatlan erdőlakó lenne, aki az erdő közepén verne tanyát, minden vihar alkalmával az a veszély fenyegetné, hogy szétzúzzák a lezuhanó faágak.

A gyümölcsfák pont ezen a helyen nagyon távol álltak egymástól, a tisztáson patak kígyózott, és nagy rönkkunyhó állt, csupán kidöntött fatörzsekből, de falai szabályosak, mintha vonalzó mellett rakták volna össze, szép és barátságos. Füstelvezetés céljára nem csak egy lyukat hagytak a tetőn, hanem egy üreges fatörzzsel valódi kéménnyel látták el a jobb huzat érdekében. Mellette volt még egy kamraként és istállóként szolgáló melléképület is. A körülbelül két acre kukoricával beültetett szántóföld sűrűn, erős és magas ágakkal körül volt kerítve. A kunyhó mellett egy kicsi,

[62] Spinoza 1632-1677, filozófus

szintén körülkerített zöldségeskert volt. A fák között a magas fűben két ökör legelészett, és egy tehén vidáman kergetődző borjakkal, és néhány tyúk is kaparászott. A háztartás teljes leltárához még egy megpakolt kocsi tartozott. Arról, hogy a telepes vadászni is szeret, számos a földre szárítás céljából letűzdelt szarvas-, antilop- és másféle állatbőr, köztük egy bivalybőr árulkodott.

– Éppen annyira földműves, mint vadász – mondta Starke. – Nem csak kukoricát termel, hogy idecsalogassa az erdő állatait, hanem földjét be is keríti ellenük. Baltájával megkímélte a szántóföldjén elszórtan álló gyümölcsfákat. Mindez tetszik nekem ezen az emberen. Nézzük meg közelebbről!

– És ha Sidney Horst ezredes tudomást szerez erről, és nem szereti, ha telepesek bukkannak fel a birtokán, akkor ennek az embernek el kell innen tűnnie?

– Természetesen azonnal, erőszakkal elűzik, ha békésen nem akar beletörődni, éspedig mindenféle kártérítés nélkül.

Starke már sokat mesélt neki ezekről a betelepedőkről. A jogcím nélküli telepesek állandó küzdelme a törvénnyel, a jogos tulajdonossal szemben nagy szerepet játszik az ifjúsági irodalomban, ami részben igaz, részben egészen másképpen van a valóságban. A törvény kimondja: Aki gazdátlan földre elsőként telepedik le, az elsőként jogosult annak megszerzésére. És az Egyesült Államok kormánya kellőképpen méltatja a vadon úttörőit, minden tekintetben előzékenyen bánik velük, és az 1885-ös törvénnyel, amely szerint senki sem szerezhet 160 acre kormányföldnél nagyobb területet, lehetetlenné tették a nagyobb spekulációkat. Amit pedig korábban nagy tételben eladtak vagy elajándékoztak, a terület hatalmas kiterjedése mellett nem is jön számításba.

Ha például egy földmérő hivatalnok rábukkan egy ilyen telepesre, akkor teljes jószándékkal közeledik feléje. A 150 dollárt természetesen meg kell fizetnie, hogy 60-160 acre jogos tulajdonosa lehessen, ami természetesen szerény legelőre vonatkozik. Ez ellen nincs menekvés, azonban 30 éven keresztül csak évi 20 dollárt kell fizetnie, és ezt könnyedén megteheti, ha akarja. Ezt követően

teljesen adómentes, és ha legalább hat ilyen telepes van együtt, úgy a kormány kötelezi magát, hogy postát rendez be számukra, hetenként lovas levélhordó keresi fel őket, legyenek bárhol is, a kormány minden lehetséges módon befogadja az új állampolgárt. Még a vételár határozott követelése is csak látszat, hogy óvják a törvény jogait. Új elnök választásakor és más rendkívüli alkalmakkor a vadon hátralékos farmereinek szokás szerint elengedik tartozásukat.

A csökönyös betelepedő azonban semmit sem akar fizetni. A gazdátlan föld, amit ásómmal vagy ekémmel megmunkálok, az az enyém! Ezt az alaptételt igen nehéz száműzni ennek a csökönyös emberfajnak a makacs fejéből.

Természetesen, ha olyan területen telepedett le, amely valamely tulajdonos nevén már regisztrálva van, akkor nincsenek rá tekintettel. Ekkor haladéktalanul el kell tűnnie, csak ingóságait viheti magával, és ilyenkor gyakran golyóváltásra is sor kerül, a békés ember végül kétségbeesett tettekre képes, aki inkább saját maga megöli asszonyát és gyerekeit, mielőtt feladná vélt jogait. Mielőtt kunyhóját felüti, tájékozódhatna, hogy a területnek van-e már gazdája, vagy még szabad kormányterület. Mert a házaló megtalálja a legmagányosabb erdőlakót is, hogy prém ellenében lőport, ólmot, dohányt, sót és konyakot hozzon neki. Az Egyesült Államok minden földje parcellákra felosztva és kataszteri számok szerint rendezve van. A térképek a regiszterkönyvekkel Washingtonban vannak, minden házaló néhány parcellát jár be, a házaló felesküdött hivatalnok, mindent, ha nem is önálló térképen tart nyilván, de fejből tudnia kell, és minden acre földről meg tudja mondani, hogy ez még szabad, vagy ennek már van tulajdonosa. A vadon embere azonban erről tudni sem akar. Úgy véli, hogy az a földterület, amit napkeltétől napnyugtáig körbe tud járni, az az övé, ha ezen a területen belül, amelyet gondosan átkutatott, nem talált olyan jelet, amely arra utal, hogy egy éven belül valamely pontján a földet már megművelték.

A kis kertben egy asszony dolgozott, két fa között prémből készült függőágyban kisgyerek feküdt. Felugatott egy kutya, az

asszony felpillantott, hirtelen az ásó helyett fegyver volt a kezében, felkiáltott, de még mielőtt Ellen rájött volna, hogy mihez kezdene az asszony a fegyverrel, néhány sűrűbben álló fa közül egy férfi és egy serdülő fiú lépett elő, mindketten puskával felfegyverkezve, a férfinek még egy balta is volt a kezében.

Még egy pillantás az idegenre, és a teljesen bőrbe öltözött erdőlakó feléjük indult, egy középkorú, szőke hajú férfi nyílt ábrázattal, egyébként naptól égett, kopott erdőlakó. Már közeledés közben barátságos üdvözletre kezét nyújtotta.

Starke azonban nem fogadta el a felé nyújtott kezet. – Állva maradt.

– Ember! Mit csinál maga az én földemen? Ez a terület és föld az enyém.

Ellen rettenetesen megijedt. Ezek a szavak, ami két férfi találkozásakor ilyen zord hangon hangzott el bevezetésként, valóban ijesztő hatásúak voltak, vad katasztrófa közeledtét érzékeltetve.

A férfi ábrázata egy szemvillanás alatt megváltozott, a puskatust akaratosan a földhöz csapta, borúsan és fenyegetően tekintett a másikra.

– Mit mond, idegen?

– Magáé ez a rönkház? Az én földemre építette fel.

– Maga pedig egy véres hazudozó! Tűnjön el innen, de gyorsan, vagy…

– Isten őrizzen, Starke! – kérlelte Ellen, amikor az egy szemvillanás alatt támadásra készen kézbe kapta fegyverét.

Starke azonban sem Ellen félelmét, sem a fenyegető fegyvert nem vette figyelembe, kezét a közeli almafára tette, oda, ahol törzsén egy erősebb megvastagodás volt látható, és Ellen hirtelen észre vette, hogy majdnem minden gyümölcsfán ilyen kinövés van.

– Látja mi ez? Nézze végig a többi gyümölcsfát is, azt hiszem nem vak, tehát láthatja.

– Na, és akkor mi van? – lármázott amaz még haragosabban.

– Ezeket a gyümölcsfákat én ültettem és nemesítettem, itt láthatja az oltások helyét, és egyáltalán, én vagyok a tulajdonosa az egész területnek, a földhivatali nyilvántartásban 1886-ban 114-től 172-ig terjedő nebraskai számok alatt az én nevemre van regisztrálva Washingtonban. Én telepítettem ide ezt a gyümölcsöst.

Ellen csak most kapta fel a fejét. Most jutott el a tudatáig, hogy Starke többször is beszélt neki birtokáról.

A telepesre a „gyümölcsös" szó volt a legnagyobb hatással. Amikor meghallotta, összerezzent, arcvonásai megváltoztak, elejtette a fegyvert, bizonytalan tekintettel nézett a beszélőre, háta mögé nézett, a rönkház felé.

– Bessynek mégiscsak igaza volt – mormolta komor hangon.

Nem a leggonoszabb, legnyakasabb fajta lehetett, és közben az idő is elszállt felette.

– Hagyjuk csak a marakodást – folytatta Starke. – Ha belátja, hogy itt nincsenek birtokon belül, mert nincs birtoklapjuk, azzal már megelégszem. Maguk tetszenek nekem, és ha meg tudunk egyezni, akkor itt maradhatnak.

Starke, aki úgy lépett fel, mint aki ura a helyzetnek, a rönkház felé indult, először körbejárt, benézett a pajtába, és belépett a helyiségbe. Jól megácsolt ajtó mögött egy második ajtó is volt. A ház belül szépen be volt bútorozva, igazi ággyal és igazi szekrénnyel, jóllehet minden az ács szekercéjéről tanúskodott. Üvegablak és hasonló luxus természetesen hiányzott.

Az igen elfogódott Ellen is belépett, utána a férfi, utána a még fiatalosan kinéző felesége követte, karján a kisgyerekkel, majd a fiú, és még egy tizenöt év körüli, piros arcú lány is csatlakozott hozzájuk. Hallgatagon és látható félelemmel tekintettek valamennyien az idegenre. Starke alakja és egész fellépése olyan hatást keltett, hogy bizakodni kezdtek, minden egészen másképpen történik, mint ahogy történhetne.

– Mi ez? – kérdezte rögtön, a vékony fatörzsekből kerti asztal formájúra összeállított asztallapról néhány csillogó követ felemelve.

– A patakban találtuk – morgott az ember.

– Ez arany.

– A gyerekek játszadoznak vele.

– Rendben. Akkor gyorsan meg fogunk egyezni. Hogy hívják?

– Richard Peacook.

Egy hat év körüli fiúgyerek is volt még velük. Két éve telepedtek le itt. Előző alkalommal a környéken áthaladó idegenek nem vették észre a telepet. Tudta, hogy a terület körülbelül 60 négyzetmérföld kiterjedésű, jóllehet egészen más mértékegység szerint számolt. Az egész területet már úgy ismerte, mint a saját zsebét, a családban már bevett szokás volt, hogy „Peacook bozótosa" néven emlegették a birtokot, más ember nem tartózkodott rajta.

Starke előrukkolt ajánlatával: Peacook haszonbérbe megkapja az egész területet, a bérlet 99 évre vonatkozik, ő, a gyerekei és a gyerekeinek a gyerekei szabadon gazdálkodhatnak rajta, ahogy akarnak, ami szántóföldi termesztést és állattenyésztést jelent, nem fizetnek bérleti díjat azzal a feltétellel, hogy ápolják a gyümölcsfákat, és mindenek előtt megvédik a területet idegen letelepedni szándékozókkal szemben, kivéve, ha azok erre közvetlenül a tulajdonostól kapnak engedélyt. Tehát a terület felügyelői lesznek.

Eltartott egy ideig, míg az egyszerű ember megértette a haszonbérleti megállapodás előnyeit – Angliában és Kanadában igen gyakori viszony –, de Starke értett hozzá, hogy elmagyarázza neki, hogy az ember, még egy óvatos családapa is, száz évvel nemigen számolhat. Nézzen csak körül, és számoljon saját maga, statisztikai adatok szerint a tőke 25 évenként gazdát cserél. A férfi és az egész család tekintete erre már felragyogott az örömtől, még a kisgyerek is felhagyott a sírással, ekkor már kezet ráztak, és alig

telt el tíz perc azóta, mikor a két férfi még olyan ellenségesen állt egymással szemben.

Starke nem esett be durván ajtóstól a házba. Így kellett bánni egy erdőlakóval, hogy a lehető leggyorsabban célba jusson vele.

– A legközelebbi postaállomásról a washingtoni földhivatallal rendezni fogom a dolgot, egyébként magunk között már meg is egyeztünk, itt a kezem rá, nevem Sidney Horst, ezredes az Egyesült Államok szolgálatában.

– Maga a legderekabb ember, akivel valaha is találkoztam.

– Én pedig el sem tudtam volna képzelni önnel kapcsolatban ilyen átváltozást – szólalt meg Ellen, aki a csodálkozástól végre levegőhöz jutott. – Sidney Horst ezredes személyesen! A kirakatban az indiános könyveken egészen másképpen néz ki. Ráadásul olvastam is közülük néhányat.

– Ez a katonai nevem, amit akkor vettem fel, amikor beléptem a határőr csapatokhoz – hangzott az egykedvű magyarázat. – Minden bizonnyal hallott az indiánháborúról, ami odalent, az indiánok területeinek határán tört ki. Gyorsan emelkedtem a ranglétrán, néhány héten belül a csapat vezetője lettem, előléptettek ezredessé. A háború rövidesen befejeződött. A kormány nagyon pénzszűkében volt. Annak idején már ismertem ezt az oázist, meglehetősen pontosan ki is mértem, és azt kértem, hogy zsoldként kapjam meg a 114-172 kataszteri számú területet a száraz Nebraskában. Ezt örömmel engedélyezték. Így került birtokomba ez a zsíros föld, aminek létezéséről annak idején fogalma sem volt egyetlen hivatalnoknak sem. Ennél többet is tudtam róla. Nemsokára kibocsátották a birtoktörvényt, akkor már késő lett volna. – Hallja, hogy zúgnak a levelek a szélben? Ez a vihar előszele. Már súlyos cseppek hullanak. Behozom a kerékpárokat.

Kiment, a férfi is távozott, hogy biztonságba helyezze az állatokat. Az asszony lángra lobbantotta a tüzet a tűzhelyen, és fölé lógatta megmelegíteni a már korábban megpirított őzhúst. Ellen már ekkor megtudakolt mindent, ami számára újdonság és érdekesség volt egy ilyen telepes család életében.

A szülők, talán a nagyszülők is farmerek és vadászok voltak az erdőben és a prérin. Mindent odahagytak, amikor szomszédot kaptak, aki túl közel telepedett le hozzájuk, vagy lehetett más oka is, amiről nem esett szó. A cigány a legszívesebben minden nap megváltoztatja táborhelyét, az igazi erdőlakó csak néhány évig tart ki ugyanazon a földterületen. Amikor mindennel elkészült, már semmi sem hiányzik a kényelméhez, akkor megint tovább kell állnia, elölről kell kezdenie, hogy valamit létrehozzon a semmiből. De mindennek komoly motívum az igazi oka.

A szomszédok gyerekei megházasodtak és szétszóródtak. Hová lettek a szülői család többi tagjai, arról fogalmuk sem volt. Amire szükségük volt, elkészítették saját maguknak. A gyalut nem ismerték, csak a baltát, kést és fűrészt. A sarokban álló szekrény deszkáit vékony fatörzsekből késsel hasították, ennek ellenére a szekrény nem hagyott semmi kívánni valót, a bőrszíjakkal rögzített ajtó hézag nélkül csukódott, a kézügyesség csodája volt. Az asszony mutatott egy fából készült fésűt, egy palackot és további fából készült használati tárgyakat is. Ellen alig akarta elhinni, hogy a durva fafűrésszel és az erős késsel készült. Ugyanígy készít a vadember is öt perc alatt egy nyilat, amiről a múzeumban azt hisszük, hogy hetekig dolgozott rajta. Az acélt, vagy akár kődarabot ínnal rögzíti a bevágásban pusztán kézzel úgy, hogy a nyilat szilárd fába is bele lehet lőni anélkül, hogy csúcsa akár meglazulna. Ezt egyetlen európai kézműves sem képes utána csinálni, legyenek bármilyen segédeszközei. Londonban a „Traveler-Club” igen érdekes kísérleteket folytatott ezzel kapcsolatban.

Tudtak írni, olvasni, valamennyire számolni, és mindezekre meg is tanították gyerekeiket. Egyetlen könyvük a biblia volt. Egyébként ismereteik természetesen igen szerények voltak. Isten odafent ül az égben, aki forgatja a napot, és a távoli keleten van még egy ország, Anglia a neve, és annak legnagyobb városa Európa. A beláthatatlan tengert nem tudták elképzelni, hiszen annak teljesen síknak kellene lennie.

Starke, aki már bőrig ázott, behozta a kerékpárokat, és az itteniek igencsak elcsodálkoztak. Egy skalphordozó indián már biciklizni is tudott, ezek a sápadtarcúak pedig még nem is hallottak ilyesmiről, és amikor Ellen pár lépésnyi távolságra elhajtott a kis szobában, szabályosan félni kezdtek.

Túl voltak az egyszerű ebéden. A család kézimunkával foglalkozott, a vendégeknek, a bérbeadó gazdáknak átengedték a tűzhely melletti tiszteletbeli helyet. Világosan lobogó tűzre volt szükség, mivel szinte éjszakai lett a sötétség, odakint tombolt a vihar, a záport befújta a szoba közepéig, míg végül a nyitott ablakok elé prémeket feszítettek, és attól barátságosabb lett odabent.

Ellen hallgatózott és álmodozott, tekintetét a csendben üldögélő indiánként pipázgató társára szegezve.

– Rövidesen mérséklődni fog a vihar, de ma már mégsem mehetünk tovább – szólalt meg, végre megszakítva a félórás hallgatást.

Ellen felriadt álmodozásából.

– Tovább? – Monsieur Starke – folytatta franciául, mert úgy tűnt neki, mintha az asszonytól tört németséggel néhány szót hallott volna. – Maga gazdag ember. Miért hagyja gazdagságát használatlanul szanaszét heverni?

– Az aranyra gondol, amit ez a föld rejteget, és ami az enyém? Az aranyról megvannak a saját nézeteim. Ha nagy mennyiségben bukkantak rá, akkor az államnak nagyobb hadsereget és több hadihajót tett lehetővé, ha véletlenül néha jó kezekbe került, özvegyeknek otthont, árvaházakat, könyvtárakat és szabad iskolákat adott, a kenyér azonban még sohasem lett olcsóbb tőle, sokkal inkább megdrágult! Az aranyat csereértékként kiásni a földből bűnnek tartom, az érceket, szenet, magát a gyémántot is ékszerként, az már másvalami. Nézeteim nem akarom tovább terjeszteni. Röviden szólva nem áll szándékomban kitermelni az errefelé található aranyat. Amikor tizennégy évvel ezelőtt megtekintettem tulajdonomat, több vékányi gyümölcsmagot ültettem el. Néhány évvel később a fákat nemesítettem, és e közben a munka közben egy szép álmot álmodtam.

A kisgyerek már hosszabb idő óta sírdogált, és a szülők azt a nevelői elvet vallották, hogy bőgje csak ki magát, az erősíti a tüdejét, és leszoktatja a makacskodásról. Starke felállt, odament a himbálódzó bölcsőhöz, ami faltól falig kifeszített függőágy volt, váltott néhány barátságos szót az anyával, mennyire szereti a gyerekeket, de csak akkor, ha nem bömbölnek, kiemelte a durva ingbe öltöztetett kislányt a függőágyból, aki pillanatnyilag elcsendesedett a karjában, és visszatért a tűz melletti helyére.

A hatalmas, vaskemény bronzszínű férfi pipával a szájában, térdén a törékeny, lalázó kisgyerekkel, ahogyan az apró kezeivel gombjaival játszadozott, amint izmos kezével cirógatta a gyereket – mindez sajátos kép volt a tűz vöröslő fényétől megvilágítva, különösen annak számára, aki közelebbről ismerte őt. Ellen azonban ezt a képet egyáltalán nem találta viccesnek, különös érzés suhant át rajta, hirtelen átforrósodott a szíve, és könnyekig meghatódott.

– Mi az a szép álom, amiről álmodozik? – kérdezte halkan.

Az időt el kellett tölteni valahogy, Starke mesélni kezdett. Majdnem ugyanúgy hangzott a történet, mint amit egyszer már elmondott. Egy boldog kolónia létrejötte függetlenül a világ többi részétől, saját elvárásainak megfelelve, csak a kezdet volt más, ő volt az első telepes, olyan Robinson-féle, baltával és késsel ácsolta magának az első tetőt a feje fölé, az ásót, amivel a kis földet művelte, saját maga kovácsolta, ércet is talált helyben, és tudta, hogyan lehet abból vasat készíteni. Újabb telepesek érkezését a gondviselésre bízta. Volt ideje várni, majd csak megérkeznek, és akik jöttek, azok közül válogatott, mivel a vidék ura maradt, a kolónia független hercege.

És tovább festette a történetet, mert ahhoz nagyon értett. Különösen, igaz szeretettel időzött el a kezdeti lépéseknél, a kunyhójánál és annak berendezésénél, és közben ringatta a gyereket a térdén.

– Szinte úgy hangzik, mintha egykor maga építette volna fel – szólalt meg Ellen.

– Hát persze. Talán nem fejeztem ki magam elég világosan? A kunyhó elkészült, csinos kis házikó volt, az ásó is jól sikerült, már ástam vele a kertben – és boldog ember voltam. Mindennek már nyoma sem maradt, a villám beletalált a boldogságomba, a házikóból hamu lett, most egy szomorúfűz áll a boldogságommal termékenyített földön a patak partján. Tizenhárom évvel ezelőtt történt.

A vihar tovább tombolt odakint. A férj kiment a rönkházból, az asszony a többi gyerekkel volt elfoglalva a másik helyiségben. Magukra maradtak. A legmélyebb csend vette őket körül. Csak a vihar rázta a gerendákat.

Nyugodt, mély hangon, egykedvűen, mint mindig, mesélt tovább a villámtól hamuvá lett boldogságáról, közben szempillája sem rezdült, nem volt sem búskomor, sem derűs, közben a gyereket cirógatta. Csak kitalálta az egészet, vagy tényleg ez lett volna a valóság? Ellen még valamire felfigyelt.

– Tizenhárom évvel ezelőtt történt – ismételte lassan utóbbi szavait. – Emlékszem – annak idején ön házas ember volt.

Igenlően bólintott.

– És a felesége itt volt önnel?

– Igen. Olaszok által kommunista elvek szerint alapított kolóniában ismertem meg. Mikor odaértem, már minden nagyon szétzilált volt. Bátyja, egy genovai ügyvéd alapította és vezette, agyréméért feláldozta saját magát és vagyonát is…

– Inkább meséljen róla, nem az olasz kolóniáról.

– Megszülettek első ötleteim, ő megértett, és javítgatott rajtuk. Igen értelmes nő volt és szeretett engem, eljött velem ide, asszonyként kitartott mellettem, hogy elhatározásunkat egy életen át kövessük. Egymás mellett dolgoztunk, és közben boldogok voltunk. Igen, mi ketten megtaláltuk az igazi boldogságot. Vannak, akik a boldogságot megvetik, helyette inkább kufárkodnak. Egy este fegyvert tisztítottam, nem tudtam, hogy töltve van, ő maga

töltötte meg, eldördült a lövés és halálos találat érte. Másnap belevágott a villám a rönkházba. Akkor kezdtem vándorolni.

A hallgatót jobban már nem lehetett megrázni, már hallotta a történetet, a férfi részvétlenül beszélt. Talán a tragikus esemény rabolta el mosolyát, de bánatnak már nyoma sem volt rajta.

Egyedül voltak, a pirosló parázs már csak derengve világította meg a kis helyiséget, odakint tombolt a vihar.

– Kurt, építenél magadnak még egyszer itt egy olyan kunyhót? Együtt velem?

A szerelmi vallomás elhangzott. Ellen nem ijedt meg, ő meg sem mozdult, és olyan választ adott, ami leginkább egész eddig tanúsított jellemének felelt meg.

– Nem, miss Howard. Nekem már túl késő. Erre már nem lennék képes. Hontalanul kell vándorolnom, vándorolnom kell, vándorolnom kell örökre…

Tovább beszélt, szinte ugyanazokat a szavakat ismételte meg, amit egyszer már sir Munronak is elmondott.

Ellen nyugodtan figyelt rá, míg a férfi el nem hallgatott.

– Akkor engedd meg, hogy veled vándoroljak Kurt, – mondta egyszerűen, amiben mégis volt valami fennkölt ünnepélyesség.

– Miss Howard, ne csapja be magát – válaszolt rendíthetetlenül. – Egyszer látott engem elpirulni, egyszer hosszabb ideig vittem karjaimban, mint amennyire szükséges volt. Igen, szeretem, de ne csapja be saját magát. Úgy szeretem, mint a napot, mint a kutyámat, mint az egész világot, amikor az nem ellenséges velem. Jobban szeretem, mint bárki mást. De ne csalódjon. Önnek köszönhetem, nehezemre fog esni, amikor majd elhagyom, de egykor majd mégis elmegyek, és semmit sem fog észrevenni rajtam. Nemet mondtam, és erős leszek. Nem, nem szeretem szerelemmel önt – mint nőt.

– Csak azt engedje, hogy magával vándoroljak – ismételte, csak a megszólításon változtatott.

– Miért?

– Mert többé nem tudok meglenni ön nélkül, szeretem magát – mint barátnő. Csak hűséges, jó bajtársa szeretnék lenni.

Erre talán már barátságosan villantak fel szemei? Igen, az már igazi szívélyesség volt, ahogyan gyorsan kezét nyújtotta.

– Igen, a hű bajtársiasság az már valami más! Azt hiszem, tudom, hogy ön jó, igen hű barát tud majd lenni, megbízható jóban, rosszban. Ha így van, akkor az öné vagyok.

Mielőtt a farmerek visszatértek volna, az új egyezség megköttetett. A vihar alábbhagyott, Ellen keblében is. Az esti nap fényében barátként folytatták útjukat.

Tényleg annyit érne a szerelem, amennyire istenítik, és a költők legjobb tudásukat áldozzák fel rá? A szerelem többé-kevésbé mégis csak a természet nemes játéka, de mindig egoista. Még egy Venus vulgivaga[63] is felmagasztosul tőle. Ami pedig a szeretetet illeti, kölykeit a nőstény farkas is szereti. A valóban pompásan sugárzó fenséges csillag az élet sötét egén nem más, mint az igazi hű barátság.

[63] prostituált

Megszállás alatt

– Egy város! – kiáltott fel Ellen és néhány pillanatnyi szemlélődés után szabályosan magán kívül volt. – Starke! Starke! – magyarázza meg nekem ezt a rejtélyt – miféle hatalmas város ez itt a kősivatag közepén?!

Nyugodtan lehetett sivatagnak nevezni a vidéket, amelyen már két napja haladtak. Ellen itt újra megismerhette a szomjúság kínjait. Csontváza a napon rövidesen úgy kifehéredett volna, mint amilyeneket emberi csontvázak mellett lovak, ökrök csontvázaként errefelé elég gyakran láthatott. A sivatag később sziklás lett, egész sziklás hegység lett belőle, a kerékpárokat gyakran tolniuk, szorosokon átvezető bukdácsoláskor cipelniük is kellett. Ellen éppen egy hirtelen felbukkanó völgy peremén állt, alatta a hajnali nap fényében hatalmas város terült el, áttekinthetetlen, daliás házakkal, hatalmas palotákkal, templomokkal és égbe törő dómokkal, közöttük számos kisebb karcsú oszlop és más emlékmű, innen fentről minden világosan felismerhető volt, már ami nem veszett el a távolban.

Starke titokban kárörömmel fogadta Ellen határtalan meglepetését, tekintetével egyre csak őt figyelte, nem pedig a lábai előtt elterülő várost.

– Nos, mi az odalent?

– Az egy – az egy – mór városra emlékeztet. Mégsem, inkább a klasszikus ókorra. Az a rengeteg szobor! De teljesen élettelen. Ezek nem is romok, hiszen még áll minden. Starke, mondja már el végre, mi ez a kihalt, hatalmas város itt Észak-Amerikában, aminek a létezéséről eddig még sohasem hallottam?

– Petracitáról sem?

– Nem, arról sem – és Ellen gyorsan előszedett egy lenvászonra ragasztott térképet, amin csak saját maga tudott eligazodni, mert Starke útját, amin végig akart haladni, számos térképből vágta ki és állította össze, ezekből nem vég nélküli szalagot, hanem kezel-

hető formát alakított ki. Ez a vidék is rajta volt, jóllehet igen nagy volt a lépték, ennek ellenére üres térségként volt feltüntetve – a térkép szerint lakatlan sivatag. Egész Észak-Amerikáról vezérkari térkép természetesen még nem készült, de egy ekkora városnak mégiscsak rajta kellett volna lennie, még akkor is, ha elhagyatott.

– Ereszkedjünk le a völgybe. Talán ön is felismeri, mielőtt elérnénk az utcákat.

– És még sohasem beszélt erről!

– Meglepetést akartam szerezni. Azért tértem le a jobban járható országútról, hogy megmutassam önnek, ami itt látható.

Vállukra kapták a kerékpárokat, és elkezdtek leereszkedni a göröngyös lejtőn, ami Starke vezetése mellett nem jelentett különösebb veszélyt. Körülbelül 60 métert kellett lefelé haladniuk, hogy elérjék a völgy szintjét. Ellen azonban már az út felénél felfedezéseket tett, amikor egy épülethez közelebb kerültek, amit egy magasabban elhelyezkedő villának tartott. Megállt egy kis fennsíkon.

– Hm – mormogta maga elé elmélázva – azok a házak odalent, milyen különös, mintha egyiknek sem volna ablaka. És mintha ajtók se nagyon lennének rajtuk. Csak amott az a westminsteri katedrális tűnik úgy, mintha szabályos kapuja lenne, de egyébként – Starke, lehetséges lenne, hogy a természet ilyen képződményeket hozzon létre? Vagy talán emberi kezek is közre játszottak volna?

– A természet alkotása. Ez az 50 angol mérföld széles és 180 mérföld hosszú, a Lamarie erőd közelében végződő völgy majdnem teljes egészében ilyen bizarr, ámde mégis szisztematikusnak tűnő sziklatömbökkel van tele. Az a francia, aki először rábukkant, a Petracita – kőváros – nevet adta neki. Majd annak idején, ha a vasút eljut erre a vidékre, a „Cook és fiai” utazási iroda számára kedvelt úticél lesz, most azonban még gondolni sem lehet erre, és amióta ennek a természeti csodának a keletkezését végérvényesen tisztázták, a kutató utazók számára is veszített jelentőségéből. Petracita így megint egyre inkább feledésbe

merült. Egykor egy hatalmas sósvizű folyó folyhatott erre, talán egy tengernyúlvány, hullámtöréssel, árral és apállyal. Ha egy sziklatömb különböző oldódási képességű eltérő kőfajtákból rétegesen épül fel, akkor a víz természetesen a legkönnyebben oldódót oldja ki, és végül az oldhatatlan ott marad. Így keletkeztek ezek a házak, templomok, szobrok, hidak és bolthajtások, elképesztő csodát teremtve. Az ember itt imára borulhat az alkotó természet előtt.

Ellen áhítatos csodálkozása csak tovább fokozódott a magyarázat hallatán.

Beértek a házak közé, végre felülhettek kerékpárjaikra. Mintha aszfaltozott utcán lettek volna. Természetesen elszállt a valódi házakkal kapcsolatos illúzió, négyszögletes, kerek és különös alakzatokat öltő sziklák voltak mindenfelé, de csodálkozásuk ettől tulajdonképpen csak még nagyobb lett.

Ellen meglátott egy ajtót, aggódva belépett, egy csarnokba jutott, oldalkamrákat és újabb termeket talált, némi tornagyakorlat árán feljutott egy lépcsőn, fel az első emeletre, és talán még további emeletekre is lehetett volna találni felfelé vezető utat. Ilyen munkát végzett a víz, ha nem is direkt az emberek számára. De mindenesetre fantáziadús építőmester volt, micsoda látvány volna ez kisgyerekek számára. Egy szalon ferde padlóján fentről le lehetett csúszni, a szemben lévő falra felmászva egy nyíláson át sötét lyukba jutott az ember.

Ha Starke nem mondta volna, hogy ismeri a legritkább alakzatokat is, és szívesen meg is mutatná neki, Ellen legszívesebben egész nap mindenhova bemászott volna. Ilyen helyen az ember a legszívesebben újra gyerek lenne.

Ha nem hiányzott volna a víz és a sós talaj nem lett volna teljesen terméketlen, ez a természet által teremtett csodás város már régen benépesedett volna. Talán ennek is eljön majd egyszer az ideje.

A talaj nem csak sós volt, hanem legalább is ezen a helyen valóságos kősókéreg fedte. Olyan sima volt, mint az asztal, nagyon jól lehetett rajta kerékpározni. Azonban rettenetes hőséget sugárzott

ki már most reggel kilenckor, és miután Ellen kívül-belül megtekintett még néhány látnivalót, azt kívánta, hogy a kőrengetegből álló természeti csoda helyett inkább egyszerű fák állnának itt, lehetőleg sűrű lombozattal, melyeknek árnyékában olyan jól lehetne kerékpározni. Olyan kietlen volt minden. Sehol egy fűcsomó, egy mezei nyúl, nem voltak madarak, sőt úgy tűnt, hogy még a rovarok is teljességgel hiányoznak – ez itt a halál lakóhelye volt.

Ezen az ürességen hajtottak már három órája.

– Sir Munro ugyanezen az úton halad, hogy Lamarie erődből kiindulva a nagy sósivatagon át elegendő vízkészlettel kísérjen bennünket?

– Ugyanezen az úton, a nyomait követem, melyek jól felismerhetőek.

– Starke, be kell vallanom, hogy sir Munro egy teli víztömlővel igen kellemes meglepetés volna most számomra. Palackjaink már ma éjszaka óta üresek, maga ínyenc, az utolsó vízből könnyelműen teát készített, az én nyelvem pedig már a szájpadlásomhoz tapad.

– Hét perc múlva tizenegy óra, és nekem, mint vezetőjének tehát kötelességem, hogy hét percen belül vizet…

Starke hirtelen teljes erejéből fékezett, leugrott, sőt még le is térdelt. Végre egyszer tényleg úgy viselkedett, mint egy igazi nyomkereső.

Mire Ellen le tudott szállni a kerékpárról, már néhány méterrel továbbhaladt, így vissza kellett fordulnia. Starke közben felegyenesedett.

– Egy szót se angolul. Beszéljünk németül. Lábnyomot találtam anélkül, hogy valaki lóról szállt volna le. Elégedjen meg ennyi magyarázattal. – Aztán ugyanolyan hangosan angolul még hozzáfűzte: – Mégiscsak tévedtem, nem idegen nyomra akadtam, egyébként a kutya másként viselkedne, de nem úgy viselkedik, mintha észre vett volna valamit.

A kutya! Ellen természetesen nem tudta, minderről mit kellene gondolnia, de átvillant a fején, hogy ezúttal Starke valamit előbb vett észre, mint Hassan, a háta mögött kellett még valaminek történnie, Starke tetteti magát, és őt is erre szólítja fel. Hassan igen különösen viselkedett, teljes részvétlenül állt ott lesunyított fejjel, de közben csendben minden tagjában reszketett.

Egyébként Ellen sem emberi, sem állati nyomokat nem vett észre, de ösztönösen megérezte, hogy most nem kérhet magyarázatot, tehát ő is úgy viselkedett, mintha nem látna semmi különöset.

– Istenem, hogy megrémített – nevetett fel, miközben a szíve mégis félelemtől szorult össze.

– Egy indián egészen friss nyomát vettem észre, lehet, hogy megfigyelnek bennünket – suttogta Starke, miközben felült kerékpárjára.

Folytatták útjukat, Hassan mindig néhány lépéssel előttük haladt, Ellen még mindig látta sajátos reszketését, bármennyire közömbösen is trappolt. Bár idegességét megpróbálta elnyomni, mégis átterjedt rá a kutya hangulata, azt hitte, mindenfelől ellenséges indiánszemek tekintenek le rá, minden szikla mögül skalpfürtöt vélt felbukkanni vagy eltűnni látni. A csendes holt város ettől csak még titokzatosabbá vált.

A hét perc rövidesen eltelt. Tehát Starke állítólag itt vizet szerez. Izgalma ellenére Ellen tekintetét egy hosszan elnyúló, magas sziklatömb vonta magára, négyzetes alakja miatt tényleg leginkább házra hasonlított, néhány nagy ajtónyílást is látott rajta, természetesen lekerekítetve, sőt még egy csomó ablakot is.

– Igen, igen – sóhajtozott Starke úgy, hogy Ellen kezdettől fogva csodálkozva nézett rá, sóhajtozni eddig még sohasem hallotta –, igen, igen, itt van az úgynevezett ciszterna. Hajtson kicsit lassabban, ügyeljen a pedálokra. Figyeljen a második kapura, a kisebbre a két nagyobb között! Ott gyorsan ugorjon le, és ugyanolyan gyorsan menjen be a kerékpárral együtt. Értette?

Ellen izgalma lázas feszültséggé fokozódott ezen homályos szavak hallatán. De megértette, és követte az utasítást, úgy tett mintha túl akarna haladni a jelzett nyílásnál, de leugrott, és egy lépéssel a gépét beemelte a járat belsejébe, Starke hasonlóan rögtön mellette termett, Ellent kicsit még a fal mellé is szorítva.

– Ne féljen, az is lehet, hogy tévedtem. Az óvatosság azonban sohasem árt. Gondolom ön sem fél, különben nem csinálta volna ilyen jól. Mit szól mindehhez Hassan? A kutya nyugodtan viselkedik, az erődítményben nincs senki. Menjen előre, csak kicsit húzódjon a fal mellé!

A tanácsot követve Ellen áthaladt néhány oldalajtón és körülbelül harminc lépés megtétele után egy lépcsőhöz ért, amelynek bár szabálytalanok voltak a lépcsőfokai, mégis látszott rajta, hogy emberkezek vésték. Ennyire tervszerű, ámde mégis trehány munkát a természet nem végez.

Starke rászólt Hassanra, az hátramaradt, ő pedig átvette a vezetést. A lépcső házi léptékben mérve több lépcsőkarral és fordulóval legalább három emeletnyi magasságba vezetett, egy rövid, egészen sötét helyre, ahol Starke megfogta Ellen kezét.

Innen Ellen egy számos ablak által megvilágított tágas terembe látott, középen a plafonban nagy nyílás volt, melyen át most besütött a nap, és pontosan alatta a terem alján sötét lyuk tátongott.

– Ez az úgynevezett ciszterna – szólalt meg Starke, miközben bőrpalackját máris lasszójára kötözte –, egy igazi ciszterna. Ennek az üreges sziklának a teteje mindenhol a közepe felé lejt – később majd még felmegyünk – az esővíz befolyik ezen a nyíláson, és szabadon lezúdul. Egész évben összegyűlik, édes marad, és védve van az elpárolgástól. Jóllehet évente csak félméternyi eső esik errefelé, de a felső plató több mint 1000 négyzetméter felületű, ez 500 köbméter vizet jelent, és ez évről évre számos karaván szomjának oltására alkalmas. Emberkézzel nyilvánvalóan rásegítettek, de hogy kik voltak, arról fogalmunk sincs. Igyon, a víznek jó íze van.

Starke először kezébe öntött egy kis vizet a palackból, óvatosan megkóstolta, mielőtt utolsó felszólítással a palackot átnyújtotta volna.

Ellen kiürítette a nagy palackot, közben kénytelen volt néhányszor kisebb szünetet tartani, mert a víz nagyon hideg volt.

– Netán méregre gondolt? – kérdezte utólag, mikor már befejezte az ivást.

– Csak megszokás. Ha az ember tudja, hogy Stronghand, a préri-rabló jár előtte, észnél kell lenni. Óvatosságom azonban eltúlzott volt. A ciszterna tele van, és 500 köbméter vizet nem olyan könnyű megmérgezni, a kéksav[64] és hasonló erős mérgek errefelé teljesen ismeretlenek, itt csak növényi mérgekkel operálnak.

– Ha azonban a vizet nem használják fel, és az esővíz egyre csak gyűlik, akkor hová kerül? – hangzott Ellen következő kérdése.

– Túlfolyásra nem kerül sor, a felesleg egy oldalaknán keresztül kifolyik a szabadba.

– Nos, mondja el nekem Starke, mit jelentett az előbbi viselkedése!

– Csak óvatosság volt részemről, anélkül hogy magát a tényleges veszélyt felismertem volna. Valami indián megvizsgálta a körülbelül három órával előttünk haladó lovas nyomait, ez biztosan így történt, és fogalmam sincs róla, hogy mi dolga lenne egy vörösbőrűnek itt ebben a kihalt völgyben. Számolnunk kell azonban mister Jenkinsszel – és őszintén szólva lady Barrilonnal is. Ezt a völgyet számtalan rejtekhelyével mintha direkt arra teremtették volna, hogy hátulról lepuffantsanak valakit, ez azonban aligha sikerülne, Hassan minden embert megérez puskalövésnyi távolságon belül, és ezt minden félvér tudja is. Ha azonban mégis küzdelemre kerülne sor, valahol kénytelenek volnánk elsáncolni magunkat. Bárhol is kerülne erre sor, amennyiben több ellenfélről lenne szó, szabályszerű ostromot folytatnának ellenünk, víz pedig

[64] hidrogéncianid

sehol sincs, már holnap kénytelenek lennénk megadni magunkat. Csak ez az egyetlen, itteni ciszterna létezik, ráadásul ez az üreges szikla bevehetetlen erődítménynek számít. Minden járat egy fő járatba torkollik, ahol Hassan őrködik. Ha meg akarnák rohamozni a lépcsőt, minden egyes lövéssel teljes biztonsággal eltalálnánk egy embert. Ugyanilyen biztonságban lennénk fent a teraszon is, magasabb szikla nincs a környéken, ágyúval pedig a vörösbőrűek nem rendelkeznek. Semmi sem jönne rosszabbul az ellenfélnek, mintha pont itt sáncolnánk el magunkat, és tegyük fel, hogy már tényleg megfigyeltek bennünket, és sejtenék, hogy már megtudtunk valamit, úgy azonnal elzárták volna előlünk az idevezető utat, és éppen ezért állt szándékomban, hogy semmit se sejtsenek meg.

Bármilyen komplikált volt is ez az eszmefuttatás, Ellen megértette. Még egyszer ivott, Starke is, aztán a kerékpárokat és lecsatolt hátizsákjaikat hátrahagyva egy másik lépcsőn felmentek a szikla platójára.

Pont úgy nézett ki, ahogy Starke magyarázta, ezen kívül a természet még mellvéddel is körülvonta, jóllehet alkotás közben elég bizarr hangulatban lehetett. Elképzelhető volt, hogy az őslakók a természetes erődítményt tényleg annak is használták, kicsit még rá is segítettek, de nem kívülről, hogy az ellenség figyelmét ne hívják fel az erődre.

Minden kihalt, teljesen halott volt, de éppen ennek volt olyan titokzatos hatása, hogy Ellen fantáziája fenyegető veszéllyel volt elfoglalva, bármerre nézett, mindenhol vörösre festett arcokat vélt világosan felismerni, és villámgyorsan ismét eltűnni.

– Ott – ott – Starke – látta őt? – suttogta. – Az egy indián feje volt.

– Nem, biztos, hogy nem, csak képzelődik. Ismerem ezt az állapotot. Egy indián sohasem mutatkozna meg úgy, hogy látni lehessen. Magam sem hiszem, hogy direkt ellenség lenne a közelben, de még egyszer tisztázni akarom a helyzetet. Egyedül maradna addig? Legkésőbb egy negyedórán belül visszajövök, Hassan

őrséget áll, ha támad, azonnal itt vagyok, nem fogok eltávozni, a legcsekélyebb mértékben sem kell félnie.

Több bátorsággal, mint ahogyan valóban érezte magát, biztosította Ellen, hogy a legcsekélyebb mértékben sem fél egyedül maradni. Starke elment, miután néhány instrukciót adott neki.

Ellen hevesen dobogó szívvel nézett körbe maga körül. Nyomasztó hatással volt rá a halotti csend, a fehér kőzet rettenetes hőséggel verte vissza a nap sugarait. Nem feltétlenül kell idefent maradnia, le is mehet, ahová csak akar, csak Hassan mellett ne menjen el, és lehetőleg ne tartózkodjon a mellvéd közelében. Így hangzottak Starke tanácsai.

Mielőtt lement volna a nagyterembe, ahol minden bizonnyal hűvösebb a levegő, mégiscsak odamerészkedett és áttekintett a mellvéden. Alatta négy emeletnyi mélység tátongott, és ebben a pillanatban meglátta Starkét, mint sárga kígyó kúszott sziklától szikláig, míg végül el nem tűnt egy nagyobb kőrakás mögött. Ilyen magasról nézve természetesen igen kicsinek látszott. Most az egyszer igazi bőrharisnyaként mutatkozott.

Ellen azonban nem akarta a mellvédnél láttatni magát, így visszahúzódott, és lement a lépcsőn. Odalent hűvös volt, de nem tudott megnyugodni. Mozdulatlanul nézett a fekete vízgyűjtő lyukba. Szeme hozzászokott a sötétséghez, és felismerte a vízfelületet.

A ciszterna tehát még egy másik aknán keresztül összeköttetésben van a külvilággal, és ha most hirtelen a vízből egy indiánfej…

Soká nem bírt egyhelyben maradni, lement egészen addig, ahol Hassan mozdulatlanul hevert a lépcső lábánál, és a fényben úszó kijárat felé nézett. Amikor a kutya észrevette, hogy arrafelé közeledik, fejével barátságos mozdulatot tett, és csóválni kezdte a farkát, azonban egy pillanatra sem hagyott fel a bejárat figyelésével, még akkor sem, amikor Ellen megsimogatta.

Tényleg semmitől sem kellett félnie, ilyen őrség nem okoz senkinek csalódást. A férfi pedig, aki most talán az ellenség között

lopakodott, ura volt minden vészhelyzetnek, mert neve Kurt Starke volt.

Megnyugodva tért vissza a kutas terembe, ebédhez előkészítette az elemózsiát. A masszív lábszárvédő nyomta a lábát, ezért meglazította a bőrszíjakat.

Könnyű lépések közeledtek, már jól ismerte ezeket, így fel sem pillantott.

– Sajnos feltevésem kézzelfoghatóan beigazolódott – hallotta Starke mély, érces hangját –, legkevesebb egy kémet állítottak ide azzal a feladattal, hogy a ciszterna környékén megfigyeljen bennünket.

– Kézzelfoghatóan? Hogy érti ezt? – kérdezte Ellen, miközben elmélyülten a cipője körül babrált.

– Nos hát úgy, hogy elkaptam. A vörösbőrű fickó egy szikla mögött bújt meg arra várva, hogy kijövünk. Lehet, hogy korábban már odabent az ellenség főhadiszállásán is körülnézett.

– Azt mondja, hogy a kezei közé került? – csodálkozott Ellen, de most már oda is nézett.

Rémült kiáltással ugrott fel. Túl váratlanul érte a látvány. Szinte szorosan mellette a földön egy indián feküdt, fiatal harcos, skalpfürtjében harci tolldísz, övében még ott volt a kés és a tomahawk, kezei és lábai azonban bőrszíjakkal megkötözve, szájában piros-fehér virágokkal díszített zsebkendő.

– Starke – Starke – Úristen – hát ez meg micsoda?!

– Egy indián. Milyen fajta? A feketelábak törzséhez tartozik. Egyébként igen rosszhírűek.

Lehajolt, a halottként csukott szemmel fekvő szájából kihúzta a zsebkendőt, kezéhez csapkodta, mindkét oldalról komolyan megvizsgálta, aztán kifújta benne az orrát, mert éppen erre volt szüksége, és végül zsebre vágta.

Ellen fel sem figyelt a jelenet humoros voltára, még túlzottan le volt dermedve a rémülettől és csodálkozástól.

– Igen, de hogy került ez hirtelen ide?

– Mint már említettem, egy szikla mögött bújt meg, amikor rávetettem magam. Nem hinném, hogy közvetlen közelében lettek volna még társai. Annak semmi értelme, hogy megpróbáljam kifaggatni, úgysem beszélne, még akkor sem, ha egyenként levágnánk a végtagjait, kiváltképpen mivel szégyellné magát, hogy a harci ösvényen így lóvá tették. Persze még majdnem gyerek, de annál inkább szeretne most mártírhalált elszenvedni. Természetesen magammal hoztam, talán túszként még…

– Ezek lövések!! – kiáltott fel Ellen és Starke után ugrott, aki már félúton volt felfelé a plató felé vezető lépcsőn.

A távolból pattogó hangot lehetett hallani, mint korbácsütések elhaló hangja, amit azonban átható üvöltés követett.

– A feketelábak csatakiáltása – magyarázta Starke egy pedáns oktató hanghordozásával, miközben Ellen rémülettől reszketett. – Úgy vélem, a mi lovasainkkal csaphattak össze. Ne menjen olyan közel a mellvédhez, biztos, ami biztos. Somaja kiváló, hozzáértő legény, bizonyára észrevette az indiánok nyomait, és más jelekből arra következtetett, hogy ezek ránk lesnek, gyorsan megfordult, hogy egyesüljön velünk, ami az indiánoknak nem tetszett, és most… – Hirtelen villámgyors mozdulattal előkapta és arcához emelte puskává hosszabbított csövű revolverét, egy villanás, egy dörrenés – …most elállják neki a visszavonulás útját.

– Mire lőtt rá? – kérdezte suttogva a megrémült Ellen.

– Egy skalpfürtre, ami most tényleg felbukkant ott a kerek szikla mögött, de nem csak rálőttem, hanem le is választottam a fejéről, hogy kapjon egy kis figyelmeztetést, mire számíthat a mi részünkről. Készítse elő a revolverét! Előfordult már valaha is, hogy emberre lőtt? Csak semmi lelkiismeretfurdalás, ellenségekről van szó, akik az életünkre törnek!

A lányban megint tudatosult, hogy milyen különös, acélos jelleme van ennek az embernek, ahogy odahozta a foglyul ejtett indiánt, miképpen más egy legyet kap el, és szétnyomva eldobja, nem ér annyit, hogy beszéljünk róla, száraz magyarázat közben hogyan használta fegyverét anélkül, hogy közben megszakította volna mondanivalóját. Hirtelen vad harci vágyat érzett, miközben megpróbált ugyanolyan rendíthetetlen nyugalmat mutatni, mint ez az ember, aki méltó lett barátságára.

Újabb puskákból és revolverekből származó fegyverropogás, újabb üvöltés hangzott, de most már lényegesen közelebbről.

Odalent Hassan vicsorogva támadásba lendült.

– Ott jönnek – kiáltott vissza Starke már a lépcső felé rohanva –, maradjon, tartsa szemmel a lépcsőt, tüzeljen mindenkire, csak rám ne, amikor visszajövök!

Eltűnt. Megint csend lett. Aztán odalent két lövés dörrent Starke revolveréből, amit csak gyenge kiáltás követett, néhány perc múlva megint odafent volt, mintha mi sem történt volna.

– Ketten voltak, akik megpróbáltak beosonni, nem kímélhettem őket. Rám emelték fegyvereiket, de gyorsabb voltam. – Ott jönnek, egy – kettő – három – – – csak öten vannak, az összes teherhordó ló odavan, ó jaj, sir Munro és szolgája is hiányoznak!

Ellen is látta messze távolban a lovasokat teljes vágtában a sziklák között váltakozva felbukkanni és megint eltűnni, megszámolni azonban nem tudta őket, pláne megkülönböztetni, és nem volt ideje megkérdezni, mi történhetett a hiányzókkal és sir Munroval.

Hassan megint vadul ugatni kezdett odalent, ezúttal azonban egészen másképp, ugatása indiánok harci üvöltésével keveredett, ezek szerint a közvetlen közelben lehettek, most már erőszakkal meg akarták rohanni a ciszternát, mielőtt az a visszavonuló cowboyoknak biztos menedéket nyújthatott volna. Tudták, hogy azt most csak egyetlen férfi védi.

– Fedezze a lovasokat! – kiáltotta Starke. Egyetlen mozdulattal kirántotta Ellen övéből revolverét és helyette saját fegyverét nyomta a kezébe, aztán lerohant.

Ellen megértette, hogy mit várnak el tőle: odalent esetleg elrejtőző indiánokra kellett tüzelnie, akik a közeledő lovasokra fognak fegyvert.

Az üreges szikla megint ujjongó harci üvöltéstől és haldoklók fájdalmas kiáltásaitól zengett Starke kattogó revolverlövései következtében. Könnyű dolga volt. Vadul lövöldözött egy éles kiszögelés mögül előugró ellenségre anélkül, hogy neki magának mutatkoznia kellett volna, mellette feküdt Hassan ugrásra készen, miközben Ellen lövésre emelt puskával a mellvéd mellett állva ellenséges golyókat eresztett el, hogy fedezze a menekülőket.

Vad vágtával értek oda. Sir Munro tényleg nem volt közöttük. Ellen hirtelen jéggé dermedt. Golyó fütyült el közvetlenül a feje mellett, de észre sem vette. Ekkor az egyik sziklatömb mögül egy indián egyenesedett fel, arcához emelt fegyverrel, a legelsőre, Somajára célozva – Ellen revolverpuskája eldörrent, az indián elejtette a fegyvert, felvetette karjait és hátrazuhant a földre.

Mást nem látott Ellen, a bejáratra innen nem lehetett rálátni, a lovasok bizonyára elérhették, miután Starke megint megtisztította az indiánoktól. Lópaták dübörögtek, cowboyok lovakat vezettek felfelé a lépcsőn. Odakint még lövöldöztek, indiánok menekültek és tűntek el a számtalan rejtekhelyen, egy cowboy ugrott elő, megszerezte magának annak az indiánnak a fegyverét, akit Ellen golyója terített le, és megint visszahúzódott. Ellen ezt már alig vette észre, tágra nyílt szemei odalent fekvő áldozatára meredtek – megölt egy embert.

– Vissza a mellvédtől, most menten tucatnyi fegyver irányul minden felbukkanó élőlényre – hallotta Starke hangját, aki övénél fogva visszarántotta.

Összevérezte a ruháját, véres kezeit a bőrnadrágjába törölte. Késével is dolgozott.

– Lelőttem őt – suttogta Ellen elfehéredett ajkakkal.

– A rejtekhelyről leselkedő vörösbőrűt – tudom, és igen nagy szerencse volt, hogy olyan halálbiztosan eltalálta, mert ezzel öt emberéletet mentett meg. A fickónál a legmodernebb ismétlőfegyver volt, tárjában tizennégy lőszerrel, öt másodperc alatt az összes emberünket lelőtte volna, és ettől a mi helyzetünk is rosszabbra fordulhatott volna.

Vigasztaló szavak voltak ezek, miközben Ellen szabadulni próbált a borzadálytól.

– Élelmiszerkészletünk csak három napig tartott volna ki – folytatta Starke –, az öt ló most hosszú ideig el fog látni bennünket hússal, és csak nyolc napra van szükségem, hogy a Lamarie erődből katonai segítséget hozzak. Minden pontosan úgy történt, ahogy mondtam, Stronghandet is látták, ő heccelte fel ellenünk a feketelábakat, de valaki másnak a megbízásából. Három órányi lovaglásra innen Somaja feketeláb indiánoktól származó gyanús nyomokat talált, és amikor Stronghand jelenlétére utaló nyomokat vett észre, azonnal visszafordult. Ilyen instrukciókat tőlem kapott. A vörösbőrűek ezt azonnal észrevették, megpróbálták a visszavonulás útját elzárni, egy órányira innen került sor az összeütközésre. A visszavonulás azonban sikerült. Négy ember életébe került, odalett az összes csomag, Somajának már csak egy füle van, és a bal alsókarjába súlyos lövést kapott. Mister Kár az egyetlen, aki minden sérülés nélkül megúszta.

– És Robin? – kérdezte sóhajtva Ellen.

Starke könnyedén megvonta a vállát.

– Sir Munro és szolgája az eltűntekhez számít. Sorsuk ismeretlen. Ilyen a háború. Az egyik cowboy azt állítja, hogy nyergéből lövésre éppen hátrafordult, amikor látta sir Munro lovát összerogyni, lovasa pedig nagy ívben elrepült. Többről senki nem tud semmit.

Ellen hamuszürke lett, kezeit sóhajtozva halántékaihoz szorította.

– Katonai segítséget akar hozni? – kérdezte ezután.

– Igen. Kitörés és áttörés lehetetlen, a megszállók jutnának abba az előnyös helyzetbe, amiben most mi vagyunk. Ha azonban egyedül megyek, akkor át tudok osonni, Lamarie a legközelebbi erőd ebben a sivatagban, 150 mérföld távolságra van innen, tartós futással legfeljebb négy nap alatt odaérek.

– Ó istenem! És Robin? – ismételte előbbi kérdését Ellen. – Starke – folytatta hevesen és könyörögve – talán nem is halt meg – nem, nem halhatott meg! – próbálja megmenteni őt, mielőtt rám gondolna!

Starke vizsgálódva tekintett rá.

– Természetesen menetelésem közben sorsáról és a többiekéről is igyekszek majd tudomást szerezni, és aki még életben van, azt megpróbálom kimenteni az indiánok kezei közül. – Kérem segítsen most bekötözni a sebesülteket, tépéseket kell készíteni!

A nagyterem lóistállóvá és kórházzá alakult. A cowboyok közül azonban csak az egyik feküdt pokrócokból készült fekhelyen, lábsérülése volt, a többiek a falmélyedésekben álldogáltak, és a környéket nézegették, maga Somaja is, jóllehet bal alsó karcsontja szétroncsolódott. Starke feloldotta a védelmi helyzetet, erre már nem volt szükség, őrként Hassan is elég volt. Mister Kár, aki a legszerencsésebb volt, máris elkezdett tépéseket készíteni vászoningéből, Ellen is előszedte fehérneműjét, és segített neki. Starke tarkókésével[65] aprított, sebet mosott és kötözött, egyiket a másik után olyan ügyesen, mintha egész életében mást sem csinált volna.

A nyomott hangulat, ami a hét emberen eluralkodott, érthető volt. Csak suttogva cserélték gondolataikat. Később, amikor mister Kárnak már semmi dolga nem akadt, kicsit derűsebbre fordult a hangulat, de a humor nem igazán érvényesült.

A foglyul ejtett indiánt is ide hozták, Starke még jókor érkezett, hogy kiüsse a revolvert az egyik cowboy kezéből, aki ki akarta

[65] A vadászok a hegyes, kétélű tarkókéssel a koponya és első nyakcsigolya közé szúrnak, amivel a vad rögtöni kimúlását érik el.

nyírni a gyűlölt vörösbőrűt, talán még a skalpját is meg akarta szerezni. Mister Kárban közben feltámadt a riporter.

A fényképezőgép még mindig ott lógott a nyakában, jegyzettömböt és ceruzát vett elő, és odalépett a megbéklyózotthoz.

– Hogy hívják? Mikor született?

A fiatal harcos még csak ki sem nyitotta a szemeit.

– Na, mondja már meg, hogy hívják! – kiáltotta mister Kár haragosan, és jenkiként kevésbé tisztelve a vörösbőrűt, az előtte fekvőbe belerúgott, ami teljesen hiábavaló volt, az indián úgy feküdt ott, mint egy halott.

– Tehát nem válaszol? Kár. Akkor legalább azt engedje meg, hogy lefényképezzem!

Valamelyest felemelte a megkötözött foglyot, hátával a falnak támasztotta, és készenlétbe helyezte fényképezőgépét.

– Barátságos arcot kérek, mosolyogjon egy kicsit. Köszönöm. Sebaj. – Nos, miss Howard, engedje meg, hogy meginterjúvoljam.

Ellennek azonban még nem volt kedve hozzá, hogy kalandjairól meséljen.

– Mikor hagy el bennünket? – fordult oda Starkéhoz, amikor az befejezte a kötözést.

– Átlopakodni természetesen csak éjszaka lehet, szerencsére éppen újhold van, különben ki kellene várnom egy különösen borús éjszakát. – Azonban miss Howard, ha még többször találkozunk ilyen akadályokkal, akkor el fogja veszíteni a fogadását.

– A fogadásomat már akkor elveszítettem, amikor egyetértettem azzal, hogy ön elkísér utamon, sőt még kértem is erre. Föld körüli utamat ennek ellenére folytatni fogom.

– Nem láthattam előre, hogy indiánokat fognak ellenünk heccelni, különben kitérő nélkül átvezettem volna önt az egymással küzdő indiánok területén. Tulajdonképpen ki az a lady Barrilon?

– Jó barátnőm, akiről bármi feltételezhető, amivel képes lenne engem megsemmisíteni. De majd még találkozok vele.

Egy cowboy kiáltással vörösbőrű parlamenter közeledtét jelezte. Zöld ág helyett, ami az egész világon a béke jele, sajátos módon mindössze kezét tartotta szívére. Félelem nélkül közeledett a bejárat felé. Nem akarta, hogy felismerjék, a bejárattól tíz méterre megállt, és feltekintett a nyílások felé. Starke odalépett az egyikhez, mögötte elrejtőzve ott álltak a még jobb állapotban lévő cowboyok, köztük Ellen is, az előttük elterülő környéket figyelve, az indiánoktól elszedett puskákat lövésre készen tartva.

Amiről tárgyaltak, azt Ellen nem értette. Kedvező békekötésre azonban nem került sor, az indián megint elment.

– Szabad elvonulás – magyarázta neki ezek után Starke –, ha a cowboyok önt és engem kiszolgáltatnak. Ez a rövid tartalma egy vérben bővelkedő beszédnek.

– És ön?

– Még mit nem! Jóllehet a vörösbőrű parlamenter hallani sem akart semmiféle kockásruhás sápadtarcúról, egészen biztos, hogy a „Happy England” szerzője rejtőzik a háttérben. Az indián minden bizonnyal tudja ezt, de a feketelábak valamennyien kiváló hazudozók, azt hiszem, a nevük is innen ered, és azt, hogy Jenkins mennyire szeretne engem kínzócölöphöz kötve látni, azt képzelheti, nem kevésbé Stronghand is. Őt ugyanis egy alkalommal megkorbácsoltam, ez még odafenn a Dakotánál volt, elkaptam, amikor élvezettel kínzott egy öreg lovat. Korbácsütéseim nyomait mai napig viseli a hátán.

– És ön mit válaszolt?

– Hogy mit válaszoltam? Feketelábaknak nem kellene ilyen gúnyos tréfát űzniük. Csak valamivel költőiebben fejeztem ki magam a siouxok virágokban gazdag nyelvén.

– És mit mondott utoljára a parlamenter patetikus hangján?

– Azt mondta, hogy három napon belül öt skalp lóg majd az övén, engem meg akarnak nyúzni, hogy Stronghand takarót készíthessen a bőrömből, és az aranylóan csillogó hajú nő a feketelábak nagyfőnökének, Éhes keselyűnek wigwamjában süt majd vadhúst és tartja rendben fekvőhelyét. – A magam részéről pedig nem hiszek a jóslatokban, míg be nem következnek, még akkor sem, ha ilyen ünnepélyes hangon jósolják a jövőt.

Beköszöntött az éjszaka anélkül, hogy bármi történt volna, anélkül, hogy akár csak egyetlen indiánt is észrevettek volna. Azt azonban, hogy a közelben vannak, Hassan el Saba viselkedése elárulta gazdájának.

Odakint a csillagos tiszta égbolt némi fényt adott, idebent a legfeketébb sötétség uralkodott. A forró októberi napot keservesen hideg éjszaka követte.

A kimerült lovak aludtak. Csak egy ember fecsegett. Somajánál már fellépett a heves sebláz.

Starke szorosabbra húzta övét, nyitott állapotban beledugta a zsebkésnek túl nagy tarkókését. Újabban a fehér vadász az Egyesült Államokban és Kanadában a hüvelyben tartott vadászkést már nem is ismeri. Mindenki tarkókést hord a zsebében. Állítólag praktikusabb.

– Indulok – suttogta. Ellen felemelkedett Somaja fekhelyétől, megkereste a beszélőt, és keze után tapogatott.

– Robin – sir Munro…

– Megteszem, amit tehetek. Reménykedjen, többet nem mondhatok. Én is csak ember vagyok. Egyébként tud mindent, távollétemben hogyan kell viselkedniük. A barnabőrű legények jók és hűségesek, magam válogattam őket. Fogadja meg tanácsaikat, de tartsa meg vezető szerepét. Minden jót, miss Howard.

– Isten kísérje útján – szólt szipogva csendesen.

Ő visszavonta kezét, és hangtalanul eltűnt.

Sajátos, szerette ezt a férfit, de nem sírt, és nem aggódott érte. Vajon miféle veszély fenyegetné? A golyók elől kitért, melyeknek el kellett volna találniuk, fegyverei a leggyorsabbak voltak, mint a villám, úgy tört át ellenségeinek sorain, és ki tudná a villámot visszatartani?

Azonban sir Munro! Már látta a kínzócölöp mellett állva, nem fájdalomtól eltorzult, hanem halálosan szomorú arcvonásokkal. És mindez őmiatta történik! Igen, csakis egyedül ő tehet rémítően alakuló sorsáról. Kétségbeesve sírni kezdett, és szemrehányásokkal halmozta el magát.

Legalább is ilyesmiket beszélt be magának Ellen.

Üdv mindenkinek!

A Somaja által adott magyarázat elég a helyzet megértéséhez. Sir Munro még ennyiről sem szerzett tudomást, a mesztic igen szófukar volt. Dél körül járt, amikor hirtelen megfékezte lovát, leugrott a nyeregből, figyelmesen vizsgálni kezdte a talajt, és a közelebbi környezetet is. Tovább lovagolt, negyedórával később valami megint feltűnt neki a földön. Részletes vizsgálatot tartott, beszélt az egyik öreg cowboyjal, majd mindketten gyorsan visszaugrottak a nyeregbe.

– Stronghand, vissza! – kiáltotta, semmi többet nem mondott, és máris vágtattak visszafelé, ahogy a lovak bírták.

Sir Munro már csak azért sem tudta megkérdezni, hogy most mi van, mert Somaját meg sem tudta közelíteni.

Így telt el egy óra, feszített vágtával.

– Amott – szólalt meg az egyik cowboy, revolverével oldalirányban mutatva.

Éppen sziklatömböktől mentes vidéken jártak, és a távolban, ugyanabban az irányban egy tucat lovas, indiánok, olyan sebesen vágtattak utánuk, hogy lovaik hasa, mint a nyulaké, szinte a talajt érintette.

Munro most már biztos lehetett abban, amit eddig is sejtett. Hiszen már Starke is mesélt neki arról a bizonyos Stronghandról. Vörösbőrűekkel akadt dolguk, akiknek nem igazán az volt a céljuk, hogy megtámadják a kavalkádot, hanem sokkal inkább az, hogy elválasszák őket a két kerékpárostól. Az előfutáraiknak most akarták elvágni a visszavonulás útját, és eltökélt szándékuk volt, hogy ez sikerüljön is nekik.

Újabb sziklatömbök következtek, az indiánok eltűntek közöttük. Ebben a pillanatban a legelöl vágtató Somaja lovát hirtelen elfordította, éles kanyart írt le, a többi ló magától követte. Ez harci csel volt. Somaja nem akart időt hagyni az ellenfélnek, hogy jól elter-

vezett rejtekhelyre jusson, vagy más szabadabb vidéken áttörjön, ahonnan eddigi irányát tekintve nem számítanak rá.

Áttörés!!

Lövések, üvöltés, vöröslő emberi- és lótestek – Munro mindenre tüzelt, ami vörös volt és meztelen.

Ekkor észrevette, hogy a mellette, kicsit előtte vágtató szolgájának lova összerogyik. Dick azonban nem zuhant együtt a lóval. Majomszerű fürgeséggel a legközelebbi cowboy által vezetett csomaghordó ló hátára pattant, és onnan lövöldözött tovább. Dick úgy lovagolt, mint egy isten, hiszen vándorló artisták népének szülötte volt.

Ugyanabban a pillanatban – egyébként is, minden csak egy pillanatig tartott – Munronak az a sötét érzése támadt, hogy saját lova felbukik alatta. Már nem érzett nyerget maga alatt, a levegőben repült, kemény ütést kapott a fejére – és a többire nem emlékezett.

Amikor megint magához tért, Dicket látta maga előtt állni, amint éppen felegyenesedett.

– Hogy érzi magát kegyelmes uram? Eltörött valamije kegyelmes uram?

– Hol vagyok? – mormolta maga elé Munro, sajgó fejét tapogatva.

– Nebraskában, szolgálatára kegyelmes uram.

– Nebraskában – ismételte a még félig ájult báró.

– Igenis kegyelmes uram, Nebraska, észak-amerikai Egyesült Államok.

Munro tekintete egy meztelen felsőtestű vörös alakra esett, aki egyébként rojtokkal díszített lábszárvédőt viselt, más indiánok a lovakról szedték le a málhát, és kezdték vizsgálgatni a zsákok tartalmát. Odébb egy ló fetrengett, utóbb kiderült, hogy az ő lova

volt, arrébb pedig egy cowboy elnyúlva. Mire idáig jutott, sir Munro teljesen magához tért, és már mindenre emlékezett.

Felállt. Nem, nem tört el semmije, sértetlen volt. Az indiánok ügyet sem vetettek kettőjükre, éppúgy egy második cowboyra sem figyeltek, aki éppen egy véres rongyot tekert lecsupaszított lábára.

– Felbuktam a lóval.

– Sőt, kegyelmes uram még három olyan salto mortálét[66] is vetett, amilyet még soha nem láttam – csodálkozott rá Dick.

– Meghalt! – suttogta Munro, dermedten nézve a cowboyra, akinek a feje már csak alaktalan, véres tömeg volt.

– Kezdetben még nem volt halott – magyarázta Dick – csak a nyaka vérzett. Az a vadember amott, ő metszette körül a haját, bőrrel együtt lehúzta, az egészet az övére akasztotta, és utána még a harci bárddal jól fejbe is verte. Ilyen durvaságot még sohasem láttam. És még azt is közölnöm kell kegyelmes uram, hogy a vadak ellopták öntől revolverét, kését és zsebóráját – ő volt az ott – az enyéimet is elvette.

– És Somaja át tudott törni a többiekkel?

– Azt hiszem, feltételezhetem, kegyelmes uram, a két cowboy és jómagam kivételével. Az ott halott, az a másik amott nem halott, a lábát kötözi, ő csak sántít.

– És te még egyszer buktál?

– Nem, kegyelmes uram. Láttam, amint kegyelmes uram háromszor átfordult a levegőben, gondoltam mindjárt magamban, hogy ennek jó vége nem lehet, és gyorsan leugrottam a lóról. Először azt hittem, hogy kegyelmes uram nyakát törte, de nem ez történt – ami egyébként nagy szomorúságot okozott volna nekem.

Munro már néhány éve hozzászokott szolgája fura kifejezésmódjához. Most az indiánokat figyelte, hetet számolt össze,

[66] Merész cirkuszi légtornász mutatvány

közülük az egyik több tollal és egyéb dísszel tűnt ki a többi közül. Néhányan a málhával foglalkoztak, a többiek nézték. Egymás között mély torokhangon beszéltek.

– Mit mondanak?

– Sajnos nem értem őket, kegyelmes uram. Először azt hittem, zsidó-német, annyira hátulról a torkukból beszélnek, de mégsem zsidó-német, nem is cigány, inkább valami indián nyelv lehet. Most éppen a kétszersültjeinket eszik. Na, ahogyan a két kerékpárra meresztik szemeiket – hogy visszariadnak tőlük. Ilyen holmikkal bizonyára mit sem tudnának kezdeni. Valahogy egészen képzett embereknek tűnnek. Megint csak azt akarom mondani, hogy eszik a kétszersültjeinket.

– Fura, hogy annyira őrizetlenül, szabadon hagynak bennünket!

– Persze, mivel már elszedték a zsebóráinkat. Kegyelmes uram, nem indulnánk inkább? Nem hiszem, hogy lovat akarnának adni nekünk.

Tényleg, Munro annyira elképedt volt, azt hitte, csak úgy egyszerűen elsétálhatnak. Bátortalanul körülnézett, és el akart osonni.

Ebből persze nem lett semmi. Egyik indián azonnal elállta útját. A nyolcadik, aki egy sziklaoszlop mögött állt, közvetlenül a báró orra elé tartotta tomahawkjának élét, és ellentmondást nem tűrő kézmozdulattal eddigi helyére utasította vissza, vagy…

– Mi történik velünk?

A vörösbőrű fejét rázta, egy szót sem értett angolul.

A foglyokat csak azért hagyták szabadlábon, mert az indiánok nem tartották szükségesnek, hogy megkötözzék őket. Ott volt még a cowboy is.

– Bill, mit gondolsz, mit akarnak kezdeni velünk?

– Kössétek fel magatokat, és menjetek a pokolba – hangzott a kedélyes válasz.

A holmikat összecsomagolták, és felkötözték az üres lovakra. A főnök egy kézmozdulattal némán intett, a teherhordó lovak felé. A cowboy elhamarkodottan nekiindult, de sérült lába akadályozta a feltápászkodásban, ráadásul a csomagok tetejére kellett volna feljutnia, de ekkor fonott lasszóval úgy végigvágtak rajta, hogy menten leesett, de ennek ellenére a következő pillanatban mégiscsak fent ült, és ez is hozzásegített ahhoz, hogy sir Munro olyan gyorsan felpattant, amilyen sebesen még sohasem ült fel az egyszerű nyeregbe.

Rövid vágtával észak felé tartottak, a csomagokon ülők mintha teveháton rázkódtak volna. A halott cowboyt hátrahagyták, három ló azonban öt halott vagy súlyosan sérült indiánt vitt magával.

– Merre tartunk?

– Kössétek fel magatokat, és menjetek a pokolba – válaszolt morogva a cowboy minden kérdésre.

Munro még azt sem tudta, miféle indiánok voltak ezek.

– Vagabundok – döntötte el a kérdést Dick –, rosszabbak, mint a cigányok, még csak inget sem viselnek. Különben nem bírnák a tetvek miatt.

Egy alkalommal, amikor Munro bátortalan hangon feltette a kérdést, vajon az indiánok manapság őrzik-e még foglyaikat, a mesztic mégiscsak más szavakat is talált. Először durván felnevetett.

– Na, mit gondoltok, talán halálra fognak etetni bennünket? Ezek nadowessierek[67]! Holnap reggel, amikor újra felkel a nap, megnyúznak, nyársra tűzdelnek, megsütnek, és ha férfiak vagytok, addig nevettek a vörösbőrű kutyákon, míg végül izzó karót tolnak le torkaitokon.

Ezt rém meggyőzően mondta. A báró teljesen elszíntelenedett.

[67] észak-amerikai indián törzs

– Na, szépen állunk – hallatta szárazon hangját ekkor Dick –, igazi izzó karót nyomnának le az ember torkán? Na de ilyet, hogy ezt manapság még megengedik! Ezeket a vadságokat végre betilthatnák már az indiánoknak.

Munro túlélte első iszonyatát. Hevesen reagált.

– Akkor inkább a halál! – suttogta, de az indiánok nem is figyeltek rá. – És nem egyedül! A legközelebbinek kirántani a kést az övéből, mellbeszúrni, és akkor…

– És akkor maga egy nagy marha – szakította félbe a cowboy ismét nevetve. – Ezek nadowessierek, érti? Feketeláb maga mellett csak arra vár, hogy valami hasonlót tegyen, és mivel sokkal gyorsabb, csak újabb tisztelet övezné, hogy egy mozdulattal visszaszerzi fegyverét, közömbösen, mintha mi sem történt volna, visszarakja övébe, maga pedig legfeljebb kap egyet a képébe. Persze, ha Deadly Dash volna! De őt nem fogják elkapni. Ha Deadly Dash itt lenne…

A beszélő a mellette lovagló indiántól visszakézből kapott egyet a képébe, de akkorát, hogy menten eleredt az orra vére, és a cowboy ezt teljesen rendben valónak találta, egy mukkot sem szólt, azt is tudta, hogyan lehet a túlérett virágból ízletes mézhez jutni – azaz jól kiöltötte a nyelvét, és hagyta, hogy lovaglás közben a szájába csorogjon a vér.

Deadly Dash – a halálos csapás. A villám is ilyen, rögtön azt követő mennydörgéssel, amikor lecsap valamire. Angolul nevezik így. Munro már gyakran hallotta személynévként ezt a fogalmat, mióta cowboyokkal volt együtt, ezzel szemben Ellen még sohasem mondta, jóllehet az az ember kísérte, akinek a prérin ez volt a neve.

Deadly Dash! És ekkor sir Munro előtt átalakult a világ. Igen, még a közömbösen saját vérét nyalogató cowboy is közrejátszott ebben. Hiszen mit mondhat az, akinek odavan az élete? Egyszer mégis csak meg kell halni. És ha valaki el kívánja kerülni a fájdalmas halált – nos még összekötözött kezekkel és lábakkal is van még mindig út a másvilág felé, ha az ember önként ezt az utat

választja. Talán azonban, ha a fiatal angol holnap reggel olyan hangulatban lesz, mégis inkább hagyja magát megnyúzni, nyársra tűzni és megsütni, ez is egy lehetőség, és közben utolsó leheletéig gúnyolhatja ellenségeit. Ebben is van valami.

De azt, akit szeretett, biztonságban érezte, ha más nem fenyegeti, mint a préri a lakói, mert Deadly Dash oltalmazóként mindig vele van. A nyers cowboy szavai olyan meggyőzően hangzottak, mintha az ég hangját hallotta volna.

Ellen vajon tényleg szerette őt? Vagy szereti még? Talán az acélos világcsavargó mégis elhódította volna? Mégiscsak jobb volna meghalnia, igen, a kínzócölöp melletti halált ezernyi fájdalom mellett akarta elszenvedni, végül a lány mégiscsak megtudná, szegény jó Robin, olyan fiatal és olyan ártatlan, és akkor az ő szemei nem csak annyira telnének meg könnyekkel, mint amennyire most a jó Robin szemei könnyeznek…

Ez az! Valóban, nem is kell fejet rázogatva megkérdezni, hogyan okozhat az indián fakíroknak kéjes szórakozást, amikor hagyják magukat lassan tűzön pirítani. Sem sírnunk, sem nevetnünk nem kellene az ilyen ostobaságokon. Mi, akik magunkat jobb embernek tartjuk, mert magasabb a képzettségünk, ismerjük a szív kínjait, melyek testi fájdalmakhoz nem hasonlítanak, és amit kegyetlen bujasággal viselünk el. Már maga a féltékenység is ilyesmi. A féltékenységgel valami mást is keres az ember, ami fájdalmasan édes szenvedést okoz. Ezt az emberi szívben mélyen gyökerező szenvedést olyan megható egyszerűséggel, de mégis annyira mély igazsággal mi sem fejezi ki jobban, mint az alábbi népdal töredék:

Az ember úgy kedveli a gondot és bajt,
Hogy addig keresi a tüskét míg meg is találja azt.

Egyre tovább haladtak pihenő nélkül a sajátos sziklaképződmények között, melyeknek nem akart vége lenni, és Munro úgy érezte, elapad a szomjúságtól, de többé már nem merte kinyitni a száját, éppúgy, mint a kimerültségtől olykor botladozó lovak, akik lépéseiket sem merték lassítani, mivel ismerték vörösbőrű gaz-

dáikat, akiknek acélos lábai között hangtalanul elpusztulhattak volna, de élve nem volt szabad összeesniük.

A nap már érintette a horizontot, amikor a sziklák között felbukkant néhány tarkára festett wigwam. Kis körzetben a talaj itt jobb adottságokkal rendelkezett, úgy tűnt, mintha néha vizet is kapott volna, némi fű és tüskés bozót is gyökeret vert benne.

Ugató kutyák és pucér gyerekek szaladtak a lovasok elé, koszos, rémséges kinézetű asszonyok hagyták ott a tüzeket, amin főztek.

Vajon tudtak már róla, vagy az érkezők közül valaki kézjelekkel mindenről tudósított? Hirtelen, mielőtt még meg lehetett volna különböztetni a halott és sebesült indiánokat, pokoli lárma kerekedett, majd amikor ismertté váltak a támadás következményei, az egész környéket betöltötte a fájdalmas kiáltozás és panasz. Ha a túlélő férjek szigorú felszólítása, hogy inkább a tűzzel törődjenek, amit ökül- és botütésekkel is nyomatékossá tettek, nem akadályozta volna őket, a foglyok, amint lekászálódtak a lovakról, helyben kilehelhették volna életüket a fúriák kezei között.

Aztán ők hárman rövidesen egy tágas barlangban találták magukat, ahonnan nem láthatták a tábort. Szárított húst hoztak nekik, túl sokat is, betettek még egy nagy edényben vizet, aztán magukra maradtak. A kijárat elé azonban őrként egy indián feküdt keresztbe.

– Miért nem kötöznek meg bennünket? – kérdezte Munro, miután szomját oltotta az enyhén sós vízzel.

– Azért, hogy holnap reggel, amikor a kínzócölöpnél nem úgy viselkedünk, mint ahogyan férfiaktól elvárható volna, ne menthessük ki magunkat azzal, hogy nyomta a béklyó a kezünket, és ezért nem tudtunk jól aludni – hallatszott Bill kevésbé megnyugtató magyarázata. – Ezért kapunk elég innivalót, és elegendő táplálékot is.

A cowboy ekkor már teli szájjal rágcsált.

A barlangban nemsokára sötét lett, mivel odakint is besötétedett. Munro halk hangon arról kezdett elmélkedni, hogy vajon nem

volna-e valamiféle lehetőség a menekülésre, mivel úgy tűnik, hogy csak egy őr vigyáz rájuk.

– Maga teljesen megőrült, ha ilyeneket mond, inkább egye magát tele még egyszer utoljára, és aludjon – szakította félbe Bill, és nemsokára horkolni kezdett.

– Dick, van fogalmad róla, hogy mi vár ránk?

Igen, Dick tudta, és úgy érezte, hogy elérkezett a filozofálás ideje. Az ember piros tintával töltött sárgombóc, ha meghal, akkor halott, ha éhes, akkor enni kell, pláne ha még él, hátha mégis előfordulhat, hogy valamilyen módon életben maradhat, és így tovább, és Dick egészséges étvággyal evett, Munro pedig belátta ennek a filozófiának a helyességét, és vele együtt ő is evett.

Közben koromsötét lett.

– Vajon a fickó még odakint hever?

Dick felállt, és a kijárat felé közeledett.

– Hé, nincs véletlenül egy kis rágóbagód? – hallotta őt Munro kérdezni.

Dick rémülten ugrott vissza.

– Igen, még itt van, be akarta verni a fejem. Na ebből nem lett semmi. Akkor inkább szunyókáljunk egy kicsit.

Végül Munro is elaludt, jóllehet reszketett a hidegtől. A vizet eddigre már vékony jégréteg fedte. Az indiánok úgy látszik, hozzászoktak az ilyen hőmérsékletváltozáshoz, és érzéketlenek voltak a hideggel szemben, ezért a foglyok sem kaptak semmiféle takarót.

Az éjszaka közepén Munro vacogó fogakkal ébredt. A kijárat előtt gyenge fény derengett, világítottak a csillagok. Munro odaosont, de előtte felemelkedett egy sötét alak, szótlanul egy tomahawk élét tartva orra elé, nem volt mit tenni, visszakúszott a többiek közé. Tényleg nevetséges volt azt hinni, hogy csak úgy el lehet osonni. Az indiánok még azt sem tartották szükségesnek,

hogy megkötözzék foglyaikat. Munro néhány órára borús gondolataiba mélyedt, aztán megint elaludt. Amikor másodszor felébredt, már egészen világos volt a barlangban, odakint fütyült a szél, az őrnek meg kellett támaszkodnia. Dick már ébren volt, a cowboy a sebével volt elfoglalva.

– Már régen nappal van – mondta Dick – és azt hiszem, az indiánok felszedték táborukat, láttam, amint prémekkel megrakott lovaikkal elmasíroztak. Bárcsak ez az egy is elmenne!

Ekkor egy felfegyverzett indián lépett be, Munrora és Dickre mutatott ellentmondást nem tűrő mozdulattal. Követniük kellett. A cowboynak nem. Őt előbb talán ki akarták kúrálni, mielőtt a kínzócölöp elé állítanák.

– „Akit szeretnek az istenek, azt fiatalon hagyják meghalni”[68] – idézett Munro sápadt ajkakkal, mikor kilépett. Két másik harcos közrefogta.

A tábort tényleg felszedték, talán a jeges északi vihar miatt, aminek a wigwamok ezen a helyen nyíltan ki voltak téve. Körülvezették őket egy nagy szikla körül, a déli oldalon a sziklafalban mély bemélyedés volt, ami kitűnő védelmet nyújtott az északi szél ellen, és az indiánok most itt táboroztak. A wigwamokat azonban nem lehetett felállítani a sima kő aljzaton, a lovak sem voltak láthatók. Ez a kőplató egy sókéreggel fedett egyenes talajba futott le, ami keménységét tekintve semmivel sem maradt el a kő mögött.

Munro lelki szemei előtt már világosan látta a kínzóoszlopot felhalmozott rőzsével együtt, a valóságban azonban nem láthatta, mivel ilyen egyáltalán nem is volt. Az azonban már nem volt érzékcsalódás, amint észrevette, hogy egy vörös harcos éppen felbukott egy kerékpárral, lábaival a levegőben kapálódzott, majd feltápászkodott, és a kerékpárt letette egy másik mellé. A két tartalék kerékpárról volt szó, melyeket Munroék vittek eredetileg

[68] Menandrosz, ókori görög költő

magukkal. Ezeket állták körül az indiánok, tágabb körben asszonyok és gyerekek.

– Te vagy a barátja annak az embernek, aki villámot tart a kezében dörgés nélkül? – fogadta őket ezekkel a szavakkal a főnök. Nyilvánvalóan Dickhez szólt, aki erre csak a száját tátotta.

– Igen, Deadly Dash a barátom – igyekezett a válasszal Munro, aki nagyobb képzelőerővel volt megáldva.

– A sápadtarcúak közül melyik az úr, és melyik a szolga? – hangzott a második kérdés.

– Én vagyok az úr.

– Akkor én vagyok a szolga – fűzte hozzá Dick.

– A sápadtarcúak hogy hívják ezt?

A törzsfőnök könnyed mozdulatot tett a kerékpárok felé.

– Bicikli – válaszolta Munro, aki felé a kérdés elhangzott.

– Lovagolj az acélparipán!

Tehát már ezek az indiánok is ismerték az acélparipát, bár ezt a nevet most ebben a pillanatban találták ki, és már próbálkoztak is vele. A hely mintha direkt kerékpáriskolának készült volna, és minden bizonnyal az előbb voltak már komikus jelenetek is.

És a báró fején ekkor villámként gyönyörű, de reménytelen gondolat futott át: Előtte a sík terep, kerékpározni nem tudóként is fel tudta becsülni a kedvező széljárást, és messze, távol a háttérben látott legelészni egyetlen lovat, ahol jobb volt a talaj – az egyik kezét adta volna érte, ha most kerékpározni tudna.

– Nem tudok – válaszolta félhangosan.

– Nem tudsz lovagolni az acélparipán?

– Nem.

– Hazudsz! Csak nem akarsz! – üvöltött rá a törzsfőnök hirtelen a rémült Munrora. – Minden sápadtarcú tud lovagolni az acélparipán!

– Igen – de – de – azt előbb meg kell tanulni – dadogta Munro egyre halkabban – és én még nem tanultam meg.

A törzsfőnök hosszasan bámult a báróra.

– Deadly Dash társaságában van egy aranyló hajú fehér asszony – az tud acélparipán lovagolni?

– Igen, igenis, ő már megtanulta – biztosította Munro.

A törzsfőnök megint hosszasan bámult rá.

– És te nem?

Gégéje felől ekkor leírhatatlan hangot hallatott, és a bárót a következő pillanatban mintha elvakították volna, a törzsfőnök hatalmasat köpött a képébe.

Sir Munrot az állatkertben egyszer egy láma úgy képen köpte, hogy majd' kivitte a szemeit, de ez a sioux törzsfőnök annál sokkal jobban tudott köpni. A lámára annak idején ráhúzott a sétapálcájával, de a sioux törzsfőnök esetén ettől kénytelen volt eltekinteni, kabátja ujjával törölgette a képét, míg végre megint látni tudott.

– És te meg tudod lovagolni az acélparipát? – fordult ekkor a törzsfőnök Dick felé.

Ő már kezdettől fogva nyugtalan volt, mióta a kísérlet megkezdődött.

– Nem, én sem tudok, de megpróbálhatom – de – kegyelmes uram – pszt, sir Munro – szívesen megpróbálnám, de kegyelmes uram nem vonhat le tizenkét fontot a letétben lévő pénzemből, ha megpróbálok menni egy kört ezzel a vacakkal.

Sir Munro még a szemével volt elfoglalva, így nem válaszolhatott azonnal, de Dick közben már el is elindult a kerékpárok felé. Még rendben voltak, jóllehet néhányszor már fejre álltak velük. Az

egyiket felállította, de amikor lábát rátette a pedálra, megint úrrá lett rajta korábbi aggálya.

– De ugye kegyelmes uram, a tizenkét fontot nem fogja levonni nekem, ha most az egyszer megpróbálom? – mondta leírhatatlan oldalpillantást vetve gazdájára.

Aztán már fent is ült, megint csak könyörgő tekintettel oldalvást nézve, és Dick a cirkuszi művészet minden elvárásának megfelelően elkezdett körözni. A kisgyerekek örömujjongásban törtek ki, a nagyobbak félni kezdtek, az asszonyok sikongattak, a harcosok, és akik harcosokká akartak válni, igyekeztek megtartani nyugodt méltóságukat.

– Ej, nem is olyan nehéz, mint amilyennek látszik – szólalt meg Dick jól hallható csodálkozással, miután néhány kört megtett, és miközben kiejtette ezeket a szavakat, megállt keresztben álló első kerékkel, sőt még a kormányt is elengedte, hogy sapkáját jobban a fejére nyomja.

Nem csekély volt gazdája csodálkozása, mivel bármikor megesküdött volna rá, hogy szolgájának fogalma sincs a kerékpározásról. Erről még most is meg volt győződve, és azt gondolta, hogy Dick különleges képességekkel rendelkezik az egyensúly megtartásának művészetéhez. Végül is Dick cirkuszi képzéseken is részt vett, így már minden érthető volt. Sir Robin ezzel a témával eddig még sohasem foglalkozott, és ilyenfajta gyakorlatokat, mint álló kerékpáron egyensúlyt tartani, aszfaltozott utcákon végképp nem láthatott, és mikor a varietében a kerékpárművész száma következett, Munro egy időre mindig kivonult a nézőtérről.

Most tehát csak csodálkozni tudott azon a gyorsaságon, amellyel szolgája úrrá lett az emberiség átkán, a kerékpáron.

– Ej, próbáljuk csak meg, talán így sokkal kényelmesebb lesz – folytatta Dick szövegeléssel színesítve a biciklizést, egyik lábát átemelte a nyereg felett, és oldalról a vázra ült, egy lábbal hajtva a pedált – jé tényleg így is megy! – na most próbáljuk meg a másik oldalon is – így – és hoppá – brrr, fehér paripa – na most a változatosság kedvéért egy kicsit háttal – tényleg, meg tudok fordulni a

nyeregben? – már miért ne, hiszen egészen pompásan megy így is – na most figyeljenek uraságok, most alul átmászok – most meg már megint fent ülök – ezt a mutatványt hívják zászlónak – és most az ember csak egyszerűen felemeli lábait…

A gyerekek és az asszonyok elnémultak a csodálkozástól, helyettük most a vörös harcosok üvöltöttek, mint a kutyák, mivel a vau a siouxok nyelvén a helyeslés és tetszésnyilvánítás jele.

Dick végigmutatta a művészi kerékpározás magasiskoláját, befejezésként a mozgó és álló kerékpáron való kézenállást, mutatványaival a legelkényeztetettebb publikum minden igényét is kielégíthette volna. De éppúgy, mint annyi más zseni, nem játszotta meg magát, megmaradt a háttérben meghúzódó ismeretlen butuskának, akinek hivatásával szemben előnyben részesítette egy szolga szerény állását. És a báró elképedve bámulta, hogy szolgája, az egykori akrobata korábban tanult művészetét milyen szinten képes újra bemutatni a kerékpáron. Ilyen következménye lehet, ha valaki állhatatosan szemet huny korának újdonságai előtt.

Dick anélkül, hogy eleresztette volna a biciklit, csinált egy szaltót, és megállt közvetlenül a törzsfőnök előtt, odatartva neki a sapkáját, ami talán régi megszokás volt nála. Az indián azonban még nem ismerte ennek a mozdulatnak a jelentését, túlzottan el volt ragadtatva, teljesen elveszítette minden méltóságát, és már emelte is a lábát, hogy felül a nyeregbe. Dick legyen a tanítómestere.

– Nem, méltóságos uram, ez így nem fog menni, de rögtön megmutatom méltóságodnak, hogyan lehet öt perc alatt megtanulni – hárította el Dick, mire a törzsfőnök levette a lábát.

Dick azzal kezdte, hogy gondosan átvizsgálta a gépet, a másikat is felemelte, aztán visszament az előzőhöz, és ha Munronak csak halvány sejtelme lett volna, azonnal rá kellett volna jönnie, hogy most szakértő szemek és kezek ellenőrzik a kerékpár minden alkatrészét. Különös gondot fordított a két lábtartóra[69], ilyennel a

[69] Az író itt feltehetően a hátsó tengely meghosszabbításaként szolgáló lábtartóra gondolhatott, amin a kerékpáros a nyereg mögött álló utast vihet magával.

kerékpár mindkét oldalon fel volt szerelve. Lendületesen rálépett, hogy szilárdságáról meggyőződjön, majd szorosabbra húzta a meneten.

– Nos, az acélparipa kifogástalan állapotban van. Most bemutatom méltóságodnak – szólt a törzsfőnök felé –, hogyan kezdi megtanulni az ember ezt a művészetet, hogy végül teljesen ura legyen az egyensúly megtartásának. Kezdetben kicsit veszélyes, az ember könnyen az orrára eshet. – Mégiscsak tanácsosabb lenne mylord, vállalná elsőként a kockázatot? – fordult Munro felé. – Mégiscsak kár volna a méltóságos törzsfőnök úr szép orráért. Nincs igazam mylord? Ön majd bemutatja az uraságoknak, hogyan kell csinálni. Én felülök, ön hátulról megtart, egyik lábát felteszi itt erre a lábtartóra, másik lábával velem együtt lendületet ad, tehát meglök bennünket, majd azt is gyorsan felkapja. Ha egyből nem sikerül, addig próbáljuk, amíg nem megy, és aztán…

– Méltóságodnál nincs véletlenül egy kis dohány ott abban a piros zacskóban? A dohánynak fontos szerepe van, anélkül ugyanis nem megy.

A törzsfőnök övére függesztett zacskó megnyílt, Dick jót markolt belőle, mindkét pofazacskójába tömött valamennyit. Munro fejében ekkor világosság kezdett derengeni. Korábban már elég gyakran látott London utcáin két embert egy kerékpáron repülni, erre a gondolatra megpróbálta idegessége miatti reszketését leküzdeni.

Dick „uraim” és „méltóságod” szavakkal tovább fecsegett, de már fent ült a nyeregben, miközben Munro hátulról tartotta, és a próbálkozás elsőre sikerült, hiszen a báró ügyes tornász volt, a kettős fogat rögvest megkezdte útját.

– Látják uraim, így kezdi az ember – kegyelmes uram kapaszkodjon meg jól a csípőmben – úgy, úgy, rendben van, jobban simuljon hozzám, fejét tegye a hátamra – így, most jól van – vigyázzon,

nehogy lecsússzon – most kezdjünk kicsit sebesebben pedálozni – *goodbye*[70].

Az indiánok látták, hogy a könnyű, átlátszó gép, amint sebesen távolodik, egyszerre két embert is vinni tud, a gyerekek és az asszonyok ujjongtak örömükben, a férfiak jól szórakozva ugató hangokat hallattak. Aztán egyszer csak hirtelen teljes csend lett a távolodók háta mögött, de rögtön utána rémes üvöltözés tört ki.

– Most esett le nekik – mondta Dick orrával szinte a kormányrúdra hajolva. – Észrevette kegyelmes uram? Már semmi ellenszelünk sincs, amit eddig éreztünk, az is csak látszólagos volt. Ez azt jelenti, kikerültünk a szélárnyékból, most a vihar hajt bennünket. Na most érjen utol valaki minket ezen a tekepályán.

A Dick hátán fekvő Munro mellett a sziklák úgy suhantak el, mint az árnyak. A szélvihar, amit direkt hátba kaptak, a kőkemény, szinte aszfaltszerű talaj, ráadásul kicsit még lejtős is, amihez még két inas láb és egy egészséges tüdő is hozzájárult, azt eredményezte, hogy a dupla terhelésű gép majdnem gyorsvonati sebességgel haladt. Mint egy megpendített húr lecsengő hangja, úgy halt el a hátuk mögött az üvöltözés. Az indiánoknak előbb el kellett szaladniuk távolabb legelésző lovaikért, és ha a menekülők kerékpárján semmi sem törik el, egyszerű üldözéssel sohasem kapják el őket. Nagy szerencse volt persze, hogy az indiánok kutyái csak a tábort őrizték, vadászatra vagy nyomkövetésre nem voltak beidomítva.

Semmi sem tört el. Két órán át tartott a száguldó menekülés déli irányban, aztán sebességük egyre csökkent.

– Isten tudja, lehet, hogy nem bírom tovább – lihegte Dick –, hiszen már elszoktam… akarom mondani ez az első alkalom, hogy biciklizni próbálkozok. Ne vegye rossz néven méltóságos uram, ha egy pillanatra kifújom magam. Vigyázzon, balra elbillenek.

---

[70] viszlát

Oldalra billent, és amikor lábai a földet érték, fájdalmas „au” kiáltást hallatott. De a kicsi, szikár, csak csontból, inakból és bőrből álló legénynek tényleg csak pillanatnyi pihenésre volt szüksége.

– Most maga szálljon fel – szálljon csak fel nyugodtan – úgy van – kezdje hajtani a pedálokat – maga húz, én meg tolom – nem fog eldőlni, mert stabilan tartom – csak hajtsa kegyelmes uram, csak hajtsa a pedálokat, ne feledkezzen meg róla, a futás visszahajtja a vért a lábaimba – tüdőm meg nincs is – ezért van az, hogy nem is kapok tüdővészt.

– Egész pompásan megy – brummogta sir Munro, és Dick a háta mögött oldalt trappolt, akinek a bárót az első nekilendülés után már csak az övénél fogva kellett tartania. Ilyen viszonyok mellett még az ártatlan kezdő sem veszíti el olyan könnyen az egyensúlyát.

A jövőről kellett volna beszélniük. Hol voltak most egyáltalán? Déli irányban igyekeztek, ennél többet nem tudtak. Az utat, amit tegnap délután folyamatos vágtában megtettek, negyven angol mérföldre saccolták. De hová jutnak ebben a labirintusban vezető nélkül? Víz, élelem és fegyver nélkül?

Sir Munroban azonban pillanatnyilag ilyen kérdések fel sem merültek. Maga az a tény, hogy kerékpárt hajtott, egyáltalán hogy rajta ült, életében egy szakasz végét jelentette, kolosszális hatással volt rá, aminek okát nem is lehet meghatározni, bár egyszerű magyarázat is lenne rá: Mint az a delikvens, aki örül egy jó ebédnek, mielőtt fellépne a vérpadra, még akkor is, ha előtte oly sokáig böjtölt.

– Ez tényleg egészen pompásan megy – ismételte mosolyogva, valóban boldog ábrázattal. – Nem is gondoltam volna, hogy… állj, ne olyan gyorsan, a lábaim nem győzik az iramot – Dick ne engedj el! – fűzte hozzá még rémülten, amikor trénerének kezét már nem érezte övén, és azonnal kacsázni kezdett.

– De hiszen a nyeregnél tartom a gépet – mondta Dick mellette, és erre Munro rögtön visszanyerte egyensúlyát. – Tehát kicsit

lassabban – pedálozni, kegyelmes uram, mindig csak hajtani a pedálokat – és ne kapaszkodjon olyan görcsösen a kormányba, csak egészen könnyen, egészen lazán – hajtson kegyelmes uram, a pedálozást ne feledje, különben állva marad a tragacs – és mindenek előtt ne markolja olyan görcsösen a kormányt.

– Miért ne!?

– Mert – mert – mert könnyen eltörhet. Erre az előbb jöttem rá. Tekerjen kegyelmes uram. De ugye a letétemből nem fog levonni, mert kerékpá….

– Bolond vagy Dick. Nem, de tényleg, milyen pompás!

– Tekerjen kegyelmes uram, és a kezét csak egészen lazán tartsa a kormányon.

– Nem engednél el egy kicsit? Már egészen biztonságban érzem magam.

– Tekerjen kegyelmes uram – hallotta a háta mögött most már messzebbről. Borzalmas rémület villant át a bárón, micsoda merészség, hiszen már jó ideje egyedül teker – és erre a felismerésre azonnal orra bukott.

Nevetve tápászkodott fel, mielőtt az utána trappoló Dick segíthetett volna neki. Úgy tűnt, már teljesen megfeledkezett róla, hogy neki most tulajdonképpen tüzes talajon a kínzócölöp mellett kellene állnia, ahol parázsló végű nyársakkal bökdösnék. Már rég nem gondolt a vörösbőrűekre, akik üldözhették volna, a vízhiányra és más veszélyekre sem, ő most egyszerűen boldogan bukdácsoló tanuló biciklis volt.

Először azonban, mielőtt feltápászkodott volna, a filozofikus hajlamú báró megpróbált magyarázatot találni arra, hogyan volt képes önállóan hajtani, ha nem is tartották hátul, és mitől veszítette el azonnal egyensúlyát, amikor tudatosult benne, hogy mit csinál, mintha csak ő lenne egyedül a világon, aki ezt a csodás felismerést tette.

Aztán folytatták a leckét. Jócskán léteznek emberek, akik egy rendes eligazítás után már az első óra elteltével egészen jól tekernek, közéjük tartozott sir Munro is, Dick pedig jó tanító volt, jóllehet azt állította, hogy ő maga is épp most tanulta meg ezt a művészetet. Igen, ez az állítás valóban hozzásegítette Munrot is ahhoz, hogy meglepő gyorsasággal biztonságban érezte magát. A hit boldoggá tesz.

Ez alatt az egy óra alatt a báró végigküzdötte a kezdő kerékpározás minden fázisát. Ha három méternyire megközelített egy sziklafalat, valami kényszer hatására egészen odáig hajtott, és kézzel megtámaszkodott rajta. Olykor tanítómesterének a nyakába borult. A talajon ritkán fordultak elő elszórt kődarabok, ha azonban mégis akadt egy, akkor természetesen pont arra kanyarodott és átesett rajta, ha pedig nagyobb sziklatömb került az útjába, az kolosszális vonzerőt gyakorolt rá, és így sir Munronak volt miről filozofálnia.

De azért egyre jobban ment neki. Már kezdett testével arra hajolni, amerre a kóválygó első kerék kanyarodott, és amikor erre rájött, hirtelen gyors eredményeket ért el. Biztos kormányzásra, fel- és leszállásra persze még ne gondoljunk.

– Tekerjen, kegyelmes uram, a tekerést ne feledje, és csak lazán azzal a kormányrúddal! Gondoljon arra, hogy a kormány kedvesének orra, abba sem kapaszkodna bele görcsösen ujjaival.

– Na, ha most Ellen látna engem, mit szólna hozzá – nevetett erre Munro.

– Üdv mindenkinek! – kiáltotta egy hang, mire a báró elvágódott, és hátán fekve lábaival integetett üdvözlésként a szikla mögül előlépő Starke felé.

– Pompás, Starke, látta hogy tudok már biciklizni? – kiáltotta boldogságtól sugárzó arccal, miközben lábaival még mindig a levegőben kalimpált.

Feltápászkodás közben még más gondolatai is támadtak volna, de Starke kíváncsi, olykor gúnyos kérdésekkel halmozta el, meg

akarta tudni, mi történt, hogy kerültek ide ők ketten, és ha valami túl hosszúnak tűnt neki, durván odaszólt, hogy fogja rövidebbre.

Olyan apróságokról, hogy a törzsfőnök szemenköpte, Munronak nem is kellett beszámolnia.

– Nem is olyan nehéz, mint amilyennek az ember gondolná – fűzte hozzá végül –, képzelje csak, Dicknek rögtön sikerült, sőt még fejen állva is ment neki. Na mit szól hozzá, már én is egészen fürge biciklis vagyok, hiszen ön is láthatta, amint épp az előbb buktam egyet, ez olykor még a leggyakorlottabb kerékpárossal is előfordulhat – és tényleg pompás, nagyszerű, és nincs is szebb, mint a…

Starke csak egy pillantást vetett a szolga felé, de ebben a pillanatban valami különöset látott: A gazdája mögött álló Dick benyúlt a szájába, legalább egy lábnyira kihúzta a nyelvét, minden bizonnyal gumiból volt, majd hagyta visszacsattanni, de Starkében ez sem keltett semmi benyomást.

– És Bill, a cowboy?

– Úristen az égben! – kiáltott Munro döbbenten. – A szerencsétlen! Még csak nem is gondoltam rá! Azonnal induljunk…

– Sorsára kell hagynunk. Más lehetőségünk nincsen. Indiánvér is folyik ereiben, tudja, hogyan kell meghalnia. Majd bosszút kell állni érte, ami az én dolgom. Miss Howard Hassannal, a riporterrel, Somajával és két cowboyjal biztonságban vannak az úgynevezett ciszternában. Emlékeznek még arra a nagy sziklára, ahol vizet vettek?

– Igen, a ciszternát felismerem, de hogyan találunk oda?

– Látja ott a távolban annak a templomnak a hegyes csúcsát? Igen? Menjenek direkt abba az irányba, ha arra mennek, legalább is elhaladnak mellette. Majd kiszólnak önöknek. Szálljon fel hátul a kerékpárra, Dick majd tekeri a pedálokat, legkésőbb két órán belül odaérnek. *Goodbye*.

Starke már indulni készült. A maga részéről semmi magyarázattal nem szolgált. Munro elképedten csóválta a fejét ezen a viselkedésen, utána ugrott, és karján ragadta.

– Igen, Starke, de mondjon már valamit…

– Ne tartson fel, a Lamarie erődbe igyekszem segítségért. Minden elvesztegetett pillanat pótolhatatlan.

Erőszakkal kiszabadította magát a báró kezei közül.

– Szomjas vagyok, és nincs vizünk.

– Nekem sincs. Tartson ki még két órát.

A különös ember tényleg nem hagyta magát semmivel sem feltartani, Munro már látta is, amint futva eltávozott. Dick azonban utána futott, és sikerült is utolérnie.

– Starke, csak egy szóra, valami fontosat akarok mondani.

A megszólított még egyszer megállt.

– Mi van, de mondja gyorsan.

– Maga az az ember, aki villámlani tud mennydörgés nélkül?

– Az indiánok állítják ezt, mert egyszer nagyon gyors voltam a késsel. Na mondja már végre, mi van! A prérin vagyunk, nem a társalgószobában.

– Pszt, valamit mondani akarok, de ne árulja el senkinek – és Dick felágaskodott a nagy ember előtt, aki engedelmesen odatartotta a fülét, és Dick belesuttogta: – Én pedig dörögni tudok, villámlás nélkül.

– Te bolond – válaszolt mindössze ennyit Starke, aztán folytatta futását és eltűnt a sziklák mögött, de ha Ellen ekkor látja, észrevette volna, hogy komoly kőábrázatán mégiscsak végigfutott egy mosoly.

– Milyen különös egy ember! – vélekedett Munro fejcsóválva. – Egy szót sem lehetett kihúzni belőle, hogy tulajdonképpen mi történt, mire számíthatunk, úgy mutatja meg az utat, mint egy

városi rendőr, és már megy is tovább. Majd kiszólnak? Kicsoda? És mi van, ha a ciszternát indiánok veszik körül? Hát jól van, most már semmi sem segít, nem tehetünk egyebet, mint követjük utasításait, és végül is ha valami veszély fenyegetne bennünket, ha nem lenne tiszta a levegő, Starke mégiscsak szólt volna erről valamit.

Gond nélkül folytatták tehát útjukat, a majdnem mindig látható, természetes templomtoronyhoz igazodva. A biztonságérzet azonban a kerékpársport újdonsült hívének visszahozta a kedvét, hogy megint tekerjen egy kicsit, így nem hátul állt fel a lábtartókra, hanem maga hajtott, a tüdőtlen Dick pedig ott trappolt mellette.

– Nem is lehet olyan nehéz, a lábam átemelni és oldalazva ülni, és csak egy lábbal tekerni a pedált, ahogy neked is rögvest sikerült – vélekedett Munro, egyensúlyozó képességének büszke tudatában.

– Inkább ne próbálja még meg kegyelmes uram, nekem azért sikerült, mert korábbi műlovasként ilyesmit is megtanultam.

Munro ehelyett ezért egy másik műmozdulattal próbálkozott.

– Au – azért nem is olyan egyszerű, álló helyzetben fennmaradni a gépen – mondta sajnálkozva, mikor már repedt nadrággal a földön hevert.

Víz nélkül

Ellen fáradt volt, és elaludt a lázas Somaja fekvőhelye mellett. Amikor felébredt, a nap mér felkelt, és ferdén besütött a sziklafal hasadékain. Végigaludt, anélkül, hogy menetrendje megzavarta volna mély álmában. Somaja evett, Ellen észrevette, hogy saját adagját a hatodik és egyben utolsó részt félretették neki. Két cowboy zabos zsákot tartott a lovak elé, de nem sokáig, hamarosan megint elvették, a harmadik és a riporter nem voltak ebben a helyiségben.

– Deadly Dash elment – mondta Somaja.

– Deadly Dash? Ki az? – kérdezte Ellen csodálkozva.

– Mister Starke.

Miközben Ellen a Dakota mentén betegen feküdt, a cowboyokkal alig találkozott, ezért ezt a nevet még sohasem hallotta.

– Tudom, még ébren voltam, amikor elment.

– Négy hétig ki tudunk tartani ezen a helyen. Legkésőbb azonban nyolc napon belül Deadly Dash megint itt lesz, és akkor egyetlen vörösbőrű sem fog elmenekülni előle.

Ellen rémülten ugrott fel. Véletlenül vette észre, hogy csak négy lónak tartották oda az abrakos zsákot, az egyiknek nem, e körül két cowboy serénykedett. A ló hirtelen összerogyott, rémesen kapálódzva maga körül, miközben vérsugár lövellt át az egész helyiségen.

– Levágják – magyarázta Somaja. – Erős, nagyon száraz szél fúj, ezt ki kell használni a hús szárításához. Így egyből nyolc napra való élelemhez jutunk.

Ellen felment, hogy ne kelljen jelen lennie a mészárlásnál. Az a bizalom, mellyel a prérivadász Starkéra épített, teljesen megnyugtatta. Deadly Dash! És Deadly Dash sir Munrot is ki fogja szabadítani. Talán a másik kettőt is, mivel megígérte neki, hogy min-

dent megtesz, amit lehet, ha még élnek, és sir Munro él még, ezt biztosan tudta, érezte.

Vízzel és élelemmel el voltak látva. Mit számít ilyen körülmények között a nyolc napi megszállás? Kellemes pihenés, érdekes kaland, csinos emlékekkel. Felnevetett. Most tehát lóhús lesz, valószínűleg nyersen, esetleg porhanyósra klopfolva, mivel hol lehetne itt megsütni? Az utazás eredeti célját, a fogadást már majdnem elfelejtette. De lady Barrilonnal azért mégiscsak elbeszélgetett volna…

A plató közepén ott állt mister Kár, fotóapparátja exponálásra készen. A mellvéd mellett lehajolva végigosont az őrszolgálatban lévő cowboy, kezében lövésre készen a zsákmányolt fegyver.

A riporter visszadugta a készüléket dobozába, és üdvözölte Ellent.

– Már három órája leskelődök itt, hogy lefényképezhessek egy a harci ösvényen lopakodó vörösbőrűt, de semmi sem látható. Azt hiszem, hogy egyáltalán nincs is senki a környéken.

Ellen is hajlott erre a feltételezésre. Sehol egy élőlény, semmi hang, lópaták dobogását sem lehetett hallani.

– Vajon a megszállók honnan kaphatnak élelmiszert és vizet?

– Erre már én is gondoltam. A cowboynak az a véleménye, hogy az indiánok ezt már csak kitalálják maguknak, és ha csak egy pocsolyát találnának, már az is elég lenne nekik, éhezni meg tudnak. Addig nem mennek el innen, míg élve el nem kapnak bennünket, vagy amíg ki nem törünk. De inkább ne menjen olyan közel a széléhez, a cowboy erre mindig figyelmeztet.

Puff! A cowboy lőtt, de mire, azt nem mondta meg, bosszankodva morgolódott, de látni nem lehetett semmit.

Eltelt egy óra, mialatt Ellen végigment az üreges szikla többi kamráján anélkül, hogy valamerre kijáratot talált volna. Megpróbált a foglyul ejtett indiánnal kapcsolatba lépni, akinek közben meglazították kötéseit, de az kitartóan alvást színlelt, ételt, italt

nem fogadott el. Most azt is végignézhette, amint az egyik cowboy a már megnyúzott és feldarabolt lóból húscsíkokat vág le. A látványtól persze a nyál nem futott össze a szájában.

A másik cowboy felfelé jött a lépcsőn.

– A kutya sem zabálni, sem inni nem akar, először rám morgott, aztán vonyítani kezdett. Elé tettem, de semmit sem érintett, titokban kifigyeltem. Amikor a Dakotánál voltunk, és Deadly Dash egy időre eltávozott, a kutya mégiscsak fogadott el tőlünk ételt. Azt hiszem, most éhen akar pusztulni.

Ellen megrémült feledékenysége miatt. Hiszen Hassan volt leghűségesebb őrzőjük, és most magányosan fekszik odalent a lépcső alján. Lesietett, és Hassan viharos farkcsóválással üdvözölte. Nyers húst készítettek oda neki, és vízzel teli ott állt Starke meglehetősen nagy teásfazeka is, de a kutya semmihez sem nyúlt hozzá. Talán megvetné a lóhúst?

– Inkább egyél és igyál, Hassan – szólt hozzá kedveskedve, és a kutya szokatlan igyekezettel azonnal enni és inni kezdett.

Ellen csak csodálkozni tudott. Starke egy szót sem szólt arról, hogyan bánjon a kutyával. Talán természetesnek tartotta. Talán Hassan a táplálékot csak Starke kezéből akarta elfogadni, vagy esetleg gazdája helyettesének kellett erre felszólítania? Akkor miért fogadta el annak idején a Dakota folyónál a cowboyoktól a táplálékot? Esetleg azért, mert ő annak idején betegsége miatt képtelen lett volna enni adni neki? Ez a beduin kutya mindig is rejtély maradt, éppúgy, mint a gazdája.

– Vannak még odakint indiánok? – kérdezte Ellen.

Hassan hagyta, hogy a darab hús kiessen a szájából, tekintete merev kifejezést vett fel, amint a kijárat felé pillantott, és halkan morogni kezdett.

– Vissza fog jönni a gazdád?

Tekintete azonnal megváltozott, és barátságosan csóválni kezdte a farkát.

Hát képes lenne rá egy állat, hogy ennél érthetőbben fejezze ki magát? A kérdés tartalmát valószínűleg a hanglejtésből értette meg. Ellen csapdát akart állítani neki, hogy erre bizonyítékot szerezzen.

– Akár nyugodtan ki is mehetek – szólt legderűsebb hangján.

Az átverési kísérlet hiábavaló volt. Hassan figyelmesen rátekintett, aztán még vadabbul morogni kezdett, mint az előbb, fejével vicsorogva a kijárat felé fordult, és Ellen erre már nem tudta, mit is kellene mondania.

Másvalami jutott eszébe. Starke egyszer azt mondta neki, hogy Hassan nem hajlandó meginni olyan vizet, amibe valaki szándékosan kézzel belenyúlt, miközben egyáltalán nem izgatja, ha a víz tévedésből kézzel érintkezett – olyan rejtély, amit Starke maga sem tudott megmagyarázni, különösen azt nem, hogyan jön rá a kutya azonnal a különbségre, ha nem is látta az esetet.

Hassan nyelvével lafatyolva gyorsan kiürítette az edényt, és úgy tűnt, hogy még mindig szomjas. Evés közben többször nyalogatni kezdte az itatóedény alját. Az edény eredetileg színültig tele volt, a cowboy aligha hozhatta úgy, mint egy gyakorlott pincér, az edény szélénél ujja minden bizonnyal beleért a vízbe. Ez azonban úgy látszik semmit sem jelentett a büszke, de egyébként nem elkényeztetett kutya számára.

Ellen nem akarta elhinni, hogy a kutya ilyen, tulajdonképpen csupán pszichológiai különbséget képes lenne ösztönösen felismerni.

– Kérsz még vizet? – kérdezte, és Hassan a kérdésre rögtön örülni kezdett.

Ellen erre az edénnyel együtt elindult a kutas helyiségbe, lasszóval a kútba eresztve megtöltötte vízzel, majd belemártotta egész kezét.

– Nem fogja észrevenni, lehetetlen, hogy észrevegye – mondta magában.

Miután a kezét gondosan megszárította, levitte az edényt, Hassan már messziről örömmel üdvözölte.

A kutya szomjas volt, rögtön neki akart esni a víznek, de meglepődve visszahúzódott, rosszalló pillantást vetett Ellenre, és a legnyomorúságosabb nyüszítésben tört ki, amit Ellen valaha is kutyától hallott.

Jobban megijedt, mint amennyire elcsodálkozott, különösen a kutya tekintete miatt, ami nem egy állat tekintete volt. Olyan volt, mintha egy ember szemeit látta volna! A kutya nem mérges volt, hanem vádaskodóan, fájdalmasan sírdogált.

Ellen úgy vélte rájött, hogy Starke hisz a lélekvándorlásban. Azonban amikor erre rákérdezett, röviden úgy nyilatkozott, hogy vallási dolgokról nem beszél, nem érzi magát elkötelezettnek az apostolok iránt. A lélekvándorlás tana – természetesen nem a lefelé, hanem a felfelé, a teljesség felé mutatóé – amit elsősorban az úgynevezett teozófusok[71] vallanak, sokkal elterjedtebb, mint azok, amelyek nem törődnek ezzel, esetleg csak feltételezik. Az ortodoxiának[72] talán rövidesen ezzel a szektával, mint veszélyes hatalommal kell számolnia. Észak-Amerikában már százezrek csatlakoztak ehhez az újonnan felismert, ámde mégis ősrégi tanhoz, amely szerint az individuális újjászületés során az egyed tovább fejlődik, növényből állat, állatból ember, az anyagi káoszból nirvána[73] lesz.

Londonban a teozófusoknak klubjuk is van, tagjai a legjelentősebb emberek, ahol igazi emberszeretet uralkodik, természetesen mindenféle érzelem és érzelgősség nélkül. Mivel majdnem minden nagy szellem többé-kevésbé hódol ennek a hitnek – egy Kant, egy Schopenhauer – így a kisebb szellemek sem fogják fékezni ezt a tanítást, minden lármájuk és gúnyos kacajuk ellenére.

---

[71] Teozófia: titkos tudás létét feltételező tan.

[72] Ortodoxia: az egyetemes kereszténység egyetlen legitim örököse.

[73] Nirvána: legfőbb boldogság, béke (többféle értelmezés közül az egyik).

Ezeket mondta el egyszer Starke anélkül, hogy saját magát fent említett tanok valamelyikének követőjeként ismerte volna el.

Ha volt valami igaz ebben, vagy valami igazságféle sejthető, akkor Ellen Hassan lényében talán valami „felsőbbrendű kutyával” találkozott, amelynek lelke a soron következő inkarnáció alkalmával hosszú halotti álom után emberi tulajdonságokat öltött magára.

Mint egy szeretett embertársától, akinek ízetlen tréfával fájdalmat okozott, elnézést kért a kutyától vétkéért, mire Hassan gyorsan megbocsátott neki, megnyalogatta a kezét, és gyorsan kiitta a vizet.

Miután egy ideig még beszélt a kutyához, megint felment a sziklára, és nézte, amint a cowboyok egy kifeszített lasszóra felfüggesztik száradni a húscsíkokat. Ha így megy tovább, ez az ide-oda mászkálás fogja kitölteni az elkövetkező nyolc napot. Ilyen körülmények között a naplójával is foglalkozhat részletesen.

Az egyik cowboy hirtelen élesen felkiáltott és kezével mutatott valamerre. Ellen követte az irányt, és ekkor azt hitte, nem jól lát, árnyékot tartott szemeire, de a fantom továbbra is látható volt – amott a sziklák között Dicket látta rohanni, és előtte tekerte a pedálokat – tény és való – sir Munro – személyesen, egy kétkerekűn!

– Hát ezt nem hiszem el!! – kiáltotta Ellen.

A szél által is hajtva hat csomós sebességgel közeledett.

– Fedezékbe! – ordították a cowboyok, a mellvédre ugorva. Ők ketten odalent, ha valahonnan az indiánok lenéznek rájuk, már elveszettnek számítanak, fedezni nem lehetett, esetleg egy-két lövéssel lehetett volna próbálkozni, ha megtámadják őket.

Munro azonban nem érzékelte a veszélyt, csak azt látta, hogy emberek vannak odafent a sziklán, akiknek hallotta a hangját, köztük Ellenét is.

– Ellen, már egészen – – – pompásan megy! – ujjongott, de az ilyen „felnézek a magasba” mozdulatot még nem gyakorolta be, a kicsit egyébként is kóválygó kerékpáron végkép teljesen elveszítette egyensúlyát, és amikor büszke kiáltásával a „pompás”-hoz ért, Munro már a kerékpár mellett hevert.

– Gyorsan befelé ide, a negyedik nyílásnál – kiáltotta Somaja, aki a platóra sietett.

– Igen, igen, jövök már – már egészen jól tudok…

Ekkor már nem lehetett látni kettőjüket, a mellvéden egészen ki kellett volna hajolni, és Ellent ebben Somaja sértetlen karjával megakadályozta. Hassan örömmel felugatott, ugatása adta meg az érkezőknek a helyes irányt, Munro már éppen tolta befelé kerékpárját a bejáraton, amikor Ellen elébe sietett.

– Robin – gyorsan befelé, itt már nincs kitéve a golyók veszélyének – Robin, hát lehetséges ez?!

Munro azon csodálkozott, hol itt a veszély, milyen golyóknak van kitéve – Ellen is csodálkozott – mindenki csodálkozott. Más magyarázat nem volt, csak az, hogy a láthatatlan ellenség a veszélytelennek számító közeledőket szándékosan hagyta bejutni a körülvett menedékbe, ahonnan azonban többé már nem engedik ki őket. Rejtélyes volt, amikor később Munro elmesélte találkozását Starkéval, aki nyilvánvalóan már tudta, hogy ők ketten akadálytalanul átjuthatnak az indiánok között. De azt, hogy Starke honnan tudta ezt, csak tőle lehet később megtudni, és egy szót sem vesztegetett arra, hogy az eltűnteknek nyomára akadt-e.

Mindenesetre ők ketten most már biztonságban voltak idebent, és Ellen boldog volt, hogy Munrot épségben láthatja viszont, nem is igyekezett, hogy ezt titokban tartsa. Munronak sok mesélni valója volt, nem kevésbé Ellennek. Ez órákig eltartott. Munro csak a törzsfőnök hatalmas köpéséről nem szólt egy szót sem, Dick pedig megesküdött rá, hogy hallgatni fog.

– És ön most megváltoztatta a kerékpározásról vallott nézetét? – tért rá végül Ellen erre a témára. – Menekülés közben egészen jól megtanult kerékpározni.

– Tévedni emberi dolog – kezdett bele Munro egy hosszabb lélegzetvételű magyarázatba, amelyben azt bizonygatta, hogy az ember nézetei egyre tágulnak és ezért meg is változhatnak. Korhely alakból is lehet jámbor aszkéta, tékozlóból is fösvény, csirkefogóból öntelt erényes, a kerékpár ellenzőjéből lelkes kerékpáros. Csak a megfelelő indítéknak kell felbukkanni, és ha még maga az ördög is, aki a világ minden kincse felett uralkodik, kerülhet néha olyan szükséghelyzetbe, hogy kénytelen legyekkel táplálkozni, akkor a bárónak sem lehet zokon venni, ha felkapaszkodott egy ilyen pokolgép hátuljára ahelyett, hogy hagyta volna magát elevenen megnyúzni.

– Ó igen, a kerékpár feltétlenül szép találmány, csak egyszer kell kipróbálni, megszabadítja az embert testének súlyától, és könnyedén repülő madárrá változtatja…

– Különösen, amikor leesik róla – gúnyolódott Ellen.

– … és még valamit mondanék önnek – folytatta tévedhetetlenül a fellelkesült Munro –, emlékezzen majd szavaimra: A kerékpárnak még nagy jövője van.

– Hogy miket nem mond! Csak kicsit megkésett prófétának beillő szavaival. Még soha életében nem vett kezébe kerékpáros újságot.

– Holnap rögtön hozatok egyet. Most előbb azonban meg akarok tanulni kormányozni, fel- és leszállni, ezen a téren még vannak gondjaim, egyenlőre csak esni tudok csudaszépen, ez a helyiség itt pompásan megfelel a gyakorláshoz – képzelje el, Dicknek azonnal sikerült fejen állva is, ezt még én is meg akarom tanulni, időm van rá elég – Dick tartsd a kerékpárt.

– És az tényleg igaz lenne, hogy ön még sohasem kerékpározott, Dick?

Dick azonnal készen állt arra, hogy nyilatkozatára megesküdjön.

– Hagyja csak, tudom, úgysem hisz semmiben, és semmi esetre sem akarom rábírni, hogy hamis esküt tegyen.

Ellen hozta a kerékpárját, Starkéé is kéznél volt, a riporter és Dick felváltva használták, a kutas terem vidám bringasulivá változott, minden odakint lopakodó vörösbőrű ellenére.

Hosszabb próbálkozás után Munronak végre sikerült első ízben feljutnia a kerékpárra, de rögtön ezután falhoz kente magát.

– Minek tapadt rá úgy a falra? – kérdezte nevetve Ellen.

– Még hogy rátapadtam volna? Én? Csak geológiai tanulmányokat folytatok. Amint látom, ez itt kvarc – közben ismét összeszedte magát, majd máshol támaszkodott ki kézzel a falon –, ez itt megint csak kvarc – hát ez érdekes, mindenhol kvarc – úgy, most indulhatok tovább balra, körbe-körbe. Várjon csak, miss Ellen, nyolc napon belül önnel tartok, tűzön, vízen át.

– Dobja el magát jobbra! Ugorjon le! – kiáltotta Dick, mikor látta közeledni a katasztrófát. Odaugrott, de már elkésett. Csak a gépet tudta elkapni, Munro túl közel került a kúthoz, de az most kezdte csak igazán vonzani, mint egy mágnes, jóllehet gyorsan leugrott, azonban kóválygva előre bukott, és eltűnt a ciszternában. A víz nagyot csobbant.

– Úristen – Robin! – kiáltott fel a halálra rémült Ellen, térdre rogyva a lyuk előtt. – Él még?

– Ha nincs ellene kifogása, pillanatnyilag még igen – hangzott a mélyből síri hangon. – Látja a vízből már kezdek kikecmeregni.

Mindenki torka szakadtából nevetett. A szerencsétlenség nem lehetett túl súlyos. Leeresztettek két lasszót, és leszóltak neki, rögzítse azokat két karja alatt.

– Hagyják csak, hagyják csak, egész jól érzem magam idelent. Nincs kedve egy kicsit lejönni miss Ellen? Olyan kellemesen hűvös van idelent.

– Engedje meg, hogy csináljak egy pillanatfelvételt, kérem vágjon barátságos képet – kiáltott le a riporter a sötét lyukba. Ebből

persze nem lett semmi, a nevetésnek azonban nem akart vége szakadni, amikor a csurom víztől csöpögő Munro ismét fényre került. Még órák múlva is, maga a fájdalomtól szenvedő és egyébként mindig bosszús Somaja is azon ragadtatta el magát, hogy a kút vizének húsleves íze van.

Ilyen kedélyes hangulatban telt el az egész délután. Ellen boldog volt, hogy társaságot talált, akivel beszélgetni tudott, és ráadásul ez épp sir Munro, régi barátja volt, mindig talpraesett válaszaival.

A bringasulinak csak a rájuk köszöntő éjszaka vetett véget, de megegyeztek, hogy másnap folytatják. A cowboyok a bámészkodás és nevetés miatt egészen megfeledkeztek a vacsoráról. A húscsíkokat kődarabokkal porhanyósra klopfolták, ami ma hosszabb előkészületet igényelt, mivel a kerékpárlámpákhoz tartogatott petróleummal spórolni akartak, és az sem lett volna jó, ha az ablakokon kiszűrődik a benti világítás.

A klopfolás hangja betöltötte az egész sziklát, közben még egyre folytatódott a tréfálkozás és a nevetés.

– Csend, Hassan ugat! – kiáltott fel Ellen, mire a klopfolás abbamaradt.

Hassan támadó hangot hallatott, talán már régen ugatott, csak nem vették észre.

Somaja felment a platóra, Ellen pedig lement. A cowboy nem vett észre semmit, Ellen pedig a kutyát nem értette, aki szüntelenül ugatott, és a legnagyobb nyugtalanságot mutatta.

Ez idővel titokzatossá vált. Nyilvánvalóan valamilyen veszély fenyegetett, különben Hassan nem ugatott volna szüntelenül ilyen fenyegetően, és a veszélyt nem lehetett felismerni.

– Együnk – döntött Ellen Starkéra gondolva, aki lelkére kötötte, hogy semmi esetre se engedje ki kezéből a vezető szerepet, és ebben a pillanatban arra is gondolt, hogy kitüntetésként magán viseli a megölt medve karmait, és Starke a bőséges táplálkozást legfőbb követelménynek tekintette, hogy a strapát és vészhelyzeteket egykedvűen el lehessen viselni.

Sajátos gondolattársítás volt, egyszerre gondolt Starkéhoz és sir Munrohoz fűződő viszonyára. A veszély hirtelen felismerése meggyőző erővel hatott rá.

Döntése végérvényes volt, hogy női kerékpáros világcsavargóvá váljon, az ő oldalán, aki barátja, állandó kísérője lesz. Többé már nem szerelmeként, arról megpróbál lemondani. A nő egyébként is sokkal könnyebben képes lemondani, mint a férfi, és ha az ember nyitott szemekkel és fülekkel járja a világot, észreveheti, mennyi hajadon van, akik nem tekintik legfőbb céljuknak, hogy oltár elé vonuljanak, akik bizonytalanul, vagy akár tudatosan vágyódnak a lemondásra, és ennek során a vagyoni helyzetnek vagy képzettségnek semmi szerepe nincs. A lemondás utáni vágyódás minden rétegben megtalálható, a lassú norvég nőknél éppúgy, mint a forróvérű kreoloknál. Szeretni, igen, azt kell nekik, csókolgatni akarják szerelmüket, mindig csak csókolgatni, de nem nagyon akarják magukat odaadni, főként házasságban nem, – akkor inkább elmenekülnének, inkább a távolban gondolnának kedvesükre és írnának neki leveleket. És ezt az úgynevezett plátói szerelmet nem kell mindig nevetségessé tenni, mély titok ez a tiszta, komoly, nagyvonalú nő keblében, és ha egy érett szellem ezen elgondolkodik, a titok mélyére lát: sötét törekvés ez az emberiség megváltására, felszabadítására azon átok alól, amely az almába harapás következménye.

Hogy ez a lemondásra irányuló bizonytalan sóvárgás olyan ritkán válik tettekre irányuló akarattá, megint csak a bölcs természet irányításának következménye, és az is nagy különbség, hogy valaki közben öreg aggszűz lesz, vagy derűs gyerek marad. De vannak olyan aggszüzek is, akiknek attól a tudattól, hogy hozzájárulnak a megváltáshoz, a legtisztább boldogság sugárzik tekintetükből.

Ellen pedig szellemileg volt annyira fejlett és olyan stabil a karaktere, hogy képes legyen a lemondást vidám barátsággal véghezvinni. Ha sir Munrot megint látná, ha a jóságos isten lehetővé tenné számára, elhatározását komoly szavakkal tudomására hozná. Igen, azt a másikat szerette, a szíve azé volt. Munronak azon-

ban nem kellett féltékenynek lennie. A legmodernebb apáca volna – kerékpáron. Nem is kell, hogy féltékeny legyen a másikkal szemben. Harmadik is lehetne a kötelékben. Mindenkit szívesen üdvözölne barátjaként, aki aláírná a rend szabályzatát. Egy kerékpározó kolostorét.

Eget ostromló szellemi szárnyalás –
Ne gúnyoljátok az álmodó gyermeket.

Egy jól számoló derék kereskedőtanuló egykor egy nagy részvénytársaság körültekintő igazgatója lehet. Az emberiség halhatatlan apostolai között alig akadt, aki tudott számolni. Adottságaikat erdők árnyékában vagy padlásszobákban álmodozták el.

Sir Munro pedig megjött kerékpáron, és vidáman nevetett. A nevetés ölni tud, és Ellen gondolatait is megölte. Pont akkor, amikor a veszély tudatában a nagy, acélos jellemű férfire gondolt, akit idealizált példaképének választott, megérkeztek ők ketten.

Csendben táplálkoztak a sötétben. A kutya szakadatlan ugatása akadályozta őket abban, hogy tréfálkozzanak szárított lóhúscsíkokból álló vacsorájukon, ők ketten pedig nem olyan fajta emberek voltak, akik rossz viccekkel rontották volna a vacsora hangulatát, és a cowboyok semmi különöset sem találtak ebben. Az angolok azonban súlyos kihívással találták szembe magukat. Egyetlen nép sem utálja annyira a lóhúst, mint az angol. Egész Angliában nincs egyetlen lómészárszék, ami emberi igényeket elégítene ki, az angolok a nyers húst pedig egyáltalán nem eszik meg. És itt most nyers lóhús volt a vacsora! Az, hogy sir Munro tényleg evett-e, igen kérdéses volt. Ellen pedig már odáig jutott, ha Starke azt mondta volna neki, hogy előnyös, hagy gyíkokat és pókokat eszik, jó étvággyal fogyasztotta volna el a gyíkokból és pókokból készített salátát.

Hirtelen valami különös hangot hallottak, mire mindenki elnémult – még egyik cowboy is abbahagyta csámcsogását.

Tikk – tikk – tikk – terjedt a hang a sziklában.

– Ezek alagutat vésnek – suttogta Ellen azonnal, ezt azonban sem Somaja, sem a többi cowboy nem értette. A kő igen kemény volt, az pedig teljesen ismeretlen volt előttük, hogy van-e valami fogalmuk a vörösbőrűeknek arról, hogyan lehet ilyen kemény sziklán áttörni. Amikor Ellen elmagyarázta, mi a véleménye, helyesen azt válaszolták, ha tényleg így lenne, az ellenség ezzel semmit sem érne el, mert ebben az esetben csupán annyi lenne a változás, hogy még egy bejáratot kellene őrizniük, és minden felbukkanó fejet egyszerűen bevernének.

A szikla átvésése egyébként is meghaladta fogalmaikat, mivel ez nem indián módszer volt, ők sem tudtak ilyesmiről.

A rejtélyes tikk-tikkelés tovább folytatódott, a sziklán minden bizonnyal vasszerszámokkal dolgoztak, ezt még Somaja is kénytelen volt beismerni. De miért? És hol? Hallgatóztak minden falon, minden kamrában, felmentek a platóra is, itt még sokkal jobban hallható volt, azonban nem tudták megállapítani, hol vésnek, mindenki más irányt adott meg, a hang a kőben nagyon jól terjedt, és koromsötét volt. Hassan közben egyre dühödtebben ugatott.

Ellen megkereste. Látni nem látta, de a kutya magán kívül volt, fogaival tépni kezdte a ruháját, amivel mondani akart valamit, de ő nem értette, de végre felfogta. Hassan a lépcsőn akarta felrángatni őt.

Egyik cowboy után kiáltott, aki lejött hozzá.

– A kutya nyilvánvalóan mutatni akar valamit, el akar menni innen. Maradj itt, míg visszajövünk.

Nem tévedett, Hassan pillanatnyilag elhallgatott, Ellen észrevette, hogy felszalad a lépcsőn, gyorsan utánament.

A kutas teremben meggyújtotta a kerékpárlámpát, ami messzire világító fényszóróként működött. Hassan azonban nem is volt itt, de rövidesen előrohant az egyik kamrából, úgy tűnt, már mindegyiken végigszaladt hogy tájékozódjon, hiszen eddig még sohasem volt idefent. Végigment a fal mentén, meg-megtorpanva, és

újra elindulva, míg végül biztosra ment. Dermedt szemekkel és halkan morogva lassan közeledett a fal egy meghatározott pontja felé.

– Itt dolgoznak, itt hallom a kopogtatást a leghangosabban – suttogta Ellen fülét a falhoz szorítva.

Hassan nem maradt ott, tovább keresett, megtalálta a másik lépcsőt. Mindenki követte, Ellen a lámpa fénysugarát kézzel takarva. Itt a kutya ugyanabba az irányba kúszott a mellvéd egy határozott pontja, a keleti oldal felé. Hirtelen valamennyien rájöttek, hogy itt alattuk dolgoznak.

A szikla körülbelül három emelet magas volt. Rövid tanácskozás után elhatározták, hogy egy pillanatra levilágítanak, a fény bizonyára lejut a talajig, és talán mégiscsak sikerül valamit felfedezni a veszély jellegéről. Ellen a lámpát nem adta ki a kezéből, a többieknek azt a feladatot adta, hogy lehetőleg mindent jól figyeljenek meg.

Ráhajolt tehát a mellvédre, a fénysugarat még mindig takarva, majd hirtelen megfordította a lámpát, elvette a kezét, a fénysugárral végigpásztázta a sima falat – ekkor odalent valamelyest oldalra a sötétben felvillant valami, és még mielőtt a durranást meghallották volna, Ellen kezében szilánkokra repült a lámpa. Mindenki hirtelen visszaugrott.

– Különös – mondta egyszer Starke –, hogy az indiánokról, akik olyan biztonsággal röpítik útjára a nyilat, amit még az indiános történetekben sem írnak le igazán, senki sem akarná elhinni, hogy nem képesek a tűzfegyverekkel jól bánni, jóllehet eléggé bele vannak bolondulva ezekbe. Mindig is közepes lövészek maradnak, és kisebb távolságra, ha úgy hozza a helyzet, még ma is szívesebben használják a nyilat. Az északi államokban a mókusokat mindig nyíllal lövik, pusztán azért, mert a vörös prémvadász a fürge állatkákat a legtágabban szóró sörétes puskával sem képes eltalálni. Ha valamelyiknek egyszer mégiscsak sikerül golyóval leterítenie, akkor az a nap ünnepelt hőse lesz. Kivételek természetesen vannak.

Hát az akkor odalent egy ilyen kivétel volt. És a vörösbőrűek a körülzártakat élve akarták elkapni, mert különben az a biztos kezű lövész odalent, aki a legalább száz méteres távolságból a kis lámpát a lány kezéből kilőtte, néhányukat már elpucolhatta volna. Megmagyarázhatatlan csak az volt, hogy a két újonnan érkezőt miért nem kapták el rögtön, először akadálytalanul beengedték őket az erődítménybe, pedig a megszállók is tudták, hogy a bentiek jól el vannak látva tartalékokkal.

Mihez lehetne kezdeni odafent? Szokás szerint egyikük őrségben ott maradt, a többiek visszamentek a kutas terembe. Hassan már eltűnt, magától leváltotta a cowboyt.

A tikkelő kopácsolás egyre folytatódott, a bentiek szakadatlanul hallgatóztak. Az volt a legrejtélyesebb, hogy nem jöttek rá, az ellenségnek mi lehet a célja, és eközben Ellen megint csak megfeledkezett róla, hogy jövőt illető terveiről sir Munroval elbeszélgessen. Alvásra persze senki sem gondolt, maga Somaja is túltette magát az újra felszökő seblázán.

Éjfél után egy órával hirtelen abbamaradt a kopácsolás. Nem rövid szünetről volt szó, hanem nem folytatták. Most lett csak igazán rejtélyes a helyzet, az ellenség elérte célját. De mi lehet az?

A meggyújtott másik lámpával és lövésre kész revolverrel végigkutatták az összes járatot és kamrát, de maguk sem hitték, hogy az indiánok ezzel a módszerrel próbáltak volna meg újabb bejáratot kialakítani.

Aztán Ellen megint felment a platóra, mellette állt Munro.

– Mi van önnel? – rándult össze Ellen, amikor hosszú hallgatás után a férfi megérintette a vállát.

– Ellen, a vízen is csak maga miatt gázoltam át – szólalt meg tréfás szavai ellenére igen komolyan. – Mit gondol – valami sejtelmem támadt – ismerik vajon ezek az indiánok a puskapor robbanóerejét? – Mi van, ha odalent a sziklába aknát vájtak…

Ekkor hatalmas detonáció rázta meg a környéket, az egész sziklatömb beleremegett, ilyen masszív hegyet azonban nem lehet egykönnyen a levegőbe repíteni, a talaj kiállta a robbanást, utána már nem történt semmi. Ellen megdermedt a rémülettől, odalent ordibáltak a cowboyok, a lovak ijedtükben nekirohantak a falnak.

Ellen ekkor sustorgást hallott, és egyszerre minden világossá vált számára.

– Merítsetek vizet, vizet! – mindenbe, amitek van! – kiáltotta a lépcsőn lerohanva. Merítsetek vizet, mert leeresztik a kutat!

A kutas teremben világított a lámpa. A cowboyok azt hitték, itt a világ vége, idelent a detonációnak még sokkal rémesebb volt a hangja. Ellen egyedül látott neki a cselekvésnek, de ő is annyira össze volt zavarodva, hogy a lasszó végén lévő, már teli bőrpalackot visszadobta a kútba.

A cowboyok csak most ismerték fel a veszélyt, megemberelték magukat, odaugrottak, lázas sebességgel tekerték le lasszóikat derekukról, hozzákötötték egy bőrtakaró sarkaihoz. Leeresztették, egyre mélyebbre – a lasszók több mint húsz méter hosszúak, lehetetlen, hogy a talaj szintje ennél mélyebben legyen – a felhúzott, majd újra leeresztett takaró el is érte a kút fenekét, de abban víz már nem volt. Ezek szerint a ciszterna alja magasabban volt eredetileg, mint a környék szintje.

Erre a felfedezésre a cowboyok még rémültebbnek tűntek, mint Ellen.

– Nem lehet, hogy a talaj annyira sima legyen, hogy a víz egyszerűen kifolyik – mondta Ellen mesterkélt nyugalommal –, a kút oldalfalai sem egyenesek. Húzzátok fel a takarót, meg kell próbálni palackokkal minden csepp vizet összegyűjteni a lyukakból, ha nem sikerül, akkor valakit összesodort lasszókon eresszetek le.

Követték tanácsát, leengedtek egy palackot, hallották, amint odalent a talajnak ütődött. Ellen levilágított a lámpával, látta a fehér, nedves kő csillogását – és ekkor odalent hirtelen benyúlt egy árnyék, egy sötét kéz – és a cowboy kezéből kirántották a lasszót.

Most már semmit sem tehettek, a körülzártak sorsa megpecsételődött. Odakint ellenség, magában a sziklában is, a ciszternaaknában, az esetleg még meglévő víz maradékához sem juthattak hozzá, ha valaki leereszkedik, az közvetlenül az indiánok kezei közé kerül. Már csak egyetlen palack vizük maradt nyolc ember számára – és utána az éhező lovak vére következik.

Nem is fejtegették, az indiánok hogyan hajtották végre a robbantást, ennek nem volt semmi értelme. Pontosan tudniuk kellett azonban, legalább is egyiküknek fel kellett derítenie, mi történt a szikla belsejében, a ciszternában. Kopogtatással próbáltak rájönni, a vízbázis fala hol a legvékonyabb, hol van legközelebb a talajszinthez, ott nem lehet túl vastag, körülbelül négy órán át tartott, amíg lyukat véstek bele és megtöltötték puskaporral. A robbantás szétroncsolta a külső válaszfalat, legalább akkora kifolyónyílás keletkezett, amin egy ember átfért. Gyorsan átfolyt rajta az 500 köbméternyi víz. A csatorna sokkal nagyobb is lehetett.

Ellen megint eloltotta a lámpát, percekig tartó hallgatás következett.

– Deadly Dash visszajön, és rettenetesen megbosszulja ezt a galádságot – ezek tönkretették a sivatagi kutat, kiérdemlik a halált – törte meg végre Somaja a csendet. Volt valami ünnepélyesség hangjában. Ettől Ellen magához tért álmodozásából.

– Meddig bírjuk ki víz nélkül?

– Míg Deadly Dash visszaér, addig biztosan nem. Talán három napig sem. Addigra valamennyien olyanok leszünk, mint a bágyadt legyek, és nem hagyom, hogy ez velem megtörténjen.

– Mit akar ezzel mondani?

– A lovak vérével nem lehet számolni, az nem oltja a szomjat. Mielőtt a lovam feldobná a talpát, és jó magam olyanná válnék, mint egy bágyadt légy, ki fogok törni. Aztán lesz, ami lesz.

– És milyen sorsra számíthatunk, ha megadjuk magunkat?

A prérivadász ekkor még arra is képes volt, hogy felnevessen. A sötétben valószínűleg skalpoló mozdulatot tehetett a feje körül.

– Természetesen ezt. Előtte azonban kicsit még elszórakoznak velünk.

Ellennek elég volt, amit hallott, de nem hitt benne. Legalább is saját személyére vonatkozóan nem. Ezt az indiántámadást máshonnan irányították. Csak rá irányulhatott, de minden bizonnyal védelmezőinek skalpjait segítségükért odaígérhették az indiánoknak. Arra az ígéretre, hogy Deadly Dash és Ellen kiszolgáltatása esetén a többiek szabadon elvonulhatnak, az indiánok vonatkozásában nem lehetett építeni.

Végül Ellen másvalamin is elgondolkodott. A szikla felrobbantásához minden bizonnyal szükség volt némi bányászati vagy műszaki ismeretre. Lenne talán közöttük valaki, akinek tudomása van ilyesmiről? Talán maga Jenkins lenne az?

– Hogyan lehetséges azonban, hogy sir Munrot és szolgáját akadálytalanul beengedték, ha céljuk mártírhalálunk volt?

– Nem tudom – morgott maga elé Somaja –, azt sem tudom, hogy Deadly Dash ne gondolt volna arra, hogy a ciszternából kiereszthetik a vizet.

Úgy tűnt, ez a prérivadász is valami magasabbrendű lénynek tarthatta Starkét, akinek mindent tudnia kell, és kötelezve van alárendeltjeinek védelmére.

A kutya felugatott.

– Nincs semmi különös, más veszély már nem fenyeget bennünket, mint a szomjazás. Az indiánok mással már nem próbálkoznak, minden bizonnyal visszavonulnak, azt vehette észre a kutya – vélekedett Somaja.

Ellen nem válaszolt, elmélyedt gondolataiban, melyek a kutyával voltak kapcsolatosak, de az rövidesen ismét megnyugodott.

– A kutya! Meg vagyunk mentve! – elevenedett fel hirtelen elmélkedéséből.

Mindenfelől kétkedő kérdések hangzottak, hogyan, mi által, ki által.

– Talán ne tudná Hassan gazdája nyomait követni? Legyetek csendben, ne hangoskodjatok!

– Természetesen képes erre – suttogta válaszként Somaja. – Ó már értem! Hassan át is osonhat. De vajon érteni fogja, ha el akarjuk küldeni? Nem fogja elhagyni őrhelyét. Persze, ha Deadly Dash itt lenne!

– Engem bizonyára meg fog érteni – válaszolta Ellen, miközben gyorsan megint meggyújtotta a lámpát. – Sam, szaladj le, érzékeltesd vele, hogy lent maradsz, neki pedig fel kell jönnie. Az okos kutya azonnal érteni fogja, vagy én ismertem egészen félre. De légy óvatos, nehogy valami titkos megfigyelő valamit észrevegyen. És gyorsan vágjatok egy bőrcsíkot, amit a kutya nyaka köré köthetek.

Papír volt Ellennél, a lámpa sugarával a falon sima helyre világított, odatette a cetlit, néhány sort ráírt, röviden beszámolva a történtekről és azt, hogy víz nélkül maradtak. Még el sem készült, amikor Hassan már mellette állt, figyelmesen rátekintve.

– Somaja úgy gondolja, három napig tudunk kitartani. A cowboyok harcban akarnak meghalni. Csak önre számíthatunk. Hűséges barátnője, Ellen Howard. – Ezzel fejezte be írását. Többet nem is akart. Ha Starke megkapja a küldeményt, tudni fogja, hogy mit kell tennie.

A szíj közben elkészült, minden cowboy tartott magánál tűt, a cetlit bevarrták egy külön bőrdarabba, és Hassan nyakára rögzítették.

A többi már Ellen dolga volt. Szavakkal és jelekkel Hassan tudomására hozta, hogy mit várnak el tőle. Úgy, ahogy egy kutyához beszélnek, amikor gazdájának vagy más személynek a nyomait kell követnie, és Hassan azonnal megértette. Sőt a magyarázkodást túl hosszúnak is tartotta, kezdett nyugtalanná válni – olyan ostoba nem vagyok – és hangtalanul eltűnt, és bizonyára azt is

tudta, hogyan osonjon át azok sorain, akiket ellenségének tekintett, de úgy hogy senki se vegye észre. Már az is elég csoda volt, ahogy odalent a lépcsőnél eddig kitartott.

Mindenki megkönnyebbülten fellélegzett. Ünnepélyes csend állt be. Olyan volt, mintha egy angyal jelent volna meg, majd megint elment, hogy segítséget hozzon.

– Nos, meg vagyunk mentve – törte meg Ellen végül a csendet.

– Azután, amit az előbb láttam, semmi kétség, hogy Hassan megtalálja az *ön barátját* – vette át a szót sir Munro. – Csak azt nem értem, hogyan tudna nyolc napnál hamarabb kiszabadítani bennünket, ha a Lamarie erőd a legközelebbi állomás, ahonnan fegyveres segítséget hozhat, ha ennyi időre van szüksége az odavissza úthoz. Ha azonban Starke azonnal visszafordul, hogy kiszabadítson bennünket, akkor egymás után egyenként kellene elintéznie az indiánokat, ezt pedig mindjárt az elején is megtehette volna.

Valami keserűség hangzott ki szavaiból, különösen az elején, amikor az „*ön barátját*” erősebben hangsúlyozta. Bizonyára az aláírást is olvashatta.

– Vissza fog jönni, és megment bennünket, mielőtt elepednék – mielőtt elepednénk a szomjúságtól – szólt Ellen egyszerűen, ámde mégis szilárd meggyőződéssel.

– Ez a Starke, az ön…– valami isten?

Munro is hirtelen javított a mondaton, talán szándékosan.

– A barátom, és nem fog engem elhagyni. Jöjjön, menjünk fel, túl szűk nekem idelent ahhoz, amit mondani szeretnék.

Munro követte. Odafent a csillagok alatt folytatódott a vita. Ellen letekintett. Mély csend szállta meg a környéket, Hassan eltűnt, már messze távol lehetett.

– Starke és én, életre szóló barátságot kötöttünk – fordult ezután Ellen a báró felé.

– Azt hiszem, ön szereti Starkét – mondta ki nyíltan a férfi.

Mindketten angolok voltak, akik most ilyesmiről beszéltek, és kettőjüknek igen hasonló jellemük volt. Angliában a szerelmi ügyeket tulajdonképpen sokkal ideálisabban fogják fel, mint a szentimentális Németországban. Egy olyan kérdésre, hogy mi a lánya hozománya, Angliában a kérőt azonnal kidobnák. Ilyen kérdés Angliában gyalázatnak számít. Ágyat nyilván nem visz magával, készpénzre gondolni sem lehet, angol üzletember nem ad egy pennyt sem, ott az ilyesmit nem ismerik. Alkalmasnak kell lenned arra, hogy a feleséged felruházd, és táplálni is tudjad, különben ne házasodj meg. Az elcsábítást és a házassági ígéret megszegését olyan szörnyű keményen büntetik, hogy attól az érintett rendszerint tönkremegy. A munkás heti bérét zárolják, a rendőrség mindig tudja, hol találja meg, hazájából menekülnie kell – ez nyilván jogos nézete az angol törvényeknek az ilyen eljárásról, mivel az angol lány, aki egyszer már jegyes volt, nagyon ritkán juthat újabb férfihez. Ezért kell kártalanítani. „*I am engaged*” – ennek sokkal több jelentése van, mint egyszerűen csak annyi, hogy jegyes vagyok.

Ellen hevesen akart válaszolni – „és ha így lenne?” – de uralkodott magán.

– Nem, nem szeretem őt, vagy legalább is nem úgy, hogy bárki indokoltan féltékeny lehetne rá – válaszolta előbb kimondani szándékolt gondolatai helyett. – És önnek igaza volna, ha irántam érzett részvétből közénk állna, mivel az az ember nem szerelemre van megalkotva, és csak boldogtalanná válnék mellette. Önnek azonban semmi gondja ne legyen. Nem szeretem őt jobban, mint a kutyáját.

Ellen igen jól elsajátította ideáljának kifejezésmódját, már a kutyáját is egyenrangú lénynek tekintette.

– Mint a kutyáját. Úgy. Ez megnyugtat – vélekedett Robin szárazon. – Igen, igen, már tudom, hogy mivel ragadta magával az az ember. Jómagam is rabul ejtett. Tehát egy életre szóló barátságot kötött vele?

– Egész életre szólót.

– Az nagyon hosszú idő. Akkor miss Ellen, engedje meg itt fent, – jó kis huzat van –, hogy amennyiben a helyzet így áll, szerelmemről ismét…

– Köszönöm – úgy vélem, méltányolni tudom, ha egy férfi szerelmet vall, és azt is tudom, hogy ön igen jó ember. Én – azonban – hajadon – maradok.

Munro egy ideig adós maradt a válasszal, közben felhajtotta a galléرját.

– Ó – ó, nem! Mennyi ideig tartana ez?

Munro alapvetően ügyetlen volt. Olykor azonban váratlanul is tudott viselkedni. Hirtelen, mielőtt még Ellen szóhoz jutott volna, fél térdre ereszkedett előtte, és megragadta kezét.

– Ellen, szeretlek, és szeretnélek boldoggá tenni – szólalt meg egész más hangon, legmelegebb hangján.

Ez jól sikerült, nagy hatással volt. Ellent pillanatnyilag megérintette, határozottsága elszállt, de az a másik férfi túl szilárdan állt közöttük, ez pedig megtestesülten itt volt előtte.

– Túl késő – mormolta maga elé, mint egyszer már régebben. – Nem lehet, a sorsomról már döntöttem. Egész életre szóló barátságot kötöttem. Starke kísérője leszek.

Munro szentimentalitása éppoly gyorsan elszállt, és felemelkedett.

– Ő kíséri el önt, akarja bizonyára mondani, Föld körüli útja során.

– Ezentúl társak leszünk – örökre.

– Ó, hát most kezdem csak érteni. Tehát ön is világcsavargóvá akar válni.

– Ha tetszik, hát nevezheti így is – válaszolt Ellen, ekkor már kissé ingerülten –, de a csavargást tudományos céllal kötném össze.

– Jó szórakozást! Tehát elhatározta, hogy egy életen át a csupasz földön alszik, tócsákból iszik…

– Ha úgy kell lennie, akkor hát igen! – kiáltotta Ellen, egyre hevesebben. A gúnyos hangot nem lehetett nem észre venni, és Munro ennek ellenére mégis barátságos maradt.

– És ez a lemondás Starke iránti barátságból fakad?

– Igen, mivel ha éppen hallani akarja: nem az ilyen élet iránti hajlam, hanem Starke iránt érzett barátság az oka.

– És mennyi ideig bírná elviselni ezt az életet?

– Örökre, mindörökké – amíg valahol egy golyó el nem talál! És most menjen, tűnjön el a szemem elől, gyűlölöm magát, arra akartam kérni, lépjen be baráti kötelékünkbe, de kicsinyes szellemével nem méltó erre…

– Hát attól bizony tényleg kímélni fogom magam, hogy egész életemben pocsolyákból igyak, és szárított lóhúst rágcsáljak. *Good luck for you*[74]. Majd beszélünk még… én most lemegyek, túl hűvös van ahhoz, amit még mondani akarhat nekem.

És elment. Ilyen gyorsan, és ily módon végződött az Ellen által jó szándékkal elképzelt beszélgetés. És milyen győzelemittasan távozott! Ellen pedig borzasztóan mérges volt ostoba könnyei miatt.

[74] Sok sikert neked.

Reménytelen helyzetben

Ez a beszélgetés azonban csak megszakadt, de még nem volt befejezve, és mivel még volt mondanivalójuk, a téma magától egyre csak előkerült, körülményeik is közrejátszottak ebben, a szoros együttélés a körülzárt menedékben, ahol nappalok és éjszakák között nem volt semmi különbség, minden tárgy, ami körülvette őket, helyzetükre emlékeztetett.

Munro tényleg csak azért indult el lefelé, mert fázott odafent – ez persze barátságtalanul sikerült neki – utána meg csak azért nem látta Ellent, mert sötét volt.

Amikor kireggeledett, Ellen megint fent állt a platón, és letekintett a széles nedves sávra, amit az elfolyó víz hagyott maga után. A víz nyoma világosan felismerhető volt a tovagörgetett kőtörmelékről is. A megszállók jól elláthatták magukat víztartalékkal. Sir Munro odalépett hozzá. A reggeli üdvözlés el is maradt, hiszen nem az álom választotta szét őket.

– Kérem, bocsásson meg előbbi viselkedésemért – kezdett bele rögtön, mintha nem is órák teltek volna el azóta, hangulata közben azonban mégiscsak megváltozott, és nappal mindennek más színezete van, mint éjszaka, ha az ember szembe szegül a természettel, amely éjjelre álmot kínál. – Jövőbeli terveinek ismertetése bizonyára váratlanul ért engem.

– Azt elhiszem, és megbocsátok önnek – válaszolta Ellen lágy hangon, éppúgy a megbocsátásra hangolódva. – Nézze milyen szépen kel fel a nap, milyen békés a természet. Hát lehet ilyenkor közeli halálra gondolni?

– Azt semmiképpen sem kívánhatjuk. Tehát szilárd elhatározása, hogy Starke oldalán folytasson olyan nyugtalan életet, mint amilyet ez az ember él meg?

– Igen – és Ellen tovább magyarázta, hogyan képzeli el magának ezt az életet, de szándékának tudományos hátterét igyekezett előtérbe helyezni. Csak Starke szavait kellett megismételnie, amely

szerint ilyenfajta utazás során egy asszony milyen etnográfiai[75] titkokat tudna leleplezni, ami férfi kutatók számára örökre rejtve maradna, stb.

– Megengedné akkor, hogy mostantól kezdve szorosabbra fűzve kapcsolatunkat elkísérjem útján?

– Kerékpáron?

– Kerékpáron – ismételte komolyan, de Ellen erre mégiscsak elmosolyodott.

– Gondolom, mégsem akar egy életen át pocsolyákból inni.

– Ó, kérem, hiszen mégiscsak megbocsátott már nekem! Ha nem zavarok, engedje meg, hogy harmadik legyek kötelékükben!

– Már miért zavarna? Ha baráti viszonyunkat helyesen fogja fel, akkor ön közénk tartozik, más esetben rövidesen unalmasnak találna és elhagyna bennünket. De mi az oka a hangulatváltozásnak, ami miatt most hirtelen arra hajlik, hogy belemenjen abba a strapába, amit teljesen feleslegesnek tart, hiszen vasúton utazni sokkal kényelmesebb?

– Abból ered, hogy hirtelen rájöttem, milyen szórakoztató a kerékpározás – mert most már megvan az eszköz, amivel mindig a közelében lehetek – mert szeretem magát, Ellen.

– Akkor kísérjen utamon, hogy kigyógyíthassam ebből a szerelemből, ahogyan Starke… ahogyan Starke megtanította számomra a barátság értékét.

A beszélgetés iránya megint azzal fenyegetett, hogy humorossá válik, de Ellen egészen más döntésre akart jutni, azonban Munro ezúttal bölcsen megkímélte magát attól, hogy elérzékenyedjen, és szívélyes kézfogással pecsételte meg a kibékülést.

– Így hát folytathatom komikus műsoromat, de a kútnyílást előbb be kell fedni, mert most tényleg tűzbe eshetek.

---

[75] néprajztudomány

– Sir Munro – figyelmeztette Ellen – hagyja a tréfát, gondoljon arra, hogy most igen kétséges helyzetben vagyunk.

– Igen, de akkor mi a kívánsága? Talán búskomoran heverésszek? Végül is van még miben reménykednünk, és ha teljesül, még olyan állapotban szeretnék lenni, hogy kerékpáron kísérni tudjam.

– Bravo, ebben mégiscsak igaza van. Pillanatnyilag még élünk, és ne hagyjuk kihasználatlanul múlni az időt. Maga csak gyakoroljon, én majd naplót vezetek és írok egy fogalmazást.

Munro tehát tovább gyakorolt, összeszorította fogait. Ma olyan merev volt, mint egy fűrészbak, és amikor első ízben megint nyeregbe ült, fájdalmas arcot vágott. Közben semmi másra nem vágyott jobban, mint egy adag vízre.

– Még minden jóra fordulhat – gondolta a flegma angol.

Ellen bekötözte a cowboyok sebeit, mosakodni már nem tudtak. Később a térdére helyezett jegyzetfüzetébe írdogált, és közben sóvárogva az egyetlen palack vízre gondolt, amit felakasztott a sziklafalra. A cowboyok indián egyhangúsággal pipáztak, Dick kerékpározó gazdáját vezette, a riporter kötözéshez tépéseket készített.

– Egy feketeláb beszélni akar – kiáltotta le a platón posztoló mesztic.

Ellen felugrott, Somaját visszautasította helyére, a parlamenterrel ő maga akart tárgyalni, és ha az nem tudna angolul, akkor jöjjön valaki más, akivel szót tud érteni. Az első nyíláson kitekintve láthatta az odalent álldogáló indiánt. Hangosan, majdnem kiabálva kellett beszélni.

– Deadly Dash – szólalt meg követelődző hangon az indián. Éles szemeivel azonnal felismerte, hogy odafent másvalaki áll, ráadásul egy a vörösbőrűek által megvetett nőszemély. Tehát nem volt tudomásuk arról, hogy egy férfi eltávozott az erődítményből.

– Deadly Dash alszik.

– Akkor ébreszd fel – válaszolt az indián helyes angolsággal.

– Deadly Dash nem akarja, hogy azért ébresszék fel, mert egy feketelábbal kellene beszélnie. A feketelábak ne zavarják álmát, mert megveti őket. Mit akarsz? A barátnője vagyok. Beszélj velem, vagy menj el.

– Mióta lehet nőszemély egy harcos barátja?

– Gyere fel, hogy más véleményed legyen rólam.

Az indián hirtelen meglepődött mozdulatot tett, olyat, ami neki, mint harcosnak nem is volt megengedett. Úgy látszik, egy sólyom szemeivel volt felvértezve.

– Mit lát Sólyomszem? A nőszemély egy barnamedve karmait viseli!

– Nem tévedtél, és csak gyere fel, hogy felismerhesd, tényleg barnamedvét ejtettem el.

A parlamenter erre megnyugodott, a rábízott feladatra gondolt.

– Deadly Dash Stronghand, és Nyeldeklő Keselyű örülni fog annak, hogy olyan nőszeméllyel hálhat, aki megölte a sziklák egyik urát. A többiek szabadok, és hajszáluk sem görbülhet meg.

– Adjátok ide a fegyverem – szólt hátra Ellen acélos nyugalommal, a revolverpuskára utalva, amit Starke otthagyott neki, miközben az ő revolverét magával vitte. Ellen fenyegető hangon megismételte felszólítását, amikor nem engedelmeskedtek rögtön parancsának.

– Az egy parlamenter, aki szent küldetésben van, még akkor is, ha indián.

– Pillanatnyilag az, ezt én is tudom. – Van még valami mondanivalód?

– Ha Deadly Dash három napon belül nem térdel fegyvertelenül Stronghand előtt, és három napon belül a fehér nőszemély nem maga készíti el Nyeldeklő Keselyű fekhelyét, akkor három nap múlva hat skalp függ majd öveinken, és Deadly Dash mégis a

kínzócölöp előtt fog állni, és az aranyhajú, fehérbőrű nőszemély mégis a törzsfőnök wigwamjában fog hálni.

– Még valami?

– Nincs vizetek.

– Nincs vizetek? – ismételte Ellen, mintha nem jól hallotta volna, és leoldotta a palackot a szíjról. – Íme itt van – és ledobta a megtöltött palackot – itt a vizetek.

A bőrpalack ilyen magasságból becsapódva szétloccsant, a liter víz szétfolyt a földön. Úgy tűnt, ez mégiscsak hatással volt az indiánra.

– És most – folytatta, miközben a feltekintő indián látta, amint célba veszi rövid csövű fegyverével –, menj és mondd el törzsfőnöködnek, hogy jöjjön ide, és ő maga vigyen a menyegzőre. Most pedig tízig számolok, és ha addigra nem tűnsz el a szikla mögött, pedig van rá elég időd, akkor le foglak lőni. Megértetted?

– Sasszem megértett téged, és csak nevetni tud rajtad. Stronghand majd…

– Egy – kettő – három – négy… – számolt Ellen egészen lassan, közben a fegyvert célra tartva.

– …A Nyeldeklő Keselyű hatalmas harcos – folytatta zavartalanul a feketeláb indián. Lehet, hogy hazudozó volt, gyáva azonban semmiképp, küldetését már teljesítette –, te pedig első számú felesége leszel …

– …öt – hat – hét – nyolc…

– …és jó dolgod lesz nála, verni sem fog…

– … kilenc – – – – tíz.

Ellen fegyveréből lángcsóva csapott ki, egy csattanás, és az indián kezével szívéhez kapva hanyatt vágódott és fekve maradt a földön.

– Ellen, Ellen, mit csinált!? – kiáltotta Munro magán kívül.

Ellen nagyon sápadt volt, ennek ellenére nyugodt kézzel támasztotta falnak a fegyvert.

– Azt, amiért felelni tudok isten és emberi bírák előtt.

A szikla mögül számos torokból dühödt ordítás hangzott fel, de senki sem mutatkozott. Aztán egy pillanat múlva mintha parancsra történt volna, a hangzavar elcsendesedett.

– Túl nagy megtiszteltetés a gazfickó számára – morgott maga elé Somaja –, a vörösbőrűek most már nagy tisztelői lesznek. Előre megmondta neki, mit fog tenni, miért nem tűnt el.

– Én is megtettem volna, de a palack vizet inkább megittam volna, kár – vélekedett a riporter.

– Nyolc ember számára úgyis csak egy cseppet jelentett volna – válaszolta Ellen, majd a cowboyok felé fordult. – Emberek, ha szomjasak vagytok, kívánjátok inkább a véremet, de azt ne, hogy elevenen szolgáltassam ki magam az indiánoknak.

– Hipp – hipp – hurrá a ladynek!! – üvöltötték a cowboyok, akik csak most jutottak lélegzethez attól a meglepetéstől, hogy a fehér asszony ilyen biztos lövéssel ölt meg egy indiánt.

Mialatt Ellen folytatta az írást, mintha mi sem történt volna, Munro még mindig torz képet vágott, felváltva borzongással tekintett az irogató és a lent fekvő halott felé. Tudta, hogy Ellen ezen kívül már elküldött egy másik indiánt is a másvilágra, igen, harci körülmények között voltak, Ellen figyelmeztette és elég időt is hagyott neki, végül is borzalmasan megsértették, de mégis – odalent megtört tekintettel a napba nézve feküdt egy indián – ami rettenetes volt számára.

A vidám biciklizésnek a kutas teremben ezzel vége szakadt. Dél lett, szárított lóhúst ettek, aztán később beesteledett.

– Borzalmasan szomjas vagyok – tört ki mister Kár.

Ellen az unatkozó cowboyok felé nézett, akik rendíthetetlen nyugalommal, mint mindig, pipáikat élvezték. Fejével a megkötözött indián felé biccentett, aki még mindig ugyanabban a testhelyzet-

ben ült a fal mellett, ahogy a riporter a fényképezéshez odatámasztotta. Szemei kitartóan csukva voltak, mintha már nem is élne. Abszolút semmit sem lehetett kezdeni vele. Csak szabályos lélegzése árulta el, hogy még él.

– Nézze azt az embert.

– Igen, látom, még nem vagyok delíriumban[76]. Nem tudná őt esetleg valami csereügylethez felhasználni?

– Nem, az ellenség nem tudhatja meg, hogy mister Starke eltávozott, azt sem, hogy a kutya már nem őrzi a bejáratot. Egyébként is az indiánok a fogolycserét nem ismerik, amint Starke már elmagyarázta nekem. Ez a vörös harcos vagy saját magát akarja kiszabadítani, vagy azt szeretné, ha bajtársai szabadítanák ki, vagy inkább meghalna. A fiatal indián, szinte még fiú, már akkor szomjazott, amikor mi még ihattuk a vizet, már akkor szenvedett a szomjúságtól, amikor Starke elkapta. Ez egy igazi férfi!

– Én is férfi vagyok.

– Maga egy mosogatórongy – mondta Dick, miközben meghúzta övét, hogy megmutassa, nem törődik sem éhséggel, sem szomjúsággal, de egyből olyan szorosra, hogy úgy nézett ki, mint egy megkötött pók, derekát kézzel körül lehetett érni.

– Kérem tisztelettel, én férfi vagyok, ezt mégiscsak én tudom a legjobban.

– Vegyenek be ebből, ez majd csillapítja szomjúságukat.

Starke otthagyta neki a kolaporos dobozt, Ellen mindenkinek a kezébe szórt egy adagot.

– Nem is olyan rossz, de azért mégsem olyan, mintha víz lenne – vélekedett a riporter.

– Akkor menjen ki, és kérjen vizet az indiánoktól – mordult rá Ellen.

---

[76] önkívület, tudatzavar

– Éjszaka majd elgondolkodom ezen.

Beköszöntött az éjszaka. Egész nap hőség volt, rövidesen már huszonnégy órája voltak egyetlen csepp víz nélkül, ami az ember számára komoly megpróbáltatást jelent.

Somaja éjszaka delíriumban volt. Fekhelye mellett Ellen esőért és Starke visszaérkezéséért imádkozott. Az égen semmi nyoma nem volt annak, hogy esőre lehetne számítani, és mit is tehetne Starke, ha a kutya utoléri, ha azonnal visszafordul, és egyedül visszajön? Mindegy, lényeg az, hogy úgy bízott benne, mint egy mentőangyalban, aki majd megmenti a veszélytől és a haláltól. Szárnyai azonban nem voltak ennek az angyalnak, csak gyors lábai, és azok már 24 órával azelőtt elvitték, mielőtt Hassant utána küldték innen. Holnapután előtt semmiképp sem érhet vissza – és addig kéne még víz nélkül kitartani!

Derengett a hajnal. Az egyik fekvő ló megpróbált felállni, de már nem sikerült neki. A három másik lógatta a fejét. Somaja tombolt, vízért kiáltozott. A kútaknából zörgés hallatszott. Az ellenség tudta, hogy már bajban vannak a vízhiány miatt. Starke és a kutya távollétéről a hallgatódzó fülek miatt csak a leghalkabb suttogással lehetett beszélni, viszont a két nevet olykor szándékosan hangosan szólították.

– Ha volna most egy vödör kénsavam – szólalt meg Dick az aknába pillantva –, akkor a fejükre boríthatnám azoknak odalent.

– Én meg meginnám – vélekedett a riporter. – Jól megfontoltam a dolgot. Uraim, én nem bírom tovább. Álmomban az egész Niagara vízesést a számba csorgattam. Ha most ki van száradva, senki ne csodálkozzon rajta. Átállok az indiánokhoz, és feleségül veszek egy vörösbőrűt. Velem jön? Nem? Kár. *Good morning*.

És a jenki elindult. Ellen elállta az útját, revolverrel a kezében.

– Mi van, tényleg el akar menni?

– Nem hiszi el? Kár. *Good morning*[77].

– Inkább lelövöm, mint menni hagynám, maga nyomorult gyáva féreg.

– És aztán felvágja a hasamat, és megvizsgálja, hogy néz ki odabent. Arra jómagam is kíváncsi lennék. Mit tettem, hogy le akar lőni engem? Különben is még mindig tartozik a nadrágommal. A nadrágomat akarom.

Ellen már mosolyogni sem tudott. Lehet, hogy a férfi kevésbé tudta elviselni a szomjúságot, mint a többiek, talán már akkor is szomjas volt, amikor a kútból az éjszaka közepén kizúdult a víz. Ezenkívül jenki volt, és ráadásnak elég bolond is.

– Odakint a halál vár magára.

– Idebent is, mert meghalok a szomjúságtól.

– Mit akar az indiánoknál?

– Még egyszer jól teleiszom magam, ha lehet, majd felkérem őket, hogy fizessenek elő a New-Yorker Spionra, és aztán – kssss.

Mister Kár leírhatatlan hangot hallatott, miközben a gégéjénél késsel metsző mozdulatot tett.

– Így vagy úgy, legfeljebb holnap reggelig tudunk kitartani – mondta suttogva az a cowboy, aki éppen nem volt őrségben. – Ma este meg kell próbálnunk. A szél nagyon kiszárít bennünket.

Ez az egyszerű ember még azt sem tudta, hogy a vízgőzt lélegzünk ki, de a nedves és száraz szél közötti különbséget ismerte, és hatásával számolt is.

– Sikerülni fog? – kérdezte Ellen.

– Nem. Addig akarunk meghalni, amíg képesek vagyunk küzdeni.

– Deadly Dash visszajön.

---

[77] Jó reggelt!

– Igen, csak számunkra már túl későn. Holnap a gyengeségtől már kezünket sem tudjuk mozdítani. A lovak már semmit nem érnek, gyalogosan fogunk kitörni, csak legalább Somaja tudna lábra állni.

– Mister Kár, hallja? Várjon legalább ma estig, akkor talán lesz némi remény, hogy élve átjut.

– A cowboy úgy tűnik, nem bízik ebben, én meg inkább menteném a bőrömet. Mit használ nekem a hősi halál, ha már nem élek.

– Én azonban nem engedem, hogy menjen, elárulná, hogy Deadly Dash és a kutya már nincsenek itt.

– Nahát miss Howard, akkor nem jól ismer engem. Semmi mást nem akarok, csak még egyszer egy jót inni – hallani aztán tényleg nem fognak tőlem semmit.

Ellen oldalra lépett. Ezzel a gyerekes és csökönyös jenkivel mégsem lehetett semmit kezdeni, örülhettek, hogy megszabadulnak tőle. Ellen már megismerte annyira, hogy elhiggye neki, nem árulóként állna át a másik oldalra. Különösek ezek a jenkik, ellentétes szeszélyű emberekből összetett nép, merész, mint egyetlen másik nép sem, anélkül, hogy bátrak lennének, nagylelkűek, de szívtelenek, gyakorlatiasak, de közben égbekiáltó babonákban hisznek, józanok, de ugyanakkor a legbolondabbak is.

Brooklynban van egy úgynevezett centrifugális pálya, szórakoztatás céljára, egy kocsi ferde pályán száguld lefelé, majd egy körülbelül húsz méter magas hurkot követ. Csak a centrifugális erő tartja a magasban a pályán, de a legfélénkebb amerikai kisasszony is beleül, és hagyja körbeforgatni magát, miközben alkalmanként fent magasan a levegőben fejjel lefelé himbálózik. Hátborzongatóan veszélyesnek látszik, más országban ilyesmi nem is lehetséges, erre csak egy amerikai nő képes, a jenki-lady tejszínű ártatlan arcocskájával és zongorahúr idegeivel.

– *Good morning, Ladies and Gentlemen!*[78] – mondta mister Kár, semmi többet, és szíjon nyakában lógó fényképezőgéppel, egész cókmókjával a hóna alatt kivonult.

A visszamaradottak feszülten figyelték a falnyílásokon keresztül, amint gondtalanul, egyik kezét zsebre vágva a szabad területen át a szikla felé ballagott. Vajon mi fog történni? Lövésre készen tartották fegyvereiket, a riporter legalább csaléteknek megfelelt ahhoz, hogy az ellenség megmutassa magát. Beért a legközelebbi két szikla közé. Itt megállt, és oldalra nézett.

– Hé, maga ott – hallatszott hangos kiáltása –, nincs véletlenül egy pohár vize? Egy fazékkal is megfelel.

Vajon tényleg megláthatott valakit? Ez volt a kérdés. Végén még azokat, akikről tudta, hogy figyelik, halálba vezető útja során el akarta szórakoztatni egy kicsit.

New-Yorkban rablógyilkost akasztanak. Az elítélt már az ejtődeszkán áll, még egy utolsó mondatot megengednek neki, mire a jenki megszólal „Az ikszipszilon cég kakaója a legjobb” – a következő pillanatban a deszka lecsapódik alatta, lezuhan a halálba, de utolsó mondatával hátramaradt rokonainak tekintélyes összeget keresett. A történet, ha esetleg nem is igaz, mindenképpen igazi amerikai. Azonban mégiscsak lehet benne valami, mert a kakaógyár, amelynek neve itt inkább ne kerüljön említésre, hosszú időn keresztül reklámozott a fenti történettel.

Valóban, mister Kár tényleg az utolsó pillanatig bolondos lapjának bolond munkatársa akart maradni. Tett még néhány lépést, majd megállt, és a másik oldal irányába pillantott.

– Maga – maga ott! Előfizetett már a New-Yorker Spionra? A New-Yorker Spion a Föld legelterjedtebb, legmodernebb lapja. A Spionnak a világ minden városában és falujában és azok környékén is saját levelező tudósítója van. Itt egy próbaszám. Különösen

[78] Jó reggelt, hölgyeim és uraim!

a kultúrrovat folytatólagos regényére hívom fel – – – na maga meg mit csinál!!

A nagy távolságból nem lehetett pontosan látni, hogy mi történt. Mister Kár hirtelen úgy eltűnt hátrafelé, mint egy a kulisszák mögül mozgatott marionett figura, anélkül, hogy a lábai megmozdultak volna. Lasszóval rántották el. Többet nem látták, és hangját sem lehetett hallani.

A második nap kínos szomjúsággal telt el. A megszállottak maguk elé meredtek, vízforrásokról álmodtak, melyekből ittak, ittak és megint csak ittak. Nem feltétlenül kell a pusztában járni ahhoz, hogy délibábot lásson az ember. Amikor Somaja túl volt hosszan tartó lázrohamain, magától kezdte: Megtartották az utolsó haditanácsot.

Este levágják az egyik teljesen használhatatlanná vált lovat, a még friss, véres hús valamelyest frissítő hatású, majd csendben kiosonnak, egyenként, szétszóródnak, és aztán – a cowboyok teljesen nyugodtan kijelentették, hogy az éber indiánok közül senki sem fog megmenekülni.

– Tudom, hogy Starke holnap visszaér – állította Ellen.

– Hacsak Hassant nem fogták el szép csendben éppúgy, mint őt magát. Holnap pedig már a vörösbőrűek kezei között leszünk. Mi már rég tudjuk, mivel jár a vízhiány.

– Mindannyian megszabadultok, ha kiszolgáltatom magam – ragadta magához a szót ismét Ellen hosszabb szünet után, és Munro erre felriadt.

Starke ismerte annak a férfinek a jellemét, akit vezetőnek választott, és akinek védelme alatt a lányt hátrahagyta, és Somaja pedig megint csak tudta, kiket válogatott ki embereiként. Ezek a cowboyok nem dicsekedtek bátorságukkal és hűségükkel, spanyol cowboyok talán elfecsérelt szavakkal megtették volna ezt – de az itteniek túl becsületesek voltak ehhez, egész egyszerűen úgy nyilatkoztak, hogy ennek semmi értelme, a hazug feketelábak úgysem tartják be a szavukat.

– Akkor menjetek, nem akarlak visszatartani benneteket, én itt maradok, és utolsó leheletemig védeni fogom ezt a menedéket – döntött Ellen és Munro egyetértett vele.

– Utolsó leheletig – ismételte Somaja enyhe gúnnyal. – Miss, volt már valaha olyan szomjas, hogy folyamatosan szivárványokat látott a szemei előtt? Mert én már voltam.

– Maradok – az utolsó töltényt revolveremben pedig megtartom magamnak.

– Volt már olyan szomjas, hogy folyamatosan embereket látott ugrálni maga körül, akikre lövöldözni kezdett? Mert én már lövöldöztem ilyen ördögi kísértetekre.

Ellen erre már nem tudott válaszolni. A mondottakból kiérezte azt a rettenetes igazságot, amire az egyszerű ember nem találta meg a megfelelő szavakat.

– Ma éjjel addig lövöldözzetek revolvereitekkel – folytatta Somaja – míg az élő embereket meg tudjátok különböztetni a rémképektől – az utolsó töltényt aztán megtarthatjátok magatoknak, ha akarjátok.

Ennek az embernek igaza volt. Ellen készen állt arra, hogy a kiosonókhoz csatlakozzon. Sikerült azonban elérnie a cowboyok beleegyezését, hogy csak két órával virradat előtt próbáljanak kitörni. Ilyen görcsösen kapaszkodott abba reménybe, hogy Starke mégiscsak visszatérhet.

– Ellen, mire készül? – suttogta Munro.

– Hallhatta. Vagy talán azt hiszi, hajlandó lennék élve az indiánok kezei közé kerülni?

Erre már nem volt mit válaszolni.

A sötétedés utolsó fényénél megöltek egy lovat. A cowbolyok elnyelték a még gőzölgő húst, ittak a vérből, Dick is evett – a két angol azonban erre nem volt hajlandó, bár eredetileg rá akarták szánni magukat, eddig azonban mégsem jutottak el.

Ellen az egyik sarokban guggolt, és meredten maga elé nézett. Hát így kell véget érnie kerékpártúrájának.

– Állj! – kiáltott fel Munro ellentmondást nem tűrő hangon. – Ezt az indiánt nem fogjátok meggyilkolni.

Somaja, késsel a kezében könnyen felismerhető szándékkal közeledett a fogoly felé.

– És miért nem? Talán azt gondolja, a vörösbőrűek majd kímélni fognak bennünket, ha élve találják meg? Deadly Dash azt parancsolta, hogy óvjuk őt, eddig ennek meg is volt a maga értelme, de most már elég. A vörösbőrű fiú már régen várja a halált.

Ellen csak egy artikulátlan hangot volt képes hallatni, be akarta csukni a szemeit, de mégis látta: Munrot visszalökték, egy lépés, és a falnak támaszkodó fiatalt Somaja pengéje szíven találta, és két további mozdulattal megskalpolta.

Egy hangot sem lehetett hallani. Csak Ellen sóhajtozott. Mindenhol vér, halál, gyilkosság. Csak még megpróbálni, megmenteni a kevéske életet, és ha tényleg sikerülne, mégiscsak itt hagyna valamit ebben a ciszternában, amit többé már senki sem adhatna vissza neki. Arcáról örökre eltűnik a mosoly.

Ebben a pillanatban ezek voltak Ellen zavaros gondolatai. Nagyon kétségbe esett hangulatban volt.

Már néhány órája tartott a sötét éjszaka. A cowboyok odafent már nem tartottak őrséget, csak lent a lépcsőnél, Ellen órájával a kézben, a mindenkori váltótársnak továbbadva. De tényleg, őrködött még valaki?

A kimerültségtől Ellen is elaludt a sarokban, ahova bekucorodott, álmában egyre nagyobb szomjúságot okozó vizet ivott. Álomisten teli vizeskancsót adott kezébe álombudoárjában[79], amikor inni akart belőle, fájdalmat okozott neki, de erőszakkal a szájához nyomta, ettől felébredt – és tényleg, valami nehéz és kemény ért a

[79] Budoár: kis elegáns szoba hölgyeknek

szájához, kezeit más kezek kapták el, lábait pedig… tumultus zaját hallotta, vad dulakodást és káromkodást… aztán megint csend lett… meglepetésszerű támadás volt! Élve foglyul ejtették őket!

Ha egy néger lelkét ki akarja szabadítani láncokba vert testéből, akkor lenyeli a nyelvét. Legalább is gyakran ez olvasható rabszolgákról szóló elbeszélésekben. Ellen erre gondolt, amikor érezte, hogy kezeit megkötözték és száját idegen kéz fogja be. Nyelvét szájpadlásán hátranyomta, levegőt vett, és megpróbálta lenyelni. Ekkor elvesztette eszméletét.

Kijátszva és legyőzve

Sir Munrot éppúgy, mint az összes többit, túlerővel leteperték. Csak egy cowboy tanúsított ellenállást. Az őr a bejáratnál alhatott, vagy olyan állapotban volt, ami alkalmatlanná tette az éber őrzésre. Az is lehet, hogy az indiánok a kútaknán keresztül másztak fel.

A csendet, mialatt Ellen nyelvének lenyelésével próbálkozott, mély torokhangok követték. Az indiánok társalogtak egymással, surranó hangokat, lépések zaját lehetett hallani, aztán Munro, akinek éppúgy, mint a többieknek, összehajtogatott kendőt gyömöszöltek a szájába, fényvillanást vett észre, és kétségbeesett helyzete ellenére egy pillanatra igen csak elcsodálkozott, mert egy modern foszforos gyufa lángjának fellobbanását látta.

A gyenge fényben egyébként nem sokat látott, a gyufa kialudt, majd újabbakat gyújtottak, végül megtalálták a kerékpárlámpát, és meggyújtották azt. Munro figyelte az indiánokat, amint árnyként ide-oda mászkáltak, sötét árnyak feküdtek szanaszét, aki a lámpát körülhordta, fehérhajú öregember volt, de minden bizonnyal indián, a többiektől csak abban különbözött, hogy felső teste fedett volt. Az ide-oda hurcolt gyenge fényben semmit sem lehetett kivenni, Munro rögtön Stronghandra gondolt. Ő volt az, aki rávilágított a földön fekvő alakokra, és Munro ekkor felismerte Ellen sápadt vonásait, neki is kitömték a száját, szemei csukva voltak – aztán a vakító sugár közvetlenül az arcába világított, így már semmi mást nem látott.

– Maga meg kicsoda? – kérdezte egy nyugodt hang angolul, és a fogolynak kivették a pecket a szájából.

Munro nem válaszolt. Úgy emlékezett, hogy már a többi foglyot is kérdezték, de senki sem válaszolt.

– Maga sir Munro?

– Igen.

– *Parlez-vous français?*[80] – hangzott rövid szünet után.

– *Oui*[81]. – Munro ki akarta nyitni a szemeit, de rögtön be is csukta, mert vakította a fény.

– Válaszoljon, mert ettől függ a szerencséje – folytatta halkabban és nyomatékosabban a kérdező franciául. – Deadly Dash eltávozott a kutyájával?

Munrot magával ragadta a gondolat, hogy most valami képzett emberrel van dolga, valami gavallérral, aki a rablók mesterségét választotta. Angol mellett még franciául is beszél, habár kissé sajátos akcentussal.

Észak-Amerika vidékein, ahol sokan a prémvadászat mesterségét űzik, a profi vadászok legtöbbje az első ide érkezett franciák és indián asszonyok leszármazottai. Még ma is beszélnek franciául, jóllehet indián és angol szavakkal keverve. Ma már angol kanadaiaknak vagy jenkiknek számítanak, de még mindig *voyageur*[82]-nek is nevezik őket. Ez eléggé közismert, csak Munro most nem gondolt erre, az elhangzottak azonban új reményt keltettek benne.

– Igen, Deadly Dash átosont. Monsieur…

– Mikor? – szakította meg hevesen a kérdező.

– Monsieur, mindent el fogok mondani, de elepedek a szomjúságtól, és legyen szíves a hölgyet is ott, ha Ön…

– Mindjárt kap vizet, és a hölgyet is védelmembe veszem. Előbb azonban beszéljen, ember! Deadly Dash mikor távozott innen a kutyájával?

– Két-három éjszakával ezelőtt.

– Tehát az első éjszakán, amit itt töltött, amikor maga meg a szolgája még nem voltak itt.

---

[80] Beszél franciául?

[81] Igen.

[82] Utas, vándor

– Igenis.

– Mikor pontosabban? Két órával éjfél előtt, vagy két órával éjfél után?

– Pontosan éjfélkor.

– Tehát pontosan éjfélkor. *Eh bien!*[83]

Munro most végre kinyithatta a szemeit, de a beszélő már elment, és megint sötét volt.

Sajátos volt, hogy a férfi nem is kérdezte, hogy Deadly Dash hova ment, csak az érdekelte, hogy „mikor”. Közben már a riportert is kikérdezhette, és ő is abban a hitében hagyhatta az indiánt, hogy Starkét a kutya rögtön elkísérte. Nagyon jó lenne, ha így lenne.

A férfi, Stronghand, vagy legyen bármi is a neve, tartotta szavát.

– Igyon – szólalt meg ismét érdes hangján, és Munro szájához tett egy palackot, aki mohón inni kezdett.

– A hölgynek is – lihegte, miközben lélegzetvételnyi szünetet tartott.

– Róla majd gondoskodom – vihogta durva hangon, olyan gúnyosan, hogy Munronak egyből elment a kedve az ivástól.

Megint csend lett, Munro átadhatta magát gondterhelt gondolatainak. Már most átélte a kínokat, melyek a kínzócölöpnél várnak rá, a gúnyos kacaj volt a tűz, amely perzselni kezdte. Ellen nevét kiáltotta, de ő nem válaszolt. Aztán megint elaludt.

Arra ébredt, hogy belerúgtak. Egy indiántól kapta. Kireggeledett, és az összes foglyot kiterelték.

– Közeledik a vég – suttogta Ellen, kezei háta mögött összekötözve, halottfehér ajkakkal, amikor Munro közelébe került. – Sir Munro, nem tudja véletlen, az ember hogyan nyelheti le a nyelvét?

---

[83] Nahát!

– Ha a sajátjára gondol, ami a szájában van, akkor az egy elég buta ötlet. Csak a könyvekben létezik. Egyszer kipróbáltam, a legnagyobb igyekezet ellenére sem sikerült. Reménykedjen – suttogott tovább Munro.

– Tovább már nem. Csak még egyszer legyen szabad a kezem…

A ciszternához vezető bejárat előtti szabad területen körülbelül húsz indián gyülekezett, tőlük kicsit oldalra ott volt még a riporter, aki nem volt megkötözve, azonban egy hosszú lasszót kötöttek a teste köré, hátán számos csomóval rögzítve. A lasszó végét egy egyedül álló indián tartotta, körülötte masírozott mister Kár, mint egy kecske, vagy egy futószár végén körbe futtatott ló, és ha az indián nem akarta, hogy rátekeredjen a lasszó, kénytelen volt körbe forogni.

– Cirkuszost játszunk – kiáltotta sugárzó arccal a bentről kilépők felé.

Az ő figyelmük azonban az indiánok felé irányult, akik félkört képeztek a két legfontosabb fogoly körül.

Közülük az egyik egy öreg, sovány indián volt, teljes törzsfőnöki díszben, felfelé meredő tarka tollakkal a fején, és az egész hátán is tollak lógtak. Nevét azonnal ki lehetett találni keselyűszerű ábrázatából és kapzsi tekintetéből, és amit ez a keselyű elnyelt, vagy ujjai közé kaparintott, azt nem egykönnyen adta vissza. Azonban derekas harcos vagy vadász lehetett, számos sebhely tarkította, és a zsinórra felfűzött karmok alapján nem egy barna medvét teríthetett le.

A másik egy hatalmas termetű ember volt, vörösesbarna arca ellenére nyilvánvalóan inkább európai, mint indián – Stronghand. Munro szürke hajáról azonnal felismerte az éjszakai beszélőt, és megriadt attól a tévedésétől, hogy azt hitte, valami útonálló kalandorral beszélt az éjjel. Most egy sivár, szenvedélyektől eltorzult képű rablógyilkossal, egy emberalakot öltött tigrissel találta magát szemben.

Starke csak néhány rövid tudnivalót mondott el erről az emberről Munronak. Hajdan kanadai prémvadász volt, sőt később egy kereskedelmi telepen magas beosztást töltött be. Különböző bűncselekmények miatt, amelyek között még emberevés is előfordult, el kellett hagynia az angol területet. Természetesen a kegyelmes isten senkit ne száműzzön a kanadai jégsivatagba. Az angol prémkereskedő társaságoknak teljes bírósági jogkörük is van, és vannak olyan dolgok, amiről ők is mélységesen hallgatnak, mert annyira rettenetes. Csak egyszer került nyilvánosságra egy eset, amely egy prémszerző expedícióról szólt, tagjaik egész télen vörös emberhússal táplálkoztak, aztán áttértek a fehérre is.

Miután elhagyta az angol területet, igazi sivatagi rablóként ezen a környéken tanyázott már hosszú évek óta, majdnem minden indián törzzsel sógorságban volt, azaz minden törzsnél volt egy felesége. Kémkedett, pártatlanul egymás ellen heccelte a sioux törzseket, aztán mindegyik félnél részt követelt a zsákmányból. Bizományos volt gyilkossági-, skalpolási-, lótolvajlási-, leányrablási és hasonló ügyletekben.

A francia származású kanadai kalandor különös öltözékével is elárulta magát. Bőrből készült vadászruhája ragadt a kosztól, de úgy tarkállott a díszítésektől és rojtoktól, amennyire csak lehetséges volt. Ősz fejét nevetséges módon egy angol tiszt néhai aranyszegélyes egyensapkája fedte. Stronghand jómódú ember volt, gazdagságát közszemlére tette, esetlen ujjait csomó értékes gyűrű díszítette, melyeket bizonyára nem boltban vásárolt. Nyakán, mellén, és mindenhol ahol egyáltalán lehetett, átfúrt aranyérmek lógtak bőrszíjakra felfűzve. Aranygombjait is pénzérmékből készítette, és mint a vadon legderekasabb vadásza, övét mindenféle fegyverrel aggatta tele. Most, amikor teljes méltóságában pompázott, féltucat revolver és legalább ugyanannyi kés volt övébe dugva, és végül mindkét oldalán hatalmas lovassági szablya[84] csüngött. Más helyzetben Stronghand nevetséges figura lett volna, a fehér foglyoknak most azonban nem volt kedvük a nevetni. A

[84] Egyélű görbe kard.

két vezető vitatkozott. Az indián közben megtartotta büszke nyugalmát, Stronghand hevesen ordibált és gesztikulált, miközben egyik lábáról a másikra ugrált.

Amikor a foglyokat bevezették a félkörbe, azonnal Munrora mutatott és angol nyelven menten belekezdett mondókájába.

– Kérdezd csak meg ezt az embert is – ordította a törzsfőnök felé –, mikor ment el Deadly Dash. Akkor, amikor vizet kerestem nektek. Nyeldeklő Keselyű és harcosai közben aludtak. A fehér nőszemély márpedig az enyém!

Úgy tűnt, a törzsfőnöknek nincs kedve bocsánatot kérni.

– A fehér nőszemély az enyém – mondta nyugodt határozottsággal.

– Nagykabát Stronghandnak ígérte az aranyat és a fejeket…

– Mi köze van ehhez a Nyeldeklő Keselyűnek? Enyém Deadly Dash skalpja, a többieké a tiéd. Így szólt az egyezség. De hol van most Deadly Dash?

– A sziklában nincs. Stronghand keresse meg magának.

– Hagytad elmenni. Cserében a fehér nőszemélyt követelem.

– Testvéremnek adom a kockás embert, aki a nyakában lógó dobozzal fest. A fehér nőszemély az enyém!

– Mit akar Keselyű a fehér nőszeméllyel? – kezdett ekkor gúnyolódni Stronghand, más módon próbálkozva. – Cseresznyevirág kikaparja a szemeit, amikor beviszi a wigwamjába.

Ilyesmi tehát az indiánoknál is előfordult, ha már van feleségük.

– Mit akar Stronghand a fehér nőszeméllyel? – viszonozta a törzsfőnök annak stílusát, közben felsőtestét ingatva, amitől csörögni kezdett a számos medvekarom. – Testvéremen rengeteg aranyat látok, annak azonban nyoma sincs, hogy nagy vadász lenne. A fehér nő ezzel szemben leterítette a sziklák urát, a fehér nő egyszerűen meg fogja zabálni Stronghandot. A fehér nőszemély csak a medveölőé lehet.

A körülálló indiánok tompa morajlással nyilvánították tetszésüket. Stronghand dühödten kirántotta a lovassági szablyát bádoghüvelyéből.

– Akkor küzdjünk meg érte – ordította.

Úgy tűnt azonban, hogy Nyeldeklő Keselyű ezzel egyáltalán nem értett egyet.

– Stronghand a testvérem, Keselyű lánya a felesége, hogyan harcolhatna ő akkor Stronghand ellen? – hárította el a kihívást a vörösbőrű diplomata.

– A Nyeldeklő Keselyű egy gyáva alak.

– Nyeldeklő Keselyű egy – kettő – három – négy medvét ölt meg – most már elég legyen! A nagyszellem majd eldönti, kié legyen a fehér nőszemély.

A siouxok ugatásszerű hangzavarral nyilvánították tetszésüket, és mivel Stronghand a szablyát menten visszadugta hüvelyébe. Teljesen más lénynek mutatkozott, mint eddig. Mivel nem térhetett ki, kénytelen volt a törzsfőnök javaslatával egyetérteni.

A fehér foglyok természetesen nem tudták, az indiánok mit értenek az alatt, hogy a nagyszellem majd eldönti. Rövidesen azonban megtudták.

Stronghand zsebéből elővett egy marék apró csontot, amit elosztottak közte és a törzsfőnök között. Mindketten leguggoltak, és felváltva maguk mögé dobálták a csontokat. A módszer kicsit hasonlít a kockajátékra, az indiánok között széleskörűen elterjedt. Más népcsoportok, például a déltengeri szigetvilág lakói is játsszák ezt a szerencsejátékot. Az indiánok szenvedélyesen belelovallják magukat a játékba, naphosszat űzik vele az időt, még az evésről és alvásról is megfeledkeznek. Ez a szenvedély jelentkezett most itt is. Maga a törzsfőnök is teljesen elveszítette a méltóságát, a francia rabló üvöltött, sírt és nevetett, a nézők minden dobást ugatással vagy jajveszékeléssel kísértek, fecsegtek, és tenyerükbe csapkodtak.

– Ó, tudom már mi történik – szólalt meg Dick. – Miss Howard, önt most kisorsolják.

Ellen már maga is rájött. Ezek a szavak, nem egy nyers karakter szavai, hanem egy naiv ember nyílt őszintesége már semmilyen hatással sem voltak rá.

– A szerencsésnek egy halott lesz a nyereménye – suttogta. Egyszer csak kiszabadul a kezem megint, és akkor – először őt, aztán magam…

Munro nem szólt egy szót sem. Izmait a végsőkig megfeszítette, titokban béklyóitól akart megszabadulni. Csuklója már vérzett, de a bőrszíjak kitartottak. A szerencsejáték nagyon hosszú ideig tartott.

– Robin – kezdte megint –, én szerettelek téged.

– Ezt most azért mondod, mert nem jött vissza a megmentőd? – hangzott kis idő elteltével a keserű válasz.

– Igazad van, haragudj csak rám, de tényleg szerettelek.

– Nyertem, enyém a nő!! – Ujjongva ugrott fel Stronghand, mire az indiánok elnémultak.

– Isten veled Robin, ott közeledik felém a halál.

Stronghand éles füttyöt hallatott, miközben Ellen felé közeledett. Az egyik szikla mögül elővágtatott egy ló, engedelmeskedett gazdája hívásának.

– Gyere kincsem – ujjongott –, Stronghand karjaiban sokkal jobban fogod érezni magad, mint a vörösbőrűében…

Miközben Stronghand kitárta karjait Ellen felé, Munro rá akarta vetni magát, vagy legalább is egy hatalmas rúgást szánt neki, remélhetőleg halálosat – az angolok különösen jól értenek ehhez –, de az egyik indián valószínűleg figyelhetett rá, és észrevette szándékát. Hátulról erőteljes karok kapták el és tartották vissza, és végül a helyzet másként alakult, mint gondolta volna, mivel Ellen

nem várt az alkalomra, míg kiszabadítanák kezeit, sokkal inkább valami terve lehetett.

– Isten kegyelmezzen neked, ha hozzám mersz érni! – ordított rá Stronghandra.

Az gyorsan visszarántotta kinyújtott karjait, mintha megrémült volna. Nem volt hozzászokva ahhoz, hogy egy nő ilyen hangon rárivalljon. Kicsit zavarba jött, de aztán harsányan felnevetett.

– Na, hát mégiscsak kénytelen leszek megfogni, ha azt akarom, hogy te is fenn ülj a lovamon. Gyere csak babám, ne kényeskedj.

– Előbb oldd ki a kezem, aztán majd meglátom, hogy az a férfi vagy-e, akit szabad akaratomból követni akarok, vagy sem.

– Á nem, azt inkább mégsem…

– Gyáva féreg! Engem akarnál nődnek megkaparintani? Engem, aki leterítettem egy barna medvét? Oldd ki a kezeimet, hogy elvehessem fegyvereid, és úgy megfenyítselek, mint egy gyereket! Igen, szégyelld csak magad! Szabadítsd ki a kezeimet, add ide az egyik szablyát, tartsd magadnál a másikat, és küzdjünk meg. Ha legyőzöl, asszonyodként foglak követni. Nem vagyok vörösbőrű nőszemély, nálunk fehér asszonyoknál pedig ez a szokás.

Stronghand tényleg egyre inkább zavarba jött. És Munro csak csodálkozott, jóllehet egyre közeledni látta a katasztrófát. Ellennek talán nem is állt szándékában, hogy tényleg megküzdjenek, de most, amikor látta a hatást, már ragaszkodott ehhez.

– Nadowessierek – kiáltotta továbbra is emelkedett hangot –, ha derék harcosok vagytok, ne tűrjétek, hogy ez az ember megkötözve vigyen el engem innen, mint egy rabszolgát. Meg akarok küzdeni vele, és ha le tud győzni, önként vele megyek. Nálunk ez a szokás.

Az indiánok mozgolódni kezdtek. Stronghand mellén keresztbe vetette karjait, láthatóan zavarban volt, és Munro, aki figyelte, nem igazán talált erre magyarázatot.

– Badarság – morgott Stronghand –, egy nővel mégsem állok ki megküzdeni – és különben is ő már az én tulajdonom.

– A fehér nő tényleg megküzd a férfivel, mielőtt wigwamjába követné? – kérdezte Nyeldeklő Keselyű.

– Úgy bizony. Védj meg attól a gyalázattól, hogy egy gyáva alakot kelljen követnem.

– Nagyszellem szereti a bátor nőket is, Stronghand pedig gyáva nőszemély.

– Nem akarok!!

– Akkor küzdj meg velem – szólt közbe hirtelen Munro.

Stronghand felemelte tekintetét, a báró felé nézett, végigmustrálta annak karcsú, vézna alakját, egyre gúnyosabb vonások tűntek fel sivár ábrázatán. Nyilvánvalóan azért volt számára kellemetlen a kihívás, hogy egy nővel küzdjön, mert megsejtette, mit tenne az, ha kiszabadulnának kezei: megölné saját magát. Stronghand már többször megélt ilyen jelenetet, amikor lerohanták az indiánok telepeit – még a legdurvább erdőlakó asszony is előnyben részesíti a halált ahelyett, hogy a vörösbőrűek kezei közé kerülne.

– A te feleséged? – kérdezte naiv, ámde mégis elég rémes hangon.

– Igen, és őérte kellene megküzdenünk.

– Stronghandnak a hosszú késsel kellene vele megküzdenie? – hallatta hangját ismét a törzsfőnök, és a harcosok hangos tetszésnyilvánításban törtek ki erre a javaslatra.

Karddal vívott párbaj, amelynek rettenetes voltát a fehér huszároktól ismerték meg – ők maguk nem voltak képesek rendesen megtanulni bánni a karddal – mi is lehetett volna szebb színjáték a körülálló vörös harcosok számára?

– A sápadtarcú tud bánni a hosszú késsel?

– Igen, valamelyest értek hozzá.

– De nem szablyával – szólt közbe Stronghand –, választhatsz kés és tomahawk között.

– A hosszú kést, a hosszú kést – Stronghand egy gyáva szájhős – a hosszú kést!! – hangzott minden irányból.

– Stronghand azt állította, hogy úgy bánik a hosszú késsel, mint egyetlen sápadtarcú sem – szólalt meg különös hangsúllyal a törzsfőnök. – Stronghandnak ezt be kell mutatnia, vagy Stronghand gyáva hazudozó.

A törzsfőnök ekkor felemelte a kezét, ujjával a levegőben finoman jelt adott, szinte ugyanabban a pillanatban Munro béklyóit átvágták. Szabad lett.

– Öld meg őt! – suttogta Ellen.

Minden másként alakult, mint ahogyan szándékában állt. Eredetileg nem is gondolt küzdelemre, kardpárbajra aztán végképp nem, hiszen nem is tudott vívni. Bármilyen fegyvert, ami a kezébe kerül, azonnal maga ellen fordította volna. Munro tehát szabad lett, és most szívességet tehet neki. Szerelmétől túl sokat kívánt, de az nem is hallotta meg a felé suttogott szavakat.

Munro kiváló vívó volt, és úgy tűnt, hogy a préririabló számára bármilyen más fegyver előnyösebb lett volna, mint a szablya. Vörös barátai azonban kierőszakolták, hogy a lovas határcsapatok félelmetes szablyájával most végre mutassa be tudományát, amiről eddig olyan sokat regélt. És amikor kezdeti bizonytalanságán túltette magát, azonnal kezdett megint felvágni, ellenfelével gúnyolódni. Ő, aki méreteit és erejét tekintve óriás az ellene küzdő törékeny törpéhez képest, hogyan is tudná ellenfele elhárítani a súlyos szablyával mért erélyes csapásait.

Osztozni kellett a két nem egészen egyforma méretű lovassági szablyán, és ez az osztozás nem volt pártatlan. Stronghand mindjárt maga választott, gyermeteg ártatlansággal egymáshoz tartotta a két fegyvert, a nagyobbikat választotta, a másikat odanyújtotta ellenfelének, majd a francia voyageur tovább hencegett és gúnyolódott.

Az enyhe ívű szablya éles volt és hegyes. Munro éppen ebből a szempontból vizsgálgatta fegyverét, de villámgyorsan védekezésre kellett emelnie, mivel Stronghand egyszer csak minden figyelmeztetés nélkül hatalmas csapásokkal rárontott.

Azonban a súlyos szablya esetében is legkevésbé a nyers erő az, ami eldönti a küzdelem kimenetelét. Stronghand úgy bánt a szablyával, mint egy acél bunkóval. Nem is tudta rendesen megfogni, és mivel ezzel a módszerrel a parádé nem sikerült neki, dühödt szurkálásokba kezdett, melyeket Munro, mint ártatlan játékos próbálkozásokat hárított el. Stronghand közben egyre inkább a teste közelébe akart kerülni, és ha már így volt, Munro zavartalanul visszahúzódott, és ekkor már tudta, hogy ellenfelének fogalma sincs a nemes kardvívásról, és hidegvérrel azon kezdett gondolkodni, hogy egyszerűen használhatatlanná tegye-e a karját, vagy inkább mégis csak az lenne a jobb, ha menten lecsapná a fejét.

– Átkozott kutya! – üvöltötte Stronghand, és a változatosság kedvéért megint csapkodni kezdett maga körül. Az indiánok ordibáltak gyönyörűségükben.

Munro lába hátrálás közben sziklába ütközött, és ekkor végérvényesen úgy döntött, hogy elhárít még egy túl lassú, mert egész karral mért csapást. Munronak első ízben sikerült egy prím[85], majd még egy csuklóforgatás, és Stronghand ott feküdt a hátán, két lépésre tőle jobbra a földön hevert jobb karja, öklében még mindig a szablyát szorongatva, két lépésre balra tőle a feje, szintén simán elválasztva a törzsétől. A szemei még forogtak.

Az indiánoknak torkára akadt a „levágta” kiáltás. A kővadonban minden emberi élet is mozdulatlan kővé dermedt. Mindenki dermedten meredt rettenetes aggodalommal a még mindig pózban álló gladiátor felé, a test felé, amit egyetlen pillanat alatt, amit szinte követni sem lehetett, három részre szabdalt. A fogoly

[85] Védi a test egész belső oldalát és a kart belül.

cowboyok, Dick és Ellen is. Csak egyvalaki volt, aki nem vált sóbálvánnyá.

– Kérem, vágjon intelligens képet, mosolyogjon barátságosan! – lehetett hallani a riporter hangját, akinek meghagyták a fényképezőgépét. – Exponált, *never mind*, és mister Kár mutatóujjával skót sapkájához biccentett, majd lefényképezte a félelmes fejet is, a még mindig körbe forgó szemekkel.

Közben visszatért az élet a törzsfőnökbe, és amint lassan Munro felé közeledett, az rögtön tudta, nem csak arcvonásaiból, hanem járásából, egész tartásából is, hogy mire számíthat – semmi bosszú, semmi büntetés – és ő is leeresztette a fegyvert.

– Hosszúkés megölte a rettenetes Stronghandot – kezdte a törzsfőnök ünnepélyesen. – Hosszúkés hatalmas harcos. Nyeldeklő Keselyű a nadowessierek nagy törzsfőnöke. Nyeldeklő Keselyű barátságot akar kötni Hosszúkéssel.

A törzsfőnök hátrált egy lépést a megemelkedő szablya elől. Munro csak Ellen felé akart mutatni vele.

– Ha a barátom akarsz lenni, akkor előbb ki kell oldanod ennek a hölgynek a béklyóit.

Nyeldeklő Keselyű odapillantott, egy pillanatra eltűnődött.

– Ő az asszonyod? Barátom asszonyával együtt eljönne a Nyeldeklő Keselyű táborába? Harcosait és gyerekeit megtanítaná, hogyan kell harcolni a hosszú késsel?

– Igen, eljövök.

A törzsfőnök maga ment oda, kihúzta kését övéből, és átvágta Ellen béklyóit. Munro követte.

– Őt is, meg még őt is. A barátaim, addig én sem vagyok szabad, amíg ők meg vannak kötözve.

– Barátom éppoly nemes, mint amilyen erős.

Dick és a riporter is megszabadultak béklyóiktól.

– A cowboyokat is.

A kívánság merész volt. A törzsfőnök késlekedett és borús képet vágott. Harcosai szórakozni akartak, a meggyilkoltak bosszúért kiáltottak.

– Nekik meg kell halniuk.

– Akkor kötözz meg engem is – jelentette ki állhatatosan Munro.

– Hosszúkés megtanítja harcolni a nadowessiereket, ha életben hagyom őket? Ha igen, akkor bölénybőrök cserzésével töltik majd napjaikat.

Munro igennel válaszolt, így a cowboyok is kiszabadultak, jóllehet csak rabszolgaként, és az indiánok rögtön közre is fogták őket. Somaja a törzsfőnökhöz szólt, annak dialektusában.

A vörösbőrűek visszanyerték méltóságukat, különösen ilyen nagy harcos szemei előtt, ami azonban nem akadályozta őket abban, hogy kifosszák a halottat. Nyeldeklő Keselyű saját nyakába akasztotta a dukátokból készült láncot, a halott zsebeiből további aranyak is előkerültek, a vastag ujjakat, melyekről a gyűrűk nem akartak lejönni, egyszerűen levágták. A levágott kar görcsbe rándult ökléből kicsavarták a szablyát, és azt a testtel együtt behajították egy sziklaüregbe. A fejjel Dick és a riporter volt elfoglalva.

– Húzd már le! – kiáltotta a riporter.

– Húzom, húzom, de nem tartod elég szorosan, fogd a füleinél!

– Hát ti meg mit csináltok? – kiáltott rájuk Munro.

– Megskalpoljuk – örvendezett Dick –, de a fickónak túl rövid a haja, alig lehet megfogni.

Valami orvos, indiános történetekre emlékezve, kipróbálta a skalpolást egy rendelkezésére álló halotton. Az esetről tudósítás is készült. Elegendő a hajvonal mentét körbemetszeni, a haj ezután lehúzható, vagy egy vastagabb hajkötegnél fogva, amit skalpfürtnek is neveznek, egyetlen határozott mozdulattal lerántható.

Ehhez azonban tekintélyes erő, vagy valami sajátos trükk szükséges. Hasonló ehhez az íjfeszítés esete. Németországban a lipcsei állatkertben egy forgatócsoport siouxokkal forgatott. Impresszáriójuk egy úri társaságnak – fogadásról volt szó – kőszáli kecske szarvából készített íjat mutatott. Az urak közül senkinek sem sikerült – pedig volt köztük néhány fenegyerek – az íjat megfeszíteni, hüvelyk és mutató ujjak között a nyílvesszőt a tollazat mögött megtartani úgy, hogy a nyílvessző végül legalább tíz méterre elrepüljön. Ugyanakkor egy indián, akinek felkarján különös izomzat nem is volt látható, a húrt játszi könnyedséggel feszítette meg amennyire akarta, és a nyilat a felhők közé röpítette. A lényeg a mutató- és hüvelykujj izomzatának kiképzésében rejlik, és valóban, vizsgálódásuk kimutatta, hogy bármelyik sioux ezzel a két ujjával erőlködés nélkül képes volt szétnyomni egy mogyorót. Ugyanebben a körben egyik „sápadtarcúnak" sem sikerült a húrt felfeszíteni az íjra, amit egy vörösbőrű kamasz erőlködés nélkül egyetlen mozdulattal megtett. Olyan jellemzők ezek, melyek lehetővé teszik, hogy a valódit megkülönböztessük az utánzattól.

Előkerültek a lovak, a törzsfőnök néma nyelvén kézjelekkel a levegőben mutogatott. Több lónak két lovast is fel kellett vennie, a fogoly mindig az indián előtt ült – mert mégis csak foglyok voltak – már minden nyereget és pokrócot elfoglaltak, csak egy ló volt még szabad, és ott állt még Munro és Ellen.

– Testvérem nem akarja asszonyát maga elé venni?

Munro felült a lóra és felsegítette Ellent is, aki eddig egy szót sem szólt. Sorsuk hirtelen fordulata túl sok volt számára. Reszketett a férfi karjaiban és csendesen elsírta magát.

A ciszterna kihalt volt. Ott, és körülötte, ahol néhány napja még élénk volt az élet. A kiéhezett lovak kiszenvedtek vagy megölték őket.

Teljes volt a csend. A hatalmas ember, aki sárga bőrruhájában a platón állt, arrafelé tekintett, ahol a lovasok apró pontként tűntek

el a horizonton. Maga is olyan volt, mint egy kőszobor, éppúgy, mint a mellette álló arab agár.

– Kijátszva és legyőzve – szólt maga elé halkan, szomorúan. – Nos szegény Hassanom, gyere induljunk még egy utolsó közös vándorútra és aztán el kell majd válnunk. A küldetésnek vége. Győzött, és megérdemli őt. A lány úgy viselkedett, mint egy férfi. Ami pedig nekem jutott, az megint a magány. És te, kedves Hassanom, lassan megöregszel, nyugalomra van szükséged és új gazdád szeretője majd téged is szeretni fog.

A végzetes lövés

A kerékpártúrának vége szakadt. Az indiánoknak mindenesetre tudomásuk volt róla, miként menekült el korábban a két sápadtarcú, ezért a kerékpárokat összetörték. A foglyok szabadon mozoghattak a nagy wigwamtáborban, azonban állandóan figyelték őket. A cowboyoknak a cserzési munkálatoknál kellett segíteniük az indián asszonyoknak. Eszükbe vésték, ha csak egyszer is meglátnak valakit késsel a kezében, az azonnal a halál fia. Munronak már az első naptól kezdve vívóleckéket kellett adnia, kezdetben csak botokkal. Nyeldeklő Keselyű kijelentette, szándékában áll további szablyákat is beszerezni. A törzsfőnöknek mindenesetre nagy tervei voltak, hogy indiánjait új hadrendbe szedi. Mister Kár egyik indiánt a másik után fényképezte, míg el nem fogyott a filmje. Utána egész nap tétlenül bolyongott a táborban. Dick a vívómester szolgája volt, Ellen pedig asszonya, nekik külön két wigwam állt rendelkezésükre. A törzsfőnök eddig egyetlen pillantással sem árulta el, hogy megkívánta volna a fehér asszonyt. Ellen ennek ellenére jobbnak látta, ha eljátssza Munro feleségének szerepét. Írással, rajzolással múlatta az időt, a hímezgető lányokkal együtt töltött idő alatt pedig igyekezett megtanulni nyelvüket és ellesni kézügyességüket.

Így telt el három hét, amit egy bivalyvadászat szakított meg, amin Munro és Ellen is részt vehettek. Közreműködtek a tábor lebontásában, napokig fárasztóan meneteltek, majd újra tábort vertek. Az indiánok ugyanis állandóan váltogatják táborhelyeiket. Abbahagyták a sápadtarcúak elleni lázdadást. Még akkor is, ha Deadly Dash nem ért volna el az erődbe, egy ilyen merénylet nem marad ismeretlen, és tudták, hogy a bosszú az Unió határőr lovascsapatainak alakjában még utolérheti őket.

A törzs, amely mintegy 150 harcost tudott kiállítani, ezért állandóan ide-oda költözött. Wigwamjaikat csak a legvédettebb és nehezen megközelíthető helyeken állították fel. Éjszaka nem éghettek a tüzek, nappal sem tüzelhettek nedves fával, megkettőzött

őrséget állítottak, napi járásnyi távolságra hírszerzőket küldtek szét, betartottak minden lehetséges óvatossági rendszabályt.

– Robin, hogyan végződhet mindez? Életünk végéig a siouxok foglyai maradunk?

A tábor pillanatnyilag Dakota északi részén mocsárvidékkel körülvett erdei tisztáson helyezkedett el. A mocsár ebben az időben az egészségre azonban nem volt káros, mert jégréteg takarta, az őserdő olykor már hóval fedett téli tájat mutatott.

Aznap megint nagyon hideg volt. Az indiánok meztelen testüket gyapjútakaróval fedték, hótaposóikat vizsgálgatták, melyeket bivaly- és jávorszarvas vadászatoknál használtak. Az asszonyok rókák és havasi nyulak prémjeiből prémruhákat varrtak.

Munro egész nap egyik indiánt a másik után püfölte kékre a bottal, amit egyenlőre kard helyett a vívásoktatáshoz használt. Besötétedés előtt főétküket a nyílt tűz mellett fogyasztották el, ahol a medvekarommal díszített Ellen is részt vehetett egyetlen nőként. A tüzet vacsora után eloltották, tíz-tizenkét órára Munro és Ellen is visszavonult a közösen számukra rendelkezésre bocsátott wigwamba. Úgy, ahogy voltak felöltözve mindenki bemászott a saját puhára cserzett bölényprém takarója alá.

– Három hét még nem az egész élet – adta meg tréfálkozva válaszát Munro Ellen sóhajtva feltett kérdésére.

– Starke bizonyára nem érte el az erődöt, szerencsétlenül járhatott.

– Úgy tűnik, elveszítette Starke csalhatatlanságába vetett hitét.

– Reménykedjünk, és tartsuk nyitva szemeinket, a négy cowboy sem akarhat örökre rabszolgaként robotolni, engedelmességük túl természetellenesnek tűnik számomra, éjjel-nappal a menekülésen elmélkednek, figyeljünk rájuk, nehogy elnézzük titkos jelzésüket.

Még órákon át beszélgettek így egymással a bölényprémek alatt meghúzódva, menekülési terveket fontolgattak német nyelven, az esetleges titkos hallgatózás ellen, mivel Munro is jól beszélt

németül. Utóbb témát váltottak, most hagyták a menekülési terveket.

– Ó Robin, úgy szeretnék végre megint egy jót fürödni – sóhajtott fel Ellen fájdalmasan.

– Én pedig úgy szeretnék újra megborotválkozni – panaszkodott Robin. – Látta hová lett a borotvakésem? Egy vén boszorka azzal kaparássza a bivalyprémeket.

– Ó Robin, olyan rémesen vágyódom – vágyódom…. tudja mi után? Ki tudja találni?

– Utánam.

– Ugyan… egy jó adag forró karácsonyi pudding után.

– Ellen, én is rettenetesen vágyódom… tudja mi után? Próbálja csak meg kitalálni!

– Azt hiszem megvan, egy jó nagy adag lekváros omlettre.

– Arra ugyan nem, de valami hasonlóra. Magára vágyódom. Na Ellen, igazán adhatna már végre egy lekváros csókot.

– Ó, maga, maga – szörnyeteg. Hát egyáltalán nem szégyelli magát?

– Nem. Miért kellene?

Így merült fel az új téma, és így is folytatódott. Negyedóra elteltével a társalgás iránya új fordulatot vett.

– Igen, igaza van – tényleg ízlésbeli tévedésben voltam.

– A karácsonyi forró puddinggal?

– Legyen már végre komolyabb, olyan ünnepélyes hangulatban vagyok…

– Nekem meg kezd melegem lenni a takaró alatt.

– Starke olyan kiváló ember, olyan hűséges, olyan jó, olyan derék, azonban…

– … azonban hajadonnak maradni mégiscsak egy nagy semmi.

– Ennek ellenére hajadon maradok.

– Én meg nem leszek agglegény.

Ekkor halk szisszenés hallatszott a wigwamban, a sugdolódzás hirtelen abbamaradt, sőt még a szívverésük is elállt egy pillanatra.

Itt a megmentő – természetesen Starke!

Nos, Ellen a tartósan viselt lódennadrág ellenére még mindig nő maradt, és ilyenként ezekben a percekben a wigwamban tartózkodó személyre nem mint megmentőjére, hanem arra a férfire gondolt, akinek már bevallotta szerelmét, és aki most mindent kihallgatott, ezért felváltva hol elsápadt, hol elvörösödött, nem a feszült várakozás, hanem saját viselkedésén érzett szégyene miatt – a szemérmes nő szégyenérzetével.

Igen, de most mi legyen? A kígyószerű sziszegésen kívül más nem történt, és a percek örökkévalóságnak tűntek.

– Pszt – próbálta végül Munro is hangját hallatni.

– Szszszszszszsz – hallatszott megint a határozott sziszegés, a hang a sátor bejáratát elfüggönyző prém felől érkezett.

– Úristen, egek – a francba – motyogta németül újabb negyedóra elteltével Munro maga elé. – Az effajta kiszabadítás valami indián módi lehet, de rém unalmas.

– Starke! – suttogta Ellen valamivel hangosabban.

A kígyó erre még erélyesebben sziszegett.

Ha Munronak még lett volna órája, és ha ujját gyufává varázsolhatta volna, akkor most meggyújtotta volna, hogy megnézhesse, hogy múlik az idő. Így kénytelen volt beérni azzal, hogy a másodperceket számolta, és egészen 3600-ig jutott, ami egy órányi idő. Ilyen helyzetben ehhez jókora energia kell, és végül kétségbeesésében a szőrös bivalybőrbe harapott. Ellen már régen könnyekben úszott.

Állítólag többször előfordult olyan eset, hogy a fegyenc büntetésének utolsó éjszakáján, melyet cellájában kell eltöltenie, elveszíti józan eszét, sőt felakasztja magát, mert képtelen elviselni a szörnyű várakozást, míg beköszönt a reggel, amely visszaadja szabadságát.

Odakint háromszor huhogott az éjszakai bagoly, rögtön rá szinte válaszként távolabb egy szarvas mekegett.

Ilyen hangokat persze minden éjjel hallani lehetett, de a kétségek között várakozók számára egészen természetesnek tűnt, hogy ez csak barátaik jeladása lehet, de ha mégsem ez a helyzet, akkor isten verje meg az ördögöt és vele együtt baglyot meg a szarvast is.

Nem, ezt földi ember tényleg nem bírja ki. Ellen szívet tépő hangon felzokogott.

– Szszszszszszsz – hangzott azonnal a figyelmeztető sziszegés, és ekkor Ellen is beleharapott az ócska bivalyprémbe.

Huhuuuh, huhuuuh – hallatta hangját ismét a bagoly, amire rókaugatás volt a válasz, majd ismét a szarvas mekegett.

Türelem, csak türelem, Deadly Dash már csak tudja, mit csinál.

Még hogy türelem! Az első sziszegés óta már legalább hat óra telt el. Amikor 40 fokos hőségben a Bombayból Kalkutta felé tartó vonaton az ember egyik lábát kilógatja az ablakon, a másikat felrakja a csomagtartóra, és arra kéri az eget, hogy legalább egy vasúti szerencsétlenség vessen véget a szenvedésének, az semmi ahhoz képest, ami most itt volt. Ellen szinte már belehalt megszakadt szívébe, Munro pedig kezdte lerágni a szőrt a bivalybőrről.

Na, végre történt valami. A távolban lövés dörrent. Ellen újra életre kelt. Aztán tompán egy másikat is hallottak, majd egy harmadikat, többet egymás után, aztán megint ritkultak, de a lövöldözés megmaradt, és közöttük az állathangok.

Aha. A barátok bizonyára szándékosan magukra vonták az indiánok figyelmét, kisebb csatába keveredtek velük, foglalkoztatták

őket, Starke pedig közben beosont a táborba, hogy kiszabadítsa a foglyokat. Persze, minden bizonnyal így történhetett, mivel semmi kétségük nem volt afelől, hogy Starke már itt van a wigwamban, bizonyára rövidesen láthatóvá vagy érzékelhetővé teszi magát, ha eljön az ideje. De azért megszólalhatott volna, legalább egyetlen vigasztaló szócskát. Azonban nem beszélt.

A húr már túl volt feszítve, és ekkor elszakadt.

– A fene egye meg, Starke, maga van itt? – robbant ki Ellenből.

Fenyegető, mély torokhang hangzott, a bejáratról letépték a takarót, odakint már elkezdődött a hajnali derengés, amiből valamennyi bejutott a wigwamba is, és láthatóvá tette a férfit, aki egész éjjel odabent tartózkodott. Ó jaj, azonban nem Starke, hanem az általuk is jól ismert egyik vénséges indián volt, aki kialudt pipája csövéből orrlyukaiba szürcsölte a dohánylét – és fenyegető mozdulattal, hajításra készen rájuk emelte tomahawkját.

– Szszsz-szszsz.

Na, ez volt aztán a meglepetés! Mindketten egyszerre döbbentek rá, mit jelentett a kinti lövöldözés, mi is történt tulajdonképpen. A mentőcsapat mindenesetre már a közelben volt, és kitört az indián módon viselt küzdelem, mindenki igyekezett fedezéket találni. A harcosok rejtekhelyeikről lövöldöztek, a táborban csak az asszonyok, gyerekek és tehetetlen öregek maradtak hátra legvégső védelemként. Az öreget pedig azzal a feladattal állították be a sátorba, ha a sápadtarcúaknak mégiscsak sikerül megrohamozni a tábort, csapja le gyorsan a két fogoly fejét, mielőtt még kiszabadítanák őket.

Egymásra néztek, és Ellen meglátta Munro szemeiben annak elhatározását.

– Igen, öld meg, ha alkalom nyílik rá, majd segíteni fogok neked – volt néma, szemeivel adott válasza.

A takarókat ledobhatták magukról, de amikor fel akartak állni, az öreg ismét felemelte tomahawkját, mire ők inkább ülve maradtak.

Helyükről a sátor bejárati nyílásán át látták az erdei tisztás egy részét, de mivel szakadt a hó, a tárgyakat nem nagyon lehetett megkülönböztetni. Olyan volt minden, mintha egy fehér átlyuggatott kendőn át nézték volna.

A távoli lassú lövöldözés folytatódott, egyébként más hangokat nem lehetett hallani. Sajátos harc volt, így telt el legalább még egy óra. Munro közben szüntelenül számítgatta, hogy felugráskor melyik lábával hová lépjen, mi a jobb, ha bal lábával odalép, vagy előbb kapja fel az agyagtálat, és csak utána lépjen ki jobb lábbal az ugráshoz. Vagy mégis jobb lábbal ugorjon elsőként? – Nem, inkább a ballal, mert akkor jobb keze közelebb kerül a tálhoz.

Ez a nagy tál, amit az indiánok lágy, frissen lehasított pipakőből[86] késsel faragnak ki, és idővel keményre szárad, a wigwamban az egyetlen tárgy volt, ami alkalmas volt arra, hogy fegyverként használja, és Munro épp a legkisebb részletig elkészült tervével, amikor áttérhetett annak gyakorlati megvalósítására. Olyan hirtelen jött, mint egy hurrikán a szélcsend után.

– Hip – hip – hip – orreeehh! – hangzott az angol harci kiáltás, amit az észak-amerikaiak is átvettek. Nem hangzik túl szépen, nem olyan, mint a szívpezsdítő „hurrá”. A legmagasabb fejhangon bocsátják ki, de most kedves angyali zenének tűnt, nem túl messziről jött, egész közelről, itt a wigwam mellett hallatták, az azt követő indián harci üvöltés még a táboron kívülről érkezett, és a következő pillanatban a dübörgő, mindent elsöprő hurrikán már ott is volt…

Az öreg indián mintha megbénult volna, leeresztette tomahawkját. Ellenség a táborban! Először elfordította a fejét, talán valami kísérteties jelenségre gondolhatott – ekkor azonban törékeny fején széttörött a nehéz kőtál. Zuhanása közben Munro kikapta kezéből a tomahawkot, aztán még egy csapás…

– Maradj itt a sátorban – kiáltotta Ellen felé, és kirontott a hózivatarba.

---

[86] Sárgás-vöröses agyagszerű anyag, késsel faragható, pipát is készítenek belőle.

Az erdőből pallost lóbálva egy sereg lovas vágtatott elő, az irreguláris lovascsapat sötét uniformisában. Munro mást nem is látott. A köd hatása olyan volt, mintha a színpad előtt fátyolfüggönyt eresztettek volna le, és ez mögött a függöny mögött dúlt a csata. Lövések, kardcsapások zaját és üvöltözést lehetett hallani. Munro mélyebben berohant a hótengerbe, két férfit látott a földön hemperegni. – Vérszomjas gazember – lihegte az egyik. Munro kopasz, vörös koponyát látott skalpfürttel. Hirtelen felemelte tomahawkját, de ekkor egy kis vörös ifjú, mint egy macska rávetette magát. A csapásra emelt széles tomahawk éle belevágott a férfigyerek vállába…

Ellen nem engedelmeskedett a figyelmeztetésnek. Rögtön Munro után ugrott, de talán a színjátéktól meghökkenve, amit a függöny mögött inkább vélt, mint látott, rögtön a sátor előtt meg is állt.

Hirtelen egy indián suhant el előtte, mint egy árnyék, és szinte ugyanabban a pillanatban Ellen egy hatalmas sárga embert látott előugrani a ködből, revolverét felülről lefelé lóbálva, amint ugyanez az ember korábban neki is tanította, és a tűzsugár, amely revolveréből előtört, szinte az agyáig hatolt, majd eltűnt a látvány, fejében rettenetes fájdalmat érzett és eszméletlenül összeesett.

A történet vége

Ellen kinyitotta a szemét. A wigwamban feküdt. Fekhelye nagyon puha volt, fel akart ülni, de nem sikerült neki. Aztán megtapogatta a fejét.

– Élek még? – suttogta maga elé.

Megragadták a kezét, Munro arca hajolt fölé.

– Hála istennek, megmenekült, sebesüléséből fel fog gyógyulni.

– De – hiszen a golyót a fejembe kaptam!

– Nem, ó nem. Csak a bal lábán sérült meg.

Ellen hosszasan elgondolkodott.

– Igen, tényleg, most már érzem – kezét az érintett helyen a takaróra tette – igen, egészen merev – fájdalmat nem érzek – de egészen merev.

– Ne mozogjon!

Ismét hosszabb szünet következett, Ellen a takarón tapogatott.

– Olyan csend van. Milyen régen fekszek már?

– Négy napja.

– A bal lábam sínben van. Ne kíméljen, mondja meg az igazságot.

– Nos elmondom önnek, egyszer úgyis megtudja. A legcsekélyebb mértékben sem kell aggódnia. A combcsontja azonban eltört, de nem szilánkosan. A golyó simán átment rajta, és a másik oldalon távozott. Csak kis műtétre volt szüksége, aztán már csak a kötözés és a sínezés volt hátra. Garantálom, hogy lába megint teljesen használható lesz, nyomtalanul meg fog gyógyulni. Az volt a szerencse, hogy ájulása olyan mély volt, és az, hogy a lovascsapat minden tagja steril sebvattát és kötszert tart magánál.

Ellen fájdalmasat sóhajtott.

– Ó istenem – sírdogált –, szegény Starke – hol van ő? Most rögtön látni szeretném – nem kell azt hinnie… vagy – folytatta reménykedve – nem is tudja, hogy eltalált?

Ellen ijedt képet vágott. Munro képtelen volt elnyomni feltörő kiáltását, tényleg döbbenten hátrahőkölt.

– Emlékszik rá, mi történt?

– Láttam, amint rálőtt egy előttem elugró indiánra. De ő ugye nem tudja, hogy eltalált?!

Aggodalmas hangja elárulta félelmét, de a bárónak is reszketett a hangja, amint félig sóhajtva, félig szipogva folytatta:

– Ó, Ellen! Ellen! Mit kellett végignéznem! Látnom kellett a fájdalmában őrjöngő Achillt[87] – amint vérben gázolt – és hallgatnom kellett átkait. Most már mindenki mehet a pokolba – üvöltötte. Egy menekülő indiánnak hátulról elkapta a lábát, feje fölött megforgatva elhajította, és szétzúzta a legközelebbi fán…

– Hagyja abba, hagyja abba! – kérlelte Ellen.

Egy fiatalember lépett be a sátorba, dísztelen uniformisán egyszerű jelzéssel tisztként jelölve. Fiatal kora ellenére már öreg katonának számított és emellett képzett ember volt. Elnézést kért, beszédet hallott a betegsátor felől, és előbb meggyőződött róla, hogy beléphet-e. Szívélyesen kezet nyújtott Ellennek, de egészen óvatosan, másik kezét rátette az övére. A lövés maga nem jelent semmit, vélekedett, három hónapon belül megint úgy fut, mint egy menyét, és ő, valamint tucatnyi lovasa testben, lélekben rendelkezésére állnak.

Ellen szerette volna hallani, hogy mi történt, és meg is kapta a felvilágosítást.

Hassan utolérte Starkét, és harmadnapra visszaértek a ciszternához. Egy rejtekhelyről látta a párbajt, és mindent részletesen megfigyelt. Deadly Dash talán segíthetett volna – vélekedett a

[87] Achill, Achilles: ókori görög hős

tiszt – azonban nem akart kockáztatni. Látta, hogy a foglyokat pillanatnyilag életben hagyják, és másodszor is elindult a Lamarie erőd felé. Most már azonban a feketelábak egész törzsével akadt dolguk, és az erőd csak negyven embert tudott kiállítani. Véletlen szerencse volt, hogy éppen ott tartózkodott harminc lovas, amolyan helyőrség nélküli csendőrféle. Természetesen ők is csatlakoztak a bosszúmenethez. A feladat nem volt könnyű. Eltekintve attól, hogy az ellenség ereje dupla akkora volt – és további törzsekkel, egész indián felkeléssel is számolni kellett – ráadásul tudták, hogy követik őket, állandóan ide-oda vonultak, hogy megtévesszék ellenfeleiket, és csak olyan helyen vertek tábort, ahol támadás ellen védve voltak, vagy jelentős előnyük volt. Ez így ment addig, amíg itt a mocsárban utol nem érték őket. Mert éppen itt, ebben a mocsárban ismerte ki magát legjobban a katonák által Horst ezredesként is jól ismert Deadly Dash, aztán még egy nagyon hideg éjszaka is segítségükre volt, amitől a csalóka vizenyős terület elég jól megfagyott. Az utat persze lépésről lépésre ismerni kellett, hogy a lovak élve átjussanak. A lovas katonák hátra maradtak, és csatába keveredtek a vörösbőrűekkel, miközben Starke a többi lovast rejtett ösvényeken átvezette a mocsáron, és amikor az indiánok ezt észrevették, már késő volt. Nyílt harcban 300 indián sem tudott ellenállni a 40 felfegyverzett lovaskatonának.

A győzelem sok vérbe került. A tiszt a veszteségekről nem akart további részleteket elmondani. Elöljáróitól azt a parancsot kapta, hogy a súlyos sebesültek védelmére maradjon itt egy tucat csendőrrel. A könnyű sérülteket, a foglyul ejtett indiánokat, asszonyokat és gyerekeket néhány helyőrségi katona már elkísérte az erődbe. A fő erő az ellenséget vette üldözőbe, akik eddigre már felmorzsolódtak, vagy letették a fegyvert. A feketelábak törzsének valamennyi túlélőjét áttelepítették az indiánok számára kijelölt területre, ahol szigorú felügyelet alatt álltak. Ugyanez vonatkozott arra a kis törzsre is, amely részt vett a békés utazók elleni támadásban, és akiknek korábban Munro és Dick is egyszer már kezei közé került.

– És mister Starke? – kérdezte Ellen, amikor a tiszt elhallgatott.

– Horst ezredesre gondol? Ő vezeti az üldözőket.

– Mister Kár is csatlakozott a csapathoz – fűzte hozzá Munro – és természetesen a bennünket kísérő cowboyok is.

– És Starke tudja, hogy tévedésből eltalált engem?

– Igen – válaszolta csendesen a tiszt – és úgy gondolta, hogy megölte önt, jóllehet erről akkor nem győződött meg. – Továbbrohant. Azóta azonban már tudja, hogy megmentették, még aznap értesült róla, és akkor… de inkább engedje meg, hogy erről ne beszéljek. Egy alkalommal tévedésből már megölt egy asszonyt.

– Azt hiszem hadnagy – szólalt meg Munro –, emberei most már bizonyíthatják szakácsművészetüket.

– Azonnal. A fiúk már négy napja óránként éjjel-nappal friss húslevest főznek, amit az orvos rendelt, ha szegény miss visszanyeri eszméletét.

A hadnagy kisietett. Ellen egy ideig csukott szemmel csendben feküdt.

– Sir Munro – szólalt meg aztán csendben.

Ő a kötszerek körül serénykedett, amelyek egy fatuskóra voltak kirakva. Odalépett a fekvőhelyhez.

– Mit kíván Ellen? – kérdezte, aki egyre csak nézett rá.

– Van itt orvos?

– A Lamarie erőd orvosa volt itt, de elment a többiekkel, amikor meggyőződött róla, hogy én orvosi vizsga nélkül is el tudom látni az itt hátrahagyott sebesülteket. Neki még nagyon sok tennivalója van.

– És ki az az orvos, aki engem operált és sínbe tette a lábam?

Munro azonban adós maradt a válasszal erre a különös kérdésre. Jóllehet már korábban is elpirult, de ekkor mélyen elvörösödött, Ellen továbbra is sápadt maradt, és most így nézegették egymást.

– Nincs szüksége további szaktanácsra az én esetemben?

– Nincs.

– Akkor én sem tartom szükségesnek, hogy más orvos kezeljen.

És ekkor ő is elvörösödött, miközben letette a fejét.

– Robin! – hívta őt vissza egy idő után fekhelyéhez.

– Mi a kívánsága miss Howard? – volt kénytelen ismét megkérdezni. Mindketten váltották azonban a megszólítást.

Ellen nem mondott semmit, ő pedig először nem értette, miért nyújtja felé csukott kezét, bizonytalan, könyörgő tekintettel – míg végre rájött, és hevesen utánakapott. – Az eloxált rézgyűrűt mutatta, ami a nevét viselte, és amikor a hadnagy saját kezűleg behozta a húslevest, észrevette, hogy a kecses ezüstgyűrű, amely eddig Munro kisujját díszítette, már Ellen mutatóujján csillogott.

A lány erős természete leküzdötte a sebláz krízisét. Ellen ismét érdeklődni kezdett környezete iránt, jóllehet még mindig az őserdő téli díszben pompázó ugyanazon tisztásán volt, de már egy csinos kis rönkházban, melyekből egész sort ácsoltak a hátrahagyott lovasok a sebesültek elhelyezésére és téli szállásként. Ők ugyanis korábban cowboyok vagy favágók voltak, és értettek ehhez. Legtöbbjük német származású volt, és éppúgy, mint a régi germánok, szívesen léptek idegen hadi szolgálatba. Ellen sajátos megfigyeléseket tett rajtuk.

Való igaz, hogy ezek a legények képtelenek voltak egy főnév kimondására anélkül, hogy ne tették volna elé a „véres” jelzőt, és fontszámra tömték szájukba a dohányt, az idegen hölggyel szemben azonban tetőtől talpig úriemberek voltak, és megható volt figyelmességük, amivel a beteget körülvették. Ellen jól megfigyelte, hogyan osztották be egymás között a szolgálatot a betegszobában, ma egyik, következő nap a másik takarította, és így tovább, egyik mindig jobban akarta csinálni, mint a másik, és mindannyian hoztak neki valamit, egy újonnan faragott kanalat, egy kényelmes írópultot, valamelyik megtalpalta a mokaszinját, és a levesestányérral együtt azt is bevitte neki.

– Ma én főzöm neki az ebédet – hallotta kintről.

– De ma én fogom megélesíteni a kését.

– Azt mondta: Köszönöm önnek kedvesem – és ezt nekem mondta, adta hírül egyikük, aki épp most ment ki tőle.

– De nekem meg azt mondta tegnap: Nagyon köszönöm kedves Tom – már a nevem is tudja, dicsekedett egy másik.

Tényleg, az Ellen körüli szolgálatot szinte áruba bocsátották, más esetben kisorsolták. Munro mesélte neki, a lovasok közül ketten kockáztak, egyikük már mindenét elveszítette, a következő bérét is, a másik ekkor azt javasolta, hogy a holnapi napot tegye fel tétként, amit ápolóként az idegen lady mellett kellene eltöltenie, de az érintett erre nem volt hajlandó.

– Mitől vannak emberei úgy elragadtatva körülöttem? – kérdezte egyik alkalommal a hadnagytól, miközben említést tett megfigyeléseiről.

– Ó miss, a mi fajtánknak már az is jót tesz, ha végre egyszer megint egy fehér hölgyet láthat, pláne akkor, ha tisztességeset – hangzott a nyíltszívű válasz, és a fiatal tisztnek közben sugárzott az egész ábrázata.

A többi sebesültről Ellen semmi hírt sem kapott. Egy csendes temetést pedig végképp elhallgattak előle. Olykor kaptak egy-egy jelentést a Lamarie erődből, ahonnan egy gyors lovas három nap alatt ért ide, vagy közvetlenül a frontról. Feketelábak megpróbálták elérni a kanadai határt, az utat azonban elvágták előlük, és ismételten újabb harcokra került sor. Starkénak megszúrták a jobb vállát, de még mindig ő volt a csapat vezére.

Egy lovas elindult a Lamarie erődbe, ami a Pacific vasútvonal mentén helyezkedik el, és van távíróállomása. Megkérdezte, Ellennek van-e valami elküldenivalója. 160 dollárért feladott egy táviratot a Lady-Champion-Club részére, amelyben elég részletesen elmesélte, mi történt vele.

„Sir Munro ápol, amióta megsebesültem. *I am engaged*[88]” – fejezte be táviratát Ellen.

A küldönc hat nap múlva visszatért, jelentette, hogy lassabban haladva áruszállítmány követi, és magával hozott egy táviratot is, amely két héttel ezelőtt érkezett a Lamarie erődbe miss Ellen Howard részére, esetleges továbbszállítás költsége előre fizetve. A táviratot ott tartották, a kézbesítésről, ami nem is lett volna olyan egyszerű az erőd jelenlegi helyzetében, egyszerűen megfeledkezhettek, vagy valami más okból elmaradt.

„Gwaliorminék becsődöltek. Judith nyomtalanul eltűnt, tönkrement. Én is. Jegyes vagyok. Esküvő két hét múlva. Csendes részvétedre számítok. Oliva.”

A rövid távirat bőven adott okot az elmélkedésre, különösen tartalmának második része.

– Hát ettől megáll a világtörténelem! – kiáltott fel Ellen derűs csodálkozással. – Még hogy a bolondos Oliva férjhez megy! De kihez, tulajdonképpen? Azt persze elfelejtette megírni. A végén még ő maga sem tudja. És mindjárt két héten belül! Két hét múlva! Akkor mostanra már túl is vannak az esküvőn.

Újabb két hét telt el. Ellen még nem hagyhatta el a tábort, és még jó ideig maradnia kellett, az erődbe szállítására még gondolni sem lehetett, de nem is akarta, megkedvelte a téli díszeiben pompázó őserdőt, amelyre olykor egy-egy pillantást vethetett, és amikor odakint tombolt a hóvihar, akkor volt csak igazán kellemes a mohával bélelt rönkházban.

Egy szép délután Ellen odakintről sajátos idegen hangot hallott gyorsan közeledni, ami mégis oly ismerős volt neki, de képtelen volt rájönni, hogy korábban hol hallotta… „sneff sneff sneff sneff” – valami pöfögésféle, aztán elhallgatott, és egyszer csak egy hölgy rontott be, pompás prémbundába csomagolva, kalapdobozzal a kezében…

---

[88] Jegyes vagyok.

– Ó szegény kis bogárkám!

– Csak nem – csak nem te vagy az, Oliva?!

Igen, tény volt, és az is marad, Oliva Hobwell volt az, aki a dakotai őserdőben Ellen keblére borult, miután óvatosan megkérdezte, hogy szabad-e, és aki aztán feltépte a kalapdobozt, és az ágyra bonbon- és csokoládé-zuhatagot borított.

– Na, egyél már végre!

– Igen, máris, de ugyan mondd már, hogy a csudába kerültél ide?!

– Autóval. Na, egyél már végre!

– Igen, de Oliva, jól tudom? Te végül is már férjhez mentél?

– Még nem egészen. Figyelj ide! A történet már le volt fixálva, eljött az esküvő reggele, már rajtam volt a menyasszonyi ruha, már csak a jövendőbelimre vártam…

– De ki az? Ó, áruld már el végre, ki az?

– A lord – lord – lord Hogyishívják, na mi is a neve annak a fickónak… Aujust a keresztneve…

– Lord Worthingham.

– Úgy van. Ő az. Lord Worthingham. Tehát ott tartottunk, hogy már rajtam a menyasszonyi ruha, mindennel együtt, ami hozzá tartozik, már pár száz kocsi sorakozik odakint, Aujust is megérkezik, és akkor megkapom a táviratodat. Olvasom – Ellent meglőtték, fájdalmától elgyötörve ott fekszik egyedül az amerikai őserdőben. – Figyelj csak Aujust, itt most semmi sem segít, nekem oda kell mennem, te még várhatsz egy kicsit, és ha nem tudsz, akkor legfőbb ideje, hogy megtanuld. – Southamptonban még éppen elérem a gőzöst, ha sietek. Volt még annyi merszem, hogy lecibáljam magamról a fehér kacatokat, felkapjak egy másik ruhát, meg a bundámat is. Odaát igen csak hideg lehet, de most már tünés, indulnom kell. Az utcán veszem észre, hogy nincs kalap a fejemen, gyorsan veszek egyet, Ellennek is vinnem kell

valamit, tehát bevágódok a legközelebbi cukrászdába, ahol televeszem bonbonokkal a kalapdobozt, kivágtatok a Viktória pályaudvarra, még éppen sikerül elkapnom a vonatot, a gőzöst úgyszintén. A hajón veszem észre, hogy még a fehér atlaszselyem cipő van a lábamon – na figyeljetek gyerekek, bundában, kalap nélkül, fehér atlaszcipőben – azt hiszem, az utcán mindenki tiszta bolondnak nézhetett. Mintha nem lennék mindig az. Elcseréltem az egyik stewardess csizmájáért – itt vannak, nézd ezeket a kalocsnikat[89]. New-Yorkban az utcán egyszer csak leesett a jobb lábamról. És dühömben észre sem vettem, egy fiú hozta utánam. Na, gyerekek, én mondom nektek: Itt van, sir Munro nézze csak a harisnyáimat. Bizonyára azt gondolja, fekete harisnyák? Ó nem, fehérek azok, csak végre egyszer ki kéne mosni őket. – – – Te meg most miért bőgsz Ellen?

Munro már képtelen volt tovább uralkodni magán. A falnak támaszkodott, hogy fel ne bukjon a nevetéstől, miközben Ellen, szája tele csokoládéval, hirtelen könnyekben tört ki.

– És még azt állította Starke, hogy őszinte barátság nem létezik – szipogta.

– Ugyan már, marhaság. A történetnek pedig még nem is értem a végére. A java még csak most jön. New-Yorkban hallom, hogy én, szerencsés flótás megint csak éppen hogy, de még elérhetem a következő Pacific vonatot. A hajón persze már tájékozódtam, hogyan, hová, és aztán merre tovább. Ahogy az állomás felé vágtatok, az egyik kirakatban meglátok egy pompás autót. Na álljunk csak meg egy pillanatra, gondolom magamban, Oliva, legyél dörzsöltebb egy kicsit, még mielőtt késő lenne, a Lamarie erődtől még több mint 100 mérföldet kell megtenned. Tehát bezuhanok a boltba – ráadásul betört a bejárati ajtóban az üveg, ahogy becsaptam magam után – ezt az autót szállításra készen küldjék azonnal a vasútállomásra – máris intézkedünk hölgyem – én, a zseniális nőszemély gondolok mindenre, előfordulhat, hogy az

[89] sárcipő

erődben nincs petróleum, ezért vettem mindjárt még tíz gallon[90] petróleumot is…

– Pardon, mibe is került ez a jármű? – szakította félbe Munro a beszámolót, mivel közben végigmustrálta az odakint álló autót, annyit pedig értett hozzá, hogy luxuskocsiról van szó, pompás kirakati darab egy olyan bolt kirakatából, ahol amerikai milliárdosok intézik bevásárlásaikat.

– Hogy mibe került ez a kacat? Fogalmam sincs. Egy kitöltetlen váltót adtam érte. Tehát ott ülök autómmal, csokoládémmal és petróleumommal a vonaton. Megérkezek az erődbe. Semmi körülményeskedés, emberek, mondom, adjatok mellém egy sofőrt, és már itt sem vagyok. Az autót lerakják, hozom a petróleumot, be akarjuk tölteni… hát gyerekek, kiderült, hogy spiritusszal működő motorja van!

A beszámoló attól volt még viccesebb, ahogy Oliva előadta. Most éppen hirtelen fordulatot tett, és legörnyedve végiglopakodott a szobán. Ekkor már Munro is könnyezni kezdett a nevetéstől.

– És? Az erődben talán nem volt spiritusz?

– Csak egyetlen palack denaturált spirituszuk volt, de már annak is megitták a felét. De hát végül is mégiscsak szerencsés flótás vagyok. A parancsnok felesége ugyanis snapszot gyártott, ki tudja, talán az indiánok számára – különben jó piros volt az ő orra is – és volt egy egész hordó égetett szesze, 90 százalékos, már az adót is befizette utána, konyaknak szánta, éppen beleöntötte az aromát, de szerencsére még nem kezdte el vízzel hígítani. Menten bejelentettem, hogy kell nekem, megvettem az egész hordóval, literenként nyolc shillinget kért érte. Hát gyerekek emeljétek meg előttem a kalapotokat – három napon keresztül konyakkal pöfögtem a kősivatagon át felétek.

Munro orvosként megkérte az elbeszélőt, hogy hagyja abba, vagy menjen ki, mert betegének ennyire nem szabad nevetnie. De ezen

[90] 1 gallon = 3,785 liter

kívül még sok más mesélnivalójuk is akadt. Elsőként Ellen következett.

– Ó nem, te és lord Worthingham! – fejezte be ezekkel a szavakkal barátnője kalandjainak, szerelmének és megpróbáltatásainak történetét. – Már azt sem tartottam volna lehetségesnek, hogy egy Oliva Hobwell egyáltalán házasságra gondolna.

– Még hogy én nem? Akkor egyáltalán minek létezünk mi nőszemélyek? Ó Ellen, ez volt még csak egy jó kis történet. Este társaságban voltam, és megint, mint általában, elég jól becsíptem, de ezt nem lehetett látni rajtam. Másnap reggel, amikor magamhoz tértem, homályosan derengeni kezdett, hogy valakinek házassági ígéretet tettem. Tényleg, a koponyámban kezdett egyre világosabbá válni, hogy jegyes vagyok, de kivel? Erről aztán fogalmam sem volt. Na, gondolom magamban, csak fel fog keresni, most már tényleg kíváncsi vagyok, ki lehet. Addig rendben van, hogy felkeres, de kicsoda? Heinrich Joachim Puff, Szénkereskedés Hamburg-London, olvasom a névjegykártyán. Nem ismerem. Na jól van, hát jöjjön be. Erre belép egy öreg, kiszáradt emberke, elöl-hátul rendesen kimosakodva, bánatosan húzza a lábát. Rémültemben kizuhant a szívem és beleesett a papucsomba. Mylady, volt olyan jó tegnap este, és megígérte nekem… Ó nem, kedves Heinrich Joachim Puff, abból nem lesz semmi… De mylady, tényleg megígérte… Nem, nem, nagyon sajnálom, nem tehetem, szívesen fizetek bánatpénzt, pereljen be… De semmi különös nincs abban… Na igen, köszönöm, Joachim Puff úr… és így cseverésztünk még jó ideig, míg végül kiderült, hogy a jóember egy jótékonysági egylet elnöke, és egy női tagozatot is szeretne alapítani, és tegnap este megígértem neki, hogy elvállalom az elnökséget a részegeskedő asszonyokkal foglalkozó szekcióban. Rendben, azt lehet. Ellen, képzeld el, elnöke vagyok egy jótékonysági egyletnek. Aztán jött még egy úr, amolyan halotti frakkban és cilinderrel – ő már jobban megfelelt.

Ellen tudta, hogy barátnője és a lord már régebben viszonyt folytattak egymással. Oliva mindig mindent eltúlzott, sajátos elbeszélő stílusa volt, állandóan saját magát állította be rosszként.

Azonban tény, hogy esküvője napján elrohant, tizennégy nappal később Észak-Amerika szívében egy őserdőben konyakkal táplált autóval megérkezett, és jóllehet az angol hölgyek, de még inkább az amerikaiak nagyok a kalandos utazásokban – minderre mégiscsak a bolondos Oliva Hobwell volt képes.

– És hogy boldog vagyok-e? Na de mennyire! Hát még a papa, ő boldog csak igazán, hogy végre sikerül túladnia rajtam. Még most is a plafonig ugrál örömében. Ó Ellen, a papával volt még egy jó kis történetem. Kalandtúrád miatt nyitottam egy fogadóirodát, kettő az egyben fogadtam. Az ügy végül kezdett unalmas lenni, már nem jött senki, mert akkor éppen úgy nézett ki, hogy nyerni fogsz, de én meg éppen azt akartam, hogy a szegény emberek nyerjenek valamit. Na gondoltam egyet, most szépen abbahagyod, bánatpénzt fizetsz, épp annyit, amennyit eljátszottam volna, tehát kettő az egyhez. Hirdetést adok fel – erre összefut mindenki! Amikor elém rakják az elszámolást, mennyit kellene fizetnem – Úristen, akkor már inamba szállt a bátorságom – ne is kérdezd Ellen, tényleg ne kérdezd mennyi. Nem hinnéd el, vagy azt gondolnád, hogy fel akarok vágni. Egy tucat templomot építtethettem volna belőle. És akkor most mit tegyek? Ennyi pénzt nem tudtam csak úgy elővarázsolni. Elmentem a papa bankárjához – itt van kedves Lewis – mondom, legyen szíves. Erre megvonja az egyik vállát, aztán megvonja a másik vállát, szemöldökét felvonja egészen a hajáig – ó nem, azt mondja, nagyon sajnálja, ezt nem tudja csak úgy minden további nélkül kifizetni nekem, először a papának alá kéne írnia… Mit? Hol? Itt, vagy adjon a papa egy csekket. Ó gondolom erre én magamban, ha csak ez a probléma! Hazamegyek, odafigyelek, papának mikor nincs a csekkfüzet a zsebében, kitépek egy űrlapot, szépen kitöltöm, összeggel együtt, amire szükségem van, papa aláírását is gyorsan megtaláltam, odatartom a papírt az ablaküvegre, rá a csekket, és szép finoman átmásolom az aláírását…

– Ó, ó, ó – hallatta ekkor hangját sir Munro.

– Igaza van, nyugodtan óóózhat. Nos, a pénzt a bankban rögtön meg is kaptam. De másnap a papa észrevette! Börtönben a helyed,

a taposómalomban – üvöltötte! Gondoltam, meg akar verni… Na, nyíltan meg is mondom, olyan hatalmas pofont kaptam, hogy elkezdtem pörögni, mint egy körhinta. Erre aztán eljegyeztem magam – akkor este még mindig dagadt volt a képem – de megint minden jóra fordult. Na és Ellen, meséld már el mi van…

A javíthatatlan fecsegő elakadt, és mutatóujjával orrocskáját dörzsölgette. Tekintete barátnője kezére esett, amin egy kis férfigyűrű csillogott, és pillantása sir Munro kezén is valami különlegeset vett észre.

– Hm, azt táviratoztad nekünk, hogy sir Munro ápolt téged, és hogy állítólag jegyes vagy, de tulajdonképpen…. Hm.

Robin gyorsan eltűnt, a sápadt Ellen elvörösödött, és most ő került sorra a történeteivel.

Vajon Oliva, kiolvasta a levelekből, melyek általában az erős, rideg emberrel foglalkoztak, hogy mi a helyzet a barátnőjével? Ha nem is egészen, most kendőzetlen nyíltsággal megtudhatta Ellen saját szájából.

Igen, szerette őt, az erős, rideg embert, és most is szereti. Még most is szereti, mint – ahogyan az ember istenét szereti, mint ahogyan egy isteni hőst imádni lehet, úgy csodálja őt. Ez azonban soha sem volt emberi, földi szerelem. Itt a betegágyon vált ez benne teljesen tudatossá.

A másikon azonban igazi női szerelemmel csüngött, még akkor is, ha oly gyakran kijelentette, hogy gyűlöli őt. Igen, igaza volt, az a másik szerelem, legalább is, amit annak szeretett volna felfogni, olyan lenne, ami csak tévedés lehet.

És Munro talán nem érdemelte volna meg szerelmét? Ő is hős volt. Ő is megmentette őt, gonoszabb kezek közül, mint a haláléi. Karddal küzdött érte, mint annak idején a lovagok küzdöttek menyasszonyukért.

Aztán következett a sebesült szűz és a segítséget nyújtó ápoló története.

Az ember legyőzte isten akaratát.

– Boldog leszek Robinnal – fejezte be Ellen sírdogálva –, mindig is kedveltem őt, annyira hűséges ember, mindig szeretni fog, akkor is, ha tudja, hogy a másikat sohasem felejtem el.

A visszatérő Munro hallotta ezt, megfogta kezét, és megcsókolta. De mi lesz, ha viszontlátja a másikat? Ellen ebbe beleborzongott.

És ez az óra is elérkezett Ellen számára, egy barátságosan mosolygó reggelen, amikor a beteg a rönkház előtt melegedett barátnője bundájába burkolódzva, egy padon heverészve.

– Ő jön – mondta Munro halkan.

Ellen rémülten felegyenesedett, és már látta is közeledni őt, és az első pír után arca fehér lett, mint a hó, melyen a fák között közeledett. Mellette futott Hassan. A vállán puska volt, és a magas emberi alak, mely mindig egyenes tartású volt, mint egy kőszobor, most mélyen lehajtotta fejét.

Hassan ekkor hatalmas ugrásokkal előrohant, hogy üdvözölje egykori útitársát, de nem ugrott rá, közvetlenül előtte megint rendes beduin kutyaként viselkedett, a viszontlátás örömének megnyilvánulásait csak annyira engedte szabadjára, ahogy az egy súlyos beteg előtt illik, hogy ne okozzon fájdalmat neki.

Ellen megsimogatta, beszélt hozzá, és ez az első viszontlátás valamelyest tompította a második veszélyességét. Starke odaért, a puskát letette a hóra, egymásra pillantottak, a férfi kinyújtotta a kezét, meg akart szólalni, de nem tudott, csak ajkai remegtek…

– Isten őrizzen Starke, csak nehogy sírni kezdjen – ne sírjon – öntől képtelen volnék elviselni!! – szólalt meg panaszosan Ellen.

– Hogy érzi magát miss? – kérdezte érces hangján.

– Egészen jól. Sir Munro orvosként megígérte, hogy három hónapon belül bicegés nélkül megint járni tudok…

– Fog még kerékpározni?

– Nem…

– De igen – vágta rá Munro.

– Úgy tűnik, szerepet cseréltünk. Ön is megsebesült?

– Nem volt komoly sérülésem. A kerékpártúráról pedig az a véleményem, hogy 300 nap alatt be tudták volna fejezni. Az erejük és kitartásuk megvolt hozzá. Ha önök is még mindig azt állítják, hogy sikerült volna, hivatkozzanak rám. Istenek persze nem vagyunk. Én egyébként a fogadást egészen más feltételekhez kötöttem volna. Az esetet érdemes volna döntőbizottság elé terjeszteni, erkölcsileg nem kötelesek ellenfelüket kifizetni, nézetem szerint az volna az igazságos, ha ellenfelük volna a vesztes…

– Lady Barrilon cégének csődje miatt teljesen tönkre ment.

– Tényleg? Nos miss Howard, sir Munro, szeretnék búcsút venni önöktől.

Ismét kezét nyújtotta Ellen felé.

– Ó, hát máris menni akar? Maradjon velünk még egy kicsit.

– Nem tehetem, mennem kell. *Good bye*[91].

Ellen jobb kezéről lehúzta a prémkesztyűt és kezet nyújtott neki.

– Hová fog menni? – tört elő a kérdés nehezen Ellenből.

– Először van még egy privát ügyem, amit el kell intéznem, utána keresek valamilyen szolgálati lehetőséget expedíció vezetőként, vagy valami hasonló vállalkozást. Ön is éljen boldogan sir Munro!

Ridegen elengedte Ellen kezét, hogy sir Munronak is kezet nyújtson.

– Ne siessen, még el is kell számolnunk…

[91] Viszontlátásra.

– Nem kell, ne is beszéljen róla. Nem vagyok elégedett a szolgálatommal, amit önöknek nyújtottam… nem, nem, tényleg nem akarom. *Good bye*. Gyere Hassan.

Vállára kapta puskáját, megfordult és elindult. Tényleg elment, így távozott, felegyenesedve, erősen és ridegen, mint egy ércszobor, úgy, ahogy ők ketten kezdetben megismerték.

Ellen kénytelen volt belátni, hogy tényleg elmegy, anélkül, hogy még egy szót szólna, vagy visszatekintene.

Hassan mellső lábaival Ellen székének támaszkodott, rátekintett, és halkan vinnyogni kezdett. Ellen körülölelte a kutya nyakát.

– Élj te is boldogan, kedves hűséges Hassanom – és elsírta magát, hullani kezdtek a könnyei.

– Gyere Hassan! – hangzott megint gazdája hívása a fák közül.

– Menj Hassan, legyél jó barátja és hűséges bajtársa.

Hassan mellső lábaival lelépett a szék karfájáról és tett néhány lépést abba az irányba, amerre gazdáját távolodott. De aztán mégiscsak megállt, félig oldalra fordult, gazdája után nézett, vinnyogott, Ellenre nézett, majd ismét a távozó felé, és mélyen lógó fejjel visszaballagott és leheveredett Ellen lába elé.

Ellen meglátta a kutya tekintetét, de az nem egy állaté volt, Ekkor hirtelen hangokat hallott, mely a múltból közömbös száraz hangon szólt hozzá: „Egyszer régebben szívélyes vonzalmat éreztem valaki iránt, akinek sejtelme sem volt erről. Megpróbáltam féken tartani érzelmeimet. A kutya hirtelen ott termett az említett személy mellett, hízelegni kezdett neki, hozzá dörgölődött – magam is elcsodálkoztam a történteken. – Hassan rövidesen megpróbált elhagyni, hogy őt követhesse…”

– Starke! Starke!! Hívja magához a kutyáját!

Starke azonban nem válaszolt, eddigre már eltűnt az erdőben.

– Robin – isten őrizz – kiáltott fel Ellen panaszosan magán kívül, – zavard utána a kutyát – kényszerítsd rá, hogy kövesse őt…

Hassan nem ment, és kényszeríteni sem hagyta magát.

Ellen egész nap panaszosan sírdogált, látni sem akarta a hűtlen kutyát, és még éjszaka is könnyeivel áztatta párnáját.

Most ráadásul még utolsó barátját is elveszítette, már semmije sem maradt.

Két nappal később – Ellennek fájdalmát még mindig nem sikerült leküzdenie – Hassan dupla hízelgéssel halmozta el, mert az állat bár tudta, hogy mit követett el, szinte szó szerint át akarta karolni új gazdáját. Az őserdei táborba az északi sioux törzs indián küldönce érkezett, lábszárvédőjéből egy cetlit húzott elő, Deadly Dash küldte a fehér asszonynak.

„Soha ne adjon neki rákot vagy garnélarákot, szenvedélyesen megeszi, de mindig nagyon beteg lesz tőle. Üdvözlettel Kurt Starke."

Semmi több.

– Igazán különös ember – vélekedett Munro mosolyogva. Ellen nem mosolygott.

Az indián semmi másról nem tudott. A törzzsel barátságban lévő Deadly Dash meglátogatta őket táborukban, a törzsfőnököt arra kérte, küldjön küldöncöt ide, vásárolt tőlük egy lovat, és rögtön el is lovagolt észak felé.

Ellent a modern bőrharisnyáról másfelől sem érték el újabb hírek.

A harcokból kivont lovasok is ide tértek vissza, építettek még néhány rönkházat, téli szállásuk elkészült, amit nem is szándékoztak hamarabb elhagyni, míg esetleges újabb indián zavargások vagy bármi más, ami rendőri beavatkozást igényel, egyenként vagy csoportosan el nem szólítja őket. Az időt azzal töltötték, hogy megfigyelték a környékbeli indián törzseket, és vadászattal gondoskodtak élelmezésükről. Lisztet, konzerveket, dohányt és más egyebet, amire még szükségük volt, és saját maguk nem tudták előállítani, vezetőjük utalványa ellenében a legközelebbi, mindig bőséges készletekkel ellátott erődből szerezték be, ami ebben a

körzetben Lamarie volt, és mit sem számított ennek az amerikai csapatnak, hogy egy ilyen szállítmány lebonyolítása nyolc napot vett igénybe. Nyáron azonban, ha friss zöldségfélét is enni akarnak, kénytelenek saját maguk megtermeszteni, borsót és babot mindig ültetnek, emellett mindig tartanak vágóállatot és baromfit is, és ennek ellenére bármikor érkezhet olyan parancs, ami több száz mérföldre elvezényli őket, és mindent hátra kell hagyniuk. Ilyen bizonytalan életvitel mellett házasodni természetesen nem lehet.

A csapattal mister Kár is visszatért, de csak azért, hogy ajánlja magát. Azt hallotta, hogy a „Spion" befutott, ezért sürgősen New-Yorkba kell mennie. Megígérte, hogy fényképeiből majd küld másolatot.

Ellen cseppet sem kívánta, hogy lábadozásának színhelyét az őserdei táborból áthelyezze a kényelmesebb erődbe. Itt már egészen otthonosan érezte magát, a hóval borított őserdőben kedvenc helyei voltak, ahová kivitette magát, és ugyanígy volt sir Munro és lady Oliva is, aki hallani sem akart róla, hogy hazatérjen vőlegényéhez. Először a szórakozás, aztán jöhet a kötelesség, magyarázta sajátos elvei alapján. Ha az erődbe levél érkezett, egy katona felült sovány gebéjére, a nyereg mögé felkötött egy abrakos zsákot állata számára, melyben saját elemózsiáját is elhelyezte, és három napon át lovagolt, míg viharban, hóban, jégtáblákon megtette a 120 angol mérföldet, éjszaka pokrócába csavarta magát, és hozzásimult lova meleg testéhez. Leadta a levelet, ha éppen akadt egy pohár forró grog számára, akkor egész ábrázata felderült, majd azonnal visszaindult. „Amerika igen nagy" – hangoztatják szívesen a jenkik – és ennek tényleg megvan a maga különös jelentése.

Kezdetben, mikor londoni barátnőitől naponta érkezett sürgöny Ellen számára a Lamarie erődbe, egyidejűleg állandóan hat lovas küldönc volt úton, míg végül Ellen megkérte a londoniakat, hogy hetente legfeljebb egy alkalommal sürgönyözzenek, és csak hetente megjelenő újságokat kért és kapott. Az ilyen mérvű szol-

gálatkészség tényleg zavarba ejtette, jóllehet ezek a kopott fickók az egész ügyet csak kis sétalovaglásnak tekintették.

Újabb négy hét telt el, mióta a férfi fagyos búcsút vett, de szíve mégis a dakotai őserdőben maradt, mikor a londoni „Weekly News” lapban szenzációs cikk jelent meg.

„Egy rejtélyes eset. – Bosszú, vagy önbíráskodás lincseléssel? – Az áldozat nem beszél.

Rejtélyes eset foglalkoztatja Smithstown délkelet-kanadai városka lakóinak kedélyét. A jobb vendégházak egyikében megszállt egy úriember, aki úgy tűnt, várakozik, míg felszabadul a Montreal felé vezető behavazott vasútvonal. A vendég Andrew Brown new-yorki lakosként jelentkezett be, kiejtése alapján azonban nyilvánvalóan angol volt. Egy este az utcai járókelők figyelmét egy jól öltözött férfi tántorgó járásával hívta fel magára, kezdetben kitértek előle, mint a részegek elől szokás, majd észrevették, hogy minden lépésnél vérnyomokat hagy maga után a hóban. A vér nadrágja szárából folyt ki, végül ájultan összeesett. Bevitték a legközelebbi rendőrőrsre. Az a bizonyos Andrew Brown volt, de találtak nála más nevére címzett leveleket is, ezek között a „Jenkins” fordult elő a leggyakrabban. Az eszméletlen ember vizsgálatakor kiderült, hogy bőrszíjjal rettenetesen megkorbácsolták.

Hátán az egész bőr cafatokra hasadt, véres fecni volt az egész. Amikor a férfi az orvos kezei között visszanyerte eszméletét, és meglátta maga körül a rendőrök egyenruháit, szakadatlan igyekezettel kiáltozni kezdett: Nem fogom megmondani, hogy ki korbácsolt meg, semmit sem fogok elárulni – és ki is tartott emellett. Mivel semmi sem szólt ellene, kénytelenek voltak elengedni. Visszavonszolta magát a szállodába, és másnap reggel elutazott. Egy idős néger hölgy nyilatkozata nyújtott némi információt az üggyel kapcsolatban, de ettől az továbbra is tisztázatlan maradt. Az asszony azon a bizonyos napon estefelé az erdő szélén fát gyűjtögetett, amikor egy magányos, düledező rönkház felől rémes, fájdalmas üvöltést hallott. Figyelni kezdte a kunyhót, már amennyire idős kora a besötétedő erdőben ezt egyáltalán lehetővé

tette. Egyszer csak látta, amint a holdfény által megvilágítva egy hatalmas termetű, feltűnő sárga öltözetű férfi, puskával a vállán kilépett a kunyhóból, és eltűnt a fák között. Nemsokára ezt követően tántorogva egy másik férfi is kijött, akinek személyleírása egyezik a megvertével. Nos, ez a mister Brown vagy Jenkins minden bizonnyal kiérdemelhette a hatalmas verést, mivel alázattal tudomásul vette, és minden vádtól és feljelentéstől eltekintett."

A dakotai őserdei táborban néhányan meg tudták volna mondani, hogy ki volt a sárga öltözetű ismeretlen, és miért korbácsolta meg azt a másikat.

Ez volt tehát az a privát ügylet, amiről Starke búcsúzáskor száraz szavakkal említést tett, és a modern bőrharisnya képes volt követni a nyomokat egészen fel a távoli északra, annak a városkának addig az utcájáig. Természetesen elég rejtélyes, hogyan tudta mindezt megvalósítani, de amilyen észrevétlenül végrehajtotta, megfelelt rejtélyes jellemének.

Február végén Ellen teljesen felgyógyulva ismét angol földre lépett.

Azt, hogy a fogadás megnyerésével vagy elvesztésével kapcsolatban mire lehetett számítani, Starke világos, rövid szavakkal előre elmondta. Ellen betartotta ígéretét, amiről Munro szerette volna lebeszélni: Soha többet nem kerékpározott – ugyanis gépkocsira váltott, és Munro is rövidesen követte példáját. Ez azonban nem egyszerű ízlésváltozás volt, más is közrejátszott. Ellen soha többé nem szabadult meg a csendes borzongástól, ami rögtön rátört, ha eszébe jutott, hogy akár csak próbaként is kerékpárra üljön, amihez Starke menten hozzáfűzte volna: A kerékpár nem arra való, hogy az ember naponta tíz órát töltsön el rajta azért, hogy körbejárja vele a Földet, a gyorsaság és kitartás abnormális teljesítményét igazolandó, az ilyen cirkuszi mutatvány legfeljebb arra jó, hogy egyre több lelkes hívet szerezzen ehhez az egészséges sporthoz, de a kemény produkciót hagyjuk meg azoknak, akik erre speciálisan kiképezték magukat.

Ellen még csak néhány napja tért vissza, amikor felkereste őt London francia kolóniájának katolikus papja. Hosszasan fejtegette, hogy Ellen mégiscsak elveszítette a fogadást, lady Barrilon teljesen elveszítette mindenét, adósságai miatt üldözik, kénytelen elrejtőzni…

– Ismeri a címét? El tudná juttatni neki a tízezer fontot?

A jóember persze ezért kereste fel, és négy nappal később Ellen az összegről Párizsból megkapta a nyugtát, Judith tiszteletteljes aláírásával.

– Hát én pedig hagytam volna, hogy felkeressen, legalább néhány pofont lekeverhettem volna neki – vélekedett Oliva.

Ellen nemesen viselkedett. Mit szólt volna ehhez Starke? Végül is ő is nemes viselkedést tanúsított, amikor csupán megkorbácsolással büntette a „Happy England" szerzőjét. Starke nem hallatott magáról, de Ellennek mégis meg kellett volna tudnia a címét, hogy visszafizethesse neki a nyakékért járó 20 000 dollárt. Ez egyébként is elég drága történet volt, vagyona terhére részletfizetésre kölcsönt akart felvenni – vagy egy másik, ennél még jobb ötlet – mire való a vagyonos vőlegény?

Oliva bepótolta a hirtelenjében elhalasztott esküvőt, ő kapná meg az aranyműves munkáját nászajándékként. Az értékes csomag tényleg letétben volt abban a bizonyos bankházban, Ellen megjelent, kinyitotta a csomagot, és megtalálta benne adósságáról adott nyugtáját – összetépve. Micsoda nagyvonalú szerénység! Így végül is megtartotta magának a nyakéket, és elhullatott néhány könnycseppet, amint az nehéz órákban még mindig gyakran előfordult vele.

A behavazott őserdőben eltöltött három hónap tartós nyomokat hagyott. Az esküvő májusban lenne. Aztán rögtön utána nászút? Isten őrizzen, azt már nem!

– Nos, akkor mit szólnál egy kisebb kerékpártúrához az Alpokon keresztül a Riviéra felé? – vetette fel Robin legkomolyabb ábrázatával.

Ellen kikérte magának az ilyenfajta ostoba vicceket.

– Vagy esetleg itt élveznénk a londoni szezont?

Ez az ötlet sem tetszett neki. Az eljövendő báró székhelyeként vásároltak maguknak az erdős Kentben egy nagy farmot, legjobb lenne talán elvonulni oda a vidéki csendbe.

– Már csak Hassan miatt is – mondta Ellen –, szüksége van a természet nyújtotta szabadságra.

Az esküvő napján kiderült, a láthatatlan ember Londonban kémet bízhatott meg, aki mindenről tájékoztatta őt. New-Yorkból érkezett az üdvözlő távirat.

– Szívből kívánok minden jót. Csatlakozom a New-Yorkból induló északi-sarki expedícióhoz. Kurt Starke.

Egyik az esküvőjére indult, a másik az Északi-sarkot részesítette előnyben.

Munro volt a nyertes, de a másik sohasem veszített.

Starke mondta még a kezdet kezdetén: „Sir Munro talán merész, nagy szavaknak fogja tartani, bár hűvös megfontoltsággal mondom: Egy teljesen megelégedett embert lát maga előtt, akinek a boldogságát semmivel, egyáltalán semmivel nem lehet megrázkódtatni. Lemondtam a világról, és éppen ezért tarthatom magaménak az egész világot…”

Még csak hazudnia sem kellett! Egyetlen barátjáról is képes volt lemondani!

A báli zenészek a „Deasy Deasy” című számot játszották, a frakkos urak és kipucolt hölgyek a bálteremben hopszaszáztak körbe-körbe. Ellen hirtelen úgy érezte, mintha undor fogná el, amit kimondhatatlan sóvárgás kísért.

– Gyere kedves – fordult Robin felé –, vonuljunk vissza Hassannal együtt távoli csendes farmunkra, ott majd biztos jobban fogjuk érezni magunkat.